

Onderstaande tekst dient louter ter informatie en is juridisch niet bindend. De EU-instellingen zijn niet aansprakelijk voor de inhoud. Alleen de besluiten die zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (te raadplegen in EUR-Lex) zijn authentiek. Deze officiële versies zijn rechtstreeks toegankelijk via de links in dit document

► **B** OVEREENKOMST BETREFFENDE DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE

(PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
► <u>M1</u>	Protocol Tot Aanpassing van de Overeenkomst Betreffende de Europese Economische Ruimte	L 1	572	3.1.1994
► <u>M2</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 2/94 van 8 februari 1994	L 85	64	30.3.1994
► <u>M3</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 3/94 van 8 februari 1994	L 85	65	30.3.1994
► <u>M4</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 4/94 van 8 februari 1994	L 85	66	30.3.1994
► <u>M5</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 5/94 van 8 februari 1994	L 85	71	30.3.1994
► <u>M6</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 6/94 van 8 maart 1994	L 95	22	14.4.1994
► <u>M7</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 7/94 van 21 maart 1994	L 160	1	28.6.1994
► <u>M8</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 8/94 van 7 juni 1994	L 198	142	30.7.1994
► <u>M9</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 10/94 van 12 augustus 1994	L 253	32	29.9.1994
► <u>M10</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 11/94 van 12 augustus 1994	L 253	34	29.9.1994
► <u>M11</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 1/95 van 27 januari 1995	L 47	19	2.3.1995
► <u>M12</u>	Besluit van de EER-Raad nr. 1/95 van 10 maart 1995	L 86	58	20.4.1995
► <u>M13</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 35/95 van 19 mei 1995	L 205	39	31.8.1995
► <u>M14</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 36/95 van 19 mei 1995	L 205	45	31.8.1995
► <u>M15</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 4/96 van 29 februari 1996	L 102	45	25.4.1996
► <u>M16</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 45/96 van 19 juli 1996	L 291	38	14.11.1996
► <u>M17</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 54/96 van 4 oktober 1996	L 21	9	23.1.1997
► <u>M18</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 71/96 van 22 november 1996	L 21	12	23.1.1997
► <u>M19</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 56/96 van 28 oktober 1996	L 58	50	27.2.1997
► <u>M20</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 70/96 van 29 november 1996	L 71	43	13.3.1997
► <u>M21</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 84/96 van 20 december 1996	L 71	44	13.3.1997

► <u>M22</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 55/96 van 28 oktober 1996	L 85	64	27.3.1997
► <u>M23</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 83/96 van 13 december 1996	L 145	52	5.6.1997
► <u>M24</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 13/97 van 14 maart 1997	L 182	44	10.7.1997
► <u>M25</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 39/97 van 10 juli 1997	L 290	24	23.10.1997
► <u>M26</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/97 van 27 juni 1997	L 290	26	23.10.1997
► <u>M27</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 41/97 van 10 juli 1997	L 290	27	23.10.1997
► <u>M28</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 42/97 van 10 juli 1997	L 290	28	23.10.1997
► <u>M29</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 43/97 van 10 juli 1997	L 290	29	23.10.1997
► <u>M30</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 44/97 van 10 juli 1997	L 290	30	23.10.1997
► <u>M31</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 45/97 van 10 juli 1997	L 290	31	23.10.1997
► <u>M32</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 46/97 van 11 juli 1997	L 290	32	23.10.1997
► <u>M33</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 37/97 van 27 juni 1997	L 160	38	4.6.1998
► <u>M34</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 38/97 van 27 juni 1997	L 160	39	4.6.1998
► <u>M35</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 73/97 van 4 oktober 1997	L 193	39	9.7.1998
► <u>M36</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 86/97 van 31 oktober 1997	L 193	40	9.7.1998
► <u>M37</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 98/97 van 12 december 1997	L 193	55	9.7.1998
► <u>M38</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 99/97 van 9 december 1997	L 193	59	9.7.1998
► <u>M39</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/97 van 15 december 1997	L 193	62	9.7.1998
► <u>M40</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 13/98 van 6 maart 1998	L 272	18	8.10.1998
► <u>M41</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 18/98 van 6 maart 1998	L 272	31	8.10.1998
► <u>M42</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 54/98 van 3 juni 1998	L 30	57	4.2.1999
► <u>M43</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 77/98 van 31 juli 1998	L 172	56	8.7.1999
► <u>M44</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 78/98 van 17 juli 1998	L 172	57	8.7.1999
► <u>M45</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 79/98 van 17 juli 1998	L 172	58	8.7.1999
► <u>M46</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 80/98 van 31 juli 1998	L 172	59	8.7.1999
► <u>M47</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 81/98 van 31 juli 1998	L 172	60	8.7.1999
► <u>M48</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 99/98 van 25 september 1998	L 189	73	22.7.1999
► <u>M49</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 114/98 van 27 november 1998	L 277	51	28.10.1999
► <u>M50</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 35/2000 van 31 maart 2000	L 141	62	15.6.2000

► <u>M51</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 36/2000 van 31 maart 2000	L 141	64	15.6.2000
► <u>M52</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 37/2000 van 31 maart 2000	L 141	65	15.6.2000
► <u>M53</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 38/2000 van 31 maart 2000	L 141	66	15.6.2000
► <u>M54</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 39/2000 van 11 april 2000	L 141	67	15.6.2000
► <u>M55</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2000 van 11 april 2000	L 141	68	15.6.2000
► <u>M56</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 22/1999 van 26 februari 1999	L 148	47	22.6.2000
► <u>M57</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 23/1999 van 26 februari 1999	L 148	48	22.6.2000
► <u>M58</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 24/1999 van 26 februari 1999	L 148	49	22.6.2000
► <u>M59</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 25/1999 van 26 februari 1999	L 148	51	22.6.2000
► <u>M60</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 26/1999 van 26 februari 1999	L 148	53	22.6.2000
► <u>M61</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 27/1999 van 26 februari 1999	L 148	54	22.6.2000
► <u>M62</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 44/2000 van 19 mei 2000	L 174	55	13.7.2000
► <u>M63</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 45/2000 van 19 mei 2000	L 174	57	13.7.2000
► <u>M64</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 46/2000 van 19 mei 2000	L 174	58	13.7.2000
► <u>M65</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 47/2000 van 22 mei 2000	L 174	59	13.7.2000
► <u>M66</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 64/2000 van 28 juni 2000	L 237	83	21.9.2000
► <u>M67</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 70/2000 van 2 augustus 2000	L 250	53	5.10.2000
► <u>M68</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 38/1999 van 30 maart 1999	L 266	27	19.10.2000
► <u>M69</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 45/1999 van 26 maart 1999	L 266	53	19.10.2000
► <u>M70</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 60/1999 van 30 april 1999	L 284	38	9.11.2000
► <u>M71</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 69/1999 van 2 juni 1999	L 284	55	9.11.2000
► <u>M72</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 70/1999 van 2 juni 1999	L 284	57	9.11.2000
► <u>M73</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 71/1999 van 2 juni 1999	L 284	59	9.11.2000
► <u>M74</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 72/1999 van 15 juni 1999	L 284	61	9.11.2000
► <u>M75</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 73/1999 van 28 mei 1999	L 284	63	9.11.2000
► <u>M76</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 47/1999 van 28 mei 1999	L 284	65	9.11.2000
► <u>M77</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 82/1999 van 25 juni 1999	L 296	39	23.11.2000
► <u>M78</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 83/1999 van 25 juni 1999	L 296	41	23.11.2000
► <u>M79</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 89/1999 van 25 juni 1999	L 296	51	23.11.2000
► <u>M80</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 90/1999 van 25 juni 1999	L 296	53	23.11.2000

► <u>M81</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 99/1999 van 30 juli 1999	L 296	78	23.11.2000
► <u>M82</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 100/1999 van 30 juli 1999	L 296	79	23.11.2000
► <u>M83</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 82/2000 van 2 oktober 2000	L 315	26	14.12.2000
► <u>M84</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 83/2000 van 2 oktober 2000	L 315	28	14.12.2000
► <u>M85</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 84/2000 van 2 oktober 2000	L 315	30	14.12.2000
► <u>M86</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 85/2000 van 2 oktober 2000	L 315	32	14.12.2000
► <u>M87</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 99/2000 van 27 oktober 2000	L 7	29	11.1.2001
► <u>M88</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 100/2000 van 10 november 2000	L 7	32	11.1.2001
► <u>M89</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 101/2000 van 10 november 2000	L 7	36	11.1.2001
► <u>M90</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/2000 van 10 november 2000	L 7	38	11.1.2001
► <u>M91</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 112/2000 van 15 december 2000	L 52	37	22.2.2001
► <u>M92</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 114/2000 van 22 december 2000	L 52	40	22.2.2001
► <u>M93</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 172/1999 van 26 november 1999	L 61	31	1.3.2001
► <u>M94</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 173/1999 van 26 november 1999	L 61	33	1.3.2001
► <u>M95</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 174/1999 van 26 november 1999	L 61	35	1.3.2001
► <u>M96</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 187/1999 van 17 december 1999	L 74	18	15.3.2001
► <u>M97</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 188/1999 van 17 december 1999	L 74	20	15.3.2001
► <u>M98</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 192/1999 van 17 december 1999	L 74	32	15.3.2001
► <u>M99</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 17/2000 van 28 januari 2000	L 103	34	12.4.2001
► <u>M100</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 24/2000 van 25 februari 2000	L 103	51	12.4.2001
► <u>M101</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 58/2001 van 18 mei 2001	L 165	64	21.6.2001
► <u>M102</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 59/2001 van 18 mei 2001	L 165	65	21.6.2001
► <u>M103</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 87/2001 van 19 juni 2001	L 238	41	6.9.2001
► <u>M104</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 88/2001 van 19 juni 2001	L 238	43	6.9.2001
► <u>M105</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 98/2001 van 13 juli 2001	L 251	25	20.9.2001
► <u>M106</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 99/2001 van 13 juli 2001	L 251	26	20.9.2001
► <u>M107</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 100/2001 van 13 juli 2001	L 251	27	20.9.2001
► <u>M108</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 140/2001 van 23 november 2001	L 22	34	24.1.2002
► <u>M109</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 164/2001 van 11 december 2001	L 65	46	7.3.2002
► <u>M110</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 165/2001 van 11 december 2001	L 65	48	7.3.2002

► <u>M111</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 46/2002 van 19 april 2002	L 154	34	13.6.2002
► <u>M112</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 66/2002 van 31 mei 2002	L 238	38	5.9.2002
► <u>M113</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 67/2002 van 31 mei 2002	L 238	40	5.9.2002
► <u>M114</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 94/2002 van 25 juni 2002	L 266	71	3.10.2002
► <u>M115</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 111/2002 van 12 juli 2002	L 298	37	31.10.2002
► <u>M116</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 135/2002 van 27 september 2002	L 336	36	12.12.2002
► <u>M117</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 140/2002 van 8 november 2002	L 19	5	23.1.2003
► <u>M118</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 154/2002 van 8 november 2002	L 19	52	23.1.2003
► <u>M119</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 18/2003 van 31 januari 2003	L 94	78	10.4.2003
► <u>M120</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 19/2003 van 31 januari 2003	L 94	80	10.4.2003
► <u>M121</u>	Protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies	L 107	17	30.4.2003
► <u>M122</u>	Protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Slowaakse Republiek, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies	L 107	40	30.4.2003
► <u>M123</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 32/2003 van 14 maart 2003	L 137	32	5.6.2003
► <u>M124</u>	Besluit van het Gemengd Comité EER nr. 38/2003 van 14 maart 2003	L 137	46	5.6.2003
► <u>M125</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 64/2003 van 16 mei 2003	L 193	54	31.7.2003
► <u>M126</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 85/2003 van 20 juni 2003	L 257	42	9.10.2003
► <u>M127</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 86/2003 van 20 juni 2003	L 257	44	9.10.2003
► <u>M128</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 96/2003 van 11 juli 2003	L 272	34	23.10.2003
► <u>M129</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 163/2003 van 7 november 2003	L 41	64	12.2.2004
► <u>M130</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 164/2003 van 7 november 2003	L 41	67	12.2.2004
► <u>M131</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 165/2003 van 7 november 2003	L 41	69	12.2.2004
► <u>M132</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 181/2003 van 5 december 2003	L 88	63	25.3.2004
► <u>M133</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 9/2004 van 6 februari 2004	L 116	56	22.4.2004
► <u>M134</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 10/2004 van 6 februari 2004	L 116	58	22.4.2004
► <u>M135</u>	Overeenkomst betreffende de deelname van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Hongarije, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek aan de Europese Economische Ruimte	L 130	11	29.4.2004

► <u>M136</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 78/2004 van 8 juni 2004	L 219	13	19.6.2004
► <u>M137</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 79/2004 van 8 juni 2004	L 219	24	19.6.2004
► <u>M138</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 58/2004 van 23 april 2004	L 277	29	26.8.2004
► <u>M139</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 65/2004 van 26 april 2004	L 277	182	26.8.2004
► <u>M140</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 66/2004 van 26 april 2004	L 277	183	26.8.2004
► <u>M141</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 67/2004 van 26 april 2004	L 277	185	26.8.2004
► <u>M142</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 138/2004 van 29 oktober 2004	L 342	30	18.11.2004
► <u>M143</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 87/2004 van 8 juni 2004	L 349	48	25.11.2004
► <u>M144</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 88/2004 van 8 juni 2004	L 349	49	25.11.2004
► <u>M145</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 89/2004 van 8 juni 2004	L 349	51	25.11.2004
► <u>M146</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 90/2004 van 8 juni 2004	L 349	52	25.11.2004
► <u>M147</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 115/2004 van 6 augustus 2004	L 64	1	10.3.2005
► <u>M148</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 116/2004 van 6 augustus 2004	L 64	3	10.3.2005
► <u>M149</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 117/2004 van 6 augustus 2004	L 64	5	10.3.2005
► <u>M150</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 130/2004 van 24 september 2004	L 64	57	10.3.2005
► <u>M151</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 137/2004 van 24 september 2004	L 64	80	10.3.2005
► <u>M152</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 160/2004 van 29 oktober 2004	L 102	45	21.4.2005
► <u>M153</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 177/2004 van 3 december 2004	L 133	33	26.5.2005
► <u>M154</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 178/2004 van 3 december 2004	L 133	35	26.5.2005
► <u>M155</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 180/2004 van 16 december 2004	L 133	42	26.5.2005
► <u>M156</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 181/2004 van 16 december 2004	L 133	44	26.5.2005
► <u>M157</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 182/2004 van 16 december 2004	L 133	46	26.5.2005
► <u>M158</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 183/2004 van 16 december 2004	L 133	48	26.5.2005
► <u>M159</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 23/2005 van 8 februari 2005	L 161	52	23.6.2005
► <u>M160</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2005 van 11 maart 2005	L 198	38	28.7.2005
► <u>M161</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 43/2005 van 11 maart 2005	L 198	45	28.7.2005
► <u>M162</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 72/2005 van 29 april 2005	L 239	64	15.9.2005
► <u>M163</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 73/2005 van 29 april 2005	L 239	66	15.9.2005
► <u>M164</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 74/2005 van 29 april 2005	L 239	67	15.9.2005

► <u>M165</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 75/2005 van 29 april 2005	L 239	68	15.9.2005
► <u>M166</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 88/2005 van 10 juni 2005	L 268	24	13.10.2005
► <u>M167</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 89/2005 van 10 juni 2005	L 268	25	13.10.2005
► <u>M168</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 107/2005 van 8 juli 2005	L 306	45	24.11.2005
► <u>M169</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 136/2005 van 21 oktober 2005	L 321	1	8.12.2005
► <u>M170</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 123/2005 van 30 september 2005	L 339	32	22.12.2005
► <u>M171</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 129/2005 van 30 september 2005	L 339	55	22.12.2005
► <u>M172</u>	Besluit nr. 135/2005 van het Gemengd Comité van de EER van 21 oktober 2005	L 14	24	19.1.2006
► <u>M173</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 17/2006 van 27 januari 2006	L 92	46	30.3.2006
► <u>M174</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 38/2006 van 10 maart 2006	L 147	58	1.6.2006
► <u>M175</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 39/2006 van 10 maart 2006	L 147	61	1.6.2006
► <u>M176</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2006 van 10 maart 2006	L 147	63	1.6.2006
► <u>M177</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 41/2006 van 10 maart 2006	L 147	64	1.6.2006
► <u>M178</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 73/2006 van 2 juni 2006	L 245	44	7.9.2006
► <u>M179</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 74/2006 van 2 juni 2006	L 245	45	7.9.2006
► <u>M180</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 75/2006 van 2 juni 2006	L 245	46	7.9.2006
► <u>M181</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 98/2006 van 7 juli 2006	L 289	50	19.10.2006
► <u>M182</u>	Besluit nr. 128/2006 van het Gemengd Comité van de EER van 22 september 2006	L 333	60	30.11.2006
► <u>M183</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 138/2006 van 27 oktober 2006	L 366	83	21.12.2006
► <u>M184</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 139/2006 van 27 oktober 2006	L 366	85	21.12.2006
► <u>M185</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 153/2006 van 8 december 2006	L 89	25	29.3.2007
► <u>M186</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 161/2006 van 8 december 2006	L 89	40	29.3.2007
► <u>M187</u>	Overeenkomst betreffende de deelname van de Republiek Bulgarije en Roemenië aan de Europese Economische Ruimte	L 221	15	25.8.2007
► <u>M188</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 63/2007 van 15 juni 2007	L 304	43	22.11.2007
► <u>M189</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 64/2007 van 15 juni 2007	L 304	45	22.11.2007
► <u>M190</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 65/2007 van 15 juni 2007	L 304	47	22.11.2007
► <u>M191</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 66/2007 van 15 juni 2007	L 304	49	22.11.2007
► <u>M192</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 67/2007 van 29 juni 2007	L 304	51	22.11.2007
► <u>M193</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 68/2007 van 15 juni 2007	L 304	52	22.11.2007
► <u>M194</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 69/2007 van 15 juni 2007	L 304	53	22.11.2007

► <u>M195</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 70/2007 van 29 juni 2007	L 304	54	22.11.2007
► <u>M196</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 71/2007 van 29 juni 2007	L 304	56	22.11.2007
► <u>M197</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 96/2007 van 27 juli 2007	L 47	1	21.2.2008
► <u>M198</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 97/2007 van 28 september 2007	L 47	3	21.2.2008
► <u>M199</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 115/2007 van 28 september 2007	L 47	36	21.2.2008
► <u>M200</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 131/2007 van 28 september 2007	L 47	67	21.2.2008
► <u>M201</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 132/2007 van 26 oktober 2007	L 100	1	10.4.2008
► <u>M202</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 142/2007 van 26 oktober 2007	L 100	70	10.4.2008
► <u>M203</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 147/2007 van 26 oktober 2007	L 100	99	10.4.2008
► <u>M204</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 19/2008 van 1 februari 2008	L 154	38	12.6.2008
► <u>M205</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 20/2008 van 1 februari 2008	L 154	40	12.6.2008
► <u>M206</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 39/2008 van 14 maart 2008	L 182	42	10.7.2008
► <u>M207</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 75/2008 van 6 juni 2008	L 257	41	25.9.2008
► <u>M208</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 76/2008 van 6 juni 2008	L 257	45	25.9.2008
► <u>M209</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 77/2008 van 6 juni 2008	L 257	46	25.9.2008
► <u>M210</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 78/2008 van 6 juni 2008	L 257	47	25.9.2008
► <u>M211</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 81/2008 van 4 juli 2008	L 280	12	23.10.2008
► <u>M212</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 93/2008 van 4 juli 2008	L 280	34	23.10.2008
► <u>M213</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 94/2008 van 4 juli 2008	L 280	36	23.10.2008
► <u>M214</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 109/2008 van 26 september 2008	L 309	39	20.11.2008
► <u>M215</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 110/2008 van 5 november 2008	L 339	93	18.12.2008
► <u>M216</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2009 van 17 maart 2009	L 130	36	28.5.2009
► <u>M217</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 61/2009 van 29 mei 2009	L 232	13	3.9.2009
► <u>M218</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 75/2009 van 29 mei 2009	L 232	39	3.9.2009
► <u>M219</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 76/2009 van 30 juni 2009	L 232	40	3.9.2009
► <u>M220</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 90/2009 van 3 juli 2009	L 277	43	22.10.2009
► <u>M221</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 91/2009 van 3 juli 2009	L 277	45	22.10.2009
► <u>M222</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 92/2009 van 3 juli 2009	L 277	47	22.10.2009
► <u>M223</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 93/2009 van 3 juli 2009	L 277	49	22.10.2009
► <u>M224</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 94/2009 van 8 juli 2009	L 277	50	22.10.2009

► <u>M225</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 117/2009 van 22 oktober 2009	L 334	20	17.12.2009
► <u>M226</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 118/2009 van 22 oktober 2009	L 334	22	17.12.2009
► <u>M227</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 119/2009 van 22 oktober 2009	L 334	23	17.12.2009
► <u>M228</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 153/2009 van 4 december 2009	L 62	56	11.3.2010
► <u>M229</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 159/2009 van 4 december 2009	L 62	65	11.3.2010
► <u>M230</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 160/2009 van 4 december 2009	L 62	67	11.3.2010
► <u>M231</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 16/2010 van 29 januari 2010	L 101	26	22.4.2010
► <u>M232</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 57/2010 van 30 april 2010	L 181	26	15.7.2010
► <u>M233</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 58/2010 van 30 april 2010	L 181	27	15.7.2010
► <u>M234</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 78/2010 van 11 juni 2010	L 244	37	16.9.2010
► <u>M235</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 79/2010 van 11 juni 2010	L 244	39	16.9.2010
► <u>M236</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 80/2010 van 11 juni 2010	L 244	41	16.9.2010
► <u>M237</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 92/2010 van 2 juli 2010	L 277	46	21.10.2010
► <u>M238</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 96/2010 van 2 juli 2010	L 277	53	21.10.2010
► <u>M239</u>	Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode 2009-2014	L 291	4	9.11.2010
► <u>M240</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 4/2011 van 11 februari 2011	L 117	1	5.5.2011
► <u>M241</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 50/2011 van 20 mei 2011	L 196	29	28.7.2011
► <u>M242</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 76/2011 van 1 juli 2011	L 262	33	6.10.2011
► <u>M243</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 91/2011 van 19 juli 2011	L 262	63	6.10.2011
► <u>M244</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 92/2011 van 19 juli 2011	L 262	64	6.10.2011
► <u>M245</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 104/2011 van 30 september 2011	L 318	42	1.12.2011
► <u>M246</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 61/2012 van 30 maart 2012	L 207	41	2.8.2012
► <u>M247</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 101/2012 van 30 april 2012	L 248	39	13.9.2012
► <u>M248</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/2012 van 30 april 2012	L 248	40	13.9.2012
► <u>M249</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 109/2012 van 15 juni 2012	L 270	31	4.10.2012
► <u>M250</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 121/2012 van 15 juni 2012	L 270	44	4.10.2012
► <u>M251</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 122/2012 van 15 juni 2012	L 270	46	4.10.2012
► <u>M252</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 139/2012 van 13 juli 2012	L 309	21	8.11.2012
► <u>M253</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 140/2012 van 13 juli 2012	L 309	23	8.11.2012
► <u>M254</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 141/2012 van 13 juli 2012	L 309	25	8.11.2012
► <u>M255</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 142/2012 van 13 juli 2012	L 309	26	8.11.2012

► <u>M256</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 143/2012 van 13 juli 2012	L 309	27	8.11.2012
► <u>M257</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 190/2012 van 28 september 2012	L 341	44	13.12.2012
► <u>M258</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 204/2012 van 26 oktober 2012	L 21	57	24.1.2013
► <u>M259</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 233/2012 van 7 december 2012	L 81	35	21.3.2013
► <u>M260</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 18/2013 van 1 februari 2013	L 144	23	30.5.2013
► <u>M261</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 101/2013 van 3 mei 2013	L 291	67	31.10.2013
► <u>M262</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 118/2013 van 14 juni 2013	L 318	20	28.11.2013
► <u>M263</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 132/2013 van 14 juni 2013	L 318	34	28.11.2013
► <u>M264</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 133/2013 van 8 juli 2013	L 345	1	19.12.2013
► <u>M265</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 134/2013 van 8 juli 2013	L 345	2	19.12.2013
► <u>M266</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 211/2013 van 8 november 2013	L 92	37	27.3.2014
► <u>M267</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 212/2013 van 8 november 2013	L 92	38	27.3.2014
► <u>M268</u>	Overeenkomst betreffende de deelname van de Republiek Kroatië aan de Europese Economische Ruimte en drie daarmee verband houdende overeenkomsten	L 170	5	11.6.2014
► <u>M269</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 109/2014 van 16 mei 2014	L 310	80	30.10.2014
► <u>M270</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 110/2014 van 16 mei 2014	L 310	82	30.10.2014
► <u>M271</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 111/2014 van 16 mei 2014	L 310	83	30.10.2014
► <u>M272</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 112/2014 van 16 mei 2014	L 310	84	30.10.2014
► <u>M273</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 146/2014 van 27 juni 2014	L 342	55	27.11.2014
► <u>M274</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 147/2014 van 27 juni 2014	L 342	56	27.11.2014
► <u>M275</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 148/2014 van 27 juni 2014	L 342	58	27.11.2014
► <u>M276</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 149/2014 van 27 juni 2014	L 342	59	27.11.2014
► <u>M277</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 150/2014 van 27 juni 2014	L 342	60	27.11.2014
► <u>M278</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 151/2014 van 27 juni 2014	L 342	61	27.11.2014
► <u>M279</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 157/2014 van 9 juli 2014	L 15	85	22.1.2015
► <u>M280</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 158/2014 van 9 juli 2014	L 15	86	22.1.2015
► <u>M281</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 159/2014 van 9 juli 2014	L 15	87	22.1.2015
► <u>M282</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 192/2014 van 25 september 2014	L 202	44	30.7.2015
► <u>M283</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 201/2014 van 25 september 2014	L 202	55	30.7.2015
► <u>M284</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 202/2014 van 25 september 2014	L 202	56	30.7.2015
► <u>M285</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 244/2014 van 24 oktober 2014	L 230	52	3.9.2015
► <u>M286</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 247/2014 van 13 november 2014	L 263	36	8.10.2015
► <u>M287</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 248/2014 van 13 november 2014	L 263	38	8.10.2015
► <u>M288</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 249/2014 van 13 november 2014	L 263	40	8.10.2015

► <u>M289</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 250/2014 van 13 november 2014	L 263	42	8.10.2015
► <u>M290</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 251/2014 van 13 november 2014	L 263	44	8.10.2015
► <u>M291</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 252/2014 van 13 november 2014	L 263	46	8.10.2015
► <u>M292</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 253/2014 van 13 november 2014	L 263	47	8.10.2015
► <u>M293</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 300/2014 van 12 december 2014	L 311	55	26.11.2015
► <u>M294</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 301/2014 van 12 december 2014	L 311	56	26.11.2015
► <u>M295</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 32/2015 van 25 februari 2015	L 93	49	7.4.2016
► <u>M296</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 33/2015 van 25 februari 2015	L 93	50	7.4.2016
► <u>M297</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 70/2015 van 20 maart 2015	L 129	54	19.5.2016
► <u>M298</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 71/2015 van 20 maart 2015	L 129	56	19.5.2016
► <u>M299</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 72/2015 van 20 maart 2015	L 129	85	19.5.2016
► <u>M300</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 73/2015 van 20 maart 2015	L 129	87	19.5.2016
► <u>M301</u>	Overeenkomst tussen de Europese Unie, IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen betreffende een financieel mechanisme van de EER voor de periode 2014-2021	L 141	3	28.5.2016
► <u>M302</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/2015 van 30 april 2015	L 211	55	4.8.2016
► <u>M303</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 105/2015 van 30 april 2015	L 211	60	4.8.2016
► <u>M304</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 129/2015 van 30 april 2015	L 211	90	4.8.2016
► <u>M305</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 172/2015 van 11 juni 2015	L 341	73	15.12.2016
► <u>M306</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 173/2015 van 11 juni 2015	L 341	74	15.12.2016
► <u>M307</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 174/2015 van 11 juni 2015	L 341	75	15.12.2016
► <u>M308</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 196/2015 van 10 juli 2015	L 8	33	12.1.2017
► <u>M309</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 280/2015 van 30 oktober 2015	L 161	68	22.6.2017
► <u>M310</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2016 van 5 februari 2016	L 189	60	20.7.2017
► <u>M311</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 63/2016 van 18 maart 2016	L 270	34	19.10.2017
► <u>M312</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 64/2016 van 18 maart 2016	L 270	35	19.10.2017
► <u>M313</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 65/2016 van 18 maart 2016	L 270	36	19.10.2017
► <u>M314</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 132/2016 van 3 juni 2016	L 308	39	23.11.2017
► <u>M315</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 133/2016 van 3 juni 2016	L 308	40	23.11.2017
► <u>M316</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 160/2016 van 8 juli 2016	L 73	34	15.3.2018
► <u>M317</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 161/2016 van 8 juli 2016	L 73	35	15.3.2018
► <u>M318</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 162/2016 van 8 juli 2016	L 73	36	15.3.2018
► <u>M319</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 197/2016 van 23 september 2016	L 80	42	22.3.2018

► <u>M320</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 115/2017 van 13 juni 2017	L 142	13	7.6.2018
► <u>M321</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 116/2017 van 13 juni 2017	L 142	39	7.6.2018
► <u>M322</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 117/2017 van 13 juni 2017	L 142	40	7.6.2018
► <u>M323</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 154/2018 van 6 juli 2018	L 183	23	19.7.2018
► <u>M324</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 254/2016 van 2 december 2016	L 215	52	23.8.2018
► <u>M325</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 255/2016 van 2 december 2016	L 215	53	23.8.2018
► <u>M326</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 40/2017 van 3 februari 2017	L 297	51	22.11.2018
► <u>M327</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/2017 van 5 mei 2017	L 36	63	7.2.2019
► <u>M328</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 103/2017 van 5 mei 2017	L 36	65	7.2.2019
► <u>M329</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 149/2017 van 7 juli 2017	L 128	50	16.5.2019
► <u>M330</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 150/2017 van 28 augustus 2017	L 174	1	27.6.2019
► <u>M331</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 208/2017 van 27 oktober 2017	L 219	22	22.8.2019
► <u>M332</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 251/2017 van 15 december 2017	L 254	74	3.10.2019
► <u>M333</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 32/2018 van 9 februari 2018	L 323	63	12.12.2019
► <u>M334</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 33/2018 van 9 februari 2018	L 323	65	12.12.2019
► <u>M335</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 34/2018 van 9 februari 2018	L 323	67	12.12.2019
► <u>M336</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 76/2018 van 23 maart 2018	L 26	75	30.1.2020
► <u>M337</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 302/2019 van 13 december 2019	L 68	46	5.3.2020
► <u>M338</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 98/2019 van 29 maart 2019	L 210	84	2.7.2020
► <u>M339</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 29/2019 van 8 februari 2019	L 228	44	16.7.2020
► <u>M340</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 102/2018 van 27 april 2018	L 340	39	15.10.2020
► <u>M341</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 119/2018 van 31 mei 2018	L 368	20	5.11.2020
► <u>M342</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 120/2018 van 31 mei 2018	L 368	21	5.11.2020
► <u>M343</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 121/2018 van 31 mei 2018	L 368	22	5.11.2020
► <u>M344</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 122/2018 van 31 mei 2018	L 368	23	5.11.2020
► <u>M345</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 169/2018 van 6 juli 2018	L 67	65	25.2.2021
► <u>M346</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 170/2018 van 6 juli 2018	L 67	67	25.2.2021
► <u>M347</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 171/2018 van 6 juli 2018	L 67	69	25.2.2021
► <u>M348</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 172/2018 van 6 juli 2018	L 67	70	25.2.2021
► <u>M349</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 221/2018 van 26 oktober 2018	L 105	20	25.3.2021
► <u>M350</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 130/2021 van 15 maart 2021	L 226	41	25.6.2021

► <u>M351</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 29/2022 van 4 februari 2022	L 176	46	1.7.2022
► <u>M352</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 151/2022 van 29 april 2022	L 246	114	22.9.2022
► <u>M353</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 163/2022 van 29 april 2022	L 246	133	22.9.2022
► <u>M354</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 164/2022 van 29 april 2022	L 246	222	22.9.2022
► <u>M355</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 136/2019 van 8 mei 2019	L 279	44	27.10.2022
► <u>M356</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 181/2019 van 14 juni 2019	L 291	73	10.11.2022
► <u>M357</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 182/2019 van 14 juni 2019	L 291	75	10.11.2022
► <u>M358</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 201/2019 van 10 juli 2019	L 298	39	17.11.2022
► <u>M359</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 202/2019 van 10 juli 2019	L 298	40	17.11.2022
► <u>M360</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 203/2019 van 10 juli 2019	L 298	41	17.11.2022
► <u>M361</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 204/2019 van 10 juli 2019	L 298	42	17.11.2022
► <u>M362</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 205/2019 van 10 juli 2019	L 298	43	17.11.2022
► <u>M363</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 246/2019 van 27 september 2019	L 4	83	5.1.2023
► <u>M364</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 269/2019 van 25 oktober 2019	L 11	38	12.1.2023
► <u>M365</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 29/2020 van 7 februari 2020	L 49	60	16.2.2023
► <u>M366</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 83/2020 van 12 juni 2020	L 78	30	16.3.2023
► <u>M367</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 225/2022 van 8 juli 2022	L 85	47	23.3.2023
► <u>M368</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 226/2022 van 8 juli 2022	L 85	48	23.3.2023
► <u>M369</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 271/2022 van 23 september 2022	L 106	77	20.4.2023
► <u>M370</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 272/2022 van 23 september 2022	L 106	78	20.4.2023
► <u>M371</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 273/2022 van 23 september 2022	L 106	81	20.4.2023
► <u>M372</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 274/2022 van 23 september 2022	L 106	85	20.4.2023
► <u>M373</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 275/2022 van 23 september 2022	L 106	88	20.4.2023
► <u>M374</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 276/2022 van 23 september 2022	L 106	90	20.4.2023
► <u>M375</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 337/2022 van 9 december 2022	L 164	83	29.6.2023
► <u>M376</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 136/2020 van 25 september 2020	L 173	37	6.7.2023
► <u>M377</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 145/2020 van 25 september 2020	L 173	50	6.7.2023
► <u>M378</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 171/2020 van 23 oktober 2020	L 227	39	14.9.2023
► <u>M379</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 172/2020 van 23 oktober 2020	L 227	40	14.9.2023
► <u>M380</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 173/2020 van 23 oktober 2020	L 227	41	14.9.2023
► <u>M381</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 174/2020 van 23 oktober 2020	L 227	42	14.9.2023
► <u>M382</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 175/2020 van 23 oktober 2020	L 227	43	14.9.2023

► <u>M383</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 28/2023 van 3 februari 2023	L 2303	1	19.10.2023
► <u>M384</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 27/2023 van 3 februari 2023	L 2304	1	19.10.2023
► <u>M385</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 22/2023 van 3 februari 2023	L 2306	1	19.10.2023
► <u>M386</u>	Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 21/2023 van 3 februari 2023	L 2310	1	19.10.2023

Gerectificeerd bij:

- **C1** Rectificatie PB L 198 van 28.7.2005, blz. 65 (182/2004)
- **C2** Rectificatie PB L 53 van 23.2.2006, blz. 65 (89/2005)
- **C3** Rectificatie PB L 47 van 21.2.2008, blz. 69 (131/2007)
- **C4** Rectificatie PB L 247 van 13.9.2012, blz. 16 (104/2011)

OVEREENKOMST BETREFFENDE DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE

INHOUDSOPGAVE

PREAMBULE

DEEL I DOELSTELLINGEN EN BEGINSELEN

DEEL II HET VRIJE VERKEER VAN GOEDEREN

Hoofdstuk 1: De grondbeginselen

Hoofdstuk 2: Landbouw- en visserijprodukten

Hoofdstuk 3: Samenwerking op het gebied van douaneaangelegenheden en handelsbevordering

Hoofdstuk 4: Andere voorschriften inzake het vrije verkeer van goederen

Hoofdstuk 5: Kolen- en staalprodukten

DEEL III HET VRIJE VERKEER VAN PERSONEN, DIENSTEN EN KAPITAAL

Hoofdstuk 1: Werknemers en zelfstandigen

Hoofdstuk 2: Recht van vestiging

Hoofdstuk 3: Diensten

Hoofdstuk 4: Kapitaal

Hoofdstuk 5: Samenwerking bij het economisch en monetair beleid

Hoofdstuk 6: Vervoer

DEEL IV MEDEDINGING EN ANDERE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS

Hoofdstuk 1: Regels voor ondernemingen

Hoofdstuk 2: Steunmaatregelen van de Staten

Hoofdstuk 3: Verdere gemeenschappelijke regels

DEEL V HORIZONTALE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE VIER VRIJHEDEN

Hoofdstuk 1: Sociaal beleid

Hoofdstuk 2: Bescherming van de consument

Hoofdstuk 3: Het milieu

Hoofdstuk 4: Statistieken

Hoofdstuk 5: Vennootschapsrecht

DEEL VI SAMENWERKING BUITEN HET KADER VAN DE VIER

DEEL VII BEPALINGEN INZAKE DE INSTELLINGEN

Hoofdstuk 1: De structuur van de associatie

Hoofdstuk 2: De besluitvormingsprocedure

Hoofdstuk 3: Homogeniteit, toezichtprocedure en beslechting van geschillen

Hoofdstuk 4: Vrijwaringsmaatregelen

DEEL VIII FINANCIËEL MECHANISME

DEEL IX ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

PROTOCOLLEN

BIJLAGEN

SLOTAKTE

▼B**PREAMBULE****▼M187**

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,
 HET KONINKRIJK BELGIË,
 DE REPUBLIEK BULGARIJE,
 DE TSJECHISCHE REPUBLIEK,
 HET KONINKRIJK DENEMARKEN,
 DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,
 DE REPUBLIEK ESTLAND,
 IERLAND,
 DE HELLEENSE REPUBLIEK,
 HET KONINKRIJK SPANJE,
 DE FRANSE REPUBLIEK,

▼M268

DE REPUBLIEK KROATIË,

▼M187

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,
 DE REPUBLIEK CYPRUS,
 DE REPUBLIEK LETLAND,
 DE REPUBLIEK LITOUWEN,
 HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,
 ► **M268** ————— ◄ HONGARIJE,
 ► **M268** DE REPUBLIEK ◄ MALTA,
 HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,
 DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,
 DE REPUBLIEK POLEN,
 DE PORTUGESE REPUBLIEK,
 ROEMENIË,
 DE REPUBLIEK SLOVENIË,
 DE SLOWAakse REPUBLIEK,
 DE REPUBLIEK FINLAND,
 HET KONINKRIJK ZWEDEN,
 HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN
 NOORD-IERLAND,
 en
 IJSLAND,
 HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN,
 HET KONINKRIJK NOORWEGEN,

▼B

hierna de OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN te noemen;

OVERTUIGD van de bijdrage die een Europese Economische Ruimte zal leveren aan de totstandbrenging van een Europa gebaseerd op vrede, democratie en mensenrechten;

OPNIEUW BEVESTIGEND de hoge prioriteit die wordt toegekend aan de bevoorrechte relatie tussen de Europese Gemeenschap, haar Lid-Staten en de EVA-Staten gebaseerd op nabuurschap, traditionele gemeenschappelijke waarden en een Europese identiteit;

▼B

VASTBESLOTEN op basis van de beginselen van de markteconomie bij te dragen aan de mondiale vrijmaking van de handel en internationale samenwerking op handelsgebied, met name in overeenstemming met de bepalingen van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel en de Overeenkomst betreffende de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling;

OVERWEGENDE het oogmerk een dynamische en homogene Europese Economische Ruimte tot stand te brengen, gebaseerd op gemeenschappelijke regels en gelijke mededingingsvoorwaarden, en voorzien van een passend uitvoeringsmechanisme, mede op gerechtelijk niveau, een en ander op basis van gelijkheid en wederkerigheid en van een algeheel evenwicht wat betreft de voordelen en de rechten en plichten voor de overeenkomstsluitende partijen;

VASTBESLOTEN te voorzien in een zo volledig mogelijke verwezenlijking van het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal in de gehele Europese Economische Ruimte, alsmede in een sterkere en ruimere samenwerking op het gebied van begeleidende en horizontale beleidsmaatregelen;

STREVENDE naar een harmonische ontwikkeling van de Europese Economische Ruimte en overtuigd van de noodzaak via de uitvoering van deze Overeenkomst bij te dragen aan vermindering van de economische en sociale regionale verschillen;

VERLANGENDE bij te dragen aan de versterking van de samenwerking tussen de leden van het Europese Parlement en de parlementen van de EVA-Staten alsmede tussen de sociale partners in de Europese Gemeenschap en de EVA-Staten;

OVERTUIGD van de belangrijke rol die personen in de Europese Economische Ruimte via de uitoefening van de door deze Overeenkomst aan hen toegekende rechten en via een verdediging daarvan in rechte zullen spelen;

VASTBESLOTEN de kwaliteit van het milieu te behouden, te beschermen en te verbeteren en zorg te dragen voor een behoedzaam en rationeel gebruik van de natuurlijke hulpbronnen, met name op basis van het beginsel van duurzame ontwikkeling en preventief handelen;

VASTBESLOTEN bij de verdere uitwerking van regels uit te gaan van een hoog beschermingsniveau wat betreft de gezondheid, de veiligheid en het milieu;

WIJZENDE op het belang van de ontwikkeling van de sociale dimensie, inclusief de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, in de Europese Economische Ruimte en wensende de economische en sociale vooruitgang te verzekeren en de voorwaarden voor volledige werkgelegenheid, een hogere levensstandaard en betere arbeidsvoorwaarden binnen de Europese Economische Ruimte te verbeteren;

VASTBESLOTEN de belangen van de consumenten te bevorderen en hun positie op de markt te versterken, waarbij een hoog beschermingsniveau wordt nagestreefd;

VERLANGENDE de gemeenschappelijke doelstellingen van versterking van de wetenschappelijke en technologische basis van de Europese industrie en verbetering van haar internationale concurrentiepositie te verwezenlijken;

OVERWEGENDE dat de sluiting van deze Overeenkomst op generlei wijze afbreuk doet aan de mogelijkheid van een EVA-Staat toe te treden tot de Europese Gemeenschappen;

OVERWEGENDE dat de overeenkomstsluitende partijen, met volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke instanties, streven naar een uniforme uitlegging en toepassing van deze Overeenkomst en van die bepalingen van de communautaire wetgeving die in hoofdzaak in deze Overeenkomst zijn overgenomen, en te komen tot een gelijke behandeling van personen en ondernemingen wat betreft de vier vrijheden en de mededingingsvoorwaarden;

OVERWEGENDE dat deze Overeenkomst geen beperkingen stelt aan de besluitvormingsautonomie van de overeenkomstsluitende partijen noch aan hun bevoegdheid tot het sluiten van verdragen, behoudens het bepaalde in deze Overeenkomst en de door het volkenrecht gestelde beperkingen;

HEBBEN BESLOTEN de volgende Overeenkomst te sluiten:

▼B

DEEL I
DOELSTELLINGEN EN BEGINSELEN

Artikel 1

1. Het doel van deze Associatieovereenkomst is de bevordering van een gestadige en evenwichtige versterking van de handel en de economische betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen onder gelijke mededingingsvoorwaarden en met inachtneming van dezelfde voorschriften met het oog op de totstandbrenging van een homogene Europese Economische Ruimte, hierna „EER” te noemen.

2. Ten einde de in lid 1 genoemde doelstellingen te bereiken, voorziet de associatie, in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst, in:

- a) het vrije verkeer van goederen,
- b) het vrije verkeer van personen,
- c) het vrije verkeer van diensten,
- d) het vrije verkeer van kapitaal,
- e) de totstandbrenging van een systeem waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging niet wordt vervalst en dat de mededingingsregels gelijkkelijk worden nagekomen, alsmede
- f) nauwere samenwerking op andere gebieden, zoals onderzoek en ontwikkeling, het milieu, het onderwijs en het sociaal beleid.

Artikel 2

In deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) „Overeenkomst”: de hoofdovereenkomst met de daarbij behorende protocollen en bijlagen alsmede de daarin genoemde besluiten;
- b) ► **M135** „EVA-Staten”: ► **M187** ————— ◀ IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen; ◀
- c) „overeenkomstsluitende partijen”: wat de Gemeenschap en de Lid-Staten van de EG betreft, de Gemeenschap en de Lid-Staten van de EG, of de Gemeenschap, of de Lid-Staten van de EG. De per geval aan deze term te hechten betekenis moet worden afgeleid uit de betrokken bepalingen van deze Overeenkomst en de onderscheiden bevoegdheden van de Gemeenschap en de Lid-Staten van de EG zoals deze voortvloeit uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap ► **M135** ————— ◀;

▼ M135

- d) „Toetredingsakte van 16 april 2003”: de akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassingen van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd te Athene op 16 april 2003;

▼ M187

- e) „Toetredingsakte van 25 april 2005”: de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Bulgarije en Roemenië en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd te Luxemburg op 25 april 2005;

▼ M268

—————

▼ **M268**

- f) het begrip „Toetredingsakte van 9 december 2011” heeft betrekking op de Akte betreffende de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Kroatië en de aanpassing van het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, ondertekend te Brussel op 9 december 2011.

▼ **B***Artikel 3*

De overeenkomstsluitende partijen treffen alle algemene of bijzondere maatregelen welke geschikt zijn om de nakoming van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te verzekeren.

Zij onthouden zich van alle maatregelen welke de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst in gevaar kunnen brengen.

Voorts vergemakkelijken zij de samenwerking in het kader van deze Overeenkomst.

Artikel 4

Binnen de werkingssfeer van deze Overeenkomst en onverminderd de daarin vervatte bijzondere bepalingen, is elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden.

Artikel 5

Een overeenkomstsluitende partij kan een vraagstuk dat zij van belang acht te allen tijde aan de orde stellen op het niveau van het Gemengd Comité van de EER of de EER-Raad op de respectievelijk in artikel 92, lid 2, en artikel 89, lid 2, vastgestelde wijzen.

Artikel 6

Onverminderd de toekomstige ontwikkelingen van de jurisprudentie, worden de bepalingen van deze Overeenkomst, voor zover zij in essentie gelijk zijn aan de overeenkomstige regels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de ter uitvoering van die Verdragen aangenomen besluiten, wat de tenuitvoerlegging en toepassing betreft, uitgelegd overeenkomstig de desbetreffende uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen daterende van vóór de ondertekening van deze Overeenkomst.

Artikel 7

De in de bijlagen bij deze Overeenkomst of in beschikkingen van het Gemengd Comité van de EER vermelde of vervatte besluiten zijn verbindend voor de overeenkomstsluitende partijen en maken deel uit van of worden opgenomen in hun interne rechtsorde, zulks op de volgende wijze:

- a) een met een EEG-verordening overeenstemmend besluit wordt als zodanig opgenomen in de interne rechtsorde van de overeenkomstsluitende partijen;
- b) een met een EEG-richtlijn overeenstemmend besluit laat aan de instanties van de overeenkomstsluitende partijen de vrijheid om de vorm, middelen en wijze van tenuitvoerlegging te kiezen.

▼B

DEEL II
HET VRIJE VERKEER VAN GOEDEREN

HOOFDSTUK 1
DE GRONDBEGINSELEN

Artikel 8

1. Het vrije verkeer van goederen tussen de overeenkomstsluitende partijen wordt in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst tot stand gebracht.
2. Tenzij anders bepaald, zijn de artikelen 10 tot en met 15, 19, 20, 25, 26 en 27 slechts van toepassing op produkten van oorsprong uit de overeenkomstsluitende partijen.
3. Tenzij anders bepaald, zijn de bepalingen van deze Overeenkomst slechts van toepassing op:
 - a) de produkten vallende onder de hoofdstukken 25 tot en met 97 van het geharmoniseerd systeem inzake de omschrijving en codering van goederen, met uitzondering van de in Protocol 2 vermelde produkten;
 - b) de in Protocol 3 opgenomen produkten, behoudens de in dat protocol vervatte specifieke regelingen.

Artikel 9

1. Protocol 4 bevat de regels inzake oorsprong. Zij doen geen afbreuk aan de internationale verplichtingen die door de overeenkomstsluitende partijen in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel zijn of kunnen worden aangegaan.
2. Met het oog op de ontwikkeling van de in deze Overeenkomst bereikte resultaten zullen de overeenkomstsluitende partijen zich blijven inspannen om alle aspecten van de regels inzake oorsprong verder te verbeteren en te vereenvoudigen en de samenwerking op douanegebied uit te breiden.
3. Een eerste onderzoek zal plaatsvinden vóór eind 1993. Vervolgens vindt om de twee jaar een onderzoek plaats. Op basis daarvan zeggen de overeenkomstsluitende partijen toe een besluit te zullen nemen over passende in de Overeenkomst op te nemen maatregelen.

Artikel 10

In- en uitvoerrechten en heffingen van gelijke werking zijn tussen de overeenkomstsluitende partijen verboden. Onverminderd de in Protocol 5 opgenomen regelingen geldt zulks eveneens voor douanerechten van fiscale aard.

Artikel 11

Kwantitatieve invoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking zijn tussen de overeenkomstsluitende partijen verboden.

Artikel 12

Kwantitatieve uitvoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking zijn tussen de overeenkomstsluitende partijen verboden.

▼B

Artikel 13

Het bepaalde in de artikelen 11 en 12 vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen van invoer, uitvoer of doorvoer, welke gerechtvaardigd zijn uit hoofde van bescherming van de openbare zedelijkheid, de - openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren, planten, het nationaal artistiek, historisch en archeologisch bezit of uit hoofde van bescherming van de industriële en commerciële eigendom. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verkapte beperking van de handel tussen de overeenkomstsluitende Staten vormen.

Artikel 14

De overeenkomstsluitende partijen heffen op produkten van de andere overeenkomstsluitende partijen, al dan niet rechtstreeks, geen hogere binnenlandse belastingen van welke aard ook dan die welke, al dan niet rechtstreeks, op gelijksoortige nationale produkten worden geheven.

Bovendien heffen de overeenkomstsluitende partijen op de produkten van de overige overeenkomstsluitende partijen geen zodanige binnenlandse belastingen, dat daardoor andere produkties zijdelings worden beschermd.

Artikel 15

Bij de uitvoer van produkten naar het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen mag de teruggave van binnenlandse belastingen niet het bedrag overschrijden dat daarover al dan niet rechtstreeks geheven is.

Artikel 16

1. De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat nationale monopolies van commerciële aard zo worden aangepast dat elke discriminatie tussen onderdanen van de Lid-Staten van de EG en onderdanen van de EVA-Staten wat de voorwaarden van de voorziening en afzet van goederen betreft, zal zijn uitgesloten.

2. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op elk lichaam waardoor de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen de invoer of de uitvoer tussen de overeenkomstsluitende partijen in rechte of in feite rechtstreeks of zijdelings beheersen, leiden of aanmerkelijk beïnvloeden. Deze bepalingen zijn eveneens van toepassing op de door een Staat gedelegeerde monopolies.

HOOFDSTUK 2

LANDBOUW- EN VISSERIJPRODUCTEN

Artikel 17

Bijlage I bevat specifieke bepalingen en regelingen op veterinair en fytosanitair gebied.

Artikel 18

Onverminderd de specifieke regelingen betreffende de handel in landbouwprodukten zorgen de overeenkomstsluitende partijen ervoor dat aan de in de artikelen 17 en 23, onder a) en b), vervatte regelingen, zoals deze van toepassing zijn op andere produkten dan die welke onder artikel 8, lid 3, vallen, geen afbreuk wordt gedaan door andere technische handelsbelemmeringen. Artikel 13 is van toepassing.

▼B

Artikel 19

1. De overeenkomstsluitende partijen bestuderen eventuele moeilijkheden die bij hun handel in landbouwprodukten rijzen en pogen hiervoor passende oplossingen te vinden.
2. De overeenkomstsluitende partijen verplichten zich tot voortzetting van hun inspanningen met het oog op de geleidelijke liberalisatie van de handel in landbouwprodukten.
3. Hiertoe onderwerpen zij de voorwaarden waaronder de handel in landbouwprodukten plaatsvindt vóór eind 1993 en daarna om de twee jaar aan een onderzoek.
4. De overeenkomstsluitende partijen zullen, in het licht van de resultaten van dat onderzoek, in het kader van het landbouwbeleid van hun respectieve landen en met inachtneming van de resultaten van de Uruguay ronde, binnen het kader van deze Overeenkomst op preferentiële, bilaterale of multilaterale basis, op grondslag van wederkerigheid en wederzijds voordeel beslissen over verdere verminderingen van alle soorten handelsbelemmeringen in de landbouwsector, inclusief die welke voortvloeien uit nationale monopolies van commerciële aard op landbouwgebied.

Artikel 20

Protocol 9 bevat bepalingen en regelingen die van toepassing zijn op vis en andere produkten van de zee.

HOOFDSTUK 3

SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN DOUANEANGELEGENHEDEN EN HANDELSBEVORDERING

Artikel 21

1. Ten einde de onderlinge handel te bevorderen, vereenvoudigen de overeenkomstsluitende partijen de grenscontroles en -formaliteiten. Hiertoe strekkende regelingen, zijn opgenomen in Protocol 10.
2. De overeenkomstsluitende partijen verlenen elkaar bijstand in douaneaangelegenheden, ten einde ervoor te zorgen dat de douanewetgeving correct wordt toegepast. Hiertoe strekkende regelingen zijn opgenomen in Protocol 11.
3. De overeenkomstsluitende partijen versterken en verbreden de samenwerking met het oog op vereenvoudiging van de procedures voor de handel in goederen, met name in het kader van communautaire programma's, projecten en acties die beogen de handel overeenkomstig de in deel VI vervatte regels te vergemakkelijken.
4. In afwijking van artikel 8, lid 3, is dit artikel van toepassing op alle produkten.

Artikel 22

Een overeenkomstsluitende partij die de verlaging overweegt van het daadwerkelijke niveau van haar rechten of heffingen van gelijke werking geldende voor derde landen die in aanmerking komen voor de meestbegunstigingsclausule of die schorsing van de toepassing daarvan overweegt, stelt het Gemengd Comité van de EER, voor zover zulks uitvoerbaar is, uiterlijk 30 dagen voordat een dergelijke verlaging of schorsing van kracht wordt, hiervan in kennis. Hij neemt nota van eventuele bezwaren van andere overeenkomstsluitende partijen ten aanzien van mogelijk hieruit voortvloeiende verstoringen.

▼B

HOOFDSTUK 4

**ANDERE VOORSCHRIFTEN INZAKE HET VRIJE VERKEER VAN
GOEDEREN***Artikel 23*

Specifieke bepalingen en regelingen zijn vervat in:

- a) Protocol 12 en bijlage II wat betreft technische voorschriften, normen, keuring en certificering;
- b) Protocol 47 wat betreft de afschaffing van technische belemmeringen voor de handel in wijn;
- c) bijlage III wat betreft produktaansprakelijkheid.

Zij zijn van toepassing op alle produkten, tenzij anders wordt bepaald.

Artikel 24

Bijlage IV bevat specifieke bepalingen en regelingen betreffende energie.

Artikel 25

Wanneer naleving van het bepaalde in de artikelen 10 en 12 leidt tot

- a) wederuitvoer naar een derde land ten aanzien waarvan de exporterende overeenkomstsluitende partij voor het betrokken produkt kwantitatieve beperkingen, uitvoerrechten of maatregelen of heffingen van gelijke werking handhaaft, dan wel
- b) een ernstig of dreigend ernstig tekort aan een voor de exporterende overeenkomstsluitende partij essentieel produkt,

en voornoemde situaties aanleiding geven of kunnen geven tot ernstige moeilijkheden voor de exporterende overeenkomstsluitende partij, kan die partij passende maatregelen overeenkomstig de in artikel 113 vermelde procedures treffen.

Artikel 26

In de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen worden geen anti-dumpingmaatregelen, compenserende rechten en maatregelen tegen ongeoorloofde handelspraktijken van derde landen toegepast, tenzij in deze Overeenkomst anders wordt bepaald.

HOOFDSTUK 5

KOLEN- EN STAALPRODUKTEN*Artikel 27*

De Protocollen 14 en 25 bevatten bepalingen en regelingen betreffende kolen- en staalprodukten.

▼B

DEEL III

HET VRIJE VERKEER VAN PERSONEN, DIENSTEN EN KAPITAAL

HOOFDSTUK 1

WERKNEMERS EN ZELFSTANDINGEN*Artikel 28*

1. Tussen de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten wordt vrij verkeer van werknemers tot stand gebracht.
2. Dit houdt de afschaffing in van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen de werknemers van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten, wat betreft de werkgelegenheid, de beloning en de overige arbeidsvoorwaarden.
3. Het houdt behoudens de uit hoofde van openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid gerechtvaardigde beperkingen het recht in om:
 - a) in te gaan op een feitelijk aanbod tot tewerkstelling;
 - b) zich te dien einde vrij te verplaatsen binnen het grondgebied van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten;
 - c) op het grondgebied van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat te verblijven ten einde daar een beroep uit te oefenen overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke voor de tewerkstelling van nationale werknemers gelden;
 - d) op het grondgebied van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat verblijf te houden, na er een betrekking te hebben vervuld.
4. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op betrekkingen in overheidsdienst.
5. Bijlage V bevat specifieke bepalingen inzake het vrije verkeer van werknemers.

Artikel 29

Met het oog op de totstandkoming van het vrije verkeer van werknemers en zelfstandigen waarborgen de overeenkomstsluitende partijen voor werknemers en zelfstandigen en hun rechthebbenden op het gebied van de sociale zekerheid, overeenkomstig bijlage VI, met name:

- a) dat, met het oog op het verkrijgen en het behoud van het recht op uitkeringen alsmede voor de berekening daarvan, al die tijdvakken worden bijeengeteld welke door de verschillende nationale wetgevingen in aanmerking worden genomen;
- b) dat de uitkeringen aan personen die op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen verblijven, zullen worden betaald.

Artikel 30

Ten einde de toegang tot en de uitoefening van werkzaamheden voor werknemers en zelfstandigen te vergemakkelijken, treffen de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig bijlage VII de noodzakelijke maatregelen inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels en de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de overeenkomstsluitende partijen betreffende de toegang tot en de uitoefening van werkzaamheden door werknemers en zelfstandigen.

HOOFDSTUK 2

RECHT VAN VESTIGING

Artikel 31

1. In het kader van de bepalingen van deze Overeenkomst zijn er geen beperkingen van de vrijheid van vestiging voor onderdanen van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat op het grondgebied van een andere staat bij de Overeenkomst. Dit geldt eveneens voor de oprichting van agentschappen, filialen of dochterondernemingen door de onderdanen van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat die op het grondgebied van een van deze staten zijn gevestigd.

De vrijheid van vestiging omvat, behoudens de bepalingen van hoofdstuk 4, de toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede de oprichting en het beheer van ondernemingen, en met name van vennootschappen in de zin van artikel 34, tweede alinea, overeenkomstig de bepalingen welke door de wetgeving van het land van vestiging voor de eigen onderdanen zijn vastgesteld.

2. De bijlagen VIII tot en met XI bevatten specifieke bepalingen inzake het recht van vestiging.

Artikel 32

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn, wat de betrokken overeenkomstsluitende partij betreft, niet van toepassing op de werkzaamheden ter uitoefening van het openbaar gezag in deze overeenkomstsluitende partij, zelfs indien deze slechts voor een bepaalde gelegenheid geschieden.

Artikel 33

De voorschriften van dit hoofdstuk en de maatregelen uit hoofde daarvan genomen doen niet af aan de toepasselijkheid van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen waarbij een bijzondere regeling is vastgesteld voor vreemdelingen, welke bepalingen uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid gerechtvaardigd zijn.

Artikel 34

Vennootschappen welke in overeenstemming met de wetgeving van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat zijn opgericht en welke hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen hebben, worden voor de toepassing van dit hoofdstuk gelijkgesteld met natuurlijke personen die onderdaan zijn van de Lid-Staten van de EG of de EVA-Staten.

Onder vennootschappen worden verstaan maatschappen naar burgerlijk recht of handelsrecht, de coöperatieve verenigingen of vennootschappen daaronder begrepen, en de overige rechtspersonen naar publiek- of privaatrecht, met uitzondering van vennootschappen welke geen winst beogen.

Artikel 35

De bepalingen van artikel 30 zijn van toepassing op het onderwerp dat in dit hoofdstuk is geregeld.

HOOFDSTUK 3

DIENSTEN

Artikel 36

1. In het kader van de bepalingen van deze Overeenkomst zijn er geen beperkingen van het vrij verrichten van diensten binnen het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen ten aanzien van de onderdanen van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten die in een andere Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat zijn gevestigd dan die, waarin degene is gevestigd te wiens behoefte de dienst wordt verricht.

2. De bijlagen IX tot en met XI bevatten specifieke bepalingen inzake het vrij verrichten van diensten.

Artikel 37

In deze Overeenkomst worden als diensten beschouwd de dienstverrichtingen welke gewoonlijk tegen vergoeding geschieden, voor zover de bepalingen betreffende het vrije verkeer van goederen, kapitaal en personen op deze dienstverrichtingen niet van toepassing zijn.

Diensten omvatten met name werkzaamheden:

- a) van industriële aard,
- b) van commerciële aard,
- c) van het ambacht,
- d) van de vrije beroepen.

Onverminderd de bepalingen van hoofdstuk 2, kan degene die de dienst verricht, daartoe zijn werkzaamheden tijdelijk uitoefenen in het land waar de dienst wordt verricht, onder dezelfde voorwaarden als die welke dat land aan zijn eigen onderdanen oplegt.

Artikel 38

Het vrije verkeer van diensten op het gebied van het vervoer wordt geregeld door de bepalingen van hoofdstuk 6.

Artikel 39

De bepalingen van de artikelen 30 en 32 tot en met 34 zijn van toepassing op het onderwerp dat in dit hoofdstuk is geregeld.

HOOFDSTUK 4

KAPITAAL

Artikel 40

In het kader van de bepalingen van deze Overeenkomst zijn er tussen de overeenkomstsluitende partijen geen beperkingen van het verkeer van kapitaal toebehorende aan personen die woonachtig of gevestigd zijn in de Lid-Staten van de EG of de EVA-Staten en is er geen discriminerende behandeling op grond van de nationaliteit of van de vestigingsplaats van partijen of op grond van het gebied waar het kapitaal wordt belegd. Bijlage XII bevat de bepalingen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van dit artikel.

▼ B*Artikel 41*

De lopende betalingen met betrekking tot het verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal tussen de overeenkomstsluitende partijen zijn in het kader van de bepalingen van deze Overeenkomst vrij van alle beperkingen.

Artikel 42

1. Wanneer binnenlandse voorschriften met betrekking tot de kapitaalmarkt en het kredietwezen worden toegepast op het overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst geliberaliseerd kapitaalverkeer, dan geschiedt zulks op niet-discriminerende wijze.
2. Leningen voor de middellijke of onmiddellijke financiering van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat of van zijn territoriale publiekrechtelijke lichamen kunnen in de overige Lid-Staten van de EG of de EVA-Staten slechts worden uitgeschreven of geplaatst nadat tussen de betrokken staten ter zake overeenstemming is bereikt.

Artikel 43

1. Wanneer verschillen tussen de deviezenregelingen van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten de personen die woonachtig of gevestigd zijn in een van deze landen ertoe zouden brengen de in artikel 40 bedoelde transfermogelijkheden op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen te benutten, ten einde de door een van deze landen ten opzichte van derde landen getroffen regeling te ontgaan, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij passende maatregelen treffen om deze moeilijkheden weg te nemen.
2. Ingeval kapitaalbewegingen verstoringen in de werking van de kapitaalmarkt in een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat tot gevolg hebben, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij beschermende maatregelen op het gebied van het kapitaalverkeer nemen.
3. Indien de bevoegde instanties van een overeenkomstsluitende partij in de wisselkoers een wijziging aanbrengen die de mededingingsvoorwaarden ernstig vervalst, kunnen de overige overeenkomstsluitende partijen voor een strikt beperkte periode de maatregelen nemen die noodzakelijk zijn om de gevolgen van die handelwijze te ondervangen.
4. In geval van moeilijkheden of ernstig dreigende moeilijkheden in de betalingsbalans van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat, die voortvloeien hetzij uit het ontbreken van het globaal evenwicht van zijn balans hetzij uit de aard van zijn beschikbare deviezen, en die met name de werking van deze Overeenkomst in gevaar kunnen brengen, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij beschermende maatregelen treffen.

Artikel 44

De Gemeenschap enerzijds en de EVA-Staten anderzijds passen hun interne procedures toe, zoals bepaald in Protocol 18, om de bepalingen van artikel 43 uit te voeren.

Artikel 45

1. Het Gemengd Comité van de EER wordt in kennis gesteld van de beschikkingen, adviezen en aanbevelingen verband houdende met de in artikel 43 beschreven maatregelen.
2. Over alle maatregelen wordt in het Gemengd Comité van de EER voorafgaand overleg gepleegd en informatie uitgewisseld.

▼B

3. In de in artikel 43, lid 2, bedoelde situatie kan de betrokken overeenkomstsluitende partij evenwel om reden van hun geheim of dringend karakter, maatregelen zelf treffen, wanneer zij noodzakelijk zijn, zonder voorafgaand overleg en voorafgaande uitwisseling van informatie.

4. In het in artikel 43, lid 4, bedoelde geval dat er een plotselinge crisis in de betalingsbalans optreedt en de procedures van lid 2 niet kunnen worden gevolgd, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij te harer bescherming de noodzakelijke beschermende maatregelen treffen. Die maatregelen moeten zo weinig mogelijk verstoringen in de werking van de Overeenkomst teweegbrengen en mogen niet verder reiken dan strikt onvermijdelijk is om de plotseling opgetreden moeilijkheden te overwinnen.

5. Wanneer er maatregelen overeenkomstig de leden 3 en 4 worden getroffen, wordt hiervan uiterlijk op de datum van hun inwerkingtreding mededeling gedaan en vinden de uitwisseling van informatie, het overleg en de in lid 1 bedoelde kennisgevingen zo spoedig mogelijk daarna plaats.

HOOFDSTUK 5**SAMENWERKING BIJ HET ECONOMISCH EN MONETAIR BELEID***Artikel 46*

De overeenkomstsluitende partijen wisselen meningen en informatie uit over de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en het effect van de integratie op hun economische bedrijvigheid en hun economisch en monetair beleid. Voorts kunnen zij macro-economische situaties, beleid en vooruitzichten bespreken. Deze uitwisseling van meningen en informatie is niet bindend.

HOOFDSTUK 6**VERVOER***Artikel 47*

1. De artikelen 48 tot en met 52 zijn van toepassing op het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren.
2. Bijlage XIII bevat specifieke bepalingen betreffende alle wijzen van vervoer.

Artikel 48

1. De bepalingen van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat betreffende het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren die niet onder bijlage XIII vallen, worden in hun rechtstreekse of zijdelingse uitwerking niet minder gunstig gemaakt voor de vervoerondernemers van de overige staten dan voor de nationale vervoerondernemers.

2. Elke overeenkomstsluitende partij die van het in lid 1 vervatte beginsel afwijkt, stelt het Gemengd Comité van de EER daarvan in kennis. Indien andere overeenkomstsluitende partijen de afwijking niet aanvaarden, kunnen zij overeenkomstige tegenmaatregelen nemen.

Artikel 49

Met deze Overeenkomst is verenigbaar steun die beantwoordt aan de behoeften van de coördinatie van het vervoer of die overeenkomt met de vergoeding van bepaalde met het begrip „openbare dienst” verbonden, verplichte dienstverrichtingen.

Artikel 50

1. In het verkeer op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen zijn er geen discriminaties welke daarin bestaan, dat een vervoerondernemer voor dezelfde verbindingen verschillende vrachtprijzen en vervoervoorwaarden voor gelijke goederen toepast naar gelang van het land van herkomst of bestemming van de vervoerde waren.

2. De overeenkomstig deel VII bevoegde autoriteit onderzoekt eigener beweging of op verzoek van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat de in dit artikel bedoelde gevallen van discriminatie en neemt in het kader van haar interne regels de noodzakelijke beschikkingen.

Artikel 51

1. Behoudens machtiging van de in artikel 50, lid 2, bedoelde bevoegde autoriteit, is het verboden voor het vervoer op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen de toepassing van prijzen en voorwaarden op te leggen welke enig element van steun of bescherming in het belang van een of meer ondernemingen of bepaalde industrieën inhouden.

2. De bevoegde autoriteit onderwerpt eigener beweging of op verzoek van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat de in lid 1 bedoelde prijzen en voorwaarden aan een onderzoek en houdt daarbij met name rekening, enerzijds met de vereisten van een passend regionaal economisch beleid, met de behoeften van minder ontwikkelde gebieden alsmede met de vraagstukken welke zich in door politieke omstandigheden ernstig benadeelde streken voordoen, en anderzijds met de gevolgen van die prijzen en voorwaarden voor de mededinging tussen de takken van vervoer.

De bevoegde autoriteit neemt in het kader van haar interne regels de noodzakelijke beschikkingen.

3. Het in lid 1 bedoelde verbod geldt niet voor mededingingstarieven.

Artikel 52

De heffingen of andere rechten welke naast de vervoerprijs door een vervoerondernemer in verband met het overschrijden der grens in rekening worden gebracht, mogen een redelijk peil niet te boven gaan, gelet op de werkelijke kosten welke door die grensoverschrijding feitelijk zijn veroorzaakt. De overeenkomstsluitende partijen streven naar een geleidelijke verlaging van die kosten.

DEEL IV

MEDEDINGING EN ANDERE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS

HOOFDSTUK 1

REGELS VOOR ONDERNEMINGEN

Artikel 53

1. Onverenigbaar met de werking van deze Overeenkomst en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen welke de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied wordt verhinderd, beperkt of vervalst en met name die welke bestaan in:

- a) het rechtstreeks of zijdelings bepalen van de aan- of verkoopprijzen of van andere contractuele voorwaarden;
- b) het beperken of controleren van de produktie, de afzet, de technische ontwikkeling of de investeringen;

▼B

- c) het verdelen van de markten of van de voorzieningsbronnen;
- d) het ten opzichte van handelspartners toepassen van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging;
- e) het afhankelijk stellen van het sluiten van overeenkomsten van de aanvaarding door de handelspartners van bijkomende prestaties welke naar hun aard of volgens het handelsgebruik geen verband houden met het onderwerp van deze overeenkomsten.

2. De krachtens dit artikel verboden overeenkomsten of besluiten zijn van rechtswege nietig.

3. De bepalingen van lid 1 van dit artikel kunnen echter buiten toepassing worden verklaard:

- voor elke overeenkomst of groep van overeenkomsten tussen ondernemingen,
- voor elk besluit of groep van besluiten van ondernemersverenigingen, en
- voor elke onderling afgestemde feitelijke gedraging of groep van gedragingen

die bijdragen tot verbetering van de produktie of van de verdeling der produkten of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen

- a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn;
- b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen.

Artikel 54

Onverenigbaar met de werking van deze Overeenkomst en verboden, voor zover de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen daardoor ongunstig kan worden beïnvloed, is het, dat een of meer ondernemingen misbruik maken van een machtspositie op het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied of op een wezenlijk deel daarvan.

Dit misbruik kan met name bestaan in:

- a) het rechtstreeks of zijdelings opleggen van onbillijke aan- of verkoopprijzen of van andere onbillijke contractuele voorwaarden;
- b) het beperken van de produktie, de afzet of de technische ontwikkeling ten nadele van de verbruikers;
- c) het toepassen ten opzichte van handelspartners van ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties, hun daarmee nadeel berokkenend bij de mededinging;
- d) het feit dat het sluiten van overeenkomsten afhankelijk wordt gesteld van het aanvaarden door de handelspartners van bijkomende prestaties, welke naar hun aard of volgens het handelsgebruik geen verband houden met het onderwerp van deze overeenkomsten.

Artikel 55

1. Onverminderd de bepalingen die uitvoering geven aan de artikelen 53 en 54, zoals die in Protocol 21 en bijlage XIV van deze Overeenkomst zijn vervat, waken de Commissie van de EG en de in artikel 108, lid 1, bedoelde Toezichthoudende Autoriteit van de EVA over de toepassing van de in de artikelen 53 en 54 neergelegde beginselen.

▼B

De in artikel 56 bedoelde bevoegde toezichthoudende autoriteit stelt, eigener beweging of op verzoek van een staat binnen het onderscheiden rechtsgebied of van het andere toezichthoudende orgaan, een onderzoek in naar de gevallen van vermoedelijke inbreuk op deze beginselen. De bevoegde toezichthoudende autoriteit verricht het onderzoek in samenwerking met de bevoegde nationale autoriteiten binnen het onderscheiden rechtsgebied en met het andere toezichthoudende orgaan dat haar overeenkomstig zijn interne regels behulpzaam is.

Indien haar blijkt dat inbreuk is gepleegd, stelt zij passende middelen voor om daaraan een eind te maken.

2. Wordt aan deze inbreuken geen eind gemaakt, dan stelt de bevoegde toezichthoudende autoriteit de inbreuk op de beginselen in een met redenen omklede beschikking vast.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit kan haar beschikking bekendmaken en de staten binnen het onderscheiden rechtsgebied machtigen de noodzakelijke tegenmaatregelen, waarvan zij de voorwaarden en de wijze van toepassing bepaalt, te treffen om de toestand te verhelpen. Zij kan de andere toezichthoudende autoriteit eveneens verzoeken om de staten binnen het onderscheiden rechtsgebied te machtigen tot het treffen van dergelijke maatregelen.

Artikel 56

1. Over afzonderlijke gevallen waarop artikel 53 van toepassing is, wordt door de toezichthoudende autoriteiten overeenkomstig de volgende bepalingen beslist:

- a) over afzonderlijke gevallen waarin alleen de handel tussen de EVA-Staten ongunstig wordt beïnvloed, wordt beslist door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA;
- b) onverminderd het bepaalde onder c) beslist de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, zoals bepaald in artikel 58, Protocol 21 en de uitvoeringsbepalingen daarvan, Protocol 23 en bijlage XIV, over de gevallen waarin de omzet van de betrokken ondernemingen op het grondgebied van de EVA-Staten 33 % of meer bedraagt van hun omzet op het door deze overeenkomst bestreken grondgebied;
- c) over de overige gevallen alsmede over de onder b) bedoelde gevallen waarin de handel tussen de Lid-Staten van de EG ongunstig wordt beïnvloed, beslist de Commissie van de EG met inachtneming van het bepaalde in artikel 58, Protocol 21, Protocol 23 en bijlage XIV.

2. Over afzonderlijke gevallen waarop artikel 54 van toepassing is, wordt beslist door de toezichthoudende autoriteit op het rechtsgebied waarvan het bestaan van een machtspositie is geconstateerd. Het in lid 1, onder b) en c), bepaalde is slechts van toepassing indien er een machtspositie bestaat binnen het rechtsgebied van beide toezichthoudende autoriteiten.

3. Over afzonderlijke gevallen waarop lid 1, onder c), van toepassing is en waarvan de gevolgen voor de handel tussen de Lid-Staten van de EG of voor de mededinging binnen de Gemeenschap niet merkbaar zijn, wordt beslist door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA.

4. De termen „ondernemingen” en „omzet” worden voor de toepassing van dit artikel in Protocol 22 gedefinieerd.

Artikel 57

1. Concentraties die overeenkomstig lid 2 aan toezicht onderworpen zijn en die een machtspositie creëren of versterken ten gevolge waarvan een daadwerkelijke mededinging op het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied of op een wezenlijk deel daarvan aanzienlijk wordt belemmerd, worden onverenigbaar met deze Overeenkomst verklaard.

▼B

2. Op concentraties waarop lid 1 van toepassing is, wordt toezicht gehouden door:

- a) de Commissie van de EG in de gevallen waarop Verordening (EEG) nr. 4064/89 van toepassing is, overeenkomstig die verordening en overeenkomstig de Protocollen 21 en 24 en bijlage XIV. Aan de Commissie van de EG wordt de uitsluitende bevoegdheid toegekend over deze gevallen te beslissen, met dien verstande dat het Hof van Justitie van de EG de wettigheid hiervan kan nagaan;
- b) de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA in de gevallen die niet onder het bepaalde in punt a) vallen, wanneer de in bijlage XIV vermelde drempels op het grondgebied van de EVA-Staten zijn bereikt overeenkomstig de Protocollen 21 en 24 en bijlage XIV, zulks onverminderd de bevoegdheden van de Lid-Staten van de EG.

Artikel 58

De bevoegde autoriteiten werken samen overeenkomstig het bepaalde in de Protocollen 23 en 24, met het oog op de ontwikkeling en het behoud van een uniform toezichtbeleid in de gehele Europese Economische Ruimte op het gebied van de mededinging en met het oog op de bevordering van een homogene tenuitvoerlegging, toepassing en interpretatie van de daartoe strekkende bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 59

1. De overeenkomstsluitende partijen zien erop toe dat met betrekking tot de openbare bedrijven en de ondernemingen waaraan de Lid-Staten van de EG of de EVA-Staten bijzondere of uitsluitende rechten verlenen, geen enkele maatregel wordt vastgesteld of gehandhaafd welke in strijd is met de regels van deze Overeenkomst, met name die bedoeld in de artikelen 4 en 53 tot en met 63.

2. Ondernemingen belast met het beheer van diensten van algemeen economisch belang of die het karakter dragen van een fiscaal monopolie, vallen onder de regels van deze Overeenkomst, met name onder de mededingingsregels, voor zover de toepassing daarvan de vervulling, in feite of in rechte, van de hun toevertrouwde bijzondere taken niet verhindert. De ontwikkeling van het handelsverkeer mag niet worden beïnvloed in een mate die strijdig is met het belang van de overeenkomstsluitende partijen.

3. De Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA waken binnen het kader van hun respectieve bevoegdheden over de toepassing van dit artikel en treffen, voor zover nodig, passende maatregelen ten aanzien van de staten binnen hun onderscheiden rechtsgebied.

Artikel 60

Bijlage XIV bevat specifieke bepalingen ter uitvoering van de beginselen neergelegd in de artikelen 53, 54, 57 en 59.

HOOFDSTUK 2

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

Artikel 61

1. Behoudens de afwijkingen waarin deze Overeenkomst voorziet, zijn steunmaatregelen van de Lid-Staten van de EG, de EVA-Staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de werking van deze Overeenkomst, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig beïnvloedt.

▼B

2. Met de werking van deze Overeenkomst zijn verenigbaar:
 - a) steunmaatregelen van sociale aard aan individuele verbruikers op voorwaarde dat deze toegepast worden zonder onderscheid naar de oorsprong van de produkten;
 - b) steunmaatregelen tot herstel van schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen.
 - c) steunmaatregelen aan de economie van bepaalde streken van de Bondsrepubliek Duitsland die nadeel ondervinden van de deling van Duitsland, voor zover deze steunmaatregelen noodzakelijk zijn om de door deze deling berokkende economische nadelen te compenseren.
3. Als verenigbaar met de werking van deze Overeenkomst kunnen worden beschouwd:
 - a) steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst;
 - b) steunmaatregelen om de verwezenlijking van een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang te bevorderen of een ernstige verstoring in de economie van een Lid-Staat van de EG of een EVA-Staat op te heffen;
 - c) steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad;
 - d) andere soorten van steunmaatregelen aangewezen door het Gemengd Comité van de EER overeenkomstig deel VII.

Artikel 62

1. Op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen worden alle bestaande regelingen inzake overheidssteun en alle plannen om overheidssteun te verlenen of te wijzigen voortdurend onderzocht op hun verenigbaarheid met artikel 61. Dit onderzoek wordt uitgevoerd:
 - a) wat de Lid-Staten van de EG betreft, door de Commissie van de EG overeenkomstig de in artikel 93 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap vastgestelde regels;
 - b) wat de EVA-Staten betreft, door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA overeenkomstig de regels neergelegd in een overeenkomst tussen de EVA-Staten waarbij deze autoriteit, die de in Protocol 26 vastgestelde bevoegdheden en taken heeft, wordt ingesteld.
2. Met het oog op een uniform toezichtbeleid op het gebied van overheidssteun op het gehele door deze Overeenkomst bestreken grondgebied werken de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA samen overeenkomstig het bepaalde in Protocol 27.

Artikel 63

Bijlage XV bevat specifieke bepalingen inzake overheidssteun.

Artikel 64

1. Indien een van de toezichthoudende autoriteiten van oordeel is dat de tenuitvoerlegging door de andere toezichthoudende autoriteit van de artikelen 61 en 62 van deze Overeenkomst en van artikel 5 van Protocol 14 niet in overeenstemming is met de handhaving van gelijke mededingingsvoorwaarden op het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied, wordt daarover overeenkomstig de procedure van Protocol 27, punt f), binnen twee weken van gedachten gewisseld.

▼B

Indien tegen het einde van deze periode van twee weken geen gemeenschappelijk aanvaarde oplossing is bereikt, kan de bevoegde autoriteit van de benadeelde overeenkomstsluitende partij onverwijld passende tussentijdse maatregelen nemen om aan de ontstane vervalsing van de mededinging een einde te maken.

Vervolgens wordt in het Gemengd Comité van de EER overleg gepleegd, ten einde een voor alle betrokkenen aanvaardbare oplossing uit te werken.

Indien het Gemengd Comité van de EER binnen drie maanden geen oplossing heeft kunnen uitwerken, en indien de desbetreffende feitelijke gedraging de mededinging zodanig vervalst of dreigt te vervalsen dat de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig wordt beïnvloed, kunnen de tussentijdse maatregelen worden vervangen door definitieve maatregelen die strikt noodzakelijk zijn om de gevolgen van die vervalsing te compenseren. Er wordt voorrang verleend aan maatregelen die de werking van de EER zo weinig mogelijk verstoren.

2. De bepalingen van dit artikel zijn eveneens van toepassing op staatsmonopolies die na de datum van ondertekening van de Overeenkomst tot stand komen.

HOOFDSTUK 3**VERDERE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS***Artikel 65*

1. Bijlage XVI bevat specifieke bepalingen en regelingen betreffende aanbestedingen die, tenzij anders bepaald, op alle vermelde produkten en diensten van toepassing zijn.

2. Protocol 28 en bijlage XVII bevatten specifieke bepalingen en regelingen betreffende de intellectuele, industriële en commerciële eigendom die, tenzij anders bepaald, op alle produkten en diensten van toepassing zijn.

DEEL V**HORIZONTALE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE VIER VRIJHEDEN****HOOFDSTUK 1****SOCIAAL BELEID***Artikel 66*

De overeenkomstsluitende partijen erkennen de noodzaak, verbetering van de levensstandaard en de arbeidsvoorwaarden van de werknemers te bevorderen.

Artikel 67

1. De overeenkomstsluitende partijen bejiveren zich om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen ten einde de gezondheid en de veiligheid van de werknemers te beschermen. Om dit doel te bereiken worden geleidelijk minimumeisen ingevoerd met inachtneming van de in elk van de overeenkomstsluitende partijen bestaande omstandigheden en technische voorschriften. Dergelijke minimumeisen beletten niet dat een overeenkomstsluitende partij maatregelen voor een hogere graad van bescherming van de arbeidsvoorwaarden handhaaft en treft welke met deze Overeenkomst verenigbaar zijn.

2. Bijlage XVIII bevat de als de in lid 1 genoemde minimumeisen in te voeren bepalingen.

▼B*Artikel 68*

De overeenkomstsluitende partijen treffen op het gebied van het arbeidsrecht de maatregelen die noodzakelijk zijn om de goede werking van deze Overeenkomst te waarborgen. Deze maatregelen zijn opgenomen in bijlage XVIII.

Artikel 69

1. Elke overeenkomstsluitende partij verzekert en handhaaft de toepassing van het beginsel van gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers voor gelijke arbeid.

Onder beloning in de zin van dit artikel dient te worden verstaan het gewone basis- of minimumloon of -salaris, en alle overige voordelen in geld of in natura die de werkgever direct of indirect aan de werknemer uit hoofde van zijn dienstbetrekking betaalt.

Gelijkheid van beloning zonder onderscheid naar kunne houdt in:

- a) dat de beloning voor dezelfde arbeid in stukloon wordt vastgesteld op basis van een zelfde maatstaf;
- b) dat de beloning voor arbeid in tijdloon dezelfde is voor een zelfde functie.

2. Bijlage XVIII bevat specifieke bepalingen voor de tenuitvoerlegging van lid 1.

Artikel 70

De overeenkomstsluitende partijen bevorderen het beginsel van gelijke behandeling van mannelijke en vrouwelijke werknemers via de tenuitvoerlegging van de in bijlage XVIII opgenomen bepalingen.

Artikel 71

De overeenkomstsluitende partijen bejiveren zich de dialoog tussen de sociale partners op Europees niveau te bevorderen.

HOOFDSTUK 2

BESCHERMING VAN DE CONSUMENT*Artikel 72*

Bijlage XIX bevat bepalingen inzake de bescherming van de consument.

HOOFDSTUK 3

HET MILIEU*Artikel 73*

1. Het optreden van de overeenkomstsluitende partijen op milieu-gebied heeft tot doel:

- a) de kwaliteit van het milieu te behouden, te beschermen en te verbeteren;
- b) bij te dragen tot de bescherming van de gezondheid van de mens;
- c) zorg te dragen voor een behoedzaam en rationeel gebruik van de natuurlijke hulpbronnen.

▼B

2. Het optreden van de overeenkomstsluitende partijen op milieu-gebied berust op de beginselen van pre-ventief handelen, bestrijding van milieuaantastingen bij voorrang aan de bron en het beginsel dat de vervuiler betaalt. De eisen ter zake van milieubescherming vormen een bestanddeel van de andere takken van beleid van de overeenkomstsluitende partijen.

Artikel 74

Bijlage XX bevat de specifieke bepalingen inzake beschermende maatregelen die overeenkomstig artikel 73 van toepassing zijn.

Artikel 75

De in artikel 74 bedoelde beschermende maatregelen beletten niet dat een overeenkomstsluitende partij maatregelen voor een verdergaande bescherming handhaaft en treft welke met deze Overeenkomst verenigbaar zijn.

HOOFDSTUK 4**STATISTIEKEN***Artikel 76*

1. De overeenkomstsluitende partijen zorgen voor de produktie en verspreiding van samenhangende en vergelijkbare statistische informatie voor het beschrijven en volgen van alle ter zake doende economische, sociale en milieuaspecten van de Europese Economische Ruimte.

2. Hiertoe ontwikkelen en gebruiken de overeenkomstsluitende partijen geharmoniseerde methoden, definities en indelingen alsmede gemeenschappelijke programma's en procedures; de statistische werkzaamheden worden op de passende administratieve niveaus georganiseerd en de noodzaak van vertrouwelijke behandeling van de statistische informatie wordt naar behoren in acht genomen.

3. Bijlage XXI bevat specifieke bepalingen inzake statistieken.

4. Protocol 30 bevat specifieke bepalingen inzake de organisatie van de samenwerking op het gebied van de statistieken.

HOOFDSTUK 5**VENNOOTSCHAPSRECHT***Artikel 77*

Bijlage XXII bevat specifieke bepalingen inzake het vennootschapsrecht.

DEEL VI**SAMENWERKING BUITEN HET KADER VAN DE VIER VRIJHEDEN***Artikel 78*

De overeenkomstsluitende partijen versterken en verbreden de samenwerking in het kader van de werkzaamheden van de Gemeenschap op het gebied van:

- onderzoek en technologische ontwikkeling,
- informatiediensten,
- milieu,
- onderwijs, opleiding en jongerenbeleid,
- sociaal beleid,

▼B

- bescherming van de consument,
- kleine en middelgrote ondernemingen,
- toerisme,
- de audiovisuele sector en
- burgerbescherming,

voor zover deze onderwerpen niet in andere delen van deze Overeenkomst worden geregeld.

Artikel 79

1. De overeenkomstsluitende partijen stellen alles in het werk, met name via de in deel VII vastgestelde procedures, om hun dialoog te versterken ten einde te bepalen op welke terreinen en voor welke werkzaamheden nauwere samenwerking zou kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van hun gemeenschappelijke doelstellingen op de in artikel 78 genoemde gebieden.

2. Zij wisselen met name informatie uit en plegen, op verzoek van een overeenkomstsluitende partij, overleg in het Gemengd Comité van de EER over plannen of voorstellen voor de totstandbrenging of wijziging van kaderprogramma's, specifieke programma's, acties en projecten op de in artikel 78 genoemde terreinen.

3. Deel VII is mutatis mutandis van toepassing op het onderhavige deel, wanneer zulks in laatstgenoemd deel of Protocol 31 speciaal wordt bepaald.

Artikel 80

De in artikel 78 bedoelde samenwerking vindt normaliter in een van de volgende vormen plaats:

- deelneming door EVA-Staten aan communautaire kaderprogramma's, specifieke programma's, projecten of andere acties;
- totstandbrenging van gezamenlijke activiteiten op specifieke terreinen, inclusief overleg over of coördinatie van activiteiten, het samenvoegen van bestaande activiteiten en de totstandbrenging van gezamenlijke ad hoc-activiteiten;
- formele en informele uitwisseling of verstrekking van informatie;
- gemeenschappelijke inspanningen om bepaalde activiteiten op het gehele grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen aan te moedigen;
- parallelle wetgeving, in voorkomend geval, met een identieke of gelijksoortige inhoud;
- coördinatie van inspanningen en activiteiten, wanneer zulks van wederzijds belang is, via of in het kader van internationale organisaties en van samenwerking met derde landen.

Artikel 81

Wanneer de samenwerking de vorm aanneemt van deelneming door EVA-Staten in een communautair kaderprogramma, specifiek programma, project of andere actie, zijn de volgende beginselen van toepassing:

- a) De EVA-Staten moeten toegang hebben tot alle delen van een programma.
- b) In de status van de EVA-Staten in de commissies die de Commissie bijstaan bij het beheer of de ontwikkeling van een communautaire activiteit waaraan EVA-Staten op grond van hun deelneming financieel kunnen bijdragen, moet deze bijdrage ten volle tot uiting komen.

▼B

- c) Besluiten van de Gemeenschap die geen verband houden met de algemene begroting van de Gemeenschap, en al dan niet rechtstreeks betrekking hebben op een kaderprogramma, een specifiek programma, een project of andere actie waaraan EVA-Staten via een in het kader van deze Overeenkomst genomen besluit deelnemen, zijn onderworpen aan het bepaalde in artikel 79, lid 3. De voorwaarden voor de voortgezette deelneming aan bedoelde activiteit kunnen door het Gemengd Comité van de EER worden gewijzigd overeenkomstig artikel 86.
- d) Op projectniveau hebben instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen van de EVA-Staten dezelfde rechten en verplichtingen in het communautaire programma of een andere actie als die welke gelden voor de instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen van de Lid-Staten van de EG waarmee het partnerschap wordt aangegaan. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor deelnemers aan uitwisselingen tussen EVA-Staten en Lid-Staten van de EG in het kader van bedoelde activiteit.
- e) De EVA-Staten, hun instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen hebben dezelfde rechten en verplichtingen ten aanzien van de verspreiding, evaluatie en exploitatie van resultaten als die welke gelden voor de Lid-Staten van de EG, hun instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen.
- f) De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe om, in overeenstemming met hun onderscheiden voorschriften en regelingen, het verkeer van deelnemers aan het programma of een andere actie in de mate waarin zulks noodzakelijk is te vergemakkelijken.

Artikel 82

1. Wanneer de samenwerking in het kader van dit deel een financiële deelneming van de EVA-Staten omvat, vindt die deelneming in een van de volgende vormen plaats:

- a) De bijdrage van de EVA-Staten als gevolg van hun deelneming aan communautaire activiteiten wordt berekend naar rato van:

— de vastleggingskredieten en

— de betalingskredieten

die elk jaar voor de Gemeenschap op de algemene communautaire begroting worden opgevoerd op elke begrotingslijn overeenstemmende met de betrokken activiteiten.

De „evenredigheidsfactor” aan de hand waarvan de deelneming van de EVA-Staten wordt bepaald, is de som van de verhoudingsgetallen tussen het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen van elk van de EVA-Staten enerzijds en de som van de bruto binnenlandse produkten tegen marktprijzen van de Lid-Staten van de EG en die EVA-Staat anderzijds. Deze factor wordt voor elk begrotingsjaar aan de hand van de meest recente statistische gegevens berekend.

Het bedrag van de bijdrage van de EVA-Staten is zowel wat de vastleggingskredieten als wat de betalingskredieten betreft een aanvulling op de voor de Gemeenschap opgevoerde bedragen op de algemene begroting op elke begrotingslijn overeenstemmende met de betrokken activiteiten.

De elk jaar door de EVA-Staten te betalen bijdragen worden op basis van de betalingskredieten vastgesteld.

Verplichtingen die de Gemeenschap is aangegaan vóór de inwerking-treding op basis van deze Overeenkomst van de deelneming van de EVA-Staten aan de betrokken activiteiten — en de daaruit voortvloeiende betalingen —, geven geen aanleiding tot een bijdrage van de EVA-Staten.

▼B

- b) De financiële bijdrage van de EVA-Staten als gevolg van hun deelneming aan bepaalde projecten of andere activiteiten wordt gebaseerd op het beginsel dat elke overeenkomstsluitende partij haar eigen kosten dekt en een door het Gemengd Comité van de EER vast te stellen passende bijdrage levert aan de algemene kosten van de Gemeenschap.
 - c) Het Gemengd Comité van de EER neemt de nodige besluiten betreffende de bijdrage van de overeenkomstsluitende partijen in de kosten van de activiteit.
2. Protocol 32 bevat de nadere bepalingen voor de tenuitvoerlegging van dit artikel.

Artikel 83

Wanneer de samenwerking de vorm van een uitwisseling van informatie tussen overheidsinstanties aanneemt, hebben de EVA-Staten dezelfde rechten om informatie te ontvangen en verplichtingen om informatie te verstrekken als de Lid-Staten van de EG, op voorwaarde dat wordt voldaan aan de eisen van vertrouwelijkheid die door het Gemengd Comité van de EER worden vastgesteld.

Artikel 84

Protocol 31 bevat bepalingen inzake samenwerking op bepaalde specifieke terreinen.

Artikel 85

Tenzij anders bepaald in Protocol 31 gelden voor op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst reeds tussen de Gemeenschap en afzonderlijke EVA-Staten bestaande samenwerking op de in artikel 78 vermelde gebieden na die datum de desbetreffende bepalingen van het onderhavige deel en van Protocol 31.

Artikel 86

Het Gemengd Comité van de EER geeft overeenkomstig deel VII alle beschikkingen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 78 tot en met 85 en de daaruit voortvloeiende maatregelen, zoals bij voorbeeld het aanvullen en wijzigen van de bepalingen van Protocol 31 alsmede het invoeren van de overgangsregelingen die voor de tenuitvoerlegging van artikel 85 nodig zijn.

Artikel 87

De overeenkomstsluitende partijen doen het nodige om de samenwerking in het kader van de activiteiten van de Gemeenschap op niet in artikel 78 vermelde terreinen te ontwikkelen, te versterken of te verbreden, wanneer een dergelijke samenwerking wordt geacht een bijdrage te leveren aan de doelstellingen van deze Overeenkomst of anderszins door de overeenkomstsluitende partijen van wederzijds belang wordt geoordeeld. Dit kan ertoe leiden dat aan de in artikel 78 vermelde terreinen nieuwe terreinen worden toegevoegd.

Artikel 88

Onverminderd het bepaalde in andere delen van deze Overeenkomst beletten de bepalingen van dit deel overeenkomstsluitende partijen niet om zelfstandig maatregelen uit te werken, aan te nemen en ten uitvoer te leggen.

DEEL VII BEPALINGEN INZAKE DE INSTELLINGEN

HOOFDSTUK 1 DE STRUCTUR VAN DE ASSOCIATIE

Afdeling 1 De EER-Raad

Artikel 89

1. Er wordt een EER-Raad ingesteld die met name verantwoordelijk is voor het geven van de politieke impulsen bij de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en het vaststellen van de algemene richtsnoeren voor het Gemengd Comité van de EER.

Daartoe beoordeelt de EER-Raad de algemene werking en de ontwikkeling van de Overeenkomst en neemt hij de politieke besluiten die leiden tot wijziging van de Overeenkomst.

2. De overeenkomstsluitende partijen — wat de Gemeenschap en de Lid-Staten van de EG betreft elk op hun onderscheiden bevoegdheids-terreinen — kunnen iedere aangelegenheid die aanleiding geeft tot moeilijkheden, na bespreking ervan in het Gemengd Comité van de EER, of in uitzonderlijk urgente gevallen direct, in de EER-Raad aan de orde stellen.

3. De EER-Raad stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 90

1. De EER-Raad bestaat uit de leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en leden van de Commissie van de EG en één lid van de regering van elk van de EVA-Staten.

De leden van de EER-Raad kunnen worden vertegenwoordigd overeenkomstig de in zijn reglement van orde vast te stellen voorwaarden.

2. De EER-Raad geeft beschikkingen op basis van overeenstemming tussen de Gemeenschap enerzijds en de EVA-Staten anderzijds.

Artikel 91

1. Het voorzitterschap van de EER-Raad wordt afwisselend voor een periode van zes maanden uitgeoefend door een lid van de Raad van de Europese Gemeenschappen en een lid van de regering van een EVA-Staat.

2. De EER-Raad wordt twee maal per jaar door zijn voorzitter bijeengeroepen. De EER-Raad komt overeenkomstig zijn reglement van orde eveneens bijeen wanneer de omstandigheden zulks vereisen.

Afdeling 2 Het Gemengd Comité van de EER

Artikel 92

1. Er wordt een Gemengd Comité van de EER ingesteld, dat de daadwerkelijke tenuitvoerlegging en werking van de Overeenkomst verzekert. Daartoe wisselt het denkbeelden en informatie uit en neemt het in de gevallen waarin deze Overeenkomst voorziet besluiten.

▼B

2. De overeenkomstsluitende partijen — wat de Gemeenschap en de Lid-Staten van de EG betreft elk op hun onderscheiden bevoegdheids-terreinen — plegen in het Gemengd Comité van de EER overleg over ieder door een van hen aan de orde gesteld punt dat van belang is voor de Overeenkomst en dat aanleiding geeft tot moeilijkheden.

3. Het Gemengd Comité van de EER stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 93

1. Het Gemengd Comité van de EER bestaat uit vertegenwoordigers van de overeenkomstsluitende partijen.

2. Het Gemengd Comité van de EER geeft beschikkingen op basis van overeenstemming tussen de Gemeenschap enerzijds en de met één stem sprekende EVA-Staten anderzijds.

Artikel 94

1. Het voorzitterschap van het Gemengd Comité van de EER wordt afwisselend voor een periode van zes maanden uitgeoefend door de vertegenwoordiger van de Gemeenschap, in casu de Commissie, en de vertegenwoordiger van een van de EVA-Staten.

2. Om zijn taken te vervullen komt het Gemengd Comité van de EER in beginsel ten minste eenmaal per maand bijeen. Het komt overeenkomstig zijn reglement van orde eveneens bijeen op initiatief van zijn voorzitter of op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen.

3. Het Gemengd Comité van de EER kan besluiten om subcomités of werkgroepen op te richten om het te helpen zijn taken uit te voeren. Het Gemengd Comité van de EER stelt in zijn reglement van orde de samenstelling en wijze van functioneren van deze sub-comités en werkgroepen vast. Hun taken worden per geval door het Comité vastgesteld.

4. Het Gemengd Comité van de EER brengt jaarlijks verslag uit over de werking en de ontwikkeling van de Overeenkomst.

*Afdeling 3***Parlementaire samenwerking***Artikel 95*

1. Er wordt een Gemengd Parlementair Comité van de EER ingesteld dat bestaat uit gelijke aantallen leden van het Europese Parlement enerzijds en de parlementen van de EVA-Staten anderzijds. Het totale aantal leden van het Comité is neergelegd in de statuten in Protocol 36.

2. Het Gemengd Parlementair Comité van de EER komt afwisselend bijeen in de Gemeenschap en in een EVA-Staat, overeenkomstig de in het statuut in Protocol 36 vastgestelde bepalingen.

3. Het Gemengd Parlementair Comité van de EER draagt door middel van dialoog en beraadslagingen bij tot een beter begrip tussen de Gemeenschap en de EVA-Staten op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen.

4. Het Gemengd Parlementair Comité van de EER kan zijn standpunten in de vorm van verslagen of resoluties kenbaar maken. Het bestudeert met name het jaarlijks verslag van het Gemengd Comité van de EER dat overeenkomstig artikel 94, lid 4, over de werking en de ontwikkeling van de Overeenkomst wordt opgesteld.

▼B

5. De voorzitter van de EER-Raad kan voor het Gemengd Parlementair Comité van de EER verschijnen om te worden gehoord.
6. Het Gemengd Parlementair Comité van de EER stelt zijn reglement van orde vast.

Afdeling 4**Samenwerking tussen de economische en sociale partners***Artikel 96*

1. De leden van het Economisch en Sociaal Comité en andere organen die de sociale partners in de Gemeenschap vertegenwoordigen en de overeenkomstige organen in de EVA-Staten bijveren zich om hun onderlinge contacten te versterken en georganiseerd en regelmatig samen te werken ten einde de bewustwording van de economische en sociale aspecten van de groeiende verstrengeling van de economieën en de belangen van de overeenkomstsluitende partijen in het kader van de EER te verhogen.
2. Daartoe wordt hierbij een Raadgevend Comité van de EER opgericht, dat bestaat uit gelijke aantallen leden van het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap enerzijds en het Raadgevend Comité van de EVA anderzijds. Het Raadgevend Comité van de EER kan zijn standpunten kenbaar maken in de vorm van verslagen of resoluties.
3. Het Raadgevend Comité van de EER stelt zijn reglement van orde vast.

HOOFDSTUK 2**DE BESLUITVORMINGSPROCEDURE***Artikel 97*

Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan het recht van elke overeenkomstsluitende partij om, onverminderd het beginsel van non-discriminatie en na de overige overeenkomstsluitende partijen te hebben ingelicht, haar interne wetgeving op de door de Overeenkomst bestreken gebieden te wijzigen:

- indien het Gemengd Comité van de EER oordeelt dat de gewijzigde wetgeving geen afbreuk doet aan de goede werking van de Overeenkomst of
- indien de in artikel 98 bedoelde procedures zijn afgerond.

Artikel 98

De bijlagen bij deze Overeenkomst en de Protocollen 1 tot en met 7, 9, 10, 11, 19 tot en met 27, 30, 31, 32, 37, 39, 41 en 47, kunnen bij besluit van het Gemengd Comité van de EER overeenkomstig de artikelen 93, lid 2, 99, 100, 102 en 103 worden gewijzigd.

Artikel 99

1. Zodra er door de Commissie van de EG nieuwe wetgeving wordt voorbereid op een terrein waarop deze Overeenkomst van toepassing is, wint de Commissie van de EG informeel advies in bij deskundigen uit de EVA-Staten op dezelfde wijze als zij voor de uitwerking van haar voorstellen advies inwint bij deskundigen uit de Lid-Staten van de Gemeenschap.

▼B

2. Wanneer de Commissie van de EG haar voorstel aan de Raad van de Europese Gemeenschappen toe zendt, doet zij afschriften daarvan toekomen aan de EVA-Staten.

Op verzoek van een van de overeenkomstsluitende partijen vindt er in het Gemengd Comité van de EER een inleidende gedachtenwisseling plaats.

3. In de fase voorafgaand aan het besluit van de Raad van de Europese Gemeenschappen plegen de overeenkomstsluitende partijen, in een voortdurend informatie- en raadplegingsproces, op belangrijke momenten op verzoek van een hunner opnieuw overleg met elkaar in het Gemengd Comité van de EER.

4. De overeenkomstsluitende partijen werken in de informatie- en overlegfase te goeder trouw samen met het uiteindelijke oogmerk de besluitvorming in het Gemengd Comité van de EER te vergemakkelijken.

Artikel 100

De Commissie van de EG zorgt, naar gelang de betrokken terreinen, voor een zo ruim mogelijke deelneming van deskundigen van de EVA-Staten in de voorbereidende fase van ontwerp-maatregelen die vervolgens worden voorgelegd aan de commissies die de Commissie bijstaan bij de uitoefening van haar uitvoerende bevoegdheden. Bij de uitwerking van ontwerp-maatregelen worden deskundigen van de EVA-Staten dan ook in dezelfde mate door de Commissie ingeschakeld als deskundigen van de Lid-Staten van de EG.

In de gevallen waarin voornoemde maatregelen overeenkomstig de procedure die past bij het soort ingeschakelde commissie, aan de Raad worden voorgelegd, deelt de Commissie van de EG de standpunten van de deskundigen van de EVA-Staten aan de Raad van de Europese Gemeenschappen mee.

Artikel 101

1. Wat de commissies betreft die noch onder artikel 81 noch onder artikel 100 vallen, worden deskundigen uit de EVA-Staten ingeschakeld bij de werkzaamheden wanneer de goede werking van deze Overeenkomst zulks vereist.

Bedoelde commissies zijn vermeld in Protocol 37. De wijze van uitvoering van deze samenwerking wordt uiteengezet in de desbetreffende sectoriële protocollen en bijlagen waarin de betrokken onderwerpen worden behandeld.

2. Indien de overeenkomstsluitende partijen tot de conclusie komen dat een dergelijke samenwerking tot andere commissies met soortgelijke kenmerken moet worden uitgebreid, kan het Gemengd Comité van de EER Protocol 37 wijzigen.

Artikel 102

1. Ten einde de rechtszekerheid en de homogeniteit van de EER te waarborgen, laat het Gemengd Comité van de EER zo min mogelijk tijd verstrijken tussen zijn besluit betreffende een wijziging van een bijlage bij deze Overeenkomst en de aanneming door de Gemeenschap van de overeenkomstige nieuwe communautaire wetgeving met het oog op gelijktijdige toepassing van de communautaire wetgeving en de wijzigingen van de bijlagen bij de Overeenkomst. Met het oog hierop stelt de Gemeenschap, wanneer zij wetgeving aanneemt betreffende een onderwerp dat door deze Overeenkomst wordt geregeld, de overige overeenkomstsluitende partijen in het Gemengd Comité van de EER hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

▼B

2. In het Gemengd Comité van de EER wordt vastgesteld op welk deel van een bijlage bij de Overeenkomst de nieuwe wetgeving rechtstreeks betrekking heeft.

3. De overeenkomstsluitende partijen doen al het mogelijke om overeenstemming te bereiken over aangelegenheden die deze Overeenkomst betreffen.

Het Gemengd Comité van de EER doet met name het nodige om een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden indien er een ernstig probleem rijst op een gebied dat in de EVA-Statens onder de bevoegdheid van de wetgever valt.

4. Indien er ondanks de toepassing van het voorgaande lid geen overeenstemming kan worden bereikt over een wijziging van een bijlage bij deze Overeenkomst, beziet het Gemengd Comité van de EER alle verdere mogelijkheden tot bescherming van de goede werking van deze Overeenkomst en neemt het de daartoe noodzakelijke besluiten, inclusief de mogelijkheid van erkenning van de gelijkwaardigheid van wetgeving. Een dergelijk besluit wordt uiterlijk genomen zes maanden na de datum van voorlegging aan het Gemengd Comité van de EER of op het moment van inwerkingtreding van de overeenkomstige communautaire regelgeving, wanneer dat tijdstip later valt.

5. Indien het Gemengd Comité van de EER aan het einde van de in lid 4 genoemde termijn geen besluit heeft genomen over een wijziging van een bijlage bij deze Overeenkomst, wordt het betrokken deel daarvan, zoals dit overeenkomstig lid 2 werd vastgesteld, als voorlopig geschorst beschouwd, behoudens een andersluidend besluit van het Gemengd Comité van de EER. Een dergelijke schorsing wordt zes maanden na het einde van de in lid 4 bedoelde periode van kracht, maar in geen geval vóór de datum waarop het overeenkomstige EG-besluit in de Gemeenschap ten uitvoer wordt gelegd. Het Gemengd Comité van de EER blijft zoeken naar overeenstemming over een wederzijds aanvaardbare oplossing zodat de schorsing zo spoedig mogelijk kan worden beëindigd.

6. De praktische gevolgen van de in lid 5 bedoelde schorsing worden in het Gemengd Comité van de EER besproken. De rechten en verplichtingen van personen en ondernemingen krachtens deze Overeenkomst, blijven onverlet. De overeenkomstsluitende partijen besluiten welke aanpassingen in verband met de schorsing noodzakelijk zijn.

Artikel 103

1. Indien een besluit van het Gemengd Comité van de EER voor een overeenkomstsluitende partij slechts verbindend is nadat aan grondwettelijke eisen is voldaan, treedt dat besluit, indien het een datum bevat, op die datum in werking, mits de betrokken overeenkomstsluitende partij de andere overeenkomstsluitende partijen vóór die datum ervan in kennis heeft gesteld dat aan de grondwettelijke eisen is voldaan.

Bij ontbreken van een dergelijke kennisgeving vóór die datum treedt het besluit in werking op de eerste dag van de tweede maand na de laatste kennisgeving.

2. Indien een dergelijke kennisgeving bij het verstrijken van een termijn van zes maanden na het besluit van het Gemengd Comité van de EER niet heeft plaatsgevonden, wordt het besluit van het Gemengd Comité van de EER voorlopig ten uitvoer gelegd totdat is voldaan aan de grondwettelijke eisen, tenzij een overeenkomstsluitende partij te kennen geeft dat voorlopige toepassing niet plaats kan vinden. In laatstgenoemd geval of indien een overeenkomstsluitende partij kennis geeft van de niet-bekrachtiging van een besluit van het Gemengd Comité van de EER, wordt de in artikel 102, lid 5, bedoelde schorsing één maand na een dergelijke kennisgeving van kracht, maar in geen geval vóór het tijdstip waarop het overeenkomstige EG-besluit in de Gemeenschap ten uitvoer wordt gelegd.

Artikel 104

Door het Gemengd Comité van de EER genomen besluiten in de gevallen waarin deze Overeenkomst voorziet, zijn, tenzij daarin anders wordt bepaald, vanaf hun inwerkingtreding verbindend voor de overeenkomstsluitende partijen, die de nodige maatregelen nemen om hun tenuitvoerlegging en toepassing te verzekeren.

HOOFDSTUK 3

HOMOGENITEIT, TOEZICHTPROCEDURE EN BESLECHTING VAN GESCHILLEN

Afdeling 1

Homogeniteit

Artikel 105

1. Met het oog op de verwezenlijking van het streven van de overeenkomstsluitende partijen om te komen tot een zo uniform mogelijke uitlegging van de bepalingen van de Overeenkomst en van die bepalingen van de communautaire wetgeving die in essentie in de Overeenkomst zijn overgenomen, handelt het Gemengd Comité van de EER overeenkomstig dit artikel.

2. Het Gemengd Comité van de EER volgt nauwgezet de ontwikkeling van de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en het in artikel 180, lid 2, bedoelde EVA-Hof. Daartoe worden de arresten van beide hoven ter kennis gebracht van het Gemengd Comité van de EER, dat het nodige doet om de homogene uitlegging van de overeenkomst te handhaven.

3. Is het Gemengd Comité van de EER, binnen twee maanden nadat het in kennis is gesteld van een verschil in jurisprudentie van beide hoven, er niet in geslaagd de homogene uitlegging van de Overeenkomst te handhaven, dan kunnen de procedures van artikel 111 worden toegepast.

Artikel 106

Ten einde te komen tot een zo uniform mogelijke uitlegging van deze Overeenkomst, met volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke instanties, stelt het Gemengd Comité van de EER een systeem in voor de uitwisseling van informatie betreffende de beslissingen van het EVA-Hof, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen en de rechterlijke instanties van de EVA-Staten die in laatste aanleg uitspraak doen. Dit systeem omvat:

- a) toezending aan de griffier van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van uitspraken van deze rechterlijke instanties over de uitlegging en toepassing van enerzijds deze Overeenkomst en anderzijds het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal zoals die werden gewijzigd of aangevuld, alsmede van de ter uitvoering daarvan aangenomen besluiten voor zover die betrekking hebben op bepalingen die in essentie gelijk zijn aan die van deze Overeenkomst;
- b) de classificatie van die uitspraken door de griffier van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, met inbegrip van, voor zover nodig, het maken en publiceren van vertalingen en samenvattingen;
- c) toezending, door de griffier van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, van de documentatie aan de door elke overeenkomstsluitende partij aan te wijzen bevoegde nationale instanties.

▼ B*Artikel 107*

Protocol 34 bepaalt hoe een EVA-Staat een rechterlijke instantie kan toestaan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te verzoeken een uitspraak te doen over de uitlegging van een EER-regel.

Afdeling 2

Toezichtprocedure*Artikel 108*

1. De EVA-Staten stellen een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit in (de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA) alsmede soortgelijke procedures als die welke in de Gemeenschap bestaan, met inbegrip van procedures voor de naleving van de verplichtingen krachtens deze Overeenkomst en voor de toetsing van de wettigheid van handelingen van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA op het gebied van de mededinging.

2. De EVA-Staten richten een hof van justitie op (het EVA-Hof).

In overeenstemming met een afzonderlijke overeenkomst tussen de EVA-Staten in verband met de toepassing van deze Overeenkomst, is het EVA-Hof in het bijzonder bevoegd ter zake van:

- a) vorderingen inzake de toezichtprocedure betreffende de EVA-Staten;
- b) beroepen betreffende beschikkingen van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA op het gebied van de mededinging;
- c) de beslechting van geschillen tussen twee of meer EVA-Staten.

Artikel 109

1. Op de naleving van de verplichtingen krachtens deze Overeenkomst wordt toegezien door enerzijds de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en anderzijds de Commissie van de EG, die handelt in overeenstemming met het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap ► **M135** ————— ◀ en deze Overeenkomst.

2. Ten einde een uniform toezicht in de gehele EER te verzekeren, wordt door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG samengewerkt, informatie uitgewisseld en overleg gepleegd over kwesties betreffende het toezichtbeleid en over afzonderlijke gevallen.

3. Klachten betreffende de toepassing van deze Overeenkomst worden gericht tot de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, die elkaar in kennis stellen van de ontvangen klachten.

4. Elk van beide organen onderzoekt alle klachten ter zake waarvan het bevoegd is en geeft de klachten ter zake waarvan het andere orgaan bevoegd is aan dat orgaan door.

5. Bij onenigheid tussen deze twee organen over de maatregelen die in verband met een klacht of met het resultaat van het onderzoek moeten worden genomen, kan elk van deze organen de zaak voorleggen aan het Gemengd Comité van de EER, dat overeenkomstig artikel 111 optreedt.

▼B

Artikel 110

De krachtens deze Overeenkomst door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG genomen beschikkingen welke voor natuurlijke of rechtspersonen met uitzondering van de staten een geldelijke verplichting inhouden, vormen executoriale titel. Hetzelfde geldt voor krachtens deze Overeenkomst gedane soortgelijke uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen en het EVA-Hof.

De tenuitvoerlegging geschiedt volgens de regels van burgerlijke rechtsvordering die van kracht zijn in de staat op het grondgebied waarvan zij plaatsvindt. De formule van tenuitvoerlegging wordt, zonder andere controle dan de verificatie van de authenticiteit van de toezichtprocedure, op de toezichtprocedure aangebracht door de autoriteit die door elke overeenkomstsluitende partij daartoe wordt aangewezen en wordt bekendgemaakt aan de andere overeenkomstsluitende partijen, de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, de Commissie van de EG, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen en het EVA-Hof.

Nadat deze formaliteiten op verzoek van de belanghebbende zijn vervuld, kan deze overgaan tot de tenuitvoerlegging in overeenstemming met de wetgeving van de staat op het grondgebied waarvan de tenuitvoerlegging moet plaatsvinden, door zich rechtstreeks tot de bevoegde instantie te wenden.

De tenuitvoerlegging kan alleen worden geschorst krachtens een beschikking van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, voor zover het gaat om beschikkingen van de Commissie van de EG, het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen of het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, of krachtens een beschikking van het EVA-Hof voor zover het gaat om beschikkingen van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA of het EVA-Hof. Het toezicht op de regelmatigheid van de wijze van tenuitvoerlegging behoort evenwel tot de bevoegdheid van de nationale rechterlijke instanties.

Afdeling 3**Beslechting van geschillen***Artikel 111*

1. Geschillen betreffende de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst kunnen door de Gemeenschap of een EVA-Staat overeenkomstig de volgende bepalingen aan het Gemengd Comité van de EER worden voorgelegd.

2. Het Gemengd Comité van de EER kan het geschil beslechten. Het comité ontvangt alle informatie die nuttig kan zijn voor een diepgaand Onderzoek van de situatie met het oog op het uitwerken van een aanvaardbare oplossing. Daartoe onderzoekt het Gemengd Comité alle mogelijkheden om de goede werking van de Overeenkomst in stand te houden.

3. Indien een geschil betrekking heeft op de uitlegging van bepalingen van deze Overeenkomst die in essentie gelijk zijn aan overeenkomstige regels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal of ter uitvoering van die Verdragen aangenomen besluiten, en indien het geschil niet beslecht is binnen drie maanden nadat het aan het Gemengd Comité van de EER is voorgelegd, kunnen de overeenkomstsluitende partijen die bij het geschil zijn betrokken, overeenkomen het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te verzoeken zich over de uitlegging van de desbetreffende regels uit te spreken.

Indien het Gemengd Comité van de EER in een dergelijk geschil geen oplossing bereikt binnen zes maanden vanaf het tijdstip waarop de procedure is ingeleid of indien de overeenkomstsluitende partijen die bij het geschil zijn betrokken tegen die tijd niet hebben besloten het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen om een beslissing te verzoeken, kan een overeenkomstsluitende partij, ten einde eventuele onevenwichtige situaties te corrigeren,

▼B

- hetzij overeenkomstig artikel 112, lid 2, en volgens de procedure van artikel 113 het initiatief tot een vrijwaringsmaatregel nemen;
- hetzij artikel 102 mutatis mutandis toepassen.

4. Indien een geschil betrekking heeft op het toepassingsgebied of de duur van vrijwaringsmaatregelen die overeenkomstig artikel 111, lid 3, of artikel 112 zijn geïmplementeerd, dan wel op de evenredigheid van de overeenkomstig artikel 114 genomen maatregelen om het evenwicht te herstellen, en indien het Gemengd Comité van de EER er niet in slaagt het geschil op te lossen binnen drie maanden vanaf het tijdstip waarop de zaak aan het comité is voorgelegd, kan elke overeenkomstsluitende partij het geschil overeenkomstig de procedures van Protocol 33 aan arbitrage onderwerpen. Vraagstukken inzake de uitlegging van de in lid 3 bedoelde bepalingen van deze Overeenkomst mogen in die procedures niet worden behandeld. De arbitrageuitspraak is bindend voor de partijen bij het geschil.

HOOFDSTUK 4

VRIJWARINGSMAATREGELEN

Artikel 112

1. Indien er mogelijk aanhoudende ernstige economische, maatschappelijke of met het milieu verband houdende moeilijkheden van sectoriële of regionale aard rijzen, mag een overeenkomstsluitende partij overeenkomstig de in artikel 113 vastgestelde voorwaarden en procedures unilateraal passende maatregelen treffen.
2. Dergelijke vrijwaringsmaatregelen zijn naar draagwijdte en duur beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de situatie te verhelpen. Voorrang wordt gegeven aan maatregelen die de werking van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren.
3. De vrijwaringsmaatregelen zijn ten aanzien van alle overeenkomstsluitende partijen van toepassing.

Artikel 113

1. Een overeenkomstsluitende partij die overweegt vrijwaringsmaatregelen overeenkomstig artikel 112 te treffen, stelt de overige overeenkomstsluitende partijen hiervan onverwijld via het Gemengd Comité van de EER in kennis en verstrekt alle relevante inlichtingen.
2. De overeenkomstsluitende partijen plegen onmiddellijk overleg in het Gemengd Comité van de EER om een voor elke partij aanvaardbare oplossing te vinden.
3. De betrokken overeenkomstsluitende partij mag geen vrijwaringsmaatregelen nemen binnen een maand na de datum van kennisgeving overeenkomstig lid 1, tenzij de overlegprocedure overeenkomstig lid 2 vóór het verstrijken van de gestelde termijn is beëindigd. Wanneer uitzonderlijke omstandigheden die onmiddellijke maatregelen vereisen voorafgaand onderzoek uitsluiten, mag de betrokken overeenkomstsluitende partij onmiddellijk de vrijwaringsmaatregelen toepassen die strikt noodzakelijk zijn om de situatie te verhelpen.

Voor de Gemeenschap neemt de EG-Commissie het initiatief tot de vrijwaringsmaatregelen.

4. De betrokken overeenkomstsluitende partij stelt het Gemengd Comité van de EER onverwijld in kennis van de getroffen maatregelen en verstrekt alle relevante inlichtingen.

▼B

5. Vanaf de datum van invoering wordt over de vrijwaringsmaatregelen om de drie maanden overleg gepleegd in het Gemengd Comité van de EER, met het oog op de intrekking ervan vóór de gestelde vervaldatum of de beperking van het toepassingsgebied.

Elke overeenkomstsluitende partij kan het Gemengd Comité van de EER te allen tijde om herziening van de maatregelen verzoeken.

Artikel 114

1. Indien een vrijwaringsmaatregel van een overeenkomstsluitende partij het evenwicht tussen de uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen verstoort, kan elke andere overeenkomstsluitende partij ten aanzien van die partij de strikt noodzakelijke evenredige maatregelen nemen om het evenwicht te herstellen. Voorrang wordt gegeven aan maatregelen die de werking van de EER zo weinig mogelijk verstoren.

2. De procedure van artikel 113 is van toepassing.

DEEL VIII

FINANCIEEL MECHANISME

Artikel 115

De overeenkomstsluitende partijen zijn het erover eens dat met het oog op de bevordering van een gestadige en evenwichtige versterking van hun handel en hun economische betrekkingen, zoals bepaald in artikel 1, de economische en sociale verschillen tussen hun regio's moeten worden teruggedrongen. Zij wijzen in dit verband op de elders in deze Overeenkomst en de daarbij behorende protocollen vastgestelde desbetreffende bepalingen, inclusief sommige betreffende landbouw en visserij.

Artikel 116

De EVA-Staten stellen een financieel mechanisme in om in het kader van de EER en in aanvulling op de stappen die de Gemeenschap in dezen reeds heeft gezet bij te dragen tot de in artikel 115 vastgestelde doelstellingen.

*Artikel 117***▼M301**

Protocol 38, Protocol 38 bis, het addendum bij Protocol 38 bis, Protocol 38 ter, het addendum bij Protocol 38 ter en Protocol 38 quater bevatten bepalingen betreffende het financieel mechanisme.

▼B

DEEL IX

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 118

1. Wanneer een overeenkomstsluitende partij meent dat het in het belang van alle overeenkomstsluitende partijen nuttig zou zijn de bij deze Overeenkomst tot standgebrachte betrekkingen verder te ontwikkelen door ze uit te breiden tot niet door de Overeenkomst bestreken gebieden, legt zij daartoe in de EER-Raad een met redenen omkleed verzoek voor aan de overige overeenkomst sluitende partijen. De EER-Raad kan het Gemengd Comité van de EER opdracht geven alle aspecten van dit verzoek te onderzoeken en een verslag te publiceren.

▼B

De EER-Raad kan in voorkomend geval de politieke besluiten nemen met het oog op het openen van onderhandelingen tussen de overeenkomstsluitende partijen.

2. De uit de in lid 1 bedoelde onderhandelingen voortvloeiende overeenkomsten moeten door de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig hun eigen procedures worden bekrachtigd of goedgekeurd.

Artikel 119

De bijlagen en de daarin vermelde besluiten, zoals aangepast voor de toepassing van deze Overeenkomst, en de protocollen vormen een integralend bestanddeel van deze Overeenkomst.

Artikel 120

Tenzij anders wordt bepaald in deze Overeenkomst en met name in de ►**M1** Protocollen 41 en 43 ◀, hebben de bepalingen van de onderhavige Overeenkomst voorrang boven de bepalingen in bestaande bilaterale of multilaterale overeenkomsten tussen de Europese Economische Gemeenschap enerzijds en één of meerdere EVA-Staten anderzijds, voor zover de onderhavige Overeenkomst dezelfde onderwerpen regelt.

Artikel 121

De bepalingen van deze Overeenkomst vormen geen beletsel voor samenwerking:

- a) in het kader van de Noorse samenwerking, voor zover die samenwerking de goede werking van deze Overeenkomst niet schaadt;
- b) in het kader van de regionale unie tussen Zwitserland en Liechtenstein, voor zover de doelstellingen van die unie niet door de uitvoering van deze Overeenkomst worden bereikt en de goede werking van de Overeenkomst niet wordt geschaad;

▼M135**▼B***Artikel 122*

De vertegenwoordigers, afgevaardigden en deskundigen van de overeenkomstsluitende partijen alsmede de ambtenaren en andere personeelsleden die bij deze Overeenkomst zijn betrokken, mogen, ook nadat zij hun taken hebben beëindigd, geen ruchtbaarheid geven aan inlichtingen, die krachtens hun aard zijn onderworpen aan het beroepsgeheim en met name aan inlichtingen betreffende ondernemingen, hun handelsbetrekkingen of de elementen van hun kostprijs.

Artikel 123

Niets in deze Overeenkomst verhindert een overeenkomstsluitende partij maatregelen te treffen:

- a) die zij noodzakelijk acht ter voorkoming van de verbreiding van inlichtingen die strijdig zijn met de wezenlijke belangen van haar veiligheid;
- b) die betrekking hebben op de produktie van of de handel in wapens, munitie en oorlogsmateriaal of andere produkten die onontbeerlijk zijn voor defensiedoeleinden of onderzoek, ontwikkeling of produktie onontbeerlijk voor defensiedoeleinden, mits dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de mededingingsverhoudingen voor produkten die niet bestemd zijn voor specifiek militaire doeleinden;

▼ B

- c) die zij noodzakelijk acht voor haar eigen veiligheid in geval van ernstige binnenlandse onlusten waardoor de openbare orde wordt verstoord, in geval van oorlog of van een ernstige internationale spanning welke oorlogsgevaar inhoudt, of om te voldoen aan de verplichtingen die zij met het oog op het behoud van de vrede en van de internationale veiligheid heeft aangegaan.

Artikel 124

De overeenkomstsluitende partijen verlenen nationale behandeling wat betreft financiële deelneming door de onderdanen van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten in het kapitaal van rechtspersonen in de zin van artikel 34, onverminderd de toepassing van de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 125

Deze Overeenkomst laat de regeling van het eigendomsrecht van de overeenkomstsluitende partijen onverlet.

Artikel 126

1. De Overeenkomst is van toepassing op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap ► **M135** — ◀ van toepassing is en onder de in ► **M135** dat Verdrag ◀ neergelegde voorwaarden en op de grondgebieden van ► **M135** ► **M187** — ◀ IJsland, het Vorstendom Liechtenstein en het Koninkrijk Noorwegen ◀.

2. In afwijking van lid 1 is deze Overeenkomst niet van toepassing op de Ålandeilanden. De regering van Finland kan evenwel door een verklaring die bij de bekrachtiging van deze Overeenkomst wordt neergelegd bij de depositaris, die een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan toezendt aan de overeenkomstsluitende partijen, ervan kennis geven dat de Overeenkomst op die eilanden van toepassing is onder dezelfde voorwaarden als waaronder zij voor andere delen van Finland geldt, behoudens de volgende bepalingen:

- a) De bepalingen van deze Overeenkomst vormen geen beletsel voor de toepassing te allen tijde op de Ålandeilanden van de geldende voorschriften inzake:
- i) beperkingen op het recht voor natuurlijke personen die niet in het bezit zijn van het regionale burgerschap van Åland, en voor rechtspersonen, om op de Ålandeilanden onroerend goed aan te kopen en te bezitten zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden;
 - ii) beperkingen op het recht van vestiging en het recht diensten te verrichten van natuurlijke personen die niet in het bezit zijn van het regionale burgerschap van Åland of van een rechtspersoon, zonder toestemming van de bevoegde autoriteiten van de eilanden.
- b) Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan de rechten die Ålanders in Finland genieten.
- c) De autoriteiten van de Ålandeilanden behandelen alle natuurlijke en rechtspersonen van de overeenkomstsluitende partijen op gelijke voet.

▼ **B***Artikel 127*

Elke overeenkomstsluitende partij kan deze Overeenkomst opzeggen, mits zij daarvan ten minste twaalf maanden tevoren schriftelijk kennis geeft aan de overige overeenkomstsluitende partijen.

Onmiddellijk na de kennisgeving van de voorgenomen opzegging, roepen de overige overeenkomstsluitende partijen een diplomatieke conferentie bijeen ten einde te bezien welke wijzigingen in de Overeenkomst moeten worden aangebracht.

Artikel 128

1. ► **M1** Elke Europese Staat die tot de Gemeenschap toetreedt, moet, en de Zwitserse Bondsstaat of elke Europese Staat die tot de EVA toetreedt, kan, vragen partij te worden bij deze Overeenkomst. Deze aanvragen wordt tot de EER-Raad gericht. ◀

2. De voorwaarden voor een dergelijk lidmaatschap worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de overeenkomstsluitende partijen en de Staat die de aanvraag doet. Bedoelde overeenkomst behoeft bekrachtiging of goedkeuring door alle overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig hun eigen procedures.

Artikel 129

1. Deze Overeenkomst wordt opgesteld in één exemplaar, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de IJslandse, de Nederlandse, de Noorse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde elk van deze teksten gelijkelijk authentiek.

▼ **M268**

Naar aanleiding van de uitbreidingen van de Europese Economische Ruimte zijn eveneens de versies van deze overeenkomst in de Bulgaarse, de Estse, de Hongaarse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Poolse, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse en de Tsjechische taal gelijkelijk authentiek.

De teksten van de in de bijlagen genoemde besluiten zijn gelijkelijk authentiek in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische en de Zweedse taal, zoals zij in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn verschenen, en worden met het oog op hun echtverklaring in de IJslandse en Noorse taal opgemaakt en in het EER-supplement bij het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekendgemaakt.

▼ **B**

2. Deze Overeenkomst zal door de overeenkomstsluitende partijen worden bekrachtigd of goedgekeurd overeenkomstig hun onderscheidene grondwettelijke bepalingen.

Zij zal worden neergelegd bij het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Gemeenschappen dat voor eensluidend gewaarmerkte afschriften daarvan toezendt aan alle andere overeenkomstsluitende partijen.

De akten van bekrachtiging of goedkeuring zullen worden neergelegd bij het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Gemeenschappen dat alle andere overeenkomstsluitende partijen hiervan in kennis stelt.

▼ **M1**

3. Deze Overeenkomst treedt in werking op de datum en op de voorwaarden als bepaald in het Protocol tot aanpassing van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

▼B

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente acuerdo.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Abkommen gesetzt.

Εἰς πίστωση τῶν ἀνωτέρω, οἱ υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι ἔθεσαν τις υπογραφές τους στὴν παρούσα συμφωνία.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed this Agreement.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent accord.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente accordo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

Som bevitnelse på dette har de undertegnede befullmäktigade underteget denne avtal.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no final do presente acordo.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Till bestyrkande härav har undertecknade befullmäktigade ombud undertecknat detta avtal.

Hecho en Oporto, el dos de mayo de mil novecientos noventa y dos.

Udfærdiget i Porto, den anden maj nitten hundrede og tooghalvfems.

Geschehen zu Porto am zweiten Mai neunzehnhundertzweiundneunzig.

Έγινε στο Πόρτο, στις δύο Μαΐου χίλια εννιακόσια ενενήντα δύο.

Done at Oporto on the second day of May in the year one thousand nine hundred and ninety-two.

Fait à Porto, le deux mai mil neuf cent quatre-vingt-douze.

Gjört í Oporto annan dag maímánaðar árið nítján hundruð níutíu og tvö.

Fatto a Porto, addì due maggio millenovecentonovantadue.

Gedaan te Oporto, de tweede mei negentienhonderd tweeënegentig.

Gitt i Oporte på den annen dag i mai i året nittenhundre og nitti to.

Feito no Porto, em dois de Maio de mil novecentos e noventa e dois.

Tehty portossa toisena päivänä toukokuuta tuhat yhdeksänsataayhdeksänkymmentäkaksi.

Undertecknat i Oporto de 2 maj 1992.

▼B

Por el Consejo y la Comisión de las Comunidades Europeas

For Rådet og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

Für den Rat und die Kommission der Europäischen Gemeinschaften

Για το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

For the Council and the Commission of the European Communities

Pour le Conseil et la Commission des Communautés européennes

Per il Consiglio e la Commissione delle Comunità europee

Voor de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschappen

Pelo Conselho e pela Comissão das Comunidades Europeias

Pour le royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

På Kongeriget Danmarks vegne

▼ B

Für die Bundesrepublik Deutschland

Han-Magnum

Για την Ελληνική Δημοκρατία

K.K. Kulevsky

Por el Reino de España

Ordaz

Pour la République française

Roland Dumas

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

David O'Donnell

▼ B

Per la Repubblica italiana

Luigi De Michelis

Pour le grand-duché de Luxembourg

Luc

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

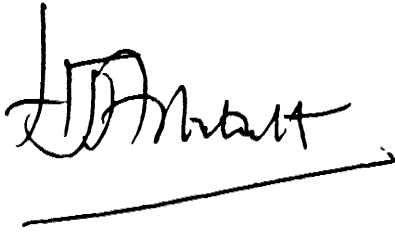
FLS

Pela República Portuguesa

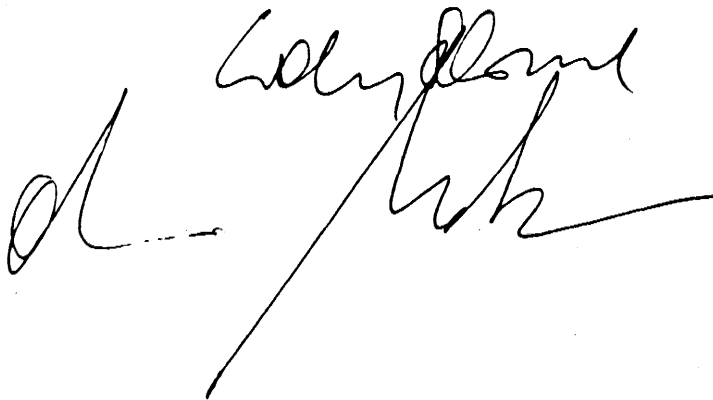
Vitor Aguiar

▼ B

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'David Davis', with a long horizontal line underneath.

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Wolfgang Schüssel', with a long diagonal line extending from the bottom left towards the center.

Suomen tasavallan puolesta

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Matti Haavisto'.

Fyrir Lýðveldið Ísland

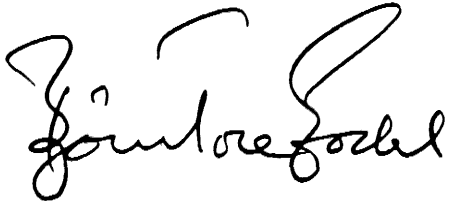
A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Þorvaldur Thorgeirsson'.

Für das Fürstentum Liechtenstein

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Alois Föllmeier'.

▼ B

For Kongeriket Norge

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jøntore Solhøi'.

För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kjellbjørn'.

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft

Pour la Confédération suisse

Per la Confederazione svizzera

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Muntz'.

▼B**PROTOCOLLEN****PROTOCOL 1****betreffende horizontale aanpassingen**

De bepalingen van de besluiten die in de bijlagen bij de Overeenkomst worden vermeld, zijn overeenkomstig de Overeenkomst en dit Protocol van toepassing, tenzij in de desbetreffende bijlage anders wordt bepaald. De specifieke aanpassingen die voor afzonderlijke besluiten noodzakelijk zijn, worden uiteengezet in de bijlage waarin het desbetreffende besluit is opgenomen.

1. INLEIDENDE GEDEELTEN VAN DE BESLUITEN

De preambules van de bovenbedoelde besluiten worden niet aangepast met het oog op deze Overeenkomst. Zij zijn van belang voor zover noodzakelijk in verband met de correcte interpretatie en toepassing, binnen het kader van de Overeenkomst, van de bepalingen van dergelijke besluiten.

2. BEPALINGEN BETREFFENDE DE COMITÉS VAN DEEG

De artikelen 81, 111 en 112 van de Overeenkomst en Protocol 31 zijn van toepassing op de procedures, de institutionele regelingen of andere bepalingen in verband met de comités van de EG die in de bovenbedoelde besluiten zijn opgenomen.

3. BEPALINGEN BETREFFENDE HET VASTSTELLEN VAN PROCEDURES VOOR DE AANPASSING/WIJZIGING VAN COMMUNAUTAIRE BESLUITEN

Wanneer een besluit dat wordt vermeld, voorziet in EG-procedures voor de aanpassing, uitbreiding of wijziging ervan of in het uitwerken van nieuwe communautaire beleidsvoornemens, initiatieven of besluiten, zijn de desbetreffende, in de Overeenkomst vastgestelde besluitvormingsprocedures van toepassing.

4. UITWISSELING VAN INFORMATIE EN KENNIS GEVINGS-PROCEDURES**▼M2**

- a) Wanneer een Lid-Staat van de EG de Commissie van de EG informatie moet verstrekken, dient een EVA-Staat soortgelijke informatie voor te leggen aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, die de informatie doorgeeft aan het Permanent Comité van de EVA-Staten. Hetzelfde geldt wanneer de informatie door de bevoegde autoriteiten moet worden verstrekt. De Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA wisselen onderling de informatie uit die zij van de Lid-Staten van de EG of van de EVA-Staten of van de bevoegde autoriteiten hebben gekregen.

▼B

- b) Wanneer een Lid-Staat van de EG informatie moet verstrekken aan een of meer andere Lid-Staten van de EG, dient hij die informatie ook te verstrekken aan de Commissie van de EG, die deze weer doorgeeft aan het permanent comité voor de verspreiding ervan in de EVA-Staten.

Een EVA-Staat verstrekt overeenkomstige informatie aan een of meer andere EVA-Staten en aan het permanent comité dat de informatie aan de Commissie van de EG doorgeeft voor de verspreiding ervan in de Lid-Staten van de EG. Hetzelfde geldt wanneer de informatie door de bevoegde autoriteiten moet worden verstrekt.

▼B

- c) Op terreinen waarop dringend een snelle overdracht van informatie is geboden, zal naar passende sectoriële oplossingen worden gezocht om rechtstreekse informatie-uitwisseling tot stand te brengen.
- d) De taken van de Commissie van de EG in samenhang met controle-, goedkeurings-, informatie-, kennisgevings- of overleg-procedures en soortgelijke aangelegenheden worden voor de EVA-Staten uitgevoerd overeenkomstig de door hen onderling vastgestelde procedures, onverminderd het bepaalde in de punten 2, 3 en 7. De Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA of het permanent comité wisselen, al naar het geval, alle informatie met betrekking tot deze zaken uit. Ieder probleem dat zich in dit verband voordoet, kan aan het Gemengd Comité van de EER voorgelegd worden.

5. EVALUATIE EN RAPPORTAGE

Wanneer de Commissie van de EG of een ander orgaan van de EG, overeenkomstig een desbetreffend besluit, een rapport, een evaluatie, enzovoort moet opstellen, dient de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA of het permanent comité, al naar het geval, tenzij anders bepaald, gelijktijdig een overeenkomstig rapport, evaluatie, enzovoort met betrekking tot de EVA-Staten op te stellen. Al naar gelang het geval plegen de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA of het permanent comité overleg met elkaar en wisselen onderling informatie uit gedurende de voorbereiding van hun respectieve rapporten, waarvan afschriften aan het Gemengd Comité van de EER worden toegezonden.

6. PUBLIKATIE VAN INFORMATIE

- a) Wanneer een Lid-Staat van de EG, overeenkomstig een desbetreffend besluit, bepaalde informatie over feiten, procedures, enzovoort moet publiceren, dienen ook de EVA-Staten, krachtens de Overeenkomst, de desbetreffende informatie op een overeenkomstige manier te publiceren.
- b) Wanneer feiten, procedures, rapporten, enzovoort overeenkomstig een desbetreffend besluit, in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakt moeten worden, wordt de overeenkomstige informatie betreffende de EVA-Staten in een afzonderlijk deel daarvan betreffende de EER ⁽¹⁾ bekendgemaakt.

7. RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De rechten en verplichtingen van de Lid-Staten van de EG of hun overheidslichamen, ondernemingen of onderdanen ten opzichte van elkaar, worden geacht voor de overeenkomstsluitende partijen te gelden, waaronder, al naar het geval, ook de bevoegde autoriteiten, overheidslichamen, ondernemingen of personen van die partijen worden verstaan.

8. VERWIJZINGEN NAAR GRONDGEBIEDEN

Wanneer de desbetreffende besluiten verwijzingen bevatten naar het grondgebied van de „Gemeenschap” of van de „gemeenschappelijke markt”, worden deze verwijzingen voor de toepassing van de Overeenkomst beschouwd als verwijzingen naar de grondgebieden van de overeenkomstsluitende partijen, zoals bepaald in artikel 126 van de Overeenkomst.

⁽¹⁾ De inhoudsopgave van het deel betreffende de EER bevat ook gegevens over de plaatsen waar de informatie in kwestie betreffende de EG en haar Lid-Staten kan worden gevonden.

▼B**9. VERWIJZINGEN NAAR ONDERDANEN VAN DE LID-STATEN VAN DE EG**

Wanneer de desbetreffende besluiten verwijzingen bevatten naar onderdanen van de Lid-Staten van de EG, worden deze verwijzingen voor de toepassing van de Overeenkomst ook geacht te gelden voor de onderdanen van de EVA-Statens.

10. VERWIJZINGEN NAAR TALEN

Wanneer de Lid-Statens van de EG of hun overheidslichamen, ondernemingen of onderdanen, overeenkomstig een desbetreffend besluit bepaalde rechten of verplichtingen hebben betreffende het gebruik van één van de officiële talen van de Europese Gemeenschappen, worden de overeenkomstige rechten en verplichtingen betreffende het gebruik van een van de officiële talen van alle overeenkomstsluitende partijen geacht te gelden voor de overeenkomstsluitende partijen, hun bevoegde autoriteiten, overheidslichamen, ondernemingen of personen.

11. INWERKINGTREDING EN UITVOERING VAN DE BESLUITEN

De bepalingen betreffende de inwerkingtreding of de uitvoering van de in de bijlagen van de Overeenkomst genoemde besluiten gelden niet voor de toepassing van de Overeenkomst. De termijnen en data die gelden voor de inwerkingtreding en de uitvoering van de bedoelde besluiten in de EVA-Statens vloeien voort uit ►**M1** de datum van inwerkingtreding ◀ van de Overeenkomst, en uit bepalingen betreffende overgangsregelingen.

12. ADRESSATEN VAN DE COMMUNAUTAIRE BESLUITEN

De bepalingen die aangeven dat een communautair besluit tot de Lid-Statens van de Gemeenschap is gericht, gelden niet voor de toepassing van de Overeenkomst.

▼ **M108****PROTOCOL 2****betreffende producten die overeenkomstig artikel 8, lid 3, onder a),
van het toepassingsgebied van de overeenkomst zijn uitgesloten**

De volgende producten waarop de GS-hoofdstukken 25 tot en met 97 van toepassing zijn, zijn van het toepassingsgebied van de Overeenkomst uitgesloten:

GS-post	Omschrijving
3502	Albuminen, albuminaten en andere derivaten van albuminen:
	– ovoalbumine:
ex 11	– – gedroogd, andere dan ongeschikt of ongeschikt gemaakt voor menselijke consumptie
ex 19	– – andere ovoalbumine, andere dan ongeschikt of ongeschikt gemaakt voor menselijke consumptie
ex 20	– lactoalbumine, concentraten van twee of meer weiproteïnen daaronder begrepen, andere dan ongeschikt of ongeschikt gemaakt voor menselijke consumptie
3823	Industriële eenwaardige vetzuren; bij raffinage verkregen acid-oils; industriële vetalcoholen:
	– industriële eenwaardige vetzuren; bij raffinage verkregen acid-oils:
ex 11	– – stearinezuur voor veevoeder
ex 12	– – oliezuur voor veevoeder
ex 13	– – tallvetzuren voor veevoeder
ex 19	– – andere voor veevoeder
ex 70	– industriële vetalcoholen voor veevoeder

▼ **M108****PROTOCOL 3**

betreffende de producten bedoeld in artikel 8, lid 3, onder b), van de overeenkomst

Artikel 1

1. Onverminderd de bepalingen van dit Protocol zijn de bepalingen van de Overeenkomst van toepassing op de in de tabellen I en II genoemde producten.
2. De bepalingen van dit Protocol zijn ► **M153** ————— ◀ niet van toepassing op Liechtenstein.

Artikel 2

1. Voor de in tabel I genoemde producten gelden de in de bijlagen bij die tabel opgenomen douanerechten.

▼ **M320**

Op de producten opgenomen in tabel I, van oorsprong uit IJsland of de Europese Unie, overeenkomstig de bepalingen van de Regionale Conventie betreffende de pan-Euromediterrane preferentiële oorsprongsregels, zijn de douanerechten van toepassing overeenkomstig respectievelijk punt 4 bis van bijlage I bij tabel I en punt 1 bis van bijlage II bij tabel I.

▼ **M108**

2. Deze douanerechten wordt jaarlijks herzien. Het Gemengd Comité kan ze aanpassen in verband met de ontwikkeling van de kosten van de landbouwgrondstoffen in de overeenkomstsluitende partijen en/of wederzijdse concessies.

Artikel 3

1. Dit protocol staat er niet aan in de weg dat iedere overeenkomstsluitende partij zijn systeem van uitvoerrestituties kan toepassen op de in tabel I genoemde producten, waarbij rekening wordt gehouden met de prijsverschillen voor landbouwgrondstoffen tussen de wereldmarkt en de markten van de overeenkomstsluitende partijen.
2. Wanneer voor de bij de productie van de uitgevoerde producten gebruikte landbouwgrondstoffen productierestituties of directe subsidies worden toegekend, worden de uitvoerrestituties dienovereenkomstig verlaagd.

Artikel 4

De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar periodiek in kennis van de hoogte van de voor landbouwgrondstoffen toegekende restituties waarvoor de in tabel I vermelde producten in aanmerking kunnen komen en van de hiermee in verband staande wijzigingen in het landbouwbeleid, met inbegrip van de institutionele prijzen.

Artikel 5

1. De overeenkomstsluitende partijen mogen voor de in tabel II genoemde producten geen douanerechten of heffingen van gelijke werking op de invoer heffen, noch uitvoerrestituties verlenen.
2. De bepalingen van artikel 4 zijn van overeenkomstige toepassing op de in tabel II genoemde producten.

Artikel 6

Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij kan dit protocol door het Gemengd Comité van de EER worden herzien. Deze herziening kan zich ook uitstrekken tot wijzigingen in de tabellen I en II betreffende het toepassingsgebied en de van toepassing zijnde rechten.

▼ **M108***Artikel 7*

1. De overeenkomstsluitende partijen stellen het Gemengd Comité van de EER in kennis van de gedetailleerde uitvoeringsvoorschriften die voor de toepassing van dit protocol worden vastgesteld.

2. Iedere overeenkomstsluitende partij kan te allen tijde verzoeken om een discussie in het Gemengd Comité van de EER over de werking van dit protocol.

TABEL I

GS-post	Omschrijving
0403	Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, ook indien ingedikt, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao:
10	– yoghurt:
ex 10	– – gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao
90	– andere:
ex 90	– – gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao
0501	Mensenhaar, onbewerkt, ook indien gewassen of ontvet; afval van mensenhaar
0502	Haar van varkens of van wilde zwijnen; dassenhaar en ander dierlijk haar, voor borstelwerk; afval van dit haar
0503	Paardenhaar (<i>crin</i>) en afval van paardenhaar, ook indien in vliezen, al dan niet op een onderlaag
0505	Vogelhuiden en andere delen van vogels, met veren of dons bezet, veren en delen van veren (ook indien bijgesneden) en dons, ruw, gereinigd, ontsmet of op andere wijze behandeld ter voorkoming van bederf, doch niet verder bewerkt; poeder en afval, van veren of van delen van veren
0507	Ivoor, schildpad, walvisbaarden (walvisbaardhaar daaronder begrepen), hoorns, geweien, hoeven, nagels, klauwen en snabels, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden; poeder en afval van deze stoffen
0508	Koraal en dergelijke stoffen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet verder bewerkt; schelpen en schalen, van schaaldieren, van weekdieren of van stekelhuidigen, alsmede rugplaten van inktvissen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden, alsmede poeder en afval van deze stoffen
0509	Echte sponzen
0510	Grijze amber, bevergeil, civet en muskus; Spaanse vlieg; gal, ook indien gedroogd; klieren en andere stoffen van dierlijke oorsprong, die worden gebruikt voor het bereiden van farmaceutische producten, vers, gekoeld, bevroren of anderszins voorlopig geconserveerd
0710	Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren:
40	– suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)

▼ M108

GS-post	Omschrijving
0711	Groenten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie:
90	– andere groenten; mengsels van groenten:
ex 90	– – suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
1302	Plantensappen en plantenextracten; pectinestoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige producten verkregen plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd:
	– plantensappen en plantenextracten:
14	– – van pyretrum of van wortels van rotenon bevattende planten
19	– – andere:
ex 19	– – – plantenextracten, onderling vermengd, voor de vervaardiging van dranken of van producten voor menselijke consumptie
ex 19	– – – andere dan vanille-oleohars en plantenextracten, onderling vermengd, voor de vervaardiging van dranken of van producten voor menselijke consumptie, voor geneeskundig gebruik
20	– pectinestoffen, pectinaten en pectaten:
ex 20	– – met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspercenten
1401	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt in de mandenmakerij of voor vlechtwerk (bijvoorbeeld bamboe, rotting, riet, bies, teen, raffia, lindebast, alsmede gezuiverd, gebleekt of geverfd stro van graangewassen)
1402	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt als opvulmateriaal (bijvoorbeeld kapok, plantenhaar („ <i>crin végétal</i> ”), zeegras), ook indien in vliezen, al dan niet bevestigd op een onderlaag of tussen twee lagen, van andere stof
1403	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt voor het vervaardigen van bezems en van borstels (bijvoorbeeld sorghopluisen en -stro, pias-sava, hondsgras, istle), ook indien in wrongen of in bosjes
1404	Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen:
10	– ruw plantaardig materiaal van de soort hoofdzakelijk gebruikt als verf- of looistof
90	– andere
1517	Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten en oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, andere dan de vetten en oliën of fracties daarvan, bedoeld bij post 1516:
10	– margarine, andere dan vloeibare margarine:
ex 10	– – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten
90	– andere:
ex 90	– – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten
ex 90	– – mengsels en bereidingen voor menselijke consumptie van de soorten gebruikt als preparaten voor het insmeren van bakvormen

▼ M108

GS-post	Omschrijving
1520	Ruwe glycerol; glycerolwater en glycerollogen:
ex 00	voor voederdoeleinden ⁽¹⁾
1522	<i>Dégras</i> ; afvallen, afkomstig van de behandeling van vetstoffen of van dierlijke of plantaardige was:
ex 00	– <i>dégras</i> voor voederdoeleinden ⁽¹⁾
1702	Andere suiker, chemisch zuivere lactose, maltose, glucose en fructose (levulose) daaronder begrepen, in vaste vorm; suikerstroop, niet gearomatiseerd en zonder toegevoegde kleurstoffen; kunsthoning, ook indien met natuurrhoning vermengd; karamel:
50	– chemisch zuivere fructose
90	– andere, invertsuiker daaronder begrepen:
ex 90	– – chemisch zuivere maltose
1704	Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen)
1806	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten
1901	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspercenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen of minder dan 5 gewichtspercenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen
1902	Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; koeskoes, ook indien bereid:
	– deegwaren, niet gekookt, noch gevuld of op andere wijze bereid:
11	– – waarin ei is verwerkt
19	– – andere
20	– gevulde deegwaren (ook indien gekookt of op andere wijze bereid):
ex 20	– – andere dan producten bevattende meer dan 20 gewichtspercenten worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel combinaties daarvan
30	– andere deegwaren
40	– koeskoes
1903	Tapioca en soortgelijke producten bereid uit zetmeel, in de vorm van vlokken, korrels, parels en dergelijke
1904	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan maïs), in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel en gries), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen

▼ **M108**

GS-post	Omschrijving
1905	Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel
2001	Groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur:
90	– andere:
ex 90	– – suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>); palmharten; broodwortelen, bataaten (zoete aardappelen) en dergelijke eetbare plantendelen met een zetmeelgehalte van 5 of meer gewichtspercenten
2004	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006:
10	– aardappelen:
ex 10	– – in de vorm van meel, gries, griesmeel of vlokken
90	– andere groenten en mengsels van groenten:
ex 90	– – suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2005	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 2006:
20	– aardappelen:
ex 20	– – in de vorm van meel, gries, griesmeel of vlokken
80	– suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2006	Groenten, vruchten, vruchtenschillen en andere plantendelen, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd)
ex 2006	– suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2007	Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
2008	Vruchten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen:
	– noten, grondnoten en andere zaden, ook indien onderling vermengd:
11	– – grondnoten:
ex 11	– – – pindakaas
ex 11	– – – grondnoten, gebrand
	– andere, mengsels, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2008 19, daaronder begrepen:
ex 91	– – palmharten voor voederdoeleinden (¹)
99	– – andere:
ex 99	– – – maïs, andere dan suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)

▼ M108

GS-post	Omschrijving
2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
	– extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie:
12	– – preparaten op basis van extracten, essences of concentraten of op basis van koffie:
ex 12	– – – bevattende 1,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspercenten melkproteïnen, 5 of meer gewichtspercenten suiker of 5 of meer gewichtspercenten zetmeel
20	– extracten, essences en concentraten, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van thee of van maté:
ex 20	– – bevattende 1,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspercenten melkproteïnen, 5 of meer gewichtspercenten suiker of 5 of meer gewichtspercenten zetmeel
30	– gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
ex 30	– – gebrande koffiesurrogaten, andere dan gebrande cichorei; extracten, essences en concentraten van gebrande koffiesurrogaten, andere dan van gebrande cichorei
2102	Gist, ook indien inactief; andere eencellige micro-organismen, dood (andere dan de vaccins bedoeld bij post 3002); samengesteld bakpoeder
2103	Sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd:
20	– tomatenketchup en andere tomatensausen
30	– mosterdmeel en bereide mosterd:
ex 30	– – bereide mosterd met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspercenten
90	– andere:
ex 90	– – andere dan mangochutney, vloeibaar
2104	Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie
2105	Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend (²)
2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen (³):
ex 2106	– suikerstroop, andere dan gearomatiseerd of met toegevoegde kleurstoffen
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009

▼ **M108**

GS-post	Omschrijving
2203	Bier van mout
2205	Vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen
2207	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van 80 % vol of meer; ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte:
20	– ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte
2208	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten:
40	– rum en tafia
50	– gin en jenever
60	– wodka
70	– likeuren:
ex 70	– – likeuren met een gehalte aan toegevoegde suiker van meer dan 5 gewichtspercenten
90	– andere:
ex 90	– – aquavit
2209	Tafelazijn, natuurlijke of verkregen uit azijnzuur
2402	Sigaren, cigarillo's en sigaretten, van tabak of van tabakssurrogaten
2403	Andere tabak en tabakssurrogaten, tot verbruik bereid; „gehomogeniseerde” en „gereconstitueerde” tabak; tabaksextracten en tabakssausen
2905	Acyclische alcoholen, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan:
	– andere meerwaardige alcoholen:
43	– – mannitol
44	– – D-glucitol (sorbitol)
3302	Mengsels van reukstoffen en mengsels (oplossingen in alcohol daaronder begrepen) op basis van een of meer van deze zelfstandigheden met andere stoffen, van de soort gebruikt als grondstof voor de industrie; andere bereidingen op basis van reukstoffen van de soort gebruikt voor de vervaardiging van dranken:
10	– van de soort gebruikt in de voedingsmiddelen- en drankenindustrie
3501	Caseïne, caseïnat en andere derivaten van caseïne; lijm van caseïne
3505	Dextrine en ander gewijzigd zetmeel (bijvoorbeeld voorgegelatineerd of veresterd zetmeel); lijm op basis van zetmeel, van dextrine of van ander gewijzigd zetmeel

▼ **M108**

GS-post	Omschrijving
3809	Appreteermiddelen, middelen voor het versnellen van het verfproces of van het fixeren van kleurstoffen, alsmede andere producten en preparaten (bijvoorbeeld preparaten voor het beitsen), van de soort gebruikt in de textielindustrie, in de papierindustrie, in de lederindustrie of in dergelijke industrieën, elders genoemd noch elders onder begrepen:
10	– op basis van zetmeel of van zetmeelhoudende stoffen
3824	Bereide bindmiddelen voor gietvormen of voor gietkernen; chemische producten en preparaten van de chemische of van aanverwante industrieën (mengsels van natuurlijke producten daaronder begrepen), elders genoemd noch elders onder begrepen; residuen van de chemische of van aanverwante industrieën, elders genoemd noch elders onder begrepen:
60	– sorbitol, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2905 44

⁽¹⁾ Deze uitsplitsing geldt alleen voor Noorwegen.

⁽²⁾ Voor IJsland zijn de bepalingen van Protocol 3 niet van toepassing op producten die onder post 2105 vallen.

⁽³⁾ Voor IJsland zijn de bepalingen van Protocol 3 niet van toepassing op producten hoofdzakelijk bestaande uit vet en water, die meer dan 15 gewichtspercenten boter of andere van melk afkomstige vetstoffen bevatten en onder post 2106 90 vallen.

▼ M108*BIJLAGE I BIJ TABEL I***Communautaire invoerregeling**

1. Voor de berekening van de agrarische elementen en de aanvullende invoerrechten worden de volgende basisbedragen gebruikt:
 - granen (zachte en harde tarwe, rogge, gerst en maïs): 7,583 EUR/100 kg
 - langkorrelige gedopte rijst: 25,610 EUR/100 kg
 - volle-melkpoeder: 126,488 EUR/100 kg
 - magere-melkpoeder: 115,236 EUR/100 kg
 - boter: 183,912 EUR/100 kg
 - suiker: 40,640 EUR/100 kg
 - melasse: 0,34 EUR/100 kg.
2. De „de minimis”-hoeveelheid waaronder geen invoerrecht wordt geheven voor zetmeel/glucose en saccharose/invertsuiker/isoglucose, bedraagt 5 %.
3. De tranches van de theoretische en de overeengekomen hoeveelheden agrarische grondstoffen, die in aanmerking moeten worden genomen, en de voor de berekening van de douanerechten gebruikte standaardsamenstellingen zijn opgenomen in het aanhangsel.

▼ M142

4. De douanerechten voor de in onderstaande tabel opgenomen producten luiden als aangegeven.

GN-code	Toegepast recht	Toelichting
0501 00 00	Nul	
0502 10 00	Nul	
0502 90 00	Nul	
0503 00 00	Nul	
0505 10 10	Nul	
0505 10 90	Nul	
0505 90 00	Nul	
0507 10 00	Nul	
0507 90 00	Nul	
0508 00 00	Nul	
0509 00 10	Nul	
0509 00 90	Nul	
0510 00 00	Nul	
1302 14 00	Nul	

▼ **M142**

GN-code	Toegepast recht	Toelichting
1302 19 30	Nul	
1302 19 91	Nul	
ex 1302 20 10	18,6 %	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersen
ex 1302 20 90	10,9 %	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersen
1401 10 00	Nul	
1401 20 00	Nul	
1401 90 00	Nul	
1402 00 00	Nul	
1403 00 00	Nul	
1404 10 00	Nul	
1404 90 00	Nul	
1517 10 10	0 % + 26,1 EUR/100 kg	
1517 90 10	0 % + 26,1 EUR/100 kg	
1517 90 93	Nul	
1702 50 00	Nul	
1702 90 10	Nul	
1704 90 10	Nul	
1806 10 15	Nul	
1901 90 91	Nul	
1902 20 10	8,2 %	
2001 90 60	Nul	
ex 2006 00 38	9,12 EUR/100 kg	Suikermajs (Zea mays var. saccharata)
ex 2006 00 99	9,12 EUR/100 kg	Suikermajs (Zea mays var. saccharata)
2007 10 10	13,98 % + 4,07 EUR/100 kg	
2007 10 91	13,14 %	
2007 10 99	15,15 %	
2007 91 10	11,64 % + 22,31 EUR/100 kg	
2007 91 30	11,64 % + 4,07 EUR/100 kg	
2007 91 90	18,90 %	
2007 99 10	19,53 %	

▼ **M142**

GN-code	Toegepast recht	Toelichting
2007 99 20	13,98 % + 19,11 EUR/100 kg	
2007 99 31	13,98 % + 22,31 EUR/100 kg	
2007 99 33	13,98 % + 22,31 EUR/100 kg	
2007 99 35	13,98 % + 22,31 EUR/100 kg	
2007 99 39	7 % + 22,31 EUR/100 kg	
2007 99 55	13,98 % + 4,07 EUR/100 kg	
ex 2007 99 57	13,98 % + 4,07 EUR/100 kg	Kastanjepuree en -pasta
ex 2007 99 57	7 % + 4,07 EUR/100 kg	Andere dan kastanjepuree en -pasta
2007 99 91	20,97 %	
2007 99 93	13,14 %	
2007 99 98	16,31 %	
2008 11 10	Nul	
2008 11 92	Nul	
2008 11 96	Nul	
2102 10 10	Nul	
2102 10 90	Nul	
2102 20 11	Nul	
2102 20 19	Nul	
2102 20 90	Nul	
2102 30 00	Nul	
2103 20 00	Nul	
ex 2103 30 90	Nul	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersen
2103 90 30	Nul	
2103 90 90	Nul	
2104 10 10	Nul	
2104 10 90	Nul	
2104 20 00	Nul	
2106 10 20	12,4 %	
2106 90 10	24,25 EUR/100 kg	
2106 90 20	16,8 % min 0,97 EUR/% vol/hl	
2106 90 92	Nul	

▼ **M142**

GN-code	Toegepast recht	Toelichting
2202 10 00	Nul ⁽¹⁾	
2202 90 10	Nul ⁽¹⁾	
2203 00 01	Nul	
2203 00 09	Nul	
2203 00 10	Nul	
2205 10 10	Nul	
2205 10 90	Nul	
2205 90 10	Nul	
2205 90 90	Nul	
2207 20 00	9,9 EUR/hl	
2208 40 11	Nul	
2208 40 31	Nul	
2208 40 39	Nul	
2208 40 51	Nul	
2208 40 91	Nul	
2208 40 99	Nul	
2208 50 11	Nul	
2208 50 19	Nul	
2208 50 91	Nul	
2208 50 99	Nul	
2208 60 11	Nul	
2208 60 19	Nul	
2208 60 91	Nul	
2208 60 99	Nul	
2208 70 10 11	Nul	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van meer dan 5 gewichtspercenten
2208 70 90 11	Nul	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van meer dan 5 gewichtspercenten
2208 90 56 10	Nul	Aquavit
2208 90 77 10	Nul	Aquavit
2209 00 11	3,10 EUR/hl	
2209 00 19	2,33 EUR/hl	

▼ **M142**

GN-code	Toegepast recht	Toelichting
2209 00 91	2,49 EUR/hl	
2209 00 99	1,50 EUR/hl	
2402 10 00	12,60 %	
2402 20 10	Nul	
2402 20 90	27,95 %	
2402 90 00	27,95 %	
2403 10 10	36,35 %	
2403 10 90	36,35 %	
2403 91 00	8,05 %	
2403 99 10	20,2 %	
2403 99 90	Nul	
3302 10 21	5,8 %	
3501 10 10	Nul	
3501 10 50 10	Nul	Meer dan 50 gewichtspersen- ten water bevattende
3501 10 50 90	2,9 %	Niet meer dan 50 gewichtspersen- ten water bevattende
3501 10 90	8,7 %	
3501 90 10	8,1 %	
3501 90 90	6,2 %	
3505 10 50	7,5 %	

(¹) Het nultarief is tijdelijk geschorst. Voor IJsland geldt de preferentiële regeling van Protocol nr. 2 bij de bilaterale vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en IJsland (nultarief). Voor Noorwegen wordt Protocol nr. 2 bij de bilaterale vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen aangepast om hierin een rechtenvrij contingent voor de invoer in de Gemeenschap van deze goederen van oorsprong uit Noorwegen op te nemen.

▼ **M320**

4 bis. De douanerechten die van toepassing zijn op de volgende producten van oorsprong uit IJsland, bedragen nul:

GN-code	Opmerkingen
0710 40 00	
0711 90 30	
ex 1302 20 10	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersen-
ex 1302 20 90	Met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersen-
1517 10 10	
1517 90 10	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
1704 10 10	
1704 10 90	
1704 90 10	
1704 90 30	
1704 90 51	
1704 90 55	
1704 90 61	
1704 90 65	
1704 90 71	
1704 90 75	
1704 90 81	
1704 90 99	
1806 10 15	
1806 10 20	
1806 10 30	
1806 10 90	
1806 20 10	
1806 20 30	
1806 20 50	
1806 20 70	
1806 20 80	
1806 20 95	
1806 31 00	
1806 32 10	
1806 32 90	
1806 90 11	
1806 90 19	
1806 90 31	
1806 90 39	
1806 90 50	
1806 90 60	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
1806 90 70	
1806 90 90	
1901 10 00	
1901 20 00	
1901 90 11	
1901 90 19	
1901 90 99	
1902 11 00	
1902 19 10	
1902 19 90	
1902 20 10	
1902 20 91	
1902 20 99	
1902 30 10	
1902 30 90	
1902 40 10	
1902 40 90	
1903 00 00	
1904 10 10	
1904 10 30	
1904 10 90	
1904 20 10	
1904 20 91	
1904 20 95	
1904 20 99	
1904 30 00	
1904 90 10	
1904 90 80	
1905 10 00	
1905 20 10	
1905 20 30	
1905 20 90	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
1905 31 11	
1905 31 19	
1905 31 30	
1905 31 91	
1905 31 99	
1905 32 05	
1905 32 11	
1905 32 19	
1905 32 91	
1905 32 99	
1905 40 10	
1905 40 90	
1905 90 10	
1905 90 20	
1905 90 30	
1905 90 45	
1905 90 55	
1905 90 60	
1905 90 90	
2001 90 30	
2001 90 40	
2004 10 91	
2004 90 10	
2005 20 10	
2005 80 00	
ex 2006 00 38	Suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
ex 2006 00 99	Suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
2007 10 10	
2007 10 91	
2007 10 99	
2007 91 10	
2007 91 30	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
2007 91 90	
2007 99 10	
2007 99 20	
2007 99 31	
2007 99 33	
2007 99 35	
2007 99 39	
2007 99 50	
2007 99 93	
2007 99 97	
ex 2008 11 91	Geroosterd
2008 99 85	
2008 99 91	
ex 2101 12 92	Bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel
ex 2101 12 98	Bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel
ex 2101 20 92	Bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel
ex 2101 20 98	Bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel
2101 30 19	
2101 30 99	
2102 10 31	
2102 10 39	
2102 20 11	
2102 20 19	
2103 20 00	
2103 90 90	
2104 10 00	
2106 10 20	
2106 10 80	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
2106 90 20	
2106 90 92	
2202 10 00	
2202 90 10	
2202 90 91	
2202 90 95	
2202 90 99	
2205 10 10	
2205 10 90	
2205 90 10	
2205 90 90	
2207 20 00	
2208 90 91	
2208 90 99	
2209 00 11	
2209 00 19	
2209 00 91	
2209 00 99	
2402 10 00	
2402 20 90	
2402 90 00	
2403 11 00	
2403 19 10	
2403 19 90	
2403 91 00	
2403 99 10	
2905 43 00	
2905 44 11	
2905 44 19	
2905 44 91	
2905 44 99	
3302 10 10	

▼ **M320**

GN-code	Opmerkingen
3302 10 21	
3302 10 29	
3501 10 50	
3501 10 90	
3501 90 10	
3501 90 90	
3505 10 10	
3505 10 50	
3505 10 90	
3505 20 10	
3505 20 30	
3505 20 50	
3505 20 90	
3809 10 10	
3809 10 30	
3809 10 50	
3809 10 90	
3824 60 11	
3824 60 19	
3824 60 91	
3824 60 99	

▼ **M142**

5. Voor de volgende producten bedraagt het ad-valoremgedeelte van de douanerechten 0 %:

0403 10 51 t/m	1704 90 30 t/m	1806 90 11 t/m
0403 10 59	1704 90 99	1806 90 50
0403 10 91 t/m	1806 10 20 t/m	1806 90 60 10
0403 10 99	1806 10 90	1806 90 60 90
0403 90 71 t/m	1806 20 10 t/m	1806 90 70 10
0403 90 79	1806 20 50	1806 90 70 90
0403 90 91 t/m	1806 20 70	1806 90 90 11
0403 90 99	1806 20 80	1806 90 90 19
0710 40 00	1806 20 95	1806 90 90 91
0711 90 30	1806 31 00	1806 90 90 99
1704 10	1806 32	1901 10 00

▼ M142

1901 20 00	1905	2101 30 99
1901 90 11	2001 90 30	2105 00
1901 90 19	2001 90 40	2106 10 80
1901 90 99	2004 10 91	2106 90 98
1902 11 00	2004 90 10	2202 90 91 t/m
1902 19	2005 20 10	2202 90 99
1902 20 91	2005 80 00	3302 10 29
1902 20 99	2008 99 85	3505 10 10
1902 30	2008 99 91	3505 10 90
1902 40	2101 12 98 91	3505 20
1903 00 00	2101 20 98 90	3809 10.
1904	2101 30 19	

6. Voor de volgende producten bedraagt het ad-valoremgedeelte van de douanerechten 5,8 %:

2905 44 3824 60.

▼ M108

7. Voor de volgende producten bedraagt het *ad valorem*-gedeelte van de douanerechten 7,8 %:

2905 43 00.

▼ M320

8. De tariefcodes in deze bijlage zijn die welke op 1 januari 2004 in de Europese Unie van toepassing zijn. De tariefcodes in lid 4 bis zijn echter die welke op 1 januari 2015 in de Europese Unie van toepassing zijn. Naderhand in de tariefnomenclatuur aangebrachte veranderingen zijn niet van invloed op de inhoud van deze bijlage.

▼ **M108***Aanhangsel***In punt 3 bedoelde hoeveelheden en samenstellingen***(per 100 kg van de goederen)*

Binnen de verschillende tranches in aanmerking te nemen hoeveelheden — melk en zuivelproducten				
Melkvet (gewichtspersen)	Melkproteïne (gewichtspersen)	Magere-melkpoeder (kg)	Volle-melkpoeder (kg)	Boter (kg)
0–1,5	0–2,5	0	0	0
	2,5–6	14	0	0
	6–18	42	0	0
	18–30	75	0	0
	30–60	146	0	0
	60->	208	0	0
1,5–3	0–2,5	0	0	3
	2,5–6	14	0	3
	6–18	42	0	3
	18–30	75	0	3
	30–60	146	0	3
	60->	208	0	3
3–6	0–2,5	0	0	6
	2,5–12	12	20	0
	12->	71	0	6
6–9	0–4	0	0	10
	4–15	10	32	0
	15->	71	0	10
9–12	0–6	0	0	14
	6–18	9	43	0
	18->	70	0	14
12–18	0–6	0	0	20
	6–18	0	56	2
	18->	65	0	20
18–26	0–6	0	0	29
	6->	50	0	29
26–40	0–6	0	0	45
	6->	38	0	45
40–55	0	0	0	63
55–70	0	0	0	81
70–85	0	0	0	99
85->	0	0	0	117

(per 100 kg van de goederen)

Binnen de verschillende tranches in aanmerking te nemen hoeveelheden — andere dan zuivelproducten			
Toe te passen	Witte suiker (kg)	Zachte tarwe (kg)	Maïs (kg)
Sacharose, invertsuiker en/of isoglucose			
0–5	0		
5–30	24		
30–50	45		
50–70	65		
70->	93		
Zetmeel/glucose			
0–5		0	0
5–25		22	22
25–70		47	47
50–75		74	74
75->		101	101

▼ **M108**

Standaardsamenstellingen die worden gebruikt voor de berekening van de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap

GN-code	Zachte tarwe	Harde tarwe	Rogge	Gerst	Maïs	Rijst	Witte suiker	Melasse	Magere- melk- poeder	Volle- melk- poeder	Boter
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
1902 20 99		116									
1902 30 10		167									
1902 30 90		66									
1902 40 10		167									
1902 40 90		66									
1903 00 00					161						
1904 10 10					213						
1904 10 30						174					
1904 10 90		53		53	53	53					
1904 20 91					213						
1904 20 95						174					
1904 20 99		53		53	53	53					
1904 90 10						174					
► M142 19049080 ◀		174									
1905 10 00			140								
1905 20 10	44		40				25				
1905 20 30	33		30				45				
1905 20 90	22		20				65				
1905 90 10	168										
1905 90 20					644						
2001 90 30					100 (1)						
2001 90 40					40 (1)						
2001 90 10					100 (1)						
2005 80 00					100 (1)						
2008 99 85					100 (1)						
2008 99 91					40 (1)						
2101 30 19				137							

▼ **M108**

Standardsamenstellingen die worden gebruikt voor de berekening van de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap

GN-code	Zachte tarwe	Harde tarwe	Rogge	Gerst	Maïs	Rijst	Witte suiker	Melasse	Magere- melk- poeder	Volle- melk- poeder	Boter
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
2101 30 99				245							
2102 10 31								425			
2102 10 39								125			
2105 00 10							25		10		
2105 00 91							20			23	
2105 00 99							20			35	
2202 90 91							10		8		
2202 90 95							10			6	
2202 90 99							10			13	
2905 43 00							300				
2905 44 11					172						
2905 44 19							90				
2905 44 91					245						
2905 44 99							128				
3505 10 10					189						
3505 10 90					189						
3505 20 10					48						
3505 20 30					95						
3505 20 50					151						
3505 20 90					189						
3809 10 10					95						
3809 10 30					132						
3809 10 50					161						
3809 10 90					189						
3824 60 11					172						
3824 60 19							90				

▼ **M108**

Standardsamenstellingen die worden gebruikt voor de berekening van de douanerechten bij invoer in de Gemeenschap

GN-code	Zachte tarwe	Harde tarwe	Rogge	Gerst	Maïs	Rijst	Witte suiker	Melasse	Magere-melk-poeder	Volle-melk-poeder	Boter
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
3824 60 91					245						
3824 60 99							128				

(¹) Voor 100 kg uitgelekte zoete aardappelen (bataten) of maïs.

(²) Voor goederen die 3 of meer doch minder dan 6 gewichtspersenenten van melk afkomstige vetstoffen bevatten, is de aanvullende code 6920 van toepassing.

(³) Voor deegwaren van harde tarwe die geen of niet meer dan 3 % andere granen bevatten is de aanvullende code 6921 van toepassing.

(⁴) Voor andere onder deze onderverdeling vallende goederen dan deegwaren van harde tarwe die geen of niet meer dan 3 gewichtspersenenten andere granen bevatten, is de aanvullende code 6922 van toepassing.

▼ **M108***BIJLAGE II BIJ TABEL I***IJslandse invoerregeling**

1. De douanerechten voor de in tabel I opgenomen verwerkte landbouwproducten bedragen nul, behalve voor de volgende producten waarvoor de aangegeven douanerechten (ISK/kg) gelden:

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
0403	Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room, ook indien ingedikt, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, gearomatiseerd of met toegevoegde vruchten of cacao:	
0403.1011	– yoghurt met cacao	53
0403.1012	– yoghurt met vruchten	53
0403.1013	– yoghurt, gearomatiseerd, n.e.g.	53
0403.1021	– drinkyoghurt met cacao	51
0403.1022	– drinkyoghurt met vruchten	51
ex 0403.1029	– drinkyoghurt, gearomatiseerd, n.e.g.	51
0403.9011	– andere met cacao	45
0403.9012	– andere met vruchten	45
0403.9013	– andere, gearomatiseerd, n.e.g.	45
0403.9021	– andere, als drank, met cacao	45
0403.9022	– andere, als drank, met vruchten	45
ex 0403.9029	– andere, als drank, gearomatiseerd, n.e.g.	45
1517	Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten en oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, andere dan de vetten en oliën of fracties daarvan, bedoeld bij post 1516:	
1517.1001	– margarine, andere dan vloeibare margarine, met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten	88
1517.1001	– andere dan margarine, andere dan vloeibare margarine, met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten	88
1806	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten: – andere bereidingen, hetzij in blokken of in staven, met een gewicht van meer dan 2 kg, hetzij in vloeibare toestand of in de vorm van pasta, poeder, korrels of dergelijke, in recipiënten of in andere verpakkingen, met een inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 2 kg:	
1806.2003	– cacaopoeder, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, met een gehalte aan volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder van 30 of meer gewichtspercenten, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere stoffen	109

▼ M108

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
1806.2004	– – cacaopoeder, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, met een gehalte aan volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder van minder dan 30 gewichtspersenenten, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere stoffen	39
1806.2005	– – andere bereidingen, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, met een gehalte aan volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder van 30 of meer gewichtspersenenten	109
1806.2006	– – andere bereidingen, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, met een gehalte aan volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder van minder dan 30 gewichtspersenenten – andere, in de vorm van tabletten, staven of repen:	39
1806.3101	– – gevulde chocolade, in de vorm van staven of repen	51
1806.3109	– – andere, gevuld, in de vorm van tabletten, staven of repen	51
1806.3202	– – niet-gevulde chocolade bevattende cacaopasta, suiker, cacaoboter en melkpoeder, in de vorm van staven of repen	47
1806.3203	– – niet-gevulde imitatiechocolade, in de vorm van staven of repen	39
1806.3209	– – andere, niet gevuld, in de vorm van tabletten, staven of repen – andere: – – stoffen voor de vervaardiging van dranken:	21
1806.9011	– – – bereidingen voor dranken op basis van goederen bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, bevattende 5 of meer gewichtspersenenten cacaopoeder, berekend op een geheel ontvette basis, n.e.g., suiker of andere zoetstoffen, naast andere ingrediënten in kleine hoeveelheden en smaakstoffen – – andere dan stoffen voor de vervaardiging van dranken:	22
1806.9022	– – – bereidingen voor de voeding van kinderen of voor diëtdoeleinden	18
1806.9023	– – – paaseieren	48
1806.9024	– – – sausen en dipsausen voor consumptie-ijs	39
1806.9025	– – – bedekt, zoals rozijnen, noten, „gepofte” granen, drop, karamel en geleiproducten	53
1806.9026	– – – bonbons en pralines	48
1806.9028	– – – cacaopoeder, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, 30 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder bevattend, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere stoffen	118

▼ M108

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
1806.9029	— — — cacaopoeder, met uitzondering van de producten bedoeld bij post 1901, minder dan 30 gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder bevattend, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere stoffen	43
1806.9039	— — — andere	47
1901	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspersenenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen of minder dan 5 gewichtspersenenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen: — mengsels en deeg, voor de bereiding van bakkerswaren bedoeld bij post 1905, in totaal 3 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder, magere-melkpoeder, eieren, van melk afkomstige vetstoffen (zoals boter), kaas of vlees bevattend:	
1901.2012	— — voor de bereiding van ontbijtkoek bedoeld bij post 1905.2000	25
1901.2013	— — voor de bereiding van koekjes en biscuits, gezoet, bedoeld bij post 1905.3011 en 1905.3029	17
1901.2014	— — voor de bereiding van gemberkoekjes bedoeld bij post 1905.3021	29
1901.2015	— — voor de bereiding van wafels en wafeltjes, bedoeld bij post 1905.3030	10
1901.2016	— — voor de bereiding van beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten, bedoeld bij post 1905.4000	15
1901.2017	— — voor de bereiding van brood bedoeld bij post 1905.9011 met een vulling op basis van boter of andere zuivelproducten	39
1901.2018	— — voor de bereiding van brood bedoeld bij post 1905.9019	5
1901.2019	— — voor de bereiding van koekjes en biscuits, ongezoet, bedoeld bij post 1905.9020	5
1901.2022	— — voor de bereiding van banketbakkerswerk en gebak, bedoeld bij post 1905.9040	33
1901.2023	— — mengsels en deeg, vlees bevattende, voor de bereiding van pasteien, met inbegrip van pizza's, bedoeld bij post 1905.9051	97
1901.2024	— — mengsels en deeg, andere ingrediënten dan vlees bevattende, voor de bereiding van pizza's en dergelijke, bedoeld bij post 1905.9059	53
1901.2029	— — voor de bereiding van producten bedoeld bij post 1905.9090	43

▼ M108

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
1902	Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; koeskoes, ook indien bereid:	
1902.1100	– deegwaren, niet gekookt, noch gevuld of op andere wijze bereid, waarin ei is verwerkt – gevulde deegwaren (ook indien gekookt of op andere wijze bereid):	8
1902.2022	– – gevuld met bereidingen van worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan, bevattende 3 of meer doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan	41
1902.2031	– – gevuld met kaas, bevattende meer dan 3 gewichtspersenenten kaas	35
1902.2041	– – gevuld met vlees en kaas, bevattende meer dan 20 gewichtspersenenten vlees en kaas	142
1902.2042	– – gevuld met vlees en kaas, bevattende meer dan 3 doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten vlees en kaas – andere deegwaren	41
1902.3021	– – met worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan, bevattende meer dan 3 doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan	41
1902.3031	– – met kaas, bevattende meer dan 3 gewichtspersenenten kaas	35
1902.3041	– – met vlees en kaas, bevattende meer dan 3 doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten vlees en kaas	41
1902.4021	– koeskoes met worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan, bevattende meer dan 3 doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan	41
1903	Tapioca en soortgelijke producten bereid uit zetmeel, in de vorm van vlokken, korrels, parels en dergelijke:	
1903.0001	– in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder	nul
1903.0009	– andere dan in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder	nul
1904	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan maïs) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel en gries), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen: – andere:	
1904.9001	– – meer dan 3 doch niet meer dan 20 gewichtspersenenten vlees bevattend	42

▼ **M108**

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
1905	Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel:	
1905.2000	– ontbijtkoek	83
	– koekjes en biscuits, gezoet, en wafels en wafeltjes, bedekt met chocolade of met cacao bevattend glazuur:	
1905.3011	– – koekjes en biscuits, gezoet	17
1905.3019	– – andere dan koekjes en biscuits, gezoet	16
	– koekjes en biscuits, gezoet, en wafels en wafeltjes, niet bedekt met chocolade of met cacao bevattend glazuur:	
	– – koekjes en biscuits, gezoet:	
1905.3021	– – – gemberkoekjes	31
1905.3022	– – – koekjes en biscuits, gezoet, met een suikergehalte van minder dan 20 gewichtspercenten	23
1905.3029	– – – andere dan koekjes en biscuits, gezoet	19
1905.3030	– – andere	11
1905.4000	– beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten	16
	– andere:	
	– – brood:	
1905.9011	– – – met een vulling op basis van boter of andere zuivelproducten (bv. knoflookboter)	39
1905.9019	– – – andere	5
1905.9020	– – koekjes en biscuits, ongezoet	5
1905.9040	– – banketbakkerswerk en gebak	35
	– – pasteien, met inbegrip van pizza's:	
1905.9051	– – – vlees bevattend	97
1905.9059	– – – andere	53
1905.9090	– – andere	45
2103	Sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd:	
	– andere dan sojasaus, tomatenketchup en andere tomatensausen, mosterdmeel en bereide mosterd:	

▼ **M108**

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
2103.9020	— — mayonaise	19
2103.9030	— — sausen op basis van olie n.e.g. (bijvoorbeeld remouladesaus)	19
2103.9051	— — bevattende meer dan 20 gewichtspercenten vlees	97
2103.9052	— — bevattende 3 of meer doch minder dan 20 gewichtspercenten vlees	52
2104	Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie: — preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon	
2104.1001	— — preparaten voor groentesoep op basis van meel, zetmeel of moutextract	3
2104.1002	— — andere soep in poedervorm, in verpakkingen van 5 kg of meer	31
2104.1003	— — vissoep in blik	27
	— — andere soep:	
2104.1011	— — — meer dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	78
2104.1012	— — — 3 of meer doch minder dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	44
2104.1019	— — — andere	21
	— — andere:	
2104.1021	— — — meer dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	78
2104.1022	— — — 3 of meer doch minder dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	44
2104.1029	— — — andere	21
	— samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie:	
2104.2001	— — meer dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	97
2104.2002	— — 3 of meer doch minder dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	51
2104.2003	— — vis, schaaldieren, weekdieren of andere ongewervelde waterdieren bevattend	24
2104.2009	— — andere	24
2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen: — andere: — puddingpoeder:	
2106.9041	— — — in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder, melkpoeder, eiwit of eigeel bevattend	67

▼ **M108**

IJslandse tariefcode	Omschrijving	Toegepast tarief (ISK/kg)
2106.9048	— — — andere, melkpoeder, eiwit of eigeel bevattend	80
2106.9049	— — — andere, geen melkpoeder, eiwit of eigeel bevattend	67
2106.9064	— — 3 of meer doch minder dan 20 gewichtspercenten vlees bevattend	41
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchtenen groentesappen bedoeld bij post 2009: — andere: — — van zuivelproducten met andere ingrediënten, mits de zuivelproducten 75 of meer gewichtspercenten, exclusief de verpakking, uitmaken:	
2202.9011	— — — in verpakkingen van karton	41
2202.9012	— — — in wegwerpverpakkingen van staal	41
2202.9013	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium	41
2202.9014	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml	41
2202.9015	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml	41
2202.9016	— — — in wegwerpverpakkingen van kunststof, gekleurd	41
2202.9017	— — — in wegwerpverpakkingen van kunststof, niet gekleurd	41
2202.9019	— — — andere	41

▼ **M320**

1 *bis*. De douanerechten die van toepassing zijn op de volgende producten van oorsprong uit de Europese Unie, bedragen nul:

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
0501.0000	Mensenhaar, onbewerkt, ook indien gewassen of ontvet; afval van mensenhaar
0502	Haar van varkens of van wilde zwijnen; dassenhaar en ander dierlijk haar, voor borstelwerk; afval van dit haar:
0502.1000	— haar van varkens of van wilde zwijnen en afval van dit haar
0502.9000	— ander
0505	Vogelhuiden en andere delen van vogels, met veren of dons bezet, veren en delen van veren (ook indien bijgesneden) en dons, ruw, gereinigd, ontsmet of op andere wijze behandeld ter voorkoming van bederf, doch niet verder bewerkt; poeder en afval, van veren of van delen van veren: — veren van de soorten die als opvulmateriaal worden gebruikt; dons:
0505.1001	— — veren

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
0505.1002	— — dons van eidereenden, gereinigd
0505.1003	— — ander dons
0505.1009	— — andere
0505.9000	— andere
0507	Ivoor, schildpad, walvisbaarden (walvisbaardhaar daaronder begrepen), ho- rens, geweien, hoeven, nagels, klauwen en snavels, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden; poeder en afval van deze stoffen: — ivoor; poeder en afval, van ivoor:
0507.1001	— — walvstanden
0507.1009	— — andere — andere
0507.9001	— — walvisbaarden
0507.9002	— — vogelklauwen
0507.9003	— — schaaphorens
0507.9004	— — runderhorens
0507.9009	— — andere
0508.0000	Koraal en dergelijke stoffen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet verder bewerkt; schelpen en schalen, van weekdieren, van schaaldieren of van stekelhuidigen, alsmede rugplaten van inktvissen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden, alsmede poeder en afval van deze stoffen
0510.0000	Grijze amber, bevergeil, civet en muskus; Spaanse vlieg; gal, ook indien gedroogd; klieren en andere stoffen van dierlijke oorsprong, die worden gebruikt voor het bereiden van farmaceutische producten, vers, gekoeld, bevroren of anderszins voorlopig geconserveerd
ex 0710	Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren:
0710.4000	— suikermaïs
ex 0711	Groenten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwavel- dioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwa- vel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie: — andere groenten; mengsels van groenten:
0711.9002	— — suikermaïs

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
ex 1302	Plantensappen en plantenextracten; pectinestoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige producten verkregen plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd:
	– plantensappen en plantenextracten:
	– – andere:
1302.1901	– – – voor bereidingen voor menselijke consumptie
1302.1909	– – – andere
	– pectinestoffen, pectinaten en pectaten:
1302.2001	– – bevattende 5 of meer gewichtspercenten toegevoegde suiker
1401	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt voor vlechtwerk (bijvoorbeeld bamboe, rotting, riet, bies, teen, raffia, lindebast, alsmede gezuiverd, gebleekt of geverfd stro van graangewassen):
1401.1000	– bamboe
1401.2000	– rotting
1401.9000	– andere
1404	Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen:
1404.2000	– katoenlinters
	– andere:
1404.9001	– – kaardebollen
1404.9009	– – andere
ex 1517	Margarine; mengsels of bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten of oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, andere dan de vetten of oliën of fracties daarvan, bedoeld bij post 1516:
	– margarine, andere dan vloeibare margarine:
1517.1001	– – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten
	– andere:
1517.9002	– – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten
1517.9005	– – mengsels, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten en oliën voor gebruik als preparaten voor het insmeren van vormen

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
ex 1702	Andere suikers, chemisch zuivere lactose, maltose, glucose en fructose daaronder begrepen, in vaste vorm; suikerstroop, niet gearomatiseerd en zonder toegevoegde kleurstoffen; kunsthonig, ook indien met natuurhonig vermengd; karamel:
1702.5000	– chemisch zuivere fructose – andere, daaronder begrepen invertsuiker en andere suiker en suikerstroopen die in droge toestand 50 gewichtspercenten fructose bevatten:
1702.9004	– – chemisch zuivere maltose
1704	Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen):
1704.1000	– kauwgom, ook indien omhuld met een suikerlaag – andere:
1704.9001	– – amandelpasta in poedervorm met toegevoegde suiker, en imitatie-mar-sepein (imitatie amandelpasta in poedervorm), in eenheden van 5 kg of meer
1704.9002	– – amandelpasta in poedervorm met toegevoegde suiker, en imitatie-mar-sepein (imitatie amandelpasta in poedervorm), in eenheden van minder dan 5 kg
1704.9003	– – gegoten siersuiker
1704.9004	– – zoethout, met suiker en zoethoutbereidingen
1704.9005	– – suikerbonbons, zoete snoepjes (dragees), niet elders genoemd
1704.9006	– – karamellen
1704.9007	– – bereidingen van Arabische gom
1704.9008	– – suikerwerk niet bevattende gluten of eiwitten, speciaal bereid voor personen met allergie en stofwisselingsstoornissen
1704.9009	– – andere
1806	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten:
	– cacaopoeder, waaraan suiker of andere zoetstoffen zijn toegevoegd:
1806.1001	– – voor de vervaardiging van dranken
1806.1009	– – andere
	– andere bereidingen, hetzij in blokken of in staven, met een gewicht van meer dan 2 kg, hetzij in vloeibare toestand of in de vorm van pasta, poeder, korrels of dergelijke, in recipiënten of in andere verpakkingen, met een inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 2 kg:
1806.2010	– – nogapasta in blokken van 5 kg of meer

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1806.2020	— — poeder voor de bereiding van desserts — — cacaopoeder, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende 30 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere zelfstandigheden:
1806.2031	— — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1806.2039	— — — andere — — cacaopoeder, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende minder dan 30 gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere zelfstandigheden:
1806.2041	— — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1806.2049	— — — andere — — andere:
1806.2050	— — — andere bereidingen, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende 30 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder
1806.2060	— — — andere bereidingen, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende minder dan 30 gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder
1806.2090	— — — andere — andere, in de vorm van tabletten, staven of repen: — — gevuld:
1806.3101	— — — andere, in de vorm van blokken, staven of repen
1806.3109	— — — andere — — niet gevuld:
1806.3201	— — — chocolade, uitsluitend samengesteld uit cacaopasta, suiker en niet meer dan 30 % cacaoboter, in staven of repen
1806.3202	— — — chocolade, bevattende cacaopasta, suiker, cacaoboter en melkpoeder, in staven of repen
1806.3203	— — — imitatiechocolade in staven of repen
1806.3209	— — — andere — andere: — — zelfstandigheden voor de vervaardiging van dranken:
1806.9011	— — — bereidingen voor dranken op basis van goederen bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, bevattende 5 of meer gewichtspersenenten cacaopoeder, berekend op een geheel ontvette basis, n.e.g., suiker of andere zoetstoffen, naast andere ingrediënten in kleine hoeveelheden en smaakstoffen

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1806.9012	— — — bereidingen voor dranken, bevattende cacao met eiwitten en/of andere voedingsstoffen, ook vitaminen, mineralen, plantaardige vezels, meervoudig onverzadigde vetzuren en smaakstoffen
1806.9019	— — — andere
	— — — andere:
1806.9021	— — — poeder voor de bereiding van desserts; pudding en soepen
1806.9022	— — — bereidingen voor de voeding van kinderen of voor dieetdoeleinden
1806.9023	— — — paaseieren
1806.9024	— — — sauzen en dipsauzen voor consumptie-ijs
1806.9025	— — — bekleed of bedekt, zoals rozijnen, noten, „gepofte” granen, drop, karamel en geleiproducten
1806.9026	— — — chocoladecrème (suikerwerk)
1806.9027	— — — ontbijtgranen
	— — — cacaopoeder, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende 30 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere zelfstandigheden:
1806.9041	— — — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1806.9049	— — — — andere
	— — — cacaopoeder, andere dan producten bedoeld bij post 1901, bevattende minder dan 30 gewichtspersenenten volle-melkpoeder en/of magere-melkpoeder, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, maar niet gemengd met andere zelfstandigheden:
1806.9051	— — — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1806.9059	— — — — andere
	— — — — andere:
1806.9091	— — — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1806.9099	— — — — andere
1901	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van bloem, meel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspersenenten cacao-poeder bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen cacao of minder dan 5 gewichtspersenenten cacaopoeder bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen:

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1901.1000	– bereidingen voor de voeding van kinderen, opgemaakt voor de verkoop in het klein – mengsels en deeg, voor de bereiding van bakkerswaren bedoeld bij post 1905: – in totaal 3 of meer gewichtspersenenten volle-melkpoeder, magere-melkpoeder, eieren, van melk afkomstige vetstoffen (zoals boter), kaas of vlees bevattend:
1901.2011	– – – voor de bereiding van bros gebakken brood, bedoeld bij post 1905.1000
1901.2012	– – – voor de bereiding van ontbijtkoek en dergelijke, bedoeld bij post 1905.2000
1901.2051	– – – voor de bereiding van koekjes en biscuits, gezoet, bedoeld bij post 1905.3110
1901.2052	– – – voor de bereiding van koekjes en biscuits, gezoet, bedoeld bij post 1905.3110
1901.2053	– – – voor de bereiding van gemberkoekjes, bedoeld bij post 1905.3131
1901.2054	– – – voor de bereiding van wafels en wafeltjes, bedoeld bij post 1905.3201 en 1905.3209, bevattende toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.2055	– – – voor de bereiding van wafels en wafeltjes, bedoeld bij post 1905.3201 en 1905.3209, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.2056	– – – voor de bereiding van beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten, bedoeld bij post 1905.4000
1901.2057	– – – voor de bereiding van brood, bedoeld bij post 1905.9011, met een vulling op basis van boter of andere zuivelproducten
1901.2058	– – – voor de bereiding van brood, bedoeld bij post 1905.9019
1901.2059	– – – voor de bereiding van koekjes en biscuits, ongezoet, bedoeld bij post 1905.9021 en 1905.9029
1901.2061	– – – voor de bereiding van hartige en gezouten koekjes en biscuits, bedoeld bij post 1905.9030
1901.2062	– – – voor de bereiding van banketbakkerswerk en gebak, bedoeld bij post 1905.9041 en 1905.9049, bevattende toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.2063	– – – voor de bereiding van banketbakkerswerk en gebak, bedoeld bij post 1905.9041 en 1905.9049, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.2064	– – – mengsels en deeg, vlees bevattende, voor de bereiding van pasteien, met inbegrip van pizza's, bedoeld bij post 1905.9051
1901.2065	– – – mengsels en deeg, andere ingrediënten dan vlees bevattende, voor de bereiding van pizza's en dergelijke, bedoeld bij post 1905.9059
1901.2066	– – – voor de bereiding van snacks in allerlei vormen (vlokvormig, schroefvormig, ringvormig, kegelvormig, staafvormig enz.)

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1901.2067	— — — voor de bereiding van producten, bedoeld bij post 1905.9091
1901.2068	— — — voor de bereiding van producten, bedoeld bij post 1905.9091
	— — andere:
1901.2071	— — — voor de bereiding van bros gebakken brood, bedoeld bij post 1905.000
1901.2072	— — — voor de bereiding van ontbijtkoek en dergelijke, bedoeld bij post 1905.2000
1901.2073	— — — voor de bereiding van koekjes en biscuits, gezoet, bedoeld bij post 1905.3110
1901.2074	— — — voor de bereiding van koekjes en biscuits, gezoet, bedoeld bij post 1905.3110
1901.2075	— — — voor de bereiding van gemberkoekjes, bedoeld bij post 1905.3131
1901.2076	— — — voor de bereiding van wafels en wafeltjes, bedoeld bij post 1905.3201 en 1905.3209
1901.2077	— — — voor de bereiding van beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten, bedoeld bij post 1905.4000
1901.2078	— — — voor de bereiding van brood, bedoeld bij post 1905.9011, met een vulling op basis van boter of andere zuivelproducten
1901.2079	— — — voor de bereiding van brood, bedoeld bij post 1905.9019
1901.2081	— — — voor de bereiding van koekjes en biscuits, ongezoet, bedoeld bij post 1905.9021 en 1905.9029
1901.2082	— — — voor de bereiding van hartige en gezouten koekjes en biscuits, bedoeld bij post 1905.9030
1901.2083	— — — voor de bereiding van banketbakkerswerk en gebak, bedoeld bij post 1905.9041
1901.2084	— — — voor de bereiding van banketbakkerswerk en gebak, bedoeld bij post 1905.9049
1901.2085	— — — mengsels en deeg, vlees bevattende, voor de bereiding van pasteien, met inbegrip van pizza's, bedoeld bij post 1905.9051
1901.2086	— — — mengsels en deeg, andere ingrediënten dan vlees bevattende, voor de bereiding van pizza's en dergelijke, bedoeld bij post 1905.9059
1901.2087	— — — voor de bereiding van snacks in allerlei vormen (vlokvormig, schroefvormig, ringvormig, kegelvormig, staafvormig enz.)
1901.2088	— — — voor de bereiding van producten, bedoeld bij post 1905.9091, bevattende toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.2089	— — — voor de bereiding van producten, bedoeld bij post 1905.9091
	— andere:
	— — zelfstandigheden voor de vervaardiging van dranken:

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1901.9021	— — — bereidingen voor dranken op basis van goederen bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen cacao of minder dan 5 gewichtspercenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, n.e.g., suiker of andere zoetstoffen, naast andere ingrediënten in kleine hoeveelheden en smaakstoffen
1901.9029	— — — andere bereidingen voor dranken op basis van goederen bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen cacao of minder dan 5 gewichtspercenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, n.e.g.
1901.9031	— — — andere bereidingen voor dranken, bevattende toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.9039	— — — andere bereidingen voor dranken
1901.9091	— — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1901.9099	— — — andere
ex 1902	Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; couscous, ook indien bereid: — deegwaren, niet gekookt, noch gevuld of op andere wijze bereid:
1902.1100	— — waarin ei is verwerkt
1902.1900	— — andere — gevulde deegwaren (ook indien gekookt of op andere wijze bereid): — — gevuld met bereidingen van vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren:
1902.2011	— — — met meer dan 20 gewichtspercenten
1902.2019	— — — andere — — gevuld met bereidingen van worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan:
1902.2022	— — — met een gehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten van worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan:
1902.2029	— — — andere — — gevuld met kaas:
1902.2031	— — — met een kaasgehalte van meer dan 3 gewichtspercenten
1902.2039	— — — andere — — gevuld met vlees en kaas:
1902.2041	— — — met een kaas- en vleesgehalte van meer dan 20 gewichtspercenten
1902.2042	— — — met een kaas- en vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1902.2049	— — — andere
1902.2050	— — andere — andere deegwaren:
1902.3010	— — met vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren — — met worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan:
1902.3021	— — — met een gehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten
1902.3029	— — — andere — — met kaas:
1902.3031	— — — met een gehalte van meer dan 3 gewichtspercenten
1902.3039	— — — andere — — met vlees en kaas:
1902.3041	— — — met een gehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten in totaal
1902.3049	— — — andere
1902.3050	— — andere — couscous:
1902.4010	— — met vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren — — met worst, vlees, slachtafvallen of bloed, dan wel mengsels daarvan:
1902.4021	— — — met een gehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten
1902.4029	— — — andere
1902.4030	— — andere
1903	Tapioca en dergelijke producten bereid uit zetmeel, in de vorm van vlokken, korrels, parels en dergelijke:
1903.0001	— in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder
1903.0009	— andere
1904	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan mais) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel, gries en griesmeel), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen — graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren:

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1904.1001	– snacks in allerlei vormen (vlokvormig, schroefvormig, ringvormig, kegelvormig, staafvormig enz.)
1904.1003	– ontbijtgranen, bevattende meer dan 10 % toegevoegde suiker
1904.1004	– andere ontbijtgranen
1904.1009	– andere – bereidingen voor menselijke consumptie verkregen uit ongeroosterde graanvlokken of uit mengsels van ongeroosterde graanvlokken en geroosterde graanvlokken of gepofte granen:
1904.2001	– gebaseerd op gepofte granen of geroosterde granen of graanproducten
1904.2009	– andere – bulgurtarwe:
1904.3001	– met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspersenten
1904.3009	– andere – andere:
1904.9001	– met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspersenten
1904.9009	– met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspersenten
1905	Brood, gebak, suikerwerk, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten, van meel of van zetmeel:
1905.1000	– bros gebakken brood
1905.2000	– ontbijtkoek – koekjes en biscuits, gezoet; wafels en wafeltjes: – – koekjes en biscuits, gezoet:
1905.3110	– – – bekleed of bedekt met chocolade of met andere bereidingen die cacao bevatten
1905.3120	– – – niet bevattende gluten of eiwitten, speciaal bereid voor personen met allergie- en stofwisselingsstoornissen – – – andere:
1905.3131	– – – – gemberkoekjes
1905.3132	– – – – koekjes en biscuits, gezoet, bevattende minder dan 20 % suiker

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
1905.3139	— — — — andere koekjes en biscuits, gezoet — — wafels en wafeltjes:
1905.3201	— — — bekleed of bedekt met chocolade of met andere bereidingen die cacao bevatten
1905.3209	— — — andere
1905.4000	— beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten — andere: — — brood:
1905.9011	— — — met een vulling op basis van hoofdzakelijk boter of andere zuivel-producten (bv. knoflookboter)
1905.9019	— — — andere — — koekjes en biscuits, ongezoet:
1905.9021	— — — niet bevattende gluten of eiwitten, speciaal bereid voor personen met allergie- en stofwisselingsstoornissen
1905.9029	— — — andere
1905.9030	— — hartige en gezouten koekjes en biscuits — — banketbakkerswerk en gebak:
1905.9041	— — — niet bevattende gluten of eiwitten, speciaal bereid voor personen met allergie- en stofwisselingsstoornissen
1905.9049	— — — andere — — pasteien, met inbegrip van pizza's:
1905.9051	— — — bevattende vlees
1905.9059	— — — andere
1905.9060	— — snacks in allerlei vormen (vlokvormig, schroefvormig, ringvormig, kegelvormig, staafvormig enz.) — — andere
1905.9091	— — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
1905.9099	— — — andere
ex 2001	Groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur: — andere:
2001.9001	— — suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2001.9002	– – broodwortelen, bataten (zoete aardappelen) en dergelijke eetbare plantendelen met een zetmeelgehalte van 5 of meer gewichtspercenten
ex 2001.9009	– – andere, bevattende palmharten
ex 2004	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren:
	– aardappelen:
2004.1001	– – bloem, meel of vlokken
	– andere groenten en mengsels van groenten:
2004.9001	– – suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
ex 2005	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren:
	– aardappelen:
2005.2001	– – bloem, meel of vlokken
2005.8000	– suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
ex 2006	Vruchten, noten, vruchtenschillen en andere plantendelen, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd):
	– ingevroren groenten:
2006.0011	– – suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
	– andere groenten:
2006.0021	– – suikermaïs (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2007	Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchten- of notenmoes en vruchten- of notenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen:
2007.1000	– gehomogeniseerde bereidingen
	– andere:
2007.9100	– – citrusvruchten
2007.9900	– – andere
ex 2008	Vruchten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen:
	– noten, grondnoten en andere zaden, ook indien onderling vermengd:
	– – grondnoten:
2008.1101	– – – pindakaas

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
ex 2008.1109	— — — andere, geroosterd — andere, mengsels, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2008.19, daaronder begrepen
2008.9100	— — palmharten — — andere:
2008.9902	— — — maïs, andere dan suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>)
ex 2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan: — extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie: — — preparaten op basis van extracten, essences of concentraten of op basis van koffie:
2101.1201	— — — bevattende 1,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspercenten suiker of 5 of meer gewichtspercenten zetmeel — extracten, essences en concentraten, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van thee of van maté:
2101.2001	— — bevattende 1,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspercenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspercenten suiker of 5 of meer gewichtspercenten zetmeel — gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
2101.3001	— — gebrande koffiesurrogaten, andere dan gebrande cichorei; extracten, essences en concentraten van gebrande koffiesurrogaten, andere dan van gebrande cichorei
2102	Gist, ook indien inactief; andere eencellige micro-organismen, dood (andere dan de vaccins bedoeld bij post 3002); samengesteld bakpoeder: — levende gist:
2102.1001	— — andere dan voor het bakken van brood, met uitzondering van gist voor gebruik in diervoeders
2102.1009	— — andere — inactieve gist; andere eencellige micro-organismen, dood:
2102.2001	— — inactieve gist
2102.2002	— — dode eencellige algen
2102.2003	— — voor gebruik in diervoeders
2102.2009	— — andere — samengesteld bakpoeder:

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2102.3001	– – in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder
2102.3009	– – andere
ex 2103	Sauzen en preparaten voor sauzen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd:
2103.2000	– tomatenketchup en andere tomatensausen – mosterdmeel en bereide mosterd:
2103.3001	– – bereide mosterd, bevattende 5 of meer gewichtspercenten toegevoegde suiker – andere:
2103.9010	– – bereide groentesauzen op basis van bloem, meel, zetmeel of mout-extract
2103.9020	– – mayonaise
2103.9030	– – sauzen op basis van olie n.e.g. (bijvoorbeeld remouladesaus) – – bevattende vlees:
2103.9051	– – – met meer dan 20 gewichtspercenten
2103.9052	– – – met een gehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten
2103.9059	– – – andere – – andere:
2103.9091	– – – met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
2103.9099	– – – andere
2104	Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie: – preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon:
2104.1001	– – bereide groentesoepen op basis van bloem, meel, zetmeel of mout-extract
2104.1002	– – andere soep in poedervorm, in verpakkingen van 5 kg of meer
2104.1003	– – vissoep in blik – – andere soepen:
2104.1011	– – – met een vleesgehalte van meer dan 20 gewichtspercenten
2104.1012	– – – met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2104.1019	— — — andere
	— — andere:
2104.1021	— — — met een vleesgehalte van meer dan 20 gewichtspersen
2104.1022	— — — met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspersen
2104.1029	— — — andere
	— samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie:
2104.2001	— — — met een vleesgehalte van meer dan 20 gewichtspersen
2104.2002	— — — met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspersen
2104.2003	— — met vis, schaaldieren, weekdieren of andere ongewervelde waterdieren
2104.2009	— — — andere
ex 2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen:
2106.1000	— proteïneconcentraten en getextureerde proteïnestoffen
	— andere:
	— — vruchtensappen, verder bereid en gemengd dan vermeld in post 2009:
2106.9011	— — — ongegist en geen suiker bevattend, in recipiënten van 50 kg of meer
2106.9012	— — — andere in andere recipiënten, bevattende toegevoegde suiker of andere zoetstoffen
2106.9013	— — — andere in andere recipiënten
	— — bereidingen voor dranken:
2106.9023	— — — mengsels van planten of plantendelen, ook indien met planten-extracten vermengd, voor infusies of theeën
2106.9024	— — — speciaal bereid voor de voeding van kinderen of voor diëtdoel-einden
2106.9025	— — — bereidingen voor dranken, bevattende eiwitten en/of andere voedingsstoffen, ook vitaminen, mineralen, plantaardige vezels, meervoudig onverzadigde vetzuren en smaakstoffen
2106.9026	— — — bereidingen voor dranken, van ginsengextract vermengd met andere ingrediënten, bijvoorbeeld glucose of lactose
2106.9027	— — — alcoholvrije preparaten (geconcentreerde extracten), zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2106.9028	— — — alcoholvrije preparaten (geconcentreerde extracten), bevattende toegevoegde suiker
2106.9029	— — — alcoholvrije preparaten (geconcentreerde extracten), bevattende toegevoegde zoetstoffen
	— — — alcoholische preparaten met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol, voor het bereiden van dranken:
2106.9031	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol tot en met 2,25 % vol
2106.9032	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 2,25 % vol tot en met 15 % vol
2106.9033	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 15 % vol tot en met 22 % vol
2106.9034	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 22 % vol tot en met 32 % vol
2106.9035	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 32 % vol tot en met 40 % vol
2106.9036	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 40 % vol tot en met 50 % vol
2106.9037	— — — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 50 % vol tot en met 60 % vol
2106.9038	— — — — andere
2106.9039	— — — andere
	— — poeder voor de bereiding van desserts:
2106.9041	— — — in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder, bevattende melkpoeder, eiwit of eigeel
2106.9042	— — — in detailhandelsverpakking van 5 kg of minder, niet bevattende melkpoeder, eiwit of eigeel
2106.9048	— — — andere, bevattende melkpoeder, eiwit of eigeel
2106.9049	— — — andere, niet bevattende melkpoeder, eiwit of eigeel
2106.9051	— — mengsels van chemische stoffen en levensmiddelen, zoals sacharine en lactose gebruikt als zoetstoffen
2106.9062	— — soep en pap van vruchten
2106.9064	— — met een vleesgehalte van 3 tot en met 20 gewichtspercenten
2106.9065	— — capsules van oliën van vislevers en andere vitaminen, n.e.g.
2106.9066	— — voedingssupplementen, n.e.g.
2106.9067	— — vegetarische room

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2106.9068	– – vegetarische kaas – – snoepgoed, zonder suiker noch cacao:
2106.9071	– – – kauwgom
2106.9072	– – – andere
2106.9079	– – andere
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009:
	– water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd:
	– – koolzuurhoudende dranken, waaraan suiker of andere zoetstoffen zijn toegevoegd:
2202.1011	– – – in wegwerpverpakkingen van staal
2202.1012	– – – in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.1013	– – – in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.1014	– – – in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.1015	– – – in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.1016	– – – in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.1019	– – – andere
	– – koolzuurhoudende dranken, waaraan geen suiker of andere zoetstoffen zijn toegevoegd:
2202.1031	– – – in wegwerpverpakkingen van staal
2202.1032	– – – in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.1033	– – – in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.1034	– – – in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.1035	– – – in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.1036	– – – in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.1039	– – – andere
	– – speciaal bereid voor de voeding van kinderen of voor diëtische doeleinden:
2202.1041	– – – in verpakkingen van karton
2202.1042	– – – in wegwerpverpakkingen van staal
2202.1043	– – – in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.1044	– – – in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2202.1045	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.1046	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.1047	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.1049	— — — andere
	— — andere:
2202.1091	— — — in verpakkingen van karton
2202.1092	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.1093	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.1094	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.1095	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.1096	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.1097	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.1099	— — — andere
	— andere:
	— — van zuivelproducten met andere ingrediënten, mits de zuivelproducten 75 of meer gewichtspercenten, exclusief de verpakking, uitmaken:
2202.9011	— — — in verpakkingen van karton
2202.9012	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.9013	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.9014	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.9015	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.9016	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.9017	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.9019	— — — andere
	— — speciaal bereid voor de voeding van kinderen of voor dieetdoeleinden:
2202.9021	— — — in verpakkingen van karton
2202.9022	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.9023	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.9024	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2202.9025	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.9026	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.9027	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.9029	— — — andere — — dranken van sojabonen:
2202.9031	— — — in verpakkingen van karton
2202.9032	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.9033	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.9034	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.9035	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.9036	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.9037	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.9039	— — — andere — — dranken op basis van rijst en/of amandelen:
2202.9041	— — — in verpakkingen van karton
2202.9042	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.9043	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.9044	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.9045	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.9046	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2202.9047	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.9049	— — — andere — — andere:
2202.9091	— — — in verpakkingen van karton
2202.9092	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2202.9093	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2202.9094	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2202.9095	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2202.9096	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd

▼ **M320**

Islandse tariefcode	Productomschrijving
2202.9097	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2202.9099	— — — andere
2203	Bier van mout: — moutbier met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol tot en met 2,25 % vol:
2203.0011	— — in wegwerpverpakkingen van staal
2203.0012	— — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2203.0013	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2203.0014	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2203.0015	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2203.0016	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2203.0019	— — andere — andere:
2203.0091	— — in wegwerpverpakkingen van staal
2203.0092	— — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2203.0093	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2203.0094	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2203.0095	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2203.0096	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2203.0099	— — andere
2205	Vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen: — in verpakkingen met een inhoud van niet meer dan 2 l: — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol tot en met 2,25 % vol:
2205.1011	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.1012	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.1013	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2205.1014	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2205.1015	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.1016	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2205.1019	— — — andere
	— — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 2,25 % vol tot en met 15 % vol pure alcohol en uitsluitend gegiste, niet-gedistilleerde alcohol bevattend:
2205.1021	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.1022	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.1023	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2205.1024	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2205.1025	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.1026	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2205.1029	— — — andere
	— — andere:
2205.1091	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.1092	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.1093	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2205.1094	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2205.1095	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.1096	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2205.1099	— — — andere
	— andere:
	— — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol tot en met 2,25 % vol:
2205.9011	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.9012	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.9013	— — — in wegwerpverpakkingen van glas
2205.9015	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.9016	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2205.9019	— — — andere — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 2,25 % vol tot en met 15 % vol pure alcohol en uitsluitend gegiste, niet-gedistilleerde alcohol bevattend:
2205.9021	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.9022	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.9023	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2205.9025	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.9026	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2205.9029	— — — andere — — andere:
2205.9091	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2205.9092	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2205.9093	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2205.9095	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2205.9096	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2205.9099	— — — andere
ex 2207	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van 80 % vol of meer; ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte:
2207.2000	— ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte
ex 2208	Ethylalcohol, niet-gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten: — rum en andere gedistilleerde dranken verkregen door het distilleren van gegiste suikerrietproducten:
2208.4011	— — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.4012	— — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.4013	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.4014	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.4015	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.4016	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2208.4019	— — andere — gin en jenever: — — gin:
2208.5031	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.5032	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.5033	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.5034	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.5035	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.5036	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.5039	— — — andere — — jenever:
2208.5041	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.5042	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.5043	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.5044	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.5045	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.5046	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.5049	— — — andere — wodka:
2208.6011	— — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.6012	— — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.6013	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.6014	— — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.6015	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.6016	— — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.6019	— — andere — likeuren: — — met een alcoholvolumegehalte van meer dan 0,5 % vol tot en met 2,25 % vol:

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2208.7021	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.7022	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.7023	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.7024	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.7025	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.7026	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.7029	— — — andere
	— — andere:
2208.7081	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.7082	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.7083	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.7084	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.7085	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.7086	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.7089	— — — andere
	— andere:
	— — aqua vitae (brennivín):
2208.9021	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.9022	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.9023	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.9024	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml
2208.9025	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.9026	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.9029	— — — andere
	— — aquavit:
2208.9031	— — — in wegwerpverpakkingen van staal
2208.9032	— — — in wegwerpverpakkingen van aluminium
2208.9033	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van meer dan 500 ml
2208.9034	— — — in wegwerpverpakkingen van glas met een inhoud van niet meer dan 500 ml

▼ **M320**

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2208.9035	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, gekleurd
2208.9036	— — — in wegwerpverpakkingen van plastic, niet gekleurd
2208.9039	— — — andere
2209.0000	Tafelazijn, natuurlijke of verkregen uit azijnzuur
2402	Sigaren, cigarillo's en sigaretten, van tabak of van tabakssurrogaten:
	— sigaren en cigarillo's, tabak bevattend:
2402.1001	— — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2402.1009	— — andere
	— sigaretten, tabak bevattend:
2402.2001	— — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2402.2009	— — andere
	— andere:
	— — sigaren, knaksigaren en cigarillo's, van tabakssurrogaten:
2402.9011	— — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2402.9019	— — — andere
	— — andere:
2402.9091	— — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2402.9099	— — — andere
2403	Andere tabak en tabakssurrogaten, tot verbruik bereid; „gehomogeniseerde” en „gereconstitueerde” tabak; tabaksextracten en tabakssauzen:
	— rooktabak, ook indien tabakssurrogaten bevattend, ongeacht in welke verhouding:
	— — waterpijptabak bedoeld bij aanvullende aantekening 1 op dit hoofdstuk:

▼ M320

IJslandse tariefcode	Productomschrijving
2403.1101	— — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.1109	— — — andere
	— — andere:
2403.1901	— — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.1909	— — — andere
	— — „gehomogeniseerde” en „gereconstitueerde” tabak:
2403.9101	— — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.9109	— — — andere
	— — andere:
	— — — snuiftabak, bevattende solutio ammoniae:
2403.9911	— — — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.9919	— — — — andere
	— — — andere snuiftabak:
2403.9921	— — — — in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.9929	— — — — andere
	— — — andere:
2403.9992	— — — — imitatie-snuiftabak
2403.9993	— — — — imitatietabak voor oraal gebruik
2403.9994	— — — — andere, in het land binnengebracht door reizigers, bemanningsleden en anderen voor hun persoonlijk gebruik, of naar het land verstuurd in het kader van niet beroepsmatige invoer
2403.9999	— — — — andere

▼ M320

2. De tariefcodes in lid 1 zijn die welke op 1 juli 2001 in IJsland van toepassing zijn. De tariefcodes in lid 1 bis zijn die welke op 1 januari 2015 in IJsland van toepassing zijn. Naderhand in de tariefnomenclatuur aangebrachte veranderingen zijn niet van invloed op de inhoud van deze bijlage.

▼ M108

3. Dit protocol is niet van toepassing op de volgende producten:

GS-code	Omschrijving
2105	Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend
2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen:
.90	– andere:
ex .90	– – producten hoofdzakelijk bestaande uit vet en water, meer dan 15 gewichtspersenenten boter of andere van melk afkomstige vetten bevattend

4. De onder punt 3 genoemde tijdelijke regeling zal voor eind 2007 door de overeenkomstsluitende partijen worden herzien.

▼ **M108***BIJLAGE III BIJ TABEL I***Noorse invoerregeling**

1. Onderstaande referentietarieven (NOK/kg) voor de agrarische grondstoffen worden voor de berekening van de voor de verwerkte landbouwproducten geldende rechten gebruikt, tenzij onder punt 6 anders wordt bepaald:

	Matrix (*)	Standardsamenstelling	Werkelijk gehalte
Volle-melkpoeder (*)	11,43	11,43	11,43
Magere-melkpoeder (*)	12,16	12,16	12,16
Boter (*)	12,74	12,74	12,74
Melk voor de yoghurtbereiding	(b)	3,01	3,01
Melk voor de bereiding van dranken	(b)	2,23	2,23
Vloeibare volle melk	(b)	—	1,43
Vloeibare magere melk	(b)	—	1,07
Gecondenseerde melk, vet	(b)	—	4,98
Gecondenseerde melk, mager	(b)	—	4,72
Melkpoeder, 20 % vet	(b)	—	11,41
Karnemelkpoeder	(b)	—	11,93
Room	(b)	—	4,48
Roommengsel	(b)	—	5,33
Dikke zure room	(b)	—	6,69
Room in poedervorm	(b)	—	10,77
Weipoeder	(b)	—	3,00
Caseïnat	(b)	—	33,47
Melkalbumine	(b)	—	33,47
Tarwemeel (*)	1,96	1,96	1,96
Roggemeel	1,96	2,16	1,96
Meel van harde tarwe	1,96	1,32	1,96
Gerstmeel	1,96	—	1,96
Meel van mengkoren	1,96	—	1,96
Maismeel	0	—	0
Rijstmeel	0	—	0
Meel van andere granen	0	—	0
Zachte tarwe	1,52	—	1,52
Harde tarwe	0,98	—	0,98
Gerst	1,37	—	1,37

▼ **M108**

	Matrix ^(a)	Standaardsamenstelling	Werkelijk gehalte
Haver	1,17	—	1,17
Rogge	1,46	—	1,46
Mengkoren	1,46	—	1,46
Maïs	0	—	0
Andere granen	0	—	0
Tarwezemelen	1,96	—	1,96
Haverzemelen	1,96	—	1,96
Geplette haver	1,96	—	1,96
Tarwemout	0	—	0
Gerstmout	0	—	0
Tarwegluten	0	—	0
Rijst	0	—	0
Aardappelzetmeel (*)	4,41	4,41	4,41
Ander zetmeel (*)	4,41	—	4,41
Gemodificeerd zetmeel	4,41	—	4,41
Glucose en glucosestroop	4,41	4,41	4,41
Suiker	0	—	0
Maltodextrine	0	—	0
Aardappelen	0,81	—	0,81
Aardappelmeel, aardappelvlokken	3,75	12,01	12,01
Rundvlees, zonder been (14 % vet) (*)	25,89	25,89	25,89
Varkensvlees (23 % vet)	19,23	19,23	19,23
Schapenvlees	8,63	—	8,63
Vlees van pluimvee	3,02	—	3,02
Andere vetten dan boter	0	—	0
Bevroren frambozen (*)	4,29 ^(c)	—	4,29 ^(c)
Frambozenconcentraat	22,22 ^(c)	—	22,22 ^(c)
Bevroren zwarte aalbessen	0 ^(c)	—	0 ^(c)
Zwarte-aalbessenconcentraat	0 ^(c)	—	0 ^(c)
Bevroren aardbeien	4,45 ^(c)	4,45 ^(c)	4,45 ^(c)
Aardbeienconcentraat	23,05 ^(c)	—	23,05 ^(c)
Appelpulp	0	—	0
Appelconcentraat	0	—	0
Kaas (*)	20,08	20,08	20,08

▼ **M108**

	Matrix ^(a)	Standardsamenstelling	Werkelijk gehalte
Kaas in poedervorm	12,45	—	12,45
Heeleipoeder (*)	45,37	45,37	45,37
Eieren in de schaal	9,48	—	9,48
Verduurzaamd eigeel (vloeibaar eigeel)	26,90	26,90	26,90
Eigeel in poedervorm	56,81	—	56,81
Heeleipasta (hele eieren uit de schaal)	9,32	9,32	9,32
Vloeibare albumine	0	—	0
Albumine in poedervorm	0	—	0

(a) De met een asterisk (*) aangegeven referentietarieven voor agrarische grondstoffen dienen als grondslag voor de berekening van de rechten voor verwerkte landbouwproducten volgens het matrixsysteem; de andere referentietarieven voor de in deze rubriek aan te geven grondstoffen zijn verkregen door toepassing van de omrekeningscoëfficiënten.

(b) De matrixreferentietarieven voor deze grondstoffen hangen af van het werkelijke gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen en melkproteïnen in combinatie met de omrekeningscoëfficiënt.

(c) De referentietarieven voor deze grondstoffen worden jaarlijks gezamenlijk vóór 15 juni herzien. Bij deze gezamenlijke herzieningen wordt rekening gehouden met de marktprijzen, de marktsituatie, de Noorse productie en de invoer in Noorwegen.

▼ **M142**

2. De tariefcodes in deze bijlage zijn die welke op 1 januari 2004 in Noorwegen van toepassing zijn. Naderhand in de tariefnomenclatuur aangebrachte veranderingen zijn niet van invloed op de inhoud van deze bijlage.

▼ **M108**

3. De „de minimis”-hoeveelheid waaronder geen invoerrecht wordt geheven voor meel, zetmeel en/of glucose, bedraagt 5 procent.
4. De „de minimis”-hoeveelheid waaronder geen invoerrecht wordt geheven voor bijkomende grondstoffen (vlees, kaas, eieren en zacht fruit (bevroren frambozen, zwarte aalbessen en aardbeien)) bedraagt 3 procent. Bij de berekening van het recht wordt vers fruit gelijkgesteld met dezelfde hoeveelheid bevroren fruit.
5. De tranches van de theoretische en de overeengekomen hoeveelheden agrarische grondstoffen, die in aanmerking moeten worden genomen, en de voor de berekening van de douanerechten gebruikte standardsamenstellingen zijn opgenomen in het aanhangsel.
6. De rechten voor de volgende producten worden berekend aan de hand van de referentietarieven (NOK/kg) van de onder punt 1 genoemde agrarische grondstoffen, verminderd met 7,2 %:

Noorse tariefcode	Omschrijving
19.04	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); ► M142 Granen (andere dan maïs) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel, gries en griesmeel), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen ◄:
	– Bereidingen voor menselijke consumptie verkregen uit ongeroosterde graanvlokken of uit mengsels van ongeroosterde graanvlokken en geroosterde graanvlokken of gepofte granen:
.2010	– – bereidingen van de soort „Müsli”, op basis van niet-geroosterde graanvlokken

▼ **M108**

Noorse tariefcode	Omschrijving
21.04	Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie: – preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon: – – in luchtdichte verpakkingen:
.1020	– – – groentesoep, ook indien voorgekookt, geen vlees of vleesextracten bevattend
.1030	– – – vissoep bevattende 25 of meer gewichtspercenten vis
.1040	– – – andere
	– – andere:
.1050	– – – vlees of vleesextracten bevattend
.1060	– – – vissoep bevattende 25 of meer gewichtspercenten vis
.1090	– – – andere

▼ **M142**

7. De douanerechten voor de in onderstaande tabel opgenomen producten luiden als aangegeven.

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
05.01	Mensenhaar, onbewerkt, ook indien gewassen of ontvet; afval van mensenhaar	Nul
05.02	Haar van varkens of van wilde zwijnen; dassenhaar en ander dierlijk haar, voor borstelwerk; afval van dit haar	Nul
05.03	Paardenhaar (crin) en afval van paardenhaar, ook indien in vliezen, al dan niet op een onderlaag	Nul
05.05	Vogelhuiden en andere delen van vogels, met veren of dons bezet, veren en delen van veren (ook indien bijgesneden) en dons, ruw, gereinigd, ontsmet of op andere wijze behandeld ter voorkoming van bederf, doch niet verder bewerkt; poeder en afval, van veren of van delen van veren	Nul
05.07	Ivoor, schildpad, walvisbaarden (walvisbaardhaar daaronder begrepen), horens, geweien, hoeven, nagels, klauwen en snauvels, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden; poeder en afval van deze stoffen	Nul
05.08	Koraal en dergelijke stoffen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet verder bewerkt; schelpen en schalen, van schaaldieren, van weekdieren of van stekelhuidigen, alsmede rugplaten van inktvissen, ruw of eenvoudig voorbehandeld, doch niet in vorm gesneden, alsmede poeder en afval van deze stoffen	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
05.09	Echte sponzen	Nul
05.10	Grijze amber, bevergeil, civet en muskus; Spaanse vlieg; gal, ook indien gedroogd; klieren en andere stoffen van dierlijke oorsprong, die worden gebruikt voor het bereiden van farmaceutische producten, vers, gekoeld, bevroren of anderszins voorlopig geconserveerd	Nul
07.10	Groenten, ook indien gestoomd of in water gekookt, bevroren: – suikermaïs:	
.4010	– – voor voederdoeleinden	1,73
.4090	– – andere	Nul
07.11	Groenten, voorlopig verduurzaamd (bijvoorbeeld door middel van zwaveldioxide of in water waaraan, voor het voorlopig verduurzamen, zout, zwavel of andere stoffen zijn toegevoegd), doch als zodanig niet geschikt voor dadelijke consumptie: – andere groenten; mengsels van groenten: – – suikermaïs:	
.9011	– – – voor voederdoeleinden	1,73
.9020	– – – andere	Nul
13.02	Plantensappen en plantenextracten; pectinestoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige producten verkregen plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd: – plantensappen en plantenextracten:	
.1400	– – van pyretrum of van wortels van rotenon bevattende planten – – andere:	Nul
.1903	– – – plantenextracten, onderling vermengd, voor de vervaardiging van dranken of van producten voor menselijke consumptie	Nul
.1904	– – – voor therapeutisch en profylactisch (geneeskundig) gebruik – pectinestoffen, pectinaten en pectaten:	Nul
ex .2000	– – met een gehalte aan toegevoegde suiker van 5 of meer gewichtspersenten	Nul
14.01	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt in de mandenmakerij of voor vlechtwerk (bijvoorbeeld bamboe, rotting, riet, bies, teen, raffia, lindebast, alsmede gezuiverd, gebleekt of geveerd stro van graangewassen)	Nul
14.02	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt als opvulmateriaal (bijvoorbeeld kapok, plantenhaar („crin végétal”), zeegras), ook indien in vliezen, al dan niet bevestigd op een onderlaag of tussen twee lagen, van andere stof	Nul
14.03	Plantaardige stoffen van de soort hoofdzakelijk gebruikt voor het vervaardigen van bezems en van borstels (bijvoorbeeld sorghopluisen en -stro, piassava, hondsgras, istle), ook indien in wrongen of in bosjes	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
14.04	Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen:	
.1000	– ruw plantaardig materiaal van de soort hoofdzakelijk gebruikt als verf of looistof	Nul
.9000	– andere	Nul
15.17	Margarine; mengsels en bereidingen, voor menselijke consumptie, van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten en oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, andere dan de vetten en oliën of fracties daarvan, bedoeld bij post 15.16: – margarine, andere dan vloeibare margarine: – – – andere: – – – dierlijke:	
.1021	– – – – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten – – – plantaardige:	14,5 %
.1031	– – – – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten – andere: – – andere: – – – vloeibare margarine:	14,5 %
.9032	– – – – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten – – – vloeibare mengsels, voor menselijke consumptie, van dierlijke en plantaardige oliën, hoofdzakelijk bestaande uit plantaardige oliën:	14,5 %
.9041	– – – – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten – – – andere:	10,2 %
.9091	– – – – met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 10 doch niet meer dan 15 gewichtspercenten	Nul
ex .9098	– – – – mengsels en bereidingen voor menselijke consumptie van de soorten gebruikt als preparaten voor het insmeren van bakvormen	Nul
15.20	Ruwe glycerol; glycerolwater en glycerollogen:	
.0010	– voor voederdoeleinden	3,79
15.22	Dégras; afvallen, afkomstig van de behandeling van vetstoffen of van dierlijke of plantaardige was:	
.0011	– voor voederdoeleinden	3,79

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
17.02	Andere suiker, chemisch zuivere lactose, maltose, glucose en fructose (levulose) daaronder begrepen, in vaste vorm; suikerstroop, niet gearomatiseerd en zonder toegevoegde kleurstoffen; kunsthonig, ook indien met natuurrhonig vermengd; karamel: – chemisch zuivere fructose:	
.5010	– – voor voederdoeleinden	1,37
.5090	– – andere – andere, daaronder begrepen invertsuiker en andere suiker en suikerstropen die in droge toestand 50 gewichtspersenten fructose bevatten:	Nul
ex .9022	– – chemisch zuivere maltose voor voederdoeleinden	1,37
ex .9022	– – chemisch zuivere maltose, niet voor voederdoeleinden	Nul
18.06	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten:	
.1000	– cacaopoeder, waaraan suiker of andere zoetstoffen zijn toegevoegd	Nul
19.01	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspersenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van producten bedoeld bij de posten 04.01 tot en met 04.04, geen of minder dan 5 gewichtspersenten cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen: – bereidingen voor de voeding van kinderen, opgemaakt voor de verkoop in het klein:	
.1010	– – van producten bedoeld bij de posten 04.01 tot en met 04.04 – andere:	5,10 ⁽¹⁾
.9010	– – moutextract	Nul
19.04	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan maïs) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel, gries en griesmeel), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen: – graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren:	
.1010	– – „cornflakes” – – andere:	Nul
.1091	– – – popcorn	Nul
.1099	– – – andere – andere: – – voorgekookte rijst zonder toegevoegde ingrediënten:	Nul
.9010	– – – voor voederdoeleinden	1,11
.9020	– – – andere	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
19.05	Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel:	
.2000	– ontbijtkoek	0,75
20.01	Groenten, vruchten en andere eetbare plantendelen, bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur: – andere: – – groenten: – – – suikermaïs (Zea mays var. saccharata):	
.9031	– – – – voor voederdoeleinden	1,73
.9041	– – – – andere – – – andere:	Nul
.9062	– – – – palmharten	2,22
.9063	– – – – broodwortelen, bataten (zoete aardappelen) en dergelijke eetbare plantendelen met een zetmeelgehalte van 5 of meer gewichtspercenten	2,22
20.04	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 20.06: – andere groenten en mengsels van groenten: – – suikermaïs (Zea mays var. saccharata):	
.9011	– – – voor voederdoeleinden	1,73
.9020	– – – andere	Nul
20.05	Andere groenten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur, niet bevroren, andere dan de producten bedoeld bij post 20.06: – suikermaïs (Zea mays var. saccharata):	
.8010	– – voor voederdoeleinden	1,73
.8090	– – andere	Nul
20.06	Groenten, vruchten, vruchtenschillen en andere plantendelen, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd): – andere:	
ex .0031	– – suikermaïs (Zea mays var. saccharata) met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten, voor voederdoeleinden	1,94
ex .0031	– – suikermaïs (Zea mays var. Saccharata) met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten, niet voor voederdoeleinden	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
ex .0091	— — suikermâis (Zea mays var. Saccharata) met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten, voor voederdoeleinden	1,94
ex .0091	— — suikermâis (Zea mays var. Saccharata) met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten, niet voor voederdoeleinden	Nul
20.07	Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: — gehomogeniseerde bereidingen:	
.1001	— — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	5,30
ex .1009	— — andere, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, van andere grondstoffen dan aardbeien, zwarte bessen en frambozen	3,28
ex .1009	— — andere — andere: — citrusvruchten:	4,55
.9110	— — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Nul
.9190	— — — andere — — andere: — — — met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen:	Nul
.9902	— — — — van abrikozen, mango's, kiwi's, perziken of mengsels daarvan	Nul
ex .9903	— — — — van rode bosbessen (Vaccinium vitis-idaea), blauwe bosbessen (Vaccinium myrtillus), andere bessen van het geslacht Vaccinium of bergbraambessen (Noorse tariefcode 0810.9010), of mengsels van deze bessen	1,76
ex .9903	— — — — andere — — — andere:	5,30
.9907	— — — — van abrikozen, mango's, kiwi's, perziken of mengsels daarvan	Nul
ex .9908	— — — — van andere grondstoffen dan aardbeien, zwarte bessen en frambozen	1,76
ex .9908	— — — — andere	5,30
20.08	Vruchten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen: — noten, grondnoten en andere zaden, ook indien onderling vermengd: — — grondnoten:	
.1110	— — — pindakaas — — — andere:	Nul
.1180	— — — — voor voederdoeleinden	1,69

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
.1191	— — — andere — andere mengsels, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2008.19, daaronder begrepen: — — palmharten:	Nul
.9110	— — — voor voederdoeleinden — — andere:	4,67
ex .9903	— — — maïs, andere dan suikermaïs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), voor voederdoeleinden	2,67
21.01	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan: — extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie: — — preparaten op basis van extracten, essences of concentraten of op basis van koffie:	
ex .1202	— — — preparaten op basis van koffie, bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel	Nul
ex .1209	— — — andere, bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel — extracten, essences en concentraten, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van thee of van maté:	Nul
ex .2010	— — extracten, essences en concentraten, van thee, bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel — — andere:	Nul
ex .2091	— — — preparaten op basis van thee of van maté, bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel	Nul
ex .2099	— — — andere, bevattende 1,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige vetstoffen, 2,5 of meer gewichtspersenten van melk afkomstige proteïnen, 5 of meer gewichtspersenten suiker of 5 of meer gewichtspersenten zetmeel	Nul
ex .3000	— gebrande koffiesurrogaten, andere dan gebrande cichorei; extracten, essences en concentraten van gebrande koffiesurrogaten, andere dan van gebrande cichorei	Nul

▼ **M142**

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
21.02	Gist, ook indien inactief; andere eencellige micro-organismen, dood (andere dan de vaccins bedoeld bij post 30.02); samengesteld bakpoeder: – levende gist:	
.1010	– – wijngist	Nul
.1020	– – bakkersgist, vloeibaar, geperst of gedroogd	Nul ⁽²⁾
.1090	– – andere – inactieve gist; andere eencellige micro-organismen, dood:	Nul
.2010	– – gist voor voederdoeleinden	2,58
.2020	– – andere inactieve gist	Nul
.2031	– – andere eencellige micro-organismen, dood, voor voederdoeleinden	2,58
.2040	– – andere eencellige micro-organismen, dood, niet voor voederdoeleinden	Nul
.3000	– samengesteld bakpoeder	Nul
21.03	Sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd: – tomatenketchup en andere tomatensausen:	
.2010	– – tomatenketchup – mosterdmeel en bereide mosterd: – – bereide mosterd:	Nul
.3009	– – – bereide mosterd, bevattende 5 of meer gewichtspersen-ten toegevoegde suiker	Nul
21.04	Preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon; samengestelde gehomogeniseerde producten voor menselijke consumptie: – preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon: – – in luchtdichte verpakking: – – – vleesbouillon:	
.1011	– – – gedroogd	Nul
21.05	Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend: – ander:	
.0090	– – ander	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
21.06	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen: – andere:	
.9010	– – samengestelde alcoholvrije preparaten (zogenaaamde „geconcentreerde extracten”) op basis van producten bedoeld bij post 13.02, voor de vervaardiging van dranken	Nul
.9020	– – preparaten op basis van appelsap of zwartebessensap, voor de vervaardiging van dranken – – andere preparaten van een soort gebruikt voor de vervaardiging van dranken:	8,73 %
.9039	– – – andere dan siropen met smaak- of kleurstoffen – – zuurtjes en kauwgom, geen suiker bevattend:	Nul
.9041	– – – zuurtjes – – – kauwgom:	Nul
.9043	– – – – kauwgom, nicotine bevattend	Nul
.9044	– – – – andere – – andere: – – – roomvervangers:	Nul
.9051	– – – – in droge vorm	5,83
.9052	– – – – vloeibaar	2,92
22.02	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 20.09:	
.1000	– water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd – andere:	Nul
.9010	– – alcoholvrije wijn	Nul
.9020	– – alcoholvrij bier (bier met een alcohol-volumegehalte van niet meer dan 0,5 % vol)	Nul
.9090	– – ander	Nul
22.03	Bier van mout	Nul
22.05	Vermout en andere wijn van verse druiven, bereid met aromatische planten of met aromatische stoffen	Nul
22.07	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van 80 % vol of meer; ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte:	
.2000	– ethylalcohol en gedistilleerde dranken, gedenatureerd, ongeacht het gehalte	Nul

▼ M142

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
22.08	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten:	
.4000	– rum en tafia	Nul
.5000	– gin en jenever	Nul
.6000	– wodka – likeuren:	Nul
ex .7000	– – likeuren die meer dan 5 gewichtspercenten suiker bevatten – andere:	Nul
.9003	– – aquavit (gedistilleerde drank met komijnzaad)	Nul
22.09	Tafelazijn, natuurlijke of verkregen uit azijnzuur	Nul
24.02	Sigaren, cigarillo's en sigaretten, van tabak of van tabakssurrogaten: – sigaren en cigarillo's, tabak bevattend:	
.1001	– – sigaren	Nul
.1009	– – andere	Nul
.2000	– sigaretten, tabak bevattend	Nul
.9000	– andere	Nul
24.03	Andere tabak en tabakssurrogaten, tot verbruik bereid; „gehomogeniseerde” en „gereconstitueerde” tabak; tabaksextracten en tabakssausen:	
.1000	– rooktabak, ook indien tabakssurrogaten bevattend, ongeacht in welke verhouding – andere:	Nul
.9100	– – „gehomogeniseerde” en „gereconstitueerde” tabak – – andere:	Nul
.9910	– – – tabaksextracten en tabakssausen	Nul
.9990	– – – andere	Nul
29.05	Acyclische alcoholen, alsmede halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan: – andere meerwaardige alcoholen:	
.4300	– – mannitol	Nul
.4400	– – D-glucitol (sorbitol)	Nul

▼ **M142**

Noorse tariefcode	Omschrijving	Toegepast recht (NOK/kg)
33.02	Mengsels van reukstoffen en mengsels (oplossingen in alcohol daaronder begrepen) op basis van een of meer van deze zelfstandigheden met andere stoffen, van de soort gebruikt als grondstof voor de industrie; andere bereidingen op basis van reukstoffen, van de soort gebruikt voor de vervaardiging van dranken:	
.1000	– van de soort gebruikt in de voedingsmiddelen- en dranken-industrie	Nul
35.05	Dextrine en ander gewijzigd zetmeel (bijvoorbeeld voorgegelatineerd of veresterd zetmeel); lijm op basis van zetmeel, van dextrine of van ander gewijzigd zetmeel:	
	– dextrine en ander gewijzigd zetmeel:	
.1001	– – door ethervorming of door verestering gewijzigd	7,40 ⁽³⁾
.1009	– – andere	7,40 ⁽³⁾
.2000	– lijm	Nul
38.09	Appreteermiddelen, middelen voor het versnellen van het verproces of van het fixeren van kleurstoffen, alsmede andere producten en preparaten (bijvoorbeeld preparaten voor het beitsen), van de soort gebruikt in de textielindustrie, in de papierindustrie, in de lederindustrie of in dergelijke industrieën, elders genoemd noch elders onder begrepen:	
.1000	– op basis van zetmeel of van zetmeelhoudende stoffen	Nul
38.24	Bereide bindmiddelen voor gietvormen of voor gietkernen; chemische producten en preparaten van de chemische of van aanverwante industrieën (mengsels van natuurlijke producten daaronder begrepen), elders genoemd noch elders onder begrepen:	
.6000	– sorbitol, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2905.44	Nul

⁽¹⁾ Het agrarische element is gebaseerd op de standaardsamenstelling in Protocol nr. 2 bij de vrijhandelsovereenkomst.

⁽²⁾ De vrijstelling van rechten geldt vanaf 1 januari 2005.

⁽³⁾ Voor technisch gebruik bedraagt het douanerecht nul.

▼ **M108**

8. Voor de volgende producten worden de douanerechten bepaald op basis van het aangegeven feitelijke gehalte aan de grondstoffen waarop een landbouw-heffing wordt toegepast:

Noorse tariefcode	Omschrijving
1806.2012	Puddingpoeder in recipiënten of in andere verpakkingen, met een inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 2 kg
1806.2090	Andere (andere dan consumptie-ijs- of puddingpoeder) in de vorm van tabletten, staven of repen, met een gewicht van meer dan 2 kg, hetzij in vloeibare toestand of in de vorm van pasta, poeder, korrels of dergelijke, in recipiënten of in andere verpakkingen, met een inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 2 kg

▼ **M108**

Noorse tariefcode	Omschrijving
1806.3100	Andere, in de vorm van tabletten, staven of repen, gevuld
1806.3200	Andere, in de vorm van tabletten, staven of repen, niet gevuld
1806.9010	Andere chocolade, inclusief suikerwerk, cacao bevattend (andere dan in de vorm van tabletten, staven of repen, met een gewicht van meer dan 2 kg, of in vloeibare toestand of in de vorm van pasta, poeder, korrels of dergelijke, in recipiënten of in andere verpakkingen, met een inhoud per onmiddellijke verpakking van meer dan 2 kg)
1806.9022	Puddingpoeder
1806.9090	Andere bereidingen voor menselijke consumptie
2103.9099	Andere sausen en bereidingen daarvoor; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten (andere dan tomatenketchup en andere tomatensausen, mosterdmeel en bereide mosterd, mayonaise en remouladesaus en vloeibare mangochutney)

▼ **M142**

9. Het douanerecht voor glutenvrij verklaarde producten voor coeliakiepatiënten, die zijn ingedeeld onder de Noorse codes 1901.2097 en 1901.2098 (mengsels voor de bereiding van bakkerswaren bedoeld bij post 1905) bedraagt 0,37 NOK/kg.
10. Het douanerecht voor producten die zijn ingedeeld onder de Noorse code ex 2008.9903 (maïs, andere dan suikermaïs (*Zea mays* var. *saccharata*), niet voor voederdoeleinden), wordt berekend volgens het matrixsysteem. Het maximale douanerecht bedraagt echter niet meer dan 12 NOK/kg.
11. Het douanerecht voor producten die zijn ingedeeld onder de Noorse code 2106.9060 (geëmulgeerde vetten en dergelijke producten, bevattende meer dan 15 gewichtspersenenten van melk afkomstige vetstoffen, voor menselijke consumptie), wordt berekend volgens het matrixsysteem. Het maximale douanerecht bedraagt echter niet meer dan 7 NOK/kg.

▼ **M108***AANHANGSEL*

In punt 5 bedoelde hoeveelheden en samenstellingen

(per 100 kg van de goederen)

Binnen de verschillende tranches in aanmerking te nemen hoeveelheden — melk en zuivelproducten				
Melkvet (gewichtspersen)	Melkproteïne (gewichtspersen)	Magere-melkpoeder (kg)	Volle-melkpoeder (kg)	Boter (kg)
0–1,5	0–2,5	0	0	0
	2,5–6	14	0	0
	6–18	42	0	0
	18–30	75	0	0
	30–60	146	0	0
	60->	208	0	0
1,5–3	0–2,5	0	0	3
	2,5–6	14	0	3
	6–18	42	0	3
	18–30	75	0	3
	30–60	146	0	3
	60->	208	0	3
3–6	0–2,5	0	0	6
	2,5–12	12	20	0
	12->	71	0	6
6–9	0–4	0	0	10
	4–15	10	32	0
	15->	71	0	10
9–12	0–6	0	0	14
	6–18	9	43	0
	18->	70	0	14
12–18	0–6	0	0	20
	6–18	0	56	2
	18->	65	0	20
18–26	0–6	0	0	29
	6->	50	0	29
26–40	0–6	0	0	45
	6->	38	0	45
40–55	0	0	0	63
55–70	0	0	0	81
70–85	0	0	0	99
85->	0	0	0	117

(per 100 kg van de goederen)

Binnen de verschillende tranches in aanmerking te nemen hoeveelheden — andere producten dan melk en zuivelproducten

Tranches	Toe te passen	
Zetmeel/glucose		
0–5	0	
5–15	12,5	(3,13 NOS + 9,38 PS)
15–25	22,5	(5,63 NOS + 16,88 PS)
25–50	43,75	(10,94 NOS + 32,81 PS)

▼ **M108***(per 100 kg van de goederen)*

Binnen de verschillende tranches in aanmerking te nemen hoeveelheden — andere producten dan melk en zuivelproducten

Tranches	Toe te passen
50–75	68,75 (17,19 NOS + 51,56 PS)
75->	100 (25 NOS + 75 PS)
Meel van granen	
0–5	0
5–15	12,5
15–25	22,5
25–35	32,5
35–45	42,5
45–55	52,5
55–65	62,5
65–75	72,5
75->	115
Vlees	
0–3	0
3–6	5,25
6–10	7,5
10–15	12,5
15–20	17,5
20->	50
Kaas	
0–3	0
3–5	4,5
5–10	8,75
10–15	13,75
15–20	18,75
20–30	27,5
30–50	45
50->	60
Eieren	
0–3	0
3–5	4,5
5–10	8,75
10–15	13,75
15–20	18,75
20–30	27,5
30–50	45
50->	60
Zacht fruit	
0–3	0
3–5	4,5
5–10	8,75
10–15	13,75
15–20	18,75
20–30	27,5
30–50	45
50->	60

▼ **M108**

Standaardsamenstellingen gebruikt voor de berekening van de douanerechten bij invoer in Noorwegen

NO-code	Melk voor yoghurt	Aardbeien	Glucose	Boter	Magere-melkpoeder	Volle-melkpoeder	Tarwemeel	Aardappelzetmeel	Heelipoeder	Meel van harde tarwe	Heelipasta	Roggemeel	Rundvlees 14 %	Varkensvlees 23 %	Kaas	Aardappelmeel/vlokken	Verduurzaamd eijsel	Melk voor dranken
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
0403 10 20	381	30																
0403 10 30	103	8																
0403 10 91	103																	
0403 90 01	103																	
0403 90 02	103	8																
1704 10 00			18															
1704 90 10			8															
1704 90 91			35	5														
1806 20 11					95													
1806 90 21					95													
1901 20 10							35	5	3									
1901 20 91							35	5	3									
1901 20 92					2		35				6							
1902 11 00									2	108								
1902 19 00										105								
1902 40 00										105								
1903 00 00								100										
1905 10 00							22					88						
► M142 1905 32 00 ◀						3	70											
1905 40 00					2		85											
1905 90 10							25						5	5	15			
1905 90 22						1	65											
1905 90 32							30					100						

▼ M108

Standaardsamenstellingen gebruikt voor de berekening van de douanerechten bij invoer in Noorwegen

NO-code	Melk voor yoghurt	Aardbeien	Glucose	Boter	Magere-melkpoeder	Volle-melkpoeder	Tarwemeel	Aardappel/zetmeel	Heeleipoeder	Meel van harde tarwe	Heeleipasta	Roggemeel	Rundvlees 14 %	Varkensvlees 23 %	Kaas	Aardappelmeel/vlokken	Verduurzaamd eigeel	Melk voor dranken
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1905 90 33					2		35				6							
2004 10 10																95		
2004 10 20																46		
2005 20 10																95		
2005 20 20																46		
2103 20 21								8										
2103 20 29								8										
2103 90 10								2									7	
ex 2104 10 10													15 ⁽¹⁾					
2105 00 10						35												
2105 00 20		6				35												
2202 90 30																		95
3501 10 00					300													
3501 90 10					300													

⁽¹⁾ De standaardsamenstelling is niet van toepassing op gedroogde vleesbouillon

TABEL II

GS-post	Omschrijving
0901	Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen, van koffie; koffiesurrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding
0902	Thee

▼ M108

GS-post	Omschrijving
1302	Plantensappen en plantenextracten; pectinestoffen, pectinaten en pectaten; agar-agar en andere uit plantaardige producten verkregen plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd:
	– plantensappen en plantenextracten:
.12	– – van zoethout
.13	– – van hop
.20	– pectinestoffen, pectinaten en pectaten:
ex .20	– – met een gehalte aan toegevoegde suiker van minder dan 5 gewichtspercenten
	– plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd, verkregen uit plantaardige producten:
.31	– – agar-agar
.32	– – plantenslijmen en bindmiddelen, ook indien gewijzigd, uit sint-jansbrood, uit sint-jansbroodpitten of uit guarzaden
.39	– – andere
1404	Plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen:
.20	– katoenlinters
1516	Dierlijke en plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, geheel of gedeeltelijk gehydrogeneerd, veresterd, opnieuw veresterd of geëlaïdiseerd, ook indien geraffineerd, doch niet verder bereid:
.20	– plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan:
ex .20	– – gehydrogeneerde ricinusolie, zogeheten „opal wax”
1518	Standolie en andere dierlijke of plantaardige oliën, alsmede fracties daarvan, gekookt, geoxideerd, gedehydrerd, gezwaveld, geblazen of op andere wijze chemisch gewijzigd, andere dan die bedoeld bij post 1516; mengsels en bereidingen van dierlijke of plantaardige vetten of oliën of van fracties van verschillende vetten en oliën bedoeld bij dit hoofdstuk, elders genoemd noch elders onder begrepen:
ex 1518	– linoxylene
1520	Ruwe glycerol; glycerolwater en glycerollogen ⁽¹⁾
1521	Plantaardige was (andere dan triglyceriden), bijenwas, was van andere insecten, alsmede walschot (spermaceti), ook indien geraffineerd of gekleurd
1522	Dégras; afvallen, afkomstig van de behandeling van vetstoffen of van dierlijke of plantaardige was ⁽²⁾
1803	Cacaopasta, ook indien ontvet
1804	Cacaoboter, cacaovet en cacao-olie
1805	Cacaopoeder, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen

▼ M108

GS-post	Omschrijving
2002	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur:
.90	– andere
2008	Vruchten en andere eetbare plantendelen, op andere wijze bereid of verduurzaamd, ook indien met toegevoegde suiker, andere zoetstoffen of alcohol, elders genoemd noch elders onder begrepen:
	– andere, mengsels, andere dan die bedoeld bij onderverdeling 2008 19, daaronder begrepen:
.91	– – palmharten ⁽³⁾
2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie, van thee of van maté; gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
	– extracten, essences en concentraten, van koffie en preparaten op basis van deze producten of op basis van koffie:
.11	– – extracten, essences en concentraten
.12	– – preparaten op basis van extracten, essences of concentraten of op basis van koffie:
ex .12	– – – geen of minder dan 1,5 gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, geen of minder dan 2,5 gewichtspercenten melkproteïnen, geen of minder dan 5 gewichtspercenten suiker of geen of minder dan 5 gewichtspercenten zetmeel bevattend
.20	– extracten, essences en concentraten, van thee of van maté en preparaten op basis van deze producten of op basis van thee of van maté:
ex .20	– – geen of minder dan 1,5 gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen, geen of minder dan 2,5 gewichtspercenten melkproteïnen, geen of minder dan 5 gewichtspercenten suiker of geen of minder dan 5 gewichtspercenten zetmeel bevattend
.30	– gebrande cichorei en andere gebrande koffiesurrogaten, alsmede extracten, essences en concentraten daarvan:
ex .30	– – gebrande cichorei; extracten, essences en concentraten van gebrande cichorei
2103	Sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten; mosterdmeel en bereide mosterd:
.10	– sojasaus
.30	– mosterdmeel en bereide mosterd:
ex .30	– – mosterdmeel; bereide mosterd met een gehalte aan toegevoegde suiker van minder dan 5 gewichtspercenten
.90	– andere:
ex .90	– – mangochutney, vloeibaar
2201	Water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd; ijs en sneeuw

▼ **M108**

GS-post	Omschrijving
2208	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcohol-volumegehalte van minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten:
.20	– dranken, gedistilleerd uit wijn of druivenmoer
.30	– whisky
.70	– likeuren:
ex .70	– – likeuren, andere dan die met een gehalte aan toegevoegde suiker van minder dan 5 gewichtspercenten
.90	– andere:
ex .90	– – andere dan aquavit

⁽¹⁾ Voor Noorwegen is op producten voor voederdoeleinden die bij deze post worden ingedeeld, tabel I van toepassing.

⁽²⁾ Voor Noorwegen is op dégras voor voederdoeleinden die bij deze post worden ingedeeld, tabel I van toepassing.

⁽³⁾ Voor Noorwegen is op palmharten voor voederdoeleinden die bij deze post worden ingedeeld, tabel I van toepassing.

▼ **M298**

PROTOCOL 4
inzake oorsprongsregels

INHOUDSOPGAVE

TITEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Definities

TITEL II

DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUCTEN VAN OORSPRONG”

Artikel 2 Algemene voorwaarden

Artikel 3 Diagonale cumulatie van oorsprong

Artikel 4 Volledig verkregen producten

Artikel 5 Toereikende be- of verwerking

Artikel 6 Ontoereikende be- of verwerking

Artikel 7 In aanmerking te nemen eenheid

Artikel 8 Toebehoren, vervangingsonderdelen en gereedschappen

Artikel 9 Stellen en assortimenten

Artikel 10 Neutrale elementen

TITEL III

TERRITORIALE VOORWAARDEN

Artikel 11 Territorialiteitsbeginsel

Artikel 12 Rechtstreeks vervoer

Artikel 13 Tentoonstellingen

TITEL IV

TERUGGAVE OF VRIJSTELLING

Artikel 14 Verbod op teruggave of vrijstelling van douanerechten

TITEL V

BEWIJS VAN OORSPRONG

Artikel 15 Algemene voorwaarden

Artikel 16 Procedure voor de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED

Artikel 17 Afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED

Artikel 18 Afgifte van een duplicaat van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED

Artikel 19 Afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED aan de hand van een eerder opgesteld of afgegeven bewijs van oorsprong

Artikel 20 Gescheiden boekhouding

▼ M298

Artikel 21	Voorwaarden voor het opstellen van een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED
Artikel 22	Toegelaten exporteur
Artikel 23	Geldigheid van het bewijs van oorsprong
Artikel 24	Overlegging van het bewijs van oorsprong
Artikel 25	Invoer in deelzendingen
Artikel 26	Vrijstelling van het bewijs van oorsprong
Artikel 27	Leveranciersverklaring
Artikel 28	Documenten ter staving
Artikel 29	Bewaring van bewijzen van oorsprong, leveranciersverklaringen en andere bewijsstukken
Artikel 30	Verschillen en vormfouten
Artikel 31	In euro uitgedrukte bedragen

TITEL VI**REGELINGEN VOOR ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING**

Artikel 32	Administratieve samenwerking
Artikel 33	Controle van de bewijzen van oorsprong
Artikel 34	Controle van de leveranciersverklaring
Artikel 35	Geschillenbeslechting
Artikel 36	Sancties
Artikel 37	Vrije zones

TITEL VII**CEUTA EN MELILLA**

Artikel 38	Toepassing van het protocol
Artikel 39	Bijzondere voorwaarden

LIJST VAN BIJLAGEN

Bijlage I:	Inleidende aantekeningen bij de lijst in bijlage II
Bijlage II:	Lijst van be- of verwerkingen van materialen die niet van oorsprong zijn waardoor het vervaardigde product het karakter van product van oorsprong verkrijgt
Bijlage IIIa:	Modellen van certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 en aanvraag van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1
Bijlage IIIb:	Modellen van certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED en aanvraag van een certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED
Bijlage IVa:	Tekst van de oorsprongsverklaring

▼ M298

Bijlage IVb:	Tekst van de oorsprongsverklaring EUR-MED
Bijlage V:	Model van de leveranciersverklaring
Bijlage VI:	Model van de leveranciersverklaring voor herhaald gebruik

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARINGEN

Gemeenschappelijke verklaring betreffende de aanvaarding van bewijzen van oorsprong die in het kader van de in artikel 3 van Protocol 4 bedoelde overeenkomsten werden afgegeven voor producten van oorsprong uit de Europese Unie, IJsland of Noorwegen

Gezamenlijke verklaring betreffende het Vorstendom Andorra

Gezamenlijke verklaring betreffende de Republiek San Marino

Gezamenlijke verklaring betreffende de opzegging van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels door een overeenkomstsluitende partij

▼M298

TITEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

*Artikel 1***Definities**

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

- a) „vervaardiging”: elke soort be- of verwerking, met inbegrip van assemblage of speciale behandelingen;
- b) „materiaal”: alle ingrediënten, grondstoffen, componenten, delen enz., die bij de vervaardiging van het product worden gebruikt;
- c) „product”: het verkregen product, zelfs indien het bestemd is om later bij de vervaardiging van een ander product te worden gebruikt;
- d) „goederen”: zowel materialen als producten;
- e) „douanewaarde”: de waarde zoals bepaald volgens de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VII van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel 1994 (WTO-overeenkomst inzake de douanewaarde);
- f) „prijs af fabriek”: de prijs die voor het product af fabriek is betaald aan de fabrikant in de EER in wiens bedrijf de laatste be- of verwerking is verricht, voor zover in die prijs de waarde is begrepen van alle gebruikte materialen, verminderd met alle binnenlandse belastingen die worden of kunnen worden terugbetaald wanneer het verkregen product wordt uitgevoerd;
- g) „waarde van de materialen”: de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER is betaald;
- h) „waarde van de materialen van oorsprong”: de waarde van deze materialen als omschreven onder g), welke omschrijving van dienovereenkomstige toepassing is;
- i) „toegevoegde waarde”: de prijs af fabriek verminderd met de douanewaarde van alle gebruikte materialen die van oorsprong zijn uit de andere in artikel 3 genoemde landen waar cumulatie van toepassing is of, indien de douanewaarde niet bekend is of niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die in de EER voor deze materialen is betaald;
- j) „hoofdstukken” en „posten”: de hoofdstukken en posten (viercijfercodes) van de nomenclatuur die het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en codering van goederen vormt, in dit protocol „het geharmoniseerde systeem” of „GS” genoemd;

▼ M298

- k) „ingedeeld”: de indeling van een product of materiaal onder een bepaalde post;
- l) „zending”: producten die gelijktijdig van een exporteur naar een geadresseerde worden verzonden of vergezeld gaan van een enkel vervoersdocument dat de verzending van de exporteur naar de geadresseerde dekt, of bij gebreke daarvan, één enkele factuur;
- m) „gebieden”: ook de territoriale wateren.

TITEL II

DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUCTEN VAN OORSPRONG”*Artikel 2***Algemene voorwaarden**

1. Voor de toepassing van de overeenkomst worden de volgende producten beschouwd van oorsprong te zijn uit de EER:

- a) geheel en al in de EER verkregen producten in de zin van artikel 4;
- b) in de EER verkregen producten, waarin materialen zijn verwerkt die daar niet geheel en al zijn verkregen, mits deze materialen in de EER een be- of verwerking hebben ondergaan die toereikend is in de zin van artikel 5.

In dit verband worden de gebieden van de overeenkomstsluitende partijen waarop deze overeenkomst van toepassing is, als een enkel grondgebied beschouwd.

2. In afwijking van lid 1 wordt het grondgebied van het Vorstendom Liechtenstein voor de vaststelling van de oorsprong van de in de tabellen I en II van Protocol 3 genoemde producten, geacht geen deel uit te maken van de EER. Deze producten worden uitsluitend geacht van oorsprong te zijn uit de EER indien ze geheel en al verkregen zijn op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partijen of indien ze aldaar een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

*Artikel 3***Diagonale cumulatie van oorsprong**

1. Onverminderd artikel 2 worden producten als van oorsprong uit de EER beschouwd indien zij daar zijn verkregen en in die producten materialen zijn verwerkt van oorsprong uit Zwitserland (met inbegrip van Liechtenstein) ⁽¹⁾, IJsland, Noorwegen, de Faeröer, Turkije, de Europese Unie, of een land dat deelneemt aan het stabilisatie- en associatieproces van de Europese Unie ⁽²⁾, op voorwaarde dat deze materialen in de EER be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan die welke in artikel 6 zijn genoemd. Het is niet noodzakelijk dat deze materialen toereikende be- of verwerkingen hebben ondergaan.

⁽¹⁾ Het Vorstendom Liechtenstein heeft een douane-unie met Zwitserland en is partij bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

⁽²⁾ Albanië, Bosnië en Herzegovina, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro, Servië en Kosovo overeenkomstig Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad.

▼ M298

2. Onverminderd artikel 2 worden producten als van oorsprong uit de EER beschouwd indien zij daar zijn verkregen en in die producten materialen zijn verwerkt van oorsprong uit een land dat deelneemt aan het Euro-mediterrane partnerschap, dat gebaseerd is op de Verklaring van Barcelona die werd vastgesteld tijdens de Euro-mediterrane Conferentie van 27 en 28 november 1995, met uitzondering van Turkije ⁽¹⁾, op voorwaarde dat deze materialen in de EER be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan die welke in artikel 6 zijn genoemd. Het is niet noodzakelijk dat deze materialen toereikende be- of verwerkingen hebben ondergaan.

3. Indien de in de EER verrichte be- of verwerkingen niet ingrijpend zijn dan de in artikel 6 bedoelde be- of verwerkingen, wordt het verkregen product enkel als van oorsprong uit de EER beschouwd indien de aldaar toegevoegde waarde groter is dan die van de gebruikte materialen van oorsprong uit een van de in de leden 1 en 2 bedoelde landen. Is dit niet het geval, dan wordt het verkregen product beschouwd als van oorsprong uit het land dat de hoogste waarde vertegenwoordigt van de bij de vervaardiging in de EER gebruikte materialen van oorsprong.

4. De producten van oorsprong uit een van de in de leden 1 en 2 genoemde landen die in de EER geen enkele be- of verwerking ondergaan, behouden hun oorsprong wanneer zij naar een van deze landen worden uitgevoerd.

5. De cumulatie waarin dit artikel voorziet, kan slechts worden toegepast indien:

a) een preferentiële handelsovereenkomst overeenkomstig artikel XXIV van de Algemene overeenkomst inzake tarieven en handel (GATT) van toepassing is tussen de landen die betrokken zijn bij het verwerven van de oorsprong en het land van bestemming;

b) materialen en producten de oorsprong hebben verkregen door de toepassing van oorsprongsregels die identiek zijn met die in dit protocol,

en

c) kennisgevingen zijn gepubliceerd waaruit blijkt dat is voldaan aan de vereisten voor de toepassing van cumulatie in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* en in de andere overeenkomstsluitende partijen volgens hun eigen procedures.

De cumulatie waarin dit artikel voorziet, is van toepassing met ingang van de datum die is aangegeven in de kennisgeving in het *Publicatieblad van de Europese Unie* (C-reeks).

De Europese Unie zal de andere overeenkomstsluitende partijen door tussenkomst van de Europese Commissie nadere gegevens verstrekken over de overeenkomsten, met inbegrip van de data van inwerkingtreding, en de daarin opgenomen oorsprongsregels, die met de andere in de leden 1 en 2 genoemde landen worden toegepast.

⁽¹⁾ Algerije, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Marokko, Palestina, Syrië, Tunesië, de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook.)

▼ **M298***Artikel 4***Volledig verkregen producten**

1. Als geheel en al in de EER verkregen worden beschouwd:
 - a) aldaar uit de bodem of zeebodem gewonnen minerale producten;
 - b) aldaar geoogste producten van het plantenrijk;
 - c) aldaar geboren en gefokte levende dieren;
 - d) producten afkomstig van aldaar gefokte levende dieren;
 - e) producten van de aldaar bedreven jacht en visserij;
 - f) producten van de zeevisserij en andere door hun schepen buiten de territoriale wateren van de overeenkomstsluitende partijen uit de zee gewonnen producten;
 - g) producten uitsluitend uit de onder f) bedoelde producten aan boord van hun fabrieksschepen vervaardigd;
 - h) aldaar verzamelde gebruikte artikelen die slechts voor de terugwinning van grondstoffen kunnen dienen, met inbegrip van gebruikte banden die uitsluitend geschikt zijn om van een nieuw loopvlak te worden voorzien of slechts als afval kunnen worden gebruikt;
 - i) afval en schroot afkomstig van aldaar verrichte industriële bewerkingen;
 - j) producten gewonnen uit een buiten de territoriale wateren gelegen zeebodem of de ondergrond daarvan, mits een overeenkomstsluitende partij exclusieve ontginningsrechten op deze bodem of ondergrond heeft;
 - k) goederen die aldaar uitsluitend uit de onder a) tot en met j) bedoelde producten zijn vervaardigd.
2. De termen „hun schepen” en „hun fabrieksschepen” in lid 1, onder f) en g), zijn slechts van toepassing op schepen en fabrieksschepen:
 - a) die in een lidstaat van de Europese Unie of een EVA-staat zijn ingeschreven of geregistreerd;
 - b) die de vlag van een lidstaat van de Europese Unie of van een EVA-staat voeren;
 - c) die voor ten minste 50 % toebehoren aan onderdanen van lidstaten van de Europese Unie of van een EVA-staat of aan een onderneming die haar hoofdkantoor in een van deze staten heeft en waarvan de bedrijfsvoerder(s), de voorzitter van de raad van bestuur of van toezicht en de meerderheid van de leden van deze raden onderdanen zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van een EVA-staat, en waarvan bovendien, in het geval van personenvennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, ten minste de helft van het kapitaal toebehoort aan deze staten of aan openbare lichamen of onderdanen daarvan;

▼ M298

d) waarvan de kapitein en de officieren onderdanen zijn van lidstaten van de Europese Unie of van een EVA-staat,

en

e) waarvan de bemanning voor ten minste 75 % bestaat uit onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie of van een EVA-staat.

*Artikel 5***Toereikende be- of verwerking**

1. Niet geheel en al verkregen producten worden geacht een toereikende bewerking of verwerking te hebben ondergaan in de zin van artikel 2, indien aan de voorwaarden van de lijst in bijlage II is voldaan.

Deze voorwaarden geven voor alle onder de overeenkomst vallende producten aan welke be- of verwerkingen niet van oorsprong zijnde materialen bij de vervaardiging van deze producten moeten ondergaan en zijn slechts op deze materialen van toepassing. Dit betekent dat indien een product dat de oorsprong heeft verkregen doordat het aan de voorwaarden in die lijst voor dat product heeft voldaan, als materiaal gebruikt wordt bij de vervaardiging van een ander product, de voorwaarden die van toepassing zijn op het product waarin het wordt verwerkt daarvoor niet gelden. Er wordt dan geen rekening gehouden met niet van oorsprong zijnde materialen die bij de vervaardiging ervan zijn gebruikt.

2. In afwijking van lid 1 kunnen niet van oorsprong zijnde materialen die volgens de voorwaarden in de lijst in bijlage II bij de vervaardiging van een product niet mogen worden gebruikt, in de volgende gevallen toch worden gebruikt:

- a) de totale waarde ervan niet hoger is dan 10 % van de prijs af fabriek van het product;
- b) wanneer een in de lijst vermelde maximumwaarde voor niet van oorsprong zijnde materialen door de toepassing van dit lid niet wordt overschreden.

Dit lid is niet van toepassing op de producten die onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het geharmoniseerde systeem zijn ingedeeld.

3. De leden 1 en 2 zijn van toepassing onder voorbehoud van artikel 6.

*Artikel 6***Ontoereikende be- of verwerking**

1. Behoudens hetgeen is bepaald in lid 2 worden de volgende be- of verwerkingen als ontoereikend beschouwd om de oorsprong te verlenen, ongeacht of aan de voorwaarden van artikel 5 is voldaan:

- a) conserverende behandelingen om de producten tijdens vervoer en opslag in goede staat te bewaren;
- b) het splitsen en samenvoegen van colli;

▼ M298

- c) het wassen, schoonmaken; het stofvrij maken, verwijderen van roest, olie, verf of dergelijke;
- d) het strijken of persen van textiel;
- e) het schilderen of polijsten;
- f) het ontvliezen of doppen, het geheel of gedeeltelijk bleken, het polijsten of vlampolijsten van granen en rijst;
- g) het kleuren van suiker of het vormen van suikerklonten;
- h) het pellen, ontpitten of schillen van vruchten of groenten;
- i) het aanscherpen of het eenvoudig vermalen of versnijden;
- j) het zeven, sorteren, classificeren, assorteren (daaronder begrepen het samenstellen van sets van artikelen);
- k) het eenvoudig verpakken in flessen, flacons, blikken, zakken, kratten of dozen, het bevestigen op kaartjes of plankjes en alle andere eenvoudige handelingen in verband met de verpakking;
- l) het aanbrengen of opdrukken van merken, etiketten, beeldmerken en soortgelijke onderscheidingstekens op de producten zelf of op de verpakking;
- m) het eenvoudig mengen van producten, ook van verschillende soorten;
- n) het mengen van suiker met andere stoffen;
- o) het eenvoudig samenvoegen van delen van artikelen tot een volledig artikel dan wel het uit elkaar nemen van artikelen in onderdelen;
- p) een combinatie van twee of meer van de onder a) tot en met o) vermelde handelingen;
- q) het slachten van dieren.

2. Om te bepalen of de be- of verwerkingen die een bepaald product heeft ondergaan als ontoereikend in de zin van lid 1 moeten worden beschouwd, worden alle be- of verwerkingen die dit product in de EER heeft ondergaan tezamen beschouwd.

*Artikel 7***In aanmerking te nemen eenheid**

1. De voor de toepassing van de bepalingen van dit protocol in aanmerking te nemen eenheid is het product dat bij de bepaling van de indeling volgens het geharmoniseerde systeem als de basiseenheid wordt beschouwd.

▼ M298

Hieruit volgt dat:

- a) wanneer een uit een groep of verzameling van artikelen bestaand product onder één enkele post van het geharmoniseerde systeem wordt ingedeeld, het geheel de in aanmerking te nemen eenheid vormt;
 - b) wanneer een zending uit een aantal identieke producten bestaat die onder dezelfde post van het geharmoniseerde systeem zijn ingedeeld, de bepalingen van dit protocol op elk van deze producten op zich beschouwd, van toepassing zijn.
2. Wanneer volgens algemene regel 5 voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem de verpakking meetelt voor het vaststellen van de indeling, telt deze ook mee voor het vaststellen van de oorsprong.

*Artikel 8***Toebehoren, vervangingsonderdelen en gereedschappen**

Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen die samen met materieel, machines, apparaten of voertuigen worden geleverd en deel uitmaken van de normale uitrusting daarvan en in de prijs daarvan zijn inbegrepen of niet afzonderlijk in rekening worden gebracht, worden geacht één geheel te vormen met het materieel en de machines, apparaten of voertuigen in kwestie.

*Artikel 9***Stellen en assortimenten**

Stellen en assortimenten in de zin van algemene regel 3 voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem worden als van oorsprong beschouwd indien alle samenstellende delen van oorsprong zijn. Een stel of assortiment bestaande uit producten van oorsprong en producten die niet van oorsprong zijn, wordt evenwel als van oorsprong beschouwd indien de waarde van de producten die niet van oorsprong zijn niet meer dan 15 % van de prijs af fabriek van het stel of assortiment bedraagt.

*Artikel 10***Neutrale elementen**

Om te bepalen of een product van oorsprong is, is het niet noodzakelijk de oorsprong na te gaan van de volgende elementen die bij de vervaardiging ervan gebruikt mochten zijn:

- a) energie en brandstof;
- b) fabrieksuitrusting;
- c) machines en werktuigen;
- d) goederen die in de uiteindelijke samenstelling van het product niet voorkomen en ook niet bestemd zijn om daarin voor te komen.

▼ **M298**

TITEL III

TERRITORIALE VOORWAARDEN*Artikel 11***Territorialiteitsbeginsel**

1. Behoudens artikel 3 en lid 3 van dit artikel moet voor de verkrijging van het karakter van product van oorsprong zonder onderbreking in de EER zijn voldaan aan de voorwaarden van titel II.

2. Behoudens artikel 3 worden producten van oorsprong die uit de EER naar een ander land worden uitgevoerd en vervolgens terugkeren, als niet van oorsprong beschouwd, tenzij ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat:

a) de terugkerende goederen dezelfde zijn als de eerder uitgevoerde goederen,

en

b) de goederen tijdens de periode dat ze waren uitgevoerd geen andere be- of verwerkingen hebben ondergaan dan die welke noodzakelijk waren om ze in goede staat te bewaren.

3. De verkrijging van het karakter van product van oorsprong overeenkomstig de voorwaarden van titel II wordt niet beïnvloed door be- of verwerkingen buiten de EER van uit de EER uitgevoerde en later teruggekeerde materialen, indien:

a) deze materialen geheel en al in de EER zijn verkregen dan wel, voorafgaand aan de uitvoer, aldaar be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan die welke in artikel 6 zijn genoemd,

en

b) ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat:

i) de teruggekeerde goederen het resultaat zijn van de be- of verwerking van de uitgevoerde materialen,

en

ii) de totale buiten de EER toegevoegde waarde niet meer dan 10 % bedraagt van de prijs af fabriek van het als product van oorsprong aangemerkte eindproduct.

4. Voor de toepassing van lid 3 is titel II betreffende het verkrijgen van de oorsprong niet van toepassing op buiten de EER verrichte be- of verwerkingen. Wanneer evenwel de lijst in bijlage II de regel bevat volgens welke de gebruikte niet van oorsprong zijnde materialen een bepaalde waarde niet mogen overschrijden, mag de totale waarde van de niet van oorsprong zijnde materialen die in het gebied van de betrokken partij zijn be- of verwerkt, tezamen met de totale, door de toepassing van dit artikel buiten de EER toegevoegde waarde, het vermelde percentage niet overschrijden.

▼ M298

5. Voor de toepassing van de leden 3 en 4 wordt onder „totale toegevoegde waarde” verstaan alle buiten de EER gemaakte kosten, met inbegrip van de waarde van de aldaar toegevoegde materialen.
6. De leden 3 en 4 zijn niet van toepassing op producten die niet aan de voorwaarden van de lijst in bijlage II voldoen of die slechts kunnen worden aangemerkt als toereikend te zijn be- of verwerkt door toepassing van de algemene tolerantieregel van artikel 5, lid 2.
7. De leden 3 en 4 zijn niet van toepassing op de producten van de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het geharmoniseerde systeem.
8. De in dit artikel bedoelde be- of verwerkingen buiten de EER moeten plaatsvinden in het kader van de regeling passieve veredeling of een soortgelijke regeling.

*Artikel 12***Rechtstreeks vervoer**

1. De bij deze overeenkomst vastgestelde preferentiële regeling is uitsluitend van toepassing op producten die aan de voorwaarden van dit protocol voldoen en die rechtstreeks binnen de EER zijn vervoerd of over het grondgebied van een in artikel 3 genoemd land waarmee cumulatie van toepassing is. Producten die één enkele zending vormen, kunnen evenwel via een ander gebied worden vervoerd, eventueel met overslag of tijdelijke opslag op dat gebied, mits ze in het land van doorvoer of opslag onder toezicht van de douane blijven en aldaar geen andere behandelingen ondergaan dan lossen en opnieuw laden of behandelingen om ze in goede staat te bewaren.

Producten van oorsprong mogen per pijpleiding via een ander grondgebied dan dat van de EER worden vervoerd.

2. Het bewijs dat aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan, wordt geleverd door overlegging van de volgende stukken aan de douaneautoriteiten van het land van invoer:

- a) een enkel vervoersdocument voor het vervoer van het land van uitvoer door het land van doorvoer, of
- b) een door de douaneautoriteiten van het land van doorvoer afgegeven certificaat waarin:
 - i) de producten nauwkeurig zijn omschreven;
 - ii) de data zijn vermeld waarop de producten zijn gelost en opnieuw geladen, in voorkomend geval onder vermelding van de gebruikte schepen of andere vervoermiddelen,

en

▼ M298

- iii) wordt verklaard onder welke omstandigheden de producten in het land van doorvoer verbleven, of
- c) bij gebreke van bovengenoemde stukken, enig ander bewijsstuk.

*Artikel 13***Tentoonstellingen**

1. De overeenkomst is van toepassing op producten van oorsprong die naar een tentoonstelling in een ander dan een in artikel 3 genoemd land waarmee cumulatie van toepassing is, zijn verzonden en die na de tentoonstelling in de EER worden ingevoerd, mits ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat:

- a) een exporteur deze producten vanuit een van de overeenkomstsluitende partijen naar het land van de tentoonstelling heeft verzonden en ze daar heeft tentoongesteld;
- b) deze exporteur de producten heeft verkocht of op andere wijze afgestaan aan een geadresseerde in een andere overeenkomstsluitende partij;
- c) de producten tijdens of onmiddellijk na de tentoonstelling in dezelfde staat zijn verzonden als waarin zij naar de tentoonstelling zijn gegaan,

en

- d) de producten vanaf het moment dat zij naar de tentoonstelling werden verzonden, niet voor andere doeleinden zijn gebruikt dan om op die tentoonstelling te worden vertoond.

2. Een bewijs van oorsprong wordt overeenkomstig titel V afgegeven of opgesteld en op de normale wijze bij de douaneautoriteiten van het land van invoer ingediend. Op dit bewijs moeten de naam en het adres van de tentoonstelling vermeld zijn. Zo nodig kunnen aanvullende bewijsstukken worden gevraagd betreffende de aard van de goederen en de omstandigheden waaronder zij zijn tentoongesteld.

3. Lid 1 is van toepassing op alle tentoonstellingen, beurzen of soortgelijke openbare evenementen met een commercieel, industrieel, agrarisch of ambachtelijk karakter die niet voor particuliere doeleinden in winkels of bedrijfsruimten met het oog op de verkoop van buitenlandse producten worden gehouden en gedurende welke de producten onder douanetoezicht blijven.

TITEL IV

TERUGGAVE OF VRIJSTELLING*Artikel 14***Verbod op teruggave of vrijstelling van douanerechten**

1. Niet van oorsprong zijnde materialen die gebruikt zijn bij de vervaardiging van producten van oorsprong uit de EER of een van de in artikel 3 genoemde landen waarvoor overeenkomstig titel V een bewijs van oorsprong is afgegeven of opgesteld, komen in de overeenkomstsluitende partijen niet in aanmerking voor de teruggave of vrijstelling van douanerechten in welke vorm dan ook.

▼ M298

2. Het verbod in lid 1 is van toepassing op elke regeling voor de algehele of gedeeltelijke teruggave, kwijtschelding of vrijstelling van douanerechten of heffingen van gelijke werking die in een van de overeenkomstsluitende partijen van toepassing is op materialen die bij de vervaardiging zijn gebruikt, indien een dergelijke teruggave, kwijtschelding of vrijstelling uitdrukkelijk of feitelijk wordt toegekend indien de producten die uit deze materialen zijn verkregen worden uitgevoerd, doch niet indien deze producten voor binnenlands gebruik zijn bestemd.

3. De exporteur van producten die door een bewijs van oorsprong zijn gedekt, dient steeds bereid te zijn op verzoek van de douaneautoriteiten alle stukken over te leggen waaruit blijkt dat geen teruggave of vrijstelling van rechten is verkregen ten aanzien van de bij de vervaardiging van de betrokken producten gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn en dat alle douanerechten en heffingen van gelijke werking die op deze materialen van toepassing zijn, daadwerkelijk zijn betaald.

4. De leden 1, 2 en 3 zijn ook van toepassing op de verpakking in de zin van artikel 7, lid 2, op accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen in de zin van artikel 8 en op artikelen die deel uitmaken van een stel of assortiment in de zin van artikel 9, wanneer dergelijke producten niet van oorsprong zijn.

5. De leden 1 tot en met 4 zijn uitsluitend van toepassing op materialen van de soort waarop de overeenkomst van toepassing is. Zij doen geen afbreuk aan het stelsel van restituties bij de uitvoer van landbouwproducten overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst.

TITEL V

BEWIJS VAN OORSPRONG*Artikel 15***Algemene voorwaarden**

1. Producten van oorsprong die in een van de overeenkomstsluitende partijen worden ingevoerd, vallen onder de toepassing van de overeenkomst op overlegging van een van de volgende bewijzen van oorsprong:

- a) een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, waarvan het model in bijlage IIIa is opgenomen;
- b) een certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED, waarvan het model in bijlage IIIb is opgenomen;
- c) in de in artikel 21, lid 1, bedoelde gevallen, een verklaring van de exporteur op een factuur, pakbon of een ander handelsdocument, waarin de producten duidelijk genoeg zijn omschreven om geïdentificeerd te kunnen worden (hierna „oorsprongsverklaring” of „EUR-MED-oorsprongsverklaring” genoemd); de teksten van de oorsprongsverklaringen zijn opgenomen in de bijlagen IVa en b.

2. Niettegenstaande lid 1 vallen producten van oorsprong in de zin van dit protocol in de in artikel 26 bedoelde gevallen onder de toepassing van deze overeenkomst zonder dat een van de hierboven genoemde documenten behoeft te worden overgelegd.

▼ **M298***Artikel 16***Procedure voor de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED**

1. Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED worden afgegeven door de douaneautoriteiten van het land of gebied overzee van uitvoer op schriftelijke aanvraag van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, van zijn gemachtigde vertegenwoordiger.

2. Hiervoor vult de exporteur of diens gemachtigde vertegenwoordiger zowel het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED als het aanvraagformulier in. Modellen van beide formulieren zijn in de bijlagen IIIa en b opgenomen. Deze formulieren worden in een van de talen waarin deze overeenkomst is opgesteld, ingevuld overeenkomstig de bepalingen van het nationale recht van het land van uitvoer. De formulieren worden ingevuld in een van de talen waarin de overeenkomst is opgesteld, overeenkomstig de bepalingen van het nationale recht van het land van uitvoer. De producten moeten worden omschreven in het daartoe bestemde vak zonder dat regels worden opengelaten. Indien dit vak niet volledig is ingevuld, wordt onder de laatste regel een horizontale lijn getrokken en het niet-ingevulde gedeelte doorgekruid.

3. De exporteur die om de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED verzoekt, dient steeds in staat te zijn op verzoek van de douaneautoriteiten van het land van uitvoer waar het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED wordt afgegeven, de nodige documenten te overleggen waaruit blijkt dat de betrokken producten van oorsprong zijn en dat aan de andere voorwaarden van dit protocol is voldaan.

4. Behoudens lid 5 wordt een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 afgegeven door de douaneautoriteiten van een overeenkomstsluitende partij in de volgende gevallen:

- indien de betrokken producten kunnen worden beschouwd als producten van oorsprong uit de EER of een van de andere in artikel 3, lid 1 genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is, zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een van de andere in artikel 3, lid 2 genoemde landen, en voldoen aan de andere voorwaarden van dit protocol;
- indien de betrokken producten kunnen worden beschouwd als producten van oorsprong uit een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is, zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een van de in artikel 3 genoemde landen, en voldoen aan de andere voorwaarden van dit protocol, op voorwaarde dat een EUR-MED-certificaat of een oorsprongsverklaring EUR-MED is afgegeven in het land van oorsprong.

5. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED wordt afgegeven door de douaneautoriteiten van een overeenkomstsluitende partij indien de betrokken producten kunnen worden beschouwd als producten van oorsprong uit de EER of uit een van de in artikel 3 genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is en indien aan de voorwaarden van dit protocol is voldaan, en:

- cumulatie werd toegepast met materialen van oorsprong uit een van de in de artikel 3, lid 2, genoemde landen, of
- de producten kunnen worden gebruikt als materialen in het kader van cumulatie voor de vervaardiging van producten voor uitvoer naar een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen, of

▼ M298

— de producten opnieuw kunnen worden uitgevoerd uit het land van bestemming naar een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen.

6. Een certificaat inzake het goederenverkeer EUR-MED bevat een van de volgende verklaringen in het Engels in vak 7:

— indien de oorsprong is verkregen door toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een of meer van de in artikel 3 genoemde landen:

„CUMULATION APPLIED WITH ...” (naam land(en));

— indien de oorsprong is verkregen zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een of meer van de in artikel 3 genoemde landen:

„NO CUMULATION APPLIED”.

7. De met de afgifte van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED belaste douaneautoriteiten nemen alle nodige maatregelen om te controleren of de producten daadwerkelijk van oorsprong zijn, en gaan na of aan alle andere voorwaarden van dit protocol is voldaan. Met het oog hierop zijn zij gerechtigd bewijsstukken op te vragen, de administratie van de exporteur in te zien en alle andere controles te verrichten die zij dienstig achten. Zij zien er ook op toe dat de in lid 2 bedoelde formulieren correct zijn ingevuld. Met name wordt nagegaan of het voor de omschrijving van de goederen bestemde vak zodanig is ingevuld dat frauduleuze toevoegingen niet mogelijk zijn.

8. De datum van afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED wordt vermeld in vak 11 van het certificaat.

9. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED wordt door de douaneautoriteiten afgegeven en ter beschikking van de exporteur gesteld zodra de goederen daadwerkelijk worden uitgevoerd of wanneer het zeker is dat ze zullen worden uitgevoerd.

*Artikel 17***Afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED**

1. In afwijking van artikel 16, lid 9, kan een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED bij wijze van uitzondering worden afgegeven na de uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft, indien

a) dit door een vergissing, onopzettelijk verzuim of bijzondere omstandigheden niet bij de uitvoer is gebeurd,

of

b) ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED wel was afgegeven, maar bij invoer om technische redenen niet is aanvaard.

▼ **M298**

2. In afwijking van artikel 16, lid 9, kan een certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED worden afgegeven na de uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft en waarvoor ten tijde van de uitvoer een certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 was afgegeven, indien ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat aan de in artikel 16, lid 5, genoemde voorwaarden is voldaan.

3. Met het oog op de toepassing van de leden 1 en 2 dient de exporteur in zijn aanvraag de plaats en de datum van uitvoer te vermelden van de producten waarop het certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED betrekking heeft, onder opgave van de redenen van zijn aanvraag.

4. Vóór de douaneautoriteiten tot afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED overgaan, dienen zij te hebben vastgesteld dat de gegevens in de aanvraag van de exporteur overeenstemmen met die in het desbetreffende dossier.

5. Op achteraf afgegeven certificaten inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED wordt de volgende Engelse zin aangebracht:

„ISSUED RETROSPECTIVELY”.

Op achteraf krachtens lid 2 afgegeven certificaten inzake goederenverkeer EUR-MED wordt de volgende Engelse zin aangebracht:

„ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR-1 no ... (datum en plaats van afgifte)”.

6. De in lid 5 bedoelde aantekening wordt aangebracht in vak 7 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED.

Artikel 18

Afgifte van een duplicaat van een certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED, kan de exporteur de douaneautoriteiten die dit certificaat hadden afgegeven, verzoeken een duplicaat op te maken aan de hand van de uitvoerdocumenten die in hun bezit zijn.

2. Op het aldus afgegeven duplicaat wordt het volgende Engelse woord aangebracht:

„DUPLICATE”.

3. De in lid 2 bedoelde aantekening wordt aangebracht in vak 7 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED.

4. Het duplicaat, dat dezelfde datum van afgifte draagt als het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR-1 of EUR-MED, is vanaf die datum geldig.

▼ **M298***Artikel 19***Afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED aan de hand van een eerder opgesteld of afgegeven bewijs van oorsprong**

Voor producten van oorsprong die in de overeenkomstsluitende partijen onder toezicht van een douanekantoor zijn geplaatst, kan het oorspronkelijke bewijs van oorsprong door een of meer EUR.1- of EUR-MED-certificaten worden vervangen bij verzending van deze producten of een gedeelte daarvan naar een andere plaats in de EER. Dit certificaat of deze certificaten EUR.1 of EUR-MED worden afgegeven door het douanekantoor dat op de producten toezicht houdt.

*Artikel 20***Gescheiden boekhouding**

1. Wanneer het aanzienlijke kosten of materiële moeilijkheden met zich brengt om afzonderlijke voorraden aan te houden van identieke en onderling verwisselbare materialen die van oorsprong en die niet van oorsprong zijn, kunnen de douaneautoriteiten op schriftelijk verzoek van de betrokkene toestaan dat voor het beheer van deze voorraden de methode van gescheiden boekhouding (hierna: „de methode” genoemd) wordt gebruikt.
2. Met behulp van de methode moet het mogelijk zijn dat in een bepaalde referentieperiode hetzelfde aantal producten „van oorsprong” wordt verkregen als verkregen zou zijn indien de voorraden fysiek waren gescheiden.
3. De douaneautoriteiten kunnen aan de verlening van de in lid 1 bedoelde vergunning voor het gebruik van deze methode de door hen passend geachte voorwaarden verbinden.
4. De methode wordt toegepast, en de toepassing ervan wordt vastgelegd overeenkomstig de algemeen aanvaarde boekhoudbeginselen die van toepassing zijn in het land waar het product is vervaardigd.
5. Het bedrijf dat de methode toepast, kan bewijzen van de oorsprong afgeven of aanvragen, al naar gelang van het geval, voor de hoeveelheid producten die als van oorsprong kunnen worden beschouwd. De vergunninghouder verstrekt op verzoek van de douaneautoriteiten een verklaring over de wijze waarop de hoeveelheden zijn beheerd.
6. De douaneautoriteiten houden toezicht op het gebruik van de vergunning en kunnen deze intrekken wanneer de vergunninghouder deze niet correct gebruikt of niet aan een van de andere in dit protocol omschreven voorwaarden voldoet.

*Artikel 21***Voorwaarden voor het opstellen van een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED**

1. Een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED als bedoeld in artikel 15, lid 1, onder c), kan worden opgesteld door:
 - a) een toegelaten exporteur in de zin van artikel 22,

of

▼ **M298**

- b) iedere exporteur, voor zendingen bestaande uit een of meer colli met producten van oorsprong waarvan de totale waarde niet meer dan 6 000 EUR bedraagt.

2. Behoudens lid 3 kan een oorsprongsverklaring worden opgesteld in de volgende gevallen:

— indien de betrokken producten kunnen worden beschouwd als producten van oorsprong uit de EER of een van de andere in artikel 3, lid 1 genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is, zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een van de andere in artikel 3, lid 2, genoemde landen, en voldoen aan de andere voorwaarden van dit protocol;

— indien de betrokken producten kunnen worden beschouwd als producten van oorsprong uit een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is, zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een van de in artikel 3 genoemde landen, en voldoen aan de andere voorwaarden van dit protocol, op voorwaarde dat een EUR-MED-certificaat of een oorsprongsverklaring EUR-MED is afgegeven in het land van oorsprong.

3. Een oorsprongsverklaring EUR-MED kan worden opgesteld indien de producten kunnen worden beschouwd als van oorsprong uit de EER, of uit een van de in artikel 3 genoemde landen waarmee cumulatie van toepassing is, en aan de voorwaarden van dit protocol voldoen, en:

— cumulatie werd toegepast met materialen van oorsprong uit een van de in de artikel 3, lid 2, genoemde landen, of

— de producten kunnen worden gebruikt als materialen in het kader van cumulatie voor de vervaardiging van producten voor uitvoer naar een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen,

of

— de producten opnieuw kunnen worden uitgevoerd uit het land van bestemming naar een van de in artikel 3, lid 2, genoemde landen.

4. Een oorsprongsverklaring EUR-MED bevat een van de volgende verklaringen in het Engels:

— indien de oorsprong is verkregen door toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een of meer van de in artikel 3 genoemde landen:

„CUMULATION APPLIED WITH ...” (naam land(en));

— indien de oorsprong is verkregen zonder toepassing van cumulatie met materialen van oorsprong uit een of meer van de in artikel 3 genoemde landen:

„NO CUMULATION APPLIED”.

5. De exporteur die een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED opstelt, moet op verzoek van de douaneautoriteiten van het land van uitvoer steeds de nodige documenten kunnen overleggen waaruit blijkt dat de betrokken producten van oorsprong zijn en dat aan de andere voorwaarden van dit protocol is voldaan.

▼ M298

6. Een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED, waarvan de tekst in de bijlagen IVa en b is opgenomen, wordt door de exporteur op de factuur, de pakbon of een ander handelsdocument getypt, gestempeld of gedrukt in een van de in die bijlagen opgenomen talenversies, overeenkomstig de bepalingen van het nationale recht van het land van uitvoer. Indien de verklaring met de hand wordt geschreven, moet dit met inkt en in blokletters geschieden.

7. Oorsprongsverklaringen en oorsprongsverklaringen EUR-MED worden door de exporteur eigenhandig ondertekend. Een toegelaten exporteur in de zin van artikel 22 hoeft de factuurverklaringen niet te ondertekenen, mits hij de douaneautoriteiten van het land van uitvoer een schriftelijke verklaring doet toekomen waarin hij de volle verantwoordelijkheid op zich neemt voor elke oorsprongsverklaring waaruit zijn identiteit blijkt alsof hij deze eigenhandig had ondertekend.

8. Een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED kan door de exporteur worden opgesteld bij of na de uitvoer van de goederen waarop zij betrekking heeft, doch dient binnen twee jaar na de invoer van deze producten in het land van invoer te worden aangeboden.

*Artikel 22***Toegelaten exporteur**

1. De douaneautoriteiten van het land van uitvoer kunnen een exporteur (hierna „toegelaten exporteur” genoemd) die veelvuldig producten verzendt waarop de overeenkomst van toepassing is, vergunning verlenen oorsprongsverklaringen of oorsprongsverklaringen EUR-MED op te stellen ongeacht de waarde van de betrokken producten. Een exporteur die een dergelijke vergunning aanvraagt, moet ten genoegen van de douaneautoriteiten alle waarborgen bieden die nodig zijn voor de controle op het karakter van het product van oorsprong en de naleving van alle andere voorwaarden van dit protocol.

2. De douaneautoriteiten kunnen de verlening van de status van toegelaten exporteur van door hen noodzakelijk geachte voorwaarden afhankelijk stellen.

3. De douaneautoriteiten kennen de toegelaten exporteur een nummer van de douanevergunning toe, dat in de oorsprongsverklaring of de oorsprongsverklaring EUR-MED moet worden vermeld.

4. De douaneautoriteiten houden toezicht op het gebruik van de vergunning door de toegelaten exporteur.

5. De douaneautoriteiten kunnen de vergunning te allen tijde intrekken. Zij zijn verplicht dit te doen wanneer de toegelaten exporteur niet langer de in lid 1 bedoelde garanties biedt, niet meer aan de in lid 2 bedoelde voorwaarden voldoet of de vergunning op enigerlei wijze misbruikt.

*Artikel 23***Geldigheid van het bewijs van oorsprong**

1. Een bewijs van oorsprong is vier maanden geldig vanaf de datum van afgifte in het land van uitvoer en moet binnen deze periode worden ingediend bij de douaneautoriteiten van het land van invoer.

▼ M298

2. Bewijzen van oorsprong die na het verstrijken van de in lid 1 genoemde termijn bij de douaneautoriteiten van het land van invoer worden ingediend, kunnen met het oog op de toepassing van de preferentiële behandeling worden aanvaard wanneer de verlate indiening het gevolg is van overmacht of buitengewone omstandigheden.

3. In andere gevallen van verlate indiening kunnen de douaneautoriteiten van het land van invoer de bewijzen van oorsprong aanvaarden indien de producten vóór het verstrijken van genoemde termijn bij hen zijn aangebracht.

*Artikel 24***Overlegging van het bewijs van oorsprong**

Bewijzen van oorsprong worden bij de douaneautoriteiten van het land van invoer overgelegd overeenkomstig de aldaar geldende procedures. Deze autoriteiten kunnen een vertaling van dit bewijs verlangen. Zij kunnen voorts eisen dat de aangifte ten invoer vergezeld gaat van een verklaring van de importeur dat de producten aan de voorwaarden voor de toepassing van deze overeenkomst voldoen.

*Artikel 25***Invoer in deelzendingen**

Wanneer, op verzoek van de importeur en op de door de douaneautoriteiten van het land van invoer vastgestelde voorwaarden, gedemonteerde of niet-gemonteerde producten in de zin van algemene regel 2, onder a), voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem, vallende onder de afdelingen XVI en XVII of de posten 7308 en 9406 van het geharmoniseerde systeem, in deelzendingen worden ingevoerd, wordt één enkel bewijs van oorsprong bij de douaneautoriteiten ingediend bij de invoer van de eerste deelzending.

*Artikel 26***Vrijstelling van het bewijs van oorsprong**

1. Producten die in kleine colli door particulieren aan particulieren worden verzonden of die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers, worden als producten van oorsprong toegelaten zonder dat een bewijs van oorsprong behoeft te worden overgelegd, voor zover het om invoer gaat waaraan ieder handelskarakter vreemd is en bij hun aangifte wordt verklaard dat de producten aan de voorwaarden van dit protocol voldoen en er over de juistheid van deze verklaring geen twijfel bestaat. Voor postzendingen kan deze verklaring op het douaneaangifteformulier CN22/CN23 of op een daaraan gehecht blad worden gesteld.

2. Invoer van incidentele aard van producten die uitsluitend bestemd zijn voor persoonlijk gebruik door de ontvanger of de reiziger of de leden van diens gezin, worden beschouwd als invoer waaraan ieder handelskarakter vreemd is voor zover noch de aard, noch de hoeveelheid van de producten op commerciële doeleinden wijst.

▼ **M298**

3. Voorts mag de totale waarde van deze producten niet hoger zijn dan 500 EUR voor kleine zendingen of 1 200 EUR voor producten die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers.

*Artikel 27***Leveranciersverklaring**

1. Indien in een van de overeenkomstsluitende partijen een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven of een oorsprongsverklaring opgesteld voor producten van oorsprong, bij de vervaardiging waarvan goederen uit andere overeenkomstsluitende partijen zijn gebruikt die in de EER een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen, wordt rekening gehouden met de leveranciersverklaring die in overeenstemming met dit artikel voor die goederen is afgegeven.

2. De in lid 1 bedoelde leveranciersverklaring dient als bewijs van de be- of verwerking van de betrokken goederen in de EER wanneer moet worden vastgesteld of de producten, bij de vervaardiging waarvan deze goederen zijn gebruikt, als producten van oorsprong uit de EER kunnen worden beschouwd en aan de andere voorwaarden van het protocol voldoen.

3. Een afzonderlijke leveranciersverklaring wordt, behalve in de in lid 4 bedoelde gevallen, door de leverancier voor iedere zending goederen in de in bijlage V omschreven vorm opgesteld op een blad papier dat aan de factuur, de pakbon of een ander handelsdocument wordt gehecht. De goederen moeten in deze verklaring voldoende nauwkeurig zijn omschreven om te kunnen worden geïdentificeerd.

4. Indien een leverancier een bepaalde afnemer regelmatig goederen toezendt waarvan de be- of verwerking in de EER naar verwachting voor langere tijd constant zal blijven, mag hij één enkele leveranciersverklaring, hierna „langlopende leveranciersverklaring” genoemd (ook wel „leveranciersverklaring voor herhaald gebruik” genoemd), opstellen ter dekking van opeenvolgende zendingen van deze goederen.

Een langlopende leveranciersverklaring is gewoonlijk een jaar geldig vanaf de datum van opstelling. De douaneautoriteiten van het land waarin de verklaring wordt opgesteld, kunnen toestaan dat op door hen te stellen voorwaarden verklaringen met een langere geldigheidsduur worden opgesteld.

De langlopende leveranciersverklaring wordt door de leverancier in de in bijlage VI omschreven vorm opgesteld. De goederen dienen daarin voldoende nauwkeurig te zijn omschreven om te kunnen worden geïdentificeerd. De leverancier doet de afnemer deze verklaring toekomen voordat de eerste partij goederen waarop ze betrekking heeft, wordt verzonden of tegelijk met deze eerste zending.

Indien de langlopende leveranciersverklaring niet langer betrekking heeft op de geleverde goederen, stelt de leverancier zijn afnemer hiervan onmiddellijk in kennis.

5. De in de leden 3 en 4 bedoelde leveranciersverklaring wordt getypt of gedrukt in een van de talen waarin de overeenkomst is opgesteld, overeenkomstig het nationale recht van het land waar de verklaring wordt opgesteld en wordt door de leverancier met de hand ondertekend. De verklaring mag ook met de hand worden opgesteld; in dat geval moet dit met inkt en in blokletters geschieden.

▼ M298

6. De leverancier die een verklaring opstelt, moet op verzoek van de douaneautoriteiten van het land waar de verklaring is opgesteld, steeds alle documenten overleggen waaruit blijkt dat de gegevens in zijn verklaring juist zijn.

*Artikel 28***Documenten ter staving**

De in artikel 16, lid 3, artikel 21, lid 5 en artikel 27, lid 6, bedoelde documenten aan de hand waarvan wordt aangetoond dat producten die door een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED of een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED worden gedekt, producten van oorsprong zijn uit de EER of een van de in artikel 3 genoemde landen en aan de andere voorwaarden van dit protocol voldoen, en dat de in de leveranciersverklaring verstrekte informatie juist is, kunnen onder meer de volgende zijn:

- a) een rechtstreeks bewijs, bijvoorbeeld aan de hand van de boekhouding of de interne administratie van de exporteur of leverancier, van de door deze uitgevoerde be- of verwerkingen om de goederen te verkrijgen;
- b) in de overeenkomstsluitende partij afgegeven of opgestelde, en volgens het nationale recht van die partij gebruikte documenten waaruit de oorsprong van de gebruikte materialen blijkt;
- c) in de overeenkomstsluitende partij afgegeven of opgestelde, en volgens het nationale recht van die partij gebruikte documenten waaruit de be- of verwerking in de EER blijkt;
- d) certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED of oorsprongsverklaringen of oorsprongsverklaringen EUR-MED waaruit de oorsprong van de gebruikte materialen blijkt, die overeenkomstig dit protocol in de overeenkomstsluitende partijen zijn afgegeven of opgesteld, of die in een in artikel 3 genoemd land zijn opgesteld overeenkomstig oorsprongsregels die gelijk zijn aan de oorsprongsregels in dit protocol;
- e) leveranciersverklaringen waaruit de in de EER verrichte be- of verwerking van de gebruikte materialen blijkt en die in de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig dit protocol zijn opgesteld;
- f) passende bewijsstukken betreffende be- of verwerking buiten de EER in toepassing van artikel 11 waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van dat artikel is voldaan.

*Artikel 29***Bewaring van bewijzen van oorsprong, leveranciersverklaringen en andere bewijsstukken**

1. De exporteur die om de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED verzoekt, bewaart de in artikel 16, lid 3, bedoelde documenten gedurende ten minste drie jaar.

▼ M298

2. De exporteur die een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED opstelt, bewaart een kopie van deze oorsprongsverklaring en van de in artikel 21, lid 5, bedoelde documenten gedurende ten minste drie jaar.

3. De leverancier die een leveranciersverklaring opstelt, bewaart kopieën van de verklaring en van de factuur, de pakbon of het andere handelsdocument waaraan zijn verklaring werd gehecht, alsmede de in artikel 27, lid 6, bedoelde documenten gedurende ten minste drie jaar.

De leverancier die een langlopende leveranciersverklaring opstelt, bewaart kopieën van de verklaring en van de facturen, pakbonnen of andere handelsdocumenten betreffende de goederen waarop zijn aan de afnemer gezonden verklaring betrekking had, alsmede de in artikel 27, lid 6, bedoelde documenten gedurende ten minste drie jaar. Deze periode begint op de dag waarop deze langlopende leveranciersverklaring vervalt.

4. De douaneautoriteiten van het land van uitvoer die een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED afgeven, bewaren het in artikel 16, lid 2, bedoelde aanvraagformulier gedurende ten minste drie jaar.

5. De douaneautoriteiten van het land van invoer bewaren de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED en de oorsprongsverklaringen en oorsprongsverklaringen EUR-MED die bij hen werden ingediend gedurende ten minste drie jaar.

*Artikel 30***Verschillen en vormfouten**

1. Geringe verschillen tussen de gegevens op het bewijs van oorsprong en die op de documenten die voor het vervullen van de invoerformaliteiten bij het douanekantoor worden ingediend, maken het bewijs van oorsprong niet automatisch ongeldig indien blijkt dat dit document wel degelijk met de aangebrachte producten overeenstemt.

2. Kennelijke vormfouten, zoals typefouten, op het bewijs van oorsprong leiden niet tot weigering van dit document indien deze fouten niet van dien aard zijn dat zij twijfel doen rijzen over de juistheid van de daarin vermelde gegevens.

*Artikel 31***In euro uitgedrukte bedragen**

1. Voor de toepassing van artikel 21, lid 1, onder b), en artikel 26, lid 3, wordt, wanneer de producten gefactureerd zijn in een andere valuta dan de euro, de tegenwaarde van de in euro uitgedrukte bedragen in de nationale valuta van de lidstaten van de Europese Unie en van de in artikel 3 genoemde landen, jaarlijks door elk van de betrokken landen vastgesteld.

▼ **M298**

2. Artikel 21, lid 1, onder b), en artikel 26, lid 3, zijn van toepassing op zendingen op basis van de valuta waarin de factuur is opgesteld, overeenkomstig het bedrag dat door het betrokken land is vastgesteld.

3. De in een bepaalde nationale valuta te gebruiken bedragen zijn gelijk aan de tegenwaarde in die valuta van de in euro uitgedrukte bedragen op de eerste werkdag van de maand oktober van elk jaar. De bedragen worden de Europese Commissie uiterlijk op 15 oktober meegedeeld en zijn van toepassing vanaf 1 januari van het daaropvolgende jaar. De Europese Commissie stelt alle betrokken landen in kennis van de desbetreffende bedragen.

4. Een land mag het bedrag dat het resultaat is van de omrekening in zijn nationale valuta van een in euro uitgedrukt bedrag, naar boven of beneden afronden. Het afgeronde bedrag mag niet meer dan vijf procent afwijken van het bedrag dat het resultaat is van de omrekening. Een land mag de tegenwaarde in zijn nationale valuta van een in euro uitgedrukt bedrag ongewijzigd handhaven indien de omrekening van dat bedrag, ten tijde van de in lid 3 bedoelde jaarlijkse aanpassing, vóór afronding, leidt tot een stijging van minder dan 15 % van die tegenwaarde. De tegenwaarde in nationale valuta kan ongewijzigd blijven, indien de omrekening tot een daling van de tegenwaarde leidt.

5. De in euro uitgedrukte bedragen worden op verzoek van de overeenkomstsluitende partijen door het Gemengd Comité van de EER herzien. Bij deze herziening onderzoekt het Gemengd Comité of het wenselijk is de betreffende limieten in reële termen te handhaven. Het kan in dit verband besluiten de in euro uitgedrukte bedragen te wijzigen.

TITEL VI

REGELINGEN VOOR ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING*Artikel 32***Administratieve samenwerking**

1. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen doen elkaar via de Europese Commissie specimens van de afdrukken toekomen van de stempels die in hun douanekantoren worden gebruikt bij de afgifte van certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 en EUR-MED, alsmede de adressen van de douaneautoriteiten die belast zijn met de controle van deze certificaten en de oorsprongsverklaringen en oorsprongsverklaringen EUR-MED of leveranciersverklaringen.

2. Met het oog op de correcte toepassing van dit protocol verlenen de overeenkomstsluitende partijen elkaar, via de bevoegde douane-instansies, bijstand bij de controle op de echtheid van de EUR.1- en EUR-MED-certificaten en de oorsprongsverklaringen en oorsprongsverklaringen EUR-MED of leveranciersverklaringen en de juistheid van de daarin vermelde gegevens.

▼ M298*Artikel 33***Controle van de bewijzen van oorsprong**

1. Bewijzen van oorsprong worden achteraf, door middel van steekproeven, gecontroleerd of telkens wanneer de douaneautoriteiten van het land van invoer redenen hebben te twijfelen aan de echtheid van deze documenten, de oorsprong van de betrokken producten of de naleving van de andere voorwaarden van dit protocol.

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van het land van invoer het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED, de factuur, indien deze is overgelegd, de oorsprongsverklaring of de oorsprongsverklaring EUR-MED of een kopie van deze documenten, terug aan de douaneautoriteiten van het land van uitvoer, indien van toepassing onder vermelding van de redenen waarom een controle wordt aangevraagd. Zij voegen bij dit verzoek om controle alle documenten en gegevens die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens op het bewijs van oorsprong onjuist zijn.

3. De controle wordt verricht door de douaneautoriteiten van het land van uitvoer. Met het oog hierop zijn zij gerechtigd alle bewijsstukken op te vragen, de administratie van de exporteur in te zien en alle andere controles te verrichten die zij dienstig achten.

4. Wanneer de douaneautoriteiten van het land van invoer besluiten de preferentiële behandeling van de betrokken producten in afwachting van de resultaten van de controle niet toe te kennen, bieden zij de importeur aan de producten vrij te geven onder voorbehoud van de noodzakelijk geachte conservatoire maatregelen.

5. De resultaten van de controle worden zo spoedig mogelijk medegedeeld aan de douaneautoriteiten die deze hebben aangevraagd. In deze mededeling moet duidelijk worden aangegeven of de documenten echt zijn, of de betrokken producten als producten van oorsprong uit de EER of een in artikel 3 genoemd land beschouwd kunnen worden en of aan de andere voorwaarden van dit protocol is voldaan.

6. Wanneer bij gegronde twijfel binnen tien maanden na het controleverzoek geen antwoord is ontvangen of indien het antwoord onvoldoende gegevens bevat om de echtheid van het betrokken document of de werkelijke oorsprong van de producten vast te stellen, kennen de aanvragende douaneautoriteiten de preferentie niet toe, behoudens buitengewone omstandigheden.

*Artikel 34***Controle van de leveranciersverklaring**

1. Leveranciersverklaringen en langlopende leveranciersverklaringen worden achteraf door middel van steekproeven gecontroleerd of telkens wanneer de douaneautoriteiten van het land waar zulke verklaringen zijn gebruikt om EUR.1- of EUR-MED-certificaten of oorsprongsverklaringen of oorsprongsverklaringen EUR-MED op te stellen, redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van de verklaring of de juistheid van de daarin vermelde gegevens.

▼ M298

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van het land van invoer de leveranciersverklaring, de factuur, de pakbon of andere handelsdocumenten die betrekking hebben op de goederen die door de leveranciersverklaring werden gedekt terug aan de douaneautoriteiten van het land waar de verklaring werd opgesteld, onder vermelding van de materiële of formele redenen waarom een onderzoek wordt aangevraagd.

Zij verstrekken bij deze aanvraag om controle alle documenten en gegevens die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens in de leveranciersverklaring onjuist zijn.

3. De controle wordt verricht door de douaneautoriteiten van het land waar de leveranciersverklaring werd opgesteld. Met het oog hierop zijn zij gerechtigd alle bewijsstukken op te vragen, de administratie van de leverancier in te zien en alle andere controles te verrichten die zij dienstig achten.

4. De resultaten van de controle worden zo spoedig mogelijk medegedeeld aan de douaneautoriteiten die deze hebben aangevraagd. In deze mededeling moet duidelijk worden aangegeven of de gegevens in de leveranciersverklaring juist zijn en in hoeverre de verklaring in aanmerking kan worden genomen voor het opstellen van een EUR.1- of EUR-MED-certificaat of een oorsprongsverklaring of een oorsprongsverklaring EUR-MED.

*Artikel 35***Geschillenbeslechting**

Geschillen ten aanzien van de in de artikelen 33 en 34 bedoelde controles die niet onderling geregeld kunnen worden door de douaneautoriteiten die de controle hebben aangevraagd en de douaneautoriteiten die deze hebben moeten uitvoeren, en problemen in verband met de interpretatie van dit protocol worden aan het Gemengd Comité van de EER voorgelegd.

In alle gevallen is de wetgeving van het land van invoer van toepassing op de regeling van geschillen tussen een importeur en de douaneautoriteiten van het land van invoer.

*Artikel 36***Sancties**

Sancties worden getroffen tegen ieder die een document met onjuiste gegevens opstelt of laat opstellen met het doel een preferentiële behandeling van de goederen te verkrijgen.

*Artikel 37***Vrije zones**

1. De overeenkomstsluitende partijen nemen alle nodige maatregelen om te voorkomen dat producten die onder geleide van een bewijs van oorsprong worden verhandeld en die tijdens het vervoer in een op hun grondgebied gelegen vrije zone verblijven, door andere goederen worden vervangen of andere behandelingen ondergaan dan die welke gebruikelijk zijn om ze in goede staat te bewaren.

▼M298

2. In afwijking van lid 1 dienen de bevoegde douaneautoriteiten, wanneer producten van oorsprong uit de EER die onder dekking van een bewijs van oorsprong in een vrije zone zijn ingevoerd een be- of verwerking ondergaan, op verzoek van de exporteur een nieuw certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED af te geven mits deze be- of verwerking met de bepalingen van dit protocol overeenstemt.

TITEL VII**CEUTA EN MELILLA***Artikel 38***Toepassing van het protocol**

1. De in dit protocol gebruikte term „EER” heeft geen betrekking op Ceuta en Melilla. Onder „producten van oorsprong uit de EER” worden geen producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla verstaan.

2. Voor de toepassing van Protocol 49 betreffende producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla, is dit protocol van overeenkomstige toepassing met inachtneming van de bijzondere voorwaarden van artikel 39.

*Artikel 39***Bijzondere voorwaarden**

1. Mits zij rechtstreeks zijn vervoerd overeenkomstig artikel 12, worden beschouwd als:

1. producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla:

- a) volledig in Ceuta en Melilla verkregen producten;
- b) in Ceuta en Melilla verkregen producten bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a) bedoelde producten zijn gebruikt, mits:
 - i) deze producten be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 5,
 - of
 - ii) deze producten van oorsprong zijn uit de EER en zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan de in artikel 6 genoemde be- of verwerkingen;

2. producten van oorsprong uit de EER:

- a) geheel en al in de EER verkregen producten;
- b) in de EER verkregen producten, bij de vervaardiging waarvan andere dan de onder a) bedoelde producten zijn gebruikt, voor zover:
 - i) deze producten be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 5,
 - of

▼ M298

- ii) deze producten van oorsprong zijn uit Ceuta en Melilla of de EER en zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan de in artikel 6 genoemde be- of verwerkingen.
2. Ceuta en Melilla worden als één grondgebied beschouwd.
 3. De exporteur of zijn gemachtigde vertegenwoordiger vermeldt „EER” en „Ceuta en Melilla” in vak 2 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED of op de oorsprongsverklaring of de oorsprongsverklaring EUR-MED. Voor producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla wordt de oorsprong bovendien vermeld in vak 4 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR-MED of op de oorsprongsverklaring of de oorsprongsverklaring EUR-MED.
 4. De Spaanse douaneautoriteiten zijn belast met de toepassing van dit protocol in Ceuta en Melilla.
-

▼ **M298**

BIJLAGE I

Inleidende aantekeningen bij de lijst in bijlage II

Zie bijlage I bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

Elke verwijzing naar „dit aanhangsel” in opmerking 1 en 3.1 van bijlage I bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels moet worden gelezen als een verwijzing naar „dit protocol”.

▼ **M298**

BIJLAGE II

**Lijst van be- of verwerkingen van materialen die niet van oorsprong zijn
waardoor het vervaardigde product het karakter van product van oorsprong
verkrijgt**

Zie bijlage II bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de
pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

▼ **M298**

BIJLAGE IIIA

**Modellen van certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 en aanvraag van
een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1**

Zie bijlage IIIa bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de
pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

▼ **M298**

BIJLAGE IIIB

**Modellen van certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED en aanvraag
van een certificaat inzake goederenverkeer EUR-MED**

Zie bijlage IIIB bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de
pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

▼ **M298**

BIJLAGE IVA

Tekst van de oorsprongsverklaring

Zie bijlage IVa bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

▼ **M298**

BIJLAGE IVB

Tekst van de oorsprongsverklaring EUR-MED

Zie bijlage IVb bij aanhangsel I van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels.

▼ **M298***BIJLAGE V***Leveranciersverklaring**

Bij het opstellen van de leveranciersverklaring, waarvan de tekst hieronder is weergegeven, moet rekening worden gehouden met de voetnoten. De tekst van de voetnoten moet echter niet worden overgenomen.

LEVERANCIERSVERKLARING

voor goederen die in de EER een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen

Ondergetekende, leverancier van de goederen waarop het document in de bijlage betrekking heeft, verklaart dat:

1. De volgende materialen, die niet van oorsprong zijn uit de EER, in de EER bij de vervaardiging van deze goederen zijn gebruikt:

Omschrijving van de geleverde goederen ⁽¹⁾	Omschrijving van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn	GS-post van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn ⁽²⁾	Waarde van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn ⁽²⁾ ⁽³⁾
.....			
.....			
.....			
		Totaal	

2. Alle andere materialen die bij de vervaardiging van deze goederen in de EER zijn gebruikt, zijn van oorsprong uit de EER.
3. De volgende goederen hebben buiten de EER een be- of verwerking ondergaan overeenkomstig artikel 11 van Protocol 4 bij de overeenkomst waardoor in totaal de volgende waarde werd toegevoegd

Omschrijving van de geleverde goederen	Totale toegevoegde waarde die buiten de EER is verkregen ⁽⁴⁾

.....	
.....	
.....	

(Plaats en datum)

(Naam en handtekening van de leverancier; gevolgd door de naam van de ondertekenaar in in blokletters)

▼ **M298**

- (¹) Indien de factuur, het volgbriefje of het andere handelsdocument waaraan de verklaring is gehecht, op verschillende soorten goederen betrekking heeft of op goederen waarin niet in dezelfde mate materialen die niet van oorsprong zijn, zijn verwerkt, moet de leverancier dit duidelijk aangeven.

Voorbeeld:

Het document heeft betrekking op verschillende modellen elektromotoren van post 8501 die worden gebruikt bij de vervaardiging van wasmachines van post 8450. Bij de vervaardiging van deze motoren zijn materialen gebruikt die niet van oorsprong zijn en waarvan het soort en de waarde per model verschillen. Deze modellen moeten derhalve in de eerste kolom apart worden opgegeven en de gegevens die in de andere kolommen worden gevraagd moeten eveneens voor elk model apart worden opgegeven, zodat de wasmachinefabrikant weet of de verschillende modellen elektromotoren die hij gebruikt het karakter van product van oorsprong bezitten.

- (²) Slechts invullen, indien nodig.

Voorbeelden:

Volgens de regel voor kledingstukken van ex Hoofdstuk 62 mogen garens worden gebruikt die niet van oorsprong zijn. Indien een producent van dergelijke kledingstukken in Frankrijk weefsels uit Noorwegen importeert die daar verkregen zijn uit garens dat niet van oorsprong is, dan is het voldoende dat de leverancier uit de Europese Unie verklaart dat de gebruikte garens niet van oorsprong zijn. Hij behoeft daarbij niet de GS-post en de waarde van het garens te vermelden.

Een producent van ijzerdraad van post 7217 die dit ijzerdraad van ijzeren staven heeft vervaardigd die niet van oorsprong zijn, dient in de tweede kolom „ijzeren staven” in te vullen. Wanneer dit draad gebruikt wordt bij de vervaardiging van een machine waarvoor de regel van oorsprong geldt, dat materialen die niet van oorsprong zijn slechts tot een bepaald percentage gebruikt mogen worden, dan moet in de derde kolom de waarde worden vermeld van de staven die niet van oorsprong zijn.

- (³) Onder „waarde van de materialen” wordt verstaan de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER is betaald. De precieze waarde van elk gebruikt materiaal dat niet van oorsprong is, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.

- (⁴) Onder „totale toegevoegde waarde” wordt verstaan alle kosten die buiten de EER zijn gemaakt, met inbegrip van de waarde van alle materialen die daar aan het product zijn toegevoegd. De precieze waarde die buiten de EER is verkregen, wordt opgegeven per eenheid van de goederen die in de eerste kolom zijn vermeld.

▼ **M298***BIJLAGE VI***Langlopende leveranciersverklaring**

Bij het opstellen van de langlopende leveranciersverklaring, waarvan de tekst hieronder is weergegeven, moet rekening worden gehouden met de voetnoten. De tekst van de voetnoten moet echter niet worden overgenomen.

LANGLOPENDE LEVERANCIERSVERKLARING

voor goederen die in de EER een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen

Ondergetekende, leverancier van de goederen waarop dit document betrekking heeft en die regelmatig geleverd worden aan ⁽¹⁾ verklaart het volgende:

1. De volgende materialen, die niet van oorsprong zijn uit de EER, in de EER bij de vervaardiging van deze goederen zijn gebruikt:

Omschrijving van de geleverde goederen ⁽²⁾	Omschrijving van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn	GS-post van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn ⁽³⁾	Waarde van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
.....			
.....			
.....			
Totaal			

2. Alle andere materialen die bij de vervaardiging van deze goederen in de EER zijn gebruikt, zijn van oorsprong uit de EER.
3. De volgende goederen hebben buiten de EER een be- of verwerking ondergaan overeenkomstig artikel 11 van Protocol 4 bij de overeenkomst waardoor in totaal de volgende waarde werd toegevoegd:

Omschrijving van de geleverde goederen	Totale toegevoegde waarde die buiten de EER is verkregen ⁽⁵⁾
.....	
.....	
.....	

Deze verklaring is geldig voor alle toekomstige zendingen van deze goederen die worden verzonden van

tot ⁽⁶⁾

Ik verbind mij ertoe ⁽¹⁾ zodra deze verklaring niet meer geldig is, hiervan onmiddellijk in kennis te stellen.

.....
(Plaats en datum)

.....
.....
(Naam en handtekening van de leverancier; gevolgd door de naam van de ondertekenaar in blokletters)

▼ **M298**

- (¹) Naam en adres van de afnemer.
- (²) Indien de factuur, het volgbriefje of het andere handelsdocument waaraan de verklaring is gehecht, op verschillende soorten goederen betrekking heeft of op goederen waarin niet in dezelfde mate materialen die niet van oorsprong zijn, zijn verwerkt, moet de leverancier dit duidelijk aangeven.
- Voorbeeld:
Het document heeft betrekking op verschillende modellen elektromotoren van post 8501 die worden gebruikt bij de vervaardiging van wasmachines van post 8450. Bij de vervaardiging van deze motoren zijn materialen gebruikt die niet van oorsprong zijn en waarvan het soort en de waarde per model verschillen. Deze modellen moeten derhalve in de eerste kolom apart worden opgegeven en de gegevens die in de andere kolommen worden gevraagd moeten eveneens voor elk model apart worden opgegeven, zodat de wasmachiniefabrikant weet of de verschillende modellen elektromotoren die hij gebruikt het karakter van product van oorsprong bezitten.
- (³) Slechts invullen, indien nodig.
- Voorbeelden:
Volgens de regel voor kledingstukken van ex Hoofdstuk 62 mogen garens worden gebruikt die niet van oorsprong zijn. Indien een producent van dergelijke kledingstukken in Frankrijk weefsels uit Noorwegen importeert die daar verkregen zijn uit garens dat niet van oorsprong is, dan is het voldoende dat de leverancier uit de Europese Unie verklaart dat de gebruikte garens niet van oorsprong zijn. Hij behoeft daarbij niet de GS-post en de waarde van het garen te vermelden.
Een producent van ijzerdraad van post 7217 die dit ijzerdraad van ijzeren staven heeft vervaardigd die niet van oorsprong zijn, dient in de tweede kolom „ijzeren staven” in te vullen. Wanneer dit draad gebruikt wordt bij de vervaardiging van een machine waarvoor de regel van oorsprong geldt, dat materialen die niet van oorsprong zijn slechts tot een bepaald percentage gebruikt mogen worden, dan moet in de derde kolom de waarde worden vermeld van de staven die niet van oorsprong zijn.
- (⁴) Onder „waarde van de materialen” wordt verstaan de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER is betaald. De precieze waarde van elk gebruikt materiaal dat niet van oorsprong is, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.
- (⁵) Onder „totale toegevoegde waarde” wordt verstaan alle kosten die buiten de EER zijn gemaakt, met inbegrip van de waarde van alle materialen die daar aan het product zijn toegevoegd. De precieze waarde die buiten de EER is verkregen, wordt opgegeven per eenheid van de goederen die in de eerste kolom zijn vermeld.
- (⁶) Data invullen. De geldigheidsduur van de langetermijnverklaring van de leverancier mag normaliter een tijdvak van twaalf maanden niet overschrijden, onder voorbehoud van de voorwaarden die worden vastgesteld door de douaneautoriteiten van het land waar de langetermijnverklaring van de leverancier is opgesteld.

▼ **M298****GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING**

betreffende de aanvaarding van bewijzen van oorsprong die in het kader van de in artikel 3 van Protocol 4 bedoelde overeenkomsten werden afgegeven voor producten van oorsprong uit de Europese Unie, IJsland of Noorwegen

1. Bewijzen van oorsprong die in het kader van de in artikel 3 van Protocol 4 bedoelde overeenkomsten werden afgegeven voor producten van oorsprong uit de Europese Unie, IJsland of Noorwegen, worden aanvaard voor de toekenning van de preferentiële behandeling waarin de EER-overeenkomst voorziet.
2. Dergelijke producten worden als van oorsprong uit de EER beschouwd indien zij in een aldaar verkregen product zijn verwerkt. Het is niet noodzakelijk dat deze materialen toereikende be- of verwerkingen hebben ondergaan.
3. Wanneer dergelijke producten onder de EER-overeenkomst vallen, worden zij bij wederuitvoer naar een andere overeenkomstsluitende partij van de EER als van oorsprong uit de EER beschouwd.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

betreffende het Vorstendom Andorra

1. Producten van de hoofdstukken 25 tot en met 97 van het Geharmoniseerd Systeem van oorsprong uit het Vorstendom Andorra worden door IJsland, Liechtenstein en Noorwegen behandeld als producten van oorsprong uit de Europese Unie in de zin van deze overeenkomst.
2. Protocol 4 is van overeenkomstige toepassing bij het bepalen van de oorsprong van de hierboven vermelde producten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

betreffende de Republiek San Marino

1. Producten van oorsprong uit de Republiek San Marino worden door IJsland, Liechtenstein en Noorwegen behandeld als producten van oorsprong uit de Europese Unie in de zin van deze overeenkomst.
2. Protocol 4 is van overeenkomstige toepassing bij het bepalen van de oorsprong van de hierboven vermelde producten.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING

betreffende de opzegging van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels door een overeenkomstsluitende partij

1. Indien een overeenkomstsluitende partij bij de EER-overeenkomst de depositaris van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels schriftelijk te kennen geeft de conventie op grond van artikel 9 te willen opzeggen, onderhandelt de terugtrekkende overeenkomstsluitende partij onverwijld met alle andere overeenkomstsluitende partijen bij de EER-overeenkomst over oorsprongsregels voor de toepassing van deze overeenkomst.
2. Tot de inwerkingtreding van deze nieuw overeengekomen oorsprongsregels blijven de op het moment van opzegging geldende oorsprongsregels in aanhangsel I en, in voorkomend geval, de relevante bepalingen van aanhangsel II van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels van overeenkomstige toepassing tussen de terugtrekkende overeenkomstsluitende partij en de andere overeenkomstsluitende partijen bij de EER-overeenkomst. Vanaf de opzegging worden de oorsprongsregels in aanhangsel I en, in voorkomend geval, de relevante bepalingen van aanhangsel II van de conventie echter zo uitgelegd dat zij uitsluitend bilaterale cumulatie tussen de terugtrekkende overeenkomstsluitende partij en de andere overeenkomstsluitende partijen bij de EER-overeenkomst toestaan.

▼ **M353***AANHANGSEL A***ALTERNATIEVE TOEPASSELIJKE REGELS VAN OORSPRONG**

Regels voor facultatieve toepassing tussen de overeenkomstsluitende partijen bij de Regionale Conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels („de PEM-conventie”), in afwachting van de sluiting en de inwerkingtreding van de wijziging van de PEM-conventie

(„de regels” of „de overgangsregels”)

*DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUCTEN VAN OORSPRONG” EN
METHODEN VAN ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING*

INHOUDSOPGAVE**TITEL I ALGEMENE BEPALINGEN**

Artikel 1 **Definities**

TITEL II DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUCTEN VAN OORSPRONG”

Artikel 2 **Algemene vereisten**

Artikel 3 **Geheel en al verkregen producten**

Artikel 4 **Toereikende be- of verwerking**

Artikel 5 **Tolerantieregels**

Artikel 6 **Ontoereikende be- of verwerking**

Artikel 7 **Cumulatie van oorsprong**

Artikel 8 **Toepassingsvoorwaarden van de cumulatie van oorsprong**

Artikel 9 **Determinerende eenheid**

Artikel 10 **Stellen en assortimenten**

Artikel 11 **Neutrale elementen**

Artikel 12 **Gescheiden boekhouding**

TITEL III TERRITORIALITEITSVEREISTEN

Artikel 13 **Territorialiteitsbeginsel**

Artikel 14 **Niet-wijziging**

Artikel 15 **Tentoonstellingen**

▼ M353**TITEL IV TERUGGAVE OF VRIJSTELLING VAN RECHTEN**

Artikel 16 Teruggave of vrijstelling van douanerechten

TITEL V BEWIJS VAN OORSPRONG

Artikel 17 Algemene vereisten

Artikel 18 Voorwaarden voor het opstellen van een oorsprongsverklaring

Artikel 19 Toegelaten exporteur

Artikel 20 Procedure voor de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1

Artikel 21 Afgifte achteraf van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1

Artikel 22 Afgifte van een duplicaat van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1

Artikel 23 Geldigheid van het bewijs van oorsprong

Artikel 24 Vrije zones

Artikel 25 Vereisten bij invoer

Artikel 26 Invoer in deelzendingen

Artikel 27 Vrijstelling van het bewijs van oorsprong

Artikel 28 Verschillen en vormfouten

Artikel 29 Leveranciersverklaring

Artikel 30 Bedragen in euro's

TITEL VI SAMENWERKINGSBEGINSELEN EN BEWIJSSTUKKEN

Artikel 31 Bewijsstukken, bewaring van de bewijzen van oorsprong en andere stukken

Artikel 32 Geschillenregeling

TITEL VII ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

Artikel 33 Kennisgeving en samenwerking

Artikel 34 Controle van de bewijzen van oorsprong

Artikel 35 Controle van de leveranciersverklaring

Artikel 36 Sancties

▼ **M353****TITEL VIII TOEPASSING VAN HET AANHANGSEL**Artikel 37 **Liechtenstein**Artikel 38 **Republiek San Marino**Artikel 39 **Vorstendom Andorra**Artikel 40 **Ceuta en Melilla**

Lijst van bijlagen

BIJLAGE I: **Aantekeningen bij de lijst in bijlage II**BIJLAGE II: **Lijst van be- of verwerkingen van materialen die niet van oorsprong zijn waardoor het vervaardigde product het karakter van product van oorsprong verkrijgt**BIJLAGE III: **Tekst van de oorsprongsverklaring**BIJLAGE IV: **Model van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 en aanvraag voor een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1**BIJLAGE V: **Bijzondere voorwaarden met betrekking tot producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla**BIJLAGE VI: **Leveranciersverklaring**BIJLAGE VII: **Langlopende leveranciersverklaring**

▼ **M353**

TITEL I
ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van deze regels wordt verstaan onder:

- (a) „toepassende overeenkomstsluitende partij”: een overeenkomstsluitende partij bij de PEM-conventie die deze regels opneemt in haar bilaterale preferentiële handelsovereenkomsten met een andere overeenkomstsluitende partij bij de PEM-conventie; hieronder vallen ook de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst;
- (b) „hoofdstukken”, „posten” en „onderverdelingen”: de hoofdstukken, posten en onderverdelingen (vier- of zescijfercodes) van de nomenclatuur die het Verdrag over het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en codering van goederen („geharmoniseerd systeem”) vormt met de wijzigingen ingevolge de aanbeveling van de Internationale Douaneraad van 26 juni 2004;
- (c) „ingedeeld”: de indeling van een goed onder een bepaalde post of onderverdeling van het geharmoniseerde systeem;
- (d) „zending”: producten die ofwel gelijktijdig van één exporteur naar één geadresseerde worden gezonden,
 - (i) ofwel
 - (ii) vergezeld gaan van één enkel vervoersdocument vanaf de verzending bij de exporteur tot de aankomst bij de geadresseerde of, in afwezigheid van een dergelijk document, van één enkele factuur;
- (e) „douaneautoriteiten van de partij of toepassende overeenkomstsluitende partij” voor de Europese Unie: een douaneautoriteit van een lidstaat van de Europese Unie;
- (f) „douanewaarde”: de waarde zoals bepaald volgens de Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VII van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel van 1994 (WTO-Overeenkomst inzake douanewaarde);
- (g) „prijs af fabriek”: de prijs die voor het product af fabriek is betaald aan de fabrikant in de EER in wiens bedrijf de laatste be- of verwerking is verricht, voor zover in die prijs de waarde is begrepen van alle gebruikte materialen en alle andere aan de vervaardiging verbonden kosten, verminderd met alle binnenlandse belastingen die worden of kunnen worden terugbetaald wanneer het verkregen product wordt uitgevoerd. Wanneer de laatste be- of verwerking aan een fabrikant is uitbesteed, verwijst de term „fabrikant” naar het bedrijf dat de be- of verwerking heeft uitbesteed.

▼ **M353**

Wanneer de betaalde prijs niet alle kosten dekt die verbonden zijn aan de vervaardiging van het product in de EER, is de prijs af fabriek de som van al die kosten, verminderd met alle binnenlandse belastingen die worden of kunnen worden terugbetaald wanneer het verkregen product wordt uitgevoerd;

- (h) „onderling vervangbaar materiaal” of „onderling vervangbaar product”: materiaal of product van dezelfde soort en handelskwaliteit, met dezelfde technische en fysieke kenmerken en waartussen geen onderscheid mogelijk is;
- (i) „goederen”: zowel materialen als producten;
- (j) „vervaardiging”: elke soort be- of verwerking, met inbegrip van assemblage;
- (k) „materiaal”: alle ingrediënten, grondstoffen, componenten, delen enz., die bij de vervaardiging van het product worden gebruikt;
- (l) „maximuminhoud van niet van oorsprong zijnde materialen”: de maximale hoeveelheid niet van oorsprong zijnde materialen die is toegestaan om een vervaardiging te beschouwen als een toereikende be- of verwerking om de oorsprong te verlenen. Deze hoeveelheid kan worden uitgedrukt in procenten van de prijs af fabriek van het product of in procenten van het nettogewicht van de gebruikte materialen van een bepaalde groep hoofdstukken, een hoofdstuk, post of onderverdeling;
- (m) „product”: het product dat wordt vervaardigd, zelfs indien dit bestemd is om later bij de vervaardiging van een ander product te worden gebruikt;
- (n) „gebied”: het grondgebied, de binnenwateren en de territoriale zee van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst waarop de EER-Overeenkomst betrekking heeft;
- (o) „toegevoegde waarde”: de prijs af fabriek van het product verminderd met de douanewaarde van alle gebruikte materialen van oorsprong uit de andere toepassende overeenkomstsluitende partijen waarmee cumulatie van toepassing is of, indien de douanewaarde niet bekend is of niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die in de EER voor deze materialen werd betaald;

▼ M353

- (p) „waarde van de materialen”: de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER is betaald. Wanneer de waarde van de gebruikte materialen van oorsprong moet worden vastgesteld, is dit punt van overeenkomstige toepassing.

TITEL II

DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUCTEN VAN OORSPRONG”*Artikel 2***Algemene vereisten**

1. Voor de toepassing van de EER-Overeenkomst worden de volgende producten beschouwd van oorsprong te zijn uit de EER:

- (a) geheel en al in de EER verkregen producten in de zin van artikel 3;
- (b) in de EER verkregen producten, waarin materialen zijn verwerkt die daar niet geheel en al zijn verkregen, mits deze materialen in de EER een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan in de zin van artikel 4.

In dit verband worden de gebieden van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst waarop de overeenkomst van toepassing is, als een enkel grondgebied beschouwd.

2. Niettegenstaande lid 1 wordt het grondgebied van het Vorstendom Liechtenstein voor de vaststelling van de oorsprong van de in de tabellen I en II van Protocol nr. 3 genoemde producten geacht geen deel uit te maken van de EER. Deze producten worden uitsluitend geacht van oorsprong te zijn uit de EER indien ze geheel en al verkregen zijn op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst of indien ze aldaar een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

*Artikel 3***Geheel en al verkregen producten**

1. Als geheel en al in de EER verkregen worden beschouwd:

- (a) uit de zeebodem of de ondergrond ervan gewonnen minerale producten en mineraal water;
- (b) aldaar gekweekte of geoogste producten van het plantenrijk, met inbegrip van waterplanten;
- (c) aldaar geboren en gehouden levende dieren;
- (d) producten afkomstig van aldaar gehouden levende dieren;

▼ **M353**

- (e) producten afkomstig van aldaar geboren en gehouden geslachte dieren;
- (f) producten van de aldaar bedreven jacht en visserij;
- (g) producten van de aquacultuur, wanneer de vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren aldaar zijn geboren of uit eieren, larven, jonge vis of visbroed zijn gekweekt;
- (h) producten van de zeevisserij en andere buiten een territoriale zee door haar schepen uit de zee gewonnen producten;
- (i) uitsluitend uit de in punt h) bedoelde producten aan boord van haar fabrieksschepen vervaardigde producten;
- (j) aldaar verzamelde gebruikte artikelen die slechts voor de terugwinning van grondstoffen kunnen dienen;
- (k) resten en afval afkomstig van aldaar verrichte fabricagehandelingen;
- (l) producten gewonnen uit de buiten haar territoriale zee gelegen zeebodem of de ondergrond ervan, mits de partij exclusieve rechten heeft op de exploitatie van deze zeebodem of de ondergrond ervan;
- (m) goederen die aldaar uitsluitend uit de in de punten a) tot en met l) bedoelde producten zijn vervaardigd.

2. De termen „haar schepen” en „haar fabrieksschepen” in lid 1, punt h) respectievelijk i), zijn slechts van toepassing op schepen en fabrieksschepen die aan elk van de volgende vereisten voldoen:

- (a) zij zijn geregistreerd in een lidstaat van de Europese Unie of in een EVA-staat;
- (b) zij voeren de vlag van een lidstaat van de Europese Unie of een EVA-staat;
- (c) zij voldoen aan een van de volgende voorwaarden:
 - (i) zij behoren voor ten minste 50 % toe aan onderdanen van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst, of
 - (ii) zij behoren toe aan vennootschappen die:
 - hun hoofdkantoor en hun belangrijkste economische activiteiten in een lidstaat van de Europese Unie of in een EVA-staat hebben, en
 - voor ten minste 50 % toebehoren aan de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst of aan openbare lichamen of onderdanen daarvan.

3. Voor de toepassing van lid 2 worden de EVA-staten geacht één toepassende overeenkomstsluitende partij te vormen.

▼ **M353***Artikel 4***Toereikende be- of verwerking**

1. Onverminderd lid 3 van dit artikel en artikel 6 worden producten die niet geheel en al zijn verkregen in de EER, geacht een toereikende be- of verwerking te hebben ondergaan wanneer aan de in lijst in bijlage II genoemde voorwaarden is voldaan.

2. Indien een product dat overeenkomstig lid 1 de oorsprong van de EER heeft verkregen, als materiaal wordt gebruikt bij de vervaardiging van een ander product, wordt geen rekening gehouden met de niet-oorsprongsmaterialen die bij de vervaardiging ervan kunnen zijn gebruikt.

3. Voor elk product wordt bepaald of aan de eisen van lid 1 is voldaan.

Wanneer de relevante regel evenwel gebaseerd is op een maximuminhoud van niet-oorsprongsmaterialen, kunnen de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst exporteurs toestemming verlenen om overeenkomstig lid 4 een gemiddelde te berekenen van de prijs af fabriek van het product en de waarde van de niet-oorsprongsmaterialen om rekening te houden met schommelingen in kosten en wisselkoersen.

4. Indien het in lid 3, tweede alinea, bedoelde geval van toepassing is, worden een gemiddelde prijs van het product af fabriek en een gemiddelde waarde van de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen berekend respectievelijk op basis van de som van de prijzen af fabriek van de gehele verkoop van hetzelfde product in het voorgaande boekjaar en de som van de waarde van alle niet-oorsprongsmaterialen die gebruikt zijn bij de vervaardiging van hetzelfde product in het voorgaande boekjaar, zoals gedefinieerd in die overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst of, wanneer cijfers voor een geheel boekjaar ontbreken, een kortere periode die echter niet minder dan drie maanden kan zijn.

5. Exporteurs die gekozen hebben voor een berekening op basis van gemiddelden, moeten deze methode consistent toepassen in het jaar volgende op het referentieboekjaar dan wel, indien van toepassing, in het jaar volgende op de kortere periode die als referentieperiode is gebruikt. Zij mogen ophouden deze methode toe te passen wanneer zij vaststellen dat in een bepaald boekjaar, of in een bepaalde kortere representatieve periode van niet minder dan drie maanden, de schommelingen in de kosten of wisselkoersen die de toepassing van die methode rechtvaardigden, hebben opgehouden.

6. De in lid 4 bedoelde gemiddelden worden gebruikt als respectievelijk de prijs af fabriek en de waarde van niet van oorsprong zijnde materialen, om vast te stellen of voldaan is aan de voorwaarde van de maximuminhoud van niet van oorsprong zijnde materialen.

▼ **M353***Artikel 5***Tolerantieregel**

1. In afwijking van artikel 4 en met inachtneming van de leden 2 en 3 van dit artikel mogen niet-oorsprongsmaterialen die volgens de in de lijst in bijlage II opgenomen voorwaarden bij de vervaardiging van een bepaald product niet mogen worden gebruikt, toch worden gebruikt, mits het totale nettogewicht of de totale waarde niet hoger is dan:

- (a) 15 % van het nettogewicht van het product voor producten die onder de hoofdstukken 2 en 4 tot en met 24 vallen, met uitzondering van verwerkte visserijproducten van hoofdstuk 16;
- (b) 15 % van de prijs af fabriek van het product voor andere dan onder a) vallende producten.

Dit lid is niet van toepassing op producten die onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het geharmoniseerde systeem vallen, waarvoor de afwijkingen gelden die in de aantekeningen 6 en 7 van bijlage I vermeld zijn.

2. Lid 1 van dit artikel staat niet toe dat de percentages voor de maximuminhoud van niet van oorsprong zijnde materialen zoals vastgesteld in de regels in de lijst in bijlage II worden overschreden.

3. De leden 1 en 2 van dit artikel zijn niet van toepassing op producten die geheel en al zijn verkregen in de EER in de zin van artikel 3. Onverminderd artikel 6 en artikel 9, lid 1, is de in die bepalingen vastgestelde afwijking toch van toepassing op producten waarvoor de regel in de lijst in bijlage II vereist dat de bij de vervaardiging van het product gebruikte materialen geheel en al zijn verkregen.

*Artikel 6***Ontoereikende be- of verwerking**

1. Onverminderd lid 2 van dit artikel worden de volgende behandelingen als ontoereikend beschouwd om de oorsprong te verlenen, ongeacht of aan de voorwaarden van artikel 4 wordt voldaan:

- (a) behandelingen om de producten tijdens vervoer en opslag in goede staat te bewaren;
- (b) splitsen en samenvoegen van colli;
- (c) wassen, schoonmaken; stofvrij maken, verwijderen van roest, olie, verf of dergelijke;
- (d) strijken of persen van textiel;

▼ M353

- (e) eenvoudig schilderen en polijsten;
- (f) ontvliezen of doppen en geheel of gedeeltelijk vermalen van rijst; polijsten en glanzen van granen en rijst;
- (g) kleuren of aromatiseren van suiker of vormen van suikerklonten; geheel of gedeeltelijk vermalen van kristalsuiker;
- (h) pellen, ontpitten en schillen van noten, vruchten en groenten;
- (i) aanscherpen, eenvoudig vermalen of versnijden;
- (j) zeven, sorteren, classificeren, assorteren (daaronder begrepen het samenstellen van stellen of assortimenten van artikelen);
- (k) eenvoudig plaatsen in flessen, flacons, blikken, zakken, kratten of dozen, bevestigen op kaarten of platen en alle andere eenvoudige handelingen in verband met de opmaak;
- (l) aanbrengen of opdrukken van merken, etiketten, beeldmerken of andere soortgelijke onderscheidingstekens op de producten zelf of op de verpakking;
- (m) eenvoudig mengen van producten, ook van verschillende soorten;
- (n) mengen van suiker met enige stof;
- (o) eenvoudig toevoegen van water of verdunnen, drogen of denatureren van producten;
- (p) eenvoudig samenvoegen van delen van artikelen tot een volledig artikel en het uit elkaar nemen van producten;
- (q) slachten van dieren;
- (r) twee of meer van de in de punten a) tot en met q) genoemde handelingen tezamen.

2. Om te bepalen of de be- of verwerkingen die een bepaald product heeft ondergaan, ontoereikend zijn in de zin van lid 1 worden alle behandelingen die dit product in de EER heeft ondergaan, samen in aanmerking genomen.

*Artikel 7***Cumulatie van oorsprong**

1. Onverminderd artikel 2 worden producten beschouwd als van oorsprong uit de EER indien zij aldaar zijn verkregen uit materialen van oorsprong uit een toepassende overeenkomstsluitende partij, op voorwaarde dat de in de EER verrichte be- of verwerkingen meer inhouden dan de in artikel 6 beschreven handelingen. De materialen hoeven geen toereikende be- of verwerking te hebben ondergaan.

▼ **M353**

2. Indien de in de EER verrichte be- of verwerkingen niet meer inhouden dan de in artikel 6 beschreven behandelingen, wordt het product dat is verkregen uit materialen van oorsprong uit een andere toepassende overeenkomstsluitende partij, alleen als van oorsprong uit de EER beschouwd indien de aldaar toegevoegde waarde groter is dan die van de gebruikte materialen van oorsprong uit een andere toepassende overeenkomstsluitende partij. Is dit niet het geval, dan wordt het verkregen product beschouwd als van oorsprong uit de toepassende overeenkomstsluitende partij die de hoogste waarde vertegenwoordigt van bij de vervaardiging van het eindproduct in de EER gebruikte oorsprongsmaterialen vertegenwoordigt.

3. Onverminderd artikel 2 en met uitzondering van producten die onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 vallen, worden be- of verwerkingen die in een andere toepassende overeenkomstsluitende partij dan een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst zijn verricht, geacht te zijn verricht in de EER wanneer de daarbij verkregen producten verdere be- of verwerkingen ondergaan in de EER.

4. Onverminderd artikel 2 worden, uitsluitend voor de bilaterale handel tussen de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst voor producten die onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 vallen, be- of verwerkingen die in de invoerende overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst zijn verricht, geacht te zijn verricht in de EER wanneer de producten verdere be- of verwerkingen ondergaan in de EER.

Voor de toepassing van dit lid worden de deelnemers aan het stabilisatie- en associatieproces van de Europese Unie en de Republiek Moldavië als één toepassende overeenkomstsluitende partij beschouwd.

5. De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst kunnen er middels een besluit van het Gemengd Comité van de EER gezamenlijk voor kiezen de toepassing te verlengen van lid 3 van dit artikel inzake de invoer van producten die onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 vallen.

6. Met het oog op de cumulatie in de zin van de leden 3 tot en met 5 van dit artikel worden producten van oorsprong uitsluitend geacht van oorsprong te zijn uit de EER indien de be- of verwerkingen die zij daar hebben ondergaan, meer inhouden dan de in artikel 6 beschreven handelingen.

7. Producten van oorsprong uit de toepassende overeenkomstsluitende partijen die in de EER geen be- of verwerking ondergaan, behouden hun oorsprong wanneer zij naar een van de andere toepassende overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst worden uitgevoerd.

*Artikel 8***Toepassingsvoorwaarden van de cumulatie van oorsprong**

1. De cumulatie waarin artikel 7 voorziet, kan slechts worden toegepast indien:

▼ **M353**

- (a) een preferentiële handelsovereenkomst overeenkomstig artikel XXIV van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 (GATT) van toepassing is tussen de toepassende overeenkomstsluitende partijen die betrokken zijn bij het verkrijgen van de oorsprong, en de overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst van bestemming, en
- (b) goederen de oorsprong hebben verkregen door toepassing van oorsprongsregels die gelijk zijn aan die in deze regels.

2. Kennisgevingen waaruit blijkt dat is voldaan aan de vereisten voor de toepassing van cumulatie, worden gepubliceerd in de Publicatieblad van de Europese Unie (C-reeks) en in een officiële publicatie in andere overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst, volgens hun eigen procedures.

De cumulatie waarin artikel 7 voorziet, is van toepassing met ingang van de datum die in deze kennisgevingen is vermeld.

De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst verstrekken de Europese Commissie de bijzonderheden over de relevante overeenkomsten met andere toepassende overeenkomstsluitende partijen met inbegrip van de datum van inwerkingtreding van deze regels.

3. Op het bewijs van oorsprong wordt in het Engels de vermelding „CUMULATION APPLIED WITH (naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij/partijen in het Engels)” wanneer producten de oorsprong hebben verkregen door toepassing van cumulatie van oorsprong in overeenstemming met artikel 7.

Indien een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt gebruikt als bewijs van oorsprong, wordt die vermelding aangebracht in vak 7 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

4. De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst kunnen besluiten om voor de binnen de EER uitgevoerde producten die de oorsprong hebben verkregen door toepassing van cumulatie van oorsprong in overeenstemming met artikel 7, af te zien van de eis om de in lid 3 van dit artikel bedoelde vermelding in het bewijs van oorsprong op te nemen ⁽¹⁾.

De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst stellen de Europese Commissie overeenkomstig artikel 8, lid 2, in kennis van de ontheffing.

Artikel 9

Determinerende eenheid

1. De determinerende eenheid voor de toepassing van deze regels is het product dat bij de bepaling van de indeling volgens de nomenclatuur van het geharmoniseerde systeem als de basiseenheid wordt beschouwd. Hieruit volgt dat:

⁽¹⁾ De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst komen overeen af te zien van de eis om de in artikel 8, lid 3, bedoelde vermelding in het bewijs van oorsprong op te nemen.

▼ M353

- (a) wanneer een product, bestaande uit een groep of verzameling van artikelen, onder één enkele post van het geharmoniseerde systeem wordt ingedeeld, het geheel de in aanmerking te nemen eenheid vormt;
 - (b) wanneer een zending uit een aantal identieke producten bestaat die onder dezelfde post van het geharmoniseerde systeem worden ingedeeld, elk product voor de toepassing van deze regels afzonderlijk moet worden genomen.
2. Wanneer volgens algemene regel 5 van het geharmoniseerde systeem de verpakking meetelt voor het vaststellen van de indeling, telt deze ook mee voor het vaststellen van de oorsprong.
3. Toebehoren, reserveonderdelen en gereedschappen die samen met materieel, machines, apparaten of voertuigen worden verzonden en deel uitmaken van de normale uitrusting daarvan en in de prijs af fabriek zijn begrepen, worden geacht één geheel te vormen met het materieel respectievelijk de machines, apparaten of voertuigen in kwestie.

*Artikel 10***Stellen en assortimenten**

Stellen of assortimenten in de zin van algemene regel 3 van het geharmoniseerde systeem worden als van oorsprong beschouwd indien alle samenstellende delen van oorsprong zijn.

Een stel of assortiment bestaande uit producten van oorsprong en producten die niet van oorsprong zijn, wordt toch als van oorsprong beschouwd indien de waarde van de producten die niet van oorsprong zijn, niet hoger is dan 15 % van de prijs af fabriek van het stel of assortiment.

*Artikel 11***Neutrale elementen**

Om te bepalen of een product een product van oorsprong is, hoeft niet te worden nagegaan wat de oorsprong is van bij de vervaardiging van dat product gebruikte:

- (a) energie en brandstof;
- (b) fabrieksuitrusting;
- (c) machines en werktuigen;
- (d) goederen die in de uiteindelijke samenstelling van het product niet voorkomen en waarvan het ook niet de bedoeling is dat zij daarin voorkomen.

▼ **M353***Artikel 12***Gescheiden boekhouding**

1. Indien zowel van oorsprong als niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare materialen worden gebruikt bij de be- of verwerking van een product, mogen marktdeelnemers deze materialen beheren met behulp van een gescheiden boekhouding zonder dat zij apart moeten worden opgeslagen.

2. Marktdeelnemers mogen zowel van oorsprong als niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare producten van post 1701 beheren met behulp van een gescheiden boekhouding zonder dat de producten apart moeten worden opgeslagen.

3. De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst mogen eisen dat voor de toepassing van een gescheiden boekhouding vooraf een vergunning moet worden aangevraagd bij de douaneautoriteiten. De douaneautoriteiten mogen het verlenen van de vergunning afhankelijk stellen van alle door hen passend geachte voorwaarden en houden toezicht op het gebruik van de vergunning. De douaneautoriteiten kunnen de vergunning te allen tijde intrekken wanneer de houder er op enigerlei wijze oneigenlijk gebruik van maakt of niet aan een van de andere in deze regels vastgestelde voorwaarden voldoet.

Door middel van een gescheiden boekhouding moet worden gegarandeerd dat er te allen tijde niet meer producten als „van oorsprong uit de EER” kunnen worden beschouwd dan het geval zou zijn geweest bij een methode van fysieke scheiding van de voorraden.

De methode van de gescheiden boekhouding wordt toegepast en de toepassing van die methode wordt geregistreerd overeenkomstig de algemeen aanvaarde boekhoudkundige beginselen die in de overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst van toepassing zijn.

4. De gebruiker van de in de leden 1 en 2 bedoelde methode stelt bewijzen van oorsprong op of vraagt om de afgifte ervan voor de hoeveelheid producten die als van oorsprong uit de EER kunnen worden beschouwd. De begunstigde geeft op verzoek van de douaneautoriteiten een verklaring af over de wijze waarop de hoeveelheden zijn beheerd.

TITEL III

TERRITORIALITEITSVEREISTEN*Artikel 13***Territorialiteitsbeginsel**

1. Aan de in titel II beschreven voorwaarden moet ononderbroken zijn voldaan in de EER.

2. Indien producten van oorsprong uit de EER naar een ander land zijn uitgevoerd en vervolgens terugkeren, worden zij als niet van oorsprong beschouwd tenzij ten genoegen van de douaneautoriteiten kan worden aangetoond dat:

(a) de teruggekeerde producten dezelfde zijn als de eerder uitgevoerde producten, en

▼ **M353**

- (b) zij tijdens de periode dat ze in dat land waren of waren uitgevoerd, geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die welke noodzakelijk waren om ze in goede staat te bewaren.

3. Het verkrijgen van de oorsprong overeenkomstig de voorwaarden van titel II wordt niet beïnvloed door buiten de EER verrichte be- of verwerkingen van uit de EER uitgevoerde en vervolgens wederingevoerde materialen, mits:

- (a) die materialen geheel en al in de EER zijn verkregen dan wel, voorafgaand aan de uitvoer, be- of verwerkingen hebben ondergaan die meer inhouden dan de in artikel 6 beschreven handelingen, en

- (b) ten genoegen van de douaneautoriteiten kan worden aangetoond dat:

- (i) de wederingevoerde producten het resultaat zijn van de be- of verwerking van de uitgevoerde materialen, en

- (ii) de totale, door de toepassing van dit artikel buiten de EER verkregen toegevoegde waarde niet meer dan 10 % bedraagt van de prijs af fabriek van het als product van oorsprong aangemerkte eindproduct.

4. Voor de toepassing van lid 3 van dit artikel zijn de voorwaarden in titel II voor het verkrijgen van de oorsprong niet van toepassing op buiten de EER verrichte be- of verwerkingen. Wanneer evenwel in de lijst in bijlage II een regel is opgenomen met een maximumwaarde voor alle gebruikte niet-oorsprongsmaterialen om de oorsprong van het eindproduct te bepalen, mag de totale waarde van de niet-oorsprongsmaterialen die in het gebied van de betrokken overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst zijn verwerkt, samen met de totale, door de toepassing van dit artikel buiten de EER verkregen toegevoegde waarde, het vermelde percentage niet overschrijden.

5. Voor de toepassing van de leden 3 en 4 wordt onder „totale toegevoegde waarde” verstaan alle buiten de EER gemaakte kosten, met inbegrip van de waarde van de aldaar toegevoegde materialen.

6. De leden 3 en 4 van dit artikel zijn niet van toepassing op producten die niet aan de voorwaarden van de lijst in bijlage II voldoen of die slechts door toepassing van de algemene tolerantieregel van artikel 5 als in toereikende mate be- of verwerkt kunnen worden aangemerkt.

7. De in dit artikel bedoelde be- of verwerkingen buiten de EER moeten plaatsvinden in het kader van de regeling passieve veredeling of een soortgelijke regeling.

▼ **M353***Artikel 14***Niet-wijziging**

1. De bij de EER-Overeenkomst vastgestelde preferentiële behandeling is uitsluitend van toepassing op producten die aan de eisen van deze regels voldoen en bij invoer zijn aangegeven in een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst op voorwaarde dat die producten dezelfde zijn als die welke uit de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst zijn uitgevoerd. Zij mogen op geen enkele wijze gewijzigd zijn en ook geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die welke noodzakelijk zijn om ze in goede staat te bewaren, of dan de toevoeging of het aanbrengen van merken, etiketten, verzegelingen of documentatie ter naleving van specifieke binnenlandse vereisten van de overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst van invoer, welke behandelingen zijn verricht onder douanetoezicht in het derde land of de derde landen van doorvoer of splitsing, voordat zij tot verbruik worden aangegeven.

2. De producten of zendingen mogen worden opgeslagen op voorwaarde dat zij in het derde land of de derde landen van doorvoer onder douanetoezicht blijven.

3. Onverminderd titel V van dit aanhangsel mogen zendingen worden gesplitst op voorwaarde dat zij in het derde land of de derde landen van splitsing onder douanetoezicht blijven.

4. In geval van twijfel kan de overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst van invoer de importeur of diens vertegenwoordiger steeds vragen de nodige documenten voor te leggen waaruit blijkt dat aan de bepalingen van dit artikel is voldaan, welk bewijs op enigerlei wijze kan worden geleverd en met name door:

- (a) vervoersovereenkomsten zoals cognossementen;
- (b) feitelijk of concreet bewijsmateriaal zoals merktekens of nummers van colli;
- (c) een certificaat waarin wordt bevestigd dat de goederen geen behandeling hebben ondergaan, afgegeven door de douaneautoriteiten van het land of de landen van doorvoer of splitsing, of andere stukken waaruit blijkt dat de goederen onder douanetoezicht zijn gebleven in het land of de landen van doorvoer of splitsing, of
- (d) ander bewijsmateriaal betreffende de goederen zelf.

*Artikel 15***Tentoonstellingen**

1. Op producten van oorsprong die zijn verzonden naar een tentoonstelling in een ander land dan dat waarmee cumulatie van toepassing is overeenkomstig de artikelen 7 en 8, en die na de tentoonstelling zijn verkocht voor invoer in de EER, zijn bij invoer de bepalingen van de EER-Overeenkomst van toepassing mits ten genoegen van de douaneautoriteiten wordt aangetoond dat:

- (a) een exporteur de producten vanuit een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst naar het land van de tentoonstelling heeft verzonden en deze daar heeft tentoongesteld;

▼ **M353**

- (b) de exporteur de producten heeft verkocht of op andere wijze heeft afgestaan aan een persoon in een andere overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst;
- (c) de producten tijdens of onmiddellijk na de tentoonstelling in dezelfde staat als waarin zij naar de tentoonstelling zijn gegaan, zijn verzonden, en
- (d) de producten, vanaf het moment dat zij naar de tentoonstelling werden verzonden, niet voor andere doeleinden zijn gebruikt dan om op die tentoonstelling te worden vertoond.

2. Een bewijs van oorsprong wordt afgegeven of opgesteld overeenkomstig titel V van dit aanhangsel, en op de normale wijze bij de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst van invoer worden ingediend. Op dit bewijs moeten de naam en het adres van de tentoonstelling zijn vermeld. Indien nodig kunnen aanvullende bewijsstukken worden verlangd ten aanzien van de voorwaarden waarop de producten waren tentoongesteld.

3. Lid 1 is van toepassing op alle tentoonstellingen, beurzen of soortgelijke openbare evenementen met een commercieel, industrieel, agrarisch of ambachtelijk karakter die niet voor particuliere doeleinden in winkels of bedrijfsruimten met het oog op de verkoop van buitenlandse producten worden gehouden, en gedurende welke de producten onder douanetoezicht zijn gebleven.

TITEL IV

TERUGGAVE OF VRIJSTELLING VAN RECHTEN*Artikel 16***Teruggave of vrijstelling van douanerechten**

1. Niet-oorsprongsmaterialen die gebruikt zijn bij de vervaardiging van onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 vallende producten van oorsprong uit de EER waarvoor overeenkomstig titel V van dit aanhangsel een bewijs van oorsprong is afgegeven of opgesteld, komen in de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst niet in aanmerking voor teruggave of vrijstelling van douanerechten in welke vorm dan ook.

2. Het verbod in lid 1 is van toepassing op elke regeling voor volledige of gedeeltelijke terugbetaling, kwijtschelding of niet-betaling van douanerechten of heffingen van gelijke werking die in de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst van toepassing is op bij de vervaardiging gebruikte materialen, indien een dergelijke terugbetaling, kwijtschelding of niet-betaling uitdrukkelijk of feitelijk toepassing vindt wanneer uit de bovenbedoelde materialen verkregen producten worden uitgevoerd, maar niet wanneer deze producten aldaar tot verbruik worden bestemd.

3. De exporteur van producten die door een bewijs van oorsprong zijn gedekt, moet steeds op verzoek van de douaneautoriteiten de nodige documenten kunnen voorleggen waaruit blijkt dat geen teruggave van rechten is verkregen ten aanzien van de bij de vervaardiging van de betrokken producten gebruikte niet-oorsprongsmaterialen en dat alle douanerechten of heffingen van gelijke werking die op deze materialen van toepassing zijn, daadwerkelijk zijn betaald.

▼ **M353**

4. Het verbod in lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst voor producten die de oorsprongsstatus hebben verkregen door toepassing van de in artikel 7, leden 4 of 5, genoemde cumulatie van oorsprong.

TITEL V

BEWIJS VAN OORSPRONG*Artikel 17***Algemene vereisten**

1. Producten van oorsprong die in een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst worden ingevoerd, vallen onder de toepassing van de EER-Overeenkomst op overlegging van een van de volgende bewijzen van oorsprong:

(a) een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, waarvan een model in bijlage IV bij dit aanhangsel is opgenomen;

(b) in de in artikel 18, lid 1, bedoelde gevallen, een verklaring van de exporteur op een factuur, pakbon of ander handelsdocument waarin de producten voldoende nauwkeurig zijn omschreven om ze te kunnen identificeren (hierna „oorsprongsverklaring” genoemd); de tekst van de oorsprongsverklaring is opgenomen in bijlage III bij dit aanhangsel.

2. Niettegenstaande lid 1 van dit artikel komen producten van oorsprong in de zin van deze regels in de in artikel 27 bedoelde gevallen in aanmerking voor de bepalingen van de EER-Overeenkomst zonder dat een van de in lid 1 van dit artikel bedoelde bewijzen van oorsprong hoeft te worden voorgelegd.

3. Onverminderd lid 1 kunnen de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst overeenkomen dat voor de onderlinge preferentiële handel de in lid 1, punten a) en b), van dit artikel genoemde bewijzen van oorsprong worden vervangen door attesten van oorsprong die zijn opgesteld door in een elektronische databank geregistreeerde exporteurs overeenkomstig de interne wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst.

Het gebruik van attesten van oorsprong die zijn opgesteld door in een elektronische databank geregistreeerde exporteurs dat door twee of meer toepassende overeenkomstsluitende partijen is overeengekomen, mag het gebruik van diagonale cumulatie met andere toepassende overeenkomstsluitende partijen niet belemmeren.

4. Voor de toepassing van lid 1 kunnen de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst overeenkomen om een systeem op te zetten waarmee de in lid 1, punten a) en b), van dit artikel genoemde bewijzen van oorsprong elektronisch kunnen worden afgegeven en/of ingediend.

▼ **M353**

5. Voor de toepassing artikel 7, indien artikel 8, lid 4, van toepassing is, moet de exporteur die is gevestigd in een toepassende overeenkomstsluitende partij die een bewijs van oorsprong afgeeft of vraagt om afgifte van een bewijs van oorsprong op basis van een ander bewijs van oorsprong waarvoor is afgezien van de eis om de in artikel 8, lid 3, bedoelde vermelding op te nemen, alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat aan de voorwaarden voor toepassing van cumulatie is voldaan en moet hij alle relevante documenten aan de douaneautoriteiten kunnen voorleggen.

*Artikel 18***Voorwaarden voor het opstellen van een oorsprongsverklaring**

1. Een oorsprongsverklaring als bedoeld in artikel 17, lid 1, punt b), mag worden opgesteld:

(a) door een toegelaten exporteur in de zin van artikel 19, of

(b) door andere exporteurs, voor zendingen bestaande uit een of meer colli met producten van oorsprong waarvan de totale waarde niet meer dan 6 000 EUR bedraagt.

2. Een oorsprongsverklaring mag worden opgesteld indien de producten als van oorsprong uit de EER of een toepassende overeenkomstsluitende partij kunnen worden beschouwd en aan de andere voorwaarden van deze regels voldoen.

3. De exporteur die een oorsprongsverklaring opstelt, moet op verzoek van de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst steeds de nodige documenten kunnen voorleggen waaruit blijkt dat de betrokken producten van oorsprong zijn en aan de andere voorwaarden van deze regels voldoen.

4. Deze oorsprongsverklaring, waarvan de tekst in bijlage III bij dit aanhangsel is opgenomen, wordt door de exporteur op de factuur, de pakbon of een ander handelsdocument getypt, gestempeld of gedrukt in een van de in die bijlage opgenomen taalversies, overeenkomstig de bepalingen van het nationale recht van de partij van uitvoer. Indien de oorsprongsverklaring met de hand wordt geschreven, moet dit met inkt en in blokletters gebeuren.

5. Oorsprongsverklaringen worden door de exporteur met de hand ondertekend. Een toegelaten exporteur in de zin van artikel 19 hoeft deze verklaring echter niet te ondertekenen, mits hij de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst een schriftelijke verklaring doet toekomen waarin hij de volle verantwoordelijkheid op zich neemt voor alle oorsprongsverklaringen waaruit zijn identiteit blijkt alsof hij deze met de hand had ondertekend.

▼ **M353**

6. Een oorsprongsverklaring kan door de exporteur worden opgesteld bij of na de uitvoer van de producten waarop zij betrekking heeft („de oorsprongsverklaring achteraf”), maar moet binnen twee jaar na de invoer van de producten waarop zij betrekking heeft, in het land van invoer worden aangeboden.

Wanneer een zending overeenkomstig artikel 14, lid 3, wordt gesplitst en op voorwaarde dat dezelfde termijn van twee jaar wordt nagekomen, wordt de oorsprongsverklaring achteraf opgesteld door de toegelaten exporteur van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst van de producten.

*Artikel 19***Toegelaten exporteur**

1. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst mogen, met inachtneming van de nationale voorschriften, een in die overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst gevestigde exporteur („de toegelaten exporteur”) vergunning verlenen om oorsprongsverklaringen op te stellen, ongeacht de waarde van de betrokken producten.

2. Een exporteur die een dergelijke vergunning aanvraagt, moet ten genoegen van de douaneautoriteiten alle nodige garanties bieden met betrekking tot de controle van de oorsprong van de producten en de naleving van de andere voorwaarden van deze regels.

3. De douaneautoriteiten kennen de toegelaten exporteur een vergunningnummer toe dat op de oorsprongsverklaring moet worden vermeld.

4. De douaneautoriteiten zien toe op het juiste gebruik van de vergunning. Zij kunnen de vergunning intrekken als de toegelaten exporteur er oneigenlijk gebruik van maakt en trekken deze in als de toegelaten exporteur niet langer de in lid 2 bedoelde garanties biedt.

*Artikel 20***Procedure voor de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1**

1. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt door de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst afgegeven op schriftelijke aanvraag van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, van zijn daartoe gemachtigde vertegenwoordiger.

2. Te dien einde vult de exporteur of zijn daartoe gemachtigde vertegenwoordiger zowel het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 als het aanvraagformulier in, waarvan de modellen in bijlage IV bij dit aanhangsel zijn opgenomen. Die formulieren worden ingevuld in een van de talen waarin de EER-Overeenkomst is opgesteld en in overeenstemming met de bepalingen van het nationale recht van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst. Worden zij met de hand ingevuld, dan moet dit met inkt en in blokletters gebeuren. De producten worden omschreven in het daartoe bestemde vak zonder dat er regels worden opengelaten. Indien dit vak niet volledig wordt ingevuld, wordt onder de laatste regel een horizontale lijn getrokken en wordt het niet-ingevulde gedeelte doorgeshaald.

▼ **M353**

3. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 bevat in vak 7 de verklaring in het Engels „TRANSITIONAL RULES”.

4. Exporteurs die om de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 verzoeken, moeten op verzoek van de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst waar dit certificaat wordt afgegeven, steeds de nodige documenten kunnen voorleggen waaruit blijkt dat de betrokken producten van oorsprong zijn en aan de andere voorwaarden van deze regels voldoen.

5. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven door de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst indien de betrokken producten beschouwd kunnen worden als producten van oorsprong en aan de andere eisen van deze regels voldoen.

6. De met de afgifte van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 belaste douaneautoriteiten nemen de nodige maatregelen om de oorsprong van de producten te controleren en om na te gaan of aan alle andere eisen van deze regels is voldaan. Met het oog hierop hebben zij het recht alle bewijsstukken op te vragen, de administratie van de exporteur in te zien en elke andere controle te verrichten die zij nodig achten. Zij zien er ook op toe dat de in lid 2 van dit artikel bedoelde formulieren naar behoren zijn ingevuld. Zij gaan met name na of het voor de omschrijving van de producten bestemde vak zodanig is ingevuld dat frauduleuze toevoegingen niet mogelijk zijn.

7. De datum van afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt vermeld in vak 11 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

8. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt door de douaneautoriteiten afgegeven en ter beschikking van de exporteur gesteld zodra de uitvoer van de goederen heeft plaatsgevonden of het gewaarborgd is dat dit zal gebeuren.

*Artikel 21***Afgifte achteraf van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1**

1. Niettegenstaande artikel 20, lid 8, kan een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden afgegeven na de uitvoer van de producten waarop het betrekking heeft, indien:

- (a) dit door een vergissing, onopzettelijk verzuim of bijzondere omstandigheden niet bij de uitvoer is afgegeven;
- (b) ten genoegen van de douaneautoriteiten is aangetoond dat een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 is afgegeven, maar dat dit bij de invoer om technische redenen niet is aanvaard;

▼ **M353**

- (c) de eindbestemming van de betrokken producten niet bekend was op het tijdstip van uitvoer en pas werd bepaald tijdens het vervoer of de opslag en na een mogelijke splitsing van een zending, overeenkomstig artikel 14, lid 3;
- (d) een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of EUR.MED is afgegeven overeenkomstig de regels van de PEM-conventie voor producten die volgens deze regels ook van oorsprong zijn; de exporteur neemt alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan de voorwaarden voor toepassing van cumulatie is voldaan en moet alle relevante documenten waaruit blijkt dat het product volgens deze regels van oorsprong is, aan de douaneautoriteiten kunnen voorleggen, of
- (e) een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 is afgegeven op basis van toepassing van artikel 8, lid 4, en bij invoer in een andere toepassende overeenkomstsluitende partij moet artikel 8, lid 3, worden toegepast.

2. Voor de toepassing van lid 1 vermeldt de exporteur in zijn aanvraag de plaats en de datum van uitvoer van de producten waarop het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 betrekking heeft, alsmede de redenen voor zijn aanvraag.

3. De douaneautoriteiten kunnen tot twee jaar na de datum van uitvoer tot afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 overgaan, maar pas nadat zij hebben vastgesteld dat de gegevens in de aanvraag van de exporteur overeenstemmen met die in het desbetreffende dossier.

4. In aanvulling op het vereiste krachtens artikel 20, lid 3, wordt op een achteraf afgegeven certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 in het Engels de volgende vermelding aangebracht: „ISSUED RETROSPECTIVELY”.

5. De in lid 4 bedoelde vermelding wordt aangebracht in vak 7 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

*Artikel 22***Afgifte van een duplicaat van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1**

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 kan de exporteur de douaneautoriteiten die dit certificaat hebben afgegeven, verzoeken een duplicaat op te maken aan de hand van de uitvoerdocumenten die in hun bezit zijn.

2. In aanvulling op het vereiste krachtens artikel 20, lid 3, wordt op het overeenkomstig lid 1 van dit artikel afgegeven duplicaat de volgende vermelding in het Engels aangebracht: „DUPLICATE”.

▼ M353

3. De in lid 2 bedoelde vermelding wordt aangebracht in vak 7 van het duplicaat van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.
4. Het duplicaat draagt dezelfde datum van afgifte als het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 en is vanaf die datum geldig.

*Artikel 23***Geldigheid van het bewijs van oorsprong**

1. Een bewijs van oorsprong is tien maanden geldig vanaf de datum van afgifte of opstelling in de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst en moet binnen deze periode aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst worden voorgelegd.
2. Bewijzen van oorsprong die na afloop van de in lid 1 genoemde geldigheidsduur aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst worden voorgelegd, kunnen met het oog op de toepassing van de tariefpreferenties worden aanvaard wanneer de verlate indiening het gevolg is van buitengewone omstandigheden.
3. In andere gevallen van verlate indiening kunnen de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst de bewijzen van oorsprong aanvaarden wanneer de producten vóór afloop van voornoemde termijn bij hen zijn aangebracht.

*Artikel 24***Vrije zones**

1. De overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst nemen alle nodige maatregelen om te voorkomen dat producten die onder geleide van een bewijs van oorsprong worden verhandeld en die tijdens het vervoer in een op hun grondgebied gelegen vrije zone verblijven, door andere goederen worden vervangen of andere behandelingen ondergaan dan die welke gebruikelijk zijn om ze in goede staat te bewaren.
2. Wanneer, in afwijking van lid 1, producten van oorsprong uit de EER of een toepassende overeenkomstsluitende partij onder dekking van een bewijs van oorsprong in een vrije zone worden ingevoerd en daar een be- of verwerking ondergaan, mag een nieuw bewijs van oorsprong worden afgegeven of opgesteld, mits deze be- of verwerking in overeenstemming is met deze regels.

*Artikel 25***Vereisten bij invoer**

Bewijzen van oorsprong worden bij de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst ingediend overeenkomstig de aldaar geldende procedures.

▼ **M353***Artikel 26***Invoer in deelzendingen**

Wanneer, op verzoek van de importeur en op de door de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst vastgestelde voorwaarden, gedemonteerde of niet-gemonteerde producten in de zin van algemene regel 2 a) voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem, vallende onder de afdelingen XVI en XVII of de posten 7308 en 9406, in deelzendingen worden ingevoerd, wordt één enkel bewijs van oorsprong bij de douaneautoriteiten ingediend bij de invoer van de eerste deelzending.

*Artikel 27***Vrijstellingen van het bewijs van oorsprong**

1. Producten die in kleine zendingen door particulieren aan particulieren worden verzonden of die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers, worden als producten van oorsprong toegelaten zonder dat een bewijs van oorsprong hoeft te worden voorgelegd, voor zover het om invoer gaat waaraan elk handelskarakter ontbreekt, er is aangegeven dat de producten aan de voorwaarden voor de toepassing van deze regels voldoen en er geen twijfel bestaat over de juistheid van die aangifte.

2. Onder invoer waaraan elk handelskarakter ontbreekt wordt verstaan:

- (a) incidentele invoer;
- (b) de invoer bestaat uitsluitend uit producten voor het persoonlijk gebruik van de ontvangers, de reizigers of de leden van hun gezin;
- (c) uit de aard en de hoeveelheid van de producten blijkt dat deze geen commerciële doeleinden dienen.

3. De totale waarde van die producten mag niet meer bedragen dan 500 EUR voor kleine zendingen of 1 200 EUR voor producten die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers.

*Artikel 28***Verschillen en vormfouten**

1. Geringe verschillen tussen de gegevens op een bewijs van oorsprong en de gegevens op de documenten die voor het vervullen van de invoerformaliteiten bij het douanekantoor worden ingediend, maken het bewijs van oorsprong niet automatisch ongeldig indien blijkt dat dat document wel degelijk met de aangebrachte producten overeenstemt.

▼ **M353**

2. Kennelijke vormfouten, zoals typfouten op een bewijs van oorsprong, leiden er niet toe dat de documenten als bedoeld in lid 1 van dit artikel worden geweigerd indien deze fouten niet van dien aard zijn dat zij twijfel doen rijzen over de juistheid van de gegevens in die documenten.

*Artikel 29***Leveranciersverklaring**

1. Wanneer in een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 is afgegeven of een oorsprongsverklaring is opgesteld voor oorsprongsproducten bij de vervaardiging waarvan overeenkomstig artikel 7, lid 3, of artikel 7, lid 4, goederen uit een andere toepassende overeenkomstsluitende partij zijn gebruikt die daar een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen, wordt rekening gehouden met de leveranciersverklaring die voor deze goederen overeenkomstig dit artikel is afgegeven.

2. De in lid 1 bedoelde leveranciersverklaring dient als bewijs van de be- of verwerking die de betrokken goederen in de EER of in een toepassende overeenkomstsluitende partij hebben ondergaan, bij de beoordeling of de producten bij de vervaardiging waarvan deze goederen zijn gebruikt, als producten van oorsprong uit de EER kunnen worden beschouwd en aan de andere eisen van deze regels voldoen.

3. Behalve in de in lid 4 bedoelde gevallen stelt de leverancier voor iedere zending goederen een afzonderlijke leveranciersverklaring op in de in bijlage VI omschreven vorm op een blad papier dat aan de factuur, de pakbon of een ander handelsdocument wordt gehecht waarin de betrokken goederen voldoende nauwkeurig zijn omschreven om ze te kunnen identificeren.

4. Wanneer een leverancier een bepaalde afnemer regelmatig goederen toezendt waarvan de be- of verwerking in de EER of in een toepassende overeenkomstsluitende partij naar verwachting gedurende een periode constant zal blijven, mag hij één enkele leveranciersverklaring opstellen („langlopende leveranciersverklaring”, elders ook „leveranciersverklaring voor herhaald gebruik”) ter dekking van opeenvolgende zendingen van deze goederen. Een langlopende leveranciersverklaring is gewoonlijk maximaal twee jaar geldig vanaf de datum van opstelling. De douaneautoriteiten van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de verklaring wordt opgesteld, stellen de voorwaarden vast waaronder verklaringen met een langere geldigheidsduur mogen worden opgesteld. De langlopende leveranciersverklaring wordt door de leverancier opgesteld in de in bijlage VII omschreven vorm en de goederen worden daarin voldoende nauwkeurig omschreven om ze te kunnen identificeren. De leverancier doet de afnemer deze verklaring toekomen voordat de eerste partij goederen waarop zij betrekking heeft, wordt verzonden of tegelijk met deze eerste zending. Indien de langlopende leveranciersverklaring niet langer betrekking heeft op de geleverde goederen, stelt de leverancier zijn afnemer hiervan onmiddellijk in kennis.

▼ **M353**

5. De in de leden 3 en 4 bedoelde leveranciersverklaringen worden getypt of gedrukt in een van de talen van de EER-Overeenkomst, overeenkomstig het nationale recht van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de verklaring wordt opgesteld, en wordt door de leverancier met de hand ondertekend. De verklaring mag ook met de hand worden geschreven; in dat geval moet dit met inkt en in blokletters gebeuren.

6. De leverancier die een verklaring opstelt, moet op verzoek van de douaneautoriteiten van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de verklaring is opgesteld, steeds de nodige documenten kunnen voorleggen waaruit blijkt dat de gegevens in zijn verklaring juist zijn.

*Artikel 30***Bedragen in euro's**

1. Voor de toepassing van artikel 18, lid 1, punt b), en artikel 27, lid 3, wordt, wanneer de producten gefactureerd zijn in een andere valuta dan de euro, de tegenwaarde in euro's van de bedragen in de nationale valuta's van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst jaarlijks door elk van de betrokken landen vastgesteld.

2. Artikel 18, lid 1, punt b), of artikel 27, lid 3, is van toepassing op zendingen op basis van de valuta waarin de factuur is opgesteld, overeenkomstig het bedrag dat door het betrokken land is vastgesteld.

3. De in een bepaalde nationale valuta te gebruiken bedragen zijn de tegenwaarde in die valuta van de bedragen in euro's op de eerste werkdag van de maand oktober. De tegenwaarde wordt de Europese Commissie uiterlijk 15 oktober meegedeeld en is van toepassing vanaf 1 januari van het daaropvolgende jaar. De Europese Commissie stelt alle betrokken landen in kennis van de desbetreffende bedragen.

4. Een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst mag het bedrag dat is verkregen door omrekening van een in euro's uitgedrukt bedrag in zijn nationale valuta, naar boven of naar beneden afronden. Het afgeronde bedrag mag niet meer dan 5 % afwijken van het door omrekening verkregen bedrag. Een partij mag de tegenwaarde in haar nationale valuta van een in euro's uitgedrukt bedrag ongewijzigd handhaven, indien de omrekening van dit bedrag bij de in lid 3 bedoelde jaarlijkse aanpassing, vóór afronding, tot een stijging van minder dan 15 % van die tegenwaarde leidt. De tegenwaarde in nationale valuta kan ongewijzigd blijven indien de omrekening tot een daling van de tegenwaarde leidt.

5. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst worden de bedragen in euro's door het Gemengd Comité van de EER herzien. Bij een dergelijke herziening onderzoekt het Gemengd Comité van de EER of het wenselijk is de betreffende limieten in reële termen te handhaven. Het kan in dit verband besluiten de in euro's uitgedrukte bedragen te wijzigen.

▼ **M353**

TITEL VI

SAMENWERKINGSBEGINSELEN EN BEWIJSSTUKKEN*Artikel 31***Bewijsstukken, bewaring van de bewijzen van oorsprong en andere stukken**

1. Een exporteur die een oorsprongsverklaring heeft opgesteld of een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 heeft aangevraagd, bewaart gedurende een periode van ten minste drie jaar na de datum van afgifte of opstelling van de oorsprongsverklaring een papieren of elektronische versie van dit bewijs van oorsprong, alsmede alle stukken waaruit blijkt dat de producten van oorsprong zijn.

2. De leverancier die een leveranciersverklaring opstelt, bewaart een kopie van deze verklaring en van alle facturen, pakbonnen of andere handelsdocumenten waaraan zijn verklaring werd gehecht, alsmede de in artikel 29, lid 6, bedoelde documenten, gedurende ten minste drie jaar.

De leverancier die een langlopende leveranciersverklaring opstelt, bewaart een kopie van deze verklaring en van alle facturen, pakbonnen of andere handelsdocumenten betreffende de goederen waarop zijn aan de betrokken afnemer gezonden verklaring betrekking heeft, alsmede de in artikel 29, lid 6, bedoelde documenten, gedurende ten minste drie jaar. Deze periode begint op de dag waarop de langlopende leveranciersverklaring vervalt.

3. Voor de toepassing van lid 1 vallen onder stukken waaruit blijkt dat de producten van oorsprong zijn onder meer:

- (a) een rechtstreeks bewijs, bijvoorbeeld aan de hand van de boekhouding of de interne administratie van de exporteur of leverancier, van de door hem verrichte be- of verwerkingen om het product te verkrijgen;
- (b) in de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij in overeenstemming met de nationale wetgeving afgegeven of opgestelde stukken die de oorsprong van de gebruikte materialen staven;
- (c) in de desbetreffende overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst in overeenstemming met de nationale wetgeving afgegeven of opgestelde stukken die de be- of verwerking van materialen in die overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst staven;
- (d) in de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst in overeenstemming met deze regels afgegeven of opgestelde oorsprongsverklaringen of certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 die de oorsprong van de gebruikte materialen staven;
- (e) passende bewijsstukken betreffende de be- of verwerking buiten de EER door toepassing van artikel 13 en 14 waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van deze artikelen is voldaan.

▼ M353

4. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst die een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven, bewaren het in artikel 20, lid 2, bedoelde aanvraagformulier gedurende ten minste drie jaar.

5. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst bewaren de oorsprongsverklaringen en de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 die bij hen werden ingediend, gedurende ten minste drie jaar.

6. Een leveranciersverklaring ten bewijze van de be- of verwerking van gebruikte materialen in een toepassende overeenkomstsluitende partij of in de EER, opgesteld in die toepassende overeenkomstsluitende partij of in de EER, wordt behandeld als een in artikel 18, lid 3, artikel 20, lid 4, en artikel 29, lid 6, bedoeld document dat moet staven dat producten die door een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of een oorsprongsverklaring zijn gedekt, als van oorsprong uit die toepassende overeenkomstsluitende partij of uit de EER kunnen worden beschouwd en aan de andere eisen van deze regels voldoen.

*Artikel 32***Geschillenregeling**

Indien er een geschil rijst in verband met de in de artikelen 34 en 35 beschreven controleprocedures, of in verband met de interpretatie van dit aanhangsel, dat niet kan worden geregeld tussen de douaneautoriteiten die de controle hebben aangevraagd en de douaneautoriteiten die die controle moeten uitvoeren, wordt dit voorgelegd aan het Gemengd Comité van de EER.

Op de regeling van geschillen tussen de importeur en de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst is in alle gevallen de wetgeving van dat land van toepassing.

TITEL VII

ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING*Artikel 33***Kennisgeving en samenwerking**

1. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst verstrekken elkaar specimens van de afdrucken van de stempels die in hun douanekantoren worden gebruikt bij de afgifte van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1, voorbeelden van de aan toegelaten exporteurs toegekende vergunningnummers en de adressen van de douaneautoriteiten die belast zijn met de controle van deze certificaten en oorsprongsverklaringen.

2. Ten behoeve van de correcte toepassing van deze regels verlenen de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst elkaar, via de bevoegde douaneautoriteiten, bijstand bij het controleren van de echtheid van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1, de oorsprongsverklaringen of de leveranciersverklaringen en van de juistheid van de daarin vermelde gegevens.

▼ **M353***Artikel 34***Controle van de bewijzen van oorsprong**

1. Bewijzen van oorsprong worden achteraf steekproefsgewijs gecontroleerd of ook wanneer de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst gegronde redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van deze documenten, de oorsprong van de betrokken producten of de naleving van de andere voorwaarden van deze regels.
2. Wanneer zij een verzoek om controle achteraf indienen, zenden de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, de factuur, indien die is voorgelegd, de oorsprongsverklaring of een kopie van deze documenten terug aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst, indien van toepassing onder vermelding van de redenen van het verzoek om controle. Zij verstrekken bij dit verzoek alle documenten en gegevens die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens op het bewijs van oorsprong onjuist zijn.
3. De controle wordt verricht door de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van uitvoer bij de EER-Overeenkomst. Met het oog hierop hebben zij het recht alle bewijsstukken op te vragen, de administratie van de exporteur in te zien en elke andere controle te verrichten die zij nodig achten.
4. Indien de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij van invoer bij de EER-Overeenkomst besluiten de preferentiële behandeling in afwachting van de resultaten van de controle niet toe te kennen, bieden zij de importeur aan de producten vrij te geven onder voorbehoud van de noodzakelijk geachte conservatoire maatregelen.
5. De douaneautoriteiten die om de controle hebben verzocht, worden zo snel mogelijk over de resultaten geïnformeerd. Hierbij moet duidelijk worden aangegeven of de documenten echt zijn, en of de betrokken producten kunnen worden beschouwd als van oorsprong uit de EER en aan de andere voorwaarden van deze regels voldoen.
6. Wanneer bij gegronde twijfel binnen tien maanden na het verzoek om controle geen antwoord is ontvangen of het antwoord niet voldoende gegevens bevat om de echtheid van het betrokken document of de werkelijke oorsprong van de producten vast te stellen, kennen de verzoekende douaneautoriteiten de preferentiële behandeling niet toe, behoudens buitengewone omstandigheden.

*Artikel 35***Controle van de leveranciersverklaring**

1. Leveranciersverklaringen of langlopende leveranciersverklaringen kunnen achteraf steekproefsgewijs worden gecontroleerd of ook wanneer de douaneautoriteiten van een overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst waar die verklaringen in aanmerking zijn genomen bij de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of de opstelling van een oorsprongsverklaring, gegronde redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van het document of de juistheid van de daarin vermelde gegevens.

▼ M353

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van de in lid 1 bedoelde partij de leveranciersverklaring of de langlopende leveranciersverklaring en de facturen, pakbonnen of andere handelsdocumenten die betrekking hebben op de goederen die door die verklaring zijn gedekt, terug aan de douaneautoriteiten van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de verklaring werd opgesteld, onder vermelding van de materiële of formele redenen van het verzoek om controle.

Zij verstrekken bij dit verzoek om controle achteraf alle documenten en gegevens die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens in de leveranciersverklaring of de langlopende leveranciersverklaring onjuist zijn.

3. De controle wordt verricht door de douaneautoriteiten van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de leveranciersverklaring of de langlopende leveranciersverklaring werd opgesteld. Met het oog hierop hebben zij het recht alle bewijsstukken op te vragen, de administratie van de leverancier in te zien en elke andere controle te verrichten die zij nodig acht.

4. De douaneautoriteiten die om de controle hebben verzocht, worden zo snel mogelijk over de resultaten geïnformeerd. Hierbij moet duidelijk worden aangegeven of de gegevens in de leveranciersverklaring of de langlopende leveranciersverklaring juist zijn, en de resultaten moeten hen in staat stellen te bepalen of en in hoeverre deze verklaring in aanmerking kon worden genomen bij de afgifte van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of de opstelling van een oorsprongsverklaring.

*Artikel 36***Sancties**

Elke overeenkomstsluitende partij bij de EER-Overeenkomst voorziet in het opleggen van straf-, civiel- of bestuursrechtelijke sancties voor schendingen van haar nationale wetgeving met betrekking tot deze regels.

TITEL VIII

TOEPASSING VAN AANHANGSEL A*Artikel 37***Liechtenstein**

Onverminderd artikel 2 wordt een product van oorsprong uit Liechtenstein als gevolg van de douane-unie tussen Zwitserland en Liechtenstein geacht van oorsprong te zijn uit Zwitserland.

*Artikel 38***Republiek San Marino**

Onverminderd artikel 2 wordt een product van oorsprong uit de Republiek San Marino als gevolg van de douane-unie tussen de Europese Unie en de Republiek San Marino geacht van oorsprong te zijn uit de Europese Unie.

▼ M353*Artikel 39***Vorstendom Andorra**

Onverminderd artikel 2 wordt een product van oorsprong uit het Vorstendom Andorra dat is ingedeeld onder de hoofdstukken 25 tot en met 97 van het geharmoniseerde systeem, als gevolg van de douane-unie tussen de Europese Unie en het Vorstendom Andorra geacht van oorsprong te zijn uit de Europese Unie.

*Artikel 40***Ceuta en Melilla**

1. Voor de toepassing van deze regels heeft de term „EER” geen betrekking op Ceuta en Melilla.
2. Voor de toepassing van Protocol nr. 49 bij de EER-Overeenkomst zijn deze regels van overeenkomstige toepassing op de producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla, met inachtneming van de bijzondere voorwaarden van bijlage V.

▼ M353*BIJLAGE I***AANTEKENINGEN BIJ DE LIJST IN BIJLAGE II****Aantekening 1 — Algemene inleiding**

In deze lijst zijn de voorwaarden omschreven waarop producten als voldoende be- of verwerkt worden beschouwd in de zin van artikel 4 van titel II van dit aanhangsel. Er zijn vier verschillende soorten oorsprongsregels, al naargelang van het product:

- (a) door be- of verwerking, waarbij een maximuminhoud van niet van oorsprong zijnde materialen niet mag worden overschreden;
- (b) door be- of verwerking, waardoor een product ontstaat dat onder een andere post (viercijfercode) of onderverdeling (zescijfercode) van het geharmoniseerde systeem valt dan de post (viercijfercode) of onderverdeling (zescijfercode) van de gebruikte materialen;
- (c) een specifieke be- of verwerking;
- (d) een be- of verwerking van geheel en al verkregen materialen.

Aantekening 2 — Structuur van de lijst

- 2.1. De eerste twee kolommen van de lijst geven het verkregen product aan. In kolom 1 is het nummer van de post of het hoofdstuk volgens het geharmoniseerd systeem vermeld en kolom 2 bevat de omschrijving van de goederen die volgens dat systeem onder die post of dat hoofdstuk vallen. Voor iedere post of ieder hoofdstuk in de kolommen 1 en 2 wordt in kolom 3 een regel gegeven. Een nummer in kolom 1 voorafgegaan door „ex” betekent dat de regels in kolom 3 alleen gelden voor het gedeelte van de post dat in kolom 2 is omschreven.
- 2.2. Wanneer in kolom 1 verscheidene postnummers zijn gegroepeerd of wanneer een hoofdstuknummer is vermeld en de omschrijving van de producten in kolom 2 derhalve in algemene bewoordingen is gesteld, dan zijn de regels daarnaast in kolom 3 van toepassing op alle producten die volgens het geharmoniseerde systeem onder de posten van het hoofdstuk of onder elk van de in kolom 1 gegroepeerde posten zijn ingedeeld.
- 2.3. Wanneer in de lijst verschillende regels worden gegeven voor verschillende producten die onder dezelfde post vallen, wordt na elk streepje dat deel van de post omschreven waarop de daarnaast in kolom 3 vermelde regels van toepassing zijn.
- 2.4. Wanneer in kolom 3 twee regels worden gegeven, gescheiden door het woord „of”, kan de exporteur kiezen welke regel hij toepast.

Aantekening 3 — Voorbeelden van toepassing van de regels

- 3.1. Op producten die de oorsprong hebben verkregen en die bij de vervaardiging van andere producten worden gebruikt, is artikel 4 van titel II van dit aanhangsel van toepassing ongeacht het feit of de oorsprong verkregen werd in de fabriek waar deze producten worden gebruikt of in een andere fabriek in de EER.

▼ M353

- 3.2. Overeenkomstig artikel 6 van titel II van dit aanhangsel moet de be- of verwerking meer inhouden dan de behandelingen die in dat artikel zijn genoemd. Indien dit niet het geval is, komen de goederen niet in aanmerking voor het preferentiële tarief, zelfs indien aan de voorwaarden in onderstaande lijst is voldaan.

Onder voorbehoud van artikel 6 van titel II van dit aanhangsel geven de regels in de lijst de minimumbewerking of -verwerking aan die vereist is; meer be- of verwerking verleent eveneens de oorsprong; omgekeerd kan minder be- of verwerking geen oorsprong verlenen.

Mag volgens een regel een niet van oorsprong zijnd materiaal in een bepaald productiestadium worden gebruikt, dan mag hetzelfde materiaal ook in een vroeger productiestadium worden gebruikt. Hetzelfde materiaal mag evenwel niet worden gebruikt in een later productiestadium.

Mag volgens een regel een niet van oorsprong zijnd materiaal in een bepaald productiestadium niet worden gebruikt, dan mag dat materiaal wel in een vroeger productiestadium worden gebruikt. Hetzelfde materiaal mag evenwel niet worden gebruikt in een later productiestadium.

Voorbeeld: wanneer volgens de regel in de lijst voor hoofdstuk 19 „het gewicht van niet-oorsprongsmaterialen van de posten 1101 tot en met 1108 niet hoger mag zijn dan 20 %”, geldt er geen beperking voor het gebruik (bv. de invoer) van granen van hoofdstuk 10 (materialen in een vroeger productiestadium).

- 3.3. In afwijking van aantekening 3.2 mogen, wanneer volgens de regel „materialen van een willekeurige post” gebruikt mogen worden, materialen van dezelfde post en met dezelfde omschrijving als het product worden gebruikt, onder voorbehoud evenwel van eventuele in die regel opgenomen beperkingen.

Wanneer echter de uitdrukking „vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met inbegrip van andere materialen van post ...” of „vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met inbegrip van andere materialen van dezelfde post als het product” wordt gebezigd, mogen materialen van alle posten worden gebruikt, met uitzondering van die welke onder dezelfde omschrijving in kolom 2 vallen als het product.

- 3.4. Wanneer volgens een regel in de lijst een product van meer dan één materiaal mag worden vervaardigd, betekent dit dat één of meer van deze materialen kunnen worden gebruikt. Het is niet noodzakelijk dat zij alle worden gebruikt.
- 3.5. Wanneer volgens een regel in de lijst een product van een bepaald materiaal moet worden vervaardigd, betekent dit niet dat geen andere materialen mogen worden gebruikt die vanwege hun aard hieraan niet kunnen voldoen.

▼ M353

- 3.6. Indien in een regel in de lijst twee percentages worden gegeven als maximumwaarde van niet-oorsprongsmaterialen die kunnen worden gebruikt, dan mogen die percentages niet bij elkaar worden opgeteld. De maximumwaarde van alle gebruikte niet-oorsprongsmaterialen mag het hoogste van de opgegeven percentages nooit overschrijden. Bovendien mogen de afzonderlijke percentages met betrekking tot bepaalde materialen niet worden overschreden.

Aantekening 4 — Algemene bepalingen betreffende bepaalde landbouwproducten

- 4.1. Landbouwproducten die zijn ingedeeld onder de hoofdstukken 6, 7, 8, 9, 10 en 12 en post 2401 die zijn gekweekt of geoogst in de EER, worden behandeld als van oorsprong uit de EER, zelfs indien zij zijn gekweekt uit ingevoerde zaden, bollen, wortels, stekken, enten, scheuten, knoppen of andere levende delen van planten.
- 4.2. Wanneer de hoeveelheid niet van oorsprong zijnde suiker in een bepaald product een bepaalde limiet niet mag overschrijden, wordt, bij de berekening van die limiet, rekening gehouden met het gewicht van suiker van post 1701 (sacharose) en 1702 (bv. fructose, glucose, lactose, maltose, isoglucose of invertsuiker) die is gebruikt bij de vervaardiging van het eindproduct en bij de vervaardiging van niet-producten van oorsprong die in het eindproduct zijn opgenomen.

Aantekening 5 — Terminologie in verband met bepaalde textielproducten

- 5.1. De term „natuurlijke vezels” in de lijst heeft betrekking op andere dan kunstmatige of synthetische vezels, met inbegrip van afval, in het stadium vóór het spinnen. Tenzij anders vermeld, omvat de term vezels die zijn gekaard, gekamd of anderszins bewerkt, doch niet gesponnen.
- 5.2. De term „natuurlijke vezels” omvat paardenhaar van post 0511, zijde van de posten 5002 en 5003, wol, fijn of grof haar van de posten 5101 tot en met 5105, katoen van de posten 5201 tot en met 5203 en ander plantaardige vezels van de posten 5301 tot en met 5305.
- 5.3. De termen „textielmassa”, „chemische stoffen” en „materialen voor het vervaardigen van papier” in de lijst hebben betrekking op materialen die niet onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 vallen, maar die gebruikt kunnen worden bij de vervaardiging van kunstmatige, synthetische of papieren vezels of garens.
- 5.4. De term „synthetische en kunstmatige stapelvezels” in de lijst heeft betrekking op kabel van synthetische of kunstmatige filamenten, op synthetische of kunstmatige stapelvezels en op synthetisch of kunstmatig afval van de posten 5501 tot en met 5507.
- 5.5. Bedrukken (indien in combinatie met weven, breien/haken, tuften of het aanbrengen van een flockprint) is gedefinieerd als een techniek waarmee een permanente, objectief te beoordelen functie, zoals kleur, design of technische prestaties, aan een textielsubstraat wordt toegevoegd met behulp van digitale, zeef-, wals- of transfertechnieken.
- 5.6. Bedrukken (als zelfstandige bewerking) is gedefinieerd als een techniek waarmee een permanente, objectief te beoordelen functie, zoals kleur, design of technische prestaties, aan een textielsubstraat wordt toegevoegd met behulp van digitale, zeef-, wals- of transfertechnieken, samen met ten minste twee bewerkingen van voorbereiding of afwerking (zoals wassen, bleken, merceriseren, thermofixeren, ruwen, kalenderen, krimpvrij maken, permanent finish, decatiseren, impregneren, herstellen en noppen), mits de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product.

▼ M353**Aantekening 6 — Toegestane afwijkingen voor producten die gemaakt zijn van een mengsel van textielmaterialen**

- 6.1. Indien voor een bepaald product in de lijst naar deze aantekening wordt verwezen, zijn de in kolom 3 van de lijst genoemde voorwaarden niet van toepassing op basistextielmaterialen die bij de vervaardiging van dat product zijn gebruikt en die, samen genomen, ten hoogste 15 % van het totale gewicht van alle gebruikte basistextielmaterialen uitmaken (zie ook de aantekeningen 6.3 en 6.4).
- 6.2. De in aantekening 6.1 genoemde afwijking is evenwel slechts van toepassing op gemengde producten die van twee of meer basistextielmaterialen zijn vervaardigd.

Basistextielmaterialen zijn:

- zijde;
- wol;
- grof dierenhaar;
- fijn dierenhaar;
- paardenhaar (crin);
- katoen;
- papier en materialen voor het vervaardigen van papier;
- vlas;
- hennep;
- jute en andere bastvezels;
- sisal en andere textielvezels van het geslacht „agave”;
- kokosvezels, abaca, ramee en andere plantaardige textielvezels;
- synthetische filamentvezels van polypropyleen;
- synthetische filamentvezels van polyester;
- synthetische filamentvezels van polyamide;
- synthetische filamentvezels van polyacrylonitril;
- synthetische filamentvezels van polyimide;
- synthetische filamentvezels van polytetrafluorethyleen;
- synthetische filamentvezels van poly(fenyleensulfide);
- synthetische filamentvezels van poly(vinylchloride);
- andere synthetische filamentvezels;
- kunstmatige filamentvezels van viscose;
- andere kunstmatige filamentvezels;
- filamenten die elektriciteit geleiden;

▼ M353

- synthetische stapelvezels van polypropyleen;
- synthetische stapelvezels van polyester;
- synthetische stapelvezels van polyamide;
- synthetische stapelvezels van polyacrylonitril;
- synthetische stapelvezels van polyimide;
- synthetische stapelvezels van polytetrafluorethyleen;
- synthetische stapelvezels van poly(fenyleensulfide);
- synthetische stapelvezels van poly(vinylchloride);
- andere synthetische stapelvezels;
- kunstmatige stapelvezels van viscose;
- andere kunstmatige stapelvezels;
- garen van polyurethaan met soepele segmenten van polyether, al dan niet omwoeld;
- producten van post 5605 (metaalgarens) met strippen bestaande uit een kern van aluminiumfolie of een kern van kunststoffolie, al dan niet bedekt met aluminiumpoeder, met een breedte van niet meer dan 5 mm, welke kern met behulp van een doorzichtig of gekleurd kleefmiddel tussen twee strippen kunststof is aangebracht;
- andere producten van post 5605;
- glasvezels;
- metaalvezels;
- minerale vezels.

6.3. Voor producten bevattende „garen van polyurethaan met soepele segmenten van polyether, ook indien omwoeld” bedraagt de toegestane afwijking voor dit garen ten hoogste 20 %.

6.4. In het geval van producten „met strippen bestaande uit een kern van aluminiumfolie of van kunststoffolie, al dan niet bedekt met aluminiumpoeder, met een breedte van niet meer dan 5 mm, welke kern met behulp van een doorzichtig of gekleurd kleefmiddel tussen twee strippen kunststof is aangebracht” bedraagt de toegestane afwijking voor de strippen ten hoogste 30 %.

Aantekening 7 — Andere toegestane afwijkingen voor bepaalde textielproducten

7.1. Voor textielproducten die in de lijst van een voetnoot zijn voorzien die naar deze aantekening verwijst, mogen textielmaterialen, met uitzondering van voeringen en tussenvoeringen, die niet voldoen aan de regel in kolom 3 van de lijst voor het betrokken geconfectioneerde product, worden gebruikt voor zover deze onder een andere post vallen dan het product en de waarde niet hoger is dan 15 % van de prijs af fabriek van het product.

▼ M353

- 7.2. Onverminderd aantekening 7.3 mogen materialen die niet onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 zijn ingedeeld bij de vervaardiging van textielproducten vrij worden gebruikt, of zij nu textiel bevatten of niet.
- 7.3. Wanneer een procentageregel van toepassing is, moet met de waarde van materialen die niet van oorsprong zijn en die niet onder de hoofdstukken 50 tot en met 63 zijn ingedeeld, rekening worden gehouden bij de berekening van de waarde van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn.

Aantekening 8 — Definitie van specifieke en eenvoudige behandelingen van bepaalde producten van hoofdstuk 27

- 8.1. Onder „specifieke behandeling” in de zin van de posten ex 2707 en 2713 wordt verstaan:

- (a) vacuümdistillatie;
- (b) herdistillatie volgens een proces van ver doorgevoerde splitsing;
- (c) kraken;
- (d) reforming;
- (e) extractie met behulp van selectieve oplosmiddelen;
- (f) een bewerking bestaande uit alle navolgende behandelingen: behandelen met geconcentreerd zwavelzuur, met rokend zwavelzuur of met zwavelzuuranhydride; neutraliseren met behulp van alkalische stoffen; ontkleuren en zuiveren met behulp van van nature actieve aarde, van geactiveerde aarde, van actieve koolstof of van bauxiet;
- (g) polymeriseren;
- (h) alkyleren;
- (i) isomeriseren.

- 8.2. Onder „specifieke behandeling” in de zin van de posten 2710, 2711 en 2712 wordt verstaan:

- (a) vacuümdistillatie;
- (b) herdistillatie volgens een proces van ver doorgevoerde splitsing;
- (c) kraken;
- (d) reforming;
- (e) extractie met behulp van selectieve oplosmiddelen;
- (f) een bewerking bestaande uit alle navolgende behandelingen: behandelen met geconcentreerd zwavelzuur, met rokend zwavelzuur of met zwavelzuuranhydride; neutraliseren met behulp van alkalische stoffen; ontkleuren en zuiveren met behulp van van nature actieve aarde, van geactiveerde aarde, van actieve koolstof of van bauxiet;
- (g) polymeriseren;
- (h) alkyleren;
- (i) isomeriseren;

▼ M353

- (j) uitsluitend voor de zware oliën van post ex 2710: ontzwavelen met gebruikmaking van waterstof, waardoor het zwavelgehalte van de behandelde producten met ten minste 85 % wordt verlaagd (methode ASTM D 1266-59 T);
- (k) uitsluitend voor de producten van post 2710: ontparaffineren, anders dan door enkel filtreren;
- (l) uitsluitend voor de zware oliën van post ex 2710: behandelen met waterstof, uitgezonderd ontzwavelen, waarbij de waterstof actief deelneemt aan een scheikundige reactie die, met behulp van een katalysator, onder een druk van meer dan 20 bar en bij een temperatuur van meer dan 250 °C wordt teweeggebracht. Eindbehandeling met waterstof van smeeroïën van post ex 2710 die in het bijzonder verbetering van de kleur of de stabiliteit ten doel heeft (bijvoorbeeld „hydrofinishing” of ontkleuren), wordt daarentegen niet als een specifiek behandeling aangemerkt,
- (m) uitsluitend voor stookolie van postex 2710: atmosferische distillatie, mits deze producten, distillatieverliezen inbegrepen, voor minder dan 30 % van het volume overdistilleren bij 300 °C, bepaald volgens de methode ASTM D 86;
- (n) uitsluitend voor andere zware oliën dan gasolie of stookolie van post ex 2710: behandelen met gebruikmaking van hoogfrequente glimontlading;
- (o) uitsluitend voor de producten van ex 2712, andere dan vaseline, ozokeriet, montaanwas, turfwas en paraffine, met een oliegehalte van minder dan 0,75 gewichtspercenten: olieaf scheiding door gefractioneerde kristallisatie.

8.3. Wat de posten ex 2707 en 2713 betreft, wordt geen oorsprong verleend door eenvoudige behandelingen zoals reinigen, decanteren, ontzouten, afsplitsen van water, filtreren, kleuren, merken, het verkrijgen van een bepaald zwavelgehalte door het mengen van producten met uiteenlopende zwavelgehalten, alle combinaties van die behandelingen of soortgelijke behandelingen.

Aantekening 9 — Definitie van specifieke processen en behandelingen van bepaalde producten

- 9.1. Producten die onder hoofdstuk 30 vallen en in de EER zijn verkregen door gebruik te maken van celculturen, worden als van oorsprong uit de EER beschouwd. Onder „celcultuur” wordt verstaan de teelt van menselijke, dierlijke en plantaardige cellen onder gecontroleerde omstandigheden (zoals vastgestelde temperaturen, groeimedium, gasmengsel en pH) buiten een levend organisme.
- 9.2. Producten die onder de hoofdstukken 29 (behalve 2905.43-2905.44), 30, 32, 33 (behalve 3302.10, 3301), 34, 35 (behalve 35.01, 3502.11-3502.19, 3502.20, 35.05), 36, 37, 38 (behalve 3809.10, 38.23, 3824.60, 38.26) en 39 (behalve 39.16-39.26) vallen en in de EER zijn verkregen door fermentatie, worden als van oorsprong uit de EER beschouwd. „Fermentatie” is een biotechnologisch proces waarbij menselijke, dierlijke of plantaardige cellen, bacteriën, gisten, schimmels of enzymen worden gebruikt voor de vervaardiging van producten die onder de hoofdstukken 29 tot en met 39 vallen.

▼ M353

9.3. De volgende verwerkingsactiviteiten worden overeenkomstig lid 1 van artikel 4 als toereikend beschouwd voor producten vallende onder de hoofdstukken 28, 29 (behalve 2905.43-2905.44), 30, 32, 33 (behalve 3302.10, 3301), 34, 35 (behalve 35.01, 3502.11-3502.19, 3502.20, 35.05), 36, 37, 38 (behalve 3809.10, 38.23, 3824.60, 38.26) en 39 (behalve 39.16-39.26):

- Chemische reactie: een „chemische reactie” is een proces (met inbegrip van een biochemisch proces) dat in een molecule met een nieuwe structuur resulteert doordat het de intramoleculaire verbindingen verbreekt en nieuwe intramoleculaire verbindingen tot stand brengt of doordat het de ruimtelijke ordening van de atomen in een molecule wijzigt. Een chemische reactie kan tot uiting komen in een wijziging van het „CAS-nummer”.

Voor oorsprongsdoeleinden worden de volgende processen buiten beschouwing gelaten: a) oplossing in water of in een ander oplosmiddel; b) verwijdering van oplosmiddelen, met inbegrip van als oplosmiddel gebruikt water; of c) toevoeging of verwijdering van water van kristallisatie. Een chemische reactie als hierboven gedefinieerd moet als oorsprongverlenend worden beschouwd.

- Mengsels: het doelbewust en evenredig gecontroleerd mengen (waaronder verspreiden) van materialen, anders dan de toevoeging van verdunningsmiddelen, om te voldoen aan vooraf vastgestelde specificaties waarbij een goed tot stand wordt gebracht met fysieke of chemische eigenschappen die relevant zijn voor de doeleinden of het gebruik van het goed en die verschillen van de inputmaterialen, moet als oorsprongverlenend worden beschouwd.

- Zuivering: zuivering moet als oorsprongverlenend worden beschouwd, mits de zuivering plaatsvindt in de EER en ertoe leidt dat aan een van de volgende criteria wordt voldaan:

(a) zuivering van een goed waarbij ten minste 80 % van bestaande onzuiverheden wordt verwijderd, of

(b) vermindering of verwijdering van onzuiverheden waarbij een goed geschikt wordt voor een of meer van de volgende toepassingen:

(i) stoffen van farmaceutische, medicinale, cosmetische, veterinaire of levensmiddelenkwaliteit;

(ii) chemische producten en reagentia voor analytische, diagnostische of laboratoriumtoepassingen;

(iii) elementen en componenten voor gebruik in micro-elektronica;

(iv) gespecialiseerde optische toepassingen;

(v) biotechnisch gebruik (bv. in celweek, in genetische technologie of als katalysator);

(vi) dragers, gebruikt in een scheidingsproces; of

(vii) gebruik in nucleaire toepassingen.

▼ M353

- Wijziging van deeltjesgrootte: het doelbewust en gecontroleerd wijzigen van de deeltjesgrootte van een goed, anders dan alleen door pletten of persen, waarbij een goed ontstaat met een bepaalde deeltjesgrootte, deeltjesgrootteverdeling of oppervlakte die relevant is voor de doeleinden van het verkregen goed, en met fysieke of chemische eigenschappen die verschillen van de inputmaterialen, moet als oorsprongverlenend worden beschouwd.
- Standaardmaterialen: standaardmaterialen (met inbegrip van standaardoplossingen) zijn preparaten die geschikt zijn voor analytische, kalibrerings- of referentietoepassingen met een precieze zuiverheid of verhoudingen die door de fabrikant zijn gecertificeerd. De productie van standaardmaterialen moet als oorsprongverlenend worden beschouwd.
- Isomerenscheiding: het isoleren of scheiden van isomeren uit een mengsel van isomeren moet als oorsprongverlenend worden beschouwd.

BIJLAGE II

LIJST VAN OORSPRONGVERLENENDE BE- OF VERWERKINGEN VAN NIET-OORSPRONGSMATERIALEN

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 1	Levende dieren	Alle dieren van hoofdstuk 1 moeten geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 2	Vlees en eetbare slachtafvallen	Vervaardiging waarbij al het vlees en het eetbare vleesafval in de producten van dit hoofdstuk geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 3	Vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewervelde waterdieren	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 3 geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 4	Melk en zuivelproducten; vogeleieren; natuurrhoning; eetbare producten van dierlijke oorsprong, elders genoemd noch elders onder begrepen	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 4 geheel en al verkregen zijn
ex Hoofdstuk 5	Andere producten van dierlijke oorsprong, elders genoemd noch elders onder begrepen; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
ex 0511 91	Niet eetbare kuit en hom	Alle kuit en hom is geheel en al verkregen
Hoofdstuk 6	Levende planten en producten van de bloemeteelt	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 6 geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 7	Groenten, planten, wortels en knollen, voor voedingsdoeleinden	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 7 geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 8	Fruit; schillen van citrusvruchten en van meloenen	Vervaardiging waarbij alle gebruikte fruit, schillen van citrusvruchten en van meloenen van hoofdstuk 8 geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 9	Koffie, thee, maté en specerijen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
Hoofdstuk 10	Granen	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 10 geheel en al verkregen zijn
Hoofdstuk 11	Producten van de meelindustrie; mout; zetmeel; inuline; tarwegluten	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van de hoofdstukken 8, 10 en 11, van de posten 0701, 0714, 2302 en 2303, en van onderverdeling 0710 10 geheel en al verkregen zijn

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 12	Oliehoudende zaden en vruchten; allerlei zaden, zaaigoed en vruchten; planten voor industrieel en voor geneeskundig gebruik; stro en voeder	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex Hoofdstuk 13	Gommen, harsen en andere plantensappen en plantenextracten; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
ex 1302	Pectinestoffen, pectinaten en pectaten	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
Hoofdstuk 14	Plantaardige grondstoffen; plantaardige producten, elders genoemd noch elders onder begrepen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
ex Hoofdstuk 15	Vetten en oliën (dierlijke en plantaardige) en dissociatieproducten daarvan; bewerkt spijsvet; was van dierlijke of van plantaardige oorsprong; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
1504 tot en met 1506	Vetten en oliën, van vis of van zeezoogdieren, alsmede fracties daarvan; wolvet en daaruit verkregen vetstoffen, lanoline daaronder begrepen; andere dierlijke vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
1508	Grondnotenolie en fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke onderverdeling, met uitzondering van materialen van dezelfde onderverdeling als het product
1509 en 1510	Olijfolie en fracties daarvan	Vervaardiging waarbij alle gebruikte plantaardige materialen geheel en al verkregen zijn
1511	Palmolie alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke onderverdeling, met uitzondering van materialen van dezelfde onderverdeling als het product
ex 1512	Zonnebloemzaadolie alsmede fracties daarvan: — voor ander technisch of industrieel gebruik dan voor de vervaardiging van producten voor menselijke consumptie — andere	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product Vervaardiging waarbij alle gebruikte plantaardige materialen geheel en al verkregen zijn

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
1515	Andere vaste plantaardige vetten en vette oliën (jojobaolie daaronder begrepen), alsmede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke onderverdeling, met uitzondering van materialen van dezelfde onderverdeling als het product
ex 1516	Vetten en oliën van vis alsmede fracties daarvan	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
1520	Glycerol, ruw; glycerolwater en glycerollogen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
Hoofdstuk 16	Bereidingen van vlees, van vis, van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren	Vervaardiging waarbij alle gebruikte materialen van de hoofdstukken 2, 3 en 16 geheel en al verkregen zijn
ex Hoofdstuk 17	Suiker en suikerwerk; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
1702	Andere suiker, chemisch zuivere lactose, maltose, glucose en fructose (levulose) daaronder begrepen, in vaste vorm; suikerstroop, niet gearomatiseerd en zonder toegevoegde kleurstoffen; kunsthoning, ook indien met natuurhoning vermengd; karamel: — chemisch zuivere maltose en chemisch zuivere fructose — andere	Vervaardiging uit materialen van een willekeurige post, met inbegrip van andere materialen van post 1702 Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte materialen van de posten 1101 tot en met 1108, 1701 en 1703 niet hoger is dan 30 % van het gewicht van het eindproduct
1704	Suikerwerk zonder cacao (witte chocolade daaronder begrepen)	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij: — het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct of — de waarde van de gebruikte suiker niet hoger is dan 30 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 18	Cacao en bereidingen daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
ex 1806	Chocolade en andere bereidingen voor menselijke consumptie die cacao bevatten; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij: — het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct of — de waarde van de gebruikte suiker niet hoger is dan 30 % van de prijs af fabriek van het product
1806 10	Cacaopoeder, waaraan suiker of andere zoetstoffen zijn toegevoegd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
1901	Moutextract; bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel of moutextract, geen of minder dan 40 gewichtspersen cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen; bereidingen voor menselijke consumptie van goederen bedoeld bij de posten 0401 tot en met 0404, geen of minder dan 5 gewichtspersen cacao bevattend, berekend op een geheel ontvette basis, elders genoemd noch elders onder begrepen: — moutextract — andere	Vervaardiging uit granen bedoeld bij hoofdstuk 10. Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het afzonderlijke gewicht van de gebruikte suiker en van de gebruikte materialen van hoofdstuk 4 niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
1902	Deegwaren, ook indien gekookt of gevuld (met vlees of andere zelfstandigheden) dan wel op andere wijze bereid, zoals spaghetti, macaroni, noedels, lasagne, gnocchi, ravioli en cannelloni; couscous, ook indien bereid	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij: — het gewicht van de gebruikte materialen van de posten 1006 en 1101 tot en met 1108 niet hoger is dan 20 % van het gewicht van het eindproduct, en — het gewicht van de gebruikte materialen van de hoofdstukken 2, 3 en 16 niet hoger is dan 20 % van het gewicht van het eindproduct
1903	Tapioca en soortgelijke producten bereid uit zetmeel, in de vorm van schilfers, korrels, parels en dergelijke	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van aardappelzetmeel van post 1108
1904	Graanpreparaten verkregen door poffen of door roosteren (bijvoorbeeld cornflakes); granen (andere dan maïs) in de vorm van korrels of in de vorm van vlokken of van andere bewerkte korrels (met uitzondering van meel, gries en griesmeel), voorgekookt of op andere wijze bereid, elders genoemd noch elders onder begrepen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij: — het gewicht van de gebruikte materialen van de posten 1006 en 1101 tot en met 1108 niet hoger is dan 20 % van het gewicht van het eindproduct, en — het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
1905	Brood, gebak, biscuits en andere bakkerswaren, ook indien deze producten cacao bevatten; ouwel in bladen, hosties, ouwels voor geneesmiddelen, plakouwels en dergelijke producten van meel of van zetmeel	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte materialen van de posten 1006 en 1101 tot en met 1108 niet hoger is dan 20 % van het gewicht van het eindproduct
ex Hoofdstuk 20	Bereidingen van groenten, van vruchten en van andere plantendelen; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
2002 en 2003	Tomaten, paddenstoelen en truffels, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij alle gebruikte materialen van hoofdstuk 7 geheel en al verkregen zijn

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
2006	Groenten, vruchten, vruchtenschillen en andere plantendelen, gekonfijt met suiker (uitgedropen, geglaceerd of uitgekristalliseerd)	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
2007	Jam, vruchtengelei, marmelade, vruchtenmoes en vruchtenpasta, door koken of stoven verkregen, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
ex 2008	Andere producten dan: — noten, zonder toegevoegde suiker of alcohol — pindakaas; mengsels op basis van graan; palmharten; maïs — vruchten (noten daaronder begrepen), anders gekookt dan in water of stoom, zonder toegevoegde suiker, bevroren	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
2009	Ongegiste vruchtensappen (druivenmost daaronder begrepen) en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
ex Hoofdstuk 21	Diverse producten voor menselijke consumptie; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
2103	— sauzen en preparaten voor sauzen; samengestelde kruidenrijen en dergelijke producten — mosterdmeel en bereide mosterd Vervaardiging uit materialen van om het even welke post	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Mosterdmeel en bereide mosterd mogen evenwel worden gebruikt Vervaardiging uit materialen van om het even welke post

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
2105	Consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij: — het afzonderlijke gewicht van de gebruikte suiker en van de gebruikte materialen van hoofdstuk 4 niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct en — het gewicht van de gebruikte suiker en van de gebruikte materialen van hoofdstuk 4 tezamen genomen niet hoger is dan 60 % van het gewicht van het eindproduct
2106	Producten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij het gewicht van de gebruikte suiker niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct
ex Hoofdstuk 22	Dranken, alcoholhoudende vloeistoffen en azijn; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij alle gebruikte materialen van de onderverdelingen 0806 10, 2009 61, 2009 69 geheel en al verkregen zijn
2202	Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
2207 en 2208	Ethylalcohol, niet gedenatureerd, met een alcoholvolumegehalte van meer of minder dan 80 % vol; gedistilleerde dranken, likeuren en andere dranken die gedistilleerde alcohol bevatten	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van de posten 2207 en 2208, waarbij alle gebruikte materialen van de onderverdelingen 0806 10, 2009 61, 2009 69 geheel en al verkregen zijn
ex Hoofdstuk 23	Resten en afval van de voedselindustrie; bereid voedsel voor dieren; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
2309	Bereidingen van de soort gebruikt voor het voederen van dieren	Vervaardiging waarbij: — alle gebruikte materialen van de hoofdstukken 2 en 3 geheel en al verkregen zijn, — het gewicht van de gebruikte materialen van de hoofdstukken 10 en 11 en van de posten 2302 en 2303 niet hoger is dan 20 % van het gewicht van het eindproduct, — het afzonderlijke gewicht van de gebruikte suiker en van de materialen van hoofdstuk 4 niet hoger is dan 40 % van het gewicht van het eindproduct, en — het gewicht van de gebruikte suiker en van de gebruikte materialen van hoofdstuk 4 tezamen genomen niet hoger is dan 50 % van het gewicht van het eindproduct
ex Hoofdstuk 24	Tabak en tot verbruik bereide tabakssurrogaten; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, waarbij het gewicht van de materialen van post 2401 niet hoger is dan 30 % van het totale gewicht van de gebruikte materialen van hoofdstuk 24
2401	Ruwe en niet tot verbruik bereide tabak; afvallen van tabak	Vervaardiging waarbij alle materialen van post 2401 geheel en al zijn verkregen
ex 2402	Sigaretten, van tabak of van tabakssurrogaten	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en van rooktabak van onderverdeling 2403 19, waarbij ten minste 10 gewichtspersen van alle gebruikte materialen van post 2401 geheel en al verkregen zijn
ex 2403	Producten bestemd voor inademing via zogenaamde „heated delivery” (verhitting) of met andere middelen, zonder verbranding	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, waarbij ten minste 10 gewichtspersen van alle gebruikte materialen van post 2401 geheel en al verkregen zijn
ex Hoofdstuk 25	Zout; zwavel; aarde en steen; gips, kalk en cement; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 70 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex 2519	Natuurlijk magnesiumcarbonaat (magnesium), fijngemaakt, in hermetisch gesloten recipiënten, en magnesiumoxide, ook indien zuiver, met uitzondering van gesmolten magnesia of doodgebrande magnesia (gesinterd)	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Natuurlijk magnesiumcarbonaat (magnesium) mag evenwel worden gebruikt
Hoofdstuk 26	Ertsen, slakken en assen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex Hoofdstuk 27	Minerale brandstoffen, aardolie en distillatieproducten daarvan; bitumineuze stoffen; minerale was; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 2707	Oliën waarin het gewicht van de aromatische bestanddelen dat van de niet-aromatische bestanddelen overtreft, zijnde soortgelijke producten als minerale oliën verkregen bij het distilleren van hoge-temperatuur-steenkoolteer, die voor 65 % of meer van hun volume overdistilleren bij een temperatuur van 250 °C of minder (mengsels van benzol en van benzine daaronder begrepen), bestemd om te worden gebruikt als motorbrandstof of als andere brandstof	Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Andere behandelingen waarbij alle gebruikte materialen onder een andere post dan die van het product zijn ingedeeld. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
2710	Aardolie en olie uit bitumineuze mineralen, andere dan ruwe; preparaten bevattende als basisbestanddeel 70 of meer gewichtspercenten aardolie of olie uit bitumineuze mineralen, elders genoemd noch elders onder begrepen; afvalolie	Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Andere behandelingen waarbij alle gebruikte materialen onder een andere post dan die van het product zijn ingedeeld. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
2711	Aardgas en andere gasvormige koolwaterstoffen	Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Andere behandelingen waarbij alle gebruikte materialen onder een andere post dan die van het product zijn ingedeeld. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
2712	Vaseline; paraffine, microkristallijne was uit aardolie, „slack wax”, ozokeriet, montaanwas, turfwas, andere minerale was en dergelijke door synthese of op andere wijze verkregen producten, ook indien gekleurd	Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Andere behandelingen waarbij alle gebruikte materialen onder een andere post dan die van het product zijn ingedeeld. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
2713	Petroleumcokes, petroleumbitumen en andere residuen van aardolie of van olie uit bitumineuze mineralen	Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Andere behandelingen waarbij alle gebruikte materialen onder een andere post dan die van het product zijn ingedeeld. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 28	Anorganische chemische producten; anorganische of organische verbindingen van edele metalen, van radioactieve elementen, van zeldzame aardmetalen en van isotopen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 29	Organische chemische producten; met uitzondering van:	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 2901	Acyclische koolwaterstoffen bestemd om te worden gebruikt als motorbrandstof of als andere brandstof	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 2902	Cycloalkanen en cycloalkenen (andere dan azulenen), benzeen, toluen, xylene, bestemd om te worden gebruikt als motorbrandstof of als andere brandstof	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Raffinage en/of een of meer specifieke behandelingen ⁽¹⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex 2905	Metaalalcoholaten van alcohol bedoeld bij deze post en van ethanol	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van een willekeurige post, met inbegrip van andere materialen van post 2905. Metaalalcoholaten van deze post mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 30	Farmaceutische producten	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
Hoofdstuk 31	Meststoffen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 32	Looi- en verextracten; looizuur (tannine) en derivaten daarvan; pigmenten en andere kleur- en verfstoffen; verf en vernis; stopverf en mastiek; inkt	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 33	Etherische oliën en harsaroma's; parfumerieën, toiletartikelen en cosmetische producten	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 34	Zeep, organische tensioactieve producten, wasmiddelen, smeermiddelen, kunstwas, bereide was, poets- en onderhoudsmiddelen, kaarsen en dergelijke artikelen, modelleerpasta's, tandtechnische waspreparaten en tandtechnische preparaten op basis van gebrand gips	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 35	Eiwitstoffen; gewijzigd zetmeel; lijm; enzymen	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 36	Kruit en springstoffen; pyrotechnische artikelen; lucifers; vonkende legeringen; ontvlambare stoffen	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 37	Producten voor fotografie en cinematografie	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 38	Diverse producten van de chemische industrie; met uitzondering van:	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 3811	Dopes (antiklopmiddelen, oxidatievertragers, peptisatiemiddelen, middelen ter verbetering van de viscositeit, corrosievertragers en dergelijke preparaten), voor minerale olie (benzine daaronder begrepen) of voor andere vloeistoffen die voor dezelfde doeleinden worden gebruikt als minerale olie: — bereide additieven voor smeerolie, bevattende aardolie of olie uit bitumineuze mineralen	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen van post 3811 niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 3824 99 en ex 3826 00	Biodiesel	Vervaardiging waarbij biodiesel wordt verkregen door omestering en/of verestering of door hydrobehandeling

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 39	Kunststof en werken daarvan	Specifieke behandeling(en) ⁽⁴⁾ of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Materialen van dezelfde post als het product mogen evenwel worden gebruikt, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 20 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 40	Rubber en werken daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 4012	Luchtbanden, massieve of halfmassieve banden, van rubber, voorzien van een nieuw loopvlak	Van een nieuw loopvlak voorzien van gebruikte banden
ex Hoofdstuk 41	Huiden en vellen (andere dan pelterijen), alsmede leder; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
4104 tot en met 4106	Gelooide onthaarde huiden en vellen en niet afgewerkt leder („crust”), alsmede gelooide huiden en vellen en niet afgewerkt leder („crust”) van niet-behaarde dieren, ook indien gesplit, maar niet verder bewerkt	Herlooien van voorgelooide leder of Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 42	Lederwaren; zadel- en tuigmakerswerk; reisartikelen, handtassen en dergelijke bergingsmiddelen; werken van darmen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 43	Pelteryen en bontwerk; namaakbont; artikelen daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex 4302	Pelteryen, gelooide of anderszins bereid, samengevoegd: — Banen, zakken, vierkanten, kruisen en dergelijke vormen. — andere	Bleken of verven, naast snijden en samenvoegen van niet-samengevoegde, gelooide of anderszins bereide pelterijen Vervaardiging uit niet-samengevoegde gelooide of anderszins bereide pelterijen
4303	Kleding, kledingtoebehoren en andere artikelen, van bont	Vervaardiging uit niet-samengevoegde gelooide of anderszins bereide pelterijen bedoeld bij post 4302
ex Hoofdstuk 44	Hout en houtwaren; houtskool; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex 4407	Hout, overlans gezaagd of afgestoken, dan wel gesneden of geschild, geschaafd, geschuurd of met vingerlasverbinding, met een dikte van meer dan 6 mm	Schaven, schuren of aaneenvoegen door middel van een stuikverbinding

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex 4408	Fineerplaten (die verkregen door het snijden van gelaagd hout daaronder begrepen) en platen voor de vervaardiging van triplex- en multiplexhout, met een dikte van niet meer dan 6 mm, met verbinding aan de randen, alsmede ander hout, overlangs gezaagd, dan wel gesneden of geschild, met een dikte van niet meer dan 6 mm, geschaafd, geschuurd of met stuikverbinding	Aaneenvoegen door verbinding aan de randen, schaven, schuren of aaneenvoegen door middel van een stuikverbinding
ex 4410 t/m ex 4413	Staaflijst van hout, voor meubelen, voor lijsten, voor binnenhuisversiering, voor het wegwerken van elektrische leidingen (groeflatjes en afdekprofielen) en voor dergelijke doeleinden	In profiel frezen of vormen
ex 4415	Pakkisten, kratten, trommels en dergelijke verpakkingsmiddelen, van hout	Vervaardiging uit niet op maat gezaagde planken
ex 4418	— schrijn- en timmerwerk voor bouwwerken, van hout — staaflijsthout	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Panelen met cellenstructuur en dakspanen („shingles” en „shakes”) mogen evenwel worden gebruikt In profiel frezen of vormen
ex 4421	Hout geschikt gemaakt voor de vervaardiging van lucifers; houten schoenpinnen	Vervaardiging uit hout van een willekeurige post, met uitzondering van houtdraad bedoeld bij post 4409
Hoofdstuk 45	Kurk en kurkwaren	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 46	Vlechtwerk en mandenmakerswerk	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 47	Houtpulp en pulp van andere cellulosehoudende vezelstoffen; papier en karton voor het terugwinnen (resten en afval)	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 48	Papier en karton; cellulose-, papier- en kartonwaren	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 49	Artikelen van de uitgeverij, van de pers of van een andere grafische industrie; geschreven of getypte teksten en plannen	Vervaardiging uit materialen van een willekeurige post, met uitzondering van die van het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 50	Zijde; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex 5003	Afval van zijde (cocons ongeschikt om te worden afgehaspeld, afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), gekaard of gekamd	Kaarden of kammen van afval van zijde

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5004 tot ex 5006	Garens van zijde en garens van afval van zijde	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of Extrusie van synthetisch of kunstmatig continu filament samen met spinnen of Extrusie van synthetisch of kunstmatig continu filament samen met twijnen of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5007	Weefsels van zijde of van afval van zijde	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of twijnen of een willekeurige mechanische bewerking samen met weven, of weven samen met verven, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 51	Wol, fijn haar en grof haar; garens en weefsels van paardenhaar (crin), met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
5106 tot en met 5110	Garens van wol, van fijn haar, van grof haar of van paardenhaar (crin)	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5111 tot en met 5113	Weefsels van wol, van fijn haar of grof haar, of van paardenhaar (crin):	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of weven samen met verven, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 52	Katoen; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
5204 tot en met 5207	Garens van katoen	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5208 tot en met 5212	Weefsels van katoen	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of twijnen of een willekeurige mechanische bewerking samen met weven, of weven samen met verven, met het aanbrengen van een deklaag of met het voorzien van inlagen, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 53	Andere plantaardige textielvezels; papiergarens en weefsels daarvan, met uitzondering van: met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
5306 tot en met 5308	Garens van andere plantaardige textielvezels; papiergaren	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5309 tot en met 5311	Weefsels van andere plantaardige textielvezels; weefsels van papiergarens:	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of weven samen met verven, met het aanbrengen van een deklaag of met het voorzien van inlagen, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5401 tot en met 5406	Garens, monofilamenten en draad van synthetische of kunstmatige filamenten	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5407 en 5408	Weefsels van synthetische of kunstmatige filamentgarens	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of twijnen of een willekeurige mechanische bewerking samen met weven, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met verven, aanbrengen van een deklaag of voorzien van inlagen, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5501 tot en met 5507	Synthetische of kunstmatige stapelvezels	Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels
5508 tot en met 5511	Garens en naaigarens van synthetische of kunstmatige stapelvezels	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5512 tot en met 5516	Weefsels van synthetische of kunstmatige stapelvezels:	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of twijnen of een willekeurige mechanische bewerking samen met weven, of weven samen met verven, aanbrengen van een deklaag of voorzien van inlagen, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 56	Watten, vilt en gebonden textielvlies; speciale garens; bindgaren, touw en kabel, alsmede werken daarvan, met uitzondering van:	(²) Spinnen van natuurlijke vezels, of Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen
5601	Watten van textielstof en artikelen daarvan; textielvezels met een lengte van niet meer dan 5 mm (scheerhaar), noppen van textielstof	Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of aanbrengen van een flockprint samen met verven of bedrukken, of aanbrengen van een deklaag, aanbrengen van een flockprint, voorzien van inlagen of metalliseren samen met ten minste twee andere belangrijke bewerkingen van voorbereiding of afwerking (zoals kalanderen, krimpvrij maken, thermofixeren en permanent finish), mits de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5602	Vilt, ook indien geïmpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen: — naaldgetouwvilt — andere	(²) Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met weefselvorming, Mogen evenwel worden gebruikt: — polypropyleenfilamentgarens van post 5402, — polypropyleenvezels van post 5503 of 5506, of — polypropyleenkabels van post 5501, waarvan de titer van elk filament of elke vezel minder dan 9 decitex bedraagt, mogen worden gebruikt tot een waarde van 40 % van de prijs af fabriek van het product. of Maken van gebonden textielvlies alleen in geval van vilt dat van natuurlijke vezels is gemaakt (²) Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met weefselvorming, f Maken van gebonden textielvlies alleen in geval van ander vilt dat van natuurlijke vezels is gemaakt
5603	Gebonden textielvlies, ook indien geïmpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen	
5603 11 tot en met 5603 14	Gebonden textielvlies, ook indien geïmpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen, van synthetische of kunstmatige filamenten	Vervaardiging uit: — gerichte of willekeurig georiënteerde filamenten, of — stoffen of polymeren van natuurlijke of synthetische of kunstmatige oorsprong, in beide gevallen gevolgd door binding aan een gebonden textielvlies

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5603 91 tot en met 5603 94	Gebonden textielvlies, ook indien geïmpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen, ander dan van synthetische of kunstmatige filamenten	Vervaardiging uit: — gerichte of willekeurig georiënteerde stapelvezels, en/of — versneden garens van natuurlijke of synthetische of kunstmatige oorsprong, in beide gevallen gevolgd door binding aan een gebonden textielvlies
5604	Draad en koord van rubber, omwoeld of omvlochten met textiel; textielgarens, alsmede strippen en artikelen van dergelijke vorm bedoeld bij post 5404 of 5405, geïmpregneerd, bekleed, bedekt of ommanteld met rubber of met kunststof: — Draad en koord van rubber, omwoeld of omvlochten met textiel — andere	Vervaardiging uit niet-omwoelde of -omvlochten draad en koord, van rubber (²) Spinnen van natuurlijke vezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking
5605	Metaalgarens, ook indien omwoeld, bestaande uit textielgarens of uit strippen en artikelen van dergelijke vorm bedoeld bij post 5404 of 5405, verbonden met metaaldraad, -strippen of -poeder, dan wel bedekt met metaal	(²) spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of Twijnen samen met om het even welke mechanische bewerking

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5606	Omwoeld garen, alsmede strippen en artikelen van dergelijke vorm bedoeld bij post 5404 of 5405, omwoeld, andere dan die bedoeld bij post 5605 en andere dan omwoeld paardenhaar (crin); chenillegaren; kettingsteekgaren (zogeneten chainettegaren)	(²) extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met spinnen, of twijnen samen met omwoelen, of spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels, of aanbrengen van een flockprint samen met verven
Hoofdstuk 57	Tapijten en andere vloerbedekkingen van textiel:	(²) spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of tuften of extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven of tuften of vervaardiging van kokos-, sisal- of jutegaren of klassieke ringgesponnen viscosegarens of tuften samen met verven of bedrukken, of het aanbrengen van een flockprint samen met verven of met bedrukken, of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met niet-weeftechnieken, met inbegrip van naaldponsen Juteweefsel mag als rug worden gebruikt

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 58	Speciale weefsels; getufte textielstoffen; kant; tapisserieën; passementwerk; borduurwerk; met uitzondering van:	⁽²⁾ Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of tuften of extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven of tuften of weven samen met verven, met het aanbrengen van een flockprint, met het aanbrengen van een deklaag, met het voorzien van inlagen of met metalliseren of tuften samen met verven of bedrukken, of het aanbrengen van een flockprint samen met verven of met bedrukken, of verven van het garen samen met weven, of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)
5805	Tapisserieën, met de hand geweven (zoals gobelins, Vlaamse tapisserieën, autobussons, beauvais en dergelijke) of met de naald vervaardigd (bijvoorbeeld halve kruissteek, kruissteek), ook indien geconfectioneerd	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5810	Borduurwerk, aan het stuk, in banden of in de vorm van motieven	Borduurwerk waarbij de waarde van alle gebruikte materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
5901	Weefsels bedekt met lijm of met zetmeelachtige stoffen, van de soort gebruikt voor het boekbinden, voor het kartonneren, voor foedraalwerk of voor dergelijk gebruik; calqueerlinnen en tekenlinnen; schilderdoek; stijflinnen (buckram) en dergelijke weefsels van de soort gebruikt voor steunvormen van hoeden	weven samen met verven, met het aanbrengen van een flockprint, met het aanbrengen van een deklaag, met het voorzien van inlagen of met metalliseren of Aanbrengen van een flockprint samen met verven of bedrukken
5902	Bandenkoordweefsel („tyre cord fabric”) van garens met een hoge sterktegraad van nylon of van andere polyamiden, van polyesters of van viscoserayon: — Bevattende niet meer dan 90 gewichtspersenenten textielmaterialen — andere	Weven Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met weven
5903	Weefsels, geïmpregneerd, bekleed of bedekt met, dan wel met inlagen van kunststof, andere dan die bedoeld bij post 5902	Weven samen met impregneren, aanbrengen van een deklaag, bekleden, voorzien van inlagen of metalliseren of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5904	Linoleum, ook indien in bepaalde vorm gesneden; vloerbedekking, bestaande uit een deklaag of een bekleding op een drager van textiel, ook indien in bepaalde vorm gesneden	(²) Weven samen met verven, aanbrengen van een deklaag, voorzien van inlagen of metalliseren Juteweefsel mag als rug worden gebruikt.
5905	Wandbekleding van textielstof: — Geïmpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen van rubber, kunststoffen of andere materialen — andere	Weven, breien of maken van gebonden textielvlies samen met impregneren, aanbrengen van een deklaag, bekleden, voorzien van inlagen of metalliseren (²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met weven, of Weven, breien of maken van gebonden textielvlies samen met verven, aanbrengen van een deklaag of voorzien van inlagen of weven samen met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5906	Gegummeerde weefsels, andere dan die bedoeld bij post 5902: — Brei- en haakwerk aan het stuk — Andere weefsels, vervaardigd van synthetische filamentgaren, bevattende meer dan 90 gewichtspersenenten textielmaterialen — andere	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met breien/haken of extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met breien/haken of breien of haken samen met berubberen, of gummeren samen met ten minste twee andere belangrijke bewerkingen van voorbereiding of afwerking (zoals kalanderen, krimpvrij maken, thermofixeren en permanent finish), mits de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met weven Weven, breien of een ander proces dan weven samen met verven, aanbrengen van een deklaag/gummeren of Verven van garen samen met weven, breien of een ander proces dan weven of gummeren samen met ten minste twee andere belangrijke bewerkingen van voorbereiding of afwerking (zoals kalanderen, krimpvrij maken, thermofixeren en permanent finish), mits de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
5907	Weefsels, anderszins geïmpregneerd, bekleed of bedekt; beschilderd doek voor theatercoulissen, voor achtergronden van studio's of voor dergelijk gebruik	Weven, breien of maken van gebonden textielvlies samen met verven, bedrukken, aanbrengen van een deklaag, impregneren of bekleden of het aanbrengen van een flockprint samen met verven of met bedrukken, of bedrukken (als zelfstandige bewerking)
5908	Kousen, pitten en wieken, voor lampen, voor komforen, voor aanstekers, voor kaarsen en dergelijke, geweven, gevlochten of gebreid; gloeikousjes en rond gebreide buisjes voor het vervaardigen van gloeikousjes, ook indien geïmpregneerd: — Gloeikousjes, geïmpregneerd — andere	Vervaardiging uit rond gebreide/gehaakte buisjes Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
5909 tot en met 5911	Artikelen voor technisch gebruik, van textielstoffen:	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of extrusie van synthetische of kunstmatige vezels samen met weven, of weven samen met verven, aanbrengen van een deklaag of voorzien van inlagen, of aanbrengen van een deklaag, aanbrengen van een flockprint, voorzien van inlagen of metalliseren samen met ten minste twee andere belangrijke bewerkingen van voorbereiding of afwerking (zoals kalanderen, krimpvrij maken, thermofixeren en permanent finish), mits de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 60	Brei- en haakwerk aan het stuk	(²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met breien/haken of extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met breien/haken of Breien/haken samen met verven, aanbrengen van een flockprint, aanbrengen van een deklaag, voorzien van inlagen of bedrukken of het aanbrengen van een flockprint samen met verven of met bedrukken, of verven van garen samen met breien/haken of twijnen of texturiseren samen met breien/haken, mits de waarde van de gebruikte niet-getwijnde/niet-getexturiseerde garens niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 61	Kleding en kledingtoebehoren, van brei- of haakwerk: — Verkregen door het aaneennaaien of op andere wijze samenvoegen van twee of meer stukken brei- of haakwerk die in vorm zijn gesneden of rechtstreeks in vorm zijn gebracht — andere	(²) (³) Breien of haken samen met confectioneren (met inbegrip van snijden) (²) Spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met breien of haken of Extrusie van synthetisch of kunstmatig filamentgaren samen met breien of haken of Breien en confectioneren in één bewerking

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 62	Kleding en kledingtoebehoren, andere dan van brei- of haakwerk; met uitzondering van:	(²) (³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden), of Confectioneren (met inbegrip van snijden) voorafgegaan door bedrukken (als zelfstandige bewerking)
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 en ex 6211	Dames-, meisjes- en babykleding, alsmede ander geconfectioneerd kledingtoebehoren voor baby's, geborduurd	(³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden), of Vervaardiging uit niet-geborduurd weefsel, mits de waarde van het gebruikte niet-geborduurde weefsel niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product
ex 6210 en ex 6216	Vuurbestendige uitrustingen van weefsel bedekt met een folie van met aluminium verbonden polyester	(²) (³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden), of Voorzien van een deklaag of van inlagen, mits de waarde van het gebruikte weefsel zonder deklaag of inlagen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product, samen met confectioneren (met inbegrip van snijden)

▼ M353

[illegible]

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
6217	Andere geconfectioneerde kledingtoebehoren; delen (andere dan die bedoeld bij post 6212) van kleding of van kledingtoebehoren: — Geborduurd — Vuurbestendige uitrustingen van weefsel bedekt met een folie van met aluminium verbonden polyester — Tussenvoeringen voor kragen en omslagen, uitgesneden — andere	(³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden), of Vervaardiging uit niet-geborduurd weefsel, mits de waarde van het gebruikte niet-geborduurde weefsel niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product of Confectioneren voorafgegaan door bedrukken (als zelfstandige bewerking) (³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden), of Voorzien van een deklaag of van inlagen, mits de waarde van het gebruikte weefsel zonder deklaag of inlagen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product, samen met confectioneren (met inbegrip van snijden) Vervaardiging: — uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, en — waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product (³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden)

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 63	Andere geconfectioneerde artikelen van textiel; stellen; oude kleren en dergelijke; lompen en vodden; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
6301 tot en met 6304	Dekens, beddenlinnen, gordijnen, vitrages en andere artikelen voor stoffering: — Van vilt of van gebonden textielvlies — Andere: – Geborduurd – Andere	⁽²⁾ Maken van gebonden textielvlies samen met confectioneren (met inbegrip van snijden) ⁽²⁾ ⁽³⁾ Weven of breien/haken samen met confectioneren (met inbegrip van snijden) of Vervaardiging uit niet-geborduurd weefsel (ander dan van brei- of haakwerk) met een waarde van niet meer dan 40 % van de prijs af fabriek van het product ⁽²⁾ ⁽³⁾ Weven of breien/haken samen met confectioneren (met inbegrip van snijden)
6305	Zakken voor verpakkingsdoeleinden	⁽²⁾ Extrusie van synthetische of kunstmatige vezels of spinnen van natuurlijke en/of synthetische of kunstmatige stapelvezels samen met weven of breien en confectioneren (met inbegrip van snijden)

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
6306	Dekkleden en zonneschermen voor winkelpuien en dergelijke; tenten; zeilen voor schepen, zeilplanken, zeilwagens en zeilsleden; kampeerartikelen: — Van gebonden textielvlies — andere	(²) (³) Maken van gebonden textielvlies samen met confectioneren (met inbegrip van snijden) (²) (³) Weven samen met confectioneren (met inbegrip van snijden)
6307	Andere geconfectioneerde artikelen, patronen voor kleding daaronder begrepen	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product
6308	Stellen of assortimenten, bestaande uit weefsel en garen, ook indien met toebehoren, voor de vervaardiging van tapijten, van tapisserieën, van geborduurde tafelkleden en servetten of van dergelijke artikelen van textiel, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Elk artikel in het assortiment moet beantwoorden aan de regel die ervoor zou gelden indien het niet in het assortiment was opgenomen. Niet-oorsprongsartikelen mogen evenwel worden gebruikt, op voorwaarde dat de totale waarde ervan niet hoger is dan 15 % van de prijs af fabriek van het assortiment
ex Hoofdstuk 64	Schoeisel, beenkappen en dergelijke artikelen, delen daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van een willekeurige post, met uitzondering van de samenvoegingen van bovendelen met een binnenzool of met andere binnendelen van post 6406
6406	Delen van schoeisel (daaronder begrepen bovendelen, al dan niet voorzien van zolen, andere dan buitenzolen); inlegzolen, hielkussens en dergelijke artikelen; slobkousen, beenkappen en dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
Hoofdstuk 65	Hoofddeksels en delen daarvan	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 66	Paraplu's, parasols, wandelstokken, zitstokken, zweepen, rijzweepen, alsmede delen daarvan:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 67	Geprepareerde veren en geprepareerd dons en artikelen van veren of van dons; kunstbloemen; werken van mensenhaar	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 68	Werken van steen, van gips, van cement, van asbest, van mica en van dergelijke stoffen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 70 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 69	Keramische producten	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex Hoofdstuk 70	Glas en glaswerk	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
7010	Flessen, flacons, bokalen, potten, buisjes, ampullen en andere bergingsmiddelen, van glas, voor vervoer of voor verpakking; weckglazen; stoppen, deksels en andere sluitingen, van glas	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Slijpen van glaswerk, mits de totale waarde van het gebruikte niet-geslepen glaswerk niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
7013	Glaswerk voor tafel-, keuken-, toilet- of kantoorgebruik, voor binnenhuisversiering of voor dergelijk gebruik, ander dan bedoeld bij post 7010 of 7018	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex Hoofdstuk 71	Echte en gekweekte parels, edelstenen en halfedelstenen, edele metalen en metalen geplateerd met edele metalen, alsmede werken daarvan; fancybijouterieën; munten; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 70 % van de prijs af fabriek van het product
ex 7102, ex 7103 en ex 7104	Bewerkte natuurlijke, synthetische of gereconstrueerde edelstenen of halfedelstenen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke onderverdeling, met uitzondering van materialen van dezelfde onderverdeling als het product
7106, 7108 en 7110	Edele metalen: — Onbewerkt — Halfbewerkt of in poedervorm	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van de posten 7106, 7108 en 7110, of elektrolytische, thermische of chemische scheiding van edele metalen van post 7106, 7108 of 7110, of fusie en/of legering van edele metalen van post 7106, 7108 of 7110, onderling of met onedele metalen, of zuivering vervaardiging uit onbewerkte edele metalen
ex 7107, ex 7109 en ex 7111	Metalen geplateerd met edele metalen, halfbewerkt	Vervaardiging uit metalen geplateerd met edele metalen, onbewerkt
ex Hoofdstuk 72	IJzer en staal; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
7207	Halffabricaten van ijzer of van niet-gelegeerd staal	Vervaardiging uit materialen bedoeld bij post 7201, 7202, 7203, 7204 of 7205
7208 tot en met 7212	Gewalste platte producten, van ijzer of van niet-gelegeerd staal	Vervaardiging uit halffabricaten van ander gelegeerd staal van post 7207

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
7213 tot en met 7216	Walsdraad, staven en profielen, van ijzer of van niet-gelegeerd staal	Vervaardiging uit roestvrij staal, in ingots of andere primaire vormen van post 7206
7217	Draad van ijzer of van niet-gelegeerd staal	Vervaardiging uit halffabricaten van ander gelegeerd staal van post 7207
7218 91 en 7218 99	Halffabricaten	Vervaardiging uit materialen bedoeld bij post 7201, 7202, 7203, 7204 of 7205
7219 tot en met 7222	Gewalste platte producten, walsdraad, staven en profielen, van roestvrij staal	Vervaardiging uit roestvrij staal, in ingots of andere primaire vormen van post 7218
7223	Draad van roestvrij staal	Vervaardiging uit halffabricaten van ander gelegeerd staal van post 7218
7224 90	Halffabricaten	Vervaardiging uit materialen bedoeld bij post 7201, 7202, 7203, 7204 of 7205
7225 tot en met 7228	Gewalste platte producten, warmgewalste massieve producten, onregelmatig opgerold; profielen van ander gelegeerd staal; holle staven voor boringen, van gelegeerd of niet-gelegeerd staal	Vervaardiging uit staal, in ingots of in andere primaire vormen, van post 7206, 7218 of 7224
7229	Draad van ander gelegeerd staal	Vervaardiging uit halffabricaten van ander gelegeerd staal van post 7224
ex Hoofdstuk 73	Werken van gietijzer, van ijzer en van staal; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex 7301	Damwandprofielen	Vervaardiging uit materialen van post 7207
7302	Bestanddelen van spoorbanen, van gietijzer, van ijzer of van staal: spoorstaven (rails), contrarails en heugels voor tandradbanen, wisseltongen, puntstukken, wisselstangen en andere bestanddelen van kruisingen en wissels, dwarsliggers, lasplaten, spoorstoelen, wiggen, onderlegplaten, klemplaten, dwarsplaten en dwarsstangen en andere bestanddelen, voor het leggen, het verbinden of het bevestigen van rails	Vervaardiging uit materialen van post 7206

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
7304, 7305 en 7306	Buizen, pijpen en holle profielen, van ijzer of staal	Vervaardiging uit materialen van post 7206 tot en met 7212 en 7218 of 7224
ex 7307	Hulpstukken (fittings) voor buisleidingen, van roestvrij staal (ISO nr. X5CrNiMo 1712), bestaande uit verschillende delen	Draaien, boren, ruimen, draadsnijden, afbramen en zandstralen van gesmede onbewerkte stukken met een totale waarde van niet meer dan 35 % van de prijs af fabriek van het product
7308	Constructiewerken en delen van constructiewerken (bijvoorbeeld bruggen, brugdelen, sluisdeuren, vakwerkmasten en andere masten, pijlers, kolommen, kapconstructies, deuren en ramen, alsmede kozijnen daarvoor, drempels, luiken, balustrades), van gietijzer, van ijzer of van staal, andere dan de geprefabriceerde bouwwerken van post 9406; platen, staven, profielen, buizen en dergelijke, van gietijzer, van ijzer of van staal, gereedgemaakt voor gebruik in constructiewerken	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Gelaste profielen bedoeld bij post 7301 mogen evenwel niet worden gebruikt
ex 7315	Sneeuwkettingen	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen van post 7315 niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 74	Koper en werken van koper; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
7403	Geraffineerd koper en koperlegeringen, ruw	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
7408	Draad van koper	Vervaardiging: — uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, en — waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 75	Nikkel en werken van nikkel	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 76	Aluminium en werken van aluminium; met uitzondering van:	Vervaardiging: — uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, en — waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
7601	Ruw aluminium	Vervaardiging: — uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product, en — waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product of Vervaardiging door thermische of elektrolytische behandeling, uit niet-gelegeerd aluminium of uit resten en afval van aluminium
7602	Resten en afval, van aluminium	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
ex 7616	Werken van aluminium andere dan metaaldoek (metaaldoek zonder eind daaronder begrepen), metaalgaas en traliewerk, van aluminiumdraad, uit plaatgaas, verkregen door het uitrekken van plaat- of bandaluminium	Vervaardiging: — uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product. Metaaldoek (metaaldoek zonder eind daaronder begrepen), metaalgaas en traliewerk, van aluminiumdraad, en plaatgaas, verkregen door het uitrekken van plaat- of bandaluminium, mogen echter worden gebruikt; en — waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 78	Lood en werken van lood	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
Hoofdstuk 79	Zink en werken van zink	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 80	Tin en werken van tin	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product
Hoofdstuk 81	Andere onedele metalen; cermets; werken van deze stoffen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post
ex Hoofdstuk 82	Gereedschap; messenmakerswerk, lepels en vorken, van onedel metaal; delen van deze artikelen van onedel metaal; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8206	Stellen, bestaande uit gereedschap van twee of meer van de posten 8202 tot en met 8205, opgemaakt voor de verkoop in het klein	Vervaardiging uit materialen van een willekeurige post, met uitzondering van de posten 8202 tot en met 8205. Gereedschap van de posten 8202 tot en met 8205 mag evenwel in het stel worden opgenomen, mits de totale waarde ervan niet hoger is dan 15 % van de prijs af fabriek van het stel
Hoofdstuk 83	Allerlei werken van onedele metalen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 84	Kernreactoren, stoomketels, machines, toestellen en mechanische werktuigen, alsmede delen daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8407	Zuigermotoren met vonkontsteking, wankelmotoren daaronder begrepen	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
8408	Zuigermotoren met zelfontsteking (diesel- en semi-dieselmotoren)	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8425 tot en met 8430	Takels; lieren (windassen) en kaapstanders; dommekrachten en vijzels: Dirkkranen; hijskranen, vervoerkabels daaronder begrepen; hefportalen, portaalwagens en transportwagens met kraan Vorkheftrucks; andere transportwagentjes met hef- of hanteerinrichting Andere hef- hijs-, laad- en losmachines en -toestellen, alsmede andere machines en toestellen voor het hanteren van goederen (bij voorbeeld liften, roltrappen, transportbanden, kabelbanen) Bulldozers, angledozers, egaliseermachines, schrapers, mechanische schoppen, excavateurs (emmergravers), laadschoppen, wegwalsen, schapenpootwalsen en andere bodemverdichtingsmachines, met eigen beweegkracht Andere machines en toestellen voor het afgraven, egaliseren, schrapen, delven, aanstampen of boren van of in grond, mineralen of erts; heimachines en machines voor het uittrekken van heipalen; sneeuwruimers	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8431 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8444 tot en met 8447	Machines voor het spinnen (extruderen), het rekken, het textureren of het snijden van synthetische of kunstmatige textielstoffen: Machines voor het bereiden van spinvezels; machines voor het spinnen, doubleren of twijnen en andere machines en toestellen voor de vervaardiging van textielgaren; machines voor het spoelen, het opwinden (inslagspoelmachines daaronder begrepen) of het afhaspelen van textielstoffen (garen, draad, bindgaren en dergelijke) en machines voor het voorbereiden van textielgarens om te worden verwerkt op de machines bedoeld bij post 8446 of 8447 Weefgetouwen: Breimachines, naai-breimachines („stitch-bonding”-machines), guipeermachines, machines voor de vervaardiging van tule, van kant, van borduurwerk, van passementwerk, van vlechtwerk of van filetweefsel, alsmede machines voor het tuften	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8448 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
8456 tot en met 8465	Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van ongeacht welke stof waarbij materiaal wordt weggenomen Bewerkingscentra, enkel-stationsbewerkingsmachines en meervoudige transfer-bewerkingsmachines, voor de bewerking van metalen Draaibanken voor het verspanend bewerken van metaal Gereedschapswerktuigen	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8466 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8470 tot en met 8472	Rekenmachines en machines in zakformaat voor het opslaan, het reproduceren en het tonen van gegevens, met rekenfuncties; met rekenfuncties; boekhoudmachines, frankeermachines, machines voor de afgifte van kaartjes en dergelijke machines, met rekenmechanisme; kasregisters Automatische gegevensverwerkende machines en eenheden daarvoor; magnetische en optische lezers, machines voor het in gecodeerde vorm op dragers overzetten van gegevens en machines voor het verwerken van die gegevens Andere kantoormachines	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8473 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 85	Elektrische machines, apparaten, uitrustingsstukken, alsmede delen daarvan; toestellen voor het opnemen of het weergeven van geluid, toestellen voor het opnemen of het weergeven van beelden en geluid voor televisie, alsmede delen en toebehoren van deze toestellen; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8501 tot en met 8502	Elektromotoren en elektrische generatoren Elektrische generatoraggregaten en roterende omvormers	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8503 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
8519, 8521	Geluidsopname- en geluidsweergaveapparaten Video-opname- en videoweergaveapparaten, ook indien met ingebouwde video-tuner	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8522 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8525 tot en met 8528	Zendtoestellen voor radio-omroep of televisie, televisiecamera's, digitale camera's en videocameraopnametoestellen Radartoestellen, toestellen voor radionavigatie en toestellen voor radioafstands-bediening Ontvangtoestellen voor radio-omroep Monitors en projectietoestellen, niet uitgerust met ontvangtoestel voor televisie; ontvangtoestellen voor televisie, of toestel voor het opnemen of weergeven van beelden	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8529 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8535 tot en met 8537	Toestellen voor het inschakelen, uitschakelen, omschakelen, aansluiten of verdelen van of voor het beveiligen tegen elektrische stroom; verbindingstukken voor optische vezels, optischevezelbundels of optischevezelkabels; borden, panelen, kasten en dergelijke, voor elektrische bediening of voor het verdelen van elektrische stroom	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product en post 8538 of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
8542 31 tot en met 8542 39	Monolithische geïntegreerde schakelingen	Diffusie, waarbij geïntegreerde schakelingen worden gevormd op een halfgeleidersubstraat door de selectieve inbrenging van een geschikt doteringsmateriaal, al dan niet geassembleerd en/of getest in een niet-partij of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8544 tot en met 8548	Draad, kabels en andere geleiders van elektriciteit, geïsoleerd, optischevezelkabel Koolelektroden, koolborstels, koolspitsen voor lampen, koolstaven voor elementen of batterijen en andere artikelen van grafiet of andere koolstof, voor elektrisch gebruik Isolatoren voor elektriciteit, ongeacht de stof waarvan zij zijn vervaardigd Isolerende werkstukken voor elektrische machines, toestellen of installaties; isolatiebuizen en verbindingstukken daarvoor, van onedel metaal, inwendig geïsoleerd Resten en afval, van elektrische elementen, van elektrische batterijen en van elektrische accumulatoren; gebruikte elektrische elementen, gebruikte elektrische batterijen en gebruikte elektrische accumulatoren; elektrische delen van machines, van apparaten of van toestellen, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van dit hoofdstuk	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 86	Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen, alsmede delen daarvan; vast materieel voor spoor- en tramwegen, alsmede elementen en delen daarvan; mechanische (elektromechanische daaronder begrepen) signaal- en waarschuwingstoestellen voor het verkeer	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
ex Hoofdstuk 87	Automobielen, tractoren, rijwielen, motorrijwielen en andere voertuigen voor vervoer over land, alsmede delen en toebehoren daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 45 % van de prijs af fabriek van het product

▼ **M353**

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
8708	Delen en toebehoren van motorvoertuigen bedoeld bij de posten 8701 tot en met 8705	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
8711	Motorrijwielen en rijwielen met hulpmotor, ook indien met zijspan; zijspanwagens	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 88	Luchtvaart en ruimtevaart	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 89	Scheepvaart	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product; Scheepsrompen bedoeld bij post 8906 mogen evenwel niet worden gebruikt of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
ex Hoofdstuk 90	Instrumenten, apparaten en toestellen voor de fotografie en de cinematografie; meet-, verificatie-, controle- en precisie-instrumenten, medische en chirurgische instrumenten, apparaten en toestellen; delen en toebehoren daarvan; met uitzondering van:	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
9001 50	Brillenglazen van andere stoffen dan glas	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij een van de volgende bewerkingen wordt uitgevoerd: — het bewerken van het oppervlak van een halfafgewerkte lens tot een afgewerkt brillenglas met optische correctie, bedoeld om op een bril te worden gemonteerd — het aanbrengen van een deklaag op de lens door middel van passende behandelingen teneinde het gezichtsvermogen te verbeteren en de bescherming van de drager te waarborgen of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 91	Uurwerken	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 40 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 92	Muziekinstrumenten; delen en toebehoren van muziekinstrumenten	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 93	Wapens en munitie; delen en toebehoren daarvan	Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product

▼ M353

Post (1)	Omschrijving van het product (2)	Oorsprongverlenende be- of verwerkingen van niet-oorsprongsmaterialen (3)
Hoofdstuk 94	Meubelen; artikelen voor bedden en dergelijke artikelen; verlichtingstoestellen, elders genoemd noch elders onder begrepen; lichtreclames, verlichte aanwijzingsborden en dergelijke artikelen; geprefabriceerde bouwwerken	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 95	Speelgoed, spellen, artikelen voor ontspanning en sportartikelen; delen en toebehoren daarvan	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 96	Diverse werken	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product of Vervaardiging waarbij de waarde van alle gebruikte materialen niet hoger is dan 50 % van de prijs af fabriek van het product
Hoofdstuk 97	Kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen en antiquiteiten	Vervaardiging uit materialen van om het even welke post, met uitzondering van materialen van dezelfde post als het product

⁽¹⁾ Zie de aantekeningen 8.1 tot 8.3 voor de bijzondere voorwaarden in verband met „specifieke behandeling(en)”.

⁽²⁾ Zie aantekening 6 voor de bijzondere voorwaarden voor producten die uit een mengsel van textielstoffen zijn vervaardigd.

⁽³⁾ Zie aantekening 7.

⁽⁴⁾ Zie aantekening 9.

▼ **M353***BIJLAGE III***TEKST VAN DE OORSPRONGSVERKLARING**

Bij het opmaken van de oorsprongsverklaring, waarvan de tekst hieronder is weergegeven, moet met de voetnoten rekening worden gehouden. De voetnoten hoeven echter niet te worden overgenomen.

Albaanse versie

Eksportuesi i produkteve të mbuluara nga ky dokument (autorizim doganor Nr. ...⁽¹⁾) deklaron që përveç rasteve kur tregohet qartësisht ndryshe, këto produkte janë me origjinë preferenciale ...⁽²⁾ n në përputhje me Rregullat kalimtare të origjinës.

Arabische versie

يصرح مصدر المنتجات التي تشملها هذه الوثيقة (التصريح الجمركي رقم ...⁽¹⁾) باستثناء ما ينص بوضوح على خلاف ذلك، بأن هذه المنتجات من منشأ تفضيلي من ...⁽²⁾ طبقاً لقواعد المنشأ الانتقالية.

Bosnische versie

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog porijekla u skladu sa prijelaznim pravilima porijekla.

Bulgaarse versie

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾), декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ...⁽²⁾ преференциален произход съгласно преходните правила за произход.

Kroatische versie

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla prema prijelaznim pravilima o podrijetlu.

Tsjechische versie

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že podle přechodných pravidel původu mají tyto výrobky kromě zřetelně označených preferenční původ v ...⁽²⁾.

Deense versie

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾ i henhold til overgangsreglerne for oprindelse.

Nederlandse versie

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ...⁽²⁾ oorsprong zijn in overeenstemming met de overgangsregels van oorsprong.

▼ **M353****Engelse versie**

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin according to the transitional rules of origin.

Estse versie

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolli kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on päritolureeglite üleminekueeskirjade kohaselt ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti.

Faerøerse versie

Útflytarin av vørunum, sum hetta skjal fevnir um (tollvaldsins loyvi nr. ...⁽¹⁾) vátar, át um ikki

nakað annað er tilskilað, eru hesar vøur upprunavøur ...⁽²⁾ sambært skiftisreglunum um uppruna.

Finse versie

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ...⁽²⁾ alkuperätuotteita siirtymäkauden alkuperäsääntöjen nojalla.

Franse versie

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾ selon les règles d'origine transitoires.

Duitse versie

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren gemäß den Übergangsregeln für den Ursprung sind.

Georgische versie

ამ დოკუმენტით წარმოდგენილი საქონლის ექსპორტიორი (საბაჟოორგანოს მიერ მინიჭებული ავტორიზაციის №.....¹) აცხადებს, რომეს საქონელი არის ² შეღავათიანი წარმოშობის, გარდამავალი წარმოშობის წესების შესაბამისად, თუ სხვარ ამ არ არის პირდაპირ მითითებული.

Griekse versie

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾ σύμφωνα με τους μεταβατικούς κανόνες καταγωγής.

▼ M353

Hebreeuwse versie

היצואן של הטובין המכוסים במסמך זה (אישור מכס מס'⁽¹⁾) מצהיר כי מקורם של הטובין הללו המועדף
ב. _____⁽²⁾ בהתאם לכללי המעבר, אלא אם כן צוין אחרת במפורש

Hongaarse versie

A jelen okmányban szereplő termékek exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában a termékek az átmeneti származási szabályok szerint preferenciális ...⁽²⁾ származásúak.

IJslandse versie

Útflytjandi framleiðsluvara sem skjal þetta tekur til (leyfi tollyfirvalda nr. ...⁽¹⁾), lýsir því yfir að vörurnar séu, ef annars er ekki greinilega getið, af ...⁽²⁾ uppruna samkvæmt upprunareglum á umbreytingartímabili.

Italiaanse versie

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾ conformemente alle norme di origine transitorie.

Letse versie

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir ...⁽²⁾ preferenciāla izcelsme saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi.

Litouwse versie

Šiame dokumente nurodytų produktų eksportuotojas (muitinės leidimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu aiškiai nenurodyta kitaip, šie produktai turi ...⁽²⁾ lengvatinės kilmės statusą pagal pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės.

Macedonische versie

Извозникот на производите што ги покрива овој документ (царинско одобрение бр. ...⁽¹⁾) изјавува дека, освен ако тоа не е јасно поинаку назначено, овие производи се со ...⁽²⁾ преференцијално потекло, во согласност со преодните правила за потекло.

Maltese versie

L-esportatur tal-prodotti koperti minn dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat mod iehor b'mod ċar, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾ skont ir-regoli ta' oriġini tranżitorji.

Montenegrijnse versie

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр. ...⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је другачије изричито наведено, ови производи ...⁽²⁾ преференцијалног поријекла, у складу са транзиционим правилима поријекла.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog porijekla u skladu sa tranzicionim pravilima porijekla.

▼ M353**Noorse versie**

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr ...⁽¹⁾) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har ... preferanseopprinnelse i henhold til overgangsreglene for opprinnelse⁽²⁾.

Poolse versie

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie zgodnie z przejściowymi regułami pochodzenia.

Portugese versie

O exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾ de acordo com as regras de origem transitórias.

Roemeense versie

Exportatorul produselor care fac obiectul prezentului document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care se indică altfel în mod clar, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾ în conformitate cu regulile de origine tranzitorii.

Servische versie

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр. ...⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је другачије изричито наведено, ови производи ...⁽²⁾ преференцијалног порекла, у складу са прелазним правилима о пореклу.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog porekla, u skladu sa prelaznim pravilima o poreklu.

Slowaakse versie

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlásuje, že pokiaľ nie je zreteľne uvedené inak, tieto výrobky majú v súlade s prechodnými pravidlami pôvodu preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Sloveense versie

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo v skladu s prehodnimi pravili o poreklu.

Spaanse versie

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n.º ...⁽¹⁾) declara que, excepto donde se indique claramente lo contrario, estos productos son de origen preferencial ...⁽²⁾ con arreglo a las normas de origen transitorias.

▼ **M353****Zweedse versie**

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ...⁽²⁾ ursprung i enlighet med övergångsreglerna om ursprung.

Türkse versie

Bu belge kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı (gümrük yetki No: ...⁽¹⁾), aksi açıkça belirtilmedikçe, bu ürünlerin geçiş menşee kurallarına göre ...⁽²⁾ tercihli menşeli olduğunu beyan eder.

Oekraïense versie

Експортер продукції, на яку поширюється цей документ (митний дозвіл № ...⁽¹⁾) заявляє, що, за винятком випадків, де це явно зазначено, ця продукція має ...⁽²⁾ преференційне походження згідно з перехідними правилами походження.

.....
(Plaats en datum)⁽³⁾

.....
(Handtekening van de exporteur; gevolgd door de naam van de ondertekenaar in duidelijk leesbare letters)⁽⁴⁾

- (1) Wanneer de oorsprongsverklaring wordt opgesteld door een toegelaten exporteur, moet het nummer van zijn vergunning hier worden ingevuld. Wanneer de oorsprongsverklaring niet door een toegelaten exporteur wordt opgesteld, wordt het gedeelte tussen haakjes weggelaten of wordt niets ingevuld.
- (2) Aanduiding van de oorsprong van de producten. Wanneer de oorsprongsverklaring geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla, moet de exporteur deze duidelijk aangeven met de letters „CM” op het document waarop de verklaring wordt opgemaakt.
- (3) Deze vermeldingen kunnen achterwege blijven indien de gegevens op het document zelf zijn aangegeven.
- (4) Indien de exporteur niet hoeft te ondertekenen, hoeft ook diens naam niet te worden vermeld.

▼ M353*BIJLAGE IV***MODEL VAN HET CERTIFICAAT INZAKE GOEDERENVERKEER
EUR.1 EN AANVRAAG VOOR EEN CERTIFICAAT INZAKE
GOEDERENVERKEER EUR.1****AANWIJZINGEN VOOR HET DRUKKEN**

1. De afmetingen van het formulier zijn 210×297 mm, waarbij in de lengte een afwijking van 5 mm minder of 8 mm meer is toegestaan. Het te gebruiken papier is wit, goed beschrijfbaar en houtvrij, met een gewicht van ten minste 25 g/m². Het is voorzien van een groene geguillocheerde onderdruk die vervalsingen met behulp van mechanische of chemische middelen zichtbaar maakt.
2. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen bij de EER-Overeenkomst kunnen zich het recht voorbehouden de formulieren zelf te drukken of te laten drukken door daartoe gemachtigde drukkerijen. In het laatste geval moet op elk formulier van deze machtiging melding worden gemaakt. Op elk formulier worden bovendien de naam en het adres van de drukker vermeld of wordt een merkteken ter identificatie van de drukker aangebracht. Om de formulieren van elkaar te onderscheiden, wordt elk exemplaar van een al dan niet gedrukt volgnummer voorzien.

▼ M353

CERTIFICAAT INZAKE GOEDERENVERKEER

1. Exporteur (naam, volledig adres, land)	EUR.1	Nr. A	000.000
Raadpleeg de aantekeningen op de keerzijde alvorens het formulier in te vullen.			
3. Geadresseerde (naam, volledig adres, land) (facultatief)	2. Certificaat gebruikt in het preferentiële handelsverkeer tussen en (de betrokken landen, groepen van landen of gebieden vermelden)		
	4. Land, groep van landen of gebied waaruit de producten geacht worden van oorsprong te zijn	5. Land, groep van landen of gebied van bestemming	
6. Gegevens in verband met het vervoer (facultatief)	7. Opmerkingen		
8. Volgnummer; merken en nummers; aantal en soort van de colli ⁽¹⁾; omschrijving van de goederen	9. Brutomassa (kg) of andere maatstaf (l, m3 enz.)		10. Facturen (facultatief)
11. VISUM VAN DE DOUANE <i>Verklaring juist bevonden</i> Uitvoerdocument ⁽²⁾ Formulier Nr. van Douanekantoor Land of gebied van uitgifte Plaats en datum (Handtekening)	Stempel		12. VERKLARING VAN DE EXPORTEUR Ik, ondergetekende, verklaar dat de hierboven omschreven goederen aan de voor de afgifte van dit certificaat gestelde voorwaarden voldoen. Plaats en datum (Handtekening)
⁽¹⁾ Vermeld voor onverpakte goederen het aantal voorwerpen of „gestort”. ⁽²⁾ Slechts in te vullen indien de nationale bepalingen van het land of gebied van uitvoer dit vereisen.			

▼ **M353**

13. VERZOEK OM CONTROLE, te zenden aan:	14. RESULTAAT VAN DE CONTROLE
	Uit het ingestelde onderzoek is gebleken dat dit certificaat ⁽¹⁾ ☐ door het daarin vermelde douanekantoor is afgegeven en dat de daarin voorkomende gegevens juist zijn. ☐ niet voldoet aan de voorwaarden inzake echtheid en juistheid (zie bijgaande aantekeningen).
Er wordt verzocht de echtheid en de juistheid van dit certificaat te controleren. (Plaats en datum) Stempel (Handtekening)	 (Plaats en datum) Stempel (Handtekening)
⁽¹⁾ Aankruisen wat van toepassing is.	

AANTEKENINGEN

1. Op certificaten mogen geen schrappingen of overschrijvingen voorkomen. Wijzigingen moeten worden aangebracht door de onjuiste gegevens door te halen en de gewenste gegevens toe te voegen. Elke aldus aangebrachte wijziging moet worden goedgekeurd door degene die het certificaat heeft opge maakt, en geïmprimeerd door de douaneautoriteiten van het land of gebied van afgifte.
2. Tussen de in het certificaat vermelde artikelen mag geen ruimte worden gelaten en elk artikel moet door een volgnummer worden voorafgegaan. Onmiddellijk onder het laatste artikel moet een horizontale lijn worden getrokken. Onbeschreven gedeelten moeten zo worden doorgehaald dat latere toevoegingen onmogelijk zijn.
3. De goederen moeten met hun gebruikelijke handelsbenaming worden aangegeleid en voldoende nauwkeurig worden omschreven om ze te kunnen identificeren.

▼ M353

AANVRAAG VOOR EEN CERTIFICAAT INZAKE GOEDERENVERKEER

1. Exporteur (naam, volledig adres, land)	EUR.1 Nr. A 000.000		
	Raadpleeg de aantekeningen op de keerzijde alvorens het formulier in te vullen.		
3. Geadresseerde (naam, volledig adres, land) (facultatief)	2. Aanvraag tot afgifte van een certificaat gebruikt in het preferentiële handelsverkeer tussen en (vermeld de betrokken landen, groepen van landen of gebieden)		
	4. Land, groep van landen of gebied waaruit de producten geacht worden van oorsprong te zijn	5. Land, groep van landen of gebied van bestemming	
6. Gegevens in verband met het vervoer (facultatief)	7. Opmerkingen		
8. Volgnummer; merken en nummers; aantal en soort van de colli ⁽¹⁾; omschrijving van de goederen	9. Brutomassa (kg) of andere maatstaf (l, m3 enz.)	10. Facturen (facultatief)	

(1) Vermeld voor onverpakte goederen het aantal voorwerpen of „gestort”.

▼ M353**VERKLARING VAN DE EXPORTEUR**

Ondergetekende, exporteur van de op de voorzijde omschreven goederen,

VERKLAART dat deze goederen aan de voor het verkrijgen van het bijgaande certificaat gestelde voorwaarden voldoen;

GEEFT de onderstaande toelichting inzake de omstandigheden waardoor deze goederen aan deze voorwaarden voldoen:

.....

LEGT de volgende bewijsstukken OVER ⁽¹⁾:

.....

VERBINDT ZICH ERTOE om op verzoek van de bevoegde autoriteiten alle verdere bewijsstukken voor te leggen die zij voor de afgifte van het bijgaande certificaat verlangen, en toe te staan dat deze autoriteiten in voorkomend geval zijn boekhouding aan een onderzoek onderwerpen en de omstandigheden nagaan waaronder de vervaardiging van bovengenoemde goederen heeft plaatsgevonden;

VERZOEKT voor die goederen om afgifte van het bijgaande certificaat.

.....

(Plaats en datum)

.....

(Handtekening)

⁽¹⁾ Bijvoorbeeld: invoerdocumenten, certificaten inzake goederenverkeer, facturen, verklaringen van de fabrikant enz., ter zake van de be- of verwerkte producten of de in ongewijzigde staat wederuitgevoerde goederen.

▼ **M353***BIJLAGE V***BIJZONDERE VOORWAARDEN VOOR PRODUCTEN UIT CEUTA EN MELILLA***Enig artikel*

1. Mits zij voldoen aan de niet-wijzigingsregel van artikel 14 van dit aanhangsel, worden beschouwd als:

- (1) producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla:
 - (a) geheel en al in Ceuta en Melilla verkregen producten;
 - (b) in Ceuta en Melilla verkregen producten bij de vervaardiging waarvan andere dan geheel en al in Ceuta en Melilla verkregen producten zijn gebruikt, op voorwaarde dat:
 - (i) deze producten een be- of verwerking hebben ondergaan die toereikend is in de zin van artikel 4 van dit aanhangsel, of
 - (ii) deze producten van oorsprong zijn uit de EER, mits zij een be- of verwerking hebben ondergaan die meer inhoudt dan de in artikel 6 van dit aanhangsel genoemde behandelingen;
- (2) producten van oorsprong uit de EER:
 - (a) geheel en al in de EER verkregen producten;
 - (b) in de EER verkregen producten bij de vervaardiging waarvan andere dan geheel en al in de EER verkregen producten zijn gebruikt, op voorwaarde dat:
 - (i) die producten een be- of verwerking hebben ondergaan die toereikend is in de zin van artikel 4 van dit aanhangsel, of
 - (ii) die producten van oorsprong zijn uit Ceuta en Melilla of de EER, en zij een be- of verwerking hebben ondergaan die meer inhoudt dan de in artikel 6 van dit aanhangsel genoemde behandelingen.
2. Ceuta en Melilla worden als één grondgebied beschouwd.
3. De exporteur of zijn gemachtigde vertegenwoordiger vermeldt in vak 2 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of op de oorsprongsverklaring de naam van de partij van uitvoer en „Ceuta en Melilla”. Voor producten van oorsprong uit Ceuta en Melilla wordt de oorsprong ook vermeld in vak 4 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of op de oorsprongsverklaring.
4. De Spaanse douaneautoriteiten zijn belast met de toepassing van deze regels in Ceuta en Melilla.

▼ **M353***BIJLAGE VI***LEVERANCIERSVERKLARING**

Bij het opstellen van de leveranciersverklaring, waarvan de tekst hieronder is weergegeven, dient rekening te worden gehouden met de voetnoten. De voetnoten hoeven echter niet te worden overgenomen.

LEVERANCIERSVERKLARING

voor goederen die in de EER of in toepassende overeenkomstsluitende partijen een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen

Ondergetekende, leverancier van de op het bijgevoegde document vermelde goederen, verklaart het volgende:

1. De volgende materialen, die niet van oorsprong zijn uit de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)], zijn bij de vervaardiging van deze goederen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] gebruikt:

Omschrijving van de geleverde goederen ⁽¹⁾	Omschrijving van de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen	Tariefpost waaronder de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen zijn ingedeeld ⁽²⁾	Waarde van de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen ⁽²⁾ ⁽³⁾
Totale waarde			

2. Alle andere materialen die bij de vervaardiging van deze goederen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] zijn gebruikt, zijn van oorsprong uit de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)].

3. De volgende goederen hebben buiten de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] een be- of verwerking ondergaan overeenkomstig artikel 13 van dit aanhangsel, waardoor in totaal de volgende waarde werd toegevoegd:

▼ M353

Omschrijving van de geleverde goederen	Totale waarde die buiten de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is verkregen ⁽⁴⁾
	(Plaats en datum)
	(Adres en handtekening van de leverancier; gevolgd door de naam van de ondertekenaar in duidelijk leesbare letters)

(1) Indien de factuur, pakbon of een ander handelsdocument waaraan de verklaring is gehecht, op verschillende soorten goederen betrekking heeft of op goederen waarin niet in dezelfde mate niet-oorsprongsmaterialen zijn verwerkt, moet de leverancier dit duidelijk aangeven. Voorbeeld:

Het document heeft betrekking op verschillende modellen elektromotoren van post 8501 die worden gebruikt bij de vervaardiging van wasmachines van post 8450. Bij de vervaardiging van die motoren zijn materialen gebruikt die niet van oorsprong zijn en waarvan het soort en de waarde per model verschillen. Deze modellen moeten derhalve in de eerste kolom apart worden opgegeven en de gegevens die in de andere kolommen worden gevraagd, moeten eveneens voor elk model apart worden opgegeven, zodat de wasmachinefabrikant de oorsprong van zijn producten correct kan bepalen afhankelijk van het model van elektromotor dat hij gebruikt.

(2) Slechts invullen, indien nodig. Voorbeelden:

Volgens de regel voor kledingstukken van ex hoofdstuk 62 mogen garens worden gebruikt die niet van oorsprong zijn. Indien een producent van dergelijke kledingstukken in een toepassende overeenkomstsluitende partij weefsels uit de Europese Unie invoert die daar verkregen zijn uit garens dat niet van oorsprong is, dan is het voldoende dat de leverancier in de Europese Unie verklaart dat de gebruikte garens niet van oorsprong zijn. Hij hoeft daarbij niet de tariefpost en de waarde van het garens te vermelden. Een producent van ijzerdraad van post 7217 die dit ijzerdraad van ijzeren staven heeft vervaardigd die niet van oorsprong zijn, dient in de tweede kolom „ijzeren staven” in te vullen. Wanneer dit draad gebruikt wordt bij de vervaardiging van een machine waarvoor de regel geldt dat niet-oorsprongsmaterialen slechts tot een bepaald percentage van de waarde gebruikt mogen worden, dan moet in de derde kolom de waarde worden vermeld van de staven die niet van oorsprong zijn.

(3) Onder „waarde van de materialen” wordt verstaan de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is betaald.

De precieze waarde van elk gebruikt materiaal dat niet van oorsprong is, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.

(4) Onder „totale toegevoegde waarde” wordt verstaan alle kosten die buiten de EER en [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] zijn gemaakt, met inbegrip van de waarde van alle materialen die daar zijn toegevoegd. De precieze totale toegevoegde waarde die buiten de EER en [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is verkregen, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.

▼ **M353***BIJLAGE VII***LANGLOPENDE LEVERANCIERSVERKLARING**

Bij het opstellen van de langlopende leveranciersverklaring, waarvan de tekst hieronder volgt, dient rekening te worden gehouden met de voetnoten. De voetnoten hoeven echter niet te worden overgenomen.

LANGLOPENDE LEVERANCIERSVERKLARING

voor goederen die in de EER of een toepassende overeenkomstsluitende partij een be- of verwerking hebben ondergaan zonder de preferentiële oorsprong te hebben verkregen

Ondergetekende, leverancier van de goederen waarop dit document betrekking heeft en die regelmatig geleverd worden aan ⁽¹⁾ ..., verklaart het volgende:

1. De volgende materialen, die niet van oorsprong zijn uit de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)], zijn bij de vervaardiging van deze goederen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] gebruikt:

Omschrijving van de geleverde goederen ⁽²⁾	Omschrijving van de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen	Tariefpost waaronder de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen zijn ingedeeld ⁽³⁾	Waarde van de gebruikte niet-oorsprongsmaterialen ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
Totale waarde			

2. Alle andere materialen die bij de vervaardiging van deze goederen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] zijn gebruikt, zijn van oorsprong uit de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)].

3. De volgende goederen hebben buiten de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] een be- of verwerking ondergaan overeenkomstig artikel 13 van dit aanhangsel, waardoor in totaal de volgende waarde werd toegevoegd:

Omschrijving van de geleverde goederen	Totale waarde die buiten de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is verkregen ⁽⁵⁾

Deze verklaring is geldig voor alle toekomstige zendingen van deze goederen die worden verzonden van

naar ⁽⁶⁾

▼ M353

Ondergetekende verbindt zich ertoe ⁽¹⁾ onmiddellijk in kennis te stellen indien deze verklaring niet langer geldig is.

(Plaats en datum)
(Adres en handtekening van de leverancier; gevolgd door de naam van de ondertekenaar in duidelijk leesbare letters)

⁽¹⁾ Naam en adres van de afnemer.

⁽²⁾ Indien de factuur, pakbon of een ander handelsdocument waaraan de verklaring is gehecht, op verschillende soorten goederen betrekking heeft of op goederen waarin niet in dezelfde mate niet-oorsprongsmaterialen zijn verwerkt, moet de leverancier dit duidelijk aangeven. Voorbeeld:

Het document heeft betrekking op verschillende modellen elektromotoren van post 8501 die worden gebruikt bij de vervaardiging van wasmachines van post 8450. Bij de vervaardiging van die motoren zijn materialen gebruikt die niet van oorsprong zijn en waarvan het soort en de waarde per model verschillen. Deze modellen moeten derhalve in de eerste kolom apart worden opgegeven en de gegevens die in de andere kolommen worden gevraagd, moeten eveneens voor elk model apart worden opgegeven, zodat de wasmachiniefabrikant de oorsprong van zijn producten correct kan bepalen afhankelijk van het model van elektromotor dat hij gebruikt.

⁽³⁾ Slechts invullen, indien nodig. Voorbeelden:

Volgens de regel voor kledingstukken van ex hoofdstuk 62 mogen garens worden gebruikt die niet van oorsprong zijn. Indien een producent van dergelijke kledingstukken in een toepassende overeenkomstsluitende partij weefsels uit de Europese Unie invoert die daar verkregen zijn uit garens dat niet van oorsprong is, dan is het voldoende dat de leverancier in de Europese Unie verklaart dat de gebruikte garens niet van oorsprong zijn. Hij hoeft daarbij niet de tariefpost en de waarde van het garens te vermelden. Een producent van ijzerdraad van post 7217 die dit ijzerdraad van ijzeren staven heeft vervaardigd die niet van oorsprong zijn, dient in de tweede kolom „ijzeren staven” in te vullen. Wanneer dit draad gebruikt wordt bij de vervaardiging van een machine waarvoor de regel geldt dat niet-oorsprongsmaterialen slechts tot een bepaald percentage van de waarde gebruikt mogen worden, dan moet in de derde kolom de waarde worden vermeld van de staven die niet van oorsprong zijn.

⁽⁴⁾ Onder „waarde van de materialen” wordt verstaan de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn, of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor de materialen in de EER of [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is betaald.

De precieze waarde van elk gebruikt materiaal dat niet van oorsprong is, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.

⁽⁵⁾ Onder „totale toegevoegde waarde” wordt verstaan alle kosten die buiten de EER en [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] zijn gemaakt, met inbegrip van de waarde van alle materialen die daar zijn toegevoegd. De precieze totale toegevoegde waarde die buiten de EER en [naam van de desbetreffende toepassende overeenkomstsluitende partij(en)] is verkregen, moet worden opgegeven per eenheid van de in de eerste kolom vermelde goederen.

⁽⁶⁾ Datums vermelden. Een langlopende leveranciersverklaring is normalerwijze niet langer dan 24 maanden geldig, afhankelijk van de voorwaarden die zijn gesteld door de douane van de toepassende overeenkomstsluitende partij waar de langlopende leveranciersverklaring is opgesteld.

▼B

PROTOCOL 5

betreffende douanerechten van fiscale aard (Liechtenstein ►M1 ————— ◄)

1. Onverminderd het bepaalde in lid 2 van dit protocol ►M1 mag ◄ Liechtenstein ►M1 ————— ◄ tijdelijk douanerechten van fiscale aard handhaven voor produkten die vallen onder de in de bijgaande tabel vermelde posten mits de voorwaarden van artikel 14 van de Overeenkomst worden nageleefd. Voor de posten 0901 en ex 2101 worden deze douanerechten ten laatste op 31 december 1996 afgeschaft.
2. Wanneer in Liechtenstein ►M1 ————— ◄ met de productie wordt begonnen van een produkt dat vergelijkbaar is met één van de in de tabel opgenomen produkten, dient het douanerecht van fiscale aard dat voor laatstgenoemd produkt geldt, te worden afgeschaft.
3. De situatie wordt vóór eind 1996 door het Gemengd Comité van de EER onderzocht.

TABEL

Tariefpost	Omschrijving
0901	Koffie, cafeïnevrije koffie daaronder begrepen, ook indien gebrand; bolsters en schillen, van koffie; surrogaten die koffie bevatten, ongeacht de mengverhouding (voor een overgangsperiode van vier jaar)
ex 2101	Extracten, essences en concentraten, van koffie, en preparaten op basis van deze extracten, essences en concentraten (voor een overgangsperiode van vier jaar)
2707.1010/9990	Aardolie en distillatieprodukten daarvan
2709.0010/0090	
2710.0011/0029	
2711.1110/2990	Aardgas en andere gasvormige koolwaterstoffen
ex alle tarief-hoofdstukken	Produkten die als motorbrandstof worden gebruikt
ex 8407	Zuigermotoren met vonkontsteking, wankelmotoren daaronder begrepen, voor motorvoertuigen van de posten 8702.9010, 8703.1000/2420, 9010/9030, 8704.3110/3120, 9010/9020
ex 8408	Zuigermotoren met zelfontsteking (diesel- en semi-dieselmotoren), voor motorvoertuigen van de posten 8702.1010, 8703.1000, 3100/3320, 8704.2110/2120
ex 8409	Delen waarvan kan worden onderkend dat zij uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd zijn voor motoren bedoeld bij post 8407 of 8408: - cilinderblokken en cilinderkoppen voor motorvoertuigen van de posten 8702.1010, 9010, 8703.1000/2420, 3100/3320, 8704.2110/2120, 3110/3120
ex 8702	Motorvoertuigen voor openbaar vervoer van passagiers, van niet meer dan 1 600 kg per stuk
ex 8703	Automobielen en andere motorvoertuigen hoofdzakelijk ontworpen voor personenvervoer (andere dan die bedoeld bij post 8702), motorvoertuigen van het type „station-wagon” of „break” en racewagens daaronder begrepen
ex 8704	Automobielen voor goederenvervoer, met een gewicht van niet meer dan 1 600 kg per stuk
ex 8706	Chassis met motor, voor motorvoertuigen bedoeld bij de posten 8702.1010, 9010, 8703.1000/9030, 8704.2110/2120, 3110/3120, 9010/9020

▼ B

Tariefpost	Omschrijving
ex 8707	Carrosserieën voor motorvoertuigen bedoeld bij de posten 8702.1010, 9010, 8703.1000/9030, 8704.2110/2120, 3110/3120, 9010/9020
ex 8708	Delen en toebehoren van motorvoertuigen bedoeld bij de posten 8702.1010, 9010, 8703.1000/9030, 8704.2110/2120, 3110/3120, 9010/9020:
1000	- bumpers en delen daarvan
2990	- andere delen en toebehoren van carrosserieën (cabines daaronder begrepen), andere dan die bedoeld bij post 8708. 1000/2010, bagagedragers, nummerplaten en skidragers niet inbegrepen; - remmen en servoremmen, alsmede delen daarvan:
3100	- gemonteerde remvoeringen
3990	- andere dan perslucht tanks, voor remmen
4090	- versnellingsbakken
5090	- drijfassen met differentieel, ook indien met andere organen voor de overbrenging
6090	- draagassen en delen daarvan
7090	- wielen, alsmede delen en toebehoren daarvan, velgen en delen daarvan, niet aan de oppervlakte behandeld, en velgen en delen daarvan, onafgewerkt of geruwd, niet inbegrepen
9299	- knaldempers en uitlaatpijpen, andere dan gewone knaldempers met zijdelingse buizen met een lengte van niet meer dan 15 cm
9390	- koppelingen en delen daarvan
9490	- stuurwielen, stuurkolommen en stuurhuizen
9999	- andere, stuurwielbekledingen niet inbegrepen

▼ M1**PROTOCOL 6****betreffende het opbouwen van verplichte reserves door Liechtenstein**

Liechtenstein mag een regeling inzake verplichte reserves toepassen voor produkten die in tijden van ernstige voorzieningstekorten noodzakelijk zijn voor het overleven van de bevolking en die in Liechtenstein niet of in onvoldoende mate worden geproduceerd en waarvan op grond van de kenmerken en de aard reserves kunnen worden opgebouwd.

Liechtenstein zal deze regeling zo toepassen dat geen rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie plaatsvindt tussen uit de andere overeenkomstsluitende partijen ingevoerde produkten en soortgelijke of vervangende nationale produkten.

▼B**PROTOCOL 7****betreffende kwantitatieve beperkingen die IJsland mag handhaven**

Onverminderd artikel 11 van de Overeenkomst mag IJsland kwantitatieve beperkingen handhaven op de hieronder genoemde produkten:

IJslandse post nr.	Omschrijving
96.03	Bezems en borstels, ook indien zij delen van machines, van toestellen of van voertuigen zijn, met de hand bediende mechanische vegers zonder motor, penselen, kwasten en plumeaus; gereede knotten voor borstelwerk; verfkussens en verftrollen; wissers van rubber of van andere soepele stoffen: — tandenborstels, scheerkwasten, haarborstels, nagelborstels, wimperborstels en andere borstels voor de lichaamsverzorging, ook indien zij delen van apparaten en toestellen zijn:
96.03 29	- andere:
96.03 29 01	- met borstelruggen van kunststof
96.03 29 09	- andere

▼B

PROTOCOL 8
betreffende staatsmonopolies

1. De toepassing van artikel 16 van de Overeenkomst zal niet later plaatsvinden dan 1 januari 1995 in de volgende gevallen van staatsmonopolies van commerciële aard:
 - Oostenrijks zoutmonopolie,
 - IJslands kunstmestmonopolie,
 - ►**M1** ————— ◀ Liechtensteinse zout- en kruitmonopolies.
2. Artikel 16 is ook van toepassing op wijn (GS-post nr. 22.04).

PROTOCOL 9

betreffende de handel in vis en andere produkten van de zee

Artikel 1

1. Onverminderd de in aanhangsel 1 bedoelde bepalingen schaffen de EVA-Staten bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst invoerrechten en heffingen van gelijke werking af voor de produkten die zijn vermeld in tabel I van aanhangsel 2.

2. Onverminderd de in aanhangsel 1 bedoelde bepalingen passen de EVA-Staten geen kwantitatieve invoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking toe op de produkten die zijn vermeld in tabel I van aanhangsel 2. In dit verband is artikel 13 van de Overeenkomst van toepassing.

Artikel 2

1. De Gemeenschap schaft bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst invoerrechten en heffingen van gelijke werking af voor de produkten die zijn vermeld in tabel II van aanhangsel 2.

2. De Gemeenschap verlaagt geleidelijk de douanerechten op de produkten die zijn vermeld in tabel III van aanhangsel 2 overeenkomstig het volgende tijdschema:

a) op 1 januari 1993 wordt elk recht verlaagd tot 86 % van het basisrecht;

b) het basisrecht wordt daarna vier keer, telkens met 14 %, verlaagd op 1 januari 1994, 1 januari 1995, 1 januari 1996 en 1 januari 1997.

3. De basisrechten waarop de in lid 2 bedoelde achtereenvolgende verlagingen worden toegepast, zijn voor elk produkt de rechten die door de Gemeenschap zijn geconsolideerd in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel, of, als het recht niet is geconsolideerd, het autonome recht op 1 januari 1992. Als na 1 januari 1992 tariefverlagingen als gevolg van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-ronde van toepassing worden, worden die verlaagde rechten als basisrechten gehanteerd. Als er in het kader van bilaterale overeenkomsten tussen de Gemeenschap en afzonderlijke EVA-Staten voor bepaalde produkten verlaagde rechten bestaan, worden die rechten als de basisrechten voor elk van de betrokken EVA-Staten beschouwd.

4. De overeenkomstig de leden 2 en 3 berekende rechten worden voor de toepassing op een decimaal afgerond door de tweede decimaal te schrappen.

5. De Gemeenschap past geen kwantitatieve invoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking toe op de produkten die zijn vermeld in aanhangsel 2. In dit verband is artikel 13 van de Overeenkomst van toepassing.

▼B*Artikel 3*

De artikelen 1 en 2 zijn van toepassing op produkten van oorsprong uit de overeenkomstsluitende partijen. De regels van oorsprong zijn opgenomen in Protocol 4 bij de Overeenkomst.

Artikel 4

1. Uit overheidsmiddelen verstrekte steun aan de visserijsector die de mededinging vervalst, wordt afgeschaft.
2. Wetgeving met betrekking tot de marktordening in de visserijsector wordt zodanig aangepast dat zij de mededinging niet vervalst.
3. De overeenkomstsluitende partijen streven ernaar dat de mededingingsvoorwaarden van dien aard zijn dat zij de andere overeenkomstsluitende partijen in staat stellen zich te onthouden van de toepassing van anti-dumpingmaatregelen en compenserende rechten.

Artikel 5

De overeenkomstsluitende partijen treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat alle vissersvaartuigen die de vlag van een andere overeenkomstsluitende partij voeren, dezelfde toegang als hun eigen vaartuigen hebben tot havens en voorzieningen voor eerste verkoop en alle bijbehorende uitrusting en technische installaties. Onverminderd het bepaalde in de vorige alinea kan een overeenkomstsluitende partij de aanvoer van vis uit een visbestand van gemeenschappelijk belang over het beheer waarvan er een ernstig meningsverschil bestaat, weigeren.

Artikel 6

Als de nodige aanpassingen van de wetgeving niet naar genoegen van de overeenkomstsluitende partijen zijn uitgevoerd op het tijdstip van inwerkingtreding van de Overeenkomst, kunnen de geschilpunten worden voorgelegd aan het Gemengd Comité van de EER. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, is artikel 114 van de Overeenkomst *mutatis mutandis* van toepassing.

Artikel 7

De bepalingen van de in aanhangsel 3 vermelde overeenkomsten hebben voorrang op de bepalingen van dit protocol, voor zover zij de betrokken EVA-Staten een handelsregeling toekennen die gunstiger is dan dit protocol.

▼ B

AANHANGSEL 1

Artikel 1

Finland mag voor de volgende produkten zijn huidige regeling tijdelijk handhaven. Uiterlijk op 31 december 1992 dient Finland een vast tijdschema voor de afschaffing van deze vrijstellingen voor te leggen.

GS-post	Omschrijving
ex 0302	Vis, vers of gekoeld, andere dan visfilets en ander visvlees bedoeld bij post 0304: — zalm — Oostzeeharing
ex 0303	Bevroren vis, andere dan visfilets en ander visvlees bedoeld bij post 0304: — zalm — Oostzeeharing
ex 0304	Visfilets en ander visvlees (ook indien fijngemaakt), vers, gekoeld of bevroren: — verse of gekoelde filets van zalm — verse of gekoelde filets van Oostzeeharing (Onder „filets” wordt ook verstaan filets waarvan twee zijden bijeen blijven, bij voorbeeld aan de rug of de buik.)

Artikel 2

1. Liechtenstein ► M1 ————— ◀ mag invoerrechten handhaven voor de volgende produkten:

GS-post	Omschrijving
ex 0301 tot 0305	Vis, behalve ex 0304 bevroren filets, andere dan zeevis, paling of aal, en zalm

Deze regelingen worden vóór 1 januari 1993 opnieuw bekeken.

2. Onverminderd eventuele vaststelling van tarieven naar aanleiding van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-ronde, mag Liechtenstein ► M1 ————— ◀ variabele heffingen in het kader van zijn landbouwbeleid handhaven voor de volgende visserijprodukten en andere produkten van de zee:

GS-post	Omschrijving
ex hoofdstuk 15	Vetten en oliën voor menselijke consumptie
ex hoofdstuk 23	Voeder voor gebruiksdieren

Artikel 3

1. Zweden mag tot en met 31 december 1993 voor de volgende produkten kwantitatieve invoerbeperkingen toepassen, voor zover zulks nodig is om ernstige verstoring van de Zweedse markt te voorkomen:

▼B

GS-post	Omschrijving
ex 0302	Vis, vers of gekoeld, andere dan visfilets en ander visvlees bedoeld bij post 0304: — haring — kabeljauw

2. Zolang Finland zijn huidige regeling voor Oostzeeharing tijdelijk handhaaft, mag Zweden voor dit produkt kwantitatieve invoerbeperingen toepassen als het van oorsprong is uit Finland.

AANHANGSEL 2

TABEL I

GS-post	Omschrijving
0208	Ander vlees en andere eetbare slachtafval­len, vers, gekoeld of bevroren:
ex 0208 90	– andere:
	– – van walvissen
hoofdstuk 3	Vis, schaaldieren, weekdieren en andere ongewer­velde waterdieren
1504	Vetten en oliën, van vis of van zeezoogdieren, als­mede fracties daarvan, ook indien geraffineerd, doch niet chemisch gewijzigd
1516	Dierlijke en plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, geheel of gedeeltelijk gehydroge­neerd, veresterd, opnieuw veresterd of geëlaïdeni­seerd, ook indien geraffineerd, doch niet verder bereid:
ex 1516 10	– dierlijke vetten en oliën, alsmede fracties daarvan:
	– – geheel verkregen van vissen of zeezoogdieren
1603	Extracten en sappen van vlees, van vis, van schaal­dieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren:
ex 1603 00	– extracten en sappen van walvisvlees, van vis, van schaaldieren, van weekdieren of van andere onge­wervelde dieren
1604	Bereidingen en conserven van vis; kaviaar en kavi­aarsurrogaten bereid uit kuit
1605	Bereidingen en conserven van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren
2301	Meel, poeder en pellets van vlees, van slachtafval­len, van vis, van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren, ongeschikt voor menselijke consumptie; kanen:
ex 2301 10	– meel, poeder en pellets, van vlees of van slacht­afval­len; kanen:
	– – walvismeel
ex 2301 20	– meel, poeder en pellets, van vis, van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde wa­terdieren
2309	Bereidingen van de soort gebruikt voor het voede­ren van dieren:
ex 2309 90	– andere:
	– – visperswater („fish solubles”)

TABEL II

KN-post	Omschrijving
0302 50	Kabeljauw (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) en vis van de soort „Boreogadus saida”, vers, gekoeld of bevroren, met inbegrip van filets, vers of gekoeld
0302 69 35	
0303 60	
0303 79 41	
0304 10 31	
0302 62 00	Schelvis (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>), vers, gekoeld of bevroren, met inbegrip van filets, vers of gekoeld
0303 72 00	
ex 0304 10 39	Koolvis (<i>Pollachius virens</i>), vers, gekoeld of bevroren, met inbegrip van filets, vers of gekoeld
0302 63 00	
0303 73 00	
ex 0304 10 39	Zwarte heilbot (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>) en Atlantische heilbot (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), vers, gekoeld of bevroren, met inbegrip van filets, vers of gekoeld
0302 21 10	
0302 21 30	
0303 31 10	
0303 31 30	
ex 0304 10 39	Kabeljauw (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) en vis van de soort „Boreogadus saida”, gezouten, doch niet gedroogd of gerookt, en deze vis, gepekeld
0305 62 00	
0305 69 10	Kabeljauw (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) en vis van de soort „Boreogadus saida”, gedroogd, ongezouten
0305 51 10	
0305 59 11	Filets van kabeljauw (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) en van de soort „Boreogadus saida”, gedroogd, gezouten of gepekeld, doch niet gerookt
0305 30 11	
0305 30 19	Andere filets, gedroogd, gezouten of gepekeld, doch niet gerookt
0305 30 90	
1604 19 91	Andere filets, rauw, enkel omgeven door beslag of door paneermeel (gepaneerd), ook indien in olie voorgebakken, bevroren
1604 30 90	Kaviaarsurrogaten

TABEL III

De door de Gemeenschap verleende concessies voor de volgende posten gelden niet voor produkten vermeld in tabel II of in het bijvoegsel bij tabel III.

KN-post	Omschrijving
0301	Levende vis
0302	Vis, vers of gekoeld, andere dan visfilets en ander visvlees bedoeld bij post 0304
0303	Bevroren vis, andere dan visfilets en ander visvlees bedoeld bij post 0304
0304	Visfilets en ander visvlees (ook indien fijn gemaakt), vers, gekoeld of bevroren
0305	Vis, gedroogd, gezouten of gepekeld; gerookte vis, ook indien voor of tijdens het roken gekookt; meel, poeder en pellets, van vis, geschikt voor menselijke consumptie
0306	Schaaldieren, ook indien ontdaan van de schaal, levend, vers, gekoeld, bevroren, gedroogd, gezouten of gepekeld; schaaldieren in de schaal, gestoomd of in water gekookt, ook indien gekoeld, bevroren, gedroogd, gezouten of gepekeld; meel, poeder en pellets, van schaaldieren, geschikt voor menselijke consumptie
0307	Weekdieren, ook indien ontdaan van de schelp, levend, vers, gekoeld, bevroren, gedroogd, gezouten of gepekeld; ongewervelde waterdieren, andere dan schaal- en weekdieren, levend, vers, gekoeld, bevroren, gedroogd, gezouten of gepekeld; meel, poeder en pellets, van ongewervelde waterdieren, andere dan schaaldieren, geschikt voor menselijke consumptie
1604	Bereidingen en conserven vis; kaviaar en kaviaar-surrogaten bereid uit kuit
1605	Bereidingen en conserven van schaaldieren, van weekdieren of van andere ongewervelde waterdieren

▼ B

Bijvoegsel bij tabel III

GN-post	Omschrijving
a) Zalm: Pacifische zalm (<i>Oncorhynchus spp.</i>), Atlantische zalm (<i>Salmo salar</i>) en Donauzalm (<i>Hucho huchó</i>)	
0301 99 11	Levend
0302 12 00	Vers of gekoeld
0303 10 00	Pacifische zalm, bevroren
0303 22 00	Atlantische en Donauzalm, bevroren
0304 10 13	Filets, vers of gekoeld
0304 20 13	Filets, bevroren
ex 0304 90 97	Ander vlees van zalm, bevroren
0305 30 30	Filets, gezouten of gepekeld, niet gerookt
0305 41 00	Gerookt, met inbegrip van filets
0305 69 50	Gezouten of gepekeld, maar niet gedroogd of gerookt
1604 11 00	Bereidingen of conserven, geheel of in stukken
1604 20 10	Andere bereidingen of conserven
b) Haring (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>)	
0302 40 90	Vers of gekoeld, van 16.6. tot en met 14.2.
ex 0302 70 00	Lever, hom en kuit, vers of gekoeld
0303 50 90	Bevroren, van 16.6. tot en met 14.2.
ex 0303 80 00	Lever, hom en kuit, bevroren
ex 0304 10 39	Filets van haring, vers
0304 10 93	Haringlappen, vers, van 16.6. tot en met 14.2.
ex 0304 10 98	Ander vers vlees van haring
0304 20 75	Filets, bevroren
0304 90 25	Ander vlees van haring, bevroren, van 16.6. tot en met 14.2.
ex 0305 20 00	Lever, hom en kuit van haring, gedroogd, gerookt, gezouten of gepekeld
0305 42 00	Gerookt, met inbegrip van filets
0305 59 30	Gedroogd, ook indien gezouten, doch niet gerookt
0305 61 00	Gezouten, gepekeld, doch niet gedroogd of gerookt
1604 12 10	Filets, rauw, enkel omgeven door beslag of door paneermeel (gepaneerd), ook indien in olie voorgebakken, bevroren
1604 12 90	Bereidingen of conserven van haring, geheel of in stukken, doch niet fijn gemaakt
ex 1604 20 90	Andere bereidingen of conserven van haring

▼B

GN-post	Omschrijving
c) Makreel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)	
0302 64 90	Vers of gekoeld, van 16.6. tot en met 14.2.
0303 74 19	Bevroren, van 16.6. tot en met 14.2. (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
0303 74 90	Bevroren, van 16.6. tot en met 14.2. (<i>Scomber australasicus</i>)
ex 0304 10 39	Filets van makreel, vers
0304 20 51	Filets, bevroren (<i>Scomber australasicus</i>)
ex 0304 20 53	Filets, bevroren (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
ex 0304 90 97	Ander vlees van makreel, bevroren
0305 49 30	Gerookt, met inbegrip van filets
1604 15 10	Bereidingen of conserven, geheel of in stukken (<i>S.s.</i> , <i>S.j.</i>)
1604 15 90	Bereidingen of conserven, geheel of in stukken (<i>S. austral.</i>)
ex 1604 20 90	Andere bereidingen of conserven van makreel
d) Garnalen	
0306 13 10	van de familie „Pandalidae”, bevroren
0306 13 30	van het geslacht „Crangon”, bevroren
0306 13 90	Andere garnalen, bevroren
0306 23 10	van de familie „Pandalidae”, niet bevroren
0306 23 31	van het geslacht „Crangon”, vers, gekoeld, gestoomd of in water gekookt
0306 23 39	Andere garnalen van het geslacht „Crangon”
0306 23 90	Andere garnalen, niet bevroren
1605 20 00	Bereidingen of conserven
e) Jacobsschelpen (<i>Pecten maximus</i>)	
ex 0307 21 00	Levend, vers of gekoeld
0307 29 10	Bevroren
ex 1605 90 10	Bereidingen of conserven
f) Langoestines (<i>Nephrops norvegicus</i>)	
0306 19 30	Bevroren
0306 29 30	Niet bevroren
ex 1605 40 00	Bereidingen of conserven

▼ B*AANHANGSEL 3*

Overeenkomsten tussen de Gemeenschap en afzonderlijke EVA-Staten als bedoeld in artikel 7:

- Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Zweden, ondertekend op 22 juli 1972, en een latere briefwisseling betreffende landbouw en visserij, ondertekend op 14 juli 1986

▼ M1
_____**▼ B**

- Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen, ondertekend op 14 mei 1973, en een latere briefwisseling betreffende landbouw en visserij, ondertekend op 14 juli 1986
- Artikel 1 van Protocol nr. 6 bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland, ondertekend op 22 juli 1972.

▼B**PROTOCOL 10****betreffende de vereenvoudiging van controles en formaliteiten bij het goederenvervoer****HOOFDSTUK I****ALGEMENE BEPALINGEN***Artikel 1***Definities**

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a) „controles”: elk optreden waarbij de douane of een andere controlerende dienst het vervoermiddel en/of de goederen zelf aan een fysiek onderzoek, inclusief een visuele inspectie, onderwerpt ten einde zich ervan te vergewissen dat het vervoermiddel en deze goederen, wat de aard, oorsprong, staat, hoeveelheid of waarde ervan betreft, overeenstemmen met de gegevens van de overgelegde documenten;
- b) „formaliteiten”: elke formaliteit met betrekking tot de goederen of de vervoermiddelen die de administratie de belanghebbende oplegt en die bestaat uit de overlegging of het onderzoek van de documenten en certificaten welke de goederen vergezellen of van andere gegevens, ongeacht de wijze waarop deze worden voorgelegd of de drager waarop zij zich bevinden.

*Artikel 2***Toepassingsgebied**

- 1. Onverminderd de specifieke bepalingen die gelden krachtens de overeenkomsten tussen de Europese Economische Gemeenschap en de EVA-Staten is dit protocol van toepassing op controles en formaliteiten bij het goederenvervoer over een grens tussen een EVA-Staat en de Gemeenschap, en tussen EVA-Staten onderling.
- 2. Dit protocol is niet van toepassing op controles en formaliteiten:
 - die betrekking hebben op schepen en luchtvaartuigen welke als vervoermiddel worden gebruikt; het is echter wel van toepassing op voertuigen en goederen die door deze schepen en luchtvaartuigen worden vervoerd;
 - die nodig zijn voor de afgifte van sanitaire of fytosanitaire certificaten in het land van oorsprong of herkomst van de goederen.

▼M219

- 3. De douaneveiligheidsmaatregelen in hoofdstuk II bis en de bijlagen I en II bij het protocol zijn slechts van toepassing tussen de Gemeenschap en Noorwegen.
- 4. Wanneer in hoofdstuk II bis en de bijlagen I en II bij dit protocol wordt verwezen naar het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen, wordt bedoeld:
 - het douanegebied van de Gemeenschap;
 - het douanegebied van Noorwegen.

HOOFDSTUK II PROCEDURES

Artikel 3

Steekproefcontroles en formaliteiten

1. Onverminderd andersluidende bepalingen van dit protocol nemen de overeenkomstsluitende partijen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat:

- de verschillende in artikel 2, lid 1, bedoelde controles en formaliteiten zo weinig mogelijk oponthoud veroorzaken en zoveel mogelijk op één plaats worden uitgevoerd;
- de controles steekproefsgewijs plaatsvinden, behalve in naar behoren gerechtvaardigde omstandigheden.

2. Voor de toepassing van lid 1, tweede streepje, is de basis van de steekproef het totale aantal zendingen dat in een bepaalde periode via een grenspost wordt afgehandeld en bij een douanekantoor of controledienst wordt aangebracht, en niet de totale hoeveelheid goederen waaruit elke zending bestaat.

3. De overeenkomstsluitende partijen vergemakkelijken bij de uitvoer, de doorvoer en de invoer van goederen op de plaatsen van vertrek en van bestemming van de goederen, de toepassing van vereenvoudigde procedures en van geautomatiseerde systemen voor het verwerken en verzenden van informatie.

4. De overeenkomstsluitende partijen beïjveren zich de vestiging van douanekantoren, ook binnen hun grondgebied, op dusdanige wijze te spreiden, dat zoveel mogelijk in de behoeften van het bedrijfsleven wordt voorzien.

Artikel 4

Veterinaire bepalingen

In verband met de bescherming van de menselijke en dierlijke gezondheid en het welzijn van dieren besluit het Gemengd Comité van de EER, overeenkomstig artikel 93, lid 2, van de Overeenkomst, op welke wijze de beginselen van de artikelen 3, 7 en 13 en de bepalingen met betrekking tot vergoedingen voor formaliteiten of controles ten uitvoer worden gelegd.

Artikel 5

Fytosanitaire bepalingen

1. Fytosanitaire controles worden bij invoer slechts steekproefsgewijs en op monster uitgevoerd, behalve in naar behoren gerechtvaardigde omstandigheden. Die controles worden uitgevoerd hetzij op de plaats van bestemming van de goederen, hetzij op een andere plaats die op de onderscheiden grondgebieden wordt aangewezen, waarbij de reisweg van de goederen zo weinig mogelijk wordt verstoord.

2. De uitvoeringsbepalingen betreffende identiteitscontroles bij de invoer van goederen die onder de fytosanitaire wetgeving vallen, worden vastgesteld door het Gemengd Comité van de EER overeenkomstig artikel 93, lid 2, van de Overeenkomst. De maatregelen met betrekking tot de vergoedingen voor fytosanitaire formaliteiten en controles worden vastgesteld door het Gemengd Comité van de EER overeenkomstig artikel 93, lid 2, van de Overeenkomst.

▼B

3. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op goederen die niet in de Gemeenschap of in een EVA-Staat zijn geproduceerd, behalve wanneer die goederen door hun aard geen fytosanitair risico opleveren of wanneer zij bij binnenkomst op het grondgebied van onderscheiden overeenkomstsluitende partijen een fytosanitaire controle hebben ondergaan waarbij is gebleken dat zij aan de in de wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen vastgestelde fytosanitaire voorschriften voldoen.

4. Wanneer een overeenkomstsluitende partij van oordeel is dat er onmiddellijk gevaar bestaat voor de binnenkomst of de verspreiding van schadelijke organismen op haar grondgebied, kan zij voorlopige maatregelen nemen om zich tegen dat gevaar te beschermen. De overeenkomstsluitende partijen delen elkaar onverwijld mede welke maatregelen zijn genomen en om welke redenen die noodzakelijk waren.

*Artikel 6***Delegatie van bevoegdheden**

De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat bij uitdrukkelijke delegatie en voor rekening van de bevoegde instanties, een van de andere vertegenwoordigde diensten, bij voorkeur de douane, bepaalde controles kan uitvoeren waarmee die instanties zijn belast en, voor zover die controles betrekking hebben op het opvragen van de vereiste documenten, de geldigheid en echtheid van die documenten en de identiteit van de daarop vermelde goederen kan nagaan. In dat geval zorgen de betrokken instanties ervoor dat de voor deze controles benodigde middelen ter beschikking staan.

*Artikel 7***Erkenning van controles en documenten**

Voor de toepassing van dit protocol en onverminderd de mogelijkheid steekproefsgewijs controles te verrichten, erkennen de overeenkomstsluitende partijen bij invoer of doorvoer de door de bevoegde instanties van de andere overeenkomstsluitende partij uitgevoerde controles en opgestelde documenten waaruit blijkt dat de goederen voldoen aan de eisen die de wetgeving van het land van invoer stelt of aan gelijkwaardige eisen in het land van uitvoer.

*Artikel 8***Openingstijden van de grensposten**

1. Wanneer de verkeersomvang zulks rechtvaardigt, zorgen de overeenkomstsluitende partijen ervoor dat:

- a) de grensposten open blijven, behalve wanneer geen verkeer mag plaatsvinden, zodat:
 - grensoverschrijding en de daarbij behorende controles en formaliteiten 24 uur per dag kunnen plaatsvinden voor goederen die onder een douane doorvoerregeling vallen, de vervoermiddelen daarvan en ongeladen voertuigen, behalve wanneer een grenscontrole nodig is ter voorkoming van de verspreiding van ziekten of met het oog op het welzijn van dieren;
 - controles en formaliteiten betreffende het verkeer van vervoermiddelen en goederen die niet onder een douane doorvoerregeling vallen, van maandag tot en met vrijdag gedurende ten minste tien opeenvolgende uren en op zaterdag gedurende ten minste zes opeenvolgende uren kunnen plaatsvinden, behalve indien de betrokken dagen officiële feestdagen zijn;

▼B

b) in geval van voertuigen en goederen die door luchtvaartuigen worden vervoerd, de onder a), tweede streepje, genoemde tijden aan de werkelijke behoeften worden aangepast, en daartoe eventueel worden gesplitst of uitgebreid.

2. Wanneer de veterinaire diensten in het algemeen moeilijkheden ondervinden om de in lid 1, onder a), tweede streepje, en onder b), bedoelde periodes in acht te nemen, zorgen de overeenkomstsluitende partijen ervoor dat tijdens deze periodes een veterinaire deskundige beschikbaar is na een ten minste twaalf uur van tevoren door de vervoerder gedane kennisgeving; bij het transport van levende dieren kan deze termijn echter op ten minste 18 uur worden gesteld.

3. Indien verscheidene grensposten in de onmiddellijke nabijheid van een zelfde grensgebied zijn gelegen, mogen de betrokken overeenkomstsluitende partijen voor een aantal daarvan gezamenlijk uitzonderingen op lid 1 vaststellen, mits de andere posten in dat gebied wel goederen en voertuigen overeenkomstig genoemd lid kunnen afhandelen.

4. De bevoegde instanties zorgen ervoor dat, in uitzonderlijke gevallen, onder de voorwaarden vastgesteld door de overeenkomstsluitende partijen, de controles en formaliteiten bij de in lid 1 bedoelde grensposten, douanekantoren en diensten buiten de openingstijden kunnen plaatsvinden, wanneer daartoe tijdens de openingstijden een speciaal en met redenen omkleed verzoek is ingediend, op voorwaarde dat zo nodig een vergoeding voor de geleverde diensten wordt betaald.

*Artikel 9***Doorrijstroken**

Overal waar zulks technisch mogelijk en op grond van de verkeersomvang gerechtvaardigd is, nemen de overeenkomstsluitende partijen maatregelen om bij de grensposten doorrijstroken te doen aanleggen die uitsluitend bestemd zijn voor goederen die onder een douanedorvoerrekening vallen, de vervoermiddelen daarvan, ongeladen voertuigen en alle goederen die niet meer controles en formaliteiten vereisen dan goederen die onder een doorvoerrekening vallen.

▼M350

HOOFDSTUK II bis

DOUANEVEILIGHEIDSMATREGELEN*Artikel 9 bis***Definities**

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a) „risico”: de waarschijnlijkheid dat zich, in verband binnenkomst met de binnenkomst, uitgangde uitgang, de doorvoer, de overbrenging en de bijzondere bestemming van goederen die worden vervoerd tussen het douanegebied van een van de overeenkomstsluitende partijen en dat van een derde land, alsook de aanwezigheid van niet in het vrije verkeer zijnde goederen een gebeurtenis voordoet die een bedreiging vormt voor de veiligheid van de overeenkomstsluitende partijen, de volksgezondheid, het milieu of de consument, en de effecten van een dergelijk voorval;

▼ M350

- b) „risicobeheer”: het systematisch in kaart brengen van risico's en het toepassen van alle maatregelen die vereist zijn om de blootstelling aan risico's te beperken. Dit omvat activiteiten zoals het verzamelen van gegevens en informatie, het analyseren en beoordelen van risico's, het voorschrijven en ondernemen van actie, en het regelmatig toezien op en herzien van het proces en de procesresultaten, op basis van bronnen of strategieën die door de overeenkomstsluitende partijen of internationaal zijn gedefinieerd;
- c) „briefpost”: brieven, briefkaarten, braillestukken en van invoer- of uitvoerrechten vrijgesteld drukwerk;
- d) „expresszending”: een zending die wordt vervoerd door of onder de verantwoordelijkheid van een geïntegreerde dienst bestaande in op-haling, vervoer, douaneafhandeling en levering op versnelde/tijd-gevoelige basis, waarbij dit artikel gedurende de gehele verrichting van de dienst traceerbaar is en onder toezicht blijft;
- e) „goederen in postzendingen”: andere goederen dan brievenpost, die deel uitmaken van een postpakket of collo en door of onder de verantwoordelijkheid van een in een overeenkomstsluitende partij gevestigde en door een overeenkomstsluitende partij voor het ver-lenen van de onder het op 10 juli 1984 onder auspiciën van de Verenigde Naties tot stand gekomen Wereldpostverdrag vallende internationale diensten aangewezen postaanbieder overeenkomstig dat Verdrag worden vervoerd;
- f) „douaneaangifte”: de handeling waarbij een persoon in de voor-gescreven vorm en op de voorgeschreven wijze het voornemen kenbaar maakt om goederen onder een bepaalde douaneregeling te plaatsen, in voorkomend geval met opgave van eventuele specifieke procedures die moeten worden toegepast;
- g) „aangifte van tijdelijke opslag”: de handeling waarbij een persoon in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze kenbaar maakt dat hij goederen in tijdelijke opslag plaatst.

*Artikel 9 ter***Algemene bepalingen inzake veiligheid**

1. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich ertoe met be-trekking tot het goederenvervoer dat afkomstig is uit of bestemd is voor derde landen de in dit hoofdstuk beschreven douaneveiligheidsmaatregelen in te voeren en toe te passen en zodoende aan hun buitengrenzen een gelijkwaardig veiligheidsniveau te garanderen.
2. De overeenkomstsluitende partijen zien af van de toepassing van de in dit hoofdstuk beschreven douaneveiligheidsmaatregelen op het goederenvervoer tussen hun douanegebieden.
3. De overeenkomstsluitende partijen plegen, alvorens zij met een derde land een overeenkomst over onder dit hoofdstuk vallende aange-legenheden sluiten, onderling overleg teneinde ervoor te zorgen dat de voorgestelde overeenkomst in overeenstemming is met de onderhavige overeenkomst, met name indien de voorgestelde overeenkomst bepalin-gen bevat die afwijken van de in dit hoofdstuk beschreven douaneveiligheidsmaatregelen.

▼ **M350***Artikel 9 quater***Aangifte voorafgaand aan de binnenkomst en de uitgang van goederen**

1. Met het oog op de veiligheid wordt van uit derde landen afkomstige goederen die in het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, een summier aangifte bij binnenkomst gedaan, behalve wanneer de goederen enkel door de territoriale wateren of het luchtruim van het douanegebied worden vervoerd zonder dat er een tussenstop in die gebieden wordt gemaakt.

2. Met het oog op de veiligheid wordt van voor derde landen bestemde goederen die het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen verlaten, een summier aangifte bij uitgang gedaan, behalve wanneer de goederen enkel door de territoriale wateren of het luchtruim van het douanegebied worden vervoerd zonder dat er een tussenstop in die gebieden wordt gemaakt.

3. De summier aangifte bij binnenkomst of uitgang wordt ingediend vóór de goederen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen binnenkomen respectievelijk verlaten.

4. Wanneer voor goederen die het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen binnenkomen of uitgaan een summier aangifte bij binnenkomst of uitgang verplicht is maar geen aangifte is ingediend, dient een van de in de leden 5 of 6 bedoelde personen onmiddellijk een dergelijke aangifte in dan wel in plaats daarvan, mits dit is toegestaan door de douaneautoriteiten, een douaneaangifte of een aangifte van tijdelijke opslag die ten minste de voor een summier aangifte bij binnenkomst of uitgang vereiste gegevens bevat. In die gevallen verrichten de douaneautoriteiten de veiligheidsrisicoanalyse voor die goederen op basis van de douaneaangifte of de aangifte van tijdelijke opslag.

5. Elke overeenkomstsluitende partij bepaalt welke personen verantwoordelijk zijn voor het indienen van summier aangiften bij uitgang en welke autoriteiten bevoegd zijn om dergelijke aangiften te ontvangen.

6. De summier aangifte bij binnenkomst wordt ingediend door de vervoerder.

Niettegenstaande de verplichtingen van de vervoerder kan de summier aangifte bij binnenkomst in diens plaats worden ingediend door een van de volgende personen:

- a) de importeur of geadresseerde van de goederen of een andere persoon in wiens naam of voor wiens rekening de vervoerder handelt;
- b) eenieder die in staat is de goederen bij het douanekantoor van eerste binnenkomst aan te brengen of te doen aanbrengen.

In specifieke gevallen, wanneer de in de eerste alinea bedoelde personen niet in staat zijn alle voor de veiligheidsrisicoanalyse vereiste gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst te verstrekken, kunnen andere personen die over die gegevens beschikken en de passende rechten bezitten om deze te verstrekken, worden verplicht die gegevens te verstrekken.

Elke persoon die de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst indient, is verantwoordelijk voor de door hem verstrekte gegevens.

7. In afwijking van lid 6 van dit artikel bepaalt elke overeenkomstsluitende partij tot de data waarop het in artikel 1, lid 1, van bijlage I bedoelde elektronisch systeem wordt uitgerold, welke personen verplicht zijn de summier aangifte bij binnenkomst in te dienen, hoe die aangifte moet worden ingediend, hoe daarover informatie kan worden uitgewisseld en hoe de wijziging en/of ongeldigmaking daarvan kan worden gevraagd.

▼ M350

8. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen kunnen bepalen in welke gevallen een douaneaangifte of een aangifte van tijdelijke opslag kan worden gebruikt als summier aangifte bij binnenkomst of bij uitgang, mits:

- a) de douaneaangifte of aangifte van tijdelijke opslag alle voor een summier aangifte bij binnenkomst of bij uitgang vereiste gegevens bevat, en
- b) de vervangende aangifte vóór het verstrijken van de termijn voor het indienen van de summier aangifte bij binnenkomst of uitgang bij het bevoegde douanekantoor wordt ingediend.

9. In bijlage I bij dit protocol worden vastgesteld:

- het elektronisch systeem voor de summier aangifte bij binnenkomst;
- de vorm en de inhoud van de summier aangifte bij binnenkomst en bij uitgang;
- de uitzonderingen op de verplichting een summier aangifte bij binnenkomst of uitgang in te dienen;
- de plaats waar de summier aangifte bij binnenkomst of bij uitgang moet worden ingediend;
- de termijnen waarbinnen de summier aangifte bij binnenkomst of bij uitgang moet worden ingediend;
- de technische regelingen voor de elektronische systemen die worden gebruikt om de summier aangifte bij binnenkomst in te dienen;
- de financieringsregeling betreffende de verantwoordelijkheden, verbintenissen en verwachtingen met betrekking tot de implementatie en de exploitatie van het invoercontrolesysteem 2;
- alle andere voor de toepassing van dit artikel noodzakelijke bepalingen.

*Artikel 9 quinquies***Geautoriseerde marktdeelnemer**

1. Een overeenkomstsluitende partij kent, op de in bijlage II vastgestelde voorwaarden, voor veiligheidsdoeleinden de status van „geautoriseerde marktdeelnemer” toe aan in haar douanegebied gevestigde marktdeelnemers.

Geautoriseerde marktdeelnemers genieten faciliteiten ten aanzien van douaneveiligheidscontroles.

Onder voorbehoud van de in lid 2 bepaalde regels en voorwaarden wordt de door een overeenkomstsluitende partij toegekende status van geautoriseerde marktdeelnemer door de andere overeenkomstsluitende partij — onverminderd de mogelijkheid tot douanecontroles — erkend, met name met het oog op de uitvoering van overeenkomsten met derde landen die voorzien in een mechanisme van wederzijdse erkenning van de status van geautoriseerde marktdeelnemer.

2. In bijlage II bij dit protocol worden vastgesteld:

- de regels inzake de toekenning van de status van geautoriseerde marktdeelnemer, en met name de toekenningscriteria voor die status en de toepassingsvoorwaarden voor die criteria;
- het soort faciliteiten dat wordt toegestaan;
- de regels betreffende de schorsing, nietigverklaring en intrekking van de status van geautoriseerde marktdeelnemer;

▼ **M350**

- de bepalingen betreffende de uitwisseling tussen de overeenkomstsluitende partijen van gegevens over hun geautoriseerde marktdeelnemers;
- alle andere voor de toepassing van dit artikel noodzakelijke bepalingen.

*Artikel 9 sexies***Veiligheidsgerelateerde douanecontroles en veiligheidsgerelateerd risicobeheer**

1. Veiligheidsgerelateerde douanecontroles, andere dan steekproefcontroles, zijn hoofdzakelijk gebaseerd op een risicoanalyse met behulp van geautomatiseerde gegevensverwerking, die ertoe strekt om aan de hand van door de overeenkomstsluitende partijen vastgestelde criteria de risico's in kaart te brengen en te evalueren alsmede de nodige tegenmaatregelen te ontwikkelen.
2. Veiligheidsgerelateerde douanecontroles worden uitgevoerd binnen een gemeenschappelijk kader voor risicobeheer, op basis van de uitwisseling van risico-gerelateerde informatie en resultaten van risicoanalyses tussen de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen. De douaneautoriteit van Noorwegen draagt via haar deelname aan het in hoofdstuk II bis, artikel 9 nonies, lid 4, bedoelde Comité douanewetboek bij tot de vaststelling van gemeenschappelijke risicocriteria en -normen, controlemaatregelen en prioritaire controlegebieden met betrekking tot de gegevens van de summier aangiften bij binnenkomst en bij uitgang. Controles op basis van dergelijke informatie en criteria worden verricht onverminderd andere douanecontroles.
3. De overeenkomstsluitende partijen gebruiken een gemeenschappelijk risicobeheersysteem voor de uitwisseling van risicogerelateerde informatie, informatie over de toepassing van gemeenschappelijke risicocriteria en -normen, gemeenschappelijke prioritaire controlegebieden, douanecrisisbeheersing, en over resultaten van risicoanalyses en controles.
4. De overeenkomstsluitende partijen erkennen de gelijkwaardigheid van elkaars systemen voor veiligheidsrisicobeheer.
5. Het Gemengd Comité van de EER stelt de voor de toepassing van dit artikel noodzakelijke bepalingen vast.

*Artikel 9 septies***Toezicht op de uitvoering van de douaneveiligheidsmaatregelen**

1. Het Gemengd Comité van de EER bepaalt op welke wijze de overeenkomstsluitende partijen toezicht uitoefenen op de uitvoering van dit hoofdstuk en controleren of de bepalingen van dit hoofdstuk en van de bijlagen bij dit protocol in acht worden genomen.
2. Het in lid 1 bedoelde toezicht kan de vorm aannemen van:
 - periodieke beoordelingen van de uitvoering van dit hoofdstuk, en met name van de gelijkwaardigheid van de douaneveiligheidsmaatregelen;
 - een herziening om de toepassing van dit hoofdstuk te verbeteren of om deze te wijzigen zodat beter wordt tegemoetgekomen aan de doelstellingen;
 - de organisatie van themavergaderingen van deskundigen van beide overeenkomstsluitende partijen en audits van de administratieve procedures, ook door middel van bezoeken ter plaatse.

▼ M350

3. Het Gemengd Comité van de EER ziet erop toe dat de ter uitvoering van dit artikel genomen maatregelen de rechten van de betrokken marktdeelnemers eerbiedigen.

*Artikel 9 octies***Bescherming van het beroepsgeheim en van persoonsgegevens**

Informatie die door de overeenkomstsluitende partijen worden uitgewisseld in het kader van de maatregelen waarin dit hoofdstuk voorziet, geniet de bescherming van het beroepsgeheim en de bescherming van de persoonsgegevens zoals omschreven in de op het grondgebied van de ontvangende overeenkomstsluitende partij toepasselijke wetgeving.

In het bijzonder wordt deze informatie niet aan andere personen doorgegeven dan de bevoegde autoriteiten van de ontvangende overeenkomstsluitende partij, noch door die autoriteiten worden gebruikt voor andere doeleinden dan die waarin de overeenkomst voorziet.

▼ M219*Artikel 9 nonies***Ontwikkeling van de wetgeving**

1. Alle wijzigingen van de communautaire wetgeving die gevolgen hebben voor de bij dit hoofdstuk en de bijlagen I en II bij dit protocol vastgestelde rechten en plichten van de overeenkomstsluitende partijen zijn onderworpen aan de bij dit artikel beschreven procedure.

2. Zodra de Gemeenschap nieuwe wetgeving opstelt op een gebied waarop dit hoofdstuk betrekking heeft, zal zij informeel deskundigen van de betrokken EVA-staat raadplegen volgens de in artikel 99 van de overeenkomst beschreven procedure.

3. Wanneer wijzigingen op dit hoofdstuk en de bijlagen I en II bij dit protocol noodzakelijk zijn om rekening te houden met de ontwikkeling van de communautaire wetgeving op gebieden waarop dit hoofdstuk en de bijlagen I en II betrekking hebben, wordt daartoe op zodanige wijze besloten dat deze wijzigingen gelijktijdig kunnen worden toegepast met die welke in de communautaire wetgeving zijn aangebracht, met inachtneming van de interne procedures van de overeenkomstsluitende partijen.

Indien een besluit niet op zodanige wijze kan worden genomen dat gelijktijdige toepassing mogelijk is, passen de overeenkomstsluitende partijen zo mogelijk en met inachtneming van hun interne procedures voorlopig de wijzigingen toe die in het ontwerpbesluit zijn opgenomen.

4. Voor zaken die voor de betrokken EVA-staat van belang zijn, ziet de Gemeenschap erop toe dat deskundigen van de betrokken EVA-staat als waarnemer kunnen deelnemen aan het Comité Douanewetboek dat is opgericht bij artikel 247 bis van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautaire douanewetboek.

▼ M219*Artikel 9 decies***Vrijwaringsmaatregelen en schorsing van de bepalingen van dit hoofdstuk**

1. Indien een overeenkomstsluitende partij niet voldoet aan de bij dit hoofdstuk vastgestelde voorwaarden of indien de gelijkwaardigheid van de douaneveiligheidsmaatregelen in de overeenkomstsluitende partijen niet meer is gegarandeerd, mag een andere overeenkomstsluitende partij, na raadpleging van het Gemengd Comité van de EER en slechts voor een reikwijdte en duur die strikt noodzakelijk zijn voor het regelen van de situatie, de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk geheel of gedeeltelijk schorsen of passende maatregelen nemen. De artikelen 112 tot en met 114 van de overeenkomst zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Indien de gelijkwaardigheid van de douaneveiligheidsmaatregelen niet meer gewaarborgd is omdat geen besluit is genomen over de in artikel 9 nonies, lid 3, bedoelde wijzigingen, wordt de toepassing van dit hoofdstuk geschorst op de datum waarop de betrokken EG-wetgeving van toepassing wordt, tenzij het Gemengd Comité van de EER, na onderzoek van de maatregelen om de toepassing te handhaven, anders besluit.

*Artikel 9 undecies***Verbodsbepalingen of beperkingen ten aanzien van invoer, uitvoer of doorvoer**

De bepalingen van deze overeenkomst vormen geen beletsel voor verbodsbepalingen of beperkingen ten aanzien van invoer, uitvoer of doorvoer, uitgevaardigd door de overeenkomstsluitende partijen of door de lidstaten van de Gemeenschap, die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en de openbare veiligheid, de bescherming van de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten en van het milieu, de bescherming van het nationale artistieke, historische en archeologische erfgoed, of de bescherming van de industriële en commerciële eigendom.

*Artikel 9 duodecies***Bevoegdheden van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA**

Wanneer het gaat om de toepassing van dit hoofdstuk en de bijlagen I en II bij dit protocol, pleegt de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, voordat zij optreedt, overleg overeenkomstig artikel 109, lid 2, van de overeenkomst.

*Artikel 9 terdecies***Bijlagen**

De bijlagen bij dit protocol maken daarvan deel uit.

▼ B

HOOFDSTUK III

SAMENWERKING*Artikel 10***Samenwerking tussen instanties**

1. Ten einde de grensoverschrijding te vereenvoudigen nemen de overeenkomstsluitende partijen de nodige maatregelen om samenwerking op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau tot stand te brengen tussen de met de organisatie van de controles belaste instanties en de verschillende diensten die de controles en formaliteiten aan weerszijden van de grens verrichten.

▼B

2. De overeenkomstsluitende partijen zorgen er, elk van haar kant, voor dat de deelnemers aan het in dit protocol bedoelde handelsverkeer de bevoegde instanties snel op de hoogte kunnen brengen van bij de grensoverschrijding ondervonden problemen.

3. De in lid 1 bedoelde samenwerking heeft met name betrekking op:

- a) een inrichting van de grensposten die aan de behoeften van het verkeer voldoet;
- b) waar mogelijk, de ombouw van grenskantoren tot naast elkaar liggende controlekantoren;
- c) de harmonisatie van de bevoegdheden van de grensposten en de aan weerszijden van de grens gelegen kantoren;
- d) het zoeken naar passende oplossingen voor alle gemelde problemen.

4. De overeenkomstsluitende partijen werken samen om de openingstijden van de verschillende diensten die controles en formaliteiten aan weerszijden van de grens verrichten, te harmoniseren.

*Artikel 11***Kennisgeving van nieuwe controles en formaliteiten**

Wanneer een overeenkomstsluitende partij voornemens is een nieuwe controle of formaliteit toe te passen, licht zij de andere overeenkomstsluitende partijen daarover in. De betrokken overeenkomstsluitende partij ziet erop toe dat de ter vereenvoudiging van de grensoverschrijding genomen maatregelen, door de toepassing van deze nieuwe controle of formaliteit hun uitwerking niet verliezen.

*Artikel 12***Doorstroming van het verkeer**

1. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de wachttijden ten gevolge van de verschillende controles en formaliteiten niet langer zijn dan nodig voor de goede uitvoering. Daartoe worden de openingstijden van de met de controles en formaliteiten belaste diensten, de personeelsbezetting en de praktische behandeling van de goederen en de met de uitvoering van controles en formaliteiten verband houdende documenten, door hen op zodanige wijze geregeld dat de wachttijden bij de afwikkeling van het verkeer zoveel mogelijk worden bekort.

2. De bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partijen op wier grondgebied het goederenvervoer zo ernstig is verstoord dat de vereenvoudiging en de versnelde afwikkeling van de grensoverschrijding in het gedrang kunnen komen, lichten onmiddellijk de bevoegde instanties in van de overige overeenkomstsluitende partijen die door die verstoringen worden getroffen.

3. De bevoegde instanties van de betrokken overeenkomstsluitende partijen nemen onmiddellijk passende maatregelen om de doorstroming van het verkeer zoveel mogelijk te bevorderen. Deze maatregelen worden ter kennis gebracht van het Gemengd Comité van de EER, dat in voorkomend geval op verzoek van een overeenkomstsluitende partij met spoed bijeenkomt om deze maatregelen te bespreken.

▼B*Artikel 13***Administratieve bijstand**

Om het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen vlot te doen verlopen en onregelmatigheden of inbreuken gemakkelijker te kunnen opsporen, werken de bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig de bepalingen van Protocol 11 op overeenkomstige wijze met elkaar samen.

*Artikel 14***Overlegorganen**

1. De bevoegde instanties van de betrokken overeenkomstsluitende partijen kunnen overlegorganen instellen die met de behandeling van praktische, technische of organisatorische kwesties op regionaal of plaatselijk niveau worden belast.
2. Die overlegorganen komen wanneer nodig op verzoek van de bevoegde instanties van een overeenkomstsluitende partij bijeen. Het Gemengd Comité van de EER wordt regelmatig over de besprekingen van die organen ingelicht door de overeenkomstsluitende partijen waaronder die organen ressorteren.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN*Artikel 15***Betalingsfaciliteiten**

De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat betalingen in verband met de controles en formaliteiten in het handelsverkeer ook kunnen plaatsvinden door middel van gewaarborgde of gecertificeerde internationale bankcheques in de valuta van het land waar de betaling moet worden verricht.

*Artikel 16***Verband met andere overeenkomsten en nationale wetgeving**

Dit protocol vormt geen beletsel voor de toepassing van verderreikende faciliteiten die twee of meer overeenkomstsluitende partijen elkaar toekennen, noch voor het recht van de overeenkomstsluitende partijen om hun eigen wetgeving op controles en formaliteiten aan hun grenzen toe te passen, op voorwaarde dat zulks geenszins afbreuk doet aan de uit dit protocol voortvloeiende faciliteiten.

▼ **M350***BIJLAGE I***SUMMIERE AANGIFTEN BIJ BINNENKOMST EN BIJ UITGANG****TITEL I***Summiere Aangifte Bij binnenkomst**Artikel 1***Het elektronisch systeem voor summieren aangiften bij binnenkomst**

1. Het elektronische invoercontrolesysteem 2 (ICS2) wordt gebruikt voor:
 - a) de indiening, verwerking en opslag van gegevens van de summieren aangiften bij binnenkomst en andere informatie over die aangiften, die betrekking hebben op de risicoanalyse voor douaneveiligheidsdoeleinden, inclusief ter ondersteuning van de veiligheid van de luchtvaart, en op de maatregelen die op basis van de resultaten van die analyse moeten worden genomen;
 - b) de uitwisseling van informatie over de gegevens van de summieren aangifte bij binnenkomst en de resultaten van de risicoanalyse van de summieren aangiften bij binnenkomst, over andere informatie die nodig is om die risicoanalyse uit te voeren en over op basis van risicoanalyse genomen maatregelen, inclusief aanbevelingen over de controleplaatsen en de resultaten van die controles;
 - c) de uitwisseling van informatie voor het toezicht op en de evaluatie van de toepassing van de gemeenschappelijke criteria en normen inzake veiligheidsrisico's en van de controlemaatregelen en prioritaire controlegebieden.
2. De ontwikkelings- en releasedata voor de gefaseerde uitrol van het in deze bijlage bedoelde elektronisch systeem zijn de data die zijn vastgesteld in het douanewetboekproject Invoercontrolesysteem 2 (ICS2) dat is opgenomen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2151 van de Commissie ⁽¹⁾.

De overeenkomstsluitende partijen worden geacht bij het begin van de uitroltermijn tegelijkertijd klaar te zijn voor elke release. Bovendien kunnen de overeenkomstsluitende partijen de marktdeelnemers in voorkomend geval toestaan om stapsgewijs verbinding te leggen met het systeem tot het eind van de uitroltermijn waarin voor elk van de releases is voorzien. De overeenkomstsluitende partijen publiceren de termijnen en instructies voor marktdeelnemers op hun website.

3. Marktdeelnemers maken gebruik van een geharmoniseerde interface voor handelen, die door de overeenkomstsluitende partijen in onderling overleg is ontworpen, voor indieningen, verzoeken om wijziging, verzoeken om ongeldigmaking, verwerking en opslag van de gegevens van summieren aangiften bij binnenkomst en voor de uitwisseling van daarmee verband houdende informatie met de douaneautoriteiten.
4. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen kunnen toestaan dat handels-, haven- of vervoersinformatiesystemen worden gebruikt voor het indienen van de gegevens van de summieren aangifte bij binnenkomst, mits deze systemen de nodige gegevens bevatten en deze gegevens binnen de in artikel 7 bedoelde termijnen beschikbaar zijn.

⁽¹⁾ Uitroltermijn van release 1 van ICS2: van 15.3.2021 tot 1.10.2021; uitroltermijn van release 2 van ICS2: van 1.3.2023 tot 2.10.2023; uitrolperiode van release 3 van ICS2: van 1.3.2024 tot 1.10.2024; Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2151 van de Commissie van 13 december 2019 tot vaststelling van het werkprogramma voor de ontwikkeling en de uitrol van de elektronische systemen waarin het douanewetboek van de Unie voorziet (PB L 325 van 16.12.2019, blz. 168).

▼ **M350***Artikel 2***Vorm en inhoud van de summier aangifte bij binnenkomst**

1. De summier aangifte bij binnenkomst en de kennisgeving van aankomst van een zeeschip of luchtvaartuig moeten de gegevens bevatten die zijn vastgesteld in de volgende kolommen van bijlage B bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 van de Commissie ⁽¹⁾:

a) F10 tot en met F16;

b) F20 tot en met F33;

c) F40 tot en met F45;

d) F50 tot en met F51;

e) G2.

De gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst moeten in overeenstemming zijn met de respectieve formaten, codes en kardinaliteiten als vastgesteld in bijlage B bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie ⁽²⁾ en worden ingevuld overeenkomstig de aantekeningen in die bijlagen.

2. Voor het verstrekken van de summier aangifte bij binnenkomst is het toegestaan dat meer dan één gegevensset door meer dan één persoon wordt ingediend.

3. Het in artikel 1, lid 1 bedoelde elektronische systeem wordt gebruikt voor het indienen van een verzoek tot wijziging of ongeldigmaking van een summier aangifte bij binnenkomst of van de gegevens daarin.

Wanneer meer dan één persoon verzoekt om een wijziging of een ongeldigmaking van de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst, mogen elk van deze personen alleen verzoeken om een wijziging of ongeldigmaking van de gegevens die zij zelf hebben ingediend.

4. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partij die de summier aangifte bij binnenkomst heeft geregistreerd, stellen de persoon die het verzoek tot wijziging of ongeldigmaking heeft ingediend, onmiddellijk in kennis van hun besluit om deze te registreren of af te wijzen.

Wanneer de wijzigingen of de ongeldigmaking van de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst worden ingediend door een andere persoon dan de vervoerder, stellen de douaneautoriteiten ook de vervoerder in kennis, op voorwaarde dat de vervoerder heeft gevraagd in kennis te worden gesteld en toegang heeft tot het elektronisch systeem als bedoeld in artikel 1, lid 1.

⁽¹⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 van de Commissie van 28 juli 2015 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad met nadere regels betreffende een aantal bepalingen van het douanewetboek van de Unie (PB L 343 van 29.12.2015, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/234 van de Commissie van 7 december 2020 (PB L 63 van 23.2.2021, blz. 1).

⁽²⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie van 24 november 2015 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 343 van 29.12.2015, blz. 558), laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/235 van de Commissie van 8 februari 2021 (PB L 63 van 23.2.2021, blz. 386).

▼ **M350**

5. Overeenkomstig artikel 9 quater, lid 8, van dit protocol kunnen de overeenkomstsluitende partijen tot de uitroldatum van release 3 van het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage bedoelde systeem de veiligheidsgerelateerde risicoanalyse verrichten op basis van de aangifte voor douanevervoer die in het nieuw geautomatiseerd systeem voor douanevervoer (*New Computerised Transit System* — „NCTS”) is ingediend overeenkomstig de Overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer⁽¹⁾, met inbegrip van de uitwisseling van informatie over risicoanalyses tussen de betrokken overeenkomstsluitende partijen voor goederen die over zee, over de binnenwateren, over de weg en per spoor worden vervoerd. NCTS is het elektronisch systeem dat de communicatie tussen de overeenkomstsluitende partijen en tussen de overeenkomstsluitende partijen en marktdeelnemers mogelijk maakt met het oog op de indiening van een douaneaangifte voor douanevervoer, met inbegrip van alle gegevens die vereist zijn voor een summier aangifte bij binnenkomst of uitgang en van de kennisgevingen betreffende die goederen.

Voordat release 3 van het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage bedoelde systeem wordt uitgerold, beoordelen de overeenkomstsluitende partijen of de douaneautoriteiten de risicoanalyse na die datum al dan niet mogen blijven uitvoeren op basis van de aangifte voor douanevervoer die de gegevens bevat van een summier aangifte bij binnenkomst die in het NCTS⁽²⁾ is ingediend, en wijzigen zij deze overeenkomst indien nodig.

*Artikel 3***Ontheffing van de verplichting tot indiening van een summier aangifte bij binnenkomst**

1. Een summier aangifte bij binnenkomst is niet vereist voor de volgende goederen:

- a) elektrische energie;
- b) goederen die via een pijpleiding binnenkomen;
- c) briefpost;
- d) goederen in postzendingen, als volgt:
 - 1) postzendingen die door de lucht worden vervoerd en een overeenkomstsluitende partij als eindbestemming hebben, tot de voor de uitrol van release 1 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronisch systeem vastgestelde datum;
 - 2) postzendingen die door de lucht worden vervoerd en een derde land of derdelandsgebied als eindbestemming hebben, tot de voor de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum;
 - 3) postzendingen die over zee, de binnenwateren, over de weg of per spoor worden vervoerd, tot de voor de uitrol van release 3 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum;
- e) goederen waarvoor uit hoofde van door de overeenkomstsluitende partijen vastgelegde voorschriften een mondelinge douaneaangifte of een douaneaangifte door eenvoudige grensoverschrijding is toegestaan, mits zij niet uit hoofde van een vervoersovereenkomst worden vervoerd;

⁽¹⁾ Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland, de Republiek IJsland, het Koninkrijk Noorwegen, het Koninkrijk Zweden en de Zwitserse Bondsstaat betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer van 20 mei 1987 (PB L 226 van 13.8.1987, blz. 2, met inbegrip van eerdere en toekomstige wijzigingen van genoemde overeenkomst zoals overeengekomen door het Gemengd Comité).

⁽²⁾ Het NCTS wordt aangepast aan de nieuwe veiligheidseisen van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) 2019/632 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 111 van 25.4.2019, blz. 54). De uitrol van de gefaseerde update van het NCTS is vastgesteld in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2151 van de Commissie.

▼ M350

- f) goederen die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers;
- g) goederen onder geleide van een ATA- of CPD-carnet, mits zij niet op grond van een vervoersovereenkomst worden vervoerd;
- h) goederen die in aanmerking komen voor vrijstelling op grond van het Verdrag van Wenen inzake diplomatieke betrekkingen van 18 april 1961, het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 24 april 1963 of andere consulaire verdragen of het Verdrag van New York van 16 december 1969 inzake bijzondere missies;
- i) wapens en militaire uitrusting die door de met de militaire verdediging van het grondgebied belaste autoriteiten het douanegebied van een van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht in het kader van een militair vervoer of een uitsluitend voor de militaire autoriteiten bestemd vervoer;
- j) de volgende goederen die het douanegebied van een van de overeenkomstsluitende partijen rechtstreeks worden binnengebracht vanaf offshore installaties die worden geëxploiteerd door een persoon die in het douanegebied van een van de overeenkomstsluitende partijen is gevestigd:
 - 1) goederen die bij de bouw, het herstel, het onderhoud of de verbouwing van deze offshore installaties daarin zijn opgenomen;
 - 2) goederen die voor de uitrusting van die offshore installaties zijn gebruikt;
 - 3) provisie die op die offshore installaties wordt gebruikt of verbruikt;
 - 4) ongevaarlijke afvalproducten van die offshore installaties;
- k) goederen die deel uitmaken van zendingen waarvan de intrinsieke waarde niet meer bedraagt dan 22 EUR, mits de douaneautoriteiten ermee instemmen dat, met goedvinden van de marktdeelnemer, een risicoanalyse wordt verricht aan de hand van de informatie die aanwezig is of wordt geleverd door het door de marktdeelnemer gebruikte systeem; als volgt:
 - 1) goederen die in expreszendingen door de lucht worden vervoerd, tot de voor de uitrol van release 1 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum;
 - 2) goederen die door de lucht worden vervoerd in andere dan post- of expreszendingen, tot de voor de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum;
 - 3) goederen die over zee, de binnenwateren, over de weg of per spoor worden vervoerd, tot de voor de uitrol van release 3 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum;
- l) goederen die worden vervoerd onder geleide van het NAVO-formulier 302 als bedoeld in het op 19 juni 1951 te Londen ondertekende Verdrag tussen de partijen bij het Noord-Atlantisch Verdrag nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, of onder geleide van het EU-formulier 302 als bedoeld in artikel 1, punt 51, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 van de Commissie;
- m) goederen die vanuit Ceuta en Melilla, Helgoland, de Republiek San Marino, Vaticaanstad, de gemeente Livigno en de Zwitserse douane-exclaves Samnaun en Sempuoir naar een van de overeenkomstsluitende partijen worden gebracht;

▼ M350

- n) de volgende goederen aan boord van schepen en luchtvaartuigen:
- 1) goederen die zijn geleverd om als onderdeel of toebehoren in die schepen en luchtvaartuigen te worden gemonteerd;
 - 2) goederen voor de werking van de motoren, machines en andere uitrusting van die schepen of luchtvaartuigen;
 - 3) voor consumptie of verkoop aan boord bestemde levensmiddelen en andere artikelen;
- o) producten van de zeevisserij en andere door vissersvaartuigen van de partijen buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen uit de zee gewonnen producten;
- p) vaartuigen, en de daarmee vervoerde goederen, die de territoriale wateren van een van de overeenkomstsluitende partijen binnenkomen, uitsluitend met het doel om provisie in te slaan zonder dat verbinding wordt gemaakt met een van de havenfaciliteiten;
- q) inboedels als omschreven in de wetgeving van de respectievelijke overeenkomstsluitende partijen, mits deze niet op grond van een vervoersovereenkomst worden vervoerd.
2. een summier aangifte bij binnenkomst is niet vereist in gevallen die geregeld zijn bij een internationaal veiligheidsverdrag tussen een van de overeenkomstsluitende partijen en een derde land, onder voorbehoud van de procedure van artikel 9 ter, lid 3, van dit protocol.
3. een summier aangifte bij binnenkomst is niet vereist wanneer de goederen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen tijdelijk verlaten tijdens vervoer over zee of door de lucht tussen twee plaatsen van die douanegebieden en zonder tussenstop in een derde land.

*Artikel 4***Plaats van indiening van een summier aangifte bij binnenkomst**

1. De summier aangifte bij binnenkomst wordt ingediend bij het douanekantoor dat bevoegd is voor het douanetoezicht op de plaats in het douanegebied van een van de overeenkomstsluitende partijen waar het vervoermiddel waarmee de goederen worden vervoerd, aankomt of, in voorkomend geval, bestemd is aan te komen vanuit een derde land of een derdelandsgebied, (hierna „douanekantoor van eerste binnenkomst” genoemd).
2. Wanneer de summier aangifte bij binnenkomst wordt ingediend door indiening van meer dan één gegevensset, of door indiening van de minimale gegevensset, doet de persoon die de gedeeltelijke of minimale gegevensset indient, dit bij het douanekantoor dat, naar zijn weten, het douanekantoor van eerste binnenkomst moet zijn. Indien die persoon niet bekend is met de plaats in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen waar het vervoermiddel waarmee de goederen worden vervoerd naar verwachting als eerste aankomt, kan het douanekantoor van eerste binnenkomst worden bepaald op basis van de plaats waarnaar de goederen zijn verzonden.
3. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen kunnen toestaan dat de summier aangifte bij binnenkomst wordt ingediend bij een ander douanekantoor, mits dit kantoor de benodigde gegevens onmiddellijk elektronisch doorgeeft aan of ter beschikking stelt aan het douanekantoor van eerste binnenkomst.

▼ M350*Artikel 5***Registratie van een summier aangifte bij binnenkomst**

1. De douaneautoriteiten registreren elke indiening van gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst bij ontvangst van die gegevens en stellen de aangever of zijn vertegenwoordiger onmiddellijk in kennis van hun registratie en delen hem een masterreferentienummer van de indiening en de datum van registratie mee.

2. Met ingang van de uitroldatum van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem stellen de douaneautoriteiten de vervoerder onmiddellijk in kennis van de registratie, op voorwaarde dat de vervoerder om kennisgeving heeft verzocht en toegang heeft tot dat elektronisch systeem, als de summier aangifte bij binnenkomst door een andere persoon dan de vervoerder wordt ingediend.

*Artikel 6***Indiening van een summier aangifte bij binnenkomst**

Wanneer geen van de ontheffingen van de verplichting tot indiening van een summier aangifte bij binnenkomst in artikel 9 quater van het protocol en in artikel 3 van deze bijlage van toepassing is, worden de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst als volgt verstrekt:

- a) voor door de lucht vervoerde goederen,
 - 1) koeriersdiensten dienen voor alle zendingen de minimale gegevensset in vanaf de uitroldatum van release 1 van het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage, bedoelde elektronische systeem;
 - 2) postaanbieders dienen voor alle zendingen met een overeenkomstsluitende partij als eindbestemming de minimale gegevensset in vanaf de uitroldatum van release 1 van het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage, bedoelde elektronische systeem;
 - 3) door de indiening van één of meer gegevenssets via het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage, bedoelde elektronische systeem, vanaf de uitroldatum van release 2 van dat systeem;
- b) voor goederen die over zee, de binnenwateren, over de weg of per spoor worden vervoerd, door de indiening van één of meer gegevenssets via het in artikel 1, lid 1, van deze bijlage, bedoelde elektronische systeem, vanaf de uitroldatum van release 3 van dat systeem.

*Artikel 7***Termijnen voor de indiening van een summier aangifte bij binnenkomst**

1. Wanneer de goederen over zee de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, wordt de summier aangifte bij binnenkomst binnen de volgende termijnen ingediend:

- a) voor in containers vervoerde goederen, tenzij punt c) of punt d) van toepassing is: uiterlijk 24 uur voordat zij in het vaartuig worden geladen waarmee zij de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht;
- b) voor stort-/stukgoederen, tenzij punt c) of punt d) van toepassing is: uiterlijk vier uur voor aankomst van het vaartuig in de eerste haven van binnenkomst in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen;

▼ **M350**

c) uiterlijk twee uur voor aankomst van het vaartuig in de eerste haven van binnenkomst in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen in het geval van goederen afkomstig uit:

- 1) Groenland;
- 2) de Faeröer;
- 3) IJsland;
- 4) havens aan de Oostzee, Noordzee, Zwarte Zee en Middellandse Zee;
- 5) alle havens van Marokko;
- 6) alle havens van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, alsmede de Kanaaleilanden en het eiland Man;

d) tenzij punt c) van toepassing is, voor vervoer tussen een gebied buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen en de Franse overzeese departementen, de Azoren, Madeira of de Canarische Eilanden, wanneer de reistijd minder dan 24 uur bedraagt: uiterlijk twee uur voor de aankomst in de eerste haven van binnenkomst in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen.

2. Wanneer de goederen door de lucht de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, worden de volledige gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen de volgende termijnen ingediend:

- a) bij vluchten met een reistijd van minder dan vier uur: uiterlijk op het werkelijke vertrek van het luchtvaartuig;
- b) bij andere vluchten: uiterlijk vier uur voor de aankomst van het luchtvaartuig op de eerste luchthaven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen.

3. Met ingang van de uitroldatum van release 1 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem dienen postaanbieders en koerierdiensten ten minste de minimale gegevensset van de summier aangifte bij binnenkomst zo spoedig mogelijk in en uiterlijk voordat de goederen worden geladen in het luchtvaartuig waarmee zij het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen zullen worden binnengebracht.

4. Met ingang van de uitroldatum van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem dienen andere marktdeelnemers dan postexploitanten en koeriersdiensten ten minste de minimale gegevensset van de summier aangifte bij binnenkomst zo spoedig mogelijk in en uiterlijk voordat de goederen worden geladen in het luchtvaartuig waarmee zij het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen zullen worden binnengebracht.

5. Met ingang van de uitroldatum van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem worden, indien binnen de in de leden 3 en 4 van dit artikel bedoelde termijnen alleen de minimale gegevensset van de summier aangifte bij binnenkomst is verstrekt, de overige gegevens binnen de in lid 2 van dit artikel genoemde termijnen verstrekt.

6. Tot de datum van de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem wordt de minimale gegevensset van de overeenkomstig lid 3 van dit artikel ingediende summier aangifte bij binnenkomst beschouwd als de volledige summier aangifte bij binnenkomst voor goederen in postzendingen met een overeenkomstsluitende partij als eindbestemming en voor goederen in expreszendingen waarvan de intrinsieke waarde niet meer dan 22 EUR bedraagt.

▼ **M350**

7. Wanneer de goederen per spoor de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, wordt de summier aangifte bij binnenkomst binnen de volgende termijnen ingediend:

- a) wanneer de treinreis vanaf het laatste rangeerstation, gelegen in een derde land, naar het douanekantoor van eerste binnenkomst minder dan twee uur bedraagt: uiterlijk één uur voor de aankomst van de goederen op de plaats waarvoor dat douanekantoor bevoegd is;
- b) in alle andere gevallen: uiterlijk twee uur voor de aankomst van de goederen op de plaats waarvoor het douanekantoor van eerste binnenkomst bevoegd is.

8. Wanneer de goederen over de weg de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, wordt de summier aangifte bij binnenkomst ingediend uiterlijk één uur voor de aankomst van de goederen op de plaats waarvoor het douanekantoor van eerste binnenkomst bevoegd is.

9. Wanneer de goederen over de binnenwateren de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, wordt de summier aangifte bij binnenkomst ingediend uiterlijk twee uur voor de aankomst van de goederen op de plaats waarvoor het douanekantoor van eerste binnenkomst bevoegd is.

10. Wanneer de goederen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht op een vervoermiddel dat zelf wordt vervoerd op een actief vervoermiddel, is de termijn voor de indiening van de summier aangifte bij binnenkomst de termijn die geldt voor het actieve vervoermiddel.

11. De in de leden 1 tot en met 10 genoemde termijnen zijn niet van toepassing in geval van overmacht.

12. Onder voorbehoud van de in artikel 9 ter, lid 3, van dit protocol bedoelde procedure, zijn de in leden 1 tot en met 10 van dit artikel bedoelde termijnen niet van toepassing wanneer internationale veiligheidsverdragen tussen een overeenkomstsluitende partij en derde landen anders bepalen.

Artikel 8

Veiligheidsgerelateerde risicoanalyse en veiligheidsgerelateerde douanecontroles met betrekking tot de summier aangiften bij binnenkomst

1. De risicoanalyse wordt afgerond vóór de aankomst van de goederen bij het douanekantoor van eerste binnenkomst, op voorwaarde dat de summier aangifte bij binnenkomst is ingediend binnen de in de artikel 7 vastgestelde termijnen, tenzij een risico wordt vastgesteld of een aanvullende risicoanalyse moet worden verricht.

Onverminderd de eerste alinea van dit lid, wordt voor goederen die door de lucht in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen worden gebracht zo snel mogelijk na ontvangst van de minimale gegevensset van de summier aangifte bij binnenkomst als bedoeld in artikel 7, leden 3 en 4, een eerste risicoanalyse verricht.

2. Het douanekantoor van eerste binnenkomst voltooit de voor veiligheidsdoeleinden verrichte risicoanalyse na de volgende uitwisseling van informatie via het in artikel 1, lid 1, bedoelde systeem:

- a) Onmiddellijk na registratie stelt het douanekantoor van eerste binnenkomst de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst beschikbaar aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen die in deze gegevens zijn vermeld en aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen die in het elektronisch systeem informatie hebben opgenomen over veiligheidsrisico's die in overeenstemming zijn met de gegevens van die summier aangifte bij binnenkomst;

▼ **M350**

- b) Binnen de in artikel 7 vastgestelde termijnen verrichten de in punt a) van dit lid bedoelde douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen een risicoanalyse voor veiligheidsdoeleinden en stellen zij, indien zij een risico vaststellen, de resultaten ter beschikking van het douanekantoor van eerste binnenkomst;
- c) Het douanekantoor van eerste binnenkomst houdt voor de voltooiing van de risicoanalyse rekening met de informatie over de resultaten van de risicoanalyse die is verstrekt door de in punt a) bedoelde douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen;
- d) Het douanekantoor van eerste binnenkomst stelt de resultaten van de voltooidde risicoanalyse beschikbaar aan de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen die aan de risicoanalyse hebben bijgedragen en aan diegenen die mogelijk betrokken zijn bij de overbrenging van de goederen;
- e) Het douanekantoor van eerste binnenkomst stelt de volgende personen in kennis van de voltooiing van de risicoanalyse, op voorwaarde dat zij hebben gevraagd in kennis te worden gesteld en toegang hebben tot het elektronische systeem als bedoeld in artikel 1, lid 1:

— de aangever of zijn of haar vertegenwoordiger;

— de vervoerder, indien dit niet de aangever of zijn of haar vertegenwoordiger is.

3. Wanneer het douanekantoor van eerste binnenkomst nadere informatie over de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst nodig heeft voor de voltooiing van de risicoanalyse, wordt deze analyse voltooid nadat die informatie is verstrekt.

Daartoe verzoekt het douanekantoor van eerste binnenkomst de indiener van de summier aangifte bij binnenkomst om deze informatie, of, indien van toepassing, de persoon die de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst heeft ingediend. Wanneer deze persoon niet de vervoerder is, stelt het douanekantoor van eerste binnenkomst de vervoerder in kennis, op voorwaarde dat de vervoerder heeft gevraagd in kennis te worden gesteld en toegang heeft tot het elektronische systeem zoals bedoeld in artikel 1, lid 1.

4. Wanneer het douanekantoor van eerste binnenkomst gegronde redenen heeft om te vermoeden dat door de lucht gebrachte goederen een ernstige bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid van de luchtvaart, verlangt het dat de zending alvorens ze wordt geladen in een luchtvaartuig dat de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen tot bestemming heeft, wordt doorgelicht als hoog-risicovracht en -post overeenkomstig bijlage XIII, deel I, punt VI, punten 66h en 66hf, van de overeenkomst tot vaststelling van gedetailleerde maatregelen voor de tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke basisnormen inzake luchtvaartveiligheid.

Het douanekantoor van eerste binnenkomst stelt de volgende personen in kennis, op voorwaarde dat zij toegang hebben tot het elektronisch systeem als bedoeld in artikel 1, lid 1:

a) de aangever of zijn of haar vertegenwoordiger;

b) de vervoerder, indien dit niet de aangever of zijn of haar vertegenwoordiger is.

Na deze kennisgeving verstrekt de indiener van de summier aangifte bij binnenkomst of, indien van toepassing, de persoon die de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst heeft ingediend, het douanekantoor van eerste binnenkomst de resultaten van die screening en alle andere bijbehorende relevante informatie. De risicoanalyse wordt pas voltooid nadat die informatie is verstrekt.

5. Wanneer het douanekantoor van eerste binnenkomst redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de door de lucht gebrachte goederen of de in containers vervoerde goederen die over zee worden gebracht, als bedoeld in artikel 7, lid 1, punt a), een zodanig ernstig veiligheidsrisico inhouden dat onmiddellijk optreden is vereist, gelast het dat de goederen niet op het desbetreffende vervoermiddel worden geladen.

▼ **M350**

Het douanekantoor van eerste binnenkomst stelt de volgende personen in kennis, op voorwaarde dat zij toegang hebben tot het elektronisch systeem als bedoeld in artikel 1, lid 1:

- a) de aangever of zijn/haar vertegenwoordiger;
- b) de vervoerder, indien dit niet de aangever of zijn/haar vertegenwoordiger is.

Die kennisgeving gebeurt onmiddellijk na de ontdekking van het desbetreffende risico en, in geval van in containers vervoerde goederen die over zee worden gebracht, als bedoeld in artikel 7, lid 1, punt a), uiterlijk 24 uur na ontvangst van de summiere aangifte bij binnenkomst of, indien van toepassing, van de gegevens van de summiere aangifte bij binnenkomst door de vervoerder.

Het douanekantoor van eerste binnenkomst brengt tevens onmiddellijk de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen op de hoogte van die kennisgeving en stelt de relevante gegevens van de summiere aangifte bij binnenkomst aan hen beschikbaar.

6. Wanneer is vastgesteld dat een zending een zodanige bedreiging vormt dat bij aankomst van het vervoermiddel een onmiddellijk optreden is vereist, gaat het douanekantoor van eerste binnenkomst bij aankomst van de goederen over tot actie.

7. Na voltooiing van de risicoanalyse kan het douanekantoor van eerste binnenkomst via het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem de meest geschikte plaats en maatregelen voor het uitvoeren van een controle aanbevelen.

Het douanekantoor dat bevoegd is voor de plaats die is aanbevolen als de meest geschikte plaats voor de controle, besluit over de controle en stelt de resultaten van dat besluit via het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem beschikbaar aan alle douanekantoren van de overeenkomstsluitende partijen die mogelijk bij de overbrenging van de goederen zijn betrokken, ten laatste op het moment van het aanbrengen van de goederen bij het douanekantoor van eerste binnenkomst.

8. De douanekantoren stellen de resultaten van hun veiligheidsgerelateerde douanecontroles via het in artikel 1, lid 1, bedoelde systeem ter beschikking van andere douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen wanneer:

- a) een douaneautoriteit oordeelt dat de risico's significant zijn en een douanecontrole noodzakelijk is, en bij de controle blijkt dat de gebeurtenis die de risico's veroorzaakt, zich heeft voorgedaan, of
- b) bij de controle niet blijkt dat de gebeurtenis die de risico's veroorzaakt, zich heeft voorgedaan, maar de betrokken douaneautoriteit oordeelt dat de dreiging elders in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen een hoog risico vormt, of
- c) dat noodzakelijk is voor de uniforme toepassing van dat de regels van de overeenkomst.

De overeenkomstsluitende partijen wisselen via het in artikel 9 sexies, lid 3, van dit protocol bedoelde systeem informatie uit over de onder a) en b) genoemde risico's.

9. Wanneer goederen waarvoor in overeenstemming met artikel 3, lid 1, punt c) tot en met f), h) tot en met m), o) en q), een ontheffing van de verplichting tot indiening van een summiere aangifte bij binnenkomst is verleend, het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen worden binnengebracht, wordt bij het aanbrengen van de goederen een risicoanalyse uitgevoerd.

10. Bij de douane aangebrachte goederen kunnen worden vrijgegeven zodra de risicoanalyse is uitgevoerd en de resultaten van de risicoanalyse en, in voorkomend geval, de maatregelen die zijn genomen, dit mogelijk maken.

▼ **M350**

11. De risicoanalyse wordt ook uitgevoerd als de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst in overeenstemming met artikel 2, leden 3 en 4, zijn gewijzigd. In dat geval wordt, onverminderd de in dit artikel, lid 5, derde alinea, vastgelegde termijn voor in containers vervoerde goederen die over zee worden gebracht, de risicoanalyse onmiddellijk na ontvangst van deze gegevens voltooid, tenzij een risico wordt vastgesteld of een aanvullende risicoanalyse moet worden uitgevoerd.

*Artikel 9***Verstreking van de gegevens van een summier aangifte bij binnenkomst door andere personen**

1. Met ingang van de voor de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum zijn, wanneer voor dezelfde door de lucht vervoerde goederen een of meer andere personen dan de vervoerder een of meer vervoersovereenkomsten hebben gesloten die onder een of meer luchtvrachtbrieven vallen, de volgende regels van toepassing:

- a) de persoon die een luchtvrachtbrief afgeeft, stelt de persoon die een vervoersovereenkomst met hem/haar heeft gesloten in kennis van de afgifte van die luchtvrachtbrief;
- b) in het geval van een gezamenlijke ladingovereenkomst voor goederen stelt de persoon die de luchtvrachtbrief afgeeft, de persoon met wie hij/zij die overeenkomst heeft gesloten in kennis van de afgifte van de luchtvrachtbrief.
- c) de vervoerder en de personen die een luchtvrachtbrief afgeven, verstrekken in de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst de identiteit van eenieder die de voor de summier aangifte bij binnenkomst vereiste gegevens niet aan hen heeft verstrekt;
- d) wanneer de persoon die de luchtvrachtbrief afgeeft, de vereiste gegevens voor de summier aangifte bij binnenkomst niet meedeelt aan zijn/haar contractuele partner die een luchtvrachtbrief aan hem/haar afgeeft, of aan zijn/haar contractuele partner met wie hij/zij een overeenkomst voor het delen van laadruimte heeft gesloten, verstrekt de persoon die de vereiste gegevens niet meedeelt, deze gegevens aan het douanekantoor van eerste binnenkomst.

2. Met ingang van de voor de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum zijn, als de postaanbieder de voor de summier aangifte bij binnenkomst van postzendingen vereiste gegevens niet ter beschikking stelt van de vervoerder die verplicht is de overige gegevens van de aangifte via dat systeem in te dienen, de volgende regels van toepassing:

- a) de postaanbieder van bestemming, indien de goederen naar de overeenkomstsluitende partijen worden verzonden, of de postaanbieder van de overeenkomstsluitende partijen van eerste binnenkomst, indien de goederen via de overeenkomstsluitende partijen worden doorgevoerd, verstrekt deze gegevens aan het douanekantoor van eerste binnenkomst, en
- b) de vervoerder verstrekt in de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst de identiteit van de postaanbieder die de voor de summier aangifte bij binnenkomst vereiste gegevens niet aan hem/haar heeft verstrekt;

3. Met ingang van de voor de uitrol van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum gelden, wanneer de koerierdienst de voor de summier aangifte bij binnenkomst van door de lucht vervoerde expreszendingen vereiste gegevens niet ter beschikking stelt van de vervoerder, de volgende regels:

- a) de koeriersdienst verstrekt deze gegevens aan het douanekantoor van eerste binnenkomst, en
- b) de vervoerder verstrekt in de gegevens van de summier aangifte bij binnenkomst de identiteit van de koerierdienst die de voor de summier aangifte bij binnenkomst vereiste gegevens niet aan hem/haar heeft verstrekt.

▼ M350

4. Met ingang van de voor de uitrol van release 3 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum, gelden, in het geval van vervoer over zee of over de binnenwateren, als voor dezelfde goederen een of meer aanvullende vervoersovereenkomsten met een of meer cognossementen zijn gesloten door een of meer andere personen dan de vervoerder, de volgende regels:

- a) De persoon die een cognossement afgeeft, stelt de persoon die een vervoersovereenkomst met hem/haar heeft gesloten in kennis van de afgifte van dat cognossement;
- b) In het geval van een gezamenlijke ladingovereenkomst voor goederen stelt de persoon die het cognossement afgeeft, de persoon met wie hij/zij deze overeenkomst heeft gesloten in kennis van de afgifte van dit cognossement;
- c) De vervoerder en de personen die een cognossement afgeven, verstrekken in de gegevens van de sommaire aangifte bij binnenkomst de identiteit van eenieder die een vervoersovereenkomst met hen heeft gesloten en de vereiste gegevens voor de sommiere aangifte bij binnenkomst niet aan hen heeft verstrekt;
- d) De persoon die het cognossement afgeeft, vermeldt in de gegevens van de sommiere aangifte bij binnenkomst de identiteit van de geadresseerde als iemand die geen onderliggende cognossementen heeft en hem of haar de voor de sommiere aangifte bij binnenkomst vereiste gegevens niet heeft meegedeeld;
- e) Wanneer de persoon die het cognossement afgeeft, de vereiste gegevens voor de sommiere aangifte bij binnenkomst niet meedeelt aan zijn/haar contractuele partner die een cognossement aan hem/haar afgeeft, of aan zijn/haar contractuele partner met wie hij/zij een overeenkomst voor het delen van laadruimte heeft gesloten, verstrekt de persoon die de vereiste gegevens niet meedeelt, deze gegevens aan het douanekantoor van eerste binnenkomst;
- f) Indien de geadresseerde die is vermeld op het cognossement dat geen onderliggende cognossementen heeft, de voor de sommiere aangifte bij binnenkomst vereiste gegevens niet meedeelt aan de persoon die dit cognossement afgeeft, verstrekt hij/zij deze gegevens aan het douanekantoor van eerste binnenkomst.

*Artikel 10***Uitwijking van een zeeschip of een luchtvaartuig dat het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen binnenkomt**

1. Met ingang van de voor de uitroltermijn van release 2 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum, verzamelt het feitelijke douanekantoor van eerste binnenkomst, wanneer een luchtvaartuig wordt omgeleid en in de eerste plaats is aangekomen bij een douanekantoor in een land dat in de sommiere aangifte bij binnenkomst niet is vermeld als een land dat deel uitmaakt van het vervoerstraject, via dat systeem de gegevens van de sommiere aangifte bij binnenkomst, de resultaten van de risicoanalyse en de controleaanbevelingen van het verwachte douanekantoor van eerste binnenkomst.

2. Met ingang van de voor de uitroltermijn van release 3 van het in artikel 1, lid 1, bedoelde elektronische systeem vastgestelde datum, verzamelt het feitelijke douanekantoor van eerste binnenkomst, wanneer een zeeschip wordt omgeleid en in de eerste plaats is aangekomen bij een douanekantoor in een land dat in de sommiere aangifte bij binnenkomst niet is vermeld als een land dat deel uitmaakt van het vervoerstraject, via dat systeem de gegevens van de sommiere aangifte bij binnenkomst, de resultaten van de risicoanalyse en de controleaanbevelingen van het verwachte douanekantoor van eerste binnenkomst.

▼ **M350**

TITEL II

*technische regelingen voor het Invoercontrolesysteem 2**Artikel 11***Invoercontrolesysteem 2**

1. Het ICS2 ondersteunt enerzijds de communicatie tussen de marktdeelnemers en de overeenkomstsluitende partijen met het oog op de naleving van de vereisten inzake de summier aangifte bij binnenkomst, de risicoanalyse voor veiligheidsdoeleinden door de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen en de douanemaatregelen om deze risico's te beperken, met inbegrip van veiligheidsgerelateerde douanecontroles, en anderzijds de communicatie tussen de overeenkomstsluitende partijen met het oog op de naleving van de vereisten voor de summier aangifte bij binnenkomst.
2. Het ICS2 bestaat uit de volgende gemeenschappelijke componenten die op EU-niveau zijn ontwikkeld:
 - a) een gedeelde interface voor handelaren;
 - b) een gemeenschappelijk register.
3. Noorwegen ontwikkelt een nationaal toegangssysteem als nationale component die in Noorwegen beschikbaar is.
4. Noorwegen kan een nationale interface voor handelaren ontwikkelen als nationale component die in Noorwegen beschikbaar is.
5. Het ICS2 wordt gebruikt voor:
 - a) het indienen, verwerken en opslaan van de gegevens van summier aangiften bij binnenkomst, wijzigingsverzoeken en ongeldigverklaringen overeenkomstig artikel 9 quater van dit protocol en deze bijlage;
 - b) het ontvangen, verwerken en opslaan van de gegevens van summier aangiften bij binnenkomst die afkomstig zijn uit de in artikel 9 quater van dit protocol en in deze bijlage bedoelde aangiften;
 - c) het indienen, verwerken en opslaan van informatie over aankomsten en kennisgevingen van aankomst van zeeschepen of luchtvaartuigen overeenkomstig artikel 9 quater van dit protocol en deze bijlage;
 - d) het ontvangen, verwerken en opslaan van informatie over het aanbrengen van goederen bij de douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig artikel 9 quater van dit protocol en deze bijlage;
 - e) het ontvangen, verwerken en opslaan van informatie betreffende verzoeken en resultaten van risicoanalyses, controleaanbevelingen, besluiten over controles en controleresultaten overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage;
 - f) het ontvangen, verwerken, opslaan en meedelen van de kennisgevingen en informatie aan en van marktdeelnemers overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage;
 - g) het door de marktdeelnemers ontvangen, verwerken en opslaan van informatie die is gevraagd door douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage.

▼ M350

6. Het ICS2 wordt gebruikt ter ondersteuning van het toezicht en de evaluatie door de overeenkomstsluitende partijen van de toepassing van de gemeenschappelijke criteria en normen inzake veiligheidsrisico's en van de controlemaatregelen en prioritaire controlegebieden als bedoeld in artikel 9 sexies van dit protocol.

7. De authenticatie en toegangsverificatie van marktdeelnemers met het oog op de toegang tot de gemeenschappelijke componenten van het ICS2 vindt plaats door middel van het in artikel 13 bedoelde platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen.

8. De authenticatie en toegangsverificatie van ambtenaren van de overeenkomstsluitende partijen met het oog op de toegang tot de gemeenschappelijke componenten van ICS2 vindt plaats door middel van de netwerkdiensten die de Unie beschikbaar stelt.

9. De geharmoniseerde interface voor handelaren is een toegangspunt tot het ICS2 voor marktdeelnemers overeenkomstig artikel 1.

10. De geharmoniseerde interface voor handelaren communiceert met het in de leden 12 tot en met 14 bedoelde gemeenschappelijke ICS2-register.

11. De geharmoniseerde interface voor handelaren wordt gebruikt voor indieningen, wijzigingsverzoeken, verzoeken tot ongeldigmaking, de verwerking en de opslag van de gegevens van de summier aangiften bij binnenkomst en kennisgevingen van aankomst, alsmede voor de uitwisseling van informatie tussen de overeenkomstsluitende partijen en marktdeelnemers.

12. Het gemeenschappelijke ICS2-register wordt door de overeenkomstsluitende partijen gebruikt voor de verwerking van de gegevens van summier aangiften bij binnenkomst, wijzigingsverzoeken, verzoeken tot ongeldigmaking, kennisgevingen van aankomst, informatie over het aanbrengen van goederen, informatie over verzoeken om en resultaten van risicoanalyses, controleaanbevelingen, controlebesluiten en controleresultaten en met marktdeelnemers uitgewisselde informatie.

13. Het gemeenschappelijke ICS2-register wordt door de overeenkomstsluitende partijen gebruikt voor statistische en evaluatiedoeleinden en voor de uitwisseling van informatie betreffende summier aangiften bij binnenkomst tussen de overeenkomstsluitende partijen.

14. Het gemeenschappelijke ICS2-register communiceert met de geharmoniseerde interface voor handelaren, met de door de overeenkomstsluitende partijen ontwikkelde nationale interfaces voor handelaren en met de nationale toegangssystemen.

15. Alvorens de risicoanalyse voor veiligheidsdoeleinden af te ronden, gebruikt de douaneautoriteit van een overeenkomstsluitende partij het gemeenschappelijke register om een douaneautoriteit van de andere overeenkomstsluitende partij te raadplegen overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage. De douaneautoriteit van een overeenkomstsluitende partij gebruikt het gemeenschappelijke register ook om met de andere overeenkomstsluitende partij overleg te plegen over de aanbevolen controles, genomen besluiten met betrekking tot aanbevolen controles en de resultaten van veiligheidsgerelateerde douanecontroles overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage.

16. De nationale interface voor handelaren, indien ontwikkeld door de overeenkomstsluitende partijen, is een toegangspunt tot het ICS2 voor marktdeelnemers overeenkomstig artikel 1 wanneer de indiening gericht is aan de overeenkomstsluitende partij die de nationale interface voor handelaren beheert.

▼ M350

17. Met betrekking tot indieningen, wijzigingen, de ongeldigmaking, de verwerking en de opslag van de gegevens van de summier aangiften bij binnenkomst en kennisgevingen van aankomst, alsmede de uitwisseling van informatie tussen de overeenkomstsluitende partijen en marktdeelnemers, kunnen marktdeelnemers kiezen tussen de nationale interface voor handelaren, indien ontwikkeld, en de geharmoniseerde interface voor handelaren.

18. De nationale interface voor handelaren, indien ontwikkeld, communiceert met het gemeenschappelijk ICS2-register.

19. Wanneer Noorwegen een nationale interface voor handelaren ontwikkelt, stelt het de Unie daarvan in kennis.

20. De douaneautoriteiten van de overeenkomstsluitende partijen gebruiken een nationaal registratiesysteem voor de uitwisseling van gegevens van summier aangiften bij binnenkomst die afkomstig zijn uit de in artikel 9 quater van dit protocol bedoelde aangiften, voor de uitwisseling van informatie en kennisgevingen met het gemeenschappelijke register voor informatie over de aankomst van zeeschepen of luchtvaartuigen, informatie over het aanbrengen van goederen, de verwerking van verzoeken om een risicoanalyse, de uitwisseling en verwerking van informatie over de resultaten van risicoanalyses, controleaanbevelingen, controlebesluiten en controleresultaten.

21. Het nationale registratiesysteem wordt ook gebruikt in de gevallen waarin een douaneautoriteit van een overeenkomstsluitende partij de marktdeelnemers om nadere informatie verzoekt en daarover informatie ontvangt.

22. Het nationale registratiesysteem moet communiceren met het gemeenschappelijke register.

23. Het nationale registratiesysteem moet communiceren met de op nationaal niveau ontwikkelde systemen voor het opvragen van de in lid 20 bedoelde informatie.

*Artikel 12***Werking van het invoercontrolesysteem 2 en opleiding in het gebruik ervan**

1. De gemeenschappelijke componenten worden door de Unie ontwikkeld, getest, uitgerold en beheerd. De nationale componenten worden door Noorwegen ontwikkeld, getest, uitgerold en beheerd.

2. Noorwegen zorgt ervoor dat de nationale componenten interoperabel zijn met de gemeenschappelijke componenten.

3. De Unie verricht het onderhoud van de gemeenschappelijke componenten en Noorwegen verricht het onderhoud van zijn nationale componenten.

4. De overeenkomstsluitende partijen waarborgen een ononderbroken werking van de elektronische systemen.

5. De Unie kan de gemeenschappelijke componenten van de elektronische systemen wijzigen om storingen te verhelpen, nieuwe functionaliteiten toe te voegen of bestaande functionaliteiten te veranderen.

6. De Unie informeert Noorwegen in kennis van over wijzigingen in en bijwerkingen van de gemeenschappelijke componenten.

7. Noorwegen informeert de Unie over wijzigingen in en bijwerkingen van de nationale componenten die gevolgen kunnen hebben voor de werking van de gemeenschappelijke componenten.

▼ M350

8. De overeenkomstsluitende partijen maken de informatie over de wijzigingen in en bijwerkingen van de elektronische systemen overeenkomstig de leden 6 en 7 openbaar.
9. In geval van een tijdelijke storing van het ICS2 is het door de overeenkomstsluitende partijen vastgestelde bedrijfscontinuïteitsplan van toepassing.
10. De overeenkomstsluitende partijen informeren elkaar wanneer de elektronische systemen niet beschikbaar zijn als gevolg van een tijdelijke storing.
11. De Unie ondersteunt Noorwegen inzake het gebruik en de werking van de gemeenschappelijke componenten van de elektronische systemen door in passend opleidingsmateriaal te voorzien.

*Artikel 13***Platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen**

1. Een platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen maakt de communicatie mogelijk tussen de in lid 6 bedoelde identiteits- en toegangsbeheersystemen van de overeenkomstsluitende partijen om aan ambtenaren en marktdeelnemers van de overeenkomstsluitende partijen een veilige geautoriseerde toegang te verlenen tot de elektronische systemen.
2. Het platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen bestaat uit de volgende gemeenschappelijke componenten:
 - a) een toegangsbeheersysteem,
 - b) een administratief beheersysteem.
3. Het platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen wordt gebruikt om te zorgen voor de authenticatie en toegangsverificatie van:
 - a) marktdeelnemers met het oog op toegang tot het ICS2;
 - b) ambtenaren van de overeenkomstsluitende partijen met het oog op de toegang tot de gemeenschappelijke componenten van het ICS2 en voor het onderhoud en beheer van het platform.
4. De overeenkomstsluitende partijen zetten een toegangsbeheersysteem op voor de validering van de verzoeken om toegang van marktdeelnemers in het platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen, dat communiceert met de in lid 6 bedoelde identiteits- en toegangsbeheersystemen van de overeenkomstsluitende partijen en vice versa.
5. De overeenkomstsluitende partijen zetten een administratief beheersysteem op waarin, met het oog op de verlening van toegang tot de elektronische systemen, de authenticatie- en autorisatieregels voor het valideren van de identificatiegegevens van marktdeelnemers worden beheerd.
6. De overeenkomstsluitende partijen zetten een identiteits- en toegangsbeheersysteem op om te zorgen voor:
 - a) een veilige registratie en opslag van identificatiegegevens van marktdeelnemers;
 - b) een veilige uitwisseling van ondertekende en versleutelde identificatiegegevens van marktdeelnemers.

▼ **M350***Artikel 14***Gegevensbeheer en eigendom en veiligheid**

1. De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat de op nationaal niveau geregistreerde gegevens overeenkomen met de in de gemeenschappelijke componenten geregistreerde gegevens en worden bijgewerkt.
2. In afwijking van lid 1 zorgen de overeenkomstsluitende partijen ervoor dat de volgende gegevens overeenstemmen met en worden bijgewerkt met gegevens in het gemeenschappelijke register van ICS2:
 - a) gegevens die op nationaal niveau zijn geregistreerd en vanuit het nationale registratiesysteem naar het gemeenschappelijke register worden doorgegeven;
 - b) gegevens die vanuit het gemeenschappelijke register naar het nationale registratiesysteem worden verzonden.
3. De gegevens in de gemeenschappelijke componenten van het ICS2 die door een marktdeelnemer worden meegedeeld aan of geregistreerd in de gedeelde interface voor handelaren kunnen door die marktdeelnemer worden geraadpleegd of verwerkt.
4. De gegevens in de gemeenschappelijke componenten van het ICS2:
 - a) die door een marktdeelnemer via de geharmoniseerde interface voor handelaren in het gemeenschappelijke register aan een overeenkomstsluitende partij worden meegedeeld, kunnen door die overeenkomstsluitende partij in dat gemeenschappelijke register worden geraadpleegd en verwerkt. Indien nodig heeft die overeenkomstsluitende partij ook toegang tot de informatie die is geregistreerd in de geharmoniseerde interface voor handelaren;
 - b) die door een overeenkomstsluitende partij zijn meegedeeld of geregistreerd in het gemeenschappelijke register, kunnen door die overeenkomstsluitende partij worden uitgelezen of verwerkt;
 - c) als bedoeld in de punten a) en b) van dit lid, zijn ook toegankelijk voor en kunnen worden verwerkt door de andere overeenkomstsluitende partij als die betrokken is bij het risicoanalyse- en/of controleproces waarop de gegevens betrekking hebben, overeenkomstig de artikelen 9 quater en 9 sexies van dit protocol en deze bijlage;
 - d) kunnen door de Commissie in samenwerking met de overeenkomstsluitende partijen worden verwerkt voor de in artikel 1, lid 1, punt c), en artikel 11, lid 6, genoemde doeleinden. De resultaten van die verwerking zijn toegankelijk voor de Commissie en de overeenkomstsluitende partijen.
5. De gegevens in de gemeenschappelijke component van ICS2 die door de Unie in het gemeenschappelijke register zijn geregistreerd, zijn toegankelijk voor de overeenkomstsluitende partijen. Die gegevens kunnen door de Unie worden verwerkt.
6. De Unie is de systeemeigenaar van de gemeenschappelijke componenten.
7. Noorwegen is de systeemeigenaar van zijn nationale componenten.
8. De Unie zorgt voor de veiligheid van de gemeenschappelijke componenten; Noorwegen zorgt voor de veiligheid van zijn nationale componenten.

▼ M350

9. Daartoe treffen de overeenkomstsluitende partijen ten minste de benodigde maatregelen om:

- a) te voorkomen dat onbevoegden toegang hebben tot de apparatuur die wordt gebruikt voor de verwerking van gegevens;
- b) te voorkomen dat onbevoegden gegevens ingeven, opvragen, wijzigen of verwijderen;
- c) eventuele onder a) en b) bedoelde activiteiten op te sporen.

10. De overeenkomstsluitende partijen informeren elkaar over eventuele activiteiten die kunnen resulteren in een schending of een vermoedelijke schending van de veiligheid van de elektronische systemen.

11. De overeenkomstsluitende partijen stellen voor alle systemen veiligheidsplannen op.

12. De in de componenten van het ICS2 geregistreerde gegevens worden gedurende ten minste drie jaar na registratie bewaard. De overeenkomstsluitende partijen kunnen die gegevens langer dan drie jaar bewaren indien de desbetreffende nationale wetgeving dit vereist.

*Artikel 15***Verwerking van persoonsgegevens**

In verband met de verwerking van persoonsgegevens in ICS2 en het platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen:

- 1. treden Noorwegen en de lidstaten van de EU op als verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met artikel 14 van de overeenkomst;
- 2. treedt de Commissie op als verwerker en voldoet zij aan de verplichtingen die haar in dat verband uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ zijn opgelegd; wanneer de gegevens worden verwerkt voor het monitoren en evalueren van de toepassing van de gemeenschappelijke criteria en normen inzake veiligheidsrisico's en van de controlemaatregelen en het prioritaire controlegebied, treedt zij echter op als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke.

*Artikel 16***Deelname in de ontwikkeling, het onderhoud en het beheer van ICS2**

De Unie biedt de deskundigen uit de betrokken EVA-staat de gelegenheid als waarnemers deel te nemen aan de vergaderingen van de Groep douanedeskundigen en de respectieve werkgroepen voor aangelegenheden betreffende de ontwikkeling, het onderhoud en het beheer van het ICS2. De Unie besluit per geval over de deelname van de deskundigen uit de betrokken EVA-staat aan de vergaderingen van de werkgroepen waarin slechts een beperkt aantal EU-lidstaten vertegenwoordigd is en die verslag uitbrengen aan de Groep douanedeskundigen.

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

▼ **M350**

TITEL III

*Artikel 17***Financieringsregelingen betreffende de verantwoordelijkheden, verbintenissen en verwachtingen met betrekking tot de invoering en werking van ICS 2**

Wat de uitbreiding van het gebruik van het ICS2 tot Noorwegen betreft, worden in deze financieringsregelingen (hierna „de regeling” genoemd), met inachtneming van hoofdstuk II bis en deze bijlage, de elementen van de samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen met betrekking tot het ICS2 omschreven.

- a) De Commissie zal de centrale componenten van het ICS2 ontwikkelen, testen, uitrollen, beheren en exploiteren, bestaande uit een gezamenlijke interface voor handelaren en een gemeenschappelijk register (hierna „centrale ICS2-componenten” genoemd), met inbegrip van de toepassingen en diensten die nodig zijn voor de werking daarvan en voor de koppeling met de IT-systemen in Noorwegen, zoals TAPAS, het platform voor uniform gebruikersbeheer en digitale handtekeningen en CCN2ng-middleware, en verbindt zich ertoe deze aan Noorwegen beschikbaar te stellen.
- b) Noorwegen zal de nationale componenten van het ICS2 ontwikkelen, testen, uitrollen, beheren en exploiteren.
- c) Noorwegen en de Commissie komen overeen de ontwikkelings- en eenmalige kosten van de centrale componenten van het ICS2 en de operationele kosten van de centrale componenten van het ICS2, aanverwante toepassingen en diensten die nodig zijn voor de werking en koppeling daarvan, als volgt te delen:
 - 1) Een deel van de ontwikkelingskosten van de centrale componenten van het ICS2 zal door de Commissie aan Noorwegen worden gefactureerd overeenkomstig de punten d) en e). De ontwikkelingskosten omvatten de ontwikkeling van de software van de centrale componenten en de aankoop en installatie van de bijbehorende infrastructuur (hardware, software, hosting, licenties enz.). De verdeelsleutel betreft 4 % van alle kosten voor de genoemde diensten.
 - 2) De ontwikkelingskosten worden geplafonneerd op 550 000 (vijfhonderdvijftigduizend) EUR per release.
 - 3) Een deel van de operationele kosten van ICS2 en TAPAS zal door de Commissie aan Noorwegen worden gefactureerd overeenkomstig de punten f), g) en h). De operationele kosten omvatten de conformiteitstests, het onderhoud van de infrastructuur (hardware, software, hosting, licenties enz.), van de centrale componenten van het ICS2 en van de bijbehorende toepassingen en diensten die nodig zijn voor de werking en koppeling daarvan (kwaliteitsborging, helpdesk en IT-servicebeheer). De verdeelsleutel betreft 4 % van alle kosten voor de genoemde diensten.
 - 4) De operationele kosten in verband met het gebruik van het ICS2 mogen voor Noorwegen niet meer bedragen dan het maximumbedrag van 450 000 (vierhonderdvijftigduizend) EUR per jaar.
 - 5) De ontwikkelings- en operationele kosten van de nationale component(en) worden volledig door Noorwegen gedragen.
 - 6) Noorwegen wordt op de hoogte gehouden van de geplande ontwikkeling van de kosten en wordt in kennis gesteld van de belangrijkste elementen voor de ontwikkeling van het ICS2 die een impact kunnen hebben op die kosten.

▼ M350

d) Noorwegen stemt ermee in deel te nemen in de kosten voor de ontwikkeling en conformiteitstests van de centrale componenten van het ICS2 die vóór de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst zijn gemaakt. Daartoe:

- 1) stelt de Commissie Noorwegen in kennis van het geraamde bedrag van de vereiste bijdrage voor de jaren voorafgaand aan de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst;
- 2) verzoekt de Commissie Noorwegen jaarlijks uiterlijk op 15 mei, voor het eerst vanaf 15 mei 2021, zijn bijdrage aan deze eerdere kosten in gelijke termijnen te betalen gedurende de eerste vier jaar waarin het ICS2 wordt gebruikt.

e) Noorwegen stemt ermee in deel te nemen in de ontwikkelingskosten van de centrale componenten van het ICS2. Daartoe:

- 1) stemt Noorwegen ermee in een deel te betalen van de ontwikkelingskosten van release 1, release 2 en release 3 van het ICS2;
- 2) verzoekt de Commissie Noorwegen jaarlijks, uiterlijk op 15 mei, en voor het eerst vanaf 15 mei 2021, zijn bijdrage aan de ontwikkeling van de laatste release te betalen op basis van een naar behoren gedocumenteerde debetnota van de Commissie.

f) Noorwegen stemt ermee in deel te nemen in de operationele kosten van de centrale componenten van het ICS2. Daartoe:

- 1) stelt de Commissie Noorwegen jaarlijks uiterlijk op 31 juli, voor het eerst vanaf 31 juli 2021, in kennis van de geraamde operationele kosten voor het volgende jaar en stelt zij Noorwegen schriftelijk in kennis van het geraamde bedrag van de vereiste bijdrage voor het volgende jaar. De Commissie stelt Noorwegen op dezelfde wijze en op hetzelfde tijdstip als de andere leden van het ICS2 daarvan in kennis, alsmede van de belangrijkste aspecten van de ontwikkeling van het ICS2;
- 2) verzoekt de Commissie Noorwegen uiterlijk tegen 15 mei 2021 zijn jaarlijkse bijdrage in de operationele kosten van 2020, namelijk 110 000 EUR, alsook de geraamde jaarlijkse bijdrage van 280 000 EUR voor 2021 te betalen. Jaarlijks, uiterlijk op 15 mei, en voor het eerst vanaf 15 mei 2022, verzoekt de Commissie Noorwegen om betaling van zijn jaarlijkse bijdrage voor dat jaar, vermeerderd met het (positieve of negatieve) saldo voor het vorige jaar op basis van een naar behoren gedocumenteerde debetnota van de Commissie.

3) uiterlijk op 31 januari van elk jaar, met ingang van 31 januari 2022,

— keurt de Commissie de rekeningen betreffende de vroegere jaarlijkse exploitatiekosten van het ICS2 en TAPAS goed op basis van het reeds door Noorwegen betaalde bedrag ten opzichte van de werkelijke kosten die de Commissie heeft gemaakt, en verstrekt zij Noorwegen een rekeningafschrift met een uitsplitsing van de kosten met vermelding van de verschillende diensten en de levering van software, en

— stelt zij Noorwegen in kennis van de werkelijke jaarlijkse kosten, d.w.z. de werkelijke operationele kosten, voor het afgelopen jaar. De Commissie berekent de werkelijke en geraamde kosten overeenkomstig haar contracten met in het kader van de huidige procedures voor het plaatsen van opdrachten vastgestelde contracten.

Het (negatieve of positieve) saldo van de werkelijke kosten en het geraamde bedrag van het voorgaande jaar, wordt berekend en aan Noorwegen meegedeeld via een rekeningafschrift van de Commissie. Het rekeningafschrift bevat de geraamde jaarlijkse bijdrage, vermeerderd met het (negatieve of positieve) saldo, hetgeen resulteert in een nettobedrag dat de Commissie via de jaarlijkse debetnota aan Noorwegen factureert.

▼ **M350**

- g) Noorwegen verricht de betaling na de datum van uitgifte van de debetnota. Alle betalingen moeten binnen 60 dagen op de in de debetnota vermelde bankrekening van de Commissie worden verricht.
- h) Indien Noorwegen de onder c) genoemde bedragen na de onder g) vermelde data betaalt, kan de Commissie achterstallige rente in rekening brengen (tegen het door de Europese Centrale Bank voor haar transacties gehanteerde tarief in euro, zoals bekendgemaakt in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie*, op de dag waarop de terugbetalingstermijn verstrijkt, vermeerderd met anderhalf punt). Hetzelfde tarief is van toepassing op door de Unie te verrichten betalingen.
- i) Indien Noorwegen om specifieke aanpassingen of nieuwe IT-producten voor de centrale componenten, toepassingen of diensten van het ICS2 verzoekt, wordt voor de aanvang en uitvoering van deze ontwikkelingen een afzonderlijke wederzijdse overeenkomst gesloten betreffende de vereiste middelen en ontwikkelingskosten.
- j) Al het door de overeenkomstsluitende partijen ontwikkelde en bijgehouden opleidingsmateriaal wordt kosteloos langs elektronische weg met alle partijen gedeeld. Noorwegen mag het werk kopiëren, verspreiden, tentoonstellen en uitvoeren en afgeleide werken maken op basis van het gezamenlijke opleidingsmateriaal,
 - 1) mits, overeenkomstig de in het gezamenlijke opleidingsmateriaal gespecificeerde wijze, melding wordt gemaakt van de oorspronkelijke auteur;
 - 2) en uitsluitend voor niet-commerciële doeleinden.
- k) De overeenkomstsluitende partijen komen overeen hun respectieve verantwoordelijkheden met betrekking tot het gebruik van de centrale componenten van het ICS2, zoals beschreven in deze bijlage, te erkennen en te vervullen.
- l) In geval van ernstige twijfels wat betreft de goede werking van deze bijlage of het ICS2 kan elke overeenkomstsluitende partij de toepassing van deze regeling opschorten op voorwaarde dat de andere overeenkomstsluitende partij drie maanden van tevoren schriftelijk in kennis is gesteld.

TITEL IV

*Summiere aangifte bij uitgang**Artikel 18***Vorm en inhoud van de summiere aangifte bij uitgang**

1. De summiere aangifte bij uitgang wordt met behulp van een gegevensverwerkingstechniek ingediend. Er mag gebruik worden gemaakt van handels-, haven- of vervoersdocumenten, mits deze de nodige gegevens bevatten.
2. De summiere aangifte bij uitgang bevat de gegevens die voor die aangifte zijn vastgesteld in de kolommen A1 en A2 van hoofdstuk 3 van bijlage B bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 van de Commissie, en voldoet aan de respectieve formaten, codes en kardinaliteiten die zijn vastgesteld in bijlage B bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie. De aangifte wordt ingevuld overeenkomstig de aantekeningen in die bijlagen. De summiere aangifte bij uitgang wordt gewaarmerkt door de indiener van die aangifte.
3. De douane staat slechts in een van de volgende omstandigheden toe dat de summiere aangifte bij uitgang wordt ingediend op papier of op een andere tussen de douaneautoriteiten overeengekomen wijze:
 - a) wanneer het computersysteem van de douane niet functioneert;

▼ M350

b) wanneer de elektronische toepassing van de indiener van de summier aangifte bij uitgang niet functioneert, mits de douaneautoriteiten hetzelfde niveau van risicobeheer hanteren als bij summier aangiften bij uitgang die met behulp van een gegevensverwerkingstechniek worden ingediend. De summier aangifte bij uitgang op papier wordt ondertekend door degene die de aangifte indient. Summieren aangiften bij uitgang die op papier worden ingediend, gaan zo nodig vergezeld van ladinglijsten of andere passende lijsten en bevatten de in lid 2 bedoelde gegevens.

4. Elke overeenkomstsluitende partij stelt de voorwaarden en procedures vast volgens welke de indiener van de summier aangifte bij uitgang een of meer van de gegevens van de aangifte mag wijzigen nadat deze is ingediend.

*Artikel 19***Ontheffing van de verplichting tot indiening van een summier aangifte bij uitgang**

1. Een summier aangifte bij uitgang is niet vereist voor de volgende goederen:

- a) elektrische energie;
- b) goederen die via een pijpleiding vertrekken;
- c) briefpost;
- d) goederen in een postzending;
- e) goederen waarvoor overeenkomstig de wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen een mondelinge douaneaangifte of een douaneaangifte door eenvoudige grensoverschrijding is toegestaan, met uitzondering van laadborden, containers, vervoermiddelen, alsmede reserveonderdelen, toebehoren en uitrusting daarvan, in het geval van vervoer uit hoofde van een vervoersovereenkomst;
- f) goederen die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers;
- g) goederen onder geleide van een ATA- en CPD-carnet;
- h) goederen die in aanmerking komen voor vrijstelling op grond van het Verdrag van Wenen inzake diplomatieke betrekkingen van 18 april 1961, het Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 24 april 1963 of andere consulaire verdragen of het Verdrag van New York inzake bijzondere missies van 16 december 1969;
- i) wapens en militaire uitrusting die door de autoriteiten die met de militaire verdediging van de overeenkomstsluitende partijen zijn belast, uit het douanegebied van een overeenkomstsluitende partij worden gebracht in het kader van een militair transport of een uitsluitend voor de militaire autoriteiten bestemd transport;
- j) de volgende goederen die het douanegebied van de overeenkomstsluitende partij rechtstreeks verlaten naar offshore installaties die door een in het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen gevestigde persoon worden geëxploiteerd:
 - 1) goederen die zijn bestemd voor de bouw, het herstel, het onderhoud of de verbouwing van de offshore installaties;
 - 2) goederen die zijn bestemd voor de uitrusting van de offshore installaties;
 - 3) provisie die is bestemd om op de offshore installaties te worden gebruikt of verbruikt;

▼ **M350**

- k) goederen die worden vervoerd onder geleide van het NAVO-formulier 302 als bedoeld in het op 19 juni 1951 te Londen ondertekende Verdrag tussen de partijen bij het Noord-Atlantisch Verdrag nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, of onder geleide van het EU-formulier 302 als bedoeld in artikel 1, punt 51, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 van de Commissie;
 - l) goederen die worden geleverd om als onderdeel of toebehoren in schepen of luchtvaartuigen te worden gemonteerd, of om voor de werking van de motoren, machines en andere uitrusting van schepen of luchtvaartuigen te worden gebruikt, alsook levensmiddelen en andere artikelen bestemd om aan boord te worden verbruikt of verkocht;
 - m) inboedels als omschreven in de wetgeving van de respectievelijke overeenkomstsluitende partijen, mits deze niet op grond van een vervoersovereenkomst worden vervoerd;
 - n) goederen die vanuit de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen naar Ceuta en Melilla, Helgoland, de Republiek San Marino, Vaticaanstad, de gemeente Livigno en de Zwitserse douane-exclaves Samnaun en Sempuoir worden gebracht;
 - o) goederen die worden vervoerd aan boord van vaartuigen tussen havens van de overeenkomstsluitende partijen zonder dat een haven buiten het douanegebied van de Unie wordt aangedaan;
 - p) goederen die worden vervoerd aan boord van luchtvaartuigen tussen luchthavens van de overeenkomstsluitende partijen zonder dat een luchthaven buiten het douanegebied van de Unie wordt aangedaan.
2. Een summier aangifte bij uitgang is niet vereist in gevallen die geregeld zijn bij een internationaal veiligheidsverdrag tussen een van de overeenkomstsluitende partijen en een derde land, onder voorbehoud van de procedure van artikel 9 ter, lid 3, van het protocol.
3. Er wordt door de overeenkomstsluitende partijen geen summier aangifte van uitgang verlangd voor goederen in de volgende gevallen:
- a) wanneer een schip dat de goederen tussen havens van de overeenkomstsluitende partijen vervoert, een haven buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zal aandoen en de goederen gedurende het verblijf in de haven buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen aan boord van het schip zullen blijven;
 - b) wanneer een luchtvaartuig dat de goederen tussen luchthavens van de overeenkomstsluitende partijen vervoert, een luchthaven buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zal aandoen en de goederen gedurende het verblijf in de luchthaven buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen aan boord van het luchtvaartuig zullen blijven;
 - c) wanneer de goederen, in een haven of luchthaven, niet gelost worden uit het vervoermiddel waarmee ze de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zijn binnengekomen en waarmee ze die gebieden zullen verlaten;
 - d) wanneer de goederen werden geladen in een vorige haven of luchthaven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen waar een summier aangifte bij uitgang werd ingediend of een ontheffing van de verplichting tot indiening van een aangifte vóór vertrek gold, en zij in het vervoermiddel blijven waarmee ze de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zullen verlaten;

▼ M350

- e) wanneer goederen in tijdelijke opslag of onder de regeling vrije zone van het vervoermiddel waarmee zij naar de ruimte voor tijdelijke opslag of de vrije zone zijn gebracht, onder toezicht van hetzelfde douanekantoor worden overgeladen in of op een vaartuig, luchtvaartuig of trein waarmee zij de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zullen verlaten, mits de volgende voorwaarden zijn vervuld:
 - 1) de overlading vindt plaats binnen 14 dagen nadat de goederen zijn aangebracht overeenkomstig de regelgeving van de overeenkomstsluitende partijen of, in uitzonderlijke omstandigheden, binnen een langere termijn die door de douaneautoriteiten is toegestaan wanneer de termijn van 14 dagen ontoereikend is rekening houdend met die omstandigheden;
 - 2) informatie over de goederen ter beschikking staat van de douaneautoriteiten;
 - 3) de bestemming en de geadresseerde van de goederen niet wijzigen, voor zover de vervoerder bekend is;
- f) wanneer goederen het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen zijn binnengebracht, maar door de bevoegde douaneautoriteit zijn geweigerd en onmiddellijk teruggezonden zijn naar het land van uitvoer.

*Artikel 20***Plaats van indiening van een summier aangifte bij uitgang**

1. De summier aangifte bij uitgang wordt ingediend bij het bevoegde douanekantoor in het douanegebied van de overeenkomstsluitende partij waar de uitgangsformaliteiten voor goederen die voor een derde land zijn bestemd worden vervuld. Een douaneaangifte ten uitvoer die als summier aangifte bij uitgang wordt gebruikt, wordt evenwel ingediend bij de bevoegde autoriteit van de overeenkomstsluitende partij in wier douanegebied de formaliteiten ten uitvoer naar een derde land worden vervuld. In beide gevallen verricht het bevoegde kantoor de veiligheidsgerelateerde risicoanalyse op basis van de gegevens in de aangifte en de noodzakelijk geachte veiligheidsgerelateerde douanecontroles.

2. Wanneer goederen vanuit het douanegebied van een overeenkomstsluitende partij via het douanegebied van de andere overeenkomstsluitende partij naar een derde land worden vervoerd en de uitvoerformaliteiten worden gevolgd door een regeling douanevervoer overeenkomstig de Overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer, wordt het NCTS gebruikt om de in artikel 18, lid 2, bedoelde gegevens naar de bevoegde autoriteiten van de tweede overeenkomstsluitende partij te verzenden.

In dat geval stelt het douanekantoor van de eerste overeenkomstsluitende partij de resultaten van zijn veiligheidsgerelateerde douanecontroles ter beschikking van de douaneautoriteit van de tweede overeenkomstsluitende partij als:

- a) de douaneautoriteit oordeelt dat de risico's significant zijn en een douanecontrole noodzakelijk is, en bij de controle blijkt dat de gebeurtenis die de risico's veroorzaakt, zich heeft voorgedaan, of
- b) bij de controle niet blijkt dat de gebeurtenis die de risico's veroorzaakt, zich heeft voorgedaan, maar de betrokken douaneautoriteit oordeelt dat de dreiging elders in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen een hoog risico vormt, of
- c) dat noodzakelijk is voor de uniforme toepassing van dat de regels van de overeenkomst.

De overeenkomstsluitende partijen wisselen via het in artikel 9 sexies, lid 3, van het protocol bedoelde systeem informatie uit over de in de punten a) en b) van dit lid genoemde risico's.

▼ **M350**

3. In afwijking van lid 1 wordt, wanneer goederen via het douanegebied van de andere overeenkomstsluitende partij naar een derde land worden vervoerd en de uitvoerformaliteiten niet worden gevolgd door een regeling douanevervoer in overeenstemming met de Overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer, de summier aangifte bij uitgang rechtstreeks ingediend bij het bevoegde douanekantoor van uitgang van de tweede overeenkomstsluitende partij uit wiens douanegebied de goederen uiteindelijk naar een derde land worden vervoerd.

*Artikel 21***Termijnen voor de indiening van een summier aangifte bij uitgang**

1. De summier aangifte bij uitgang wordt binnen de volgende termijnen ingediend:

a) bij vervoer over zee:

- 1) voor in containers vervoerde goederen, met uitzondering van het in de punten 2) en 3) bedoelde vervoer: uiterlijk 24 uur voordat zij in het vaartuig worden geladen waarmee zij de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen verlaten;
- 2) voor in containers vervoerde goederen tussen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen en Groenland, de Faeröer, IJsland of havens aan de Oostzee, Noordzee, Zwarte Zee of Middellandse Zee, alle havens van Marokko en de havens van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, met uitzondering van havens in Noord-Ierland, alsmede havens van de Kanaaleilanden en het eiland Man: uiterlijk twee uur voor het vertrek uit een haven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen;
- 3) voor in containers vervoerde goederen tussen de Franse overzeese departementen, de Azoren, Madeira of de Canarische Eilanden en een gebied buiten de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen, wanneer de reistijd minder dan 24 uur bedraagt: uiterlijk twee uur voor het vertrek uit een haven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen;
- 4) voor niet in containers vervoerde goederen: uiterlijk twee uur voor het vertrek uit een haven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen;

b) bij vervoer door de lucht: uiterlijk 30 minuten voor het vertrek uit een luchthaven in de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen;

c) bij vervoer over de weg en over de binnenwateren: uiterlijk één uur voordat de goederen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zullen verlaten;

d) bij vervoer per spoor:

- 1) wanneer de treinreis vanaf het laatste rangeerstation naar het douanekantoor van uitgang minder dan twee uur bedraagt: uiterlijk één uur voor de aankomst van de goederen op de plaats waarvoor het douanekantoor van uitgang bevoegd is;
- 2) in alle andere gevallen: uiterlijk twee uur voordat de goederen de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen zullen verlaten.

▼ M350

2. In de volgende situaties is de termijn voor de indiening van de summiere aangifte bij uitgang die geldt voor het actieve vervoermiddel dat wordt gebruikt om de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen te verlaten:
 - a) wanneer de goederen bij het douanekantoor van uitgang zijn aangekomen op een ander vervoermiddel van waaruit zij worden overgeladen vóór het verlaten van de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen (intermodaal vervoer);
 - b) wanneer de goederen bij het douanekantoor van uitgang zijn aangekomen op een vervoermiddel dat zelf wordt vervoerd op een actief vervoermiddel bij het verlaten van de douanegebieden van de overeenkomstsluitende partijen (gecombineerd vervoer).
3. De in de leden 1 en 2 bedoelde termijnen zijn niet van toepassing in geval van overmacht.
4. In afwijking van de leden 1 en 2 kan elke overeenkomstsluitende partij andere termijnen vaststellen:
 - met betrekking tot het in artikel 20, lid 2, bedoelde verkeer, teneinde het mogelijk te maken een betrouwbare risicoanalyse uit te voeren en zendingen te onderscheppen met het oog op een eventuele douaneveiligheidscontrole daarvan;
 - in het geval van een internationaal veiligheidsverdrag tussen de betrokken overeenkomstsluitende partij en een derde land, onder voorbehoud van de procedure als bedoeld in artikel 9 ter, lid 3, van het protocol.

▼ **M350***BIJLAGE II***GEAUTORISEERDE MARKTDEELNEMER****TITEL I***Toekenning van de status van geautoriseerde marktdeelnemer**Artikel 1***Algemene bepalingen**

De criteria voor de toekenning van de status van „geautoriseerde marktdeelnemer” zijn de volgende:

- a) geen ernstige of herhaalde overtredingen van de douanewetgeving en belastingvoorschriften en geen strafblad met zware misdrijven in verband met de economische activiteit van de aanvrager;
- b) de aanvrager kan aantonen dat hij/zij zijn/haar handelingen en de goederenstroom goed onder controle heeft dankzij een handels- en, in voorkomend geval, vervoersadministratie die passende douanecontroles mogelijk maakt;
- c) financiële solvabiliteit die geacht wordt aangetoond te zijn als de aanvrager een goede financiële positie heeft die hem/haar in staat stelt aan zijn verplichtingen te voldoen, waarbij naar behoren wordt gelet op de kenmerken van het type zakelijke activiteiten in kwestie;
- d) passende veiligheidsnormen, die geacht worden te zijn nageleefd wanneer de aanvrager aantoont dat hij/zij passende maatregelen handhaaft om de veiligheid van de internationale toeleveringsketen te waarborgen, onder meer op het gebied van fysieke integriteit en toegangscontroles, logistieke processen en de behandeling van specifieke soorten goederen, personeel en de identificatie van zijn of haar zakenpartners.

*Artikel 2***Naleving**

1. Aan het criterium van artikel 1, punt a), wordt geacht te zijn voldaan als:

- a) geen besluit is genomen door een administratieve of rechterlijke instantie waarin wordt geconcludeerd dat een van de in punt b) beschreven personen een ernstige overtreding of herhaalde overtredingen van de douanewetgeving of de belastingvoorschriften heeft begaan in verband met zijn of haar economische activiteit, en
- b) geen van de volgende personen een strafblad met zware misdrijven heeft in verband met zijn of haar economische activiteit, inclusief de economische activiteit van de aanvrager, indien van toepassing:
 - 1) de aanvrager;
 - 2) de werknemer(s) die verantwoordelijk is (zijn) voor de douaneaangelegenheden van de aanvrager, en
 - 3) de perso(o)n(en) die verantwoordelijk is (zijn) voor de aanvrager of die zeggenschap heeft (hebben) over de leiding van het bedrijf.

▼ M350

2. Het in artikel 1, punt a), bedoelde criterium kan echter worden geacht te zijn vervuld wanneer de beschikkingsbevoegde douaneautoriteit de inbreuk van geringe betekenis acht in verhouding tot het aantal en de omvang van de douanegerelateerde activiteiten, en de douaneautoriteit niet twijfelt over de goede trouw van de aanvrager.

3. Wanneer de in lid 1, punt b), onder 3), van dit artikel bedoelde persoon, die niet de aanvrager is, in een derde land is gevestigd of woonachtig is, beoordeelt de beschikkingsbevoegde douaneautoriteit de naleving van het in artikel 1, punt a), bedoelde criterium aan de hand van de documenten en informatie waarover zij beschikt.

4. Wanneer de aanvrager er minder dan drie jaar is gevestigd, beoordeelt de beschikkingsbevoegde douaneautoriteit de naleving van het in artikel 1, punt a), bedoelde criterium aan de hand van de documenten en informatie waarover zij beschikt.

*Artikel 3***Deugdelijke handels- en vervoersadministratie**

Het in artikel 1, punt b), vastgelegde criterium wordt geacht te zijn vervuld als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de aanvrager voert een boekhouding die in overeenstemming is met de algemeen aanvaarde boekhoudkundige beginselen van de overeenkomstsluitende partijen waar de boekhouding wordt gevoerd, en die de douane in staat stelt bedrijfscontroles te verrichten en voorziet in een historische gegevensregistratie die een controlespoor vormt vanaf het moment van gegevensinvoer;
- b) de administratie voor douanedoelinden van de aanvrager wordt geïntegreerd in het boekhoudsysteem van de aanvrager of maakt het mogelijk kruiscontroles van de gegevens met het boekhoudsysteem te verrichten;
- c) de aanvrager verleent de douane fysieke toegang tot zijn boekhoudsystemen en, in voorkomend geval, zijn handels- en vervoersadministratie;
- d) de aanvrager verleent de douane elektronische toegang tot zijn boekhoudsystemen en, in voorkomend geval, tot zijn handels- en vervoersadministratie wanneer deze systemen of administratie elektronisch worden gehouden;
- e) de aanvrager beschikt over een administratieve organisatie die in overeenstemming is met het soort en de omvang van de bedrijfsactiviteiten en geschikt is voor het beheer van de goederenstroom, en over een systeem van interne controles waarmee fouten kunnen worden voorkomen, opgespoord en rechtgezet en onrechtmatige of frauduleuze transacties kunnen worden voorkomen en opgespoord;
- f) de aanvrager beschikt, indien van toepassing, over toereikende procedures voor het omgaan met certificaten en vergunningen die hem zijn verleend in overeenstemming met handelspolitieke maatregelen of maatregelen in verband met de handel in landbouwproducten;
- g) de aanvrager beschikt over toereikende procedures om zijn administratie en gegevens te archiveren en zich te beschermen tegen gegevensverlies;
- h) de aanvrager draagt er zorg voor dat relevante werknemers de opdracht hebben om de douaneautoriteiten kennis te geven van eventuele nalevingsproblemen en stelt procedures voor de kennisgeving van dergelijke problemen aan de douaneautoriteiten vast;

▼ M350

- i) de aanvrager beschikt over passende veiligheidsmaatregelen om het binnendringen van onbevoegden in zijn computersysteem te voorkomen en zijn documentatie te beschermen;
- j) de aanvrager beschikt, indien van toepassing, over toereikende procedures voor het omgaan met invoer- en uitvoervergunningen in verband met verboden en beperkingen, waaronder maatregelen om een onderscheid te maken tussen goederen die zijn onderworpen aan verboden of beperkingen en andere goederen, en maatregelen om toe te zien op de naleving van deze verboden en beperkingen.

*Artikel 4***Financiële solvabiliteit**

1. Aan het criterium zoals bepaald in artikel 1, punt c), wordt geacht te zijn voldaan wanneer de aanvrager voldoet aan het volgende:

- a) de aanvrager is niet verwikkeld in een faillissementsprocedure;
- b) gedurende de afgelopen drie jaar voorafgaand aan de indiening van de aanvraag heeft de aanvrager voldaan aan zijn financiële verplichtingen met betrekking tot de betaling van douanerechten en alle andere rechten, belastingen of heffingen die op of in verband met de invoer of uitvoer van goederen worden geheven;
- c) de aanvrager toont aan de hand van de bescheiden en gegevens die beschikbaar zijn voor de afgelopen drie jaar voorafgaand aan de indiening van de aanvraag aan dat hij over voldoende financiële draagkracht beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen en zijn verbintenissen na te komen met betrekking tot het soort en de omvang van de bedrijfsactiviteiten, daaronder begrepen dat zijn nettoactiva niet negatief zijn, tenzij deze kunnen worden gedekt.

2. Wanneer de aanvrager minder dan drie jaar gevestigd is, wordt zijn financiële solvabiliteit zoals bedoeld in artikel 1, punt c), beoordeeld aan de hand van de beschikbare documenten en informatie.

*Artikel 5***Veiligheidsnormen**

1. Het in artikel 1, punt d), vastgelegde criterium wordt geacht te zijn vervuld als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de gebouwen die voor de met de vergunning samenhangende activiteiten worden gebruikt, bieden bescherming tegen onrechtmatig binnendringen en zijn gemaakt van materialen die verhinderen dat onbevoegden zich er onrechtmatig toegang toe kunnen verschaffen;
- b) er zijn passende maatregelen genomen om onrechtmatige toegang tot kantoren, verzendingsruimten, los- en laadkades, los- en laaddekken en andere relevante plaatsen te voorkomen;
- c) er zijn maatregelen genomen om onder meer het onrechtmatig toevoegen of omwisselen, het verkeerd behandelen van goederen of andere manipulaties van de goederen bij het laden, lossen, de op- en overslag te voorkomen;
- d) de aanvrager heeft maatregelen genomen om zijn handelspartners duidelijk te identificeren en er via de uitvoering van passende contractuele regelingen of andere passende maatregelen in overeenstemming met het bedrijfsmodel van de aanvrager voor te zorgen dat deze handelspartners de veiligheid van de internationale toeleveringsketen garanderen;

▼ M350

- e) de aanvrager onderwerpt sollicitanten voor veiligheidsgevoelige functies aan veiligheidsonderzoeken, voor zover de nationale wetgeving dit toestaat, en verricht regelmatige achtergrondcontroles bij huidige werknemers in dergelijke functies wanneer de omstandigheden dit rechtvaardigen;
- f) de aanvrager heeft passende veiligheidsprocedures ingevoerd voor eventuele gecontracteerde externe dienstverleners;
- g) de aanvrager zorgt ervoor dat personeel met veiligheidsgerelateerde verantwoordelijkheden regelmatig deelneemt aan programma's om hen bewust te maken van deze veiligheidskwesties;
- h) de aanvrager heeft een contactpersoon aangewezen die bevoegd is voor veiligheidsgerelateerde kwesties.

2. Wanneer de aanvrager houder is van een veiligheidscertificaat dat is afgegeven op basis van een internationaal verdrag, een internationale norm van de Internationale Organisatie voor normalisatie of een Europese norm van de Europese normalisatieorganisatie, wordt rekening gehouden met die certificaten als de naleving van de criteria zoals bepaald in artikel 1, punt d), wordt gecontroleerd.

Er wordt geacht aan de criteria te zijn voldaan wanneer is vastgesteld dat de criteria voor de afgifte van dat certificaat identiek of gelijkwaardig zijn aan de criteria zoals bepaald in artikel 1, punt d).

3. Wanneer de aanvrager een erkend agent of een bekende afzender is op het gebied van luchtvaartveiligheid, wordt geacht te zijn voldaan aan de in lid 1 bedoelde criteria met betrekking tot de locaties en de activiteiten waarvoor de aanvrager de status van erkend agent of bekende afzender heeft verkregen voor zover de criteria voor het verlenen van de status van erkend agent of bekende afzender dezelfde zijn of gelijkwaardig zijn aan criteria zoals bepaald in artikel 1, punt d).

TITEL II***Faciliteiten voor geautoriseerde marktdeelnemers******Artikel 6*****Faciliteiten voor geautoriseerde marktdeelnemers**

1. Wanneer een geautoriseerde marktdeelnemer voor veiligheidsdoeleinden voor eigen rekening een summier aangifte van uitgang indient in de vorm van een douaneaangifte of een aangifte tot wederuitvoer, zijn geen andere dan de in die aangiften vermelde gegevens vereist.

2. In geval een geautoriseerde marktdeelnemer voor veiligheidsdoeleinden voor rekening van een andere persoon die ook een geautoriseerde marktdeelnemer is, een summier aangifte van uitgang indient in de vorm van een douaneaangifte of aangifte tot wederuitvoer, zijn geen andere dan de in die aangiften vermelde gegevens vereist.

Artikel 7**Gunstigere behandeling met betrekking tot risicobeoordeling en controle**

1. Een geautoriseerde marktdeelnemer wordt aan minder fysieke en documentaire veiligheidscontroles onderworpen dan andere bedrijven.

▼ M350

2. Wanneer een geautoriseerde marktdeelnemer een summier aangifte bij binnenkomst heeft ingediend of toestemming heeft gekregen om in plaats van een summier aangifte bij binnenkomst een douaneaangifte of een aangifte van tijdelijke opslag in te dienen, of wanneer een geautoriseerde marktdeelnemer toestemming heeft gekregen om commerciële, haven- of vervoersinformatiesystemen te gebruiken voor het indienen van de gegevens van een summier aangifte bij binnenkomst als bedoeld in artikel 10, lid 8, van de overeenkomst en artikel 1, lid 4, van bijlage I, stelt de bevoegde douaneautoriteit, wanneer de zending is geselecteerd voor fysieke controle, de geautoriseerde marktdeelnemer daarvan in kennis. Deze kennisgeving wordt gedaan vóór de aankomst van de goederen in het douanegebied van de overeenkomstsluitende partijen.

Deze kennisgeving wordt ook beschikbaar gesteld aan de vervoerder indien deze verschillend is van de in de eerste alinea bedoelde geautoriseerde marktdeelnemers, op voorwaarde dat de vervoerder een geautoriseerde marktdeelnemer is en hij aangesloten is op de elektronische systemen voor de in de eerste alinea bedoelde aangiften.

Deze kennisgeving wordt niet gedaan wanneer dit afbreuk kan doen aan de te verrichten controles of de resultaten daarvan.

3. Wanneer door een geautoriseerde marktdeelnemer aangegeven zendingen zijn geselecteerd voor een fysieke of op documenten gebaseerde controle, wordt deze controle met voorrang verricht.

Op verzoek van een geautoriseerde marktdeelnemer kan de controle op een andere plaats worden verricht dan de plaats waar de goederen bij de douane moeten worden aangebracht.

*Artikel 8***Uitzondering op gunstige behandeling**

De in artikel 7 bedoelde gunstigere behandeling is niet van toepassing op douaneveiligheidscontroles naar aanleiding van specifieke verhoogde dreigingsniveaus of controleverplichtingen uit hoofde van andere wetgeving.

De douaneautoriteiten verrichten evenwel met voorrang de vereiste afhandelings-taken, formaliteiten en controles voor zendingen die door een geautoriseerde marktdeelnemer zijn aangegeven.

TITEL III

Schorsing, nietigverklaring en intrekking van de status van geautoriseerde marktdeelnemer*Artikel 9***Schorsing van de status van geautoriseerde marktdeelnemer**

1. Een besluit waarbij de status van geautoriseerd marktdeelnemer wordt verleend, wordt door de bevoegde douaneautoriteit geschorst indien:

- a) die douaneautoriteit van oordeel is dat er voldoende redenen zijn om dat besluit nietig te verklaren of in te trekken, maar zij nog niet over alle nodige elementen voor die nietigverklaring of intrekking beschikt;
- b) die douaneautoriteit van oordeel is dat de voorwaarden voor het besluit niet zijn vervuld of dat de houder van het besluit de verplichtingen uit hoofde van dat besluit niet nakomt, en het passend is dat de houder van dat besluit de tijd krijgt om maatregelen te treffen ter waarborging van de naleving van de voorwaarden of van de verplichtingen;

▼ M350

- c) de houder van het besluit om de schorsing verzoekt omdat hij/zij tijdelijk niet in staat is aan de voorwaarden voor het besluit te voldoen of de verplichtingen uit hoofde van dat besluit na te komen.

2. In het in lid 1, punten b) en c), bedoelde geval stelt de houder van het besluit de douaneautoriteit in kennis van de maatregelen die hij of zij zal nemen om te waarborgen dat de voorwaarden of de verplichtingen zullen worden nageleefd, en van de tijd die hij of zij nodig heeft om maatregelen te nemen.

Wanneer de marktdeelnemer ten genoegen van de douaneautoriteiten de nodige maatregelen heeft getroffen om de voor alle geautoriseerde marktdeelnemers geldende voorwaarden en criteria na te leven, trekt de douaneautoriteit van afgifte de schorsing in.

3. De schorsing is niet van invloed op douaneprocedures die reeds waren begonnen toen de schorsing inging en die nog niet zijn beëindigd.

4. Aan de houder van het besluit wordt mededeling gedaan van de schorsing van dat besluit.

*Artikel 10***Intrekking van de status van geautoriseerde marktdeelnemer**

1. Een besluit waarbij de status van geautoriseerde marktdeelnemer wordt verleend, wordt nietig verklaard indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a) het besluit is genomen op grond van onjuiste of onvolledige gegevens;
- b) de houder van het besluit wist of had redelijkerwijze moeten weten dat de gegevens onjuist of onvolledig waren;
- c) indien de gegevens juist en volledig waren geweest, zou dat besluit anders hebben geluid.

2. Aan de houder van het besluit wordt mededeling gedaan van de nietigverklaring van het besluit.

3. De nietigverklaring wordt van kracht op de datum waarop het oorspronkelijke besluit van kracht werd, tenzij in het besluit anders is bepaald overeenkomstig de douanewetgeving.

*Artikel 11***Intrekking van de status van geautoriseerde marktdeelnemer**

1. Een besluit waarbij de status van geautoriseerd marktdeelnemer wordt verleend, wordt door de bevoegde douaneautoriteiten ingetrokken indien:

- a) aan een of meer voor de afgifte van het besluit gestelde voorwaarden niet of niet meer is voldaan, of
- b) de houder van het besluit daarom verzoekt, of
- c) de houder van het besluit niet binnen de gestelde termijn voor de schorsing als bedoeld in artikel 9, lid 1, punten b) en c), de maatregelen neemt die nodig zijn om te voldoen aan de in het besluit vastgestelde voorwaarden of om te voldoen aan de verplichtingen die uit dat besluit voortvloeien.

▼ M350

2. De intrekking wordt op de dag na de kennisgeving ervan van kracht.
3. Aan de houder van het besluit wordt mededeling gedaan van de intrekking van het besluit.

TITEL IV

*Artikel 12***Uitwisseling van informatie**

De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar regelmatig in kennis van de identiteit van hun geautoriseerde marktdeelnemers voor veiligheid, en delen daarbij de volgende gegevens mee:

- a) het identificatienummer van de marktdeelnemer (*Trader Identification Number* — TIN) in een formaat dat in overeenstemming is met de wetgeving inzake de registratie en identificatie van marktdeelnemers (*Economic Operator Registration and Identification* — EORI);
- b) de naam en het adres van de geautoriseerde marktdeelnemer;
- c) het nummer van het document waarbij hem de status van geautoriseerde marktdeelnemer is verleend;
- d) de huidige status (van kracht, geschorst, ingetrokken);
- e) de periodes gedurende welke zijn status is gewijzigd;
- f) de datum waarop de beschikking en de daaropvolgende gebeurtenissen (schorsing en intrekking) van kracht worden;
- g) de autoriteit die de beschikking heeft gegeven.

PROTOCOL 11

betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

- a) douanewetgeving: de op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen geldende voorschriften betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van goederen en de plaatsing daarvan onder enige andere douaneregeling, met inbegrip van de door genoemde partijen ingestelde verboden, beperkingen en controlemaatregelen;
- b) douanerechten: alle rechten, belastingen, vergoedingen en andere heffingen die ter uitvoering van de douanewetgeving op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen worden toegepast en ingevorderd, met uitzondering van de vergoedingen en heffingen waarvan het bedrag bij benadering gelijk is aan de kosten van de verleende diensten;
- c) verzoekende autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een overeenkomstsluitende partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken indient;
- d) aangezochte autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een overeenkomstsluitende partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken ontvangt;
- e) overtreding: elke inbreuk op de douanewetgeving en elke poging daartoe.

Artikel 2

Werkingsfeer

1. De overeenkomstsluitende partijen verlenen elkaar bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit protocol, met het oog op de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wat de preventie, de opsporing en het onderzoek van overtredingen van deze wetgeving betreft,
2. De bijstand in douanezaken waarin dit protocol voorziet, geldt voor elke administratieve autoriteit van de overeenkomstsluitende partijen die bevoegd is ter zake van de toepassing van dit protocol. Deze bijstand geldt onverminderd de regels betreffende de wederzijdse bijstand in strafzaken.

Artikel 3

Bijstand op verzoek

1. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit verschaft de aangezochte autoriteit eerstgenoemde alle ter zake dienende informatie die deze nodig heeft voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, met inbegrip van informatie betreffende transacties waarvan bekend is dat zij hebben plaatsgevonden of gepland zijn en die een overtreding vormen of zouden vormen van deze wetgeving.
2. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit haar mede of goederen die uit het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen zijn uitgevoerd, op regelmatige wijze in de andere overeenkomstsluitende partij zijn ingevoerd, onder vermelding, in voorkomend geval, van de douaneregeling waaronder deze goederen zijn geplaatst.

▼B

3. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit zorgt de aangezochte autoriteit ervoor dat toezicht wordt uitgeoefend op:

- a) natuurlijke personen of rechtspersonen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij de douanewetgeving overtreden of overtreden hebben;
- b) goederenbewegingen waarvan wordt bericht dat zij aanleiding kunnen geven tot ernstige overtredingen van de douanewetgeving;
- c) vervoermiddelen waarvan op redelijke gronden wordt vermoed dat zij voor het plegen van inbreuken op de douanewetgeving werden gebruikt, worden gebruikt of zouden kunnen worden gebruikt.

*Artikel 4***Bijstand op eigen initiatief**

De overeenkomstsluitende partijen verlenen elkaar, in het kader van hun bevoegdheden, bijstand indien zij zulks noodzakelijk achten voor de juiste toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder bij het verkrijgen van informatie omtrent:

- transacties die een inbreuk vormden, vormen of zouden vormen op deze wetgeving en die van belang kunnen zijn voor andere overeenkomstsluitende partijen;
- nieuwe middelen of methoden die bij dergelijke transacties worden gebruikt;
- goederen waarvan bekend is dat zij het voorwerp vormen van een ernstige overtreding van de douanewetgeving in verband met de invoer, de uitvoer of de doorvoer, dan wel van enige andere douaneregeling.

*Artikel 5***Afgifte van documenten/Kennisgeving van besluiten**

Op aanvraag van de verzoekende autoriteit neemt de aangezochte autoriteit, overeenkomstig de voorschriften die op haar grondgebied van toepassing zijn, de nodige maatregelen voor:

- de afgifte van alle documenten
- de kennisgeving van alle besluiten waarop het bepaalde in dit protocol van toepassing is, aan een geadresseerde die op haar grondgebied verblijft of gevestigd is.

*Artikel 6***Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand**

1. Verzoeken in het kader van dit protocol worden schriftelijk gedaan en gaan vergezeld van de voor de behandeling ervan noodzakelijke bescheiden. In spoedeisende gevallen kunnen verzoeken mondeling worden gedaan, mits zij onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

▼B

2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 ingediende verzoeken bevatten de hierna volgende gegevens:

- a) de naam van de verzoekende autoriteit;
- b) de gevraagde maatregel;
- c) het voorwerp en de reden van het verzoek;
- d) de relevante wetten, regels en andere voorschriften;
- e) zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;
- f) een overzicht van de relevante feiten, behalve in de in artikel 5 bedoelde gevallen.

3. De verzoeken worden ingediend in een officiële taal van de aangezochte autoriteit of in een voor deze autoriteit aanvaardbare taal.

4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling daarvan worden verzocht. Er kunnen echter voorzorgsmaatregelen worden genomen.

*Artikel 7***Behandeling van verzoeken**

1. De aangezochte autoriteit of, indien deze niet tot zelfstandig handelen bevoegd is, de administratieve dienst waaraan het verzoek door deze autoriteit werd gericht, behandelt verzoeken om bijstand, binnen de grenzen van de haar verleende bevoegdheden met de middelen waarover zij beschikt, alsof zij voor eigen rekening of in opdracht van een andere autoriteit van dezelfde overeenkomstsluitende partij handelde, met name door reeds beschikbare informatie te verstrekken en het nodige onderzoek te verrichten of te doen verrichten.

2. Verzoeken om bijstand worden behandeld overeenkomstig de wetten, regels en andere rechtsvoorschriften van de aangezochte overeenkomstsluitende partij.

3. Ter zake bevoegde ambtenaren van een overeenkomstsluitende partij kunnen met instemming van de andere betrokken overeenkomstsluitende partij en onder de door deze vastgestelde voorwaarden, van de diensten van de aangezochte autoriteit of van een andere autoriteit die onder de aangezochte autoriteit ressorteert, informatie betreffende inbreuken op de douanewetgeving verkrijgen die de verzoekende autoriteit nodig heeft ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol.

4. Ambtenaren van een overeenkomstsluitende partij kunnen, met instemming van de andere overeenkomstsluitende partij, aanwezig zijn bij onderzoek dat op het grondgebied van laatstgenoemde partij wordt verricht.

*Artikel 8***Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt**

1. De aangezochte autoriteit deelt de uitslag van het ingestelde onderzoek aan de verzoekende autoriteit mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke.

2. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie welke met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking in ongeacht welke vorm voor hetzelfde doel wordt verstrekt.

Artikel 9

Gevallen waarin geen bijstand dient te worden verleend

1. De overeenkomstsluitende partijen kunnen de in dit protocol bedoelde bijstand weigeren wanneer het verlenen daarvan:
 - a) hun soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen in het gedrang zou kunnen brengen;
 - b) de toepassing inhoudt van valuta- of belastingregelingen andere dan die welke betrekking hebben op douanerechten; of
 - c) zou leiden tot de schending van een industrieel geheim, een commercieel geheim of een beroepsgeheim.
2. Wanneer de verzoekende autoriteit om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte autoriteit bepaalt zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.
3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de reden welke eraan ten grondslag liggen onverwijld aan de verzoekende autoriteit te worden medegedeeld.

Artikel 10

Geheimhoudingsplicht

Alle informatie die ter uitvoering van dit protocol in ongeacht welke vorm wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Zij valt onder de geheimhoudingsplicht en geniet de bescherming van de ter zake geldende wettelijke voorschriften in de overeenkomstsluitende partij die ze heeft ontvangen en van de overeenkomstige bepalingen waaraan de communautaire autoriteiten onderworpen zijn.

Artikel 11

Gebruik van de informatie

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de toepassing van het bepaalde in dit protocol. Het gebruik van deze informatie door een overeenkomstsluitende partij voor andere doeleinden is afhankelijk van de voorafgaande schriftelijke toestemming van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt en is aan de door deze autoriteit vastgestelde beperkingen onderworpen. Deze bepalingen zijn niet van toepassing op informatie betreffende overtredingen waarbij verdovende middelen en psychotrope stoffen betrokken zijn. Dergelijke informatie mag worden doorgegeven aan andere autoriteiten die rechtstreeks bij de bestrijding van de illegale handel in verdovende middelen betrokken zijn.
2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie in enige gerechtelijke of administratieve procedure die achteraf wordt ingesteld wegens niet-naleving van de douanewetgeving.
3. De overeenkomstsluitende partijen kunnen de ter uitvoering van dit protocol verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden in hun rapporten, getuigenissen en gerechtelijke procedures als bewijsmateriaal gebruiken.

▼B*Artikel 12***Deskundigen en getuigen**

Een onder een aangezochte autoriteit ressorterende ambtenaar kan worden gemachtigd, binnen de grenzen van de hem verleende machtiging, in het rechtsgebied van een andere overeenkomstsluitende partij als getuige of deskundige op te treden in gerechtelijke of administratieve procedures die betrekking hebben op onderwerpen waarop dit protocol van toepassing is en daarbij de voor het gerechtelijk onderzoek noodzakelijke voorwerpen, bescheiden of voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden voor te leggen. In het verzoek dient uitdrukkelijk te worden vermeld over welk onderwerp en in welke functie of hoedanigheid de betrokken ambtenaar zal worden ondervraagd,

*Artikel 13***Kosten van de bijstand**

De overeenkomstsluitende partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor uitgaven welke ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol zijn gemaakt, met uitzondering, in voorkomend geval, van de uitgaven voor deskundigen, getuigen, tolken en vertalers die niet in overheidsdienst zijn.

*Artikel 14***Tenuitvoerlegging**

1. Het beheer van dit protocol wordt waargenomen door de centrale douaneautoriteiten van de EVA-Statens enerzijds, en de ter zake bevoegde diensten van de Commissie en in voorkomend geval, de douaneautoriteiten van de Lid-Statens, anderzijds. Zij kunnen de bevoegde organen aanbevelingen doen voor wijzigingen die naar hun mening in dit protocol dienen te worden aangebracht.

2. De overeenkomstsluitende partijen doen elkaar lijsten toekomen van de bevoegde autoriteiten die als contactpersoon voor de tenuitvoerlegging van dit protocol zijn aangewezen.

In gevallen die tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoren, wordt wat dit betreft naar behoren rekening gehouden met specifieke situaties die, om dringende redenen of wegens het feit dat slechts twee landen bij een verzoek om of een uitwisseling van informatie betrokken zijn, rechtstreekse contacten tussen de voor de behandeling van verzoeken of de uitwisseling van informatie bevoegde instanties van de EVA-Statens en de Lid-Statens van de Europese Gemeenschap noodzakelijk maken. Deze informatie wordt aangevuld met lijsten van ambtenaren van de met de preventie, het onderzoek en de bestrijding van inbreuken op de douanewetgeving belaste diensten. Deze lijsten worden wanneer nodig herzien.

Met het oog op de goede werking van dit protocol nemen de overeenkomstsluitende partijen maatregelen ter bevordering van directe persoonlijke contacten tussen de met de bestrijding van douanefraude belaste diensten, in voorkomend geval eveneens op het niveau van de plaatselijke autoriteiten, ten einde de uitwisseling van informatie en de behandeling van verzoeken te vergemakkelijken.

3. De overeenkomstsluitende partijen raadplegen elkaar en stellen elkaar in kennis van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig dit artikel worden genomen.

*Artikel 15***Complementariteit**

1. Dit protocol vormt een aanvulling op alle overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand, die zijn gesloten of kunnen worden gesloten tussen Lid-Staten van de Europese Gemeenschap en EVA-landen, enerzijds, en tussen EVA-landen onderling, anderzijds, en vormt geen beletsel voor de toepassing daarvan. Zij staat bovendien een ruimere wederzijdse bijstand waarin dergelijke overeenkomsten mogelijkerwijze voorzien, niet in de weg.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 doen deze overeenkomsten geen afbreuk aan de communautaire bepalingen betreffende de uitwisseling, tussen de bevoegde diensten van de Commissie en de douaneautoriteiten van de Lid-Staten, van alle met betrekking tot douanezaken verkregen informatie die voor de Gemeenschap van belang kan zijn.

PROTOCOL 12

betreffende overeenkomsten met derde landen op het gebied van conformiteitsbeoordeling

Over overeenkomsten met derde landen inzake de wederzijdse erkenning van de conformiteitsbeoordeling van produkten waarbij in de EG-wetgeving in het gebruik van een merkteken is voorzien, wordt op initiatief van de Gemeenschap onderhandeld. De Gemeenschap onderhandelt vanuit de gedachte dat de betrokken derde landen met de -EVA-Staten parallelle overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning zullen sluiten die gelijkwaardig zijn aan de met de Gemeenschap te sluiten overeenkomsten. De samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen geschiedt overeenkomstig de algemene informatie- en overlegprocedures van de EER-Overeenkomst. Indien over de betrekkingen met derde landen een geschil ontstaat, wordt daarvoor een oplossing gezocht overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de EER-Overeenkomst.

PROTOCOL 13

betreffende de niet-toepassing van anti-dumping- en compenserende maatregelen

De toepassing van artikel 26 van de Overeenkomst is beperkt tot de onder de Overeenkomst vallende gebieden ten aanzien waarvan het communautaire acquis volledig in de Overeenkomst is opgenomen.

Bovendien laat de toepassing ervan, tenzij de overeenkomstsluitende partijen andere oplossingen overeenkomen, eventuele maatregelen onverlet die door de overeenkomstsluitende partijen worden genomen om de volgende op derde landen gerichte maatregelen te ontwijken:

- anti-dumpingmaatregelen;
- compenserende rechten;
- maatregelen tegen aan derde landen toe te schrijven onwettige praktijken.

PROTOCOL 14

betreffende de handel in kolen- en staalprodukten

Artikel 1

Dit protocol betreft produkten waarop bilaterale Vrijhandelsovereenkomsten (hierna „Vrijhandelsovereenkomsten” genoemd) tussen enerzijds de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en haar Lid-Staten en anderzijds de afzonderlijke EVA-Staten, dan wel, in voorkomend geval, tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de respectieve EVA-Staten van toepassing zijn.

Artikel 2

1. De Vrijhandelsovereenkomsten blijven onverminderd van kracht, tenzij in dit protocol anders is bepaald. In die gevallen waarin de Vrijhandelsovereenkomsten niet van toepassing zijn, gelden de bepalingen van de Overeenkomst. In die gevallen waarin de materiële bepalingen van de Vrijhandelsovereenkomsten van kracht blijven, blijven ook de institutionele bepalingen van deze overeenkomsten van kracht.

2. Kwantitatieve beperkingen van de uitvoer, maatregelen van gelijke werking alsmede douanerechten en heffingen van gelijke werking die op de handel binnen de Europese Economische Ruimte van toepassing zijn, worden afgeschaft.

Artikel 3

De overeenkomstsluitende partijen voeren geen beperkingen of administratieve en technische voorschriften in die in de handel tussen de overeenkomstsluitende partijen een belemmering van het vrije verkeer van onder dit protocol vallende produkten zouden vormen.

Artikel 4

De voor ondernemingen geldende materiële regels voor de mededinging in verband met onder dit protocol vallende produkten zijn opgenomen in Protocol 25. De secundaire wetgeving is in Protocol 21 en Bijlage XIV vermeld.

Artikel 5

De overeenkomstsluitende partijen houden zich aan de regels voor steun aan de staalindustrie. Met name erkennen zij de relevantie van en aanvaarden zij de communautaire regels voor de steun aan de ijzer- en staalindustrie die zijn vastgesteld bij Beschikking nr. 89/322/EGKS van de Commissie, welke op 31 december 1991 afloopt. De overeenkomstsluitende partijen verklaren voornemens te zijn in de EER-Overeenkomst nieuwe communautaire regels voor steun aan de ijzer- en staalindustrie op te nemen voordat deze Overeenkomst in werking treedt, op voorwaarde dat deze regels grotendeels met genoemde beschikking overeenstemmen.

Artikel 6

1. De overeenkomstsluitende partijen wisselen informatie over hun markten uit. De EVA-Staten stellen alles in het werk om ervoor te zorgen dat de producenten, afnemers en handelaars in de staalsector deze informatie verschaffen.

▼B

2. De EVA-Staten stellen alles in het werk om ervoor te zorgen dat de op hun grondgebied gevestigde staalproducerende ondernemingen deelnemen aan de jaarlijkse enquêtes in verband met investeringen als bedoeld in artikel 15 van Beschikking nr. 3302/81/EGKS van de Commissie van 18 november 1981. Onverminderd de voorwaarden inzake zakelijke vertrouwelijkheid wisselen de overeenkomstsluitende partijen informatie uit over belangrijke investeringsprojecten en stilleggingsprojecten.
3. De algemene institutionele bepalingen van de Overeenkomst zijn van toepassing op alle zaken die betrekking hebben op de uitwisseling van informatie tussen de overeenkomstsluitende partijen.

Artikel 7

De overeenkomstsluitende partijen stellen vast dat de regels betreffende de oorsprong welke zijn neergelegd in Protocol 3 van de Vrijhandels-overeenkomsten tussen de Europese Economische Gemeenschap en afzonderlijke EVA-Staten, worden vervangen door Protocol 4 van deze Overeenkomst.

▼ B

PROTOCOL 15

betreffende overgangperiodes voor het vrije verkeer van personen
(► M1 ————— ◀ Liechtenstein)*Artikel 1*

De bepalingen van de Overeenkomst en de bijlagen daarbij met betrekking tot het vrije verkeer van personen tussen de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten zijn van toepassing onder voorbehoud van de overgangsbepalingen van dit protocol.

▼ M1▼ B*Artikel 5*

1. Liechtenstein enerzijds en de Lid-Staten van de EG en de overige EVA-Staten anderzijds mogen ten aanzien van onderscheidenlijk de onderdanen van de Lid-Staten van de EG en de overige EVA-Staten en de onderdanen van Liechtenstein hun nationale bepalingen op grond waarvan een voorafgaande inreis-, verblijfs- en werkvergunning vereist is, tot 1 januari 1998 handhaven.

2. Liechtenstein mag ten aanzien van de onderdanen van de EG-landen en de overige EVA-Staten tot 1 januari 1998 kwantitatieve beperkingen handhaven voor nieuwe ingezetenen, seizoenarbeiders en grensarbeiders. Deze kwantitatieve beperkingen, worden geleidelijk verminderd.

Artikel 6

1. Liechtenstein mag de nationale bepalingen ter beperking van de beroepsmobiliteit van seizoenarbeiders, met inbegrip van de verplichting voor deze werknemers om het grondgebied van Liechtenstein na afloop van de seizoenvergunning voor ten minste drie maanden te verlaten, tot 1 januari 1998 handhaven. Met ingang van 1 januari 1993 worden seizoenvergunningen voor seizoenarbeiders die bij terugkeer op het grondgebied van Liechtenstein in het bezit zijn van een seizoenarbeidscontract, automatisch verlengd.

2. De artikelen 10, 11 en 12 van Verordening (EEG) nr. 1612/68, zoals vermeld in punt 2 van bijlage V bij de Overeenkomst, zijn in Liechtenstein met ingang van 1 januari 1995 op ingezetenen en met ingang van 1 januari 1997 op seizoenarbeiders van toepassing.

3. De in lid 2 bedoelde regelingen zijn ook van toepassing op de gezinsleden van zelfstandigen op het grondgebied van Liechtenstein.

Artikel 7

Het is Liechtenstein toegestaan de volgende bepalingen te handhaven:

— tot 1 januari 1998 de nationale bepalingen op grond waarvan een werknemer die niet in Liechtenstein woont maar daar wel werkt (grensarbeider), verplicht is iedere dag naar het grondgebied van zijn woonplaats terug te keren;

▼B

- tot 1 januari 1998 de nationale bepalingen ter beperking van de beroepsmobiliteit en de toegang tot beroepen voor alle categorieën werknemers;
- tot 1 januari 1995 de nationale bepalingen ter beperking van de toegang tot beroepswerkzaamheden voor in Liechtenstein woonachtige zelfstandigen. Voor niet in Liechtenstein woonachtige zelfstandigen mogen deze beperkingen tot 1 januari 1997 worden gehandhaafd.

Artikel 8

1. Behalve de in de artikelen 2, 3, 4, 5, 6 en 7 genoemde beperkingen mag ►**M1** ————— ◀ Liechtenstein vanaf de datum van ondertekening van de Overeenkomst geen nieuwe restrictieve maatregelen ten aanzien van de inreis, de tewerkstelling en het verblijf van werknemers en zelfstandigen invoeren.
2. ►**M1** ————— ◀ Liechtenstein neemt alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat onderdanen van de Lid-Staten van de EG en van de overige EVA-Staten gedurende de overgangsperioden op het grondgebied van ►**M1** ————— ◀►**M1** ————— ◀ Liechtenstein met dezelfde voorrang als de onderdanen van ►**M1** ————— ◀►**M1** ————— ◀ Liechtenstein in aanmerking kunnen komen voor de vervulling van bestaande vacatures.

*Artikel 9***▼M1**
—————**▼B**

2. Aan het einde van de overgangsperiode voor Liechtenstein worden de overgangsmaatregelen door de overeenkomstsluitende partijen gezamenlijk opnieuw bezien, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke geografische ligging van Liechtenstein.

Artikel 10

Gedurende de overgangsperioden blijven bestaande bilaterale overeenkomsten van toepassing, tenzij uit de Overeenkomst bepalingen voortvloeien die voor de burgers van de Lid-Staten van de EG en de EVA-Staten gunstiger zijn.

Artikel 11

In dit protocol hebben de daarin gebruikte termen „seizoenarbeider” en „grensarbeider” de betekenis zoals die ten tijde van de ondertekening van de Overeenkomst in de nationale wetgeving van ►**M1** ————— ◀►**M1** ————— ◀ Liechtenstein is gedefinieerd.

▼ B

PROTOCOL 16

betreffende maatregelen op het gebied van de sociale zekerheid met betrekking tot de overgangsperioden voor het vrije verkeer van personen (► M1 ————— ◄ Liechtenstein)

Artikel 1

In dit protocol en in Verordening (EEG) nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen (PB nr. L 149 van 5.7.1971, blz. 2), wordt wat ► M1 ————— ◄ Liechtenstein betreft onder „seizoenarbeider” iedere werknemer verstaan die onderdaan is van een Lid-Staat van de EG of van een andere EVA-Staat en die in het bezit is van een seizoenvergunning in de zin van de nationale wetgeving van ► M1 ————— ◄ ► M1 ————— ◄ Liechtenstein voor een maximale duur van negen maanden.

Artikel 2

Voor de geldigheidsduur van de vergunning heeft de seizoen-arbeider recht op een werkloosheidsuitkering overeenkomstig de ► M1 ————— ◄ ► M1 ————— ◄ Liechtensteinse wetgeving, onder dezelfde voorwaarden als een onderdaan van ► M1 ————— ◄ ► M1 ————— ◄ Liechtenstein en overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 1408/71.

Artikel 3

Een gedeelte van de door seizoenarbeiders betaalde werkloosheidspremies wordt door ► M1 ————— ◄ ► M1 ————— ◄ Liechtenstein terugbetaald aan het land waar deze arbeiders woonachtig zijn, overeenkomstig onderstaande procedure:

- a) Voor elke Staat wordt het totaalbedrag van de premies vastgesteld op grond van het aantal seizoenarbeiders dat onderdaan is van die Staat en eind augustus in ► M1 ————— ◄ ► M1 ————— ◄ Liechtenstein aanwezig is, de gemiddelde lengte van het seizoen, de lonen en de hoogte van de bijdragen in de ► M1 ————— ◄ Liechtensteinse werkloosheidsverzekering (werkgevers- en werknemersaandeel).
- b) Het aan elke Staat terugbetaalde bedrag bedraagt vijftig percent van het totale premiebedrag, berekend volgens a).
- c) De terugbetaling geschiedt alleen als het totale aantal seizoenarbeiders dat in de betrokken Staat woont, gedurende de afrekeningsperiode ► M1 ————— ◄ meer dan vijftig bedraagt.

▼ M1▼ B*Artikel 5*

De geldigheid van dit protocol blijft beperkt tot de duur van de in Protocol 15 vastgestelde overgangsperioden.

PROTOCOL 17
betreffende artikel 34

1. Artikel 34 van de Overeenkomst doet niet af aan de goedkeuring van wetgeving over de toepassing van eventuele maatregelen door de overeenkomstsluitende partijen betreffende de toegang tot hun markten voor derde landen.

Wetgeving op een gebied dat onder de Overeenkomst valt wordt overeenkomstig de in de Overeenkomst vastgestelde procedures behandeld en de overeenkomstsluitende partijen streven naar de uitwerking van overeenkomstige EER-regels.

In alle andere gevallen brengen de overeenkomstsluitende partijen het Gemengd Comité van de EER op de hoogte van de maatregelen en streven, waar nodig, naar de goedkeuring van bepalingen om ervoor te zorgen dat de maatregelen niet worden ontweken via het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende partijen.

Indien over dergelijke regels of bepalingen geen overeenstemming kan worden bereikt, kan de betrokken overeenkomstsluitende partij de nodige maatregelen nemen om deze ontwijking te voorkomen.

2. Voor de vaststelling van de begunstigden van de uit artikel 34 voortvloeiende rechten, is titel I van het Algemeen Programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging (PB nr. 2, 15.1.1962, blz. 36/62) van toepassing met dezelfde rechtsgevolgen als binnen de Gemeenschap.

PROTOCOL 18

betreffende de interne procedures voor de tenuitvoerlegging van artikel 43 van de Overeenkomst

Voor de Europese Gemeenschap zijn de voor de tenuitvoerlegging van artikel 43 van de Overeenkomst te volgen procedures in het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap neergelegd. Voor de EVA-Staten zijn de procedures uiteengezet in de Overeenkomst inzake het Permanent Comité van de EVA-Staten en zij omvatten de volgende onderdelen:

Een EVA-Staat die van plan is maatregelen te nemen overeenkomstig artikel 43 van de Overeenkomst dient het Permanent Comité van de EVA-Staten te zijner tijd daarvan kennis te geven.

In geval van vertrouwelijkheid of dringendheid dient de kennisgeving aan de andere EVA-Staten en het Permanent Comité van de EVA-Staten evenwel uiterlijk op de datum van de inwerkingtreding van de maatregelen plaats te vinden.

Het Permanent Comité van de EVA-Staten zal de situatie onderzoeken en een advies uitbrengen betreffende de invoering van de maatregelen. Het blijft de situatie volgen en kan te allen tijde bij meerderheid van stemmen aanbevelingen doen betreffende een mogelijke aanpassing, opschorting of intrekking van de ingevoerde maatregelen of betreffende eventuele andere maatregelen om het betrokken EVA-Staat bij te staan bij de oplossing van zijn problemen.

PROTOCOL 19

betreffende zeevervoer

De overeenkomstsluitende partijen passen de in Verordeningen (EEG) nrs. 4057/86 en 4058/86 van de Raad en Beschikking 83/573/EEG van de Raad bedoelde maatregelen of andere soortgelijke maatregelen niet op elkaar toe indien het acquis met betrekking tot het zeevervoer als vermeld in de Overeenkomst volledig wordt toegepast. De overeenkomstsluitende partijen streven ernaar hun optreden en maatregelen ten aanzien van derde landen en ondernemingen uit derde landen op het gebied van het zeevervoer als volgt te coördineren:

1. Indien een overeenkomstsluitende partij besluit toezicht te houden op de activiteiten van bepaalde derde landen op het gebied van de vrachtaut, dan stelt zij het Gemengd Comité van de EER daarvan in kennis en kan zij andere overeenkomstsluitende partijen voorstellen aan dit optreden mede te werken.
2. Indien een overeenkomstsluitende partij besluit diplomatieke stappen te zetten bij een derde land als antwoord op een beperking of een dreiging tot beperking van de vrije toegang tot lading in het zeevervoer, dan stelt zij het Gemengd Comité van de EER daarvan in kennis. De overige verdragsluitende partijen kunnen besluiten zich bij deze diplomatieke stappen aan te sluiten.
3. Indien een van de overeenkomstsluitende partijen van plan is maatregelen te nemen of op te treden tegen een derde land en/of rederijen uit derde landen om te reageren op onder meer oneerlijke tariefpraktijken van bepaalde rederijen uit derde landen in het internationale lijnvervoer van goederen of op beperkingen of de dreiging tot beperking van de vrije toegang tot lading in het zeevervoer, dan brengt zij het Gemengd Comité van de EER daarvan op de hoogte. In voorkomend geval mag de overeenkomstsluitende partij die de procedure inleidt de overige overeenkomstsluitende partijen om samenwerking hierbij verzoeken.

De overige overeenkomstsluitende partijen mogen besluiten dezelfde maatregelen te nemen of acties te ondernemen voor hun eigen rechtsgebied. Indien de door een overeenkomstsluitende partij vastgestelde maatregelen of acties worden ontweken via het grondgebied van andere overeenkomstsluitende partijen die dergelijke maatregelen of acties niet hebben vastgesteld, kan de overeenkomstsluitende partij waarvan de maatregelen of acties worden ontweken passende maatregelen nemen om deze situatie te verhelpen.

4. Indien een van de overeenkomstsluitende partijen van plan is te onderhandelen over vrachtverdelingsregelingen als omschreven in artikel 5, lid 1, en artikel 6 van Verordening (EEG) van de Raad nr. 4055/86 (PB nr. L 378, 31.12.1986, blz. 1) of de bepalingen van deze verordening uit te breiden tot onderdanen van een derde land als bedoeld in artikel 7 daarvan, dan stelt zij het Gemengd Comité van de EER daarvan in kennis.

Indien een of meer van de overige overeenkomstsluitende partijen bezwaren maken tegen het voorgenomen optreden, dan zal binnen het Gemengd Comité van de EER naar een bevredigende oplossing worden gezocht. Indien de overeenkomstsluitende partijen het niet eens worden, kunnen passende maatregelen worden genomen. Indien er geen andere mogelijkheid is, kunnen deze maatregelen bestaan in de opheffing tussen de overeenkomstsluitende partijen van het bij artikel 1 van de verordening ingestelde beginsel van het vrij verrichten van diensten inzake zeevervoer.

5. Indien mogelijk dient de in de punten 1 tot en met 4 bedoelde kennisgeving tijdig te worden gedaan ten einde de overeenkomstsluitende partijen in staat te stellen hun optreden te coördineren.

▼B

6. Op verzoek van een overeenkomstsluitende partij kan tussen de overeenkomstsluitende partijen overleg plaatsvinden over scheepvaartangelegenheden die in internationale organisaties worden behandeld, over de diverse aspecten van de ontwikkeling van de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen en derde landen op scheepvaartgebied en over de functionering van bilaterale of multilaterale overeenkomsten die op dit gebied zijn gesloten.

PROTOCOL 20

betreffende toegang tot de binnenwateren

1. De overeenkomstsluitende partijen verlenen elkaar het recht op toegang tot hun binnenwateren. Wat de Rijn en de Donau betreft, nemen de overeenkomstsluitende partijen alle maatregelen die nodig zijn om gelijktijdig de beoogde gelijkheid van toegang en vrijheid van vestiging in de binnenvaart te verwezenlijken.
2. Tegen 1 januari 1996 zal binnen de betrokken internationale organisaties een regeling worden uitgewerkt die aan alle overeenkomstsluitende partijen wederzijds gelijke toegang garandeert tot de binnenwateren op het grondgebied van de overeenkomstsluitende partijen en waarbij rekening wordt gehouden met de verplichtingen uit hoofde van de desbetreffende multilaterale overeenkomsten.
3. Het met betrekking tot de binnenwateren relevante acquis geldt vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst voor de EVA-Staten die op dat ogenblik toegang hebben tot de binnenwateren van de Gemeenschap en voor de overige EVA-Staten zodra zij het recht op gelijke toegang verkrijgen.

Artikel 8 van Verordening (EEG) nr. 1101/89 van 27 april 1989, (PB nr. L 116 van 28.4.1989, blz. 25), als aangepast ten behoeve van de Overeenkomst, wordt evenwel toegepast op de na 1 januari 1993 in de vaart gebrachte binnenschepen uit laatstgenoemde EVA-Staten zodra die landen toegang krijgen tot de binnenwateren van de Gemeenschap.

▼ B**PROTOCOL 21****betreffende de tenuitvoerlegging van mededingingsregels ten aanzien van ondernemingen***Artikel 1*

Voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal worden aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA op grond van een overeenkomst tussen de EVA-Statens de bevoegdheden en taken toebedeeld, die overeenkomen met die van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, op het tijdstip van ondertekening van de Overeenkomst, ten einde uitvoering te kunnen geven aan de in de artikelen 1, lid 2, onder e), en 53 tot en met 60 van de Overeenkomst en de in Protocol 25 vervatte beginselen.

De Gemeenschap neemt de maatregelen die noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan de in de artikelen 1, lid 2, onder e), en 53 tot en met 60 van de Overeenkomst en de in Protocol 25 vervatte beginselen, ten einde ervoor te zorgen dat de Commissie van de EG uit hoofde van de Overeenkomst de bevoegdheden en taken heeft die overeenkomen met die, welke haar op het tijdstip van ondertekening van de Overeenkomst zijn toebedeeld voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Artikel 2

Indien overeenkomstig de in deel VII van de Overeenkomst bedoelde procedures nieuwe besluiten worden vastgesteld betreffende de uitvoering van de artikelen 1, lid 2, onder e), en 53 tot en met 60 en van Protocol 25 of tot wijziging van de in artikel 3 van dit Protocol genoemde besluiten, worden dienovereenkomstige wijzigingen aangebracht in de overeenkomst tot instelling van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, ten einde ervoor te zorgen dat de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA gelijktijdig de taken en bevoegdheden krijgt toebedeeld die overeenkomen met die van de Commissie van de EG.

Artikel 3

1. In aanvulling op de in bijlage XIV genoemde besluiten geven de volgende besluiten de bevoegdheden en taken van de Commissie van de EG weer voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap:

De controle op concentraties▼ M137

1. **32004 R 0139:** Artikel 4, leden 4 en 5, en artikelen 6 tot en met 26 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen („de EG-concentratieverordening”) (PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1).

▼ M43

2. ► **M225 32004 R 0802:** Verordening (EG) nr. 802/2004 van de Commissie van 7 april 2004 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (PB L 133 van 30.4.2004, blz. 1), zoals gerecificeerd in PB L 172 van 6.5.2004, blz. 9, gewijzigd bij:

▼ **M43**

- **32006 R 1792**: Verordening (EG) nr. 1792/2006 van de Commissie van 23 oktober 2006 (PB L 362 van 20.12.2006, blz. 1),
- **32008 R 1033**: Verordening (EG) nr. 1033/2008 van de Commissie van 20 oktober 2008 (PB L 279 van 22.10.2008, blz. 3), ◀

▼ **M273**

- **32013 R 1269**: Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1269/2013 van de Commissie van 5 december 2013 (PB L 336 van 14.12.2013, blz. 1),

▼ **M281**

- **32013 R 0519**: Verordening (EU) nr. 519/2013 van de Commissie van 21 februari 2013 (PB L 158 van 10.6.2013, blz. 74).

▼ **B***Algemene procedurele bepalingen*

3. ▶ **M150 32003 R 0001**: Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag (PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1) ◀, ▶ **M160** zoals gewijzigd bij:
 - **32004 R 0411**: Verordening (EG) nr. 411/2004 van de Raad van 26 februari 2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1), ◀

▼ **M185**

- **32006 R 1419**: Verordening (EG) nr. 1419/2006 van de Raad van 25 september 2006 (PB L 269 van 28.9.2006, blz. 1).

▼ **B**

4. ▶ **M154 32004 R 0773**: Verordening (EG) nr. 773/2004 van de Commissie van 7 april 2004 betreffende procedures van de Commissie op grond van de artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag (PB L 123 van 27.04.2004, blz. 18), ◀

▼ **M201**

- **32006 R 1792**: Verordening (EG) nr. 1792/2006 van de Commissie van 23 oktober 2006 (PB L 362 van 20.12.2006, blz. 1),

▼ **M226**

- **32008 R 0622**: Verordening (EG) nr. 622/2008 van de Commissie van 30 juni 2008 (PB L 171 van 1.7.2008, blz. 3),

▼ **M281**

- **32013 R 0519**: Verordening (EU) nr. 519/2013 van de Commissie van 21 februari 2013 (PB L 158 van 10.6.2013, blz. 74).

▼ **M333**

- **32015 R 1348**: Verordening (EU) 2015/1348 van de Commissie van 3 augustus 2015 (PB L 208 van 5.8.2015, blz. 3).

▼ **M154**

▼ **B***Vervoer*▼ **M150**

▼ M70▼ B

10. **374 R 2988:** Verordening (EEG) nr. 2988/74 van de Raad van 26 november 1974 inzake de verjaring van het recht van vervolging en van tenuitvoerlegging op het gebied van het vervoers- en het mededingingsrecht van de Europese Economische Gemeenschap (PB nr. L 319 van 29.11.1974, blz. 1), ► **M150** zoals gewijzigd bij:

— **32003 R 0001:** Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 (PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1). ◀

▼ M150▼ M70▼ B

13. **387 R 3975:** Verordening (EEG) nr. 3975/87 van de Raad van 14 december 1987 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchtvervoer (PB nr. L 374 van 31.12.1987, blz. 1), gewijzigd bij:

— **391 R 1284:** Verordening (EEG) nr. 1284/91 van de Raad van 14 mei 1991 (PB nr. L 122 van 15.5.1991, blz. 2),

▼ M3

— **392 R 2410:** Verordening (EEG) nr. 2410/92 van de Raad van 23 juli 1992 (PB nr. L 240 van 24.8.1992, blz. 18),

▼ M150

— **32003 R 0001:** Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 (PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1),

▼ M160

— **32004 R 0411:** Verordening (EG) nr. 411/2004 van de Raad van 26 februari 2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).

▼ M70▼ M154▼ B

2. In aanvulling op de in bijlage XIV genoemde besluiten geven de volgende besluiten de bevoegdheden en taken van de Commissie van de EG weer voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS):

1. Artikel 65 EGKS, lid 2, derde tot en met vijfde alinea, lid 3, lid 4, tweede alinea, en lid 5.

2. Artikel 66 EGKS, lid 2, tweede tot en met vierde alinea, en de leden 4 tot en met 6.

3. **354 D 7026:** Beschikking nr. 26/54 van de Hoge Autoriteit van de EGKS van 6 mei 1954 houdende een reglement met betrekking tot de ingevolge artikel 66, sub 4, van het Verdrag te verstrekken inlichtingen (PB van de EGKS nr. 9 van 11.5.1954, blz. 350).

▼B

4. **378 S 0715:** Beschikking nr. 715/78/EGKS van de Commissie van 6 april 1978 inzake de verjaring van het recht van vervolging en van tenuitvoerlegging op het toepassingsgebied van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (PB nr. L 94 van 8.4.1978, blz. 22).
5. **384 S 0379:** Beschikking nr. 379/84/EGKS van de Commissie van 15 februari 1984 ter omschrijving van de bevoegdheden van de personeelsleden en lasthebbers van de Commissie bij het verrichten van verificaties overeenkomstig het EGKS-Verdrag en in toepassing daarvan genomen beschikkingen (PB nr. L 46 van 16.2.1984, blz. 23).

▼M150**▼B***Artikel 8*

De voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Overeenkomst aan de Commissie van de EG toegezonden verzoeken zijn geldig in de zin van de Overeenkomst.

De overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst en artikel 10 van Protocol 23 bevoegde toezichthoudende autoriteit kan verlangen dat binnen een door haar vast te stellen termijn een ingevuld formulier, zoals is voorgeschreven voor de uitvoering van de Overeenkomst, bij haar wordt ingediend. In dit geval worden de verzoeken slechts dan als naar behoren gedaan beschouwd, indien de formulieren binnen de gestelde termijnen en overeenkomstig de bepalingen van de Overeenkomst zijn ingediend.

▼M150**▼B***Artikel 10*

De overeenkomstsluitende partijen zien erop toe dat binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst maatregelen worden genomen die strekken tot het verlenen van de nodige bijstand aan ambtenaren van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG, ten einde hen in staat te stellen de in de Overeenkomst bedoelde verificaties te verrichten.

Artikel 11

Het verbod van artikel 53, lid 1, is niet van toepassing op overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die bestaan op het tijdstip waarop de Overeenkomst in werking treedt en die behoren tot de categorieën genoemd in artikel 53, lid 1, wanneer deze overeenkomsten, besluiten of gedragingen binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst zodanig worden gewijzigd dat zij voldoen aan de voorwaarden van de in bijlage XIV opgenomen generieke vrijstellingen.

Artikel 12

Het verbod van artikel 53, lid 1, is niet van toepassing op overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die bestaan op het tijdstip waarop de Overeenkomst in werking treedt en die behoren tot de categorieën genoemd in artikel 53, lid 1, wanneer deze overeenkomsten, besluiten of gedragingen binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst zodanig worden gewijzigd dat zij niet langer onder het verbod van artikel 53, lid 1, vallen.

▼B*Artikel 13*

Overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen ten gunste waarvan op grond van artikel 85, lid 3, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Overeenkomst een individuele vrijstelling is verleend, blijven vrijgesteld van de bepalingen van de Overeenkomst tot het tijdstip waarop de in de beschikkingen tot vrijstelling vastgestelde termijn verstrijkt of, indien dit eerder is, de Commissie van de EG een andersluidende beschikking geeft.

▼M150**Toetsingsclausule**

Tegen eind 2005 moeten de contractsluitende partijen op verzoek van één van hen de mechanismen voor de handhaving van de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst en de samenwerkingsmechanismen van Protocol 23 bij de Overeenkomst opnieuw bezien, teneinde te zorgen voor homogene en daadwerkelijke toepassing van deze artikelen. De partijen moeten met name Besluit nr. 130/2004 van het Gemengd Comité van de EER van 24 september 2004 toetsen aan hun ervaringen met het nieuwe systeem voor de handhaving van de mededingingsregels, en moeten nagaan of het mogelijk is om het systeem dat bij Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad in de EU werd ingevoerd voor de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag door de nationale mededingingsautoriteiten, de horizontale samenwerking tussen nationale mededingingsautoriteiten, en het mechanisme voor uniforme toepassing van de mededingingsregels door nationale autoriteiten ook in de EER in te voeren.

▼ B**PROTOCOL 22****betreffende de definitie van „onderneming” en „omzet” (artikel 56)***Artikel 1*

Bij de attributie van afzonderlijke zaken overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst wordt onder „onderneming” verstaan iedere eenheid die activiteiten van commerciële of economische aard ontplooit.

Artikel 2

„Omzet” in de zin van artikel 56 van de Overeenkomst omvat de bedragen met betrekking tot de verkoop van goederen en het leveren van diensten door de betrokken ondernemingen tijdens het laatste boekjaar, in het kader van de normale bedrijfsuitoefening, onder aftrek van kortingen, alsmede van belasting over de toegevoegde waarde en andere rechtstreeks met de omzet samenhangende belastingen.

Artikel 3▼ M136

De omzet wordt vervangen door:

- a) bij kredietinstellingen en andere financiële instellingen: de som van de onderstaande batenposten zoals omschreven in Richtlijn 86/635/EEG van de Raad, in voorkomend geval na aftrek van de belasting over de toegevoegde waarde en van andere rechtstreeks met de betrokken baten samenhangende belastingen:

- i) rente en soortgelijke baten;
- ii) opbrengsten uit effecten:
 - opbrengsten uit aandelen en andere niet-vastrentende effecten;
 - opbrengsten uit deelnemingen;
 - opbrengsten uit aandelen in verbonden ondernemingen;

- iii) ontvangen provisie;

- iv) nettobaten uit financiële transacties;

- v) overige bedrijfsopbrengsten.

De omzet van een kredietinstelling of een financiële instelling in het door de overeenkomst bestreken grondgebied omvat de hierboven omschreven batenposten van het bijkantoor of de afdeling van deze instelling die in het door de overeenkomst bestreken grondgebied is gevestigd;

- b) bij verzekeringsmaatschappijen: de waarde van de bruto geboekte premies, die alle uit hoofde van de door of namens de verzekeringsonderneming gesloten verzekeringsovereenkomsten ontvangen en te ontvangen bedragen omvatten, met inbegrip van de aan herverzekering afgestane premies en na aftrek van belastingen en parafiscale bijdragen of heffingen over het bedrag van de afzonderlijke premies of het totale premievolume; wat betreft artikel 1, lid 2, onder b), en lid 3, onder b), c) en d), en de laatste zinsnede van beide leden, wordt respectievelijk rekening gehouden met de brutopremies, ontvangen van ingezetenen van het door de overeenkomst bestreken grondgebied.

▼B*Artikel 4*

1. In afwijking van de voor de toepassing van artikel 56 van de Overeenkomst in artikel 2 van dit Protocol opgenomen definitie van omzet wordt de in aanmerking te nemen omzet gevormd:

- a) voor wat betreft overeenkomsten en besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die verband houden met afspraken over verdeling en voorziening tussen niet met elkaar concurrerende ondernemingen, door de opbrengsten die worden verkregen uit de verkoop van goederen of de verlening van diensten waarop deze overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen betrekking hebben, en de opbrengsten van andere goederen en diensten die de gebruiker daarmee qua kenmerken, prijs en gebruiksdoeleinden vergelijkbaar acht;
- b) voor wat betreft overeenkomsten en besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die verband houden met afspraken over de overdracht van technologie tussen ondernemingen die niet met elkaar concurreren, door de opbrengsten verkregen uit de verkoop van goederen of de verlening van diensten die voortvloeien uit de technologie waarop de overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen betrekking hebben, en uit de verkoop van die goederen of de verlening van die diensten, ter verbetering of vervanging waarvan deze technologie dient.

2. Wanneer echter op het moment van de totstandkoming van de in lid 1, onder a) en b), omschreven afspraken geen aantoonbare omzet uit de verkoop van goederen of de verlening van diensten aanwezig is, zijn de algemene bepalingen van artikel 2 van toepassing.

Artikel 5

1. Wanneer in een afzonderlijk geval sprake is van onder Protocol 25 vallende produkten, is de voor de attributie van de zaak in aanmerking te nemen omzet die, welke met deze produkten behaald is.

2. Wanneer in afzonderlijke gevallen echter sprake is van zowel onder Protocol 25 vallende produkten als van produkten of diensten waarop de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst van toepassing zijn, wordt de in aanmerking te nemen omzet op de in artikel 2 vastgestelde wijze bepaald aan de hand van alle produkten en diensten.

▼ **M150****PROTOCOL 23**

betreffende de samenwerking tussen de toezichhoudende autoriteiten (artikel 58)

ALGEMENE BEGINSELEN*Artikel 1*

1. De Toezichhoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG verstrekken elkaar inlichtingen en plegen onderling overleg inzake algemene beleidskwesties wanneer een van beide toezichhoudende autoriteiten hierom verzoekt.
2. Overeenkomstig hun interne regels en met inachtneming van artikel 56 van de Overeenkomst, Protocol 22 en de wederzijdse autonomie met betrekking tot hun besluiten, werken de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG op de hierna bepaalde wijze samen bij de aanpak van afzonderlijke gevallen die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst.
3. In dit protocol wordt voor de Commissie van de EG onder „grondgebied van een toezichhoudende autoriteit” verstaan het grondgebied van de lidstaten van de EG waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap volgens dat Verdrag van toepassing is, en voor de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA het grondgebied van de EVA-staten waarop de Overeenkomst van toepassing is.

▼ **M203***Artikel 1A*

In het belang van een homogene uitleg door de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA van de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst en de artikelen 81 en 82 van het Verdrag kan het de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA en de bevoegde instanties van de EVA-staten ook worden toegestaan om uitsluitend betreffende kwesties van algemeen beleid deel te nemen aan bijeenkomsten van het netwerk van overheidsinstanties dat genoemd wordt in overweging 15 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad. De Toezichhoudende Autoriteit van de EVA, de Commissie van de EG en de bevoegde instanties van de EVA-staten en van de lidstaten van de EG zijn bevoegd alle informatie te verstrekken die met het oog op de discussies in dit netwerk betreffende kwesties van algemeen beleid nodig is. De in dit verband verstrekte informatie mag niet worden gebruikt voor dwangmaatregelen. De genoemde deelneming laat de rechten op deelneming van de EVA-staten en de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA uit hoofde van de EER-overeenkomst onverlet.

▼ **M150****DE BEGINFASE VAN DE PROCEDURE***Artikel 2*

1. In zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst, stellen de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG elkaar onverwijld in kennis van klachten waarvan niet duidelijk is dat deze aan beide toezichhoudende autoriteiten zijn gericht. Zij verstrekken elkaar ook inlichtingen wanneer zij ambtshalve procedures inleiden.
2. De Toezichhoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG stellen elkaar onverwijld in kennis van inlichtingen die zij van de nationale mededingingsautoriteiten binnen hun respectieve grondgebied ontvangen in verband met het begin van de eerste formele onderzoeksmaatregel in zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst.

▼ M150

3. De toezichthoudende autoriteit die de in lid 1 bedoelde inlichtingen heeft ontvangen, kan binnen 30 werkdagen na ontvangst haar opmerkingen terzake kenbaar maken.

Artikel 3

1. In zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst treedt de bevoegde toezichthoudende autoriteit met de andere toezichthoudende autoriteit in overleg wanneer eerstgenoemde:

- aan de betrokken ondernemingen of ondernemersverenigingen een verklaring van bezwaar zendt, of
- het voornemen bekendmaakt om een beschikking vast te stellen waarbij artikel 53 of 54 van de Overeenkomst niet van toepassing wordt verklaard, of
- het voornemen bekendmaakt om een beschikking vast te stellen waarbij de door de ondernemingen gedane toezeggingen ten aanzien van deze ondernemingen een verbindend karakter krijgen.

2. Binnen de in de genoemde bekendmaking of verklaring van bezwaar gestelde termijnen kan de andere toezichthoudende autoriteit haar opmerkingen kenbaar maken.

3. De van de betrokken ondernemingen of van derden ontvangen opmerkingen worden ter beschikking gesteld van de andere toezichthoudende autoriteit.

Artikel 4

In zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst zendt de bevoegde toezichthoudende autoriteit aan de andere toezichthoudende autoriteit de officiële brieven waarmee een dossier wordt afgesloten of een klacht wordt afgewezen.

Artikel 5

In zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), en lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst nodigt de bevoegde toezichthoudende autoriteit de andere toezichthoudende autoriteit uit om aanwezig te zijn bij het horen van de betrokken ondernemingen. Deze uitnodiging geldt ook voor de staten ten aanzien waarvan de andere toezichthoudende autoriteit bevoegd is.

ADVIESCOMITÉS*Artikel 6*

1. In zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst stelt de bevoegde toezichthoudende autoriteit de andere toezichthoudende autoriteit op de hoogte van de datum van de zitting van het Adviescomité en verstrekt zij de relevante documenten.

2. Het Adviescomité van de toezichthoudende autoriteit die overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst bevoegd is om over een zaak te beslissen, ontvangt alle documenten die de andere toezichthoudende autoriteit daartoe heeft overgelegd, alsmede de door de bevoegde toezichthoudende autoriteit opgestelde stukken.

3. Elke toezichthoudende autoriteit en de staten ten aanzien waarvan zij bevoegd is, hebben het recht om aanwezig te zijn op de vergaderingen van het Adviescomité van de andere toezichthoudende autoriteit en er hun standpunten uiteen te zetten. Zij hebben echter geen stemrecht.

▼ M150

4. De raadpleging kan ook plaatsvinden via schriftelijke procedure. De bevoegde toezichthoudende autoriteit belegt evenwel een vergadering indien de toezichthoudende autoriteit die niet bevoegd is om overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst over een zaak te beslissen, daarom verzoekt.

HET OPVRAGEN VAN DOCUMENTEN EN HET RECHT OM OPMERKINGEN TE MAKEN

Artikel 7

De toezichthoudende autoriteit die niet bevoegd is om overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst over een zaak te beslissen, kan te allen tijde afschriften opvragen van de belangrijkste documenten betreffende zaken die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst, die bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit zijn ingediend, en zij kan bovendien de door haar van belang geachte opmerkingen kenbaar maken vóór een eindbeslissing is genomen.

AMBTELIJKE BIJSTAND

Artikel 8

1. Indien de op grond van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit op verzoek of bij beschikking van een onderneming of een ondernemersvereniging, waarvan de zetel zich op het grondgebied van de andere toezichthoudende autoriteit bevindt, verlangt dat zij inlichtingen verstrekt, zendt zij onverwijld een afschrift van dat verzoek of die beschikking toe aan de andere toezichthoudende autoriteit.

2. Op verzoek van de op grond van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit verricht de andere toezichthoudende autoriteit overeenkomstig haar interne regels op haar grondgebied inspecties in zaken waarin de verzoekende toezichthoudende autoriteit zulks noodzakelijk acht.

3. De bevoegde toezichthoudende autoriteit heeft het recht om aanwezig te zijn bij en actief deel te nemen aan de inspecties die de andere toezichthoudende autoriteit uit hoofde van lid 2 verricht.

4. Alle inlichtingen die tijdens dergelijke inspecties op verzoek worden verkregen, worden onmiddellijk na afloop daarvan verstrekt aan de toezichthoudende autoriteit die om de inspecties heeft verzocht.

5. Wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit inspecties op haar grondgebied verricht, stelt zij, indien het zaken betreft die vallen onder artikel 56, lid 1, onder b) en c), lid 2, tweede zin, en lid 3, van de Overeenkomst, de andere toezichthoudende autoriteit op de hoogte van het feit dat zodanige inspecties hebben plaatsgevonden en stelt zij deze autoriteit desgevraagd in kennis van de relevante bevindingen van de inspecties.

6. Wanneer de op grond van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit daarin toestemmende natuurlijke of rechtspersonen hoort op het grondgebied van de andere toezichthoudende autoriteit, wordt laatstgenoemde hiervan vooraf in kennis gesteld. De toezichthoudende autoriteit die niet bevoegd is, kan aanwezig zijn bij het verhoor, evenals ambtenaren van de mededingingsautoriteit op wier grondgebied het verhoor wordt afgenomen.

UITWISSELING EN GEBRUIK VAN INLICHTINGEN

Artikel 9

1. Voor de toepassing van de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst hebben de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG de bevoegdheid elkaar alle inlichtingen, zowel van feitelijke als van juridische aard, met inbegrip van vertrouwelijke inlichtingen, mee te delen en deze als bewijsmiddel te gebruiken.

▼ **M150**

2. De bij toepassing van dit protocol verkregen of uitgewisselde inlichtingen worden alleen als bewijsmiddel gebruikt voor de procedures van de artikelen 53 en 54 van de Overeenkomst en met betrekking tot het onderwerp waarvoor zij werden verzameld.

3. Hebben de in artikel 2, leden 1 en 2, bedoelde inlichtingen betrekking op een zaak die werd ingeleid naar aanleiding van een beroep op de clementieregeling, dan mag de ontvangende toezichthoudende autoriteit deze inlichtingen niet gebruiken als uitgangspunt voor een eigen inspectie, onverminderd de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit om een inspectie te verrichten op basis van inlichtingen uit andere bronnen.

4. Onder voorbehoud van het bepaalde in lid 5 mogen inlichtingen die vrijwillig zijn verstrekt door een clementieverzoeker, alleen met toestemming van deze verzoeker worden toegezonden aan de andere toezichthoudende autoriteit. Evenzo mogen andere inlichtingen die zijn verkregen tijdens of naar aanleiding van een inspectie of via of naar aanleiding van enige andere onderzoeksmaatregel die hoe dan ook alleen kon worden uitgevoerd dankzij het clementieverzoek, alleen aan de andere toezichthoudende autoriteit worden verstrekt indien de verzoeker heeft ingestemd met de overdracht aan die autoriteit van inlichtingen die hij vrijwillig heeft verstrekt in zijn clementieverzoek. Wanneer de verzoeker eenmaal heeft ingestemd met de overdracht van inlichtingen aan de andere toezichthoudende autoriteit, kan deze toestemming niet meer worden ingetrokken. Deze bepaling doet evenwel niets af aan de verantwoordelijkheid van de verzoeker om bij elke autoriteit waarvoor zulks dienstig lijkt, een clementieverzoek in te dienen.

5. In afwijking van lid 4 is de toestemming van de verzoeker voor de overdracht van inlichtingen aan de andere toezichthoudende autoriteit niet vereist in de volgende gevallen:

- a) er is geen toestemming vereist indien de ontvangende toezichthoudende autoriteit voor dezelfde inbreuk een clementieverzoek van dezelfde verzoeker heeft ontvangen als de toezendende toezichthoudende autoriteit, op voorwaarde dat er op het tijdstip van de overdracht van de inlichtingen voor de verzoeker geen mogelijkheid bestaat om de inlichtingen die hij aan die ontvangende toezichthoudende autoriteit heeft verstrekt, terug te trekken;
- b) er is geen toestemming vereist indien de ontvangende toezichthoudende autoriteit een schriftelijke toezegging heeft verstrekt dat noch de inlichtingen die aan haar zijn toegezonden, noch andere inlichtingen die zij zou verkrijgen na de datum en het tijdstip van de toezending zoals genoteerd door de toezendende toezichthoudende autoriteit, door haar of door enig andere autoriteit waaraan de inlichtingen vervolgens worden toegezonden, zullen worden gebruikt om sancties op te leggen aan de clementieverzoeker, aan elke andere natuurlijke of rechtspersoon die onder de gunstige behandeling valt die door de toezendende autoriteit wordt geboden naar aanleiding van het beroep dat door de verzoeker is gedaan op de clementieregeling, of aan iedere werknemer of voormalige werknemer van een van de bovengenoemde natuurlijke of rechtspersonen. Aan de verzoeker zal een afschrift worden verstrekt van de schriftelijke verbintenis van de ontvangende autoriteit;
- c) indien een toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 8, lid 2, inlichtingen verzamelt op verzoek van de toezichthoudende autoriteit waarbij het clementieverzoek is ingediend, is geen toestemming vereist voor de overdracht van die inlichtingen aan en het gebruik daarvan door de toezichthoudende autoriteit waarbij het verzoek is ingediend.

GEHEIMHOUDINGSPLICHT*Artikel 10*

1. Met het oog op de uitvoering van de hun op grond van dit protocol toevertrouwde taken mogen de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA aan de staten binnen hun respectieve grondgebied alle inlichtingen toezenden die zij overeenkomstig dit protocol hebben ingewonnen of uitgewisseld.

▼ **M150**

2. De Commissie van de EG, de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, de bevoegde autoriteiten van de EG-lidstaten en van de EVA-staten, hun ambtenaren en overige personeelsleden, en andere onder het toezicht van deze autoriteiten werkende personen, alsmede ambtenaren en overige personeelsleden van andere autoriteiten van de staten mogen de inlichtingen die zij bij de toepassing van dit protocol hebben ingewonnen of uitgewisseld en die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar maken.

3. De in de Overeenkomst of in de wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen opgenomen regels inzake geheimhoudingsplicht en vertrouwelijke omgang met inlichtingen laten de door dit protocol voorgeschreven uitwisseling en gebruik van inlichtingen onverlet.

▼ **M154****TOEGANG TOT HET DOSSIER***Artikel 10A*

Wanneer een toezichthoudende autoriteit toegang tot het dossier verleent aan de partijen waaraan zij een mededeling van punten van bezwaar heeft gericht, geldt het recht van toegang tot het dossier niet voor interne documenten van de andere toezichthoudende autoriteit of van de mededingingsautoriteiten van de EG-lidstaten en de EVA-staten. Het recht van toegang tot het dossier geldt evenmin voor de briefwisseling tussen de toezichthoudende autoriteiten, tussen een toezichthoudende autoriteit en de mededingingsautoriteiten van de EG-lidstaten of de EVA-staten of tussen de mededingingsautoriteiten van de EG-lidstaten of de EVA-staten, wanneer deze briefwisseling in het dossier van de bevoegde toezichthoudende autoriteit is opgenomen.

▼ **M150****KLACHTEN EN VERWIJZING VAN ZAKEN***Artikel 11*

1. Klachten mogen tot elke toezichthoudende autoriteit worden gericht. Klachten die gericht zijn tot de toezichthoudende autoriteit die op grond van artikel 56 van de Overeenkomst niet bevoegd is om over een zaak te beslissen, worden onverwijld verwezen naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

2. Indien bij de voorbereiding of het inleiden van ambtshalve procedures blijkt dat de andere toezichthoudende autoriteit op grond van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegd is om over een zaak te beslissen, wordt deze zaak verwezen naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

3. Indien een zaak overeenkomstig de leden 1 en 2 naar de andere toezichthoudende autoriteit is verwezen, kan deze niet meer worden terugverwezen. Een zaak mag niet meer worden verwezen:

- nadat aan de betrokken ondernemingen of ondernemersverenigingen een verklaring van bezwaar is gezonden;
- nadat aan de verzoeker een brief is gezonden waarin hem wordt medegedeeld dat er onvoldoende gronden zijn om naar aanleiding van de klacht op te treden;
- na de bekendmaking van het voornemen om een beschikking vast te stellen waarbij artikel 53 of 54 van de Overeenkomst niet van toepassing wordt verklaard, of de bekendmaking van het voornemen om een beschikking vast te stellen waarbij de door de ondernemingen gedane toezeggingen ten aanzien van deze ondernemingen een verbindend karakter krijgen.

TALEN*Artikel 12*

Met betrekking tot klachten kunnen natuurlijke personen, rechtspersonen, de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG zich tot elkaar richten in een officiële taal van de landen van de EVA of van de Europese Gemeenschap. Dit geldt in alle fasen van de procedure, waarbij het niet van belang is of deze met een klacht is ingeleid, dan wel ambtshalve door de bevoegde toezichthoudende autoriteit is ingesteld.

▼ **M136****PROTOCOL Nr. 24****betreffende samenwerking op het gebied van concentratiecontrole****ALGEMENE BEGINSELEN***Artikel 1*

1. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de Europese Gemeenschappen verschaffen elkaar inlichtingen en treden met elkaar in overleg inzake algemene beleidskwesties wanneer één van deze toezichthoudende autoriteiten hierom verzoekt.
2. In gevallen waarop artikel 57, lid 2, onder a), van de overeenkomst van toepassing is, werken de Commissie van de Europese Gemeenschappen en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA samen bij de behandeling van concentraties op de hierna bepaalde wijze.
3. In de zin van dit protocol omvat het begrip „grondgebied van een toezichthoudende autoriteit” voor de Commissie van de Europese Gemeenschappen het grondgebied van de EG-lidstaten waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap blijkt dat Verdrag van toepassing is, en voor de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA het grondgebied van de EVA-staten waarop de EER-overeenkomst van toepassing is.

Artikel 2

1. Samenwerking vindt overeenkomstig dit protocol plaats wanneer:
 - a) de totale omzet die door de betrokken ondernemingen op het grondgebied van de EVA-staten wordt behaald, 25 % of meer van hun totale omzet uitmaakt in het door de overeenkomst bestreken grondgebied, of
 - b) ten minste twee van de betrokken ondernemingen elk afzonderlijk op het grondgebied van de EVA-staten een totale omzet van meer dan 250 miljoen EUR hebben behaald, of
 - c) de concentratie de daadwerkelijke mededinging op het grondgebied van de EVA-staten of op een wezenlijk deel daarvan op significante wijze dreigt te belemmeren, met name door een machtspositie in het leven te roepen of te versterken.
2. Samenwerking vindt eveneens plaats wanneer:
 - a) de concentratie aan de criteria voor verwijzing overeenkomstig artikel 6 voldoet;
 - b) een EVA-staat overeenkomstig artikel 7 maatregelen wil nemen om gewettigde belangen te beschermen.

BEGINFASE VAN DE PROCEDURE*Artikel 3*

1. De Commissie van de Europese Gemeenschappen zendt aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA binnen drie werkdagen afschriften toe van de aanmeldingen van de in artikel 2, lid 1 en lid 2, onder a), bedoelde zaken, alsmede, op de kortst mogelijke termijn, van de belangrijkste bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen ingediende of door haar opgestelde bescheiden.

▼ **M136**

2. De Commissie van de Europese Gemeenschappen voert de voor de toepassing van artikel 57 van de overeenkomst vastgestelde procedures uit, in nauw en voortdurend overleg met de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de EVA-staten kunnen met betrekking tot deze procedures hun standpunten kenbaar maken. Met het oog op de toepassing van artikel 6, lid 1, van dit protocol ontvangt de Commissie gegevens van de bevoegde autoriteit van de betrokken EVA-staat en biedt zij deze de mogelijkheid haar opmerkingen kenbaar te maken in elke fase van de procedure tot het tijdstip waarop overeenkomstig dat artikel een beschikking wordt vastgesteld. Met het oog daarop verleent de Commissie van de Europese Gemeenschappen toegang tot het dossier.

Bescheiden die, overeenkomstig dit protocol, door de Commissie aan een EVA-staat en door een EVA-staat aan de Commissie worden toegezonden, worden meegedeeld via de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA.

HOORZITTINGEN*Artikel 4*

In de in artikel 2, lid 1 en lid 2, onder a), bedoelde gevallen nodigt de Commissie van de Europese Gemeenschappen de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA uit om bij het horen van de betrokken ondernemingen aanwezig te zijn. De EVA-staten kunnen eveneens bij deze hoorzittingen aanwezig zijn.

HET ADVIESCOMITÉ VOOR CONCENTRATIES VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP*Artikel 5*

1. In de in artikel 2, lid 1, en artikel 2, lid 2, onder a), bedoelde gevallen stelt de Commissie van de Europese Gemeenschappen de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA tijdig op de hoogte van de datum van de zitting van het Adviescomité voor concentraties van de Europese Gemeenschap en verstrekt zij de relevante bescheiden.

2. Alle daartoe aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA toegezonden bescheiden, met inbegrip van die welke uit de EVA-staten afkomstig zijn, worden tezamen met de overige relevante van de Commissie van de Europese Gemeenschappen afkomstige bescheiden ter beschikking gesteld van het Adviescomité voor concentraties van de Europese Gemeenschap.

3. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de EVA-staten hebben het recht om bij de vergaderingen van het Adviescomité voor concentraties van de Europese Gemeenschap aanwezig te zijn en daarin hun standpunten uiteen te zetten; zij hebben echter geen stemrecht.

RECHTEN VAN AFZONDERLIJKE STATEN*Artikel 6*

1. De Commissie van de Europese Gemeenschappen kan bij beschikking, die zij onverwijld aan de betrokken ondernemingen mededeelt en waarvan zij de bevoegde autoriteiten van de EG-lidstaten en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA in kennis stelt, een aangemelde concentratie, in haar geheel of voor een gedeelte, naar een EVA-staat verwijzen wanneer die concentratie:

- a) in significante mate gevolgen dreigt te hebben voor de mededinging op een markt in die EVA-staat welke alle kenmerken van een afzonderlijke markt vertoont, of
- b) gevolgen heeft voor de mededinging op een markt in die EVA-staat welke alle kenmerken vertoont van een afzonderlijke markt en welke geen wezenlijk deel van het door de overeenkomst bestreken grondgebied vormt.

▼ M136

2. In de in lid 1 bedoelde gevallen kan elke EVA-staat, op dezelfde gronden en voorwaarden als een EG-lidstaat op grond van de artikelen 230 en 243 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, een beroep instellen bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en in het bijzonder verzoeken dat voorlopige maatregelen worden genomen, met het oog op de toepassing van zijn nationale mededingingswetgeving.

▼ M137

3. Wanneer de concentratie de handel tussen één of meer EG-lidstaten en één of meer EVA-staten ongunstig kan beïnvloeden, stelt de Commissie van de Europese Gemeenschappen de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA onverwijld in kennis van elk verzoek van een EG-lidstaat dat zij overeenkomstig artikel 22 van Verordening (EG) nr. 139/2004 ontvangt.

Eén of meer EVA-staten kunnen zich bij een in de eerste alinea bedoeld verzoek aansluiten wanneer de concentratie de handel tussen één of meer EG-lidstaten en één of meer EVA-staten beïnvloedt en in significante mate gevolgen dreigt te hebben voor de mededinging op het grondgebied van de EVA-staat of EVA-staten die zich bij het verzoek aansluit respectievelijk aansluiten.

Bij ontvangst van een afschrift van een verzoek als bedoeld in de eerste alinea worden alle nationale termijnen met betrekking tot de concentratie in de EVA-staten opgeschort totdat is besloten waar de concentratie zal worden onderzocht. Zodra een EVA-staat de Commissie en de betrokken ondernemingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij zich niet zal aansluiten bij het verzoek, eindigt de opschorting van zijn nationale termijnen.

Wanneer de Commissie besluit de concentratie te onderzoeken, past of passen de EVA-staat of EVA-staten die zich bij het verzoek heeft respectievelijk hebben aangesloten, niet langer zijn respectievelijk hun nationale mededingingswetgeving op de concentratie toe.

▼ M136

4. Vóór de aanmelding van een concentratie in de zin van artikel 4, lid 1, van Verordening (EG) nr. 139/2004 kunnen de in artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 139/2004 genoemde ondernemingen of personen de Commissie van de Europese Gemeenschappen door middel van een gemotiveerde kennisgeving ervan in kennis stellen dat de concentratie in significante mate gevolgen kan hebben voor de mededinging op een markt in een EVA-staat die alle kenmerken van een afzonderlijke markt vertoont, en dat deze concentratie derhalve geheel of gedeeltelijk door die EVA-staat dient te worden onderzocht.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen zendt alle kennisgevingen overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening (EG) nr. 139/2004 en overeenkomstig onderhavig lid onverwijld door aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA.

5. Met betrekking tot een concentratie zoals gedefinieerd in artikel 3 van Verordening (EG) nr. 139/2004 die geen communautaire dimensie heeft in de zin van artikel 1 van die verordening en die vatbaar is voor toetsing krachtens de nationale mededingingswetgeving van ten minste drie EG-lidstaten en minstens één EVA-staat, kunnen de in artikel 4, lid 2, van die verordening bedoelde personen of ondernemingen vóór enige aanmelding ervan bij de bevoegde autoriteiten, de Commissie van de Europese Gemeenschappen middels een gemotiveerde kennisgeving ervan in kennis stellen dat de concentratie door de Commissie dient te worden onderzocht.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen zendt alle kennisgevingen overeenkomstig artikel 4, lid 5, van Verordening (EG) nr. 139/2004 onverwijld door naar de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA.

▼ M136

Indien ten minste één EVA-staat kenbaar heeft gemaakt het met de verwijzing van de zaak niet eens te zijn, behoudt of behouden de bevoegde EVA-staat of EVA-staten zijn of hun bevoegdheid en wordt de zaak, overeenkomstig onderhavig lid, niet door de EVA-staten verwezen.

Artikel 7

1. Onverminderd de uitsluitende bevoegdheid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen om concentraties met een communautaire dimensie overeenkomstig Verordening (EG) nr. 139/2004 te behandelen, kunnen de EVA-staten de nodige maatregelen treffen voor de bescherming van andere gewettigde belangen dan die welke in genoemde verordening in aanmerking worden genomen, mits deze verenigbaar zijn met de algemene beginselen en andere bepalingen die rechtstreeks of indirect van deze overeenkomst deel uitmaken.
2. De openbare veiligheid, het pluralistische karakter van de media en prudentiële voorschriften gelden als gewettigde belangen in de zin van lid 1.
3. Van ieder ander openbaar belang moet kennis worden gegeven aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen; deze worden door haar erkend na een beoordeling van de verenigbaarheid ervan met de algemene beginselen en andere bepalingen die rechtstreeks of indirect van deze overeenkomst deel uitmaken, alvorens de hierboven bedoelde maatregelen kunnen worden getroffen. De Commissie van de Europese Gemeenschappen stelt de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de betrokken EVA-staat binnen 25 werkdagen na genoemde kennisgeving op de hoogte van haar besluit.

ADMINISTRATIEVE BIJSTAND*Artikel 8*

1. Indien de Commissie van de Europese Gemeenschappen bij beschikking van personen, ondernemingen of ondernemersverenigingen die op het grondgebied van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA zijn gevestigd, verlangt dat zij gegevens verstrekken, zendt zij onverwijld een afschrift van die beschikking aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA toe. Op verzoek van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA zendt de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA ook afschriften toe van gewone verzoeken om inlichtingen betreffende een aangeelde concentratie.
2. Op verzoek van de Commissie van de Europese Gemeenschappen verstrekken de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de EVA-staten aan de Commissie alle gegevens die zij nodig heeft om de haar bij artikel 57 van de overeenkomst opgedragen taken te vervullen.
3. Wanneer de Commissie van de Europese Gemeenschappen daarin toestemmende natuurlijke of rechtspersonen op het grondgebied van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA hoort, wordt de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA hiervan vooraf op de hoogte gesteld. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA kan aanwezig zijn bij het verhoor, evenals ambtenaren van de mededingingsautoriteit op wier grondgebied het verhoor wordt afgenomen.

▼ M137

4. Op verzoek van de Commissie van de Europese Gemeenschappen verricht de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA inspecties op haar grondgebied.
5. De Commissie van de Europese Gemeenschappen heeft het recht te worden vertegenwoordigd bij en actief deel te nemen aan de inspecties die overeenkomstig lid 4 plaatsvinden.
6. Alle inlichtingen die tijdens deze inspecties op verzoek zijn verkregen, worden onmiddellijk na de afronding van de inspecties aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen toegezonden.

▼M136

7. Wanneer de Commissie van de Europese Gemeenschappen inspecties verricht op het grondgebied van de Gemeenschap, stelt zij, indien het zaken betreft die onder artikel 2, lid 1 en lid 2, onder a), vallen, de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA op de hoogte van het feit dat zodanige inspecties hebben plaatsgevonden en verstrekt zij desgevraagd en op de daartoe geëigende wijze de ter zake dienende bevindingen van de inspecties.

GEHEIMHOUDINGSPLICHT*Artikel 9*

1. De bij de toepassing van dit protocol verkregen gegevens worden uitsluitend gebruikt voor de procedures overeenkomstig artikel 57 van de overeenkomst.

2. De Commissie van de Europese Gemeenschappen, de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, de bevoegde autoriteiten van de EG-lidstaten en van de EVA-staten, hun ambtenaren en overige personeelsleden, en andere onder het toezicht van deze autoriteiten werkende personen, alsmede functionarissen en ambtenaren van andere autoriteiten van de lidstaten en van de EVA-staten zijn verplicht de gegevens die zij bij de toepassing van dit protocol hebben ingewonnen en die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar te maken.

3. De in de overeenkomst of de wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen opgenomen regels inzake de geheimhoudingsplicht en de vertrouwelijke omgang met gegevens laten de door dit protocol voorgeschreven uitwisseling en gebruik van gegevens onverlet.

AANMELDINGEN*Artikel 10*

1. Ondernemingen richten hun aanmeldingen aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 57, lid 2, van de overeenkomst.

2. Aanmeldingen of klachten die zijn gericht aan de autoriteit welke, op grond van artikel 57 van de overeenkomst, niet bevoegd is om over een bepaalde zaak beschikking te geven, worden onverwijld aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit overgedragen.

Artikel 11

Als datum van indiening van een aanmelding geldt de datum van ontvangst door de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

TALEN*Artikel 12*

1. Met betrekking tot aanmeldingen kunnen zowel ondernemingen als de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de Europese Gemeenschappen zich tot elkaar richten in een officiële taal van een EVA-staat of van de Gemeenschap naar keuze. Het voorgaande geldt voor alle fasen van een procedure.

▼ **M136**

2. Indien ondernemingen zich tot een toezichthoudende autoriteit willen richten in een taal die niet behoort tot de officiële talen van de staten die onder haar bevoegdheid vallen, noch een werktal van deze autoriteit is, voegen zij bij elk door hen ingediend document een vertaling daarvan bij in een officiële taal van die autoriteit.

3. Wat betreft ondernemingen die geen partij zijn bij de aanmelding, kunnen de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de Europese Gemeenschappen zich op overeenkomstige wijze tot deze ondernemingen richten in een passende officiële taal van een EVA-staat of van de Gemeenschap of in een werktal van een van deze autoriteiten. Indien zij zich tot een toezichthoudende autoriteit willen richten in een taal die niet behoort tot de officiële talen van de staten die onder de bevoegdheid van deze autoriteit vallen, noch een werktal van deze autoriteit is, is lid 2 van toepassing.

4. De voor de vertaling gekozen taal is tevens de taal waarin de bevoegde autoriteit zich tot de ondernemingen kan richten.

TERMIJNEN EN ANDERE PROCEDURELE VRAAGSTUKKEN*Artikel 13*

Met betrekking tot termijnen en andere procedurele bepalingen, met inbegrip van de procedures voor verwijzing van een concentratie tussen de Commissie van de Europese Gemeenschappen en één of meer EVA-staten, gelden de regels voor de toepassing van artikel 57 van de overeenkomst eveneens voor de samenwerking tussen de Commissie van de Europese Gemeenschappen en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de EVA-staten, tenzij in dit protocol iets anders is bepaald.

De in ► **M137** artikel 4, leden 4 en 5, artikel 9, leden 2 en 6, en artikel 22, lid 2 ◀ van Verordening (EG) nr. 139/2004 gestelde termijnen vangen, voor de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de EVA-staten, aan bij ontvangst van de relevante bescheiden door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA.

OVERGANGSBEPALING*Artikel 14*

Artikel 57 van de overeenkomst is niet van toepassing op concentraties ten aanzien waarvan de overeenkomst, de openbaarmaking of de verwerving van zeggenschap tot stand is gekomen vóór de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Het is in geen geval van toepassing op concentraties ten aanzien waarvan vóór dat tijdstip een procedure was ingeleid door een nationale autoriteit die op mededingingsgebied bevoegd is.

PROTOCOL 25

betreffende de mededinging op het gebied van kolen en staal

Artikel 1

1. Verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van verenigingen van ondernemingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen met betrekking tot bepaalde produkten die in Protocol 14 worden vermeld en die het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig zouden kunnen beïnvloeden en er direct of indirect toe zouden kunnen leiden dat op het grondgebied waarop deze Overeenkomst van toepassing is de normale werking van de mededinging wordt belet, beperkt of vervalst en in het bijzonder:

- a) prijzen worden vastgelegd of bepaald;
- b) de produktie, de technische ontwikkeling of de investeringen worden beperkt of beheerst;
- c) markten, produkten, afnemers of voorzieningsbronnen worden verdeeld.

2. De op grond van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit verleent evenwel voor de in lid 1 bedoelde produkten ontheffing voor specialisatieovereenkomsten en overeenkomsten tot gemeenschappelijke aankoop of verkoop, indien zij van oordeel is:

- a) dat deze specialisatie of deze gemeenschappelijke aankopen of verkopen tot een duidelijke verbetering van de produktie of de distributie van bedoelde produkten zullen bijdragen;
- b) dat de overeenkomst onmisbaar is voor het bereiken van deze doeleinden en niet van een meer beperkende aard is dan voor het doel van de overeenkomst noodzakelijk is, en
- c) dat de overeenkomst niet aan de belanghebbende ondernemingen de macht zou kunnen geven om voor een belangrijk gedeelte van de betrokken produkten op het grondgebied waarop deze Overeenkomst van toepassing is de prijzen vast te stellen of de produktie of de afzet te beheersen of te beperken, noch deze ondernemingen zou kunnen onttrekken aan een daadwerkelijke mededinging van andere ondernemingen op het grondgebied waarop deze Overeenkomst van toepassing is.

Indien de bevoegde toezichthoudende autoriteit, in het bijzonder rekening houdend met de toepassing van het onderhavige lid op de ondernemingen die zich met distributie bezighouden, van oordeel is dat bepaalde overeenkomsten qua aard en werking volstrekt analoog zijn aan de hierboven bedoelde overeenkomsten, verleent zij voor die overeenkomsten eveneens ontheffing, indien zij van mening is dat zij aan dezelfde voorwaarden voldoen.

3. De krachtens lid 1 verboden overeenkomsten of besluiten zijn van rechtswege nietig; voor geen enkele rechterlijke instantie van de Lid-Staten van de EG of van de EVA-Staten kan op dezelve een beroep gedaan worden.

Artikel 2

1. Behoudens de bepalingen van lid 3 is aan voorafgaande goedkeuring van de uit hoofde van artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit onderworpen iedere handeling, die als zodanig en door toedoen van een persoon of een onderneming of van een groep personen of een groep ondernemingen binnen het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied tot direct of indirect gevolg heeft een concentratie van ondernemingen waarvan er ten minste één valt onder het bepaalde in artikel 3, welke het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig zou kunnen beïnvloeden, onafhankelijk van de omstandigheid of deze handeling betrekking heeft op eenzelfde produkt of op verschillende produkten, en of zij geschiedt door een fusie, verwerving van aandelen of andere vermogensbestanddelen, leningen, overeenkomsten of enig ander middel tot beheersing.

▼B

2. De ingevolge artikel 56 van de Overeenkomst bevoegde toezichthoudende autoriteit verleent de in lid 1 bedoelde goedkeuring indien zij van oordeel is, dat de beoogde handeling aan de betrokken personen of ondernemingen, voor zover het betreft dat produkt of die produkten welke aan haar rechtsmacht zijn onderworpen, niet de macht geeft:

— de prijs te bepalen, de produktie of de distributie te beheersen of te beperken of de handhaving van een daadwerkelijke mededinging voor een belangrijk deel van de markt van genoemde produkten te belemmeren; of

— zich te onttrekken aan de regels van de mededinging, zoals deze voortvloeien uit de toepassing van deze Overeenkomst, met name door een kunstmatig bevoorrechte positie te scheppen, welke leidt tot een aanmerkelijk voordeel met betrekking tot de voorziening of de afzet.

3. Groepen handelingen kunnen, gelet op het belang van de betrokken activa of ondernemingen en de aard van de tot stand te brengen concentratie, van de verplichting tot voorafgaande goedkeuring worden vrijge-, steld.

4. Indien de op grond van artikel 56 bevoegde toezichthoudende autoriteit van oordeel is, dat ondernemingen van publiekrechtelijke lichamen of van particulieren in rechte of in feite op de markt van een der produkten welke aan haar rechtsmacht zijn onderworpen een overheersende positie innemen of verkrijgen welke hen aan een daadwerkelijke mededinging op een belangrijk gedeelte van het door deze Overeenkomst bestreken grondgebied onttrekt en deze positie gebruiken voor doeleinden, strijdig met de doelstellingen van deze Overeenkomst, en indien dat misbruik de handel tussen de partijen bij de Overeenkomst nadelig kan beïnvloeden, richt zij tot hen alle aanbevelingen dienstig om te bereiken, dat deze positie niet gebruikt wordt voor die doeleinden.

Artikel 3

Voor de toepassing van de artikelen 1 en 2 en voor het verschaffen van inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de toepassing van die bepalingen en daarmee samenhangende procedures wordt onder „onderneming” verstaan elke onderneming die zich binnen het grondgebied waarop deze Overeenkomst van toepassing is, bezighoudt met de produktie van kolen en staal, of die de distributie daarvan verzorgt, met uitzondering van de verkoop voor huishoudelijk verbruik of aan de ambachtelijke nijverheid.

Artikel 4

Bijlage XIV bij de Overeenkomst bevat specifieke bepalingen ter uitvoering van de in de artikelen 1 en 2 vervatte beginselen.

Artikel 5

De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA en de Commissie van de EG zien toe op de toepassing van de in de artikelen 1 en 2 vervatte beginselen overeenkomstig de in Protocol 21 en bijlage XIV bij de Overeenkomst opgenomen bepalingen ter uitvoering van de artikelen 1 en 2.

Artikel 6

In afzonderlijke gevallen die vallen onder de artikelen 1 en 2 van dit Protocol wordt door de Commissie van de EG of de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA beslist overeenkomstig artikel 56 van de Overeenkomst.

Artikel 7

Met het oog op de ontwikkeling en het instandhouden van een eenvormig toezicht binnen de Europese Economische Ruimte op het gebied van de mededinging en een zo homogeen mogelijke uitvoering, toepassing en uitleg van de daartoe strekkende bepalingen van deze Overeenkomst, werken de bevoegde autoriteiten samen overeenkomstig Protocol 23.

▼ **B****PROTOCOL 26****betreffende de bevoegdheden en taken van de toezichhoudende
autoriteit van de EVA op het gebied van staatssteun**▼ **M109***Artikel 1*

Aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA worden op grond van een overeenkomst tussen de EVA-staten de bevoegdheden toegekend en de taken opgedragen welke overeenkomen met die van de Commissie van de Europese Gemeenschappen op het tijdstip van ondertekening van deze overeenkomst voor de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap die van toepassing zijn op staatssteun, ten einde de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA in staat te stellen uitvoering te geven aan artikel 1, lid 2, onder e), en de artikelen 49 en 61 tot en met 63 van de overeenkomst. Aan deze Autoriteit worden zodanige bevoegdheden eveneens toegekend om uitvoering te geven aan de mededingingsregels die van toepassing zijn op staatssteun betreffende producten waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van toepassing is en waarnaar in Protocol nr. 14 verwezen wordt.

Article 2

De bevoegdheden en taken van de Commissie van de Europese Gemeenschappen met betrekking tot de toepassing van de mededingingsregels van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap worden, afgezien van de in bijlage XV vermelde ► **M170** volgende besluiten ◀, omschreven in:

► **M170** 1. ◀ **399 R 0659**: Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1), ► **M135** zoals gewijzigd bij:

— Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassingen van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd op 16 april 2003. ◀

▼ **M201**

— **32006 R 1791**: Verordening (EG) nr. 1791/2006 van de Raad van 20 november 2006 (PB L 363 van 20.12.2006, blz. 1),

▼ **M281**

— **32013 R 0517**: Verordening (EU) nr. 517/2013 van de Raad van 13 mei 2013 (PB L 158 van 10.6.2013, blz. 1).

▼ **M170**

2. **32004 R 0794**: Verordening (EG) 794/2004 van de Commissie van 21 april 2004 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (PB L 140 van 30.4.2004, blz. 1), zoals gerectificeerd bij PB L 25 van 28.1.2005, blz. 74, en PB L 131 van 25.5.2005, blz. 45, ► **M227** zoals gewijzigd bij:

— **32008 R 0271**: Verordening (EG) nr. 271/2008 van de Commissie van 30 januari 2008 (PB L 82 van 25.3.2008, blz. 1), ◀

▼ **M283**

— **32014 R 0372**: Verordening (EU) nr. 372/2014 van de Commissie van 9 april 2014 (PB L 109 van 12.4.2014, blz. 14).

PROTOCOL 27

betreffende samenwerking op het gebied van staatssteun

Ten einde zorg te dragen voor een eenvormige uitvoering, toepassing en uitleg van de regels betreffende staatssteun in het gehele gebied van de overeenkomstsluitende partijen, alsmede voor een evenwichtige ontwikkeling van deze regels, nemen de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA de volgende regels in acht:

- a) Periodiek of op verzoek van elk der toezichthoudende autoriteiten vindt uitwisseling van informatie en overleg plaats over algemene beleidsaangelegenheden, zoals de uitvoering, de toepassing en de uitleg van de in de Overeenkomst opgenomen regels betreffende staatssteun.
- b) De Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA maken periodiek een overzicht betreffende staatssteun in de respectievelijke landen. Van deze overzichten wordt aan de andere toezichthoudende autoriteit inzage verleend.
- c) Wanneer met betrekking tot staatssteunregelingen en gevallen van steunverlening de procedure van artikel 93, lid 2, de eerste en tweede alinea's, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap of de overeenkomstige procedure van een overeenkomst tussen de EVA-landen tot instelling van de toezichthoudende autoriteit van de EVA wordt ingeleid, deelt de Commissie van de EG of de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA aan de andere toezichthoudende autoriteit en de betrokken partijen mede dat zij hun opmerkingen ter zake kenbaar kunnen maken.
- d) De toezichthoudende autoriteiten stellen elkaar op de hoogte van alle besluiten zodra deze genomen zijn.
- e) De inleiding van de onder c) bedoelde procedure en de onder d) bedoelde besluiten worden door de bevoegde toezichthoudende autoriteit openbaar gemaakt.
- f) Onverminderd het in dit Protocol bepaalde verstrekken de Commissie van de EG en de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA elkaar desgevraagd in elk afzonderlijk geval inlichtingen en treden zij in overleg inzake afzonderlijke staatssteunregelingen en gevallen van steunverlening.
- g) De overeenkomstig punt f) verkregen informatie wordt vertrouwelijk behandeld.

PROTOCOL 28

betreffende intellectuele eigendom

Artikel 1

Inhoud van de bescherming

1. Inde zin van dit Protocol wordt onder „intellectuele eigendom” mede verstaan de bescherming van industriële en commerciële eigendom als bedoeld in artikel 13 van deze Overeenkomst.
2. Onverminderd de bepalingen van dit Protocol en Bijlage XVII zullen de overeenkomstsluitende partijen bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst hun wetgeving op het gebied van de intellectuele eigendom aanpassen, ten einde deze verenigbaar te maken met de beginselen van het vrije verkeer van goederen en diensten en met het in het Gemeenschapsrecht bereikte beschermingsniveau dat mede het niveau van uitoefening van de betrokken rechten omvat.
3. Overeenkomstig de procedurele bepalingen van deze Overeenkomst en onverminderd de bepalingen van dit Protocol en Bijlage XVII zullen de EVA-Statens hun wetgevingen op het gebied van de intellectuele eigendom desgevraagd na overleg tussen de overeenkomstsluitende partijen aanpassen, ten einde ten minste het beschermingsniveau te bereiken dat op het tijdstip van ondertekening van de Overeenkomst algemeen in de Gemeenschap geldt.

Artikel 2

Uitputting van de rechten

1. Voor zover de uitputting is geregeld in maatregelen of in de jurisprudentie van de Gemeenschap, voorzien de overeenkomstsluitende partijen in een zodanige uitputting van de intellectuele eigendomsrechten als in het Gemeenschapsrecht is vastgelegd. Onverminderd de toekomstige ontwikkeling van de jurisprudentie zal deze bepaling worden uitgelegd in de zin van de relevante uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, die dateren van voor de ondertekening van deze Overeenkomst.
2. Wat de octrooirechten betreft, wordt deze bepaling uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst van kracht.

Artikel 3

Gemeenschapsoctrooien

1. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich om zoveel mogelijk te streven naar een afronding van de onderhandelingen binnen drie jaar na de inwerkingtreding van het Akkoord betreffende Gemeenschapsoctrooien (89/695/EEG), met het oog op deelname van de EVA-Statens aan dat Akkoord. Voor IJsland echter wordt deze datum op niet vroeger dan 1 januari 1998 vastgesteld.
2. De specifieke voorwaarden voor deelname van de EVA-Statens aan het Akkoord betreffende Gemeenschapsoctrooien (89/695/EEG) zijn afhankelijk van toekomstige onderhandelingen.
3. De Gemeenschap verbindt zich om na de inwerkingtreding van het Akkoord betreffende Gemeenschapsoctrooien de EVA-Statens welke daarom verzoeken uit te nodigen tot het voeren van onderhandelingen in de zin van artikel 8 van het Akkoord betreffende Gemeenschapsoctrooien, mits zij bovendien aan het bepaalde in de leden 4 en 5 hebben voldaan.

▼B

4. De EVA-Statens zullen in hun rechtsstelsels voldoen aan de inhoudelijke bepalingen van het Europees Octrooi­verdrag van 5 oktober 1973.

5. Wat de octrooieerbaarheid van farmaceutische produkten en levensmiddelen betreft, zal Finland uiterlijk op 1 januari 1995 voldoen aan het bepaalde in lid 4. Wat de octrooieerbaarheid van farmaceutische produkten betreft, zal IJsland uiterlijk op 1 januari 1997 voldoen aan het bepaalde in lid 4. Vóór genoemde data zal de Gemeenschap echter geen uitnodiging als vermeld in lid 3 richten tot Finland c.q. IJsland.

6. Onverminderd het bepaalde in artikel 2 kan de houder van een octrooi op een in lid 5 genoemd produkt, dat in een overeenkomstsluitende partij is gedeponeerd op het moment waarop in Finland of IJsland geen octrooi op het produkt kon worden verkregen, of diens rechtverkrijgende, zich beroepen op de rechten die het octrooi verleent, ten einde de import en het in de handel brengen van het produkt in de overeenkomstsluitende partijen te voorkomen, ook als dat produkt voor het eerst in Finland of IJsland door zijn toedoen of met zijn toestemming op de markt is gebracht.

Op dit recht kan voor de in lid 5 bedoelde produkten een beroep worden gedaan tot het einde van het tweede jaar volgend op dat waarin Finland respectievelijk IJsland deze produkten octrooieerbaar hebben gemaakt.

*Artikel 4***Halfgeleiderprodukten**

1. De overeenkomstsluitende partijen hebben het recht om besluiten te nemen ter zake van de uitbreiding van de rechtsbescherming van topografieën van halfgeleiderprodukten tot personen uit een derde land of gebied dat geen partij bij deze Overeenkomst is, die geen recht op bescherming volgens deze Overeenkomst genieten. Zij kunnen daartoe ook overeenkomsten sluiten.

2. Ingeval het recht op bescherming van topografieën van halfgeleiderprodukten tot een niet-overeenkomstsluitende partij is uitgebreid, streeft de betrokken overeenkomstsluitende partij ernaar de betrokken niet-overeenkomstsluitende partij ook aan de andere overeenkomstsluitende partijen het recht op bescherming te doen verlenen op voorwaarden die overeenstemmen met die welke voor de betrokken overeenkomstsluitende partij gelden.

3. De uitbreiding van rechten verleend bij vergelijkbare of gelijksoortige overeenkomsten of verbintenissen tussen, of gelijksoortige besluiten van elk der overeenkomstsluitende partijen en derde landen wordt door alle overeenkomstsluitende partijen erkend en geëerbiedigd.

4. Met betrekking tot de leden 1, 2 en 3 zijn de algemene procedures van deze Overeenkomst voor informatie, overleg en beslechting van geschillen van toepassing.

5. In ieder geval waarin gewijzigde verhoudingen ontstaan tussen een overeenkomstsluitende partij en een derde land, vindt er onverwijld overleg plaats in de zin van lid 4 over de gevolgen hiervan voor de voortgang van het vrije verkeer van goederen volgens deze Overeenkomst. Indien over dergelijke overeenkomsten, verbintenissen of besluiten een meningsverschil tussen de Gemeenschap en een andere betrokken overeenkomstsluitende partij blijft bestaan, is Deel VII van deze Overeenkomst van toepassing.

▼B*Artikel 5***Internationale verdragen**

1. De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich om vóór 1 januari 1995 toe te treden tot de volgende multilaterale verdragen op het gebied van de industriële, intellectuele en commerciële eigendom:

- a) Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom (Akte van Stockholm, 1967);
- b) Berner Conventie voor de bescherming van de werken van letterkunde en kunst (Akte van Parijs, 1971);
- c) Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en van omroeporganisaties (Rome, 1961);
- d) Protocol bij de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken (Madrid, 1989);
- e) Overeenkomst van Nice betreffende de internationale classificatie van de waren en diensten ten behoeve van de inschrijving van merken (Genève, 1977, herzien in 1979);
- f) Verdrag van Boedapest inzake de internationale erkenning van het depot van micro-organismen ten dienste van de octrooiverlening (1980);
- g) Verdrag tot samenwerking inzake octrooien (1984).

2. Voor de toetreding van Finland, Ierland en Noorwegen tot het Protocol bij de Schikking van Madrid wordt de datum in lid 1 vervangen door 1 januari 1996 en voor IJsland door 1 januari 1997.

3. Op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Protocol zullen de overeenkomstsluitende partijen de bepalingen van de verdragen genoemd in lid 1, onder a) t/m c) in hun nationale wetgeving inhoudelijk verwerken. Ierland zal de bepalingen van de Berner Conventie echter uiterlijk op 1 januari 1995 in zijn nationale wetgeving inhoudelijk verwerken.

*Artikel 6***Onderhandelingen in het kader van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT)**

Onverminderd de bevoegdheid van de Gemeenschap en haar Lid-Staten ter zake van de intellectuele eigendom, komen de overeenkomstsluitende partijen overeen, de bij deze Overeenkomst ingestelde regeling inzake de intellectuele eigendom te verbeteren in het licht van de resultaten van de onderhandelingen in het kader van de Uruguay-Ronde.

*Artikel 7***Wederzijdse informatie en overleg**

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich om elkaar op de hoogte te houden in verband met de werkzaamheden in het kader van internationale organisaties en in verband met overeenkomsten op het gebied van de intellectuele eigendom.

▼B

De overeenkomstsluitende partijen verbinden zich tevens om op gebieden die door een Gemeenschapsrechtelijke maatregel bestreken worden, desgevraagd vooraf in bovengenoemde kaders overleg te plegen.

*Artikel 8***Overgangsbepalingen**

De overeenkomstsluitende partijen komen overeen om onderhandelingen aan te gaan, ten einde volledige deelname aan eventuele toekomstige Gemeenschapsrechtelijke maatregelen inzake de intellectuele eigendom van belanghebbende EVA-Staten mogelijk te maken.

Indien dergelijke maatregelen worden genomen vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, zullen de onderhandelingen over deelname aan dergelijke maatregelen op een zo vroeg mogelijk tijdstip beginnen.

*Artikel 9***Bevoegdheid**

De bepalingen van dit Protocol laten de bevoegdheid van de Gemeenschap en van haar Lid-Staten op het gebied van de intellectuele eigendom onverlet.

PROTOCOL 29

betreffende de beroepsopleiding

Teneinde het verkeer van jongeren binnen de EER te bevorderen, komen de Overeenkomstsluitende partijen overeen dat zij hun samenwerking op het gebied van de beroepsopleiding versterken en streven naar een verbetering van de omstandigheden voor studenten die in een andere dan de eigen EER-Staat wensen te studeren. In dit verband komen zij overeen dat de bepalingen van de Overeenkomst met betrekking tot het recht van verblijf voor studenten de vóór de inwerkingtreding van de Overeenkomst bestaande mogelijkheden van de afzonderlijke Overeenkomstsluitende partijen ten aanzien van de aan buitenlandse studenten in rekening gebrachte collegegelden onverlet laten.

▼ B

PROTOCOL 30

betreffende specifieke bepalingen voor de organisatie van samenwerking op het gebied van de statistiek

▼ M207*Artikel 1*

Algemene bepalingen

1. Een conferentie van vertegenwoordigers van de nationale statistische organisaties van de overeenkomstsluitende partijen, het Bureau voor de statistiek van de Europese Gemeenschappen (Eurostat) en het Bureau voor de statistiek van de EVA-staten (ESO) stelt richtsnoeren op voor de samenwerking op statistisch gebied, ontwikkelt programma's en procedures voor de statistische samenwerking die nauw aansluiten bij de communautaire programma's en procedures, en ziet toe op de tenuitvoerlegging ervan. Deze conferentie en het ►M228 Comité voor het Europees statistisch systeem (CESS) ◄ werken voor de toepassing van dit protocol hun opdrachten uit in het kader van gezamenlijke bijeenkomsten zoals de ►M228 CESS/EER ◄-conferentie overeenkomstig een door de ►M228 CESS/EER ◄-conferentie vast te stellen reglement van orde.

2. De EVA-staten worden van bij de aanvang van de samenwerking betreffende de in dit protocol bedoelde programma's en acties volledig maar zonder stemrecht betrokken bij de werkzaamheden van de EG-comités en andere organen welke de Commissie bij het beheer en de ontwikkeling van deze programma's en acties bijstaan.

3. De statistische informatie van de EVA-staten wordt uit de EVA-staten toegezonden aan Eurostat, die ze opslaat, verwerkt en verspreidt. Het Bureau voor de statistiek van de EVA-staten werkt in dit verband nauw samen met de EVA-staten en Eurostat met het oog op een correcte overbrenging en verspreiding uit de EVA-staten naar de diverse gebruikerskringen, als onderdeel van de EER-statistieken, via de gewone verspreidings-kanalen.

4. De EVA-staten nemen de extra kosten van Eurostat voor de opslag, verwerking en verspreiding van gegevens uit hun landen voor hun rekening.

5. De EVA-staten leveren een financiële bijdrage in de algemene kosten van de Gemeenschap die voortvloeien uit hun deelname aan in dit protocol genoemde programma's en acties, andere dan die voor opslag, verwerking en verspreiding van gegevens, overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder b), van de Overeenkomst.

6. ►M228 De statistieken uit de EVA-staten worden behandeld overeenkomstig Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164) ◄ ►M338 , gewijzigd bij:

— **32015 R 0759**: Verordening (EU) 2015/759 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 90). ◄

7. Om te beoordelen of de doelstellingen, prioriteiten en acties in verband met dit protocol werden verwezenlijkt, wordt jaarlijks een gezamenlijk ESO/Eurostat-verslag opgesteld dat wordt voorgelegd aan de in lid 1 genoemde ►M228 CESS/EER ◄-conferentie en aan het Gemengd Comité van de EER.

▼ M274

▼ **M207***Artikel 3***Statistisch programma 2008-2012**

1. Het bij het in lid 4 genoemde besluit van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde communautaire statistische programma voor de periode 2008-2012 vormt het kader voor alle statistische werkzaamheden van de EER in de periode die loopt van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2012. Alle belangrijke gebieden en statistische thema's van het communautaire statistische programma voor de periode 2008-2012 worden voor de EER-samenwerking op het gebied van de statistiek als relevant beschouwd en komen voor een volwaardige deelname van de EVA-staten in aanmerking.

2. Met ingang van 1 januari 2008 wordt elk jaar een specifiek statistisch jaarprogramma van de EER door het Bureau voor de statistiek van de EVA-staten en Eurostat gezamenlijk uitgewerkt. Het statistische jaarprogramma van de EER wordt uitgewerkt als onderdeel van, en gelijklopend met, het door de Commissie overeengekomen het in lid 4 genoemde besluit van het Europees Parlement en de Raad uitgewerkte jaarlijkse werkprogramma. Het statistische jaarprogramma van de EER wordt door de overeenkomstsluitende partijen goedgekeurd volgens hun eigen interne procedures.

3. Met ingang van 1 januari 2008 leveren de EVA-staten, overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst en de desbetreffende financiële reglementen, een financiële bijdrage overeenkomend met 75 % van het bedrag vermeld bij begrotingsonderdelen 29 02 03 en 29 01 04 01 (Beleid inzake statistische informatie) van de begroting van de Gemeenschap.

4. Dit protocol heeft betrekking op het volgende besluit van de Gemeenschap:

— **32007 D 1578**: Besluit nr. 1578/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 betreffende het communautair statistisch programma voor de periode 2008-2012 (PB L 344 van 28.12.2007, blz. 15).

▼ **M220***Artikel 4***Modernisering van de Europese bedrijfs- en handelsstatistiek (MEETS)**

1. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2009 deel aan de communautaire programma's en maatregelen waarnaar in lid 4 is verwezen.

2. Doelstellingen 1, 2 en 3 en daarop betrekking hebbende maatregelen van de jaarlijkse werkprogramma's die door de Commissie zijn goedgekeurd in overeenstemming met het besluit van het Europees Parlement en de Raad waarnaar in lid 4 is verwezen, gelden als relevant voor de statistische samenwerking in het raam van de EER en staan voor een volledige deelneming door de EVA-staten open.

3. Met ingang van 1 januari 2009 leveren de EVA-staten, overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst en de desbetreffende financiële reglementen een financiële bijdrage overeenkomend met 75 % van het bedrag vermeld bij begrotingsonderdelen 29 02 04 en 29 01 04 04 (Modernisering van de Europese ondernemings- en handelsstatistiek) van de begroting van de Gemeenschap.

▼ **M220**

4. Dit artikel heeft betrekking op het volgende besluit van de Gemeenschap:
- **32008 D 1297**: Besluit nr. 1297/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende een programma tot modernisering van de Europese bedrijfs- en handelsstatistiek (MEETS) (PB L 340 van 19.12.2008, blz. 76).

▼ **M265***Artikel 5***Statistisch programma ►M274 2013 tot ►M345 2020 ◄ ◄**

1. Dit artikel heeft betrekking op de volgende handeling:
- **32013 R 0099**: Verordening (EU) nr. 99/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2013 betreffende het Europees statistisch programma 2013-2017 (PB L 39 van 9.2.2013, blz. 12) ►M274, gewijzigd bij:
 - **32013 R 1383**: Verordening (EU) nr. 1383/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 84). ◄

▼ **M345**

- **32017 R 1951**: Verordening (EU) 2017/1951 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 (PB L 284 van 31.10.2017, blz. 1).

▼ **M265**

2. Het bij Verordening (EU) nr. 99/2013 vastgestelde Europees statistisch programma ►M345 2013-2020 ◄ vormt het kader voor alle statistische werkzaamheden van de EER in de periode van 1 januari 2013 tot en met ►M345 31 december 2020 ◄. Alle belangrijke gebieden van het Europees statistisch programma ►M345 2013-2020 ◄ worden voor de EER-samenwerking op het gebied van de statistiek als relevant beschouwd en komen voor een volwaardige deelname van de EVA-staten in aanmerking.
3. ►M274 Het Bureau voor de statistiek van de EVA en Eurostat werken gezamenlijk een specifiek jaarlijks statistisch programma van de EER voor de periode ►M345 2013-2020 ◄ uit. Het jaarlijks statistisch programma van de EER wordt gebaseerd op een gedeelte van het door de Commissie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 99/2013 uitgewerkte jaarlijkse werkprogramma, en wordt parallel daarmee opgesteld. Het jaarlijks statistisch programma van de EER wordt door de overeenkomstsluitende partijen goedgekeurd volgens hun eigen interne procedures. ◄
4. ►M345 Overeenkomstig artikel 82, lid 1, punt a), van de EER-overeenkomst en de financiële bepalingen voor de uitvoering daarvan, leveren de EVA-staten een financiële bijdrage die 75 % bedraagt van het bedrag dat vermeld is in de begrotingsonderdelen 29 02 05 (Europees statistisch programma 2013-2017) en 29 01 04 05 (Beleid inzake statistische informatie — Uitgaven voor administratief beheer) van de begroting van de Europese Unie voor 2013 en die 75 % bedraagt van het bedrag dat vermeld is in de begrotingsonderdelen 29 02 01 (Hoogwaardige statistische informatie verstrekken, nieuwe methoden voor de productie van Europese statistieken toepassen en het partnerschap binnen het Europees statistisch systeem versterken) en 29 01 04 01 (Ondersteunende uitgaven voor het Europees statistisch programma) van de begroting van de Europese Unie voor 2014-2020. ◄

▼ **M87**▼ **B****PROTOCOL 31**

betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden

▼ **M9***Artikel 1***Research and technological development**▼ **M162**

1. Vanaf 1 januari 1994 nemen de EVA-staten deel aan de tenuitvoerlegging van de kaderprogramma's van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling zoals bedoeld in lid 5, en vanaf 1 januari 2005 aan de werkzaamheden zoals bedoeld in lid 9, door middel van deelname aan de specifieke programma's.

▼ **M181**

2. In overeenstemming met artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst dragen de EVA-staten financieel bij aan de in de leden 5, 9 en 10 bedoelde activiteiten.

▼ **M9**

3. De EVA-Staten nemen ten volle deel aan alle EG-Comités die de EG-Commissie bijstaan bij het beheer, de ontwikkeling en de uitvoering van de in lid 5 bedoelde activiteiten.

4. ► **M365** Gezien de bijzondere aard van de geplande samenwerking op het gebied van onderzoek, innovatie en technologische ontwikkeling, worden vertegenwoordigers van de EVA-Staten, in de mate waarin zulks noodzakelijk is voor het goed functioneren van die samenwerking, voorts betrokken bij de werkzaamheden van het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR) en van andere EU-Comités die de Europese Commissie op deze gebieden raadpleegt. ◀

5. Dit artikel is van toepassing op de volgende communautaire besluiten en daaruit voortvloeiende besluiten:

— **390 D 0221:** Besluit 90/221/Euratom, EEG van de Raad van 23 april 1990 betreffende het kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1990-1994) (PB nr. L 117 van 8. 5. 1990, blz. 28).

— **394 D 1110:** Besluit nr. 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 april 1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. L 126 van 18. 5. 1994, blz. 1), ► **M42** zoals gewijzigd bij:

— **396 D 0616:** Besluit nr. 616/96/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 86 van 4.4.1996, blz. 69),

— **397 D 2535:** Besluit nr. 2535/97/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 347 van 18.12.1997, blz. 1), ◀

▼ **M61**

— **399 D 0182:** Besluit nr. 182/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 december 1998 betreffende het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1998-2002) (PB L 26 van 1.2.1999, blz. 1),

▼ **M118**

- **32002 D 1513:** Besluit nr. 1513/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2002 betreffende het zesde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie, ter bevordering van de totstandbrenging van de Europese onderzoeksruimte en van innovatie (2002—2006) (PB L 232 van 29.8.2002, blz. 1) ► **M146** zoals gewijzigd bij:
- **32004 D 0786:** Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7). ◀

▼ **M188**

- **32006 D 1982:** Besluit nr. 1982/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 betreffende het zevende kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (2007-2013), PB L 412 van 30.12.2006, blz. 1,

▼ **M269**

- **32013 R 1291:** Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van Horizon 2020 — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) en tot intrekking van Besluit nr. 1982/2006/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 104).
Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M252**

- 6. Voor evaluaties en ingrijpende herzieningen van de werkzaamheden van de kaderprogramma's van werkzaamheden van de Unie op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling als bedoeld in de leden 5, 8 bis, 8 quater, 9 en 10 wordt de procedure van artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst gevolgd.

▼ **M9**

- 7. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan enerzijds de bilaterale samenwerking krachtens het kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1987-1991)⁽¹⁾, en anderzijds de bilaterale kaderovereenkomsten inzake wetenschappelijke en technische samenwerking tussen de Gemeenschap en de EVA-Staten, voor zover deze betrekking hebben op samenwerking die niet door deze Overeenkomst wordt bestreken.

▼ **M155**

- 8. ► **M250** a) De EVA-staten nemen volledig deel aan het Europees GNSS-Agentschap, hierna het „Agentschap” genoemd, dat is opgericht bij de volgende verordening van de Unie:
 - **32010 R 0912:** Verordening (EU) nr. 912/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 tot oprichting van het Europese GNSS-Agentschap, tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1321/2004 van de Raad inzake de beheersstructuren van de Europese programma's voor radionavigatie per satelliet en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 683/2008 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 276 van 20.10.2010, blz. 11), ► **M295** gewijzigd bij:
 - **32014 R 0512:** Verordening (EU) nr. 512/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 (PB L 150 van 20.5.2014, blz. 72). ◀

⁽¹⁾ **387 D 0516:** Besluit 87/516/Euratom, EEG van de Raad van 28 september 1987 (PB nr. L 302 van 24.10.1987, blz. 1).

▼ **M155**

- b) De EVA-staten dragen financieel bij aan de werkzaamheden van het onder a) bedoelde Agentschap overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst en Protocol nr. 32 daarbij.
- c) De EVA-staten nemen volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan de werkzaamheden van de raad van bestuur van het Agentschap en aan de Raad voor de veiligheidsaccreditatie voor Europese GNSS-systemen van het Agentschap.
- d) Het Agentschap bezit rechtspersoonlijkheid. Het geniet in alle lidstaten de ruimste handelingsbevoegdheid die door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen wordt toegekend.
- e) De EVA-staten passen op het Agentschap het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie toe.
- f) In afwijking van artikel 12, lid 2, onder a), van de Regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, door de directeur van het Agentschap in dienst worden genomen.
- g) Krachtens artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen), met uitzondering van de delen 1 en 2 van hoofdstuk 3, van toepassing op dit lid.
- h) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van deze verordening, eveneens van toepassing voor alle documenten van het Agentschap, met inbegrip van die betreffende de EVA-staten.
- i) Wat IJsland betreft, wordt dit lid opgeschort tot nader besluit van het Gemengd Comité van de EER.
- j) Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein. ◀

▼ **M224**

- 8a. a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2009 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit het volgende communautaire besluit:
- **32008 R 0683**: Verordening (EG) nr. 683/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 betreffende de voortzetting van de uitvoering van de Europese programma's voor navigatie per satelliet (Egnos en Galileo) (PB L 196 van 24.7.2008, blz. 1), ► **M250** gewijzigd bij:
 - **32010 R 0912**: Verordening (EU) nr. 912/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 (PB L 276 van 20.10.2010, blz. 11). ◀
- b) De EVA-staten dragen financieel bij aan de onder a) bedoelde werkzaamheden overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst en Protocol nr. 32 bij dezelfde Overeenkomst.

Voorts draagt Noorwegen, tevens gebaseerd op artikel 82, lid 1, onder c), van de Overeenkomst, ten bedrage van 20 114 000 EUR voor het jaar 2008 bij, waarvan de helft betaalbaar is tegen 31 augustus 2012 en de andere helft tegen 31 augustus 2013, op te nemen in het verzoek tot storting als bedoeld in artikel 2, lid 2, eerste alinea, van Protocol nr. 32.

▼ **M224**

- c) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van alle communautaire comités die de Europese Commissie bijstaan bij beheer, ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de werkzaamheden als bedoeld onder a), behalve wat betreft stemrecht.

Onverminderd deze bepaling kan de deelname van de EVA-staten aan de communautaire comités die de Commissie specifiek bijstaan bij veiligheidsaspecten van de onder a) genoemde werkzaamheden, voorts in speciale regelingen worden bepaald die zijn overeen te komen tussen de EVA-staten en de Europese Commissie. Dergelijke regelingen beogen een samenhangende bescherming in de Europese Gemeenschap en de EVA-staten van gegevens, informatie en technologieën van de Europese GNSS-programma's, alsook de naleving van de internationale verbintenissen van de partijen bij de Overeenkomst in deze sector.

▼ **M229**

- d) Procedures voor de associatie van de EVA-staten, in overeenstemming met artikel 101 van de Overeenkomst:

Iedere EVA-staat kan, in overeenstemming met artikel 4 van Besluit 2009/334/EG van de Commissie ⁽¹⁾, iemand aanwijzen om als volwaardig lid deel te nemen aan de vergaderingen van de deskundigengroep inzake de beveiliging van de Europese GNSS-systemen (Raad voor de beveiliging van de Europese GNSS-systemen).

De Commissie brengt de deelnemers tijdig op de hoogte van de data van de vergaderingen van de groep en zendt hun de relevante documentatie toe.

► **M229** e) ◀ Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein.

► **M229** f) ◀ Wat IJsland betreft, wordt dit lid opgeschort tot het Gemengd Comité van de EER een ander besluit treft.

▼ **M286**

- 8aa. a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2014 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32013 R 1285**: Verordening (EU) nr. 1285/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende de uitvoering en exploitatie van de Europese satellitnavigatiesystemen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 876/2002 van de Raad en Verordening (EG) nr. 683/2008 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 1).

- b) De EVA-staten dragen financieel bij aan de onder a) bedoelde werkzaamheden overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van en Protocol 32 bij de EER-overeenkomst.
- c) De kosten voor de uitbreiding van de geografische dekking van het Egnos-systeem naar het grondgebied van de EVA-staten worden gedragen door de EVA-staten als deel van de financiële bijdrage tot de activiteiten als bedoeld onder a). Een dergelijke uitbreiding van de dekking geschiedt voor zover technisch uitvoerbaar en zonder de uitbreiding te vertragen van de geografische dekking van het Egnos-systeem op het grondgebied van de EU-lidstaten dat zich geografisch in Europa bevindt.

⁽¹⁾ Besluit 2009/334/EG van de Commissie van 20 april 2009 (PB L 101 van 21.4.2009, blz. 22).

▼ **M286**

- d) Op project-niveau hebben de instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen van de EVA-staten de rechten die worden genoemd in artikel 81, onder d), van de EER-overeenkomst.
- e) De kosten voor activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 1 januari 2014, kunnen in aanmerking komen voor subsidie met ingang van de aanvangsdatum van de activiteit in het kader van de betrokken subsidieovereenkomst of het betrokken subsidiebesluit, mits Besluit nr. 247/2014 van het Gemengd Comité van de EER van 13 november 2014 in werking treedt voor het einde van de activiteit.
- f) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van alle comités van de Unie die de Europese Commissie bijstaan bij beheer, ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de werkzaamheden als bedoeld onder a), behalve wat betreft stemrecht.

De deelname van de EVA-staten aan comités en deskundigenwerkgroepen van de Unie die de Europese Commissie bijstaan specifiek voor de veiligheidsaspecten van de onder a) genoemde activiteiten, wordt geregeld in het reglement van orde van die comités en werkgroepen.

- g) Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein.
- h) Wat IJsland betreft, wordt dit lid opgeschort tot het Gemengd Comité van de EER een ander besluit treft.

▼ **M287**

- 8ab. a) De EVA-staten nemen deel aan de activiteiten die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32011 D 1104**: Besluit nr. 1104/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de voorwaarden voor toegang tot de overheidsdienst (publiek gereguleerde dienst) die wordt aangeboden door het wereldwijde satellitnavigatiesysteem dat is ingevoerd door het Galileo-programma (PB L 287 van 4.11.2011, blz. 1).

- b) De EVA-staten kunnen PRS-gebruikers worden op voorwaarde dat de in artikel 3, lid 5, onder a) en b), van Besluit 1104/2011/EU bedoelde overeenkomsten zijn gesloten.
- c) De deelname van de EVA-staten aan de comités en groepen van deskundigen in verband met PRS wordt geregeld in hun respectieve reglement van orde.
- d) Artikel 10 van Besluit 1104/2011/EU van de Raad is niet van toepassing voor de EVA-staten.
- e) Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein.
- f) Wat IJsland betreft, wordt dit lid opgeschort tot het Gemengd Comité van de EER een ander besluit treft.

▼ **M234**

8 ter. De partijen bij de Overeenkomst bevorderen passende samenwerking tussen de bevoegde organisaties, instellingen en andere organen op hun grondgebied, teneinde de gelijkwaardige deelname van belanghebbenden uit de EVA-staten aan het SESAR-project als van de EU-lidstaten aan te moedigen, met inbegrip van de activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming SESAR overeenkomstig de basisverordening ⁽¹⁾.

De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van het comité gemeenschappelijk Europees luchtruim, dat de Commissie bijstaat bij beheer, ontwikkeling en uitvoering van de activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming SESAR, behalve wat betreft stemrecht.

▼ **M252**

8 *quater*. a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2012 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit het volgende EU-besluit:

— **32010 R 0911**: Verordening (EU) nr. 911/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 inzake het Europees programma voor monitoring van de aarde (GMES) en zijn initiële operationele diensten (2011-2013) (PB L 276 van 20.10.2010, blz. 1).

b) De EVA-staten dragen financieel bij aan de onder a) bedoelde werkzaamheden overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de EER-overeenkomst en Protocol nr. 32 bij dezelfde Overeenkomst.

c) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van alle EU-comités die de Europese Commissie bijstaan bij beheer, ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de werkzaamheden als bedoeld onder a), met name het GMES-comité, de Beveiligingsraad en het gebruikersforum, behalve wat betreft stemrecht.

d) Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein.

▼ **M259**▼ **M288**

8 *quinqies*. a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2014 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32014 R 0377**: Verordening (EU) nr. 377/2014 van het Europees Parlement en de Raad van donderdag 3 april 2014 tot instelling van het Copernicus-programma en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 911/2010 (PB L 122 van 24.4.2014, blz. 44).

b) De EVA-staten dragen financieel bij aan de onder a) bedoelde werkzaamheden overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van en Protocol 32 bij de EER-overeenkomst.

⁽¹⁾ 32007 R 0219: Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad van 27 februari 2007 betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) (PB L 64 van 2.3.2007, blz. 1), ► **M235** gewijzigd bij:

— **32008 R 1361**: Verordening (EG) nr. 1361/2008 van de Raad van 16 december 2008 (PB L 352 van 31.12.2008, blz. 12), ◀

► **M293** — **32014 R 0721**: Verordening (EU) nr. 721/2014 van de Raad van 16 juni 2014 (PB L 192 van 1.7.2014, blz. 1). ◀

▼ **M288**

- c) De kosten voor activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 1 januari 2014, kunnen in aanmerking komen voor subsidie vanaf de aanvangsdatum van de actie in het kader van de betrokken subsidieovereenkomst of het betrokken subsidiebesluit, mits Besluit nr. 249/2014 van het Gemengd Comité van de EER van 13 november 2014 in werking treedt voor het einde van de actie.
- d) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van alle comités van de Unie die de Europese Commissie bijstaan bij beheer, ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de werkzaamheden als bedoeld onder a), behalve wat betreft stemrecht.
- e) Dit lid is niet van toepassing op ► **M305** ————— ◀
Liechtenstein.

▼ **M162**

- 9. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2005 deel aan de communautaire werkzaamheden in het kader van onderstaande begrotingslijn die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar 2005 is opgenomen:

— **Begrotingslijn 08 14 01:** „Vorbereidende activiteiten voor de versterking van het Europese veiligheidsonderzoek (2005)”.

▼ **M181**

- 10. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2006 deel aan de communautaire werkzaamheden in het kader van onderstaande begrotingslijn die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar 2006 is opgenomen:

— **Begrotingslijn 02.04.02:** „Vorbereidende activiteiten ter versterking van het Europese veiligheidsonderzoek”.

▼ **M212**

- 11. a) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van het Europees Instituut voor innovatie en technologie, („het Instituut”) dat is opgericht bij het volgende communautaire besluit:

— **32008 R 0294:** Verordening (EG) nr. 294/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 tot oprichting van een Europees Instituut voor innovatie en technologie (PB L 97 van 9.4.2008, blz. 1),
► **M269** gewijzigd bij:

— **32013 R 1292:** Verordening (EU) nr. 1292/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 294/2008 tot oprichting van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 174). ◀

▼ **M269**▼ **M212**

- c) Voor het Instituut en zijn personeel zullen de EVA-staten het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen toepassen.

▼ **M212**

- d) In afwijking van artikel 12, lid 2, onder a), van de Regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen, kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, op basis van een contract door de directeur van het Instituut in dienst worden genomen.
- e) Op grond van artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen) van toepassing op dit lid.
- f) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van deze Overeenkomst, eveneens van toepassing voor alle documenten van het Instituut betreffende de EVA-staten.

▼ **M299**

- 12. a) De overeenkomstsluitende partijen streven naar een uitbreiding van de samenwerking in het kader van de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit het volgende communautaire besluit:
 - **32009 R 0723**: Verordening (EG) nr. 723/2009 van de Raad van 25 juni 2009 betreffende een communautair rechtskader voor een Consortium voor een Europese onderzoeksinfrastructuur (ERIC) (PB L 206 van 8.8.2009, blz. 1), zoals gewijzigd bij:
 - **32013 R 1261**: Verordening (EU) nr. 1261/2013 van de Raad van 2 december 2013 (PB L 326 van 6.12.2013, blz. 1).
- b) Artikel 5, lid 1, onder d), van Verordening (EG) nr. 723/2009 verwijst naar Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde en Richtlijn 92/12/EEG van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop, die niet in de EER-overeenkomst zijn opgenomen. Deze verwijzingen zijn dus enkel relevant bij de toepassing van artikel 5, lid 1, onder d), en doen geen afbreuk aan het toepassingsgebied van de EER-overeenkomst.
- c) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van alle communautaire comités die de Europese Commissie bijstaan bij beheer, ontwikkeling en tenuitvoerlegging van de werkzaamheden als bedoeld onder a), behalve wat betreft stemrecht.

▼ **M331**

- 13. a) De EVA-staten nemen met ingang van 11 april 2017 deel aan de activiteiten van de Unie in het kader van het onderstaande begrotingsonderdeel dat in de algemene begroting van de Europese Unie voor het ►**M341** boekjaren 2017 ►**M358** , 2018 ►**M378** , 2019 en 2020 ◀ ◀ ◀ is opgenomen:

Begrotingsonderdeel 02 04 77 03: „Voorbereidende actie inzake defensieonderzoek”.
- b) Overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de overeenkomst dragen de EVA-staten financieel bij aan de in onder a) bedoelde activiteiten.
- c) De kosten die worden gemaakt door instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen van de EVA-staten voor hun deelname aan de onder a) bedoelde activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 11 april 2017, komen in aanmerking voor subsidie onder dezelfde voorwaarden als de kosten die worden gemaakt door instellingen, ondernemingen, organisaties en onderdanen van de EU-lidstaten en overeenkomstig de desbetreffende subsidieovereenkomst of het desbetreffende subsidiebesluit, op voorwaarde dat het Besluit nr. 208/2017 van het Gemengd Comité van de EER van 27 oktober 2017 in werking treedt vóór het einde van de desbetreffende voorbereidende actie.

▼ **M331**

- d) IJsland en Liechtenstein nemen niet deel aan en leveren geen financiële bijdrage aan de onder a) bedoelde activiteiten.

▼ **M8***Artikel 2***Informatiediensten en beveiliging van informatiesystemen**

1. DE EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de in ► **M83** de leden 5 en 6 ◀ bedoelde communautaire programma's en acties.

2. De EVA-Staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten voor de in ► **M83** de leden 5 en 6 ◀ bedoelde programma's en acties.

▼ **M174**

Overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst leveren de EVA-Staten in verband met de in lid 7 bedoelde activiteiten een financiële bijdrage aan de begrotingslijnen 09 03 04 en 09 01 04 03 (trans-Europese telecommunicatie-netwerken) en aan latere overeenkomstige begrotingslijnen.

▼ **M8**

3. ► **M174** De EVA-staten nemen vanaf de start van de samenwerking in het kader van de in de leden 5, 6 en 7 bedoelde programma's en activiteiten, volledig deel aan de comités die de Commissie van de Europese Gemeenschap in het beheer, de ontwikkeling en de uitvoering van het programma bijstaan. ◀

4. Voor de evaluatie en ingrijpende herzieningen van activiteiten van de programma's op het gebied van informatiediensten geldt de in artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst bedoelde procedure.

5. Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten en de daarvan afgeleide besluiten:

— **389 D 0286**: Beschikking 89/286/EEG van de Raad van 17 april 1989 betreffende de tenuitvoerlegging op communautair niveau van de hoofdfase van het strategische programma voor innovatie en overdracht van technologie (1989-1994) (programma Sprint) (PB nr. L 112 van 25.4.1989, blz. 12), zoals gewijzigd bij:

— **394 D 0005**: Beschikking 94/5/EG van de Raad van 20 december 1993 (PB nr. L 6 van 8.1.1994, blz. 25);

— **391 D 0691**: Besluit 91/691/EEG van de Raad van 12 december 1991 tot vaststelling van een programma voor een interne markt voor informatiediensten (PB nr. L 377 van 31.12.1991, blz. 41);

— **392 D 0242**: Besluit 92/242/EEG van de Raad van 31 maart 1992 betreffende de beveiliging van informatiesystemen (PB nr. L 123 van 8.5.1992, blz. 19);

▼ **M23**

— **396 D 0339**: Beschikking 96/339/EG van de Raad van 20 mei 1996 tot vaststelling van een meerjarenprogramma van de Gemeenschap ter bevordering van de ontwikkeling van een Europese multimedia-inhoudindustrie en ter aanmoediging van het gebruik van multimedia-inhoud in de opkomende informatiemaatschappij (INFO 2000) (PB nr. L 129 van 30.5.1996, blz. 24);

▼ **M33**

— **396 D 0664**: Beschikking 96/664/EG van de Raad van 21 november 1996 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van de taalverscheidenheid in de Gemeenschap in de informatiemaatschappij (PB L 306 van 28.11.1996, blz. 40);

▼ **M71**

— **398 D 0253**: Beschikking 98/253/EG van de Raad van 30 maart 1998 tot aanneming van een communautair meerjarenprogramma om de totstandbrenging van de informatiemaatschappij in Europa te stimuleren (Informatiemaatschappij) (PB L 107 van 7.4.1998, blz. 10);

▼ **M81**

- **399 D 0276:** Beschikking nr. 276/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 januari 1999 tot vaststelling van een communautair meerjarenactieplan ter bevordering van een veiliger gebruik van Internet door het bestrijden van illegale en schadelijke inhoud op mondiale netwerken (PB L 33 van 6.2.1999, blz. 1); ► **M138** zoals gewijzigd bij:
- **32003 D 1151:** Beschikking nr. 1151/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 juni 2003 (PB L 162 van 1.7.2003, blz. 1) ◀

▼ **M146**

- **32004 D 0787:** Beschikking nr. 787/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 12);

▼ **M103**

- **32001 D 0048:** Beschikking 2001/48/EG van de Raad van 22 december 2000 tot vaststelling van een communautair meerjarenprogramma ter stimulering van de ontwikkeling en het gebruik van Europese digitale inhoud op de mondiale netwerken en ter bevordering van de taalkundige verscheidenheid in de informatiemaatschappij (PB L 14 van 18.1.2001, blz. 32);

▼ **M143**

- **32003 D 2256:** Beschikking nr. 2256/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 (PB L 336 van 23.12.2003, blz. 1); ► **M146** zoals gewijzigd bij:
- **32004 D 0787:** Beschikking nr. 787/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 12); ◀

▼ **M178**

- **32005 D 2113:** Beschikking nr. 2113/2005/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2005 (PB L 344 van 27.12.2005, blz. 34);

▼ **M171**

- **32005 D 0456:** Besluit nr. 456/2005/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2005 tot vaststelling van een meerjarenprogramma van de Gemeenschap ter verbetering van de toegankelijkheid, het nut en de exploitatiebaarheid van digitale inhoud in Europa (PB L 79 van 24.3.2005, blz. 1);

▼ **M173**

- **32005 D 0854:** Besluit nr. 854/2005/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 tot vaststelling van een communautair meerjarenprogramma ter bevordering van een veiliger gebruik van het internet en nieuwe on line-technologieën (PB L 149 van 11.6.2005, blz. 1);

▼ **M218**

- **32008 D 1351:** Besluit nr. 1351/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 tot vaststelling van een meerjarenprogramma van de Gemeenschap betreffende de bescherming van kinderen die het internet en andere communicatietechnologieën gebruiken (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 118);

▼ **M279**

- **32013 R 1316:** Verordening (EU) nr. 1316/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 913/2010 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 680/2007 en (EG) nr. 67/2010 (PB L 348 van 20.12.2013, blz. 129), ► **M334** gewijzigd bij:
- **32017 R 1953:** Verordening (EU) 2017/1953 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 (PB L 286 van 1.11.2017, blz. 1). ◀

▼ **M279**

De deelname van de EVA-staten beperkt zich tot de telecommunicatie-sector van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen.

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma;

▼ **M285**

— **32014 R 0283**: Verordening (EU) nr. 283/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 betreffende richtsnoeren voor trans-Europese netwerken op het gebied van telecommunicatie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1336/97/EG (PB L 86 van 21.3.2014, blz. 14), ► **M334** gewijzigd bij:

— **32017 R 1953**: Verordening (EU) 2017/1953 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 (PB L 286 van 1.11.2017, blz. 1). ◀

▼ **M83**

6. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2000 deel aan de communautaire acties welke verband houden met de volgende in de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2000 opgenomen begrotingslijn:

— **B5-3 3 4**: Promotie van de Europese digitale inhoud op mondiale netwerken.

▼ **M174**

7. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2006 deel aan de activiteiten die voortvloeien uit de volgende besluiten, voor zoverre deze betrekking hebben op projecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van trans-Europese telecommunicatienetwerken:

— **395 R 2236**: Verordening (EG) nr. 2236/95 van de Raad van 18 september 1995 tot vaststelling van de algemene regels voor het verlenen van financiële bijstand van de Gemeenschap op het gebied van trans-Europese netwerken (PB L 228 van 23.9.1995, blz. 1), gewijzigd bij:

— **399 R 1655**: Verordening (EG) nr. 1655/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 1999 (PB L 197 van 29.7.1999, blz. 1),

— **32004 R 0788**: Verordening (EG) nr. 788/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 17),

— **32004 R 0807**: Verordening (EG) nr. 807/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 46),

— **32005 R 1159**: Verordening (EG) nr. 1159/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 (PB L 191 van 22.7.2005, blz. 16);

— **397 D 1336**: Beschikking nr. 1336/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1997 betreffende een geheel van richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken (PB L 183 van 11.7.1997, blz. 12), gewijzigd bij:

— **32002 D 1376**: Besluit nr. 1376/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 (PB L 200 van 30.7.2002, blz. 1).

▼ M384

8. a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2023 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling:
 - **32021 R 0887**: Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot oprichting van het Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra (PB L 202 van 8.6.2021, blz. 1).
- b) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de raad van bestuur en hebben daarin dezelfde rechten en plichten als de lidstaten van de EU, met uitzondering van stemrecht.
- c) Onderdanen van de EVA-staten komen in aanmerking als lid van de strategische adviesgroep.
- d) In afwijking van artikel 12, lid 2, punt a), en artikel 82, lid 3, punt a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, door de uitvoerend directeur van het kenniscentrum in dienst worden genomen.
- e) In afwijking van artikel 12, lid 2, punt e), artikel 82, lid 3, punt e), en artikel 85, lid 3, van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, worden de in artikel 129, lid 1, van de EER-overeenkomst bedoelde talen door het kenniscentrum ten aanzien van zijn personeel beschouwd als in artikel 55, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde talen van de Unie.
- f) De EVA-staten kennen het kenniscentrum en zijn personeelsleden gelijkwaardige voorrechten en immuniteiten toe als zijn vervat in het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie.
- g) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van Verordening (EU) 2021/887, eveneens van toepassing voor alle documenten van het kenniscentrum betreffende de EVA-staten.
- h) Op grond van artikel 79, lid 3, van de EER-overeenkomst is deel VII van de EER-overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen) van toepassing op dit lid.

▼ B*Artikel 3***Milieu**

1. In het kader van de activiteiten van de Gemeenschap wordt de samenwerking op milieugebied versterkt, met name op de volgende gebieden:

▼ M98

- milieubeleid en -actieprogramma's, vooral in het kader van de uit de volgende communautaire besluiten voortvloeiende activiteiten:
- **493 Y 0517**: Resolutie van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 1 februari 1993 betreffende een beleidsplan en actieprogramma van de Gemeenschap inzake het milieu en duurzame ontwikkeling (PB C 138 van 17.5.1993, blz. 1);

▼ M98

- **397 D 0150:** Besluit 97/150/EG van de Commissie van 24 februari 1997 houdende de instelling van een Europees raadgevend forum voor milieu en duurzame ontwikkeling (PB L 58 van 27.2.1997, blz. 48);

▼ M111

- **32001 D 0704:** Besluit 2001/704/EG van de Commissie van 26 september 2001 tot intrekking van Besluit 97/150/EG houdende instelling van het Europees raadgevend forum voor milieu en duurzame ontwikkeling (PB L 258 van 27.9.2001, blz. 20);

▼ M100

- **398 D 2179:** Besluit nr. 2179/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 betreffende de herziening van het beleidsplan en actieprogramma van de Europese Gemeenschap inzake het milieu en duurzame ontwikkeling „Op weg naar duurzame ontwikkeling” (PB L 275 van 10.10.1998, blz. 1);

▼ B

- integratie van milieubeschermingseisen bij ander beleid;
- economische en fiscale instrumenten;
- milieukwesties met grensoverschrijdende consequenties;
- belangrijke kwesties van regionaal en wereldbelang die door internationale organisaties worden besproken.

De samenwerking omvat onder meer regelmatige bijeenkomsten.

▼ M10

2. **► M253** a) De EVA-staten nemen volledig deel aan de werkzaamheden van het Europees Milieuagentschap, hierna het „Agentschap” genoemd, en van het Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk, die bij Verordening (EG) nr. 401/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake het Europees Milieuagentschap en het Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk⁽¹⁾ zijn opgericht.
- b) De EVA-staten dragen financieel aan de onder a) bedoelde werkzaamheden bij, overeenkomstig artikel 82, lid 1, van de Overeenkomst en Protocol nr. 32 bij dezelfde Overeenkomst.
- c) De EVA-staten nemen als gevolg van b) volledig deel, zonder stemrecht, aan de werkzaamheden van de raad van bestuur van het Agentschap en worden geassocieerd met de werkzaamheden van het wetenschappelijk comité van het Agentschap.
- d) De term „lidsta(a)t(en)” en andere termen die verwijzen naar hun overheidsorganen in de artikelen 4 en 5 van de verordening omvatten, naast hun betekenis in de verordening, ook de EVA-staten en hun overheidsorganen.

⁽¹⁾ PB L 126 van 21.5.2009, blz. 13.

▼ M10

- e) De milieugegevens die het Agentschap ontvangt of meedeelt, kunnen openbaar worden gemaakt en zijn toegankelijk voor het publiek, op voorwaarde dat vertrouwelijke informatie binnen de EVA-staten dezelfde graad van bescherming krijgt als binnen de Gemeenschap.
- f) Het Agentschap bezit rechtspersoonlijkheid. Het geniet in alle lidstaten de ruimste handelingsbevoegdheid die door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen wordt toegekend.
- g) De EVA-staten passen op het Agentschap het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen toe.
- h) In afwijking van artikel 12, lid 2, onder a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, op basis van een contract door de directeur van het Agentschap in dienst worden genomen.
- i) Op grond van artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen) van toepassing op dit lid.
- j) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 401/2009, eveneens van toepassing voor alle documenten van het Agentschap betreffende de EVA-staten. ◀

▼ B

3. In gevallen waarin het Gemengd Comité van de EER heeft besloten dat de samenwerking de vorm krijgt van parallelle wetgeving van de overeenkomstsluitende partijen met een identieke of soortgelijke inhoud, zijn de in artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst bedoelde procedures vervolgens van toepassing op de voorbereiding van dergelijke wetgeving op het gebied in kwestie.

▼ M101

4. ► **M112** De EVA-staten nemen deel aan de in lid 7 bedoelde communautaire acties. ◀

5. Overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de overeenkomst dragen de EVA-staten financieel bij aan de in lid 7 vermelde communautaire ► **M112** acties ◀.

6. De EVA-staten worden volledig betrokken bij de werkzaamheden van de ► **M112** organen ◀ welke de Commissie van de Europese Gemeenschappen bij het beheer, de nadere uitwerking en de tenuitvoerlegging van de in lid 7 vermelde communautaire ► **M112** acties ◀ bijstaan.

▼ **M101**

7. ► **M112** Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten evenals de daarvan afgeleide besluiten:

a) Communautaire besluiten welke in werking treden per 1 januari 2001: ◀

— **32000 D 2850**: Beschikking nr. 2850/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2000 houdende instelling van een communautair kader voor samenwerking op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging van de zee (PB L 332 van 28.12.2000, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0787**: Beschikking nr. 787/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 12). ◀

▼ **M112**

b) Communautaire besluiten welke in werking treden per 1 januari 2002:

— **32001 D 1411**: Besluit nr. 1411/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende een communautair samenwerkingskader ter bevordering van duurzame stadsontwikkeling (PB L 191 van 13.7.2001, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7). ◀

▼ **M195**▼ **M172**

d) Communautaire besluiten die van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2005:

— **32002 D 1600**: Besluit nr. 1600/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juli 2002 tot vaststelling van het Zesde Milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap (PB L 242 van 10.9.2002, blz. 1).

▼ **M327**

e) **32013 D 1386**: Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een nieuw algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 „Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet” (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171).

▼ **M364**

8. a) IJsland en Noorwegen zullen voldoen aan hun respectieve broeikasgasemissiereductiedoelstellingen voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2030 overeenkomstig de volgende handelingen:

— **32018 R 0841**: Verordening (EU) 2018/841 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de opname van broeikasgasemissies en -verwijderingen door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw in het klimaat- en energie kader 2030, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 en Besluit nr. 529/2013/EU (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 1), ► **M354** gewijzigd bij:

— **32021 R 0268**: Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/268 van de Commissie van 28 oktober 2020 (PB L 60 van 22.2.2021, blz. 21). ◀

▼ **M364**

De verordening wordt voor de toepassing van de EER-overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

- i) in lid 2 van artikel 6 worden de woorden „dertig jaar” voor IJsland gelezen als „vijftig jaar”;

- ii) in lid 7 van artikel 8 wordt het volgende toegevoegd:

„De EVA-staten delen uiterlijk negen maanden na de inwerkingtreding van Besluit nr. 270/2019 van het Gemengd Comité van de EER van 25 oktober 2019 hun herziene voorstel voor een referentieniveau voor bossen voor de periode 2021-2025 mede aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA maakt de haar door de EVA-staten medegedeelde voorgestelde referentieniveaus voor bossen openbaar.”;

- iii) in artikel 13, lid 2, punt a), wordt voor de EVA-staten als volgt gelezen:

„De EVA-staat heeft als hieronder uiteengezet een strategie ingediend voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw met een perspectief van ten minste dertig jaar, tevens met inbegrip van lopende of specifieke geplande maatregelen voor de instandhouding of de uitbreiding, naargelang het geval, van putten en reservoirs uit bossen.

1. Per 1 januari 2020 stelt elke EVA-staat zijn strategie op voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw met een perspectief van ten minste dertig jaar, en dient deze in bij de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA. De EVA-staten moeten deze strategieën indien noodzakelijk actualiseren per 1 januari 2025.

2. De strategieën van de EVA-staten dragen bij tot:

- a) de naleving van de verbintenissen van de EVA-staten in het kader van het UNFCCC en de Overeenkomst van Parijs om de antropogene broeikasgasemissies te beperken, de verwijderingen per put te verbeteren en voor een verbeterde koolstofvastlegging te zorgen;
- b) de verwezenlijking van de doelstelling uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs om de mondiale temperatuurstijging te beperken tot beduidend minder dan 2 °C in vergelijking met het pre-industriële tijdperk en om te streven naar een maximale stijging van 1,5 °C boven het pre-industriële niveau;

▼ **M364**

- c) de verwezenlijking van de broeikasgasemissiebeperkingen op lange termijn en de verbetering van verwijderingen per put voor zover dit relevant is voor de LULUCF-sector, overeenkomstig de doelstelling om, in het kader van de volgens de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (Intergovernmental Panel on Climate Change — IPCC) noodzakelijk geachte reducties, de broeikasgasemissies van de EVA-staten op kosteneffectieve wijze te verminderen en de verwijderingen per put te verbeteren met het oog op de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, teneinde in de tweede helft van deze eeuw een evenwicht te verwezenlijken tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen, op basis van billijkheid en in de context van duurzame ontwikkeling en de inspanningen om de armoede uit te bannen.

3. De strategieën van de EVA-staten bestrijken:

- a) emissiebeperkingen en de verbetering van verwijderingen in landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF); rekening houdend met bio-energie en biomaterialen uit deze sector;
- b) voor zover relevant voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw, koppelingen met andere nationale doelstellingen op lange termijn, planning en andere beleidsmaatregelen.

4. De EVA-staten informeren het publiek en maken hun respectieve strategieën en de actualiseringen ervan onverwijld openbaar.

5. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA evalueert of de strategieën van de EVA-staten voldoen om de naleving te documenteren volgens dit artikel.

6. De strategieën van de EVA-staten voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw dienen de hiernavolgende elementen te omvatten:

A. OVERZICHT EN PROCEDURE VOOR DE ONTWIKKELING VAN DE STRATEGIEËN

A.1. Samenvatting

A.2. Juridische en beleidscontext, met inbegrip van, waar passend, indicatieve mijlpalen voor 2040 en 2050

B. INHOUD

B.1. Landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF)

B.1.1. Verwachte emissiereducties en verbeteringen van verwijderingen tegen 2050

▼ **M364**

B.1.2. Voor zover mogelijk, verwachte emissies per bron en per afzonderlijk broeikasgas

B.1.3. Overwogen emissiebeperkingsopties en opties voor uitbreiding van putten

B.1.4. Voor zover relevant voor instandhouding of uitbreiding, naargelang het geval, van putten en reservoirs uit bossen; aanpassingsbeleidslijnen en -maatregelen

B.1.5. Marktvraaggerelateerde aspecten voor bosbiomassa en gevolgen voor de productiviteit

B.1.6. Indien noodzakelijk, gegevens van modelleringen (m.i.v. aannamen) en/of analyses, indicatoren enz.”;

iv) in lid 2 van artikel 15 wordt het volgende toegevoegd:

„De centrale administrateur is bevoegd om de taken als bedoeld in dit artikel uit te voeren wanneer het EVA-staten betreft. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA wordt ervan in kennis gesteld indien de centrale administrateur een transactie blokkeert indien deze een EVA-staat betreft of door een EVA-staat wordt verricht.”;

v) in bijlage II wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	0,5	10	2
Noorwegen	0,1	10	5”;

vi) in bijlage III wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	1990
Noorwegen	1990”;

vii) het volgende wordt toegevoegd in punt g) van deel A van bijlage IV:

„Voor de EVA-staten is het referentieniveau voor de periode 2021-2025 consistent met de prognoses die overeenkomstig Verordening (EU) nr. 525/2013 op vrijwillige basis aan het Europees Milieuagentschap zijn gerapporteerd, en, wat betreft IJsland, eveneens in overeenstemming met de bilaterale overeenkomst tussen IJsland en de Europese Unie en haar lidstaten betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Europese Unie, haar lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering ⁽¹⁾.”;

⁽¹⁾ PB L 207 van 4.8.2015, blz. 1.

▼ **M354**

viii) In afdeling C van bijlage IV wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	–30 405
Noorwegen	–26 085 000”

▼ **M364**

► **M354** ix) ◀ in bijlage VII wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	–0,0224	–0,0045
Noorwegen	–29,6	–35,5”.

— **32018 R 0842**: Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

De verordening wordt voor de toepassing van de EER-overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

i) in lid 3 van artikel 4 wordt voor de EVA-staten het volgende toegevoegd:

„Wat de EVA-staten betreft, wordt voor de vaststelling van de jaarlijkse emissieruimten voor de jaren 2021 tot en met 2030, uitgedrukt in ton CO₂-equivalent, zoals gespecificeerd in de leden 1 en 2 van dit artikel, het referentiejaar 2005 voor de emissieruimte voor 2030 gebaseerd op het verschil tussen de totale broeikasgasemissies in 2005, zoals die blijken uit de uitgebreide beoordeling, waarbij de CO₂-emissies van luchtvaartactiviteiten als gelijk aan nul worden beschouwd, en de stationaire emissiebronnen voor het jaar 2005 binnen het kader van het emissiehandelssysteem van de Europese Unie voor de ETS scope 2013, als gerapporteerd in deel B van het aanhangsel bij Besluit nr. 152/2012 van het Gemengd Comité van de EER van 26 juli 2012 ⁽¹⁾, aangepast met de waarden voor het aardopwarmingsvermogen die zijn vastgesteld bij een gedelegeerde handeling waarnaar wordt verwezen in artikel 26, lid 6, punt b), van Verordening (EU) 2018/1999, of, in afwachting van de inwerkingtreding van de gedelegeerde handeling, met de waarden die zijn vastgesteld in het vierde evaluatieverslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (AR4). De cijfers voor de stationaire emissiebronnen voor het jaar 2005 binnen het kader van het emissiehandelssysteem van de Europese Unie als gerapporteerd in Besluit nr. 152/2012 van het Gemengd Comité van de EER (AR2) en dezelfde cijfers met geactualiseerde waarden voor het aardopwarmingsvermogen (AR4), waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de jaarlijkse emissieruimten voor de jaren 2021 tot en met 2030 uit hoofde van dit artikel, zijn vermeld in het aanhangsel.”;

ii) na bijlage IV wordt het volgende toegevoegd:

⁽¹⁾ PB L 309 van 8.11.2012, blz. 38.

▼ **M364**

„Aanhangsel

De cijfers van de EVA-staten voor de stationaire emissiebronnen voor het jaar 2005 binnen het kader van het emissiehandelssysteem van de Europese Unie als gerapporteerd in Besluit nr. 152/2012 van het Gemengd Comité van de EER (AR2) en dezelfde cijfers met geactualiseerde waarden voor het aardopwarmingsvermogen (AR4), waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de jaarlijkse emissieruimten voor de jaren 2021 tot en met 2030 uit hoofde van artikel 4, lid 3.

Tabel 1

ETS-emissies 2005 voor Noorwegen:

Broeikasgas (in ton)	CO ₂ -eq (AR2)	CO ₂ -eq (AR4)	N ₂ O/PFK
CO₂	23 090 000	23 090 000	
N₂O	1 955 000	1 880 000	6 308
PFK	829 000	955 000	
CF₄			116,698
C₂F₆			7,616
Totaal	25 874 000	25 925 000	

Tabel 2

ETS-emissies 2005 voor IJsland:

Broeikasgas (in ton)	CO ₂ -eq (AR2)	CO ₂ -eq (AR4)	N ₂ O/PFK
CO₂	909 132	909 132	
PFK	26 709	31 105	
CF₄			3,508
C₂F₆			0,424"
Totaal	935 841	940 237	

iii) in lid 1 van artikel 6 worden de woorden „100 miljoen EU-ETS-emissierechten” gelezen als „107 miljoen EU-ETS-emissierechten”;

iv) in lid 2 van artikel 12 wordt het volgende toegevoegd:

„De centrale administrateur is bevoegd om de taken als bedoeld in dit artikel uit te voeren wanneer het EVA-staten betreft. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA wordt ervan in kennis gesteld indien de centrale administrateur een transactie blokkeert indien deze een EVA-staat betreft of door een EVA-staat wordt verricht.”;

▼ **M364**

v) in bijlage I wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	29 %
Noorwegen	40 %”;

vi) in bijlage II wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IJsland	4 %
Noorwegen	2 %”;

vii) de tabel in bijlage III wordt als volgt gewijzigd:

a) aan de tabel wordt het volgende toegevoegd:

„IJsland	0,2
Noorwegen	1,6”;

b) het cijfer „280” voor het maximumtotaal wordt gelezen als „281,8”.

— **32018 R 1999**: Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

De toepasselijke bepalingen van deze verordening worden hieronder opgesomd en zij worden voor de toepassing van de EER-overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

i) alleen de volgende bepalingen van de verordening zijn van toepassing:

artikel 2, leden 1 tot en met 10, 12, 13, 15, 16 en 17, artikel 18, artikel 26, leden 2 tot en met 7, artikel 29, lid 5, punt b), de artikelen 37 tot en met 42, artikel 44, lid 1, punt a), artikel 44, leden 2, 3 en 6, de artikelen 57 en 58 en de bijlagen V, VI, VII, XII en XIII;

ii) artikel 2, leden 1 tot en met 10, 12, 13, 15, 16 en 17, is voor de toepassing van dit lid alleen van toepassing op de EVA-staten in de mate dat het betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van de Verordeningen (EU) 2018/841 en (EU) 2018/842;

▼ **M364**

- iii) lid 4 van artikel 26 wordt voor de EVA-staten als volgt gelezen:

„IJsland en Noorwegen dienen jaarlijks uiterlijk op 15 april bij de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA een exemplaar in van de aan het UNFCCC overeenkomstig lid 3 gerapporteerde definitieve gegevens voor de opmaak van de broeikasgasinventaris.”;

- iv) artikel 41 is voor de EVA-staten alleen van toepassing in de mate dat de bepalingen of de gedeelten daarvan die in het artikel worden genoemd, betrekking hebben op of zijn opgesomd in Besluit nr. 269/2019 van het Gemengd Comité van de EER van 25 oktober 2019;

- v) na de eerste zin van artikel 42 wordt voor de EVA-staten de volgende zin toegevoegd:

„Het Europees Milieuagentschap staat de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA in haar werkzaamheden alleen bij met betrekking tot artikel 18, artikel 26, leden 2 tot en met 7, artikel 29, lid 5, punt b), en de artikelen 37, 38, 39 en 41.”.

- **32013 R 0525**: Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen en een rapportagemechanisme voor overige informatie op nationaal niveau en op het niveau van de unie met betrekking tot klimaatverandering, en tot intrekking van Beschikking nr. 280/2004/EG (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 13).

De toepasselijke bepalingen van deze verordening worden hieronder opgesomd en zij worden voor de toepassing van de EER-overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

- i) alleen de volgende bepalingen van de verordening zijn van toepassing:

artikel 7 en artikel 19, leden 1 en 3;

- ii) artikel 7 en artikel 19, leden 1 en 3, zijn voor de toepassing van dit lid alleen van toepassing op de EVA-staten in de mate dat zij betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2018/842.

- **32014 R 0749**: Uitvoeringsverordening (EU) nr. 749/2014 van de Commissie van 30 juni 2014 betreffende de structuur, de indeling, de indieningsprocedure en de beoordeling van de informatie die door de lidstaten is verstrekt op grond van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 203 van 11.7.2014, blz. 23).

De toepasselijke bepalingen van deze verordening worden hieronder opgesomd en zij worden voor de toepassing van de EER-overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

- i) alleen de volgende bepalingen van de verordening zijn van toepassing:

de artikelen 3, 4, 5, 7 tot en met 10, 12, 13, 14, 16, 29, 32, 33, 34, 36 en 37, en de bijlagen I tot en met VIII en tabel 2 van bijlage XVI;

▼ **M364**

- ii) de artikelen 3, 4, 5, 7 tot en met 10, 12, 13, 14, 16, 29, 32, 33, 34, 36 en 37, en de bijlagen I tot en met VIII en tabel 2 van bijlage XVI zijn voor de toepassing van dit lid alleen van toepassing op de EVA-staten in de mate dat zij betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2018/842;
- b) Op grond van artikel 79, lid 3, van de EER-overeenkomst is deel VII van de EER-overeenkomst (Institutionele bepalingen) van toepassing op dit lid.
- c) Protocol 1 bij de EER-overeenkomst (Horizontale aanpassingen) is van overeenkomstige toepassing op dit lid.
- d) Verwijzingen naar wetgeving, handelingen, regelgeving, beleidsmaatregelen van de Unie in de handelingen en bepalingen waarnaar in dit lid wordt verwezen, of die in dit lid zijn opgenomen, zijn alleen van toepassing in de mate dat en in de vorm waarin bedoelde wetgeving, handelingen, regelgeving en beleidsmaatregelen in de EER-Overeenkomst zijn opgenomen.
- e) IJsland en Noorwegen nemen ten volle deel aan de werkzaamheden van het Comité klimaatverandering uit hoofde van de handelingen en bepalingen waarnaar in dit lid wordt verwezen, of die in dit lid zijn opgenomen, maar zij hebben er geen stemrecht.
- f) Indien de Commissie deskundigen raadpleegt die zijn aangewezen door de lidstaten, uit hoofde van de handelingen en bepalingen waarnaar in dit lid wordt verwezen, of die in dit lid zijn opgenomen, dan raadpleegt zij op dezelfde basis deskundigen die zijn aangewezen door de EVA-staten.
- g) Het Europees Milieuagentschap staat de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA in haar werkzaamheden bij uit hoofde van de Verordeningen (EU) 2018/841 en (EU) 2018/842.
- h) Dit lid is niet van toepassing op Liechtenstein.

▼ **M351**

8. a) — **32020 D 2126:** Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/2126 van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van de jaarlijkse emissieruimten voor de lidstaten voor de periode 2021 tot en met 2030 overeenkomstig Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 426 van 17.12.2020, blz. 58).

Het besluit wordt voor de toepassing van deze Overeenkomst als volgt aangepast:

- i) In bijlage I wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

“IJsland	3 109 329
Noorwegen	28 925 334”

- ii) In bijlage II wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

“IJsland	2 876 150	2 802 993	2 729 836	2 656 679	2 583 522	2 510 365	2 437 208	2 364 050	2 290 893	2 217 736
Noorwegen	25 164 459	24 296 764	23 429 068	22 561 373	21 693 677	20 825 982	19 958 287	19 090 591	18 222 896	17 355 200”

▼ **M351**

iii) In bijlage III wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

“IJsland	1 243 732
Noorwegen	5 785 067”

▼ **B***Artikel 4*▼ **M253****Onderwijs, opleiding, jeugdzaken en sport**▼ **B**

1. Vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst nemen de EVA-Staten deel aan het communautair programma „Jeugd voor Europa”, zulks overeenkomstig Deel VI.

2. In overeenstemming met Deel VI nemen de EVA-Staten vanaf 1 januari 1995 deel aan alle programma's van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderwijs, opleiding en jeugdzaken die op dat moment lopen of zijn goedgekeurd. De planning en ontwikkeling van programma's van de Europese Gemeenschap op dit gebied is vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst onderworpen aan de procedures van Deel VI, en met name van artikel 79, lid 3.

▼ **M36**

2 bis. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 1997 deel aan de communautaire acties waarop post B3-1011 („Europese vrijwilligersdienst”) van de begroting van de Gemeenschap voor het jaar 1997 betrekking heeft.

▼ **M56**

2 ter. De EVA-staten nemen vanaf 1 augustus 1998 deel aan het volgende communautaire programma:

398 D 1686: Besluit nr. 1686/98/EG van het Europese Parlement en de Raad van 20 juli 1998 tot vaststelling van een communautair actieprogramma betreffende een Europese vrijwilligersdienst voor jongeren (PB L 214 van 31.7.1998, blz. 1).

▼ **M93**

2c. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2000 deel aan ► **M51** de volgende communautaire programma's ◄:

— **399 D 0382:** Besluit 1999/382/EG van de Raad van 26 april 1999 tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma inzake beroepsopleiding „Leonardo da Vinci” (PB L 146 van 11.6.1999, blz. 33), ► **M168** zoals gewijzigd bij:

— **32004 R 0885:** Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1). ◄

▼ **M51**

— **399 D 0051:** Beschikking 1999/51/EG van de Raad van 21 december 1998 inzake de bevordering van Europese trajecten in alternerende beroepsopleidingen, waaronder begrepen het leerlingwezen (PB L 17 van 22.1.1999, blz. 45).

▼ **M53**

— **32000 D 0253:** Besluit nr. 253/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 januari 2000 tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma op onderwijsgebied „Socrates” (PB L 28 van 3.2.2000, blz. 1), ► **M128** zoals gewijzigd bij:

— **32003 D 0451:** Besluit nr. 451/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2003 (PB L 69 van 13.3.2003, blz. 6) ◄

▼ **M146**

— **32004 D 0786:** Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7)

▼ **M168**

- **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M67**

- **32000 D 1031**: Besluit nr. 1031/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 april 2000 tot vaststelling van het communautaire actieprogramma „Jeugd” (PB L 117 van 18.5.2000, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:
 - **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7) ◀

▼ **M168**

- **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M63**

2d. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2000 deel aan de communautaire acties in verband met de volgende in de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2000 opgenomen begrotingslijn:

- **B3-1 0 0 3**: Voorbereidende maatregelen voor het Europees jaar van de talen 2001.

▼ **M91**

2e. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2001 deel aan het volgende programma:

- **32000 D 1934**: Besluit nr. 1934/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juli 2000 tot instelling van het Europees Jaar van de talen 2001 (PB L 232 van 14.9.2000, blz. 1).

▼ **M125**

2f. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2001 deel aan de communautaire acties welke betrekking hebben op volgende in de algemene begroting van de Europese Unie voor de begrotingsjaren 2001, 2002 en 2003 opgenomen begrotingslijnen:

- **B3-1 0 0 0A**: Voorbereidende acties inzake samenwerking op het gebied van onderwijs en jeugdbeleid — Uitgaven voor administratief beheer;
- **B3-1 0 0 0**: Voorbereidende acties inzake samenwerking op het gebied van onderwijs en jeugdbeleid.

▼ **M126**

2g. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2003 deel aan de actie in het kader van:

- **32003 D 0291**: Besluit nr. 291/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 februari 2003 tot instelling van het Europees Jaar van opvoeding door sport 2004 (PB L 43 van 18.2.2003, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:
 - **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7) ◀

▼ **M168**

- **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M140**

2h. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2004 deel aan het volgende programma:

- **32003 D 2317**: Besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (Erasmus Mundus) (2004-2008) (PB L 345 van 31.12.2003, blz. 1).

▼ **M141**

2i. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2004 deel aan het volgende programma:

- **32003 D 2318**: Beschikking nr. 2318/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot goedkeuring van een meerjarenprogramma (2004-2006) voor de doeltreffende integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT) in de onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels in Europa (eLearning-programma) (PB L 345 van 31.12.2003, blz. 9).

▼ **M147**

2j. De EVA-staten nemen, met ingang van 1 januari 2004, deel aan de communautaire acties met betrekking tot de volgende begrotingslijn van de algemene begroting van de Europese Unie voor begrotingsjaar 2004:

- **Begrotingsartikel 15.07.03**: „Proefprojecten voor de participatie van jongeren”.

▼ **M158**

2k. De EVA-staten zullen met ingang van 1 januari 2005 deelnemen aan de volgende ► **M157** ► **C1** programma's ◀ ◀:

- **32004 D 0790**: Besluit nr. 790/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter ondersteuning van organisaties die op Europees niveau actief zijn op het terrein van jeugdzaken (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 24)

▼ **M157**▼ **C1**

- **32004 D 0791**: Besluit nr. 791/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter bevordering van op Europees niveau actieve organisaties en ter ondersteuning van gerichte activiteiten op het gebied van onderwijs en opleiding (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 31).

Het besluit wordt voor de toepassing van deze Overeenkomst als volgt aangepast:

De EVA-staten zullen deelnemen aan de acties 2, 3A, 3B en 3C van het programma

▼ **M166**

- **32004 D 2241**: Beschikking nr. 2241/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende een enkel communautair kader voor transparantie op het gebied van kwalificaties en competenties (Europass) (PB L 390 van 31.12.2004, blz. 6).

▼ **M189**

2l. De EVA-staten nemen, met ingang van 1 januari 2007 deel aan de volgende programma's:

- **32006 D 1719**: Besluit nr. 1719/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van het programma Jeugd in actie voor de periode 2007-2013 (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 30),
- **32006 D 1720**: Besluit nr. 1720/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van een actieprogramma op het gebied van een leven lang leren (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 45).

▼ **M221**

2m. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2009 deel aan de acties 1 en 3 van het volgende programma:

- **32008 D 1298**: Besluit nr. 1298/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 tot invoering van het actieprogramma Erasmus Mundus 2009-2013 voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (PB L 340 van 19.12.2008, blz. 83).

▼ **M270**

2n. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2014 deel aan het volgende programma:

- **32013 R 1288**: Verordening (EU) nr. 1288/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van „Erasmus+”: het programma van de Unie voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport en tot intrekking van Besluiten nr. 1719/2006/EG, nr. 1720/2006/EG en nr. 1298/2008/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 50), ► **M355** gewijzigd bij:
- **32018 R 1475**: Verordening (EU) 2018/1475 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 (PB L 250 van 4.10.2018, blz. 1). ◀

▼ **M357**

- **32019 R 0499**: Verordening (EU) 2019/499 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 tot vaststelling van bepalingen voor de voortzetting van de lopende leermobiliteitsactiviteiten uit hoofde van het Erasmus+-programma vastgelegd door Verordening (EU) nr. 1288/2013, in het kader van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 32).

▼ **M355**

2o. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2019 deel aan het volgende programma:

- **32018 R 1475**: Verordening (EU) 2018/1475 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot vaststelling van het rechtskader van het Europees Solidariteitskorps en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1288/2013, Verordening (EU) nr. 1293/2013 en Besluit nr. 1313/2013/EU (PB L 250 van 4.10.2018, blz. 1).

Liechtenstein en Noorwegen worden vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M356**

2p. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2019 deel aan het volgende Europese kader:

- **32018 D 0646**: Besluit (EU) 2018/646 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 betreffende een gemeenschappelijk kader voor het verstrekken van betere diensten voor vaardigheden en kwalificaties (Europass) en houdende intrekking van Beschikking nr. 2241/2004/EG (PB L 112 van 2.5.2018, blz. 42).

▼ **M369**

2s. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2022 deel aan de actie in het kader van:

- **32021 D 2316**: Besluit (EU) 2021/2316 van het Europees Parlement en de Raad van 22 december 2021 over een Europees Jaar van de Jeugd (2022) (PB L 462 van 28.12.2021, blz. 1).

▼ **M36**

3. ► **M356** Overeenkomstig artikel 82, lid 1, punt a), van de Overeenkomst leveren de EVA-staten een financiële bijdrage aan de in de leden 1, 2, 2 bis, 2 ter, 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i, 2j, 2k, 2l, 2m, 2n, 2o en 2p vermelde programma's en acties. ◀

▼ **B**

4. Zodra hun medewerking aan de programma's, waaraan zij overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), financieel bijdragen, een aanvang neemt, nemen de EVA-Staten ten volle deel aan alle EG-Comités die de EG-Commissie bijstaan bij het beheer of de ontwikkeling van deze programma's.

5. ► **M8** De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de verschillende werkzaamheden van de Gemeenschap, waaronder Eurydice en Arion, waarbij informatie wordt uitgewisseld, in voorkomend geval met inbegrip van contacten en vergaderingen van deskundigen, seminars en conferenties. ◀ Via het Gemengd Comité van de EER of anderszins nemen de overeenkomstsluitende partijen voorts alle andere initiatieven die in dit opzicht passend lijken.

6. ► **M383** a) De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2023 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32019 R 0128**: Verordening (EU) 2019/128 van het Europees Parlement en de Raad van 16 januari 2019 tot oprichting van een Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 337/75 van de Raad (PB L 30 van 31.1.2019, blz. 90).

- b) De EVA-staten dragen financieel aan de in punt a) bedoelde werkzaamheden bij overeenkomstig artikel 82, lid 1, punt a), van en Protocol nr. 32 bij de overeenkomst.
- c) De EVA-staten nemen volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan de raad van bestuur van Cedefop.
- d) In afwijking van artikel 12, lid 2, punt a), en artikel 82, lid 3, punt a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, door de uitvoerend directeur van Cedefop in dienst worden genomen.
- e) In afwijking van artikel 12, lid 2, punt e), artikel 82, lid 3, punt e), en artikel 85, lid 3, van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie, worden de in artikel 129, lid 1, van de EER-overeenkomst bedoelde talen door Cedefop ten aanzien van zijn personeel beschouwd als in artikel 55, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde talen van de Unie.
- f) Cedefop bezit rechtspersoonlijkheid. Het geniet in alle lidstaten de ruimste handelingsbevoegdheid die door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen wordt toegekend.
- g) De EVA-staten kennen Cedefop en zijn personeelsleden gelijkwaardige voorrechten en immuniteiten toe als zijn vervat in het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie.
- h) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van Verordening (EU) 2019/128, eveneens van toepassing voor alle documenten van Cedefop betreffende de EVA-staten. ◀

▼ M110

7. De overeenkomstsluitende partijen streven naar een uitbreiding van de samenwerking in het kader van de communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit:

- **398 H 0561:** Aanbeveling 98/561/EG van de Raad van 24 september 1998 betreffende Europese samenwerking ter waarborging van de kwaliteit in het hoger onderwijs (PB L 270 van 7.10.1998, blz. 56)
- **32001 H 0166:** Aanbeveling 2001/166/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2001 betreffende Europese samenwerking inzake kwaliteitsevaluatie in het schoolonderwijs (PB L 60 van 1.3.2001, blz. 51),

▼ M204

- **32006 H 0961:** Aanbeveling 2006/961/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 over transnationale mobiliteit in het onderwijs en de beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap: Europees Handvest voor kwaliteit bij mobiliteit (PB L 394 van 30.12.2006, blz. 5),
- **32006 H 0962:** Aanbeveling 2006/962/EC van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren (PB L 394 van 30.12.2006, blz. 10).

▼ M216

8. De partijen bij de Overeenkomst streven naar uitbreiding van de samenwerking in het kader van de volgende communautaire besluiten:

- **32008 H 0506(01):** Aanbeveling 2008/C 111/01 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 tot vaststelling van een Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren (PB C 111 van 6.5.2008, blz. 1),

▼ M231

- **32008 H 1213:** Aanbeveling 2008/C 319/03 van de Raad van 20 november 2008 over mobiliteit van jonge vrijwilligers in de Europese Unie (PB C 319 van 13.12.2008, blz. 8),

▼ M232

- **32009 H 0708(01):** Aanbeveling 2009/C 155/01 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 tot vaststelling van een Europees referentiekader voor kwaliteitsborging in beroepsonderwijs en -opleiding (PB C 155 van 8.7.2009, blz. 1),
- **32009 H 0708(02):** Aanbeveling 2009/C 155/02 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 betreffende de invoering van het Europees systeem voor studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET) (PB C 155 van 8.7.2009, blz. 11),

▼ M284

- **32012 H 1222(01):** Aanbeveling 2012/C 398/01 van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren (PB C 398 van 22.12.2012, blz. 1),

▼ M336

- **32017 H 0615:** Aanbeveling van de Raad van 22 mei 2017 inzake het Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren en tot intrekking van de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 tot vaststelling van een Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren (PB C 189 van 15.6.2017, blz. 15),

▼ M349

- **32018 H 0502:** Aanbeveling van de Raad van 15 maart 2018 voor een Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen (PB C 153 van 2.5.2018, blz. 1).

▼B*Artikel 5***Sociaal beleid**

1. Op het gebied van het sociaal beleid houdt de in artikel 79, lid 1, van de Overeenkomst bedoelde dialoog onder meer vergaderingen in, met inbegrip van contacten tussen deskundigen, het onderzoek van kwesties van onderling belang op specifieke gebieden, de uitwisseling van informatie over activiteiten van de overeenkomstsluitende partijen, het opmaken van de balans van de samenwerking en gemeenschappelijke activiteiten zoals seminars en conferenties,

2. De overeenkomstsluitende partijen streven met name naar de versteviging van samenwerking in het kader van communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit de volgende communautaire besluiten:

— **388 Y 0203:** Resolutie van de Raad van 21 december 1987 betreffende de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid op de arbeidsplaats (PB nr. C 28 van 3.2.1988, blz. 3).

— **391 Y 0531:** Resolutie van de Raad van 21 mei 1991 betreffende het derde communautaire actieprogramma op middellange termijn inzake gelijke kansen voor vrouwen en mannen (1991-1995) (PB nr. C 142 van 31.5.1991, blz. 1).

▼M22

— **395 D 0593:** Besluit 95/593/EG van de Raad van 22 december 1995 betreffende een communautair actieprogramma op middellange termijn inzake gelijke kansen voor mannen en vrouwen (1996-2000) (PB nr. L 335 van 30.12.1995, blz. 37).

De EVA-staten nemen aan bedoeld communautair actieprogramma deel in overeenstemming met de bepalingen opgenomen in aanhangsel 2 bij genoemd protocol.

▼B

— **390 Y 627(06):** Resolutie van de Raad van 29 mei 1990 betreffende maatregelen voor bijstand aan langdurig werklozen (PB nr. C 157 van 27.6.1990, blz. 4).

— **386 X 0379:** Aanbeveling 86/379/EEG van de Raad van 24 juli 1986 betreffende de werkgelegenheid voor gehandicapten in de Gemeenschap (PB nr. L 225 van 12.8.1986, blz. 43).

— **389 D 0457:** Besluit 89/457/EEG van de Raad van 18 juli 1989 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op middellange termijn betreffende de economische en maatschappelijke integratie van groepen economisch en sociaal kansarmen (PB nr. L 224 van 2.8.1989, blz. 10),

3. De EVA-Staten nemen vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst deel aan de communautaire acties ten behoeve van ouderen⁽¹⁾.

De EVA-Staten leveren overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder b), van de Overeenkomst een financiële bijdrage.

De EVA-Staten nemen ten volle deel aan de EG-Comités die de EG-Commissie bijstaan bij het beheer of de ontwikkeling van het programma, met uitzondering van kwesties die de verdeling van geldmiddelen van de EG tussen haar Lid-Staten betreffen.

▼M13

4. De EVA-Staten nemen in 1995 deel aan de communautaire acties ten behoeve van gehandicapten in overeenstemming met het werkprogramma dat is opgenomen in aanhangsel 1 bij dit Protocol. De financiële bijdrage van de EVA-Staten tijdens deze periode is in overeenstemming met het deel „Budgettaire aspecten” van dat werkprogramma.

⁽¹⁾ **391 D 0049:** Besluit 91/49/EEG van de Raad van 26 november 1991 (PB nr. L 28 van 2.2.1991, blz. 29) ► **M8** Ten aanzien van Besluit 91/49/EEG van de Raad wordt overeengekomen dat de EVA-Staten met ingang van 1 januari 1994 bijdragen in de administratiekosten die verband houden met de vervolgmaatregelen van de Gemeenschap uit hoofde van begrotingslijn B3-4104 „Acties ten behoeve van ouderen”. ◀

▼ **M251**

5. De EVA-staten nemen deel aan de communautaire programma's en acties bedoeld in lid 8, eerste en tweede streepje, met ingang van 1 januari 1996, aan het programma bedoeld in lid 8, derde streepje, met ingang van 1 januari 2000, aan het programma bedoeld in lid 8, vierde streepje, met ingang van 1 januari 2001, aan de programma's bedoeld in lid 8, vijfde en zesde streepje, met ingang van 1 januari 2002, aan de programma's bedoeld in lid 8, zevende en achtste streepje, met ingang van 1 januari 2004, aan de programma's bedoeld in lid 8, negende, tiende en elfde streepje, met ingang van 1 januari 2007 ► **M254** , aan het programma bedoeld in lid 8, twaalfde streepje, met ingang van 1 januari 2009 ► **M275** , en aan de maatregelen die gefinancierd worden uit de in lid 12 bedoelde begrotingsonderdelen voor de begrotingsjaren 2012 en 2013, met ingang van 1 januari 2012, alsook aan de maatregelen die gefinancierd worden uit de in lid 13 bedoelde begrotingsonderdelen voor ► **M306** de financiële jaren 2014► **M314** , 2015► **M329** , 2016► **M342** , 2017► **M359** , 2018 ► **M379** , 2019 en 2020 ◄ ◄ ◄ ◄ ◄ ► **M367** boekjaren 2021 en 2022 ◄, met ingang van 1 januari 2014 ◄◄ en aan het programma bedoeld in lid 8, dertiende streepje, met ingang van 1 januari 2012 ► **M280** , in het programma bedoeld in het veertiende streepje, met ingang van 1 januari 2014 ◄ ► **M346** , in het programma bedoeld in het vijftiende streepje, met ingang van 1 januari 2018 ◄.

▼ **M13**

6. Met ingang van die datum dragen de EVA-Staten overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten voor de in ► **M275** leden 8, 12 en 13 ◄ bedoelde programma's en acties.

7. Vanaf de aanvang van de samenwerking in de in ► **M275** leden 8, 12 en 13 ◄ bedoelde programma's en acties, nemen de EVA-Staten ten volle deel aan de raadgevende comités die de Commissie van de Europese Gemeenschappen bijstaan bij het beheer of het uitwerken van deze programma's en acties.

8. De overeenkomstsluitende partijen streven met name naar hechtere samenwerking in het kader van communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit de volgende communautaire besluiten:

— **393 D 0136**: Besluit 93/136/EEG van de Raad van 25 februari 1993 tot vaststelling van een derde communautair actieprogramma ten behoeve van gehandicapten (Helios II 1993-1996) (PB nr. L 56 van 9.3.1993, blz. 30).

— **394 D 0782**: Besluit 94/782/EG van de Raad van 6 december 1994 betreffende de voortzetting van het Handynet-systeem in het kader van de tot nog toe ondernomen activiteiten betreffende de eerste module „Technische hulpmiddelen” (PB nr. L 316 van 9.12.1994, blz. 42).

▼ **M54**

— **32000 D 0293**: Besluit nr. 293/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 januari 2000 tot vaststelling van een communautair actieprogramma (het programma Daphne) (2000-2003) betreffende preventieve maatregelen ter bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen (PB L 34 van 9.2.2000, blz. 1).

▼ **M104**

— **32001 D 0051**: Beschikking 2001/51/EG van de Raad van 20 december 2000 betreffende het programma in verband met de communautaire strategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2001-2005) (PB L 17 van 19.1.2001, blz. 22), ► **M175** zoals gewijzigd bij:

— **32005 D 1554**: Beschikking nr. 1554/2005/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 (PB L 255 van 30.9.2005, blz. 9). ◄

▼ **M114**

— **32001 D 0903**: Besluit 2001/903/EG van de Raad van 3 december 2001 betreffende het Europees Jaar van personen met een handicap 2003 (PB L 335 van 19.12.2001, blz. 15).

▼ **M115**

- **32002 D 0050:** Besluit nr. 50/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 december 2001 tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter aanmoediging van samenwerking tussen lidstaten bij de bestrijding van sociale uitsluiting (PB L 10 van 12.1.2002, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:
- **32004 D 0786:** Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7). ◀

▼ **M132**

- **32000 D 0750:** Besluit 2000/750/EG van de Raad van 27 november 2000 tot vaststelling van een communautair actieprogramma ter bestrijding van discriminatie (2001-2006) (PB L 303 van 2.12.2000, blz. 23).

▼ **M152**

- **32004 D 0803:** Besluit nr. 803/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot vaststelling van een communautair actieprogramma (2004-2008) ter voorkoming en bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en ter bescherming van slachtoffers en risicogroepen (DAPHNE II-programma) (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 1).

▼ **M183**

- **32006 D 0771:** Besluit nr. 771/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen (2007) — Naar een rechtvaardige samenleving (PB L 146 van 31.5.2006, blz. 1).

▼ **M190**

- **32006 D 1672:** Besluit nr. 1672/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit — Progress (PB L 315 van 15.11.2006, blz. 1), gerectificeerd in PB L 65 van 3.3.2007, blz. 12.

▼ **M200**

- **32007 D 0779:** Besluit nr. 779/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 tot vaststelling van een specifiek programma ter voorkoming en bestrijding van geweld tegen kinderen, jongeren en vrouwen en ter bescherming van slachtoffers en risicogroepen voor de periode 2007-2013 (het Daphne III-programma) als onderdeel van het algemene programma Grondrechten en justitie (PB L 173 van 3.7.2007, blz. 19).

▼ **M222**

- **32008 D 1098:** Besluit nr. 1098/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 inzake het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting (2010) (PB L 298 van 7.11.2008, blz. 20).

▼ **M251**

- **32011 D 0940:** Besluit nr. 940/2011/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2011 betreffende het Europees Jaar voor actief ouder worden en solidariteit tussen de generaties (2012) (PB L 246 van 23.9.2011, blz. 5).

▼ **M280**

- **32013 R 1381:** Verordening (EU) nr. 1381/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een programma „Rechten, gelijkheid en burgerschap” voor de periode 2014-2020 (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 62).

Liechtenstein neemt alleen deel aan de activiteiten in het kader van de begrotingsonderdelen 33 01 04 01 — Ondersteunende uitgaven voor rechten en burgerschap en 33 02 02 — Bestrijding van discriminatie en bevordering van gelijkheid.

Noorwegen wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M346**

- **32017 D 0864:** Besluit (EU) 2017/864 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 over het Europees Jaar van het cultureel erfgoed (2018) (PB L 131 van 20.5.2017, blz. 1).

▼B

► **M13** 9. ◀ Het Gemengd Comité van de EER geeft de nodige beschikkingen om de samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen bij toekomstige programma's en activiteiten van de Europese Gemeenschap op sociaal gebied te vergemakkelijken.

► **M13** 10. ◀ De overeenkomstsluitende partijen moedigen passende samenwerking tussen de bevoegde organisaties, instellingen en andere organen op hun respectieve grondgebieden aan wanneer dit een bijdrage levert aan de versteviging en verbreding van de samenwerking. Dit geldt met name voor terreinen waarop de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden ⁽¹⁾ werkzaam is.

▼M230

11. a) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk („het Agentschap”), dat is opgericht bij het volgende communautaire besluit:

— **31994 R 2062**: Verordening (EG) nr. 2062/94 van de Raad van 18 juli 1994 tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (PB L 216 van 20.8.1994, blz. 1), gewijzigd bij:

— **31995 R 1643**: Verordening (EG) nr. 1643/95 van de Raad van 29 juni 1995 (PB L 156 van 7.7.1995, blz. 1),

— **32003 R 1654**: Verordening (EG) nr. 1654/2003 van de Raad van 18 juni 2003 (PB L 245 van 29.9.2003, blz. 38),

— **32005 R 1112**: Verordening (EG) nr. 1112/2005 van de Raad van 24 juni 2005 (PB L 184 van 15.7.2005, blz. 5).

b) De EVA-staten dragen financieel aan de onder a) bedoelde werkzaamheden bij, overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst en Protocol 32 bij dezelfde Overeenkomst.

c) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van de raad van bestuur en hebben binnen deze raad dezelfde rechten en plichten als de EU-lidstaten, met uitzondering van stemrecht.

⁽¹⁾ **375 R 1365**: Verordening (EEG) nr. 1365/75 van de Raad van 26 mei 1975 betreffende de oprichting van een Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (PB nr. L 139 van 30.5.1975, blz. 1), gewijzigd bij:

— **1 79 H**: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en aanpassing van de Verdragen - Toetreding van de Helleense Republiek (PB nr. L 291 van 19.11.1979, blz. 111)

— **1 85 I**: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en aanpassing van de Verdragen - Toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek (PB nr. L 302 van 15.11.1985, blz. 170)

▼M161

— **1 94 N**: Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB C 241 van 29.8.1994, blz. 21, zoals aangepast in PB L 1 van 1.1.1995, blz. 1)

▼M135

— Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassingen van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd op 16 april 2003.

▼ **M230**

- d) De EVA-staten stellen binnen zes maanden na de inwerking-treding van Besluit nr. 160/2009 van 4 december 2009 van het Gemengd Comité van de EER het Agentschap in kennis van de voornaamste componenten van hun nationale informatienetwerken inzake de gezondheid en de veiligheid op het werk, als vastgesteld in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 2062/94, met de wijzigingen daarop.
- e) De EVA-staten dragen er in het bijzonder zorg voor om binnen de onder d) vastgelegde periode de instellingen aan te wijzen voor het coördineren en/of het doorsturen naar het Agentschap van de op nationaal niveau bijeengebrachte informatie.
- f) De EVA-staten stellen het Agentschap tevens in kennis van de naam van de op hun nationaal grondgebied gevestigde instellingen die met het Agentschap kunnen samenwerken met betrekking tot een aantal onderwerpen die van bijzonder belang zijn en die derhalve zouden kunnen fungeren als thematisch centrum van het netwerk.
- g) Binnen drie maanden na de ontvangst van de onder d), e) en f) bedoelde informatie evalueert de raad van bestuur de voornaamste bestanddelen van het netwerk teneinde rekening te houden met de deelname van de EVA-staten.
- h) Het Agentschap bezit rechtspersoonlijkheid. Het geniet in alle lidstaten de ruimste handelingsbevoegdheid die door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen wordt toegekend.
- i) Voor het Agentschap en zijn personeel zullen de EVA-staten het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen toepassen.
- j) In afwijking van artikel 12, lid 2, onder a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen, zoals vastgesteld bij Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad ⁽¹⁾ kunnen onderdanen van de EVA-staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, op basis van een contract door de uitvoerend directeur van het Agentschap in dienst worden genomen.
- k) Op grond van artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen) van toepassing op dit lid.
- l) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie ⁽²⁾ is, voor de toepassing van Verordening (EEG) nr. 2062/94, eveneens van toepassing voor alle documenten van het Agentschap betreffende de EVA-staten.

▼ **M254**

12. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2012 deel aan de maatregelen die gefinancierd worden uit de volgende begrotingsonderdelen die in de algemene begroting van de Europese Unie voor ► **M261** de begrotingsjaren 2012 en 2013 ◀ zijn opgenomen:

— **begrotingsonderdeel 04 01 04 08:** „Vrij verkeer van werknemers, coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en maatregelen ten behoeve van migranten, met inbegrip van migranten uit derde landen — Uitgaven voor administratief beheer”,

⁽¹⁾ PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

▼ **M254**

- **begrotingsonderdeel 04 03 05:** „Vrij verkeer van werknemers, coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en maatregelen ten behoeve van migranten, met inbegrip van migranten uit derde landen”.

▼ **M275**

13. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2014 deel aan de maatregelen die gefinancierd worden uit de volgende begrotingsonderdelen die in de algemene begroting van de Europese Unie voor ► **M306** de financiële jaren 2014 ► **M314** , 2015 ► **M329** , 2016 ► **M342** , 2017 ► **M359** , 2018 ► **M379** , 2019 en 2020 ◄ ◄ ◄ ► **M367** boekjaren 2021 en 2022 ◄ ◄ ◄ ◄ zijn opgenomen:

- **Begrotingsonderdeel 04 03 01 03:** „Vrij verkeer van werknemers, coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en maatregelen ten behoeve van migranten, met inbegrip van migranten uit niet-lidstaten”.

▼ **B***Artikel 6***Consumentenbescherming**

1. Op het gebied van de consumentenbescherming trachten de overeenkomstsluitende partijen de onderlinge dialoog op alle passende manieren te versterken, om na te gaan op welke gebieden en bij welke werkzaamheden nauwere samenwerking zou kunnen bijdragen tot het bereiken van hun doelstellingen.

2. De overeenkomstsluitende partijen streven naar hechtere samenwerking in het kader van communautaire werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende communautaire besluiten, met name door te zorgen voor invloed en deelneming van de consument:

▼ **M8**

- **392 Y 0723:** Resolutie van de Raad van 13 juli 1992 betreffende toekomstige prioriteiten voor de ontwikkeling van het beleid inzake consumentenbescherming (PB nr. C 186 van 23.7.1992, blz. 1)
- **593 DC 0378:** Tweede drijarenplan van de Commissie 1993-1995

▼ **B**

- **388 Y 1117(01):** Resolutie van de Raad van 4 november 1988 over de verbetering van de deelneming van de consument aan de normalisatie (PB nr. C 293 van 17.11.1988, blz. 1).

▼ **M94**

3. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2000 deel aan de communautaire activiteiten die voortvloeien uit volgend besluit en de daarvan afgeleide besluiten:

- **399 D 0283:** Besluit nr. 283/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 januari 1999 tot vaststelling van een algemeen kader voor communautaire activiteiten ten behoeve van de consumenten (PB L 34 van 9.2.1999, blz. 1).

▼ **M145**

De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2004 deel aan de communautaire activiteiten die voortvloeien uit volgend besluit en de daarvan afgeleide besluiten:

- **32004 D 0020:** Besluit nr. 20/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 december 2003 tot vaststelling van een algemeen kader voor de financiering van communautaire acties ter ondersteuning van het consumentenbeleid in de periode 2004-2007 (PB L 5 van 9.1.2004, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:
- **32004 D 0786:** Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7). ◄

▼ M191

3 bis. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2007 deel aan het volgende programma:

- **32006 D 1926**: Besluit nr. 1926/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op het gebied van consumentenbeleid (2007-2013), PB L 404 van 30.12.2006, blz. 39.

▼ M290

3 ter. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2014 deel aan het volgende programma:

- **32014 R 0254**: Verordening (EU) nr. 254/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot vaststelling van een meerjarig consumentenprogramma voor de jaren 2014-2020 en tot intrekking van Besluit nr. 1926/2006/EG (PB L 84 van 20.3.2014, blz. 42).

De kosten voor activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 1 januari 2014, kunnen in aanmerking komen voor subsidie met ingang van de aanvangsdatum van de activiteit in het kader van de betrokken subsidieovereenkomst of het betrokken subsidiebesluit, mits Besluit nr. 251/2014 van het Gemengd Comité van de EER van 13 november 2014 in werking treedt voor het einde van de activiteit.

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ M94

4. ► **M290** Overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de EER-overeenkomst dragen de EVA-staten financieel bij aan de in de leden 3, 3 bis en 3 ter bedoelde activiteiten. ◀

5. ► **M290** De EVA-staten worden van bij de aanvang van de samenwerking betreffende de in de leden 3, 3 bis en 3 ter bedoelde activiteiten volledig betrokken, evenwel zonder stemrecht, bij de werkzaamheden van de comités en andere organen welke de Commissie bij het beheer of de nadere uitwerking van deze activiteiten bijstaan. ◀

▼ B*Artikel 7***▼ M106****Ondernemingen, ondernemerschap, en midden- en kleinbedrijf****▼ B**

1. Samenwerking op het gebied van kleine en middel grote ondernemingen wordt met name bevorderd in het kader van acties van de Europese Gemeenschap:

- ten einde buitensporige administratieve, financiële en wettelijke beperkingen voor het bedrijfsleven uit de weg te ruimen;
- ten einde ondernemingen, en met name kleine en middelgrote ondernemingen, informatie te verschaffen over en bijstand te verlenen bij beleidsmaatregelen en programma's die voor hen van belang kunnen zijn;
- ten einde samenwerking en partnerschap tussen ondernemingen, en met name kleine en middelgrote ondernemingen, uit verschillende regio's van de Europese Economische Ruimte aan te moedigen.

▼ M8

2. De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de in lid 5 bedoelde communautaire programma's en acties.

▼ **M8**

3. De EVA-Staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten voor de in ► **M315** dit artikel ◀ bedoelde programma's en acties.
4. Vanaf de aanvang van de samenwerking in het kader van de in ► **M315** dit artikel ◀ bedoelde programma's en acties nemen de EVA-Staten ten volle deel aan de EG-Comités die de Commissie van de EG bijstaan bij het beheer of het uitwerken van deze programma's en acties.
5. De overeenkomstsluitende partijen streven met name naar hechtere samenwerking in het kader van communautaire werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende communautaire besluiten:

— **393 D 0379**: Besluit 93/379/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende een meerjarenprogramma van communautaire acties ter versterking van de prioritaire krachtlijnen en ter verzekering van de continuïteit en de consolidatie van het beleid ten aanzien van de ondernemingen, in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf, in de Gemeenschap (PB nr. L 161 van 2.7.1993, blz. 68);

▼ **M34**

— **397 D 0015**: Besluit 97/15/EG van de Raad van 9 december 1996 betreffende een derde meerjarenprogramma voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) in de Europese Unie (1997-2000) (PB L 6 van 10.1.1997, blz. 25);

▼ **M8**

- **389 Y 1007(01)**: Resolutie van de Raad van 26 september 1989 betreffende de ontwikkeling van de toelevering in de Gemeenschap (PB nr. C 254 van 7.10.1989, blz. 1);
- **390 X 0246**: Aanbeveling van de Raad van 28 mei 1990 betreffende de tenuitvoerlegging van een beleid van administratieve vereenvoudiging voor het midden- en kleinbedrijf in de Lid-Staten (PB nr. L 141 van 2.6.1990, blz. 55);
- **393 Y 1203(01)**: Resolutie van de Raad van 22 november 1993 betreffende de versterking van het concurrentievermogen van het bedrijfsleven, met name het midden- en kleinbedrijf en de ambachtelijke sector, en de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de Gemeenschap (PB nr. C 326 van 3.12.1993, blz. 1);

▼ **M74**

— **398 D 0347**: Besluit 98/347/EG van de Raad van 19 mei 1998 betreffende maatregelen voor financiële bijstand aan innoverende en werkgelegenheidschepende kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) — Het groei- en werkgelegenheidsinitiatief (PB L 155 van 29.5.1998, blz. 43), voorzover het gaat om in de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen opgenomen activiteiten welke betrekking hebben op begrotingslijn B5-5 1 1 (Europese Joint Ventures);

▼ **M106**

- **32000 D 0819**: Beschikking 2000/819/EG van de Raad van 20 december 2000 betreffende een meerjarenprogramma voor ondernemingen en ondernemerschap, met name voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) (2001-2005) (PB L 333 van 29.12.2000, blz. 84) ► **M135** , zoals gewijzigd bij:
 - Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassingen van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd op 16 april 2003; ◀

▼ **M163**

— **32004 D 0593**: Beschikking nr. 593/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 juli 2004 (PB L 268 van 16.8.2004, blz. 3);

▼ **M176**

— **32005 D 1776**: Besluit nr. 1776/2005/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 september 2005 (PB L 289 van 3.11.2005, blz. 14);

▼ **M135**

- Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassingen van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, goedgekeurd op 16 april 2003;

▼ **M192**

- **32006 D 1639**: Besluit nr. 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot vaststelling van een kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie (2007-2013) (PB L 310 van 9.11.2006, blz. 15);

▼ **M276**

- **32013 R 1287**: Verordening (EU) nr. 1287/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van een programma voor het concurrentievermogen van ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen (COSME) (2014-2020) en tot intrekking van Besluit nr. 1639/2006/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 33).

Liechtenstein en Noorwegen worden vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M148**

- De EVA-staten nemen, met ingang van 1 januari 2004, deel aan de communautaire acties met betrekking tot de volgende begrotingslijnen in de algemene begroting van de Europese Unie voor de begrotings ►**M264** begrotingsjaren 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013 ◀:

- **Begrotingslijn 12.01.04.01**: „Tenuitvoerlegging en ontwikkeling van de interne markt — Uitgaven voor administratief beheer”,

- **Begrotingslijn 12.02.01**: „Tenuitvoerlegging en ontwikkeling van de interne markt”.

▼ **M179**

- De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2006 deel aan de communautaire werkzaamheden in het kader van onderstaande begrotingslijn die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar ►**M264** begrotingsjaren 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013 ◀ is opgenomen:

▼ **M213**

- **Begrotingslijn 02.03.01**: „Werking en ontwikkeling van de interne markt, met name op de gebieden van kennisgeving, certificering en sectorale harmonisatie”.

- De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2008 deel aan de communautaire werkzaamheden in het kader van onderstaande begrotingslijn die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar ►**M264** begrotingsjaren 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013 ◀ is opgenomen:

- **Begrotingslijn 02.01.04.01**: „Werking en ontwikkeling van de interne markt, met name op de gebieden van kennisgeving, certificering en sectorale harmonisatie — Uitgaven voor administratief beheer”.

▼ **M289**

9. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2014 deel aan de Unieacties in het kader van onderstaande begrotingsonderdelen die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar 2014 zijn opgenomen:

- **Begrotingslijn 02.03.01**: „Werking en ontwikkeling van de interne markt, met name op de gebieden van kennisgeving, certificering en sectorale harmonisatie”;
- **Begrotingslijn 12.02.01**: „Tenuitvoerlegging en ontwikkeling van de interne markt”.

De kosten voor activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 1 januari 2014, komen in aanmerking voor subsidie onder dezelfde voorwaarden als de kosten die worden gemaakt door in de EU-lidstaten gevestigde entiteiten, mits Besluit nr. 250/2014 van het Gemengd Comité van de EER van 13 november 2014 in werking treedt voor het einde van de actie.

▼ **M308**

10. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2015 deel aan de Unieacties in het kader van onderstaande begrotingsonderdelen die in de algemene begroting van de Europese Unie voor het boekjaar 2015 zijn opgenomen:

- **Begrotingsonderdeel 02 03 01**: „Werking en ontwikkeling van de interne markt, met name op het gebied van kennisgeving, certificering en sectorale harmonisatie”;
- **Begrotingsonderdeel 12 02 01**: „Tenuitvoerlegging en ontwikkeling van de interne markt”.

▼ **M315**

12. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2016 deel aan de Unieacties in het kader van het onderstaande begrotingsonderdeel dat in de algemene begroting van de Europese Unie voor ►**M321** de boekjaren 2016 ►**M347** , 2017 ►**M360** , 2018 ►**M380** , 2019 en 2020 ◄ ◄ ◄ ◄ is opgenomen:

- **Begrotingsonderdeel 12 02 01**: „Tenuitvoerlegging en ontwikkeling van de interne markt voor financiële diensten”.

▼ **M316**

12. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2016 deel aan de Unieacties in het kader van het onderstaande begrotingsonderdeel dat in de algemene begroting van de Europese Unie voor ►**M330** de boekjaren 2016 en 2017 ◄►**M361** , 2018 ►**M381** , 2019 en 2020 ◄ ◄ is opgenomen:

- **Begrotingsonderdeel 02 03 01**: „Werking en ontwikkeling van de interne markt voor goederen en diensten”.

▼ **M317**

13. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2016 deel aan de Unieacties in het kader van het onderstaande begrotingsonderdeel dat in de algemene begroting van de Europese Unie voor ►**M322** de boekjaren 2016 ►**M348** , 2017 ►**M362** , 2018 ►**M382** , 2019 en 2020 ◄ ◄ ◄ ◄:

- **Begrotingsonderdeel 33 02 03 01**: „Vennootschapsrecht”.

▼ **M330**

14. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2017 deel aan EU-acties in het kader van het onderstaande begrotingsonderdeel dat in de algemene begroting van de Europese Unie voor ►**M347** de financiële jaren 2017 ►**M361** , 2018 ►**M381** , 2019 en 2020 ◄ ◄ ◄ is opgenomen:

- **Begrotingsonderdeel 02 03 04**: „Instrumenten voor het bestuur van de interne markt”.

▼ **M8***Artikel 8***Toerisme**

1. De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de in lid 4 bedoelde communautaire programma's en acties.

2. De EVA-Staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten voor de in lid 4 bedoelde programma's en acties.

▼ **M8**

3. Vanaf de aanvang van de samenwerking in het kader van de in lid 4 bedoelde programma's en acties nemen de EVA-Staten ten volle deel aan de EG-Comités die de Commissie van de EG bijstaan bij het beheer of het uitwerken van deze programma's en acties.

4. De overeenkomstsluitende partijen streven met name naar hechtere samenwerking in het kader van communautaire werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit het volgende communautair besluit:

— **392 D 0421:** Besluit 92/421/EEG van de Raad van 13 juli 1992 betreffende een actieprogramma van de Gemeenschap op het gebied van toerisme (PB nr. L 231 van 13.8.1992, blz. 26).

*Artikel 9***Audiovisuele sector**

1. De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de in lid 4 bedoelde communautaire programma's en acties.

2. De EVA-Staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten voor de in lid 4 bedoelde programma's en acties.

3. Vanaf de aanvang van de samenwerking in het kader van de in lid 4 bedoelde programma's en acties nemen de EVA-Staten ten volle deel aan de EG-Comités die de Commissie van de EG bijstaan bij het beheer of het uitwerken van deze programma's en acties.

4. De overeenkomstsluitende partijen streven met name naar hechtere samenwerking in het kader van communautaire werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit ► **M20** de volgende communautaire besluiten ◀:

— **390 D 0685:** Besluit 90/685/EEG van de Raad van 21 december 1990 betreffende de tenuitvoerlegging van een actieprogramma ter bevordering van de ontwikkeling van de audiovisuele industrie in Europa (Media) (1991-1995) (PB nr. L 380 van 31.12.1990, blz. 37)

▼ **M20**

— **395 D 0563:** Besluit 95/563/EG van de Raad van 10 juli 1995 betreffende een programma ter bevordering van de ontwikkeling en de distributie van Europese audiovisuele werken (Media II — Ontwikkeling en distributie) (1996-2000) (PB nr. L 321 van 30. 12. 1995, blz. 25)

— **395 D 0564:** Besluit 95/564/EG van de Raad van 22 december 1995 betreffende de tenuitvoerlegging van een opleidingsprogramma voor de vakmensen van de Europese audiovisuele-programma-industrie (Media II — Opleiding) (PB nr. L 321 van 30. 12. 1995, blz. 33);

▼ **M102**

— **32001 D 0163:** Besluit nr. 163/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 januari 2001 betreffende de uitvoering van een opleidingsprogramma voor vakmensen van de Europese audiovisuele programma-industrie (Media-opleiding) (2001-2005) (PB L 26 van 27.1.2001, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0786:** Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7) ◀

▼ **M165**

— **32004 D 0845:** Besluit nr. 845/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 (PB L 157 van 30.4.2004, blz. 1), zoals gerectificeerd in PB L 195 van 2.6.2004, blz. 1

▼ **M168**

— **32004 R 0885:** Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M102**

- **32000 D 0821**: Besluit 2000/821/EG van de Raad van 20 december 2000 betreffende de uitvoering van een programma ter aanmoediging van de ontwikkeling, de distributie en de promotie van Europese audiovisuele werken (Media Plus — Ontwikkeling, distributie en promotie) (2001-2005) (PB L 336 van 30.12.2000, blz. 82), ► **M165** zoals gewijzigd bij:
- **32004 D 0846**: Besluit nr. 846/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 (PB L 157 van 30.4.2004, blz. 4), zoals gerectificeerd in PB L 195 van 2.6.2004, blz. 2. ◀

▼ **M168**

- **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M193**

- **32006 D 1718**: Besluit nr. 1718/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 betreffende de uitvoering van een programma ter ondersteuning van de Europese audiovisuele sector (Media 2007) (PB L 327 van 24.11.2006, blz. 12.), gerectificeerd in PB L 31 van 6.2.2007, blz. 10.

▼ **M244**

- **32009 D 1041**: Besluit nr. 1041/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een samenwerkingsprogramma met vakmensen uit derde landen op audiovisueel gebied (Media Mundus) (PB L 288 van 4.11.2009, blz. 10).

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M271**

- **32013 R 1295**: Verordening (EU) nr. 1295/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2014-2020) en tot intrekking van de Besluiten nr. 1718/2006/EG, nr. 1855/2006/EG en nr. 1041/2009/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 221) ► **M339**, gewijzigd bij:
- **32018 R 0596**: Verordening (EU) 2018/596 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 (PB L 103 van 23.4.2018, blz. 1). ◀

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **B***Artikel 10***Burgerbescherming**

1. De overeenkomstsluitende partijen streven naar hechtere samenwerking in het kader van de communautaire werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit Resolutie 89/223/EEG van de Raad en de vertegenwoordigers van de Lid-Staten in het kader van de Raad bijeen van 13 februari 1989 betreffende de nieuwe ontwikkelingen van de communautaire samenwerking op het gebied van de burgerbescherming (PB nr. C 44 van 23.2.1989, blz. 3).

2. De EVA-Staten zorgen ervoor dat het nummer 112 op hun grondgebied wordt ingevoerd als het gemeenschappelijk Europees oproepnummer voor hulpdiensten overeenkomstig de bepalingen van Beschikking 91/396/EEG van de Raad van 29 juli 1991 inzake de invoering van een gemeenschappelijk Europees oproepnummer voor hulpdiensten (PB nr. L 217 van 6.8.1991, blz. 31).

▼ **M41**

- 3. De overeenkomstsluitende partijen streven naar een versterking van de samenwerking met het oog op verbetering van de onderlinge hulp binnen de Europese Economische Ruimte bij natuurrampen en technische rampen, in het kader van de communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit ► **M55** de volgende communautaire besluiten ◀:
- **491 Y 0727(01)**: Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 8 juli 1991 betreffende de verbetering van de onderlinge hulp tussen lidstaten bij natuurrampen en technische rampen (PB C 198 van 27.7.1991, blz. 1).

▼ **M41**

4. De overeenkomstsluitende partijen streven in het bijzonder naar een versterking van de samenwerking in het kader van de communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit ► **M55** de volgende communautaire besluiten ◀:

— **494 Y 1110(01)**: Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 31 oktober 1994 inzake de versterking van de communautaire samenwerking op het gebied van de civiele bescherming (PB C 313 van 10.11.1994, blz. 1).

▼ **M73**

5. ► **M116** De EVA-Staten nemen deel aan de in lid 8 bedoelde communautaire actieprogramma's en mechanismen. ◀

6. De EVA-staten leveren met betrekking tot de ► **M116** communautaire actieprogramma's en mechanismen ◀ bedoeld in lid 8 een financiële bijdrage overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de overeenkomst.

7. De EVA-staten nemen deel aan alle werkzaamheden van ► **M55** de comités ◀ die de Commissie van de Europese Gemeenschappen bijstaan in het beheer, de uitwerking en de tenuitvoerlegging van de in lid 8 bedoelde ► **M116** communautaire actieprogramma's en mechanismen ◀.

8. ► **M116** Dit artikel heeft betrekking op volgende communautaire besluiten evenals de daarvan afgeleide besluiten:

a) Communautaire besluiten welke in werking treden op of vóór 1 januari 2000: ◀

— **398 D 0022**: Beschikking 98/22/EG van de Raad van 19 december 1997 tot invoering van een communautair actieprogramma voor civiele bescherming (PB L 8 van 14.1.1998, blz. 20);

▼ **M55**

— **399 D 0847**: Beschikking 1999/847/EG van de Raad van 9 december 1999 betreffende een communautair actieprogramma voor civiele bescherming (PB L 327 van 21.12.1999, blz. 53), ► **M167** ► **C2** zoals gewijzigd bij:

— **32005 D 0012**: Beschikking 2005/12/EG van de Raad van 20 december 2004 tot wijziging van Beschikking 1999/847/EG betreffende de verlenging van een communautair actieprogramma voor civiele bescherming (PB L 6 van 8.1.2005, blz. 7). ◀ ◀

▼ **M116**

b) ► **M206** Communautaire besluiten die van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2008:

— **32007 D 0779**: Beschikking 2007/779/EG, Euratom van de Raad van 8 november 2007 tot vaststelling van een communautair mechanisme voor civiele bescherming (herschikking) (PB L 314 van 1.12.2007, blz. 9). ◀

▼ **M197**

c) Communautaire besluiten die van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2007:

— **32007 D 0162**: Beschikking 2007/162/EG, Euratom van de Raad van 5 maart 2007 tot instelling van een financieringsinstrument voor civiele bescherming (PB L 71 van 10.3.2007, blz. 9).

▼ **M277**

d) Communautaire besluiten die van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2014:

— **32013 D 1313**: Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 924).

▼ **M277**

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma, ► **M355** gewijzigd bij:

- **32018 R 1475**: Verordening (EU) 2018/1475 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 (PB L 250 van 4.10.2018, blz. 1). ◀

▼ **M363**

- **32019 D 0420**: Besluit (EU) 2019/420 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2019 tot wijziging van Besluit nr. 1313/2013/EU betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming (PB L 77I van 20.3.2019, blz. 1).

▼ **M247**

9. a) De overeenkomstsluitende partijen zullen samenwerken op de gebieden die onder de volgende richtlijn vallen:
 - **32008 L 0114**: Richtlijn 2008/114/EG van de Raad van 8 december 2008 inzake de identificatie van Europese kritieke infrastructuren, de aanmerking van infrastructuren als Europese kritieke infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren (PB L 345 van 23.12.2008, blz. 75).
- b) Met het oog op de verwezenlijking van de in Richtlijn 2008/114/EG omschreven doeleinden zullen de overeenkomstsluitende partijen gebruikmaken van de passende vormen van samenwerking die worden vermeld in artikel 80 van de Overeenkomst.
- c) Krachtens artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen), met uitzondering van de delen 1 en 2 van hoofdstuk 3, van toepassing op dit lid.

▼ **M8***Artikel 11***Vergemakkelijken van de handel**

1. De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de in lid 4 bedoelde communautaire programma's en acties overeenkomstig artikel 21, lid 3, van de Overeenkomst.
2. De EVA-Staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), bij in de kosten voor de in lid 4 bedoelde programma's en acties.
3. Vanaf de aanvang van de samenwerking in het kader van de in lid 4 bedoelde programma's en acties nemen de EVA-Staten ten volle deel aan de EG-Comités die de Commissie van de EG bijstaan bij het beheer of het uitwerken van deze programma's en acties.
4. Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten en de daarvan afgeleide besluiten:
 - **387 D 0499**: Besluit 87/499/EEG van de Raad van 5 oktober 1987 tot instelling van een programma van de Gemeenschap betreffende datacommunicatie voor de handel met gebruikmaking van communicatienetten (Tedis) (PB nr. L 285 van 8.10.1987, blz. 35);
 - **389 D 0241**: Besluit 89/241 /EEG van de Raad van 5 april 1989 tot wijziging van Besluit 87/499/EEG tot instelling van een programma van de Gemeenschap betreffende datacommunicatie voor de handel met gebruikmaking van communicatienetten (Tedis) (PB nr. L 97 van 11.4.1989, blz. 46);
 - **391 D 0385**: Besluit 91/385/EEG van de Raad van 22 juli 1991 tot instelling van de tweede fase van het Tedis-programma (Trade electronic data interchange systems) (PB nr. L 208 van 30.7.1991, blz. 66).

*Artikel 12***Vervoer en mobiliteit**

1. De EVA-Staten nemen met ingang van 1 januari 1994 deel aan de communautaire acties in het kader van begrotingslijn B6-8351 „Vervoer en mobiliteit” die in de EG-begroting voor 1994 is opgenomen.

▼ **M195**

2. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2004 deel aan het volgende programma:

— **32003 R 1382**: Verordening (EG) nr. 1382/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 juli 2003 betreffende de toekenning van communautaire financiële bijstand om de milieuprestaties van het vrachtovervoersysteem te verbeteren („Marco Polo-programma”) (PB L 196 van 2.8.2003, blz. 1), zoals gewijzigd bij:

— **32004 R 0788**: Verordening (EG) nr. 788/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 17).

3. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2007 deel aan het volgende programma:

— **32006 R 1692**: Verordening (EG) nr. 1692/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2006 tot instelling van het tweede Marco Polo-programma voor de toekenning van communautaire financiële bijstand om de milieuprestaties van het vrachtovervoersysteem te verbeteren („Marco Polo II”) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1382/2003 (PB L 328 van 24.11.2006, blz. 1), zoals gerectificeerd in PB L 65 van 3.3.2007, blz. 12, ► **M233** gewijzigd bij:

— **32009 R 0923**: Verordening (EG) nr. 923/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 (PB L 266 van 9.10.2009, blz. 1). ◀

▼ **M8**

► **M195** 4. ◀ ► **M195** De EVA-staten dragen overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst financieel bij in de kosten van de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde acties en programma's. ◀

▼ **M195**

5. De EVA-staten nemen deel aan alle werkzaamheden van de EG-comités die de Commissie van de Europese Gemeenschappen bijstaan in het beheer, de uitwerking en de tenuitvoerlegging van de in de leden 2 en 3 bedoelde communautaire programma's.

▼ **M309**

6. De EVA-staten nemen deel aan de activiteiten die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32013 R 1315**: Verordening (EU) nr. 1315/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk en tot intrekking van Besluit nr. 661/2010/EU (PB L 348 van 20.12.2013, blz. 1) ► **M319** , gewijzigd bij:

— **32016 R 0758**: Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/758 van de Commissie van 4 februari 2016 (PB L 126 van 14.5.2016, blz. 3). ◀

De EVA-staten nemen volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan de werkzaamheden van het comité opgericht bij artikel 52 van de verordening.

▼ **M14***Artikel 13***Kultur**

1. De samenwerking op cultureel gebied wordt versterkt in het kader van de activiteiten en programma's van de Gemeenschap op dat gebied. De EVA-Staten nemen deel aan de verschillende activiteiten van de Gemeenschap op cultureel gebied zoals de uitwisseling van informatie, vergaderingen van deskundigen, seminars, conferenties en de verscheidene culturele evenementen.

▼ **M149**

2. De EVA-staten leveren een financiële bijdrage aan de in de leden 1, 4, 5 en 6 bedoelde activiteiten overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst.

▼ **M149**

3. De EVA-staten worden volledig betrokken bij de werkzaamheden van de EG-comités en andere organen welke de Commissie bij het beheer, de nadere uitwerking en de tenuitvoerlegging van de in de leden 1, 4, 5 en 6 bedoelde activiteiten bijstaan.

▼ **M79**

4. Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten en de daarvan afgeleide besluiten:

— **396 D 0719**: Besluit nr. 719/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 maart 1996 tot vaststelling van een programma voor steun aan artistieke en culturele activiteiten met een Europese dimensie (Caleidoscoop) (PB L 99 van 20.4.1996, blz. 20), ► **M80** zoals gewijzigd bij:

— **399 D 0477**: Besluit nr. 477/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 (PB L 57 van 5.3.1999, blz. 2), ◀

— **397 D 2085**: Besluit nr. 2085/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 1997 tot vaststelling van een programma voor steun op het gebied van het boek en het lezen, met inbegrip van vertalingen (Ariane) (PB L 291 van 24.10.1997, blz. 26), ► **M80** zoals gewijzigd bij:

— **399 D 0476**: Besluit nr. 476/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 (PB L 57 van 5.3.1999, blz. 1), ◀

— **397 D 2228**: Besluit nr. 2228/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1997 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op het gebied van het cultureel erfgoed (Raphaël-programma) (PB L 305 van 8.11.1997, blz. 31),

▼ **M64**

— **32000 D 0508**: Besluit nr. 508/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 februari 2000 tot instelling van het programma „Cultuur 2000” (PB L 63 van 10.3.2000, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7) ◀

▼ **M156**

— **32004 D 0626**: Besluit nr. 626/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 (PB L 99 van 3.4.2004, blz. 3),

▼ **M168**

— **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1),

▼ **M194**

— **32006 D 1855**: Besluit nr. 1855/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot vaststelling van het programma Cultuur (2007-2013) (PB L 372 van 27.12.2006, blz. 1).

▼ **M82**

5. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 1999 deel aan de communautaire acties waarop de volgende in de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 1999 opgenomen begrotingslijn betrekking heeft:

— **B3-2005**: „Experimentele acties in verband met het kaderprogramma voor cultuur”.

▼ **M149**

6. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2004 deel aan de communautaire acties welke verband houden met de volgende in de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2004 opgenomen begrotingslijn:

— **Begrotingslijn 15.04.02.03**: „Vorbereidende acties voor samenwerking op cultureel gebied”.

▼ **M205**

7. De overeenkomstsluitende partijen streven naar een uitbreiding van de samenwerking in het kader van de communautaire activiteiten die kunnen voortvloeien uit:

— **32006 H 0585**: Aanbeveling 2006/585/EG van de Commissie van 24 augustus 2006 betreffende de digitalisering en onlinetoeankelijkheid van cultureel materiaal en digitale bewaring (PB L 236 van 31.8.2006, blz. 28).

▼ **M21***Artikel 14***Energieprogramma's en op milieubewuste energievoorziening betrekking hebbende activiteiten:**

1. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 1996 deel aan het in lid 5, onder a), bedoelde communautaire programma en de daarop betrekking hebbende acties.

2. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 1996 deel aan het in lid 5, onder b), bedoelde communautaire programma en de daarop betrekking hebbende acties.

▼ **M57**

2 bis. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 1998 deel aan het in lid 5, onder c), bedoelde communautaire programma en aan de in het kader van dit programma gevoerde acties.

▼ **M99**

2b. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 2000 deel aan het communautair programma vermeld in lid 5, onder d), en aan de in het kader daarvan opgezette acties.

▼ **M89**

2c. De EVA-staten nemen deel aan het communautaire programma vermeld in lid 5, onder e), en aan de acties in het kader daarvan met ingang van 1 januari 2000.

▼ **M90**

2d. De EVA-staten nemen deel aan het communautaire programma vermeld in lid 5, onder f), en aan de acties in het kader daarvan met ingang van 1 januari 2000.

▼ **M130**

2 quinquies. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2003 deel aan het communautaire programma vermeld in lid 5, sub g), en aan de acties in het kader daarvan, behalve aan het specifieke onderdeel „COOPENER” van het programma en de acties in het kader daarvan.

▼ **M151**

— Met ingang van 1 januari 2005 nemen de EVA-staten deel aan het specifieke onderdeel „Coopener” en aan de daaruit voortvloeiende acties in het in lid 5, onder g), bedoelde communautaire programma.

▼ **M21**

3. De EVA/EER-staten leveren aan de in ►**M130** lid 5, sub a), b), c), d), e), f) en g), ◀ bedoelde communautaire programma's en de daarop betrekking hebbende acties een financiële bijdrage in overeenstemming met het bepaalde in artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst.

4. De EVA/EER-staten worden van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van de in ►**M130** lid 5, sub a), b), c), d), e), f) en g), ◀ bedoelde communautaire programma's en de daarop betrekking hebbende acties volledig betrokken bij de werkzaamheden van de EG-comités welke de Europese Commissie bij het beheer en de verdere uitwerking van bedoelde programma's en acties bijstaan.

▼ **M21**

5. De overeenkomstsluitende partijen streven naar intensivering van de samenwerking met betrekking tot de communautaire activiteiten in het kader van de volgende communautaire besluiten:

- a) **393D 0500**: Beschikking 93/500/EEG van de Raad van 13 september 1993 inzake de bevordering van hernieuwbare energiebronnen in de Gemeenschap (Altener-programma) (PB nr. L 235 van 18.9.1993, blz. 41);
- b) **396D 0737**: Beschikking 96/737/EG van de Raad van 16 december 1996 betreffende een meerjarenprogramma ter bevordering van de energie-efficiëntie in de Gemeenschap (SAVE II-programma) (PB nr. L 335 van 24.12.1996, blz. 50).

▼ **M57**

- c) — **398 D 0352**: Beschikking 98/352/EG van de Raad van 18 mei 1998 betreffende een meerjarenprogramma ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen in de Gemeenschap (Altener II) (PB L 159 van 3.6.1998, blz. 53).

▼ **M99**

- d) **399 D 0022**: Beschikking 1999/22/EG van de Raad van 14 december 1998 tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor studies, analyses, prognoses en andere verwante werkzaamheden in de energiesector (1998-2002) (ETAP-programma) (PB L 7 van 13.1.1999, blz. 20).

▼ **M89**

- e) **32000 D 0646**: Beschikking nr. 646/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 februari 2000 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van duurzame energiebronnen in de Gemeenschap (Altener) (1998-2002) (PB L 79 van 30.3.2000, blz. 1).

▼ **M90**

- f) **32000 D 0647**: Beschikking nr. 647/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 februari 2000 tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van de energie-efficiëntie (SAVE) (1998-2002) (PB L 79 van 30.3.2000, blz. 6).

▼ **M130**

- g) **32003 D 1230**: Beschikking nr. 1230/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor acties op energiegebied: „Intelligente energie-Europa” (2003-2006) (PB L 176 van 15.7.2003, blz. 29),
► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0787**: Beschikking nr. 787/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 12). ◀

▼ **M19***Artikel 15***Werkgelegenheid**

1. De samenwerking op het gebied van de werkgelegenheid wordt geïntensiveerd door de deelneming van de EVA-staten aan het Eures (European Employment Services)-netwerk. De EVA-staten nemen deel aan alle door de Gemeenschap in het kader van Eures opgezette activiteiten inclusief de uitwisseling van informatie, de vergaderingen van deskundigen, de studiebijeenkomsten, de conferenties en de andere daarmee verband houdende evenementen.

2. De EVA-staten leveren aan de in lid 1 ► **M278** en die worden uitgevoerd vóór 1 januari 2014, ◀ bedoelde activiteiten een financiële bijdrage in overeenstemming met het bepaalde in artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst.

▼ **M19**

3. De EVA-staten worden volledig betrokken bij de activiteiten van de werkgroep en van de andere organen welke de Commissie bij het beheer, de nadere uitwerking en de tenuitvoerlegging van de met de Eures verband houdende regelingen bijstaan.

▼ **M184**

4. De leden 1 tot en met 3 gelden voor Liechtenstein met ingang van 1 januari 2007.

▼ **M72**

5. ► **M278** De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 1999 deel aan de communautaire activiteiten bedoeld in lid 8, eerste streepje, met ingang van 1 januari 2003 aan de activiteiten bedoeld in lid 8, tweede streepje en met ingang van 1 januari 2014 aan de activiteiten bedoeld in lid 8, derde streepje. ◀

6. De EVA-staten leveren een financiële bijdrage aan de in lid 8 bedoelde activiteiten overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de overeenkomst.

7. De EVA-staten nemen deel aan alle werkzaamheden van het EG-comité dat de Commissie van de Europese Gemeenschappen bijstaat in het beheer, de uitwerking en de uitvoering van de in lid 8 bedoelde activiteiten.

8. De overeenkomstsluitende partijen breiden hun samenwerking met name uit tot de communautaire activiteiten welke worden opgezet naar aanleiding van ► **M119** de volgende besluiten ◀:

— **398 L 0171**: Besluit 98/171/EG van de Raad van 23 februari 1998 betreffende communautaire activiteiten terzake van analyse, onderzoek en samenwerking op het gebied van de werkgelegenheid en de arbeidsmarkt (PB L 63 van 4.3.1998, blz. 26),

▼ **M119**

— **32002 D 1145**: Besluit nr. 1145/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 inzake communautaire stimuleringsmaatregelen op het gebied van de werkgelegenheid (PB L 170 van 29.6.2002, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7), ◀

▼ **M278**

— **32013 R 1296**: Verordening (EU) nr. 1296/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende een programma van de Europese Unie voor werkgelegenheid en sociale innovatie („EaSI”) en tot wijziging van Besluit nr. 283/2010/EU tot instelling van een Europese Progress-microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 238), ► **M337** gewijzigd bij:

— **32016 R 0589**: Verordening (EU) 2016/589 van het Europees Parlement en de Raad van 13 april 2016 (PB L 107 van 22.4.2016, blz. 1). ◀

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma. Noorwegen zal alleen deelnemen en financieel bijdragen aan de ► **M307** Progress- en EURES-pijlers ◀ van het programma.

▼ **M291**

9. ► **M324** De EVA-staten nemen deel aan de samenwerking als bedoeld in de volgende EU-besluiten:

— **32014 D 0573**: Besluit nr. 573/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende nauwere samenwerking tussen openbare diensten voor arbeidsvoorziening (ODA's) (PB L 159 van 28.5.2014, blz. 32).

De EVA-staten nemen volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan de werkzaamheden van het bestuur van het netwerk.

— **32016 D 0344**: Besluit (EU) 2016/344 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 tot oprichting van een Europees platform voor de intensivering van de samenwerking bij de aanpak van zwartwerk (PB L 65 van 11.3.2016, blz. 12). ◀

▼ **M17***Artikel 16***Volksgezondheid**

1. De samenwerking op het gebied van de volksgezondheid wordt geïntensiveerd door de deelneming van de EVA-Staten aan de door de Gemeenschap opgezette activiteiten in het kader van de volgende communautaire besluiten:

▼ **M120**▼ **M85**

— **398 D 2119**: Beschikking nr. 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap (PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1), ► **M210** gewijzigd bij:

— **32007 D 0875**: Beschikking 2007/875/EG van de Commissie van 18 december 2007 (PB L 344 van 28.12.2007, blz. 48). ◀

▼ **M294**

de EVA-staten nemen kennis van het volgende besluit in het kader van de samenwerking waarin is voorzien onder dit streepje:

— **32012 H 0073**: Aanbeveling 2012/73/EU van de Commissie van 6 februari 2012 inzake richtsnoeren betreffende gegevensbescherming voor het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en maatregelen (EWRS) (PB L 36 van 9.2.2012, blz. 31).

▼ **M120**

— **32002 D 1786**: Besluit nr. 1786/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 tot vaststelling van een communautair actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid (2003-2008) (PB L 271 van 9.10.2002, blz. 1), ► **M146** zoals gewijzigd bij:

— **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7), ◀

▼ **M208**

— **32007 D 1150**: Besluit nr. 1150/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 september 2007 tot vaststelling van het specifieke programma Drugspreventie en -voorlichting voor de periode 2007-2013 als onderdeel van het algemene programma Grondrechten en justitie (PB L 257 van 3.10.2007, blz. 23),

▼ **M209**

— **32007 D 1350**: Besluit nr. 1350/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 tot vaststelling van een tweede communautair actieprogramma op het gebied van gezondheid (2008-2013) (PB L 301 van 20.11.2007, blz. 3),

▼ **M292**

— **32014 R 0282**: Verordening (EU) nr. 282/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een derde meerjarig actieprogramma van de Unie op het gebied van gezondheid voor de periode 2014-2020 en tot intrekking van Besluit nr. 1350/2007/EG (PB L 86 van 21.3.2014, blz. 1).

De kosten voor activiteiten waarvan de uitvoering is gestart na 1 januari 2014, kunnen in aanmerking komen voor subsidie vanaf de aanvangsdatum van de actie in het kader van de betrokken subsidieovereenkomst of het betrokken subsidiebesluit, mits Besluit nr. 253/2014 van het Gemengd Comité van de EER van 13 november 2014 in werking treedt voor het einde van de actie.

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M300**

- **32013 D 1082**: Besluit nr. 1082/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid en houdende intrekking van Beschikking nr. 2119/98/EG (PB L 293 van 5.11.2013, blz. 1).

Liechtenstein draagt alle kosten die voortvloeien uit de deelname van het land aan de activiteiten van Besluit nr. 1082/2013/EU. Indien en zodra Liechtenstein gaat deelnemen aan het derde actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid (2014-2020), zoals vastgesteld bij Verordening (EU) nr. 282/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014, worden de gebruikelijke bepalingen inzake de terugbetaling van kosten toegepast.

▼ **M120**▼ **M17**

► **M120** 2. ◀ De EVA-Staten leveren aan de in lid 1 bedoelde programma's en acties een financiële bijdrage in overeenstemming met artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst.

► **M120** 3. ◀ De EVA-Staten worden volledig betrokken bij de werkzaamheden van de EG-comités welke de Commissie bij het beheer, de nadere uitwerking en de tenuitvoerlegging van de in lid 1 bedoelde programma's en acties bijstaan.

▼ **M159**

4. a) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding, („het Centrum”), dat is opgericht bij het volgende communautaire besluit:

— **32004 R 0851**: Verordening (EG) nr. 851/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot oprichting van een Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (PB L 142 van 30.4.2004, blz. 1).

- b) De EVA-staten dragen financieel aan de onder a) bedoelde werkzaamheden bij overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van en Protocol 32 bij de Overeenkomst.
- c) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van de raad van bestuur en hebben daarin dezelfde rechten en plichten als de lidstaten van de EU, met uitzondering van stemrecht.
- d) De EVA-staten nemen volwaardig deel aan de werkzaamheden van het adviesforum en hebben daarin dezelfde rechten en plichten als de lidstaten van de EU.
- e) De EVA-staten passen op het agentschap en op het personeel daarvan het Protocol inzake voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen en de toepasselijke, op grond van dat Protocol vastgestelde regels toe.
- f) In afwijking van artikel 12, lid 2, onder a), van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen, kunnen onderdanen van de EVA-Staten die over hun volledige burgerrechten beschikken, op basis van een contract door de directeur van het agentschap in dienst worden genomen.
- g) Op grond van artikel 79, lid 3, van de Overeenkomst is deel VII van de Overeenkomst (Bepalingen inzake de instellingen) van toepassing op dit lid.

▼ **M159**

- h) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is, voor de toepassing van deze verordening, eveneens van toepassing op alle documenten van het Centrum die betrekking hebben op de EVA-Staten.

▼ **M37***Artikel 17*▼ **M177****Telematische gegevensuitwisseling**▼ **M37**

1. ► **M177** De EVA-staten nemen, in overeenstemming met het in aanhangsel 3 bij dit protocol opgenomen werkprogramma, met ingang van 1 januari 1997 deel aan de projecten en activiteiten van de in ► **M236** lid 6, onder a) ◀, bedoelde communautaire programma's, en met ingang van 1 januari 2006 aan de projecten en activiteiten van het in ► **M236** lid 6, onder b) ◀, bedoelde communautair programma, voorzover deze projecten en activiteiten relevant zijn voor de andere samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen. ◀

▼ **M236**

De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2010 deel aan de projecten en activiteiten van het programma van de Unie bedoeld in lid 6, onder c), voor zover deze projecten en activiteiten tot steun zijn voor andere vormen van samenwerking van de overeenkomstsluitende partijen.

▼ **M318**

De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2016 deel aan de projecten en activiteiten van het in lid 6, onder d), bedoelde programma van de Unie.

▼ **M37**

2. De EVA-staten leveren aan ► **M177** de in ► **M236** lid 6 ◀ bedoelde programma's ◀ een financiële bijdrage in overeenstemming met het bepaalde in artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst.

3. De EVA-staten nemen van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van het in ► **M236** lid 6, onder a) ◀ bedoelde programma deel aan de op de voor de EER relevante projectgedeelten van het programma betrekking hebbende werkzaamheden van het Comit. Telematische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten (Telematics in Administration Committee D TAC), dat de Commissie in de tenuitvoerlegging, het beheer en de uitwerking van het programma bijstaat.

▼ **M177**

4. De EVA-staten nemen van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van het in ► **M236** lid 6, onder b) ◀, bedoelde programma, volledig deel, evenwel zonder stemrecht, aan de op de voor de EER relevante projectgedeelten van het programma betrekking hebbende werkzaamheden van het Comité pan-Europese e-overheidsdiensten (PEGSCO), dat de Europese Commissie in de tenuitvoerlegging, het beheer en de uitwerking van het programma bijstaat.

▼ **M236**

5. De EVA-staten nemen van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van het in lid 6, onder c), bedoelde programma, volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan de voor de EER relevante projectgedeelten van het Comité inzake interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten (het ISA-Comité), dat de Commissie in de tenuitvoerlegging, het beheer en de uitwerking van genoemd programma bijstaat, voor zover dit de EER-relevante projectgedeelten van het programma betreft.

▼ **M318**

5a. De EVA-staten nemen van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van het in lid 6, onder d), bedoelde programma, volwaardig, doch zonder stemrecht, deel aan het Comité inzake interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten, bedrijven en burgers (het ISA²-comité), dat de Europese Commissie in de tenuitvoerlegging, het beheer en de uitwerking van genoemd programma bijstaat.

▼ **M37**

► **M236** 6. ◀ ► **M88** Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten: ◀

▼ **M177**

a) met het oog op deelname met ingang van 1 januari 1997:

▼ **M37**

— **395 D 0468**: Besluit 95/468/EG van de Raad van 6 november 1995 betreffende de communautaire bijdrage aan de telematische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten in de Gemeenschap (IDA) (PB L 269 van 11.11.1995, blz. 23),

▼ **M88**

— **399 D 1719**: Besluit nr. 1719/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 1999 betreffende een reeks richtsnoeren, met inbegrip van de vaststelling van projecten van gemeenschappelijk belang, voor trans-Europese netten voor elektronische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten (IDA) (PB L 203 van 3.8.1999, blz. 1), ► **M127** zoals gewijzigd bij:

— **32002 D 2046**: Beschikking nr. 2046/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2002 (PB L 316 van 2.11.2002, blz. 4), ◀

▼ **M146**

— **32004 D 0787**: Beschikking nr. 787/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 12),

▼ **M168**

— **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1),

▼ **M88**

— **399 D 1720**: Besluit nr. 1720/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 1999 tot vaststelling van een reeks acties en maatregelen ter verzekering van de interoperabiliteit van en de toegang tot trans-Europese netten voor elektronische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten (IDA) (PB L 203 van 3.8.1999, blz. 9), ► **M127** zoals gewijzigd bij:

— **32002 D 2045**: Beschikking nr. 2045/2002/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2002 (PB L 316 van 2.11.2002, blz. 1), ◀

▼ **M146**

— **32004 D 0786**: Besluit nr. 786/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 (PB L 138 van 30.4.2004, blz. 7),

▼ **M168**

— **32004 R 0885**: Verordening (EG) nr. 885/2004 van de Raad van 26 april 2004 (PB L 168 van 1.5.2004, blz. 1).

▼ **M177**

b) met het oog op deelname met ingang van 1 januari 2006:

- **32004 D 0387**: Besluit 2004/387/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende de interoperabele levering van pan-Europese e-overheidsdiensten aan overheidsdiensten, ondernemingen en burgers (IDABC) (PB L 144 van 30.4.2004, blz. 65, zoals gerectificeerd in PB L 181 van 18.5.2004, blz. 25),

▼ **M302**▼ **M236**

c) met het oog op deelname met ingang van 1 januari 2010:

- **32009 D 0922**: Besluit nr. 922/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 inzake interoperabiliteitsoplossingen voor Europese overheidsdiensten (ISA) (PB L 260 van 3.10.2009, blz. 20).

▼ **M318**

d) met het oog op deelname met ingang van 1 januari 2016:

- **32015 D 2240**: Besluit (EU) 2015/2240 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 tot vaststelling van een programma inzake interoperabiliteitsoplossingen en gemeenschappelijke kaders voor Europese overheidsdiensten, bedrijven en burgers (ISA²-programma) als middel om de overheidssector te moderniseren (PB L 318 van 4.12.2015, blz. 1).

Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M58***Artikel 18***Uitwisseling tussen ambtelijke diensten van nationale ambtenaren**

1. De EVA-staten nemen vanaf 1 januari 1999 deel aan de voor de EER relevante gedeelten van het in lid 4 bedoelde communautaire actieplan en -programma.

2. De EVA-staten leveren een financiële bijdrage aan het in lid 4 bedoelde actieplan en -programma overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de EER-Overeenkomst.

3. De EVA-staten nemen, van bij de aanvang van de samenwerking in het kader van het in lid 4 bedoelde communautair actieplan en -programma, deel aan alle werkzaamheden van het EG-comité dat de Commissie van de Europese Gemeenschappen bijstaat in het beheer of de uitwerking van het actieplan en -programma, voorzover dit comité zich dient bezig te houden met aangelegenheden welke tot het toepassingsgebied van de overeenkomst behoren.

4. Dit artikel heeft betrekking op de volgende communautaire besluiten:

- **392 D 0481**: Beschikking 92/481/EEG van de Raad van 22 september 1992 betreffende een actieprogramma voor de uitwisseling tussen ambtelijke diensten van de lidstaten van nationale ambtenaren die belast zijn met de tenuitvoerlegging van communautaire wet- en regelgeving inzake de interne markt (PB L 286 van 1.10.1992, blz. 65), gewijzigd bij:

- **398 D 0889**: Beschikking nr. 889/98/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 126 van 28.4.1998, blz. 6)

▼ **M65***Artikel 19***Vermindering van economische en sociale ongelijkheden**

1. De overeenkomstsluitende partijen breiden hun samenwerking met betrekking tot de vermindering van economische en sociale ongelijkheden in de EER uit door de invoering van een financiële bijdrage van de EER-EVA-staten. Met het oog daarop wordt voor de periode 1999-2003 een financieel instrument ingesteld.

2. Overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder c), van de overeenkomst en de voorwaarden omschreven in aanhangsel 4 van dit protocol leveren de EER-EVA-staten aan de in lid 1 bedoelde samenwerking een bijdrage ten belope van 119,6 miljoen EUR. Deze bijdrage wordt voor het aangaan van betalingsverplichtingen beschikbaar gesteld in vijf gelijke jaarlijkse tranches.

▼ **M368***Artikel 20***Verbetering van het concurrentievermogen en de sociaal-economische convergentie en cohesie in het kader van het InvestEU-programma**

1. De EVA-staten nemen met ingang van 1 januari 2022 deel aan de werkzaamheden die kunnen voortvloeien uit de volgende handeling van de Unie:

— **32021 R 0523**: Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van het InvestEU-programma en tot wijziging van Verordening (EU) 2015/1017 (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30).

2. De EVA-staten nemen niet deel aan de InvestEU-advieshub.

3. De EVA-staten kunnen besluiten te participeren in een of meer financiële producten in het kader van het EU-compartiment van het InvestEU-fonds. De bijdrage van de EVA-staten wordt gebaseerd op het risicoprofiel van de financiële producten waarin zij wensen te participeren. De bijdrage van de EVA-staten verhoogt de EU-garantie.

4. Voor de berekening van de financiële bijdrage van de EVA-staten aan het InvestEU-fonds is de in artikel 82, lid 1, van de EER-overeenkomst omschreven evenredigheidsfactor voor begrotingsonderdelen niet van toepassing. Overeenkomstig artikel 8 van Protocol 32 sluiten de EVA-staten bijdrageovereenkomsten met de EU, vertegenwoordigd door de Commissie. De bijdrageovereenkomsten voorzien in de vaststelling van de financiële bijdrage van de EVA-staten aan de EU-garantie, de voorwaarden voor het gebruik van deze bijdrage, de frequentie en de bedragen van de betaling van de bijdrage, en de regels voor de terugbetaling van ongebruikte middelen en ontvangsten aan de EVA-staten.

5. Wanneer met de bijdrage van de EVA-staten aan de EU-garantie geen volledige voorziening in contanten wordt verschaft, d.w.z. dat de voorziening is vastgesteld op minder dan 100 %, verbinden de EVA-staten zich ertoe de respectieve voorwaardelijke verplichting te dekken door middel van een onherroepelijke, onvoorwaardelijke en afroepbare back-to-back garantie. De back-to-back garantie wordt tegelijk met de ondertekening van een bijdrageovereenkomst verstrekt.

6. Liechtenstein wordt vrijgesteld van deelname en financiële bijdrage aan dit programma.

▼ **M13***Aanhangsel 1 bij Protocol 31***HELIOS II — WERKPROGRAMMA**

1995

1. RAADGEVENDE INSTANTIES ⁽¹⁾

Volledige deelname onder dezelfde voorwaarden als de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, behalve met betrekking tot de stemprocedures (indien bestaand) en de aangelegenheden die worden behandeld in het deel „Budgettaire aspecten” van dit werkprogramma.

1.1. RAADGEVEND COMITÉ: drie vergaderingen

— Twee regeringsvertegenwoordigers uit elke EVA-Staat.

1.2. EUROPEES GEHANDICAPTENFORUM: drie vergaderingen

— Twaalf Europese NGO's die de belangen behartigen van gehandicapten en gehandicaptenorganisaties in de EVA-Staten.

— Twee bestaande vertegenwoordigers van de sociale partners, die de belangen van de sociale partners in de EVA-Staten behartigen.

— Één vertegenwoordiger van nationale NGO's of nationale gehandicaptenraden aangesteld door elke EVA-Staat.

1.3. VERBINDINGSGROEP: drie vergaderingen

— Één regeringsvertegenwoordiger van elke EVA-Staat.

— Één vertegenwoordiger van de nationale NGO's en nationale gehandicaptenraden uit de EVA-Staten die lid zijn van het Forum.

2. WERKGROEPEN ⁽²⁾

Volledige deelname onder dezelfde voorwaarden als de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, behalve met betrekking tot de stemprocedures (indien bestaand) en de aangelegenheden die worden behandeld in het deel „Budgettaire aspecten” van dit werkprogramma.

2.1. WERKGROEP „TECHNISCHE COÖRDINATIE-HANDYNET”: drie vergaderingen

— Één vertegenwoordiger van elk nationaal coördinatiecentrum (NCC).

2.2. HANDYNET-STUDIEGROEP „THESAURUS”: drie vergaderingen

— Één vertegenwoordiger uit elke EVA-Staat.

2.3. GROEP „GEÏNTEGREERD ONDERWIJS — HELIOS”: drie vergaderingen

— Twee regeringsvertegenwoordigers uit elke EVA-Staat.

2.4. GROEP „WERKGELEGENHEID — HELIOS II”: drie vergaderingen

— Één regeringsvertegenwoordiger uit elke EVA-Staat.

⁽¹⁾ Besluit 93/136/EEG van de Raad van 25 februari 1993 tot vaststelling van een derde communautair actieprogramma ten behoeve van gehandicapten (Helios II 1993-1996) (PB nr. L 56 van 9.3.1993, blz. 30).

⁽²⁾ Besluit 94/782/EG van de Raad van 6 december 1994 betreffende de voortzetting van het Handynet-systeem in het kader van de tot nog toe ondernomen activiteiten betreffende de eerste module „Technische hulpmiddelen” (PB nr. L 316 van 9.12.1994, blz. 42).

▼ **M13**2.5. **HELIOSWERK GROEPEN „ZELFSTANDIG LEVEN”**

— **Sport:** twee vergaderingen

Twee vertegenwoordigers van het Nationaal Comité voor sport voor gehandicapten in elke EVA-Staat.

— **Mobiliteit en vervoer:** twee vergaderingen

Twee regeringsvertegenwoordigers uit elke EVA-Staat.

— **Toerisme:** twee vergaderingen

Drie vertegenwoordigers van NGO's toeristische organisaties in elke EVA-Staat.

3. **UITWISSELINGSACTIVITEITEN ⁽¹⁾**

3.1. De Commissie verstrekt elke EVA-Staat informatie over prioritaire thema's, de daarmee verband houdende werkzaamheden en de resultaten.

3.2. De EVA-Staten wordt verzocht deelnemers aan te wijzen voor de seminars/conferenties die worden gehouden voor vertegenwoordigers van de „activiteiten” om conclusies te trekken uit hun werkzaamheden in de loop van het jaar.

3.3. Planning en voorbereiding om „activiteiten” in EVA-Staten met ingang van 1 januari 1996 op te nemen in het programma, met inbegrip van:

a) de aanwijzing van „activiteiten” door de Regeringen van de EVA-Staten tegen 30 september 1995 in vier sectoren: functionele revalidatie, integratie in het onderwijs, economische integratie, sociale integratie/zelfstandig leven (aantal „activiteiten” overeen te komen);

b) eerste vergadering (symposium) voor „activiteiten” in elke sector en beslissingen omtrent medewerking aan bijzondere thema's.

4. **HANDYNET ⁽¹⁾**

Volledige deelname onder dezelfde voorwaarden als de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, waarbij ernaar wordt gestreefd dat de database tegen 1 januari 1996 volledige informatie bevat die relevant is voor alle EVA-Staten:

— de NCC's verzamelen gegevens en delen die mede aan het deskundigenteam van Helios;

— het deskundigenteam van Helios zet de informatie op CD-ROM en stelt bijgewerkte CD-ROM's gratis ter beschikking (driemaal per jaar) van NCC's en centra voor gegevensverzameling (DCC);

— de informatie- en adviescentra (IAC) verlenen gehandicapten via netwerken enz. toegang tot de informatie op CD-ROM.

5. **SAMENWERKING MET NGO's ⁽¹⁾**

5.1. De Commissie verstrekt elke EVA-Staat informatie omtrent de thema's en data van evenementen die worden georganiseerd door NGO's en waarvoor subsidies worden toegekend (tot 50 % en tot een bepaald maximum) uit het programma Helios II (door elk van de twaalf Europese NGO's op het forum voorgestelde Europrogramma's).

⁽¹⁾ Besluit 93/136/EEG van de Raad van 25 februari 1993 tot vaststelling van een derde communautair actieprogramma ten behoeve van gehandicapten (Helios II 1993-1996) (PB nr. L 56 van 9.3.1993, blz. 30).

▼ M13

- 5.2. De vertegenwoordigers van EVA-Staten, NGO's enz. wordt verzocht de evenementen bij te wonen die niet voorbehouden zijn aan een bepaalde organisatie of bepaalde organisaties.
- 5.3. De Europese NGO's onderzoeken aanvragen in verband met evenementen die in EVA-Staten worden georganiseerd en die in de Europrogramma's voor 1996 moeten worden opgenomen en brengen advies uit aan de Commissie met het oog op een definitieve beslissing. (Voor evenementen in het kader van het Europrogramma worden subsidies toegekend die, tot een bepaald maximum, tot 50 % van de totale kosten kunnen bedragen.)

6. BEWUSTMAKING VAN HET PUBLIEK

- 6.1. De Commissie verdeelt Helioscope (Helios Review), Helios Flash en andere documentatie, op verzoek, onder organisaties en personen in de EVA-Staten.
- 6.2. Jaarlijkse dag van de gehandicapten (3 december) — organisaties en personen in de EVA-Staten wordt verzocht deel te nemen aan evenementen op Europees niveau.
- 6.3. Helios-wedstrijd en prijzen — deelname aan de jaarlijkse conferentie.
- 6.4. Voorlichtingsstands (conferenties, beurzen enz.)

Plaatsen en evenementen in EVA-Staten die in aanmerking komen voor opname in het jaarprogramma.

- 6.5. Nationale Helios-voorlichtingsdag.

1996

1 en 2. RAADGEVENDE INSTANTIES, WERKGROEPEN

Deelname onder dezelfde voorwaarden als voor 1995, doch de Commissie betaalt de onkosten van de deelnemers op de volgende basis:

- regeringsvertegenwoordigers: reiskosten;
- anderen: reiskosten, verblijfsvergoeding en vergoeding voor incidentele uitgaven.

Wordt een deelnemer vanwege zijn of haar handicap door een andere persoon vergezeld, dan worden de kosten van laatstgenoemde op dezelfde wijze vergoed als die van de deelnemer.

3. UITWISSELINGSACTIVITEITEN

Volledige deelname onder dezelfde voorwaarden als de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, met inbegrip van deelname van vertegenwoordigers van aangewezen „activiteiten” aan:

- studiebezoeken, opleidingsbijeenkomsten enz. die in het kader van specifieke thema's worden georganiseerd — alle kosten worden door de Commissie tot een bepaald maximum voor elke „activiteit” gedragen; en
- seminars/conferenties die aan het eind van het jaar worden gehouden. Alle kosten worden door de Commissie gedragen.

4. HANDYNET

Idem als voor 1995.

5. SAMENWERKING MET NGO'S

Volledige deelname onder dezelfde voorwaarden als de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap, met inbegrip van:

▼ M13

5.1. nationale NGO's en nationale gehandicaptenraden die lid zijn van het forum:

- organisatie van een nationale conferentie met een Europese dimensie over een prioritair thema van Helios II — de Commissie betaalt 50 % van de kosten tot een bepaald maximum;
- deelname aan nationale voorlichtingsdag — de Commissie betaalt 100 % van de kosten tot een bepaald maximum.

5.2. Europese NGO's — opnemings van in de EVA-Staten georganiseerde evenementen in de Euro programma's.

6. BEWUSTMAKING VAN HET PUBLIEK

6.1. Zie bij 1995.

6.2. Helios-wedstrijd en prijzen:

- elke EVA-Staat wijst een jurylid aan;
- projecten van organisaties in de EVA-Staten, die in aanmerking komen voor prijzen;
- volledige deelname aan jaarlijkse conferentie waarbij de kosten op dezelfde wijze worden gedekt als voor de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap.

HELIOS II — WERKPROGRAMMA

BUDGETTAIRE ASPECTEN

1995

Geen rechtstreekse bijdrage aan de begroting van de Europese Gemeenschappen.

De EVA-Staten betalen:

- de eigen kosten die betrekking hebben op hun deelname;
- alle kosten die verband houden met noodzakelijke diensten die worden verstrekt door het deskundigenteam van Helios, zoals salarissen en de reis- en uitrustingskosten van de deskundigen, die voortvloeien uit de uitbreiding van het programma tot de EVA-Staten;
- alle kosten die verband houden met bijkomend personeel dat speciaal in dienst is genomen in verband met de deelname van de EVA-Staten.

Voorstellen voor bijkomend personeel:

- Twee deskundigen voor het deskundigenteam van Helios in Brussel, die zullen worden ingeschakeld voor activiteiten in verband met Handynet; één secretaris ter ondersteuning.

Noot:

De voorbereidingen door de begrotingsdeskundigen van de Europese Gemeenschap en de EVA-Staten voor het begrotingsjaar 1996 vinden plaats in de eerste helft van 1995 in overeenstemming met de procedure van Protocol 32 bij de Overeenkomst. Deze besprekingen leiden tot definitieve beslissingen over de financiële bijdrage van de EVA-Staten aan de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen en hebben ook betrekking op de kwestie van bijkomend personeel.

1996

Volledige bijdrage aan de begroting van de Europese Gemeenschappen (overeenkomstig artikel 82, lid 1, onder a), van de Overeenkomst).

▼ M22*Aanhangsel 2 bij Protocol nr. 31*

1. De EVA-staten nemen deel aan het communautair actieprogramma op middellange termijn inzake gelijke kansen voor mannen en vrouwen (1 januari 1996 tot en met 31 december 2000).
2. De EVA-staten leveren aan het programma een financiële bijdrage in overeenstemming met artikel 82, lid 1, onder a), van de overeenkomst.
3. De EVA-staten worden volledig betrokken bij de werkzaamheden van de EG-comités die de Commissie bij het beheer, de nadere uitwerking en de tenuitvoerlegging van het in lid 1 bedoelde actieprogramma bijstaan.

▼ **M37***Aanhangsel 3 bij protocol nr. 31***Telematische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten (IDA)
Werkprogramma**

De EVA-staten nemen uitsluitend deel aan de volgende uit artikel 2 van Besluit 95/468/EG van de Raad van 6 november 1995 betreffende de communautaire bijdrage aan telematische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten in de Gemeenschap (IDA) voortvloeiende projecten en activiteiten:

- de praktische invoering van elektronische post op basis van X 400
- horizontale activiteiten — architectuur, generieke diensten, Testa
- horizontale actie — interoperabiliteit van de nationale telematicasystemen
- horizontale acties — generieke diensten — controle marktaanbiedingen
- horizontale activiteiten — interoperabiliteit inzake informatiegehalte
- horizontale activiteiten — juridische aspecten en veiligheidsaspecten
- IDA-bewustmakings- en -bevorderingsactiviteiten
- horizontale activiteiten — kwaliteitscontrole en projectondersteuning
- Tess (telematica voor de sociale zekerheid) = Sosenet (netwerk voor de sociale zekerheid)
- Eures (EG, vacatures en werkzoekenden):

De mogelijke deelneming van Liechtenstein wordt in het najaar van 1997 onderzocht, uitgaande van de resultaten van de herziening bedoeld in artikel 9 van protocol nr. 15 van de Overeenkomst

- Euphin — Europees informatienetwerk betreffende de volksgezondheid
- Animo (Animal Moves Management System):

Noorwegen en IJsland nemen deel met ingang van de datum van inwerkingtreding van het besluit van het Gemengd Comité van de EER waarbij de relevante communautaire besluiten in de EER-Overeenkomst worden opgenomen. De mogelijke deelneming van Liechtenstein wordt in het najaar van 1998 onderzocht

- Physan — gemeenschappelijke rassenlijst
- Physan — europhyt:

De EVA-staten nemen deel met ingang van de datum van inwerkingtreding van het besluit van het Gemengd Comité van de EER waarbij de relevante communautaire besluiten in de EER-Overeenkomst worden opgenomen

▼ M37

- Shift (systeem voor keuringen en controles aan grenscontroleposten bij invoer uit derde landen):

Noorwegen en IJsland nemen deel met ingang van de datum van inwerking-treding van het besluit van het Gemengd Comité van de EER waarbij de relevante communautaire besluiten in de EER-Overeenkomst worden opgenomen.

De mogelijke deelneming van Liechtenstein wordt in het najaar van 1998 onderzocht

- ITCG (illegale handel in cultuurobjecten)
- Simap (informatiesysteem voor overheidsopdrachten)
- Taric (geïntegreerd tarief van de Gemeenschap)
- EBTI (Europese bindende tariefinlichtingen)
- Transit (communautair/gemeenschappelijk)
- CCN/CSI (gemeenschappelijk communicatienetwerk)
- Eionet (Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk)
- EMEA (Europees Bureau voor geneesmiddelenbeoordeling):

De EVA-staten nemen deel met ingang van de datum van inwerking-treding van het besluit van het Gemengd Comité van de EER waarbij de relevante communautaire besluiten in de EER-Overeenkomst worden opgenomen

- DSIS (Distributed Statistical Information Services)
- Extracom
- SERT (Business statistics and telematic network)
- Statel — generieke diensten (horizontale activiteiten).

▼ M88**I. PROJECTEN VAN GEMEENSCHAPPELIJK BELANG****▼ M127**

De EVA-staten nemen deel aan de volgende projecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van trans-Europese netten voor de uitwisseling van informatie tussen overheidsdiensten, voortvloeiend uit artikel 3, lid 1, van Besluit nr. 1719/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad, zoals gewijzigd:

▼ M88**A. ALGEMEEN**

- Uitbouw van netten die nodig zijn voor het functioneren van de Europese agentschappen en instanties en ter ondersteuning van het wettelijk kader dat tot stand is gekomen met de oprichting van de Europese agentschappen.

▼ M88

- Uitbouw van netten op het gebied van het beleid betreffende het vrije verkeer van personen, voorzover zulks nodig is om de activiteiten van de overeenkomstsluitende partijen uit hoofde van de overeenkomst te steunen.
- Uitbouw van de netten die, in het kader van deze overeenkomst en in onvoorziene omstandigheden, dringend vereist zijn ter ondersteuning van activiteiten van de overeenkomstsluitende partijen, onder meer voor de bescherming van leven en gezondheid van mens, dier en plant, de rechten van de Europese consument, de levensomstandigheden van de personen in de Europese Economische Ruimte of de fundamentele belangen van de overeenkomstsluitende partijen.

▼ M127

- De EVA-staten nemen deel aan de volgende projecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van trans-Europese netten voor de uitwisseling van informatie tussen overheidsdiensten, voortvloeiend uit artikel 3, lid 1, van Besluit nr. 1719/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad, zoals gewijzigd:

▼ M88**B. SPECIFIEKE NETTEN TER ONDERSTEUNING VAN DE EMU EN VAN COMMUNAUTAIRE BELEIDSMAATREGELEN EN ACTIVITEITEN**

- Telematicanetten met betrekking tot de communautaire financiering, met name om een interface te creëren tot de bestaande gegevensbanken van de Commissie om voor Europese organisaties, met name KMO's, de toegang tot de communautaire financieringsbronnen te vergemakkelijken.
- Telematicanetten op statistisch gebied, met name betreffende de vergaring en verspreiding van statistische informatie.
- Telematicanetten op het gebied van de publicatie van officiële documenten.
- Telematicanetten in de industriector, met name met betrekking tot de informatie-uitwisseling tussen met industriële aangelegenheden belaste overheidsdiensten, en tussen deze diensten en industriële organisaties, voor de uitwisseling van gegevens in verband met de typegoedkeuring van auto's tussen overheidsdiensten, alsmede diensten voor de vereenvoudiging en verbetering van het invullen van administratieve formulieren.
- Telematicanetten met betrekking tot het mededingingsbeleid, met name door de invoering van een betere uitwisseling van elektronische gegevens met de nationale overheidsdiensten om de informatie- en raadplegingsprocedures te verbeteren.

▼ M127

- Telematicanetten op het gebied van onderwijs en cultuur, informatie, communicatie en audiovisuele aangelegenheden, met name voor de uitwisseling van informatie met betrekking tot inhoudskwesties op open netten, en ter bevordering van de ontwikkeling en het vrije verkeer van nieuwe audiovisuele en informatiediensten.

▼ M88

- Telematicanetten in de vervoerssector, met name ter ondersteuning van de uitwisseling van gegevens over bestuurders, voertuigen en vervoersondernemers.

▼ M127

- Telematicanetten op het gebied van toerisme, milieu, consumentenbescherming en de bescherming van de volksgezondheid ter ondersteuning van de informatie-uitwisseling tussen de partijen bij deze overeenkomst.
- Telematicanetten die bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het eEuropa-initiatief en het daarmee verband houdende actieplan, vooral het hoofdstuk betreffende de actie Overheid on-line, die zowel particulieren als ondernemingen ten goede moeten komen.

▼ M127

- Telematicanetten met betrekking tot het immigratiebeleid, met name door de invoering van een betere uitwisseling van elektronische gegevens met de nationale overheidsdiensten om de informatie- en raadplegingsprocedures te verbeteren. (Dit is uitsluitend voor IJsland en Noorwegen van toepassing).

▼ M88**C. INTERINSTITUTIONELE NETTEN**

- Telematicanetten ter ondersteuning van de interinstitutionele informatie-uitwisseling, met name
 - voor de vergemakkelijking van de meertaligheid in de interinstitutionele informatie-uitwisseling door het beheer van de doorstroming en de hulpmiddelen van de vertaaldiensten, gemeenschappelijk gebruik/uitwisseling van meertalige informatiebronnen en de organisatie van een gemeenschappelijke toegang tot terminologische databanken; en
 - voor een gezamenlijk gebruik van documenten door de Europese agentenschappen en organen en de Europese instellingen.

D. UITBREIDING VAN IDA-NETTEN OP WERELDSCHAAL

- Uitbreiding van de IDA-netten tot de landen van de EER en de EVA, de landen uit Midden- en Oost-Europa en andere geassocieerde landen, alsmede de G7-landen en internationale organisaties, met name telematicanetten inzake sociale zekerheid, gezondheidszorg, geneesmiddelen en milieu.

II. HORIZONTALE ACTIES EN MAATREGELEN

De EVA-staten nemen deel aan de volgende horizontale acties en maatregelen ter verzekering van de interoperabiliteit van en de toegang tot trans-Europese netten voor elektronische gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten (IDA), voortvloeiend uit artikel 3, lid 1, van Besluit nr. 1720/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad:

- algemene diensten,
- gemeenschappelijke instrumenten en technieken,
- interoperabiliteit van de informatie-inhoud,
- referentiepraktijken op juridisch en beveiligingsgebied,
- kwaliteitsborging en -toezicht,
- interoperabiliteit met nationale en regionale initiatieven,
- verspreiding van beste praktijken.

▼ **M65***Aanhangsel 4 bij protocol nr. 31***FINANCIEEL INSTRUMENT VAN DE EER****Implementatievoorwaarden****1. Definities**

In het hiernavolgende wordt verstaan onder:

1. „begunstigde staat”: een staat die overeenkomstig Besluit nr. 47/2000 van het Gemengd Comité van de EER van 22 mei 2000 financiële middelen ontvangt; de begunstigde staat wordt vertegenwoordigd door een aan te wijzen instantie belast met het beheer van de EER-EVA-middelen in het land en met het aangaan van overeenkomsten inzake projecten met het comité; de begunstigde staat is aan de EER-EVA-staten financiële verantwoording verschuldigd;
2. „projectpromotor”: het orgaan dat het project opzet; de subsidies worden via de begunstigde staat aan de projectpromotor uitgekeerd;
3. „het comité”: het door de EER-EVA-staten ingestelde orgaan belast met de in punt 7 omschreven taken;
4. „de controle-instantie”: een onafhankelijk orgaan dat, op basis van een overeenkomst met de begunstigde staat, toezicht houdt op de voortgang van het project, en aan de begunstigde staat en het comité verslag uitbrengt. De controle-instantie wordt door de begunstigde staat aangewezen op basis van een voorstel of een beoordeling met goedkeuring van de Europese Investeringsbank (EIB) en met de instemming van het comité.

2. Begunstigde staten

Volgende tabel bevat een overzicht van de begunstigde staten en hun aandeel in de middelen.

(in EUR)

Land	1999	2000-2003	Totaal
Spanje	10 859 680	59 321 600	70181280
Portugal	5 023 200	16 265 600	21288800
Griekenland	5 812 560	16 265 600	22078160
Ierland	1 698 320	3 827 200	5525520
UK (Noord-Ierland)	526 240	0	526240
Totaal	23 920 000	95 680 000	119600000

3. Bijstandsvorm

De bijstand wordt uitsluitend in de vorm van subsidies verstrekt. Een begunstigde staat kan evenwel aan het comité voorstellen om gedeelten van zijn aandeel te gebruiken voor het verminderen van de rentekosten van hoofdzakelijk met leningen gefinancierde projecten. Laatstbedoelde steun wordt eveneens in de vorm van subsidies verleend.

De EER-EVA-bijdrage is nooit groter dan 50 % van de projectkosten, tenzij het gaat om projecten die anders zouden worden gefinancierd met toewijzingen uit de begroting van de nationale, regionale of lokale overheid, in welk geval de bijdrage niet groter kan zijn dan 85 % van de totale kosten. De communautaire maxima voor cofinancieringen worden in geen geval overschreden.

▼ **M65**

De verantwoordelijkheid van de EER-EVA-staten voor de projecten beperkt zich tot het ter beschikking stellen van de middelen volgens een overeengekomen plan, op voorwaarde dat in de controleverslagen wordt bevestigd dat de projecten werden uitgevoerd in overeenstemming met de projectvoorstellen.

4. *In aanmerking komende activiteiten*

De financiële steun is beschikbaar voor projecten op het gebied van het milieu, met inbegrip van stadsvernieuwing, vermindering van stedelijke vervuiling en bescherming van het Europese culturele erfgoed, vervoer met inbegrip van infrastructuur, en onderwijs en opleiding met inbegrip van academisch onderzoek. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen eraan te streven om tweederde van het totale bedrag toe te wijzen voor bovenbedoelde projecten op milieugebied.

5. *Projecten*

Van het totale bedrag van 119,6 miljoen EUR wordt cumulatief vanaf 1999 jaarlijks 20 % voor het aangaan van betalingsverplichtingen beschikbaar gemaakt. Verschillende gedeelten van grote projecten kunnen afzonderlijk voor financiering worden ingediend en het comité beoordeelt elk projectvoorstel op zijn merites.

6. *Controle*

Voor elk project wordt, tezamen met het projectplan en het tijdschema, de projectbegroting en het betalingsschema, een controleplan opgesteld. In het controleplan worden de belangrijke fasen van het project aangegeven. De controle-instantie brengt in de belangrijke stadia van het project overeenkomstig een vastgesteld plan, minstens eenmaal per jaar, verslag uit aan de begunstigde staat en het comité, waarbij zij onder andere informatie verstrekt over:

- de naleving van officiële voorwaarden voor de toekenning en aanschaf van vergunningen en certificeringen;
- de voortgang van het project in vergelijking met het oorspronkelijke plan;
- de eventuele afwijkingen van, inter alia, de projectbegroting, betalingschema's, contractuele bepalingen, technische specificaties en de uitvoeringstermijn; de nadelige gevolgen daarvan voor de impact van het project, de verwachte voordelen en de voltooiingstijd; de eventuele maatregelen ter compensering van de gevolgen van afwijkingen;
- de op het project betrekking hebbende rekeningen;
- het al dan niet voldoen van de voortgang van het project aan de voorwaarden voor het uitgekeerd worden van de volgende tranche.

Indien het verslag niet aan het overeengekomen plan beantwoordt, kan het comité de begunstigde staat verzoeken om aanvullende informatie. Vragen die zich beperken tot verduidelijkingen of verzoeken om informatie die in het verslag ontbreekt, kunnen aan de controle-instantie worden gericht, waarbij de begunstigde staat naar behoren op de hoogte wordt gehouden. Het comité kan besluiten geen machtiging voor verdere uitkeringen te verlenen zolang het verslag niet aan de overeengekomen voorwaarden voldoet. De EER-EVA-staten kunnen met betrekking tot de projecten een audit laten uitvoeren zoals bepaald in punt 10, onder 13.

7. *Organisatie*

De EVA-staten stellen een comité in dat

- de projecten goedkeurt voor financiering;
- zijn goedkeuring hecht aan het controle- en betalingsplan voor elk project;

▼ M65

- toeziet op de algemene werking van de bijstand, met name op basis van de controleverslagen;
- machtiging verleent voor uitkeringen aan de begunstigde overeenkomstig het betalingsplan, op basis van de controleverslagen.

De EIB

- beoordeelt de voorgestelde projecten en brengt daarover verslag uit aan de begunstigde staat;
- doet voorstellen met betrekking tot, of beoordeelt en stemt in met, de controle-instanties in de begunstigde staten, die door het comité en de begunstigde staat moeten worden goedgekeurd.

De begunstigde staten

- ontvangen en verlenen hun goedkeuring aan de te financieren projecten;
- dienen de projecten in bij de EIB ter beoordeling en vervolgens, vergezeld van de EIB-beoordeling, bij de Commissie en het comité.

De Commissie

onderzoekt de voorgestelde projecten op hun verenigbaarheid met de communautaire doelstellingen en, in het bijzonder, met de voorschriften inzake cofinanciering; bij dit onderzoek worden de EER-EVA-bijdragen gelijkgesteld met communautaire financieringen.

De controle-instanties

- zien toe op de uitvoering van de projecten in overeenstemming met een aan het goedgekeurde projectplan gehecht rapporteringsplan;
- brengen verslag uit aan de begunstigde staat en het comité.

8. Taalstelsel

De officiële talen van de EER-overeenkomst kunnen worden gebruikt. Van alle bij het comité in te dienen documenten moet door de begunstigde staat/projectpromotor een Engelse vertaling ter beschikking worden gesteld.

9. Financiële regelingen

De EER-EVA-staten voegen aan elke uitkering aan de begunstigde staten een beoordelings- en controleprovisie toe van 0,5 %, boven het van het overeengekomen totaal van 119,6 miljoen EUR af te boeken bedrag. Alle partijen betalen hun eigen administratiekosten.

De EIB rekent, als consulent van de projectpromotors/begunstigde staten, haar lastgevers voor haar diensten een honorarium aan.

De EER-EVA-staten voeren een degelijk financieel beheer. Voor de uitkeringen aan de begunstigde staten wordt opdracht gegeven door het comité, dat toeziet op de tijdige uitvoering. De vóór de uitkering door de middelen gegenereerde rente behoort toe aan de verstrekke van de middelen.

10. Beknopte procedurebeschrijving

1. Een projectpromotor legt een projectontwerp voor aan de begunstigde staat.
2. De begunstigde staat legt het projectontwerp voor aan de Commissie en het comité voor een voorlopig advies betreffende de geschiktheid van het concept.

▼ M131

Het comité kan, naar aanleiding van een met redenen omkleed verzoek van een begunstigde staat en op basis van objectieve criteria, het voorlopigadviesstadium overslaan.

▼ M65

3. ► **M131** In het geval van een positief voorlopig advies of indien dat stadium van de procedure wordt overgeslagen, verzoekt de projectpromotor de EIB om een beoordeling van het project. ◀ Deze beoordeling heeft betrekking op de technische, economische, financiële en administratieve aspecten van het voorstel.
4. De projectpromotor dient het projectplan, met inbegrip van de kostenraming, het tijdschema, het betalingsschema, het controleplan en het beoordelingsrapport van de EIB in bij de begunstigde staat.
5. De begunstigde staat dient het project met de onder 4 vermelde documenten in bij de Commissie voor een definitieve geschiktheidsbeoordeling.
6. De begunstigde staat dient het project met de onder 4 vermelde documenten tegelijkertijd in bij het comité voor goedkeuring.
7. Het comité kan om aanvullende informatie verzoeken of een herziening van het projectplan, meer bepaald het controle/betalingsschema, voorstellen. Het comité hecht zijn goedkeuring aan het (herziene) project of neemt een met redenen omklede negatieve beslissing. Indien het project wordt goedgekeurd, wordt naar de begunstigde staat een toezeggingsbrief met specificatie van de relevante voorwaarden gezonden.
8. De controle instantie en de begunstigde staat ondertekenen een overeenkomst met betrekking tot het controleplan.
9. De projectpromotor en de begunstigde staat ondertekenen een overeenkomst, en de begunstigde staat en het comité ondertekenen een overeenkomst betreffende de subsidiëring.
10. Een eerste tranche van 10 % wordt aan de begunstigde staat uitgekeerd zodra de projectpromotor het contract met de aannemer heeft ondertekend. De volgende tranches worden uitgekeerd in overeenstemming met het betalingsschema of naar gelang van de werkelijke stand van de uitvoering blijkt een bevredigend controleverslag en na goedkeuring door het comité.
11. De projectpromotor voert het project uit en de controle instantie brengt verslag uit aan de begunstigde staat en het comité.
12. Indien de tranches niet overeenkomstig het schema kunnen worden uitgekeerd, kan tussen de begunstigde staat en het comité overleg worden gepleegd.
13. Indien het comité of de accountantscommissie van de EVA meer informatie wensen te ontvangen dan die waarin het controleplan voorziet, kunnen zij een eigen audit uitvoeren of voor een audit van het project op eigen kosten een externe auditor aantrekken. De ontvangende staat kan de auditor begeleiden. De projectpromotor en elk eventueel namens hem bij het projectbeheer betrokken orgaan dienen de auditor dezelfde toegang tot relevante informatie te verlenen als zij hun nationale autoriteiten of hun eigen auditors verschaffen.
14. De controle instantie stelt een voltooiingsrapport of evaluatieverslag betreffende het project op, indien dit in het controleplan wordt voorgeschreven.

▼ **M65**

11. *Slotopmerkingen*

Tenzij gewijzigde omstandigheden daartoe nopen, functioneert het nieuwe financieel instrument op dezelfde wijze als het financieel mechanisme dat ophoudt te bestaan. Naar gelang van de behoefte kunnen supplementaire documenten worden opgesteld.

▼ B**PROTOCOL 32****betreffende de financiële bepalingen voor de tenuitvoerlegging van artikel 82**▼ M215*Artikel 1***Procedure voor het vaststellen van de financiële deelneming van de EVA-staten voor ieder begrotingsjaar (n)**

1. Uiterlijk op 31 januari van ieder begrotingsjaar (n-1) verstrekt de Europese Commissie het Permanent Comité van de EVA-staten het financieringsprogramma voor de activiteiten die gedurende de resterende periode van het desbetreffende meerjarige financiële kader zullen worden uitgevoerd, met vermelding van de voor die activiteiten geplande indicatieve vastleggingskredieten.

2. Het Permanent Comité van de EVA-staten verstrekt de Europese Commissie uiterlijk op 15 februari van het begrotingsjaar (n-1) een lijst van activiteiten van de Gemeenschap die de EVA-staten voor de eerste maal wensen op te nemen in de EER-bijlage bij het voorontwerp van de begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar (n). Deze lijst geldt behoudens nieuwe voorstellen die door de Gemeenschap in de loop van het jaar (n-1) worden ingediend en behoudens het definitieve standpunt van de EVA-staten betreffende hun deelname aan deze activiteiten.

3. Uiterlijk op 15 mei van elk begrotingsjaar (n-1) deelt de Europese Commissie het Permanent Comité van de EVA-staten haar standpunt mee betreffende de verzoeken van de EVA-staten om deelname aan activiteiten gedurende het begrotingsjaar (n), met vermelding van de volgende gegevens:

- a) de „ter informatie” in de staat van uitgaven van het voorontwerp van begroting van de Europese Unie vermelde indicatieve bedragen aan vastleggingskredieten en betalingskredieten voor de activiteiten waaraan de EVA-staten deelnemen of de wens tot deelname hebben geuit, en die overeenkomstig artikel 82 van de Overeenkomst zijn berekend;
- b) de „ter informatie” in de staat van ontvangsten van het voorontwerp van begroting vermelde raming van de bijdragen van de EVA-staten.

Het standpunt van de Europese Commissie doet geen afbreuk aan de mogelijkheid de besprekingen voort te zetten over activiteiten waarvoor zij de deelname van de EVA-staten niet heeft aanvaard.

4. Indien de in lid 3 bedoelde bedragen niet in overeenstemming zijn met artikel 82 van de Overeenkomst, kan het Permanent Comité van de EVA-staten tot en met 30 juni van het begrotingsjaar (n-1) om correcties verzoeken.

5. De in lid 3 bedoelde bedragen worden aangepast na de goedkeuring van de algemene begroting van de Europese Unie, met inachtneming van de bepalingen van artikel 82 van de Overeenkomst. Deze aangepaste bedragen worden onverwijld meegedeeld aan het Permanent Comité van de EVA-staten.

6. Binnen 30 dagen na de publicatie van de algemene begroting van de Europese Unie in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bevestigen de voorzitters van het Gemengd Comité van de EER bij een door de Europese Commissie geïnitieerde briefwisseling dat de in de EER-bijlage bij de algemene begroting van de Europese Unie opgenomen bedragen in overeenstemming zijn met de bepalingen van artikel 82 van de Overeenkomst.

▼ M215

7. Uiterlijk op 1 juni van het begrotingsjaar (n) stelt het Permanent Comité van de EVA-staten de Europese Commissie in kennis van de definitieve verdeling van de bijdrage over de EVA-staten. Deze verdeling is bindend.

Is deze informatie op 1 juni van het begrotingsjaar (n) niet verstrekt, dan gelden voorlopig de verdelingspercentages van het begrotingsjaar (n-1). De aanpassing wordt verricht volgens de procedure van artikel 4.

8. Indien het Gemengd Comité van de EER niet uiterlijk op 10 juli van het begrotingsjaar (n) (tenzij in uitzonderlijke omstandigheden een latere datum is overeengekomen) een besluit heeft genomen tot vaststelling van de deelname van de EVA-staten aan een activiteit die is opgenomen in de EER-bijlage bij de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar (n), of indien niet uiterlijk op die datum kennis is gegeven van de voltooiing van eventuele grondwettelijke vereisten voor een dergelijk besluit, wordt de deelname van de EVA-staten aan de desbetreffende activiteit uitgesteld tot het begrotingsjaar (n+1), tenzij anders overeengekomen.

9. Zodra de deelname van de EVA-staten aan een activiteit voor een begrotingsjaar (n) is vastgesteld, geldt de financiële bijdrage van de EVA-staten voor alle transacties die in dat begrotingsjaar uit hoofde van de desbetreffende begrotingsonderdelen worden verricht, tenzij anders overeengekomen.

▼ M368

10. Voor de berekening van de operationele bijdrage overeenkomstig artikel 82, lid 1, punten a) en b), van de EER-overeenkomst worden de in de begroting van de Unie opgenomen vastleggings- en betalingskredieten die voor de toepasselijke jaren definitief zijn vastgesteld voor de financiering van het Horizon Europa-programma (vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad), het InvestEU-programma (vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad) en het Uniemechanisme voor civiele bescherming (ingesteld bij Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad) verhoogd met de kredieten die overeenstemmen met externe bestemmingsontvangsten die overeenkomstig artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis voor die activiteiten zijn toegewezen ⁽¹⁾.

▼ M215*Artikel 2***Beschikbaarstelling van de bijdragen van de EVA-staten**

1. Op basis van de EER-bijlage bij de algemene begroting van de Europese Unie, die overeenkomstig artikel 1, leden 6 en 7, is vastgesteld, stelt de Europese Commissie voor iedere EVA-staat een afroeping van bijdragen op, die berekend wordt aan de hand van de betalingskredieten en overeenkomstig artikel 71, lid 2, van het Financieel Reglement ⁽²⁾.

2. Deze afroeping van bijdragen dient door de EVA-staten uiterlijk op 15 augustus van het begrotingsjaar (n) te zijn ontvangen en houdt een verzoek in tot betaling van de door iedere EVA-staat verschuldigde bijdrage op uiterlijk 31 augustus van dat begrotingsjaar (n).

⁽¹⁾ PB L 433I van 22.12.2020, blz. 23.

⁽²⁾ Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1).

▼M215

Indien de algemene begroting van de Europese Unie niet is goedgekeurd vóór 10 juli van het begrotingsjaar (n), of in uitzonderlijke omstandigheden vóór de uit hoofde van artikel 1, lid 8, overeengekomen datum, wordt het verzoek tot betaling gebaseerd op het indicatieve bedrag dat in het voorontwerp van begroting is opgenomen. De aanpassing wordt verricht volgens de procedure van artikel 4.

3. De bijdragen worden in euro uitgedrukt en betaald.

4. Te dien einde opent elke EVA-staat bij zijn Schatkist of bij de daartoe aangewezen instantie een rekening in euro ten name van de Europese Commissie.

5. Elk uitstel van de stortingen op de in lid 4 vermelde rekening geeft aanleiding tot rentebetaling door de desbetreffende EVA-staat tegen de rentevoet die de Europese Centrale Bank voor haar basisherfinancieringstransacties in euro toepast, vermeerderd met 1,5 procentpunt. De referentierentievoet is de rentevoet die op 1 juli van dat jaar van kracht is, zoals bekendgemaakt in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

*Artikel 3***Voorwaarden betreffende de tenuitvoerlegging**

1. Het gebruik van de uit de deelneming van de EVA-staten voortvloeiende kredieten geschiedt in overeenstemming met het Financieel Reglement.

2. Ten aanzien van aanbestedingsprocedures geldt echter dat alle EG-lidstaten en alle EVA-staten kunnen inschrijven op aanbestedingen, in zoverre daarbij sprake is van financiering uit begrotingsonderdelen waaraan de EVA-staten deelnemen.

*Artikel 4***Aanpassing van de EVA-bijdrage in het licht van de tenuitvoerlegging**

1. De bijdragen van de EVA-staten die voor elk betrokken begrotingsonderdeel overeenkomstig artikel 82 van de Overeenkomst worden vastgesteld, blijven gedurende het desbetreffende begrotingsjaar (n) onveranderd.

2. Na het afsluiten van de rekeningen voor elk begrotingsjaar berekent de Europese Commissie in het kader van de opstelling van de jaarrekening voor het begrotingsjaar (n+1) het resultaat van de uitvoering van de begroting door de EVA-staten, waarbij rekening wordt gehouden met:

- a) de bijdragen die door de EVA-staten zijn betaald overeenkomstig artikel 2;
- b) het aandeel van de EVA-staten in de totale uitvoeringscijfers van de kredieten die zijn opgenomen in de begrotingsonderdelen waarvoor deelname van de EVA-staten is overeengekomen; en
- c) bedragen voor het dekken van met de Gemeenschap verband houdende uitgaven die door de EVA-staten afzonderlijk worden gedekt, of door EVA-staten in natura gedane betalingen (bijvoorbeeld administratieve bijstand).

▼M215

3. Bedragen die van derden zijn teruggevorderd in het kader van een begrotingsonderdeel waarvoor de deelname van de EVA-staten is overeengekomen, worden behandeld als bestemmingsontvangsten in het kader van datzelfde begrotingsonderdeel, overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder f), van het Financieel Reglement.

4. De bijdrage van de EVA-staten voor het begrotingsjaar (n) wordt, uitgaande van het resultaat van de uitvoering van de begroting, aangepast in het kader van de afroeping van bijdragen voor het begrotingsjaar (n+2) en gebaseerd op de definitieve verdeling over de EVA-staten voor het begrotingsjaar (n).

5. Indien nodig stelt het Gemengd Comité van de EER aanvullende voorschriften voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 4 vast. Dit geldt in het bijzonder voor met de Gemeenschap verband houdende uitgaven die door de EVA-staten afzonderlijk worden gedragen, en voor hun bijdragen in natura.

*Artikel 5***Informatie**

1. Aan het eind van elk kwartaal verstrekt de Europese Commissie het Permanent Comité van de EVA-staten een uittreksel uit haar rekeningen dat, zowel voor de ontvangsten als voor de uitgaven, de stand weergeeft van de tenuitvoerlegging van de programma's en andere maatregelen waaraan de EVA-staten financieel deelnemen.

2. Na het afsluiten van het begrotingsjaar (n) verstrekt de Europese Commissie het Permanent Comité van de EVA-staten de gegevens betreffende de programma's en andere maatregelen waaraan de EVA-staten financieel deelnemen, die opgenomen zijn in het desbetreffende deel van de jaarrekeningen dat overeenkomstig de artikelen 126 en 127 van het Financieel Reglement is opgesteld.

3. De Europese Commissie verstrekt het Permanent Comité van de EVA-staten alle overige financiële informatie waar het laatstgenoemde redelijkerwijs om kan verzoeken met betrekking tot de programma's en andere maatregelen waaraan de EVA-staten financieel deelnemen.

*Artikel 6***Controle**

1. De controle op de vaststelling en de beschikbaarheid van alle inkomsten, alsmede de controle op het aangaan van alle betalingsverplichtingen en op de vaststelling van het tijdschema voor alle uitgaven betreffende de deelneming van de EVA-staten, geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Financieel Reglement en de verordeningen die van toepassing zijn op de in de artikelen 76 en 78 van de Overeenkomst vermelde gebieden.

2. De controle-instanties van de Gemeenschap en die van de EVA-staten komen passende regelingen overeen om de controle van de inkomsten en de uitgaven betreffende de deelneming van de EVA-staten aan communautaire activiteiten overeenkomstig lid 1 te vergemakkelijken.

*Artikel 7***Voor de berekening van de evenredigheidsfactor in aanmerking te nemen bbp-cijfer**

De in artikel 82 van de Overeenkomst vermelde bbp-gegevens tegen marktprijzen zijn die welke ingevolge de tenuitvoerlegging van artikel 76 van de Overeenkomst worden gepubliceerd.

PROTOCOL 33

betreffende arbitrageprocedures

1. Indien een geschil aan arbitrage wordt onderworpen, zijn er drie arbiters, tenzij de partijen bij het geschil anders besluiten,
2. Binnen 30 dagen wijzen de partijen bij het geschil elk een arbiter aan.
3. De aldus aangewezen arbiters benoemen bij consensus een opperarbiter, die onderdaan is van een andere overeenkomstsluitende partij dan die van de aangewezen arbiters. Kunnen zij binnen twee maanden na hun aanwijzing niet tot een akkoord komen, dan kiezen zij de opperarbiter uit een door het Gemengd Comité van de EER opgestelde lijst van zeven personen. Deze lijst wordt door het Gemengd Comité overeenkomstig zijn reglement van orde opgesteld en herzien.
4. Tenzij de overeenkomstsluitende partijen anders besluiten, stelt het arbitragehof zijn reglement van orde vast. Het Hof neemt zijn beslissingen bij meerderheid.

PROTOCOL 34

betreffende de mogelijkheid voor rechterlijke instanties van de EVA-Staten om het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te verzoeken een uitspraak te doen over de uitlegging van EER-regels die overeenkomen met EG-regels

Artikel 1

Indien in een zaak die bij een rechterlijke instantie van een EVA-Staat aanhangig is, een vraag wordt opgeworpen betreffende de uitlegging van bepalingen van de Overeenkomst die in essentie gelijk zijn aan de bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen, zoals gewijzigd of aangevuld, of van ter uitvoering daarvan aangenomen besluiten, kan die rechterlijke instantie zo nodig het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.

Artikel 2

Een EVA-Staat die voornemens is dit protocol toe te passen, stelt de depositaris en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen ervan in kennis in welke mate en volgens welke procedures het protocol op zijn rechterlijke instanties van toepassing zal zijn.

Artikel 3

De depositaris licht de overeenkomstsluitende partijen in over iedere kennisgeving krachtens artikel 2.

PROTOCOL 35**betreffende de tenuitvoerlegging van EER-Voorschriften**

overwegende dat deze Overeenkomst tot doel heeft een homogene Europese Economische Ruimte op grond van gemeenschappelijke regels tot stand te brengen, zonder dat de overeenkomstsluitende partijen verplicht zijn wetgevende bevoegdheden aan een instelling van de Europese Economische Ruimte over te dragen;

overwegende dat zulks bijgevolg via nationale procedures zal moeten geschieden;

Enig Artikel

Voor gevallen waarin zich conflicten zouden voordoen tussen de tenuitvoerlegging van EER-regels en andere wetgevende bepalingen verbinden de EVA-Staten zich ertoe zo nodig in hun wetgeving een bepaling op te nemen volgens welke de EER-regels in die gevallen voorrang hebben.

▼B**PROTOCOL 36****betreffende de Statuten van het Gemengd Parlementair Comité van de EER***Artikel 1*

Het bij artikel 95 van de Overeenkomst ingestelde Gemengd Parlementair Comité van de EER wordt opgericht en functioneert overeenkomstig het bepaalde in de Overeenkomst en deze Statuten.

*Artikel 2***▼M135**

Het Gemengd Parlementair Comité van de EER bestaat uit vierentwintig leden.

▼B

Het Europees Parlement en de Parlementen van de EVA-Staten benoemen elk een gelijk aantal leden van het Gemengd Parlementair Comité van de EER.

Artikel 3

Het Gemengd Parlementair Comité van de EER kiest uit zijn leden een Voorzitter en een Vice-Voorzitter. Het Voorzitterschap van het Comité wordt beurtelings voor een periode van een jaar waargenomen door een door het Europees Parlement en door een Parlement van een EVA-Staat benoemd lid.

Het Comité benoemt zijn bureau.

Artikel 4

Het Gemengd Parlementair Comité van de EER houdt tweemaal per jaar een algemene zitting, beurtelings in de Gemeenschap en in een EVA-Staat. Het Comité besluit op elke zitting waar de volgende algemene zitting zal worden gehouden. Buitengewone zittingen kunnen worden gehouden wanneer het Comité of het bureau van het Comité daartoe besluit overeenkomstig het reglement van orde van het Comité.

Artikel 5

Het Gemengd Parlementair Comité van de EER stelt zijn reglement van orde vast met een twee derde meerderheid van de leden van het Comité.

Artikel 6

De kosten verbonden aan de deelneming aan het Gemengd Parlementair Comité van de EER komen ten laste van het Parlement dat een lid heeft benoemd.

▼ B**PROTOCOL 37****houdende de lijst bedoeld in artikel 101**

1. Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding (Besluit 74/234/EEG van de Commissie)
2. Geneesmiddelencomité (Besluit 75/320/EEG van de Raad)
3. Wetenschappelijk Veterinair Comité (Besluit 81/651/EEG van de Commissie)

▼ M309▼ B

5. ► M242 Administratieve Commissie voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad). ◀

▼ M262▼ B

7. Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities (Verordening (EEG) van de Raad nr. 17/62)
8. Raadgevend Comité voor Concentraties (Verordening (EEG) van de Raad nr. 4064/89)

▼ M202▼ M76

10. Comité voor farmaceutische specialiteiten (Tweede Richtlijn 75/319/EEG van de Raad)
11. Comité voor geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (Richtlijn 81/851/EEG van de Raad)

▼ M249▼ M78

13. ► M323 ————— ◀ (Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad)

▼ M117

14. Comité voor weesgeneesmiddelen (Verordening (EG) nr. 141/2000 van het Europees Parlement en de Raad)

▼ M123

15. Permanent Comité voor biociden (Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad)

▼ M133

16. De Beleidsgroep Radiospectrum (Besluit 2002/622/EG van de Commissie)

▼ M303▼ M199

18. De groep deskundigen inzake elektronische handel (Besluit 2005/752/EG van de Commissie).
19. De deskundigengroep op hoog niveau voor de i2010-strategie (Besluit 2006/215/EG van de Commissie).

▼ M202

20. De groep coördinatoren voor de erkenning van beroepskwalificaties (Besluit 2007/172/EG van de Commissie).

▼ M262**▼ M211**

22. Het Europees Comité voor het effectenbedrijf (Besluit 2001/528/EG van de Commissie).

▼ M262**▼ M211**

25. Het Europees Comité voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Besluit 2004/9/EG van de Commissie).
26. Het Europees Comité voor het bankwezen (Besluit 2004/10/EG van de Commissie).

▼ M217

27. Coördinatiegroep voor gedecentraliseerde en wederzijdse-erkenningprocedure (menselijk) (Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad).
28. Coördinatiegroep voor gedecentraliseerde en wederzijdse-erkenningprocedure (diergeneeskundig) (Richtlijn 2001/82/EG van het Europees Parlement en de Raad).

▼ M219

29. Het Comité Douanewetboek (Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad).

▼ M250**▼ M229**

32. Raad voor de beveiliging van de Europese GNSS-systemen (Besluit 2009/334/EG van de Commissie).

▼ M237

33. Het Comité van deskundigen inzake de detachering van werknemers (Besluit 2009/17/EG van de Commissie).

▼ M246

34. ► **M326** De Stuurgroep op hoog niveau voor het beheer van het digitale maritieme systeem en de digitale maritieme diensten (Besluit (EU) 2016/566 van de Commissie). ◀

▼ M249

35. Het Contactcomité inzake audiovisuele mediadiensten (Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad).

▼ M250

36. De Raad voor de veiligheidsaccreditatie voor Europese GNSS-systemen (Verordening (EU) nr. 912/2010).
37. De raad van bestuur (Verordening (EU) nr. 912/2010).

▼ M260

38. Het Europees multistakeholderforum inzake elektronische facturering (e-facturering) (Besluit 2010/C 326/07 van de Commissie).

▼ M282

39. ► **M375** De Europese Groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten (ERGA) (Besluit C(2014) 462 van de Commissie van 3 februari 2014 tot oprichting van de Europese groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten en Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad). ◀

▼ M340

40. Het Comité van Europese auditorstoezichthouders (CEAOB) (Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad).

▼ M366

41. De .eu-Multistakeholder-adviesgroep (Verordening (EU) 2019/517 van het Europees Parlement en de Raad).

▼ M376

42. De Europese Groep van regelgevende instanties voor postdiensten (Besluit 2010/C 217/07 van de Commissie).

▼ M352

46. Deskundigengroep van de lidstaten inzake duurzame financiering (Verordening (EU) 2020/852).

▼ M386

47. De samenwerkingsgroep (Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie).

▼ M385

48. Europese Groep voor cyberbeveiligingscertificering (Verordening (EU) 2019/881 van het Europees Parlement en de Raad).

▼B

PROTOCOL 38
betreffende het financieel mechanisme

Artikel 1

1. Het Financieel Mechanisme voorziet in financiële bijstand voor de ontwikkeling en de structurele aanpassing van de in artikel 4 bedoelde regio's, enerzijds in de vorm van rentesubsidies op leningen, anderzijds in de vorm van giften.

2. Het Financieel Mechanisme wordt gefinancierd door de EVA-Statens. Deze verlenen daartoe volmacht aan de Europese Investeringsbank, die deze volmacht overeenkomstig de volgende artikelen uitvoert. De EVA-Statens stellen een Comité voor het Financieel Mechanisme in, dat de in de artikelen 2 en 3 voorgeschreven besluiten neemt met betrekking tot rentesubsidies en giften.

Artikel 2

1. De in artikel 1 genoemde rentesubsidies worden beschikbaar gesteld in samenhang met de door de Europese Investeringsbank verstrekte leningen en, voor zover mogelijk, in ecu uitgedrukt.

2. De rentesubsidie op deze leningen wordt vastgesteld op ►**M1** twee ◀ procentpunten per jaar op de rentetarieven van de Europese Investeringsbank en wordt voor elke lening voor tien jaar verleend.

3. De aflossing, die in gelijke tranches plaatsvindt, wordt voorafgegaan door een aflossingsvrije periode van twee jaar.

4. De rentesubsidies worden verleend na goedkeuring van het Comité voor het Financieel Mechanisme van de EVA en advies van de Commissie van de EG.

▼M1

5. De som van de leningen die in aanmerking komen voor de in artikel 1 bedoelde rentesubsidies en in een periode van vijf jaar vanaf 1 juli 1993 in gelijke tranches worden verleend, bedraagt 1 500 miljoen ecu. Indien de EER-Overeenkomst na genoemde datum in werking treedt, loopt die periode vanaf de inwerkingtreding.

▼B*Artikel 3***▼M1**

1. De som van de in artikel 1 bedoelde giften die in een periode van vijf jaar vanaf 1 juli 1993 in gelijke tranches worden verleend, bedraagt 500 miljoen ecu. Indien de EER-Overeenkomst na genoemde datum in werking treedt, loopt die periode vanaf de inwerkingtreding.

▼B

2. Deze giften worden door de Europese Investeringsbank uitgekeerd op basis van de door de ontvangende Lid-Staat van de EG ingediende voorstellen, na advies van de Commissie van de EG en met goedkeuring van het Comité voor het Financieel Mechanisme van de EVA, dat van het verloop van de procedure in kennis wordt gesteld.

▼B*Artikel 4*

1. De in artikel 1 bedoelde financiële bijstand is beperkt tot projecten van overheden en openbare of particuliere ondernemingen, die worden uitgevoerd in Griekenland, het eiland Ierland, Portugal en de in de bijlage genoemde Spaanse regio's. Het aandeel van elke regio in de totale financiële bijstand wordt vastgesteld door de Gemeenschap, die de EVA-Staten daarvan in kennis stelt.

2. Voorrang wordt gegeven aan projecten, waarbij de nadruk in het bijzonder wordt gelegd op milieu (met inbegrip van stedelijke ontwikkeling), vervoer (en de daarvoor bestemde infrastructuur) of opleiding en scholing. Met betrekking tot door particuliere ondernemingen ingediende projecten wordt bijzondere aandacht geschonken aan kleine en middelgrote ondernemingen.

3. Het maximale subsidiebestanddeel van een met het Financieel Mechanisme gesteund project wordt vastgesteld op een niveau dat niet onverenigbaar is met het door de EG ter zake gevoerde beleid.

Artikel 5

De EVA-Staten treffen die regelingen met de Europese Investeringsbank en de Commissie van de EG welke naar het inzicht van deze betrokkenen dienstig worden geacht voor de goede werking van het Financieel Mechanisme. De aan het beheer van het Financieel Mechanisme verbonden kosten worden in dit kader vastgesteld.

Artikel 6

De Europese Investeringsbank is gerechtigd om als waarnemer de bijeenkomsten van het Gemengd Comité van de EER bij te wonen wanneer op het Financieel Mechanisme betrekking hebbende aangelegenheden die voor de Europese Investeringsbank van belang zijn aan de orde komen.

Artikel 7

Het Gemengd Comité van de EER kan de door het Comité voor de toepassing van het Financieel Mechanisme nodig geachte aanvullende bepalingen vaststellen.

Bijlage bij Protocol 38

Lijst van Spaanse regio's die in aanmerking komen

Andalucia

Asturias

Castilla y Leon

Castilla-La Mancha

Ceuta-Melilla

Valencia

Extremadura

Galicia

Islas Canarias

Murcia

▼ **M135**

PROTOCOL 38 bis
betreffende het Financieel Mechanisme van de EER

Artikel 1

De EVA-Staten dragen bij tot de vermindering van economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte aan de hand van subsidies voor investerings- en ontwikkelingsprojecten in de in artikel 3 vermelde prioritaire sectoren.

Artikel 2

De in artikel 1 bedoelde financiële bijdrage bedraagt in totaal 600 miljoen euro, waarvan over de periode 1 mei 2004 tot en met 30 april 2009 jaarlijkse tranches van 120 miljoen euro beschikbaar worden gemaakt voor het aangaan van betalingsverplichtingen.

Artikel 3

1. Voor de subsidies komen projecten in de volgende prioritaire sectoren in aanmerking:

- a) de bescherming van het milieu, met inbegrip van het leefmilieu, door, inter alia, vermindering van de verontreiniging en bevordering van vernieuwbare energie;
- b) de bevordering van duurzame ontwikkeling door efficiënter gebruik en beheer van hulpbronnen;
- c) de bescherming van het Europees cultureel erfgoed met inbegrip van openbaar vervoer en stadsvernieuwing;
- d) de ontwikkeling van menselijk potentieel door, inter alia, bevordering van onderwijs en opleiding, en uitbreiding van de administratieve capaciteit of dienstverlening van lokale besturen of hun instellingen evenals consolidering van de democratische processen die eraan ten grondslag liggen;
- e) gezondheids- en kinderopvang.

2. Academisch onderzoek kan voor financiering in aanmerking komen voor zover het op een of verschillende van deze prioritaire sectoren betrekking heeft.

Artikel 4

1. De EER-EVA-bijdrage in de vorm van subsidies is nooit groter dan 60 % van de projectkosten, tenzij het gaat om projecten die anders zouden worden gefinancierd met toewijzingen uit de begroting van de nationale, regionale of lokale overheid, in welk geval de bijdrage niet groter kan zijn dan 85 % van de totale kosten. De communautaire maxima voor cofinancieringen worden in geen geval overschreden.

2. De van toepassing zijnde regels betreffende staatssteun worden nageleefd.

3. ► **M187** De Commissie van de Europese Gemeenschappen kan de voorgestelde projecten op hun verenigbaarheid met de communautaire doelstellingen onderzoeken. ◀

4. De verantwoordelijkheid van de EVA-staten voor de projecten beperkt zich tot het ter beschikking stellen van de middelen volgens het overeengekomen plan. Aansprakelijkheid ten aanzien van derden wordt niet aanvaard.

▼ **M135***Artikel 5*

De middelen worden de begunstigde staten (Tsjechische Republiek, Estland, Griekenland, Spanje, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Portugal, Slovenië en Slowakijë) overeenkomstig de volgende verdeelsleutel ter beschikking gesteld:

Begunstigde staat	Percentage van de totale bijdrage
Tsjechische Republiek	8,09 %
Estland	1,68 %
Griekenland	5,71 %
Spanje	7,64 %
Cyprus	0,21 %
Letland	3,29 %
Litouwen	4,50 %
Hongarije	10,13 %
Malta	0,32 %
Polen	46,80 %
Portugal	5,22 %
Slovenië	1,02 %
Slowakije	5,39 %

Artikel 6

Met het oog het opnieuw toewijzen van niet-vastgelegde middelen voor hoogprioritaire projecten van een begunstigde staat wordt in november 2006, en opnieuw in november 2008, de regeling opnieuw bekeken.

Artikel 7

1. De financiële bijdrage waarin dit protocol voorziet, wordt nauw gecoördineerd met de bilaterale bijdrage van Noorwegen waarin het Noors Financieel Mechanisme voorziet.
2. De EVA-staten zien in het bijzonder erop toe dat voor beide in vorige alinea bedoelde financiële mechanismen dezelfde aanvraagprocedures worden toegepast.
3. Alle relevante wijzigingen van het cohesiebeleid van de Gemeenschap worden naar behoren in aanmerking genomen.

Artikel 8

1. De EVA-staten richten een comité op voor het beheer van het Financieel Mechanisme van de EER.
2. Verdere uitvoeringsbepalingen betreffende het Financieel Mechanisme van de EER worden zo nodig door de EVA-staten vastgesteld.

▼ M135

3. Voor het dekken van de beheerkosten worden middelen van het in artikel 2 genoemde totaalbedrag gebruikt.

Artikel 9

Aan het einde van de periode van vijf jaar, en onverminderd de rechten en verplichtingen in het kader van de overeenkomst, onderzoeken de overeenkomstsluitende partijen in het licht van artikel 115 opnieuw de behoefte aan maatregelen met betrekking tot de economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte.

Artikel 10

Indien in artikel 5 van dit protocol vermelde begunstigde Staten op 1 mei 2004 geen partij bij de overeenkomst worden, of indien er zich lidmaatschapswijzigingen binnen de EVA-pijler van de Europese Economische Ruimte voordoen, wordt dit protocol dienovereenkomstig aangepast.

▼ **M187**

ADDENDUM BIJ PROTOCOL 38 bis
betreffende het financieel mechanisme van de EER voor de
Republiek Bulgarije en Roemenië

Artikel 1

1. Protocol 38 bis is van overeenkomstige toepassing op de Republiek Bulgarije en Roemenië.
2. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 is artikel 6 van Protocol 38 bis niet van toepassing. Wanneer niet-vastgelegde middelen van Bulgarije of Roemenië beschikbaar zijn, vindt geen nieuwe toewijzing aan andere begunstigde staten plaats.
3. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 is artikel 7 van Protocol 38 bis niet van toepassing.
4. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 mogen bijdragen aan niet-gouvernementele organisaties en sociale partners ten hoogste 90 % van de projectkosten belopen.

Artikel 2

De extra bedragen voor de financiële bijdrage ten behoeve van de Republiek Bulgarije en Roemenië zijn 21,5 miljoen EUR voor de Republiek Bulgarije en 50,5 miljoen EUR voor Roemenië voor de periode van 1 januari 2007 tot en met 30 april 2009. Deze bijdragen worden ter beschikking gesteld vanaf de datum waarop de Overeenkomst betreffende de deelname van de Republiek Bulgarije en Roemenië aan de Europese Economische Ruimte, dan wel een overeenkomst tot voorlopige toepassing van die overeenkomst, in werking treedt, en zijn voor vastlegging beschikbaar in één tranche in 2007.

▼ **M239**

PROTOCOL Nr. 38 TER
BETREFFENDE HET FINANCIËEL MECHANISME VAN DE
EER (2009-2014)

Artikel 1

IJsland, Liechtenstein en Noorwegen („de EVA-staten”) dragen bij tot de vermindering van economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte en de versterking van hun betrekkingen met de begunstigde staten door middel van financiële bijdragen ten gunste van de in artikel 3 vermelde prioritaire sectoren.

Artikel 2

De in artikel 1 bedoelde financiële bijdrage bedraagt in totaal 988,5 miljoen EUR, waarvan over de periode van 1 mei 2009 tot en met 30 april 2014 jaarlijkse tranches van 197,7 miljoen EUR beschikbaar worden gemaakt voor het aangaan van betalingsverplichtingen.

Artikel 3

1. Voor de financiële bijdragen komen de volgende prioritaire sectoren in aanmerking:

- a) milieubescherming en milieubeheer;
- b) klimaatverandering en hernieuwbare energie;
- c) het maatschappelijk middenveld;
- d) menselijke en sociale ontwikkeling;
- e) bescherming van het cultureel erfgoed.

2. Academisch onderzoek kan voor financiering in aanmerking komen voor zover dit onderzoek op één of meer van deze prioritaire sectoren betrekking heeft.

3. De indicatieve toewijzing voor iedere begunstigde staat bedraagt ten minste 30 % voor de prioritaire sectoren a) en b) gecombineerd, en 10 % voor prioritaire sector c). Overeenkomstig de procedure van artikel 8, lid 2, worden de prioritaire sectoren op flexibele wijze gekozen, geconcentreerd en aangepast volgens de verschillende behoeften van elke begunstigde staat, met inachtneming van de omvang van de betrokken staat en de omvang van de bijdrage.

Artikel 4

1. De EVA-bijdrage is nooit groter dan 85 % van de programmakosten. In bijzondere gevallen kan de bijdrage 100 % van de programmakosten bedragen.

2. De toepasselijke voorschriften inzake steunmaatregelen van de staten worden nageleefd.

3. De Commissie onderzoekt alle programma's en elke substantiële wijziging in een programma op hun verenigbaarheid met de doelstellingen van de Europese Unie.

4. De verantwoordelijkheid van de EVA-staten voor de projecten beperkt zich tot het ter beschikking stellen van de middelen volgens het overeengekomen plan. Aansprakelijkheid ten aanzien van derden wordt niet aanvaard.

▼ **M239***Artikel 5*

De middelen worden ter beschikking gesteld van de volgende begunstigde staten: Bulgarije, Tsjechië, Estland, Griekenland, Spanje, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië en Slowakije.

Aan Spanje wordt 45,85 miljoen EUR ter beschikking gesteld voor overgangssteun voor de periode van 1 mei 2009 tot en met 31 december 2013. Met inachtneming van overgangsaanpassingen worden de overige middelen beschikbaar gesteld volgens de volgende verdeelsleutel:

	Middelen (miljoen euro)
Bulgarije	78,60
Tsjechië	61,40
Estland	23,00
Griekenland	63,40
Cyprus	3,85
Letland	34,55
Litouwen	38,40
Hongarije	70,10
Malta	2,90
Polen	266,90
Portugal	57,95
Roemenië	190,75
Slovenië	12,50
Slowakije	38,35

Artikel 6

In november 2011 en nogmaals in november 2013 vindt een evaluatie plaats met het oog op het opnieuw toewijzen van beschikbare, maar niet-vastgelegde middelen ten gunste van projecten met een hoge prioriteit die door een begunstigde staat zijn ingediend.

Artikel 7

1. De financiële bijdrage waarin dit protocol voorziet, wordt zorgvuldig gecoördineerd met de bilaterale bijdrage van Noorwegen waarin het financieel mechanisme van Noorwegen voorziet.

2. De EVA-staten zien er in het bijzonder op toe dat voor beide in het voorgaande lid bedoelde financiële mechanismen in wezen dezelfde aanvraagprocedures en uitvoeringsprocedures worden toegepast.

3. Met alle relevante wijzigingen van het cohesiebeleid van de Europese Unie wordt de nodige rekening gehouden.

▼ **M239***Artikel 8*

Voor de tenuitvoerlegging van het financieel mechanisme van de EER geldt het volgende:

1. In alle uitvoeringsfasen wordt de hoogste mate van transparantie, verantwoording en kosteneffectiviteit in acht genomen, evenals de beginselen van goed bestuur, duurzame ontwikkeling en gelijke behandeling van mannen en vrouwen. De doelstellingen van het financieel mechanisme van de EER worden nagestreefd in het kader van nauwe samenwerking tussen de begunstigde staten en de EVA-staten.
2. Teneinde efficiënte en doelgerichte tenuitvoerlegging te waarborgen, sluiten de EVA-staten met elke begunstigde staat, met inachtneming van de nationale prioriteiten, een memorandum van overeenstemming waarin het meerjarige programmeringskader en de structuren voor beheer en controle worden vastgelegd.
3. Na de sluiting van het memorandum van overeenstemming dient de begunstigde staat programmeringsvoorstellen in. De EVA-staten verrichten de beoordeling en goedkeuring van de voorstellen en sluiten met de begunstigde staten voor elk programma een subsidieovereenkomst. De omvang van de bijdrage is mede bepalend voor de mate van gedetailleerdheid van het programma. Binnen programma's kunnen in uitzonderingsgevallen projecten worden aangegeven met de voorwaarden voor selectie, goedkeuring en controle, in overeenstemming met de uitvoeringsbepalingen van lid 8.

De begunstigde staat is verantwoordelijk voor de uitvoering van de overeengekomen programma's. De begunstigde staten voorzien in een passend beheers- en controlesysteem om een gedegen tenuitvoerlegging en beheer te waarborgen.

4. Bij de voorbereiding, tenuitvoerlegging, monitoring en evaluatie van de financiële bijdrage worden waar nuttig partnerschappen aangegaan teneinde brede participatie te waarborgen. De partners kunnen onder andere plaatselijke, regionale en nationale overheden zijn, alsmede particuliere ondernemingen, maatschappelijke organisaties en sociale partners in de begunstigde staten en de EVA-staten.
5. Het voor het beheer van het financieel mechanisme van de EER opgezette controlesysteem moet waarborgen dat het beginsel van gezond financieel beheer in acht wordt genomen. De EVA-staten kunnen tevens de volgens hun interne regelgeving vereiste controles verrichten. De begunstigde staten verlenen hiertoe alle noodzakelijke bijstand en verstrekken alle noodzakelijke informatie en documentatie. In geval van onregelmatigheden mogen de EVA-staten de financiering opschorten en verstrekte middelen terugvorderen.
6. Projecten binnen het meerjarige programmeringskader in de begunstigde staten kunnen worden uitgevoerd in samenwerking tussen organisaties in de begunstigde staten en in de EVA-staten, overeenkomstig de regelgeving inzake overheidsopdrachten.
7. De beheerskosten van de EVA-staten worden bekostigd uit het in artikel 2 genoemde totaalbedrag en worden gespecificeerd in de uitvoeringsbepalingen bedoeld in lid 8.
8. De EVA-staten stellen een comité in voor het algemene beheer van het financieel mechanisme van de EER. Nadere uitvoeringsbepalingen betreffende het financieel mechanisme van de EER worden door de EVA-staten vastgesteld na overleg met de begunstigde staten. De EVA-staten streven ernaar deze bepalingen vast te stellen voor de ondertekening van de memoranda van overeenstemming.

▼ **M239**

Artikel 9

Aan het einde van de periode van vijf jaar, en onverminderd de rechten en verplichtingen in het kader van de Overeenkomst, onderzoeken de overeenkomstsluitende partijen in het licht van artikel 115 opnieuw de behoefte aan maatregelen met betrekking tot de economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte.

▼M268**ADDENDUM BIJ PROTOCOL 38 TER BETREFFENDE HET
FINANCIËEL MECHANISME VAN DE EER VOOR DE
REPUBLIEK KROATIË***Artikel 1*

1. Protocol 38 ter is van overeenkomstige toepassing op de Republiek Kroatië.
2. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 is de eerste zin van lid 3 van artikel 3 van Protocol 38 ter niet van toepassing.
3. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 is artikel 6 van Protocol 38 ter niet van toepassing. Wanneer niet-vastgelegde middelen van Kroatië beschikbaar zijn, vindt geen nieuwe toewijzing aan andere begunstigde staten plaats.

Artikel 2

De extra bedragen voor de financiële bijdrage zijn 5 miljoen euro voor de Republiek Kroatië voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 april 2014. Deze bijdragen worden ter beschikking gesteld vanaf de datum waarop de Overeenkomst betreffende de deelname van de Republiek Kroatië aan de Europese Economische Ruimte, dan wel een overeenkomst tot voorlopige toepassing van die overeenkomst, in werking treedt.

▼ **M301****PROTOCOL 38 quater****betreffende het financieel mechanisme van de EER (2014-2021)***Artikel 1*

1. IJsland, Liechtenstein en Noorwegen (hierna „de EVA-staten” genoemd) dragen bij tot de vermindering van economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte en de versterking van hun betrekkingen met de begunstigde staten door middel van financiële bijdragen ten gunste van de in artikel 3 vermelde prioritaire sectoren.

2. Alle programma's en activiteiten die met middelen uit het financieel mechanisme van de EER (2014-2021) worden gefinancierd, zijn gebaseerd op de gemeenschappelijke waarden van eerbiediging van de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren.

Artikel 2

1. De in artikel 1 bedoelde financiële bijdrage bedraagt in totaal 1 548,1 miljoen EUR, waarvan over de periode 1 mei 2014 tot en met 30 april 2021 jaarlijkse tranches van 221,16 miljoen EUR beschikbaar worden gemaakt voor het aangaan van betalingsverplichtingen.

2. Het totale bedrag bestaat uit de in artikel 6 bedoelde landspecifieke toewijzingen en het in artikel 7 bedoelde algemene fonds voor regionale samenwerking.

Artikel 3

1. De landspecifieke toewijzingen worden ter beschikking gesteld van de volgende prioritaire sectoren:

- a) innovatie, onderzoek, onderwijs en concurrentievermogen;
- b) sociale inclusie, jeugdwerkloosheid en armoedebestrijding;
- c) milieu, energie, klimaatverandering en koolstofarme economie;
- d) cultuur, het maatschappelijk middenveld, behoorlijk bestuur, grondrechten en fundamentele vrijheden;
- e) justitie en binnenlandse zaken.

De programmagebieden binnen de prioritaire sectoren waarin de doelstellingen en steungebieden worden vermeld, zijn opgenomen in de bijlage bij het protocol.

- 2.
 - a) Overeenkomstig de procedure van artikel 10, lid 3, worden de prioritaire sectoren gekozen, geconcentreerd en aangepast volgens de verschillende behoeften van elke begunstigde staat, met inachtneming van de omvang van de betrokken staat en de omvang van de bijdrage.
 - b) 10 % van het totale bedrag van de landspecifieke toewijzingen wordt gereserveerd voor een fonds voor het maatschappelijk middenveld, waarvan de middelen overeenkomstig de in artikel 6 bedoelde verdeelsleutel beschikbaar worden gesteld.

▼ **M301***Artikel 4*

1. Om te garanderen dat de middelen toegespitst worden op de prioritaire sectoren en te zorgen voor een efficiënte tenuitvoerlegging, overeenkomstig de in artikel 1 bedoelde algemene doelstellingen en rekening houdende met de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, met inbegrip van een focus op werkgelegenheid, nationale prioriteiten, landspecifieke aanbevelingen en met de Europese Commissie gesloten partnerschapsovereenkomsten in het kader van het cohesiebeleid van de EU, sluiten de EVA-staten overeenkomstig artikel 10, lid 3, met elke begunstigde staat een memorandum van overeenstemming.

2. Overleg met de Europese Commissie vindt plaats op strategisch niveau en komt tot stand tijdens de onderhandelingen over de in artikel 10, lid 3, bedoelde memoranda van overeenstemming om complementariteit en synergie-effecten met het cohesiebeleid van de EU te bevorderen en om na te gaan welke de mogelijkheden zijn voor sterkere effecten van de financiële bijdragen bij de toepassing van de financiële instrumenten.

Artikel 5

1. Met inachtneming van de programma's in het kader van de landspecifieke toewijzingen waarvan de uitvoering is toevertrouwd aan de begunstigde landen, bedraagt de EVA-bijdrage maximaal 85 % van de programmakosten, tenzij anders bepaald door de EVA-staten.

2. De toepasselijke voorschriften inzake overheidssteun worden nageleefd.

3. De verantwoordelijkheid van de EVA-staten voor de projecten beperkt zich tot het ter beschikking stellen van de middelen volgens het overeengekomen plan. Aansprakelijkheid ten aanzien van derden wordt niet aanvaard.

Artikel 6

De landspecifieke toewijzingen worden ter beschikking gesteld van de volgende begunstigde staten: Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Griekenland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Portugal, Roemenië, Slowakije en Slovenië overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

Begunstigde staat	Middelen (in miljoen EUR)
Bulgarije	115,0
Kroatië	56,8
Cyprus	6,4
Tsjechië	95,5
Estland	32,3
Griekenland	116,7
Hongarije	108,9
Letland	50,2

▼ M301

Begunstigde staat	Middelen (in miljoen EUR)
Litouwen	56,2
Malta	4,4
Polen	397,8
Portugal	102,7
Roemenië	275,2
Slowakije	54,9
Slovenië	19,9

Artikel 7

1. Uit het algemene fonds voor regionale ontwikkeling worden middelen ten belope van 55,25 miljoen EUR ter beschikking gesteld. Hiermee wordt bijgedragen tot de totstandkoming van de in artikel 1 bedoelde doelstellingen van het financieel mechanisme van de EER.

2. 70 % van het fonds wordt ter beschikking gesteld voor de bevordering van duurzame en hoogwaardige banen voor jongeren, met bijzondere aandacht voor de volgende punten:

- a) programma's inzake arbeids- en opleidingsmobiliteit voor jongeren, vooral voor diegenen die geen baan hebben en geen onderwijs of opleiding volgen;
- b) programma's voor duaal leren, leerlingplaatsen, jongerenintegratie;
- c) kennisuitwisseling, beleidsuitwisseling van beste praktijken en wederzijds leren tussen dienstverlenende organisaties/instellingen op het vlak van jongerenwerkgelegenheid.

Dit onderdeel van het fonds wordt ter beschikking gesteld van projecten die betrekking hebben op begunstigde staten en andere EU-lidstaten die kampen met een jongerenwerkloosheid van meer dan 25 % (referentiejaar Eurostat 2013) en heeft betrekking op ten minste twee landen, waaronder in ieder geval één begunstigde staat. De EVA-staten kunnen als partners deelnemen.

3. 30 % van het fonds wordt ter beschikking gesteld van regionale samenwerking binnen de in artikel 3 bedoelde prioritaire sectoren, met name kennisuitwisseling, beleidsuitwisseling van beste praktijken en institutionele opbouw.

Dit onderdeel van het fonds wordt ter beschikking gesteld van projecten die betrekking hebben op begunstigde staten en aangrenzende derde landen. Projecten hebben betrekking op ten minste drie landen, met inbegrip van ten minste twee begunstigde staten. De EVA-staten kunnen als partners deelnemen.

Artikel 8

Een tussentijdse evaluatie wordt tegen 2020 uitgevoerd door de EVA-staten met het oog op het opnieuw toewijzen van beschikbare, maar niet-vastgelegde middelen binnen de toewijzingen aan de desbetreffende individuele begunstigde staten.

Artikel 9

1. De financiële bijdrage waarin dit protocol voorziet, wordt zorgvuldig gecoördineerd met de bilaterale bijdrage van Noorwegen waarin het financieel mechanisme van Noorwegen voorziet.

▼ **M301**

2. De EVA-staten zien er in het bijzonder op toe dat voor beide in het voorgaande lid bedoelde financiële mechanismen in wezen dezelfde aanvraagprocedures en uitvoeringsprocedures worden toegepast.

3. Met alle relevante wijzigingen van het cohesiebeleid van de Europese Unie wordt de nodige rekening gehouden.

Artikel 10

Voor de tenuitvoerlegging van het financieel mechanisme van de EER geldt het volgende:

1. In alle uitvoeringsfasen wordt de hoogste mate van transparantie, verantwoording en kosteneffectiviteit in acht genomen, evenals de beginselen van goed bestuur, partnerschap en meerlagig bestuur, duurzame ontwikkeling, gelijke behandeling van mannen en vrouwen en non-discriminatie.

De doelstellingen van het financieel mechanisme van de EER worden nagestreefd in het kader van nauwe samenwerking tussen de begunstigde staten en de EVA-staten.

2. a) De EVA-staten zijn belast met de werking en de uitvoering, inclusief beheer en controle, van het in artikel 7, lid 1, bedoelde algemene fonds voor regionale samenwerking.

b) De EVA-staten zijn belast met de werking en de uitvoering, inclusief beheer en controle, van het in artikel 3, lid 2, onder b), bedoelde fonds voor het maatschappelijk middenveld, tenzij anders overeengekomen in het in artikel 10, lid 3, bedoelde memorandum van overeenstemming.

3. De EVA-staten sluiten met elke begunstigde staat een memorandum van overeenstemming met betrekking tot de respectieve landspecifieke toewijzing, met uitzondering van het in lid 2, onder a), bedoelde fonds, waarin het meerjarige programmeringskader en de structuren voor beheer en controle worden vastgelegd.

a) Op basis van de memoranda van overeenstemming dienen de begunstigde staten bij de EVA-staten specifieke programma's in, waarbij de EVA-staten de voorstellen beoordelen en goedkeuren en voor elk programma subsidieovereenkomsten sluiten met de begunstigde staten. Op uitdrukkelijk verzoek van de EVA-staten of de desbetreffende begunstigde staat voert de Europese Commissie vooraleer een voorstel voor een specifiek programma wordt goedgekeurd, een toetsing uit van dit voorstel om de verenigbaarheid met het cohesiebeleid van de Europese Unie te waarborgen.

b) De begunstigde staten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de overeengekomen programma's en voorzien in een passend beheers- en controlesysteem om een gedegen uitvoering en beheer te waarborgen.

c) De EVA-staten kunnen tevens de volgens hun interne regelgeving vereiste controles verrichten. De begunstigde staten verlenen hier toe alle noodzakelijke bijstand en verstrekken alle noodzakelijke informatie en documentatie.

d) In geval van onregelmatigheden mogen de EVA-staten de financiering opschorten en verstrekte middelen terugvorderen.

▼ M301

- e) Bij de voorbereiding, tenuitvoerlegging, monitoring en evaluatie van de financiële bijdrage worden waar nuttig partnerschappen aangegaan teneinde brede participatie te waarborgen. De partners kunnen onder andere plaatselijke, regionale en nationale overheden zijn, alsmede particuliere ondernemingen, maatschappelijke organisaties en sociale partners in de begunstigde staten en de EVA-staten.
 - f) Projecten binnen het meerjarige programmeringskader in de begunstigde staten kunnen worden uitgevoerd in samenwerking tussen onder andere in de begunstigde staten en in de EVA-staten gevestigde organisaties, overeenkomstig de regelgeving inzake overheidsopdrachten.
4. De beheerskosten van de EVA-staten worden bekostigd uit het in artikel 2, lid 1, bedoelde totaalbedrag en worden gespecificeerd in de in lid 5 van onderhavig artikel bedoelde uitvoeringsbepalingen.
 5. De EVA-staten stellen een comité in voor het algemene beheer van het financieel mechanisme van de EER. Nadere uitvoeringsbepalingen betreffende het financieel mechanisme van de EER worden door de EVA-staten vastgesteld na overleg met de begunstigde staten, die kunnen rekenen op assistentie van de Europese Commissie. De EVA-staten streven ernaar deze bepalingen vast te stellen vóór de ondertekening van de memoranda van overeenstemming.
 6. De EVA-staten brengen verslag uit over hun bijdragen aan de doelstellingen van het financieel mechanisme van de EER en in voorkomend geval aan de elf thematische doelstellingen van de Europese structuur- en investeringsfondsen in 2014-2020 ⁽¹⁾.

Artikel 11

Aan het einde van de in artikel 2 bedoelde periode, en onverminderd de rechten en verplichtingen in het kader van de overeenkomst, onderzoeken de overeenkomstsluitende partijen in het licht van artikel 115 opnieuw de behoefte aan maatregelen met betrekking tot de economische en sociale verschillen binnen de Europese Economische Ruimte.

⁽¹⁾ 1) Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie; 2) verbetering van de toegang tot en het gebruik en de kwaliteit van informatie- en communicatietechnologie; 3) vergroting van de concurrentievervalsrecht van kleine en middelgrote ondernemingen („kmo's”) alsmede van de landbouwsector en van de visserij- en aquacultuursector; 4) ondersteuning van de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken; 5) bevordering van de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer; 6) behoud en bescherming van het milieu en bevordering van efficiënt gebruik van hulpbronnen; 7) bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren; 8) bevordering van duurzame en kwalitatief hoogstaande werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit; 9) bevordering van sociale inclusie en bestrijding van armoede en discriminatie; 10) investering in onderwijs, opleiding en beroepsopleiding voor vaardigheden en een leven lang leren; 11) vergroting van de institutionele capaciteit van overheidsinstanties en belanghebbenden en een doelmatig openbaar bestuur.

▼ M301*BIJLAGE BIJ PROTOCOL 38 quater***Innovatie, onderzoek, onderwijs en concurrentievermogen**

1. Stimulansen voor het bedrijfsleven, innovatie en kmo's
2. Onderzoek
3. Onderwijs, beurzen, leerlingplaatsen en ondernemerschap bij jongeren
4. Evenwicht tussen werk en privéleven

Sociale inclusie, jeugdwerkloosheid en armoedebestrijding

5. Uitdagingen voor de Europese volksgezondheid
6. Roma-integratie en empowerment
7. Kinderen en jongeren die zich in de gevarenzone bevinden
8. Participatie van jongeren op de arbeidsmarkt
9. Plaatselijke ontwikkeling en armoedebestrijding

Milieu, energie, klimaatverandering en een koolstofarme economie

10. Milieu en ecosystemen
11. Hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en energiezekerheid
12. Matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering

Cultuur, het maatschappelijk middenveld, behoorlijk bestuur, grondrechten en fundamentele vrijheden

13. Cultureel ondernemerschap, cultureel erfgoed en culturele samenwerking
14. Maatschappelijk middenveld
15. Behoorlijk bestuur, aansprakelijke instellingen, transparantie
16. Mensenrechten — Nationale uitvoering

Justitie en binnenlandse zaken

17. Asiel en migratie
18. Penitentiaire diensten en voorlopige hechtenis
19. Internationale politiesamenwerking en misdaadbestrijding
20. Effectiviteit en efficiëntie van het rechtsstelsel, versterking van de rechtsstaat
21. Huiselijk en gendergerelateerd geweld
22. Rampenpreventie en rampenparaatheid

PROTOCOL 39**betreffende de ECU**

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt onder „Ecu” verstaan de Ecu zoals deze door de bevoegde instanties van de Gemeenschap is gedefinieerd. In alle besluiten die in de bijlagen bij de Overeenkomst worden vermeld, wordt „Europese Rekeneenheid” vervangen door „Ecu”.

PROTOCOL 40
betreffende Svalbard

1. Het Koninkrijk Noorwegen heeft het recht bij de bekrachtiging van de EER-Overeenkomst het grondgebied van Svalbard van de toepassing van de Overeenkomst uit te sluiten.
2. Indien het Koninkrijk Noorwegen van dit recht gebruik maakt, blijven de bestaande op Svalbard van toepassing zijnde overeenkomsten, onder meer de Overeenkomst tot oprichting van de Europese Vrijhandelsassociatie, de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Noorwegen en de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal enerzijds en het Koninkrijk Noorwegen anderzijds, op het grondgebied van Svalbard van toepassing.

▼B**PROTOCOL 41****betreffende bestaande overeenkomsten**

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 120 van de EER-Overeenkomst zijn de overeenkomstsluitende partijen overeengekomen dat de volgende bestaande bilaterale of multilaterale overeenkomsten tussen de Europese Economische Gemeenschap enerzijds en een of meer EVA-Staten anderzijds na de inwerkingtreding van de EER-Overeenkomst van kracht blijven:

▼M1**▼B**

-
1.12.1987	Overeenkomst tussen de Republiek Oostenrijk enerzijds en de Bondsrepubliek Duitsland en de Europese Economische Gemeenschap anderzijds inzake samenwerking op het gebied van de waterhuishouding in het stroomgebied van de Donau.
19.11.1991	Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Republiek Oostenrijk en de Europese Economische Gemeenschap inzake het op de markt brengen op Oostenrijks grondgebied van communautaire tafelwijn en „Landwein/vin de pays” in flessen.

PROTOCOL 42

**betreffende bilaterale regelingen inzake specifieke
landbouwprodukten**

De overeenkomstsluitende partijen nemen er nota van dat er tegelijk met deze Overeenkomst bilaterale overeenkomsten inzake handel in landbouwprodukten zijn gesloten. Deze overeenkomsten, die eerder door de overeenkomstsluitende partijen gesloten overeenkomsten uitbreiden of aanvullen en waarin bovendien onder meer tot uiting komt dat zij zijn overeengekomen gemeenschappelijk te streven naar vermindering van de sociale en economische ongelijkheden tussen hun regio's, zullen uiterlijk in werking treden op het tijdstip waarop de onderhavige Overeenkomst in werking treedt.

▼B**PROTOCOL 43****inzake de Overeenkomst tussen de EG en de Republiek Oostenrijk
betreffende het transitovervoer van goederen over de weg en per
spoor**

De overeenkomstsluitende partijen nemen er nota van dat tegelijk met deze Overeenkomst een bilaterale Overeenkomst is ondertekend tussen de Europese Gemeenschap en Oostenrijk over het transitovervoer van goederen over de weg en per spoor.

De bepalingen van de bilaterale Overeenkomst hebben voorrang boven de bepalingen van deze Overeenkomst voor zover zij betrekking hebben op hetzelfde onderwerp en zulks in deze Overeenkomst is bepaald.

Zes maanden voor het verstrijken van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Oostenrijk over het transitovervoer van goederen over de weg en per spoor, wordt de toestand in het wegvervoer gezamenlijk opnieuw bekeken.

▼M1

▼ **M135****PROTOCOL 44**▼ **M268****betreffende vrijwaringsmechanismen naar aanleiding van uitbreidingen van de Europese economische ruimte**

1. Toepassing van artikel 112 van de Overeenkomst op de algemene economische vrijwaringsclausule en de vrijwaringsmechanismen vervat in bepaalde overgangsregelingen betreffende het vrije verkeer van werknemers en het wegvervoer

Artikel 112 van de overeenkomst is eveneens van toepassing op de situaties omschreven of bedoeld in:

- a) artikel 37 van de Toetredingsakte van 16 april 2003, artikel 36 van de Toetredingsakte van 25 april 2005 en artikel 37 van de Toetredingsakte van 9 december 2011, en
 - b) de vrijwaringsmechanismen vervat in de overgangsregelingen, onder de rubriek „Overgangperiode” in bijlage V (Vrij verkeer van werknemers) en bijlage VIII (Recht van vestiging), in punt 30 (Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad) van bijlage XVIII (Gezondheid en veiligheid op het werk, arbeidsrecht en gelijke behandeling van mannen en vrouwen), in punt 26c (Verordening (EEG) nr. 3118/93 van de Raad) en punt 53a (Verordening (EEG) nr. 3577/92 van de Raad) van bijlage XIII (Vervoer) met dezelfde tijdslimieten, werkingssfeer en gevolgen als die vastgelegd in genoemde bepalingen.
2. Vrijwaringsclausule betreffende de interne markt

De algemene besluitvormingsprocedure waarin de overeenkomst voorziet, is tevens van toepassing op de besluiten die de Commissie van de Europese Gemeenschappen neemt ter uitvoering van artikel 38 van de Toetredingsakte van 16 april 2003, artikel 37 van de Toetredingsakte van 25 april 2005 en artikel 38 van de Toetredingsakte van 9 december 2011.

PROTOCOL 45**betreffende overgangspannen voor Spanje en Portugal**

De overeenkomstsluitende partijen zijn van oordeel dat de Overeenkomst niet van invloed is op de overgangspannen die Spanje en Portugal zijn toegekend in hun Akte van toetreding tot de Europese Gemeenschappen, welke overgangspannen na de inwerkingtreding van de Overeenkomst van kracht zouden kunnen blijven, onafhankelijk van de in de Overeenkomst zelf vastgestelde overgangspannen.

▼B**PROTOCOL 46****betreffende de ontwikkeling van de samenwerking in de visserijsector**

Op basis van de resultaten van de tweejaarlijkse evaluatie van de stand van zaken op het gebied van de samenwerking in de visserijsector zullen de overeenkomstsluitende partijen trachten deze samenwerking op harmonische en voor alle partijen voordelige wijze te ontwikkelen in het kader van het door elke partij gevoerde visserijbeleid. De eerste evaluatie vindt plaats vóór eind 1993.

▼B**PROTOCOL 47****inzake de opheffing van de technische belemmeringen voor het handelsverkeer in wijn**

De overeenkomstsluitende partijen staan de invoer en het op de markt brengen toe van wijnprodukten, van oorsprong uit hun grondgebieden, die in overeenstemming zijn met de in ►M7 aanhangsel 1 ◄ bij dit protocol genoemde EG-wetgeving, zoals aangepast voor de toepassing van deze overeenkomst, met betrekking tot de definitie van de produkten, de oenologische procédés, de samenstelling van de produkten en de voorschriften voor de distributie en het op de markt brengen.

▼M7

De overeenkomstsluitende partijen stellen overeenkomstig de bepalingen van aanhangsel 2 een stelsel in voor wederzijdse bijstand tussen de controle instanties in de wijnsector.

▼B

Voor de toepassing van dit protocol wordt onder „wijnbouwprodukten van oorsprong” verstaan „wijnbouwprodukten waarin alle gebruikte druiven of van druiven afgeleide materialen geheel en al verkregen zijn”.

Voor alle andere doeleinden dan het handelsverkeer tussen de EVA-Staten en de Gemeenschap, mogen de EVA-Staten hun nationale wetgeving blijven toepassen.

Het bepaalde in Protocol 1 inzake horizontale aanpassingen geldt voor de besluiten die zijn opgenomen in ►M7 aanhangsel 1 ◄ bij dit protocol. Het Permanent Comité van de EVA-Staten vervult de in punt 4, onder d), en punt 5 van Protocol 1 vermelde functies.

▼M12

Voor de produkten die vallen onder de in dit Protocol vermelde besluiten kan Liechtenstein de uit zijn regionale unie met Zwitserland voortvloeiende Zwitserse wetgeving parallel aan de wetgeving ter uitvoering van de in dit Protocol vermelde besluiten op de markt van Liechtenstein toepassen. De bepalingen over het vrije verkeer van goederen, die zijn opgenomen in deze Overeenkomst of in de besluiten waarnaar wordt verwezen, zijn, voor wat de uitvoer van Liechtenstein naar de andere overeenkomstsluitende partijen betreft, slechts van toepassing op produkten die in overeenstemming zijn met de in dit Protocol vermelde besluiten.

▼M198

Dit protocol geldt evenwel niet voor Liechtenstein indien de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten wordt uitgebreid tot Liechtenstein.

▼ **M180***AANHANGSEL I*▼ **M248**▼ **M257**▼ **M248**

8. ► **M310 32013 R 1308**: Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671), ► **M371** gewijzigd bij:

— **32017 R 2393**: Verordening (EU) 2017/2393 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2017 (PB L 350 van 29.12.2017, blz. 15). ◀

De bepalingen van de verordening worden voor de toepassing van deze overeenkomst als volgt aangepast:

- a) Alleen de volgende bepalingen van de verordening zijn van toepassing:

Artikel 1, lid 2, onder l), zie bijlage I, deel XII,

Artikel 3, lid 1, zie bijlage II, deel IV,

Artikel 75, lid 3, onder f), g), h), k) en m), lid 4 en lid 5, onder d),

Artikel 78, lid 1, onder b), en lid 2, zie bijlage VII, deel II, zie aanhangsel I van bijlage VII,

Artikel 80, zie bijlage VIII,

Artikelen 81 en 82,

Artikel 83, leden 2 en 3,

Artikelen 92 — 108,

Artikelen 112 en 113,

Artikelen 117 — 121,

Artikel 146 en

Artikel 147, leden 1 en 2.

De bepalingen zijn van toepassing met de aanpassingen die kunnen worden afgeleid uit de bepalingen van de hoofdtekst van de overeenkomst, de horizontale aanpassingen in de inleiding tot Protocol 47 bij de overeenkomst en de specifieke aanpassingen in aanhangsel 1 van Protocol 47 bij de overeenkomst.

- b) De vertegenwoordigers van de EVA-staten nemen volledig deel aan de werkzaamheden van de in artikel 229 van de verordening bedoelde comités wanneer het gaat om aangelegenheden die onder de in de overeenkomst bedoelde besluiten vallen, maar hebben geen stemrecht. ◀

▼ **M370**

8 bis. **32018 R 0273**: Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/273 van de Commissie van 11 december 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het vergunningenstelsel voor het aanplanten van wijnstokken, het wijnbouwkadaster, begeleidende documenten en certificering, het in- en uitslagregister, de verplichte opgaven, meldingen en de bekendmaking van meegedeelde informatie, tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de toepasselijke controles en sancties, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 555/2008, (EG) nr. 606/2009 en (EG) nr. 607/2009 van de Commissie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 436/2009 van de Commissie en Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/560 van de Commissie (PB L 58 van 28.2.2018, blz. 1).

De bepalingen van de uitvoeringsverordening worden voor de toepassing van deze overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

a) Alleen de volgende bepalingen van de verordening zijn van toepassing:

artikel 1, punt c),

artikel 2,

artikelen 8 en 9,

lid 1, met uitzondering van punt a), iii) en punt b), en de leden 2, 3 en 5 van artikel 10, zie bijlage V, afdelingen A, B en C,

artikel 11, zie bijlage VI, deel I,

artikel 14, met uitzondering van punt b) van lid 1,

artikelen 16 tot en met 19, en

artikel 50, lid 1, punt b), en lid 2.

De bepalingen zijn van toepassing met de aanpassingen die kunnen worden afgeleid uit de bepalingen van de hoofdtekst van de overeenkomst, de horizontale aanpassingen in de inleiding tot Protocol nr. 47 bij de overeenkomst en de specifieke aanpassingen in aanhangsel I van Protocol nr. 47 bij de overeenkomst.

b) De tweede zin van artikel 17, lid 2, en de tweede zin van de derde alinea van artikel 18, lid 1, worden vervangen door:

„Deze informatie wordt verstrekt overeenkomstig aanhangsel 2 van Protocol nr. 47 bij de overeenkomst.”.

8 ter. **32018 R 0274**: Uitvoeringsverordening (EU) 2018/274 van de Commissie van 11 december 2017 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het vergunningenstelsel voor het aanplanten van wijnstokken, certificering, het in- en uitslagregister, verplichte opgaven en meldingen, en voor Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de toepasselijke controles, en tot intrekking van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/561 van de Commissie (PB L 58 van 28.2.2018, blz. 60).

De bepalingen van de uitvoeringsverordening worden voor de toepassing van deze overeenkomst met de volgende aanpassing gelezen:

Alleen de volgende bepalingen van de uitvoeringsverordening zijn van toepassing:

artikel 12 en artikel 35, lid 1.

De bepalingen zijn van toepassing met de aanpassingen die kunnen worden afgeleid uit de bepalingen van de hoofdtekst van de overeenkomst, de horizontale aanpassingen in de inleiding tot Protocol nr. 47 bij de overeenkomst en de specifieke aanpassingen in aanhangsel I van Protocol nr. 47 bij de overeenkomst.

▼ **M371**

- 8c. **32019 R 0033:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/33 van de Commissie van 17 oktober 2018 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft aanvragen tot bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en traditionele aanduidingen in de wijnsector, de bezwaarprocedure, gebruiksbeperkingen, wijzigingen van productdossiers, de annulering van bescherming en de etikettering en presentatie (PB L 9 van 11.1.2019, blz. 2), gerectificeerd bij PB L 269 van 23.10.2019, blz. 13, ► **M372** gewijzigd bij:

— **32021 R 1375:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/1375 van de Commissie van 11 juni 2021 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/33 wat betreft de wijziging van traditionele aanduidingen in de wijnsector (PB L 297 van 20.8.2021, blz. 16). ◀

De bepalingen van de uitvoeringsverordening worden voor de toepassing van deze overeenkomst met de volgende aanpassingen gelezen:

- a) In deel A van bijlage I wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„in het IJslands:	„súlfít” of „brenni-steinsdíoxíð”	„egg”, „eggjaprótín”, „eggjaafurð”, „lýsó-sím úr eggjum” of „eggjaalbúmín”	„mjólk”, „mjólkurvö-rur”, „mjólkurkasein” of „mjólkurprótín”
in het Noors:	„sulfitter” of „svovel-dioksid”	„egg”, „eggprotein”, „eggprodukt”, „eggly-sozym” of „eggalbumin”	„melk”, „melkepro-dukt”, „melkekasein” of „melkeprotein”

- b) In bijlage II wordt in de tabel het volgende toegevoegd:

„IS	„vinnsluaðili” of „vínræk-tarmaður”	„unnið af”
NO	„bearbeidingsvirksomhet” of „vinprodusent”	„bearbeidet av”

- 8d. **32019 R 0034:** Uitvoeringsverordening (EU) 2019/34 van de Commissie van 17 oktober 2018 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft aanvragen tot bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en traditionele aanduidingen in de wijnsector, de bezwaarprocedure, wijzigingen van productdossiers, het register van beschermde namen, de annulering van bescherming en het gebruik van symbolen, en voor Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een adequaat controlesysteem (PB L 9 van 11.1.2019, blz. 46).

De bepalingen van de uitvoeringsverordening worden voor de toepassing van deze overeenkomst met de volgende aanpassing gelezen:

Onverminderd de bepalingen van Protocol nr. 1 zijn de mededelingen die de bevoegde autoriteiten van de EVA-staten overeenkomstig artikel 30, lid 1, aan de Commissie doen, in overeenstemming met de in punt b) uiteengezette procedure. Punt 4 van Protocol nr. 1 is niet van toepassing op artikel 30.

▼ **M371**

- 8e. **32019 R 0934:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 van de Commissie van 12 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de wijnbouwoppervlakten waar het alcoholgehalte mag worden verhoogd, de toegestane oenologische procedés en de beperkingen met betrekking tot de productie en de bewaring van wijnbouwproducten, het minimale alcoholpercentage voor bijproducten en de verwijdering van die producten, en de bekendmaking van OIV-dossiers (PB L 149 van 7.6.2019, blz. 1), gewijzigd bij:

— **32020 R 0565:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/565 van de Commissie van 13 februari 2020 (PB L 129 van 24.4.2020, blz. 1).

▼ **M373**

— **32022 R 0016:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/16 van de Commissie van 22 oktober 2021 (PB L 5 van 10.1.2022, blz. 1).

▼ **M371**

- 8f. **32019 R 0935:** Uitvoeringsverordening (EU) 2019/935 van de Commissie van 16 april 2019 tot vaststelling van voorschriften voor de toepassing van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft analysemethoden om de fysische, chemische en organoleptische kenmerken van wijnbouwproducten te bepalen, en wat betreft meldingen van besluiten van de lidstaten betreffende de verhoging van het natuurlijke alcoholgehalte (PB L 149 van 7.6.2019, blz. 53).

▼ **M372**

- 8g. **32020 R 1062:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1062 van de Commissie van 13 juli 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Csopak”/„Csopaki” (BOB) (PB L 232 van 20.7.2020, blz. 39).
- 8h. **32020 R 1063:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1063 van de Commissie van 13 juli 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Achterhoek — Winterswijk” (BOB) (PB L 232 van 20.7.2020, blz. 40).
- 8i. **32020 R 1064:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1064 van de Commissie van 13 juli 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „delle Venezie”/„Beneških okolišev” (BOB) (PB L 232 van 20.7.2020, blz. 41).
- 8j. **32020 R 1120:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1120 van de Commissie van 23 juli 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Adamclisi” (BOB) (PB L 245 van 30.7.2020, blz. 1).
- 8k. **32020 R 1679:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1679 van de Commissie van 6 november 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Soltvadkert” (BOB) (PB L 379 van 13.11.2020, blz. 25).
- 8l. **32020 R 1680:** Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1680 van de Commissie van 6 november 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Friuli”/„Friuli Venezia Giulia”/„Furlanija”/„Furlanija Julijska krajina” (BOB) (PB L 379 van 13.11.2020, blz. 26).
- 8m. **32020 R 1751:** Verordening (EU) 2020/1751 van de Commissie van 17 november 2020 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Würzburger Stein-Berg” (BOB) (PB L 394 van 24.11.2020, blz. 4).

▼ **M372**

- 8n. **32021 R 0152:** Uitvoeringsverordening (EU) 2021/152 van de Commissie van 3 februari 2021 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Ponikve” (BOB) (PB L 46 van 10.2.2021, blz. 1).
- 8o. **32021 R 1263:** Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1263 van de Commissie van 26 juli 2021 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Muškát momjanski/Moscato di Momi-ano” (BOB) (PB L 277 van 2.8.2021, blz. 30).
- 8p. **32021 R 1914:** Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1914 van de Commissie van 28 oktober 2021 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Île-de-France” (BGA) (PB L 389 van 4.11.2021, blz. 9).
- 8q. **32021 R 1915:** Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1915 van de Commissie van 28 oktober 2021 tot verlening van de in artikel 99 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde bescherming aan de naam „Urueña” (BOB) (PB L 389 van 4.11.2021, blz. 10).

▼ **M370**▼ **M248**

- 10. ► **M371** ————— ◀

▼ **M370**

— **32018 R 0273:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/273 van de Commissie van 11 december 2017 (PB L 58 van 28.2.2018, blz. 1).

▼ **M374**

— **32018 R 1146:** Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1146 van de Commissie van 7 juni 2018 (PB L 208 van 17.8.2018, blz. 9).

▼ **M248**

- 11. ► **M371** ————— ◀

▼ **M370**

— **32018 R 0273:** Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/273 van de Commissie van 11 december 2017 (PB L 58 van 28.2.2018, blz. 1).

▼ **M371**▼ **M256**

- 12. **32010 R 1022:** Verordening (EU) nr. 1022/2010 van de Commissie van 12 november 2010 tot goedkeuring van een verhoging van de maxima voor de verrijking van wijn uit in 2010 geoogste druiven in bepaalde wijnbouwzones (PB L 296 van 13.11.2010, blz. 3).

▼ **M266**

- 13. **32013 R 0172:** Uitvoeringsverordening (EU) nr. 172/2013 van de Commissie van 26 februari 2013 tot schrapping van bepaalde bestaande wijnnamen uit het in Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad bedoelde register (PB L 55 van 27.2.2013, blz. 20).

▼ **M313**

- 14. **32014 R 1271:** Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2014 van de Commissie van 28 november 2014 tot goedkeuring van een verhoging van de maxima voor de verrijking van wijn uit in 2014 geoogste druiven van sommige wijndruivenrassen in bepaalde wijnbouwgebieden of een deel daarvan (PB L 344 van 29.11.2014, blz. 10).

▼ **M328**

- 15. **32016 R 2147:** Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2147 van de Commissie van 7 december 2016 tot goedkeuring van een verhoging van de maxima voor de verrijking van wijn uit in 2016 geoogste druiven in bepaalde wijnbouwgebieden van Duitsland en alle wijnbouwgebieden van Hongarije (PB L 333 van 8.12.2016, blz. 30).

▼ **M344**

- 16. **32017 R 2281:** Uitvoeringsverordening (EU) 2017/2281 van de Commissie van 11 december 2017 tot goedkeuring van een verhoging van de maxima voor de verrijking van wijn uit in 2017 geoogste druiven in bepaalde wijnbouwgebieden van Duitsland en alle wijnbouwgebieden van Denemarken, Nederland en Zweden (PB L 328 van 12.12.2017, blz. 17).

▼ **M7***AANHANGSEL 2***betreffende wederzijdse bijstand van de controle-instanties in de wijnsector**

TITEL I

VOORAFGAANDE BEPALINGEN*Artikel 1***Definities**

Voor de toepassing van dit aanhangsel wordt verstaan onder:

- a) „regels betreffende de handel in wijn”: alle bepalingen van dit protocol;
- b) „bevoegde instantie”: alle instanties of diensten die door een overeenkomstsluitende partij zijn aangewezen om ervoor te zorgen dat de regels inzake de handel in wijn worden nageleefd;
- c) „contactinstantie”: het bevoegde orgaan of de bevoegde instantie die door een overeenkomstsluitende partij is aangewezen om de contacten met de contactinstanties of andere overeenkomstsluitende partijen te onderhouden;
- d) „verzoekende instantie”: een door een overeenkomstsluitende partij daarvoor aangewezen bevoegde instantie die verzoekt om bijstand op gebieden die onder de toepassing van dit aanhangsel vallen;
- e) „aangezochte instantie”: een door een overeenkomstsluitende partij daarvoor aangewezen bevoegde instantie en die wordt verzocht om bijstand op gebieden die onder de toepassing van dit aanhangsel vallen;
- f) „overtreding”: elke inbreuk op de regels inzake de handel in wijn en elke poging daartoe.

*Artikel 2***Werkingsfeer**

1. De overeenkomstsluitende partijen verlenen elkaar bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit aanhangsel. De correcte toepassing van de regels inzake de handel in wijn zal inzonderheid worden bewerkstelligd door wederzijdse bijstand en door opsporing en onderzoek van overtredingen van deze regels.

2. De bijstand, in het kader van dit aanhangsel, in aangelegenheden waarop deze regels betrekking hebben, geldt voor elke instantie van de overeenkomstsluitende partijen. Deze bijstand geldt onverminderd de regels van het strafrecht of wederzijdse bijstand inzake strafvordering op gerechtelijk niveau.

TITEL II

DOOR DE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN UIT TE VOEREN CONTROLES*Artikel 3***Beginselen**

1. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen om de in artikel 2 bedoelde bijstand door passende controles te verzekeren.

▼ **M7**

2. Deze controles worden stelselmatig of steekproefsgewijze uitgevoerd. Bij steekproefsgewijze controles zien de overeenkomstsluitende partijen erop toe dat deze controles door aantal, aard en frequentie representatief zijn.

3. De overeenkomstsluitende partijen zien erop toe dat de bevoegde instanties over voldoende, bekwaam en ervaren personeel beschikken om de in lid 1 bedoelde controles op doeltreffende wijze uit te voeren. Zij treffen de nodige maatregelen om de werkzaamheden van het personeel van hun bevoegde instanties te vergemakkelijken, met name doordat dit personeel:

- toegang heeft tot de wijngaarden, tot de installaties voor de wijnbereiding, de opslag en de verwerking van wijnbouwprodukten en tot de voertuigen waarmee deze produkten worden vervoerd;
- toegang heeft tot de bedrijfsruimten (of opslagplaatsen) en vervoermiddelen van een ieder die, met het oog op de verkoop, wijnbouwprodukten of produkten die voor gebruik in de wijnbouwsector bestemd kunnen zijn, in voorraad heeft, in de handel brengt of vervoert;
- een inventaris kan opmaken van de wijnbouwprodukten en van de stoffen of produkten die voor de bereiding van die produkten gebruikt kunnen worden;
- monsters kan nemen van de produkten die met het oog op de verkoop in voorraad worden gehouden, die in de handel worden gebracht of vervoerd;
- inzage krijgt van de boekhouding of andere voor de controles nuttige bescheiden, en daarvan kopieën of uittreksels kan maken;
- passende beschermingsmaatregelen kan nemen met betrekking tot de bereiding, het in voorraad houden, het vervoer, de omschrijving, de aanbiedingsvorm, de uitvoer naar andere overeenkomstsluitende partijen en het in de handel brengen van een wijnbouwprodukt of van een produkt dat bestemd is om voor de bereiding van een wijnbouwprodukt te worden gebruikt, ingeval er reden is om aan te nemen dat een ernstige overtreding van dit protocol is begaan, in het bijzonder in geval van bedrieglijke manipulatie of gevaar voor de volksgezondheid.

*Artikel 4***Controle-instanties**

1. Wanneer een overeenkomstsluitende partij meer dan één bevoegde instantie aanwijst, zorgt zij ervoor dat de werkzaamheden van deze instanties worden gecoördineerd.

2. Elke overeenkomstsluitende partij wijst één enkele contactinstantie aan. Deze instantie:

- geeft de verzoeken om samenwerking met het oog op de toepassing van dit aanhangsel door aan de contactinstanties van de andere overeenkomstsluitende partijen;
- neemt dergelijke verzoeken van de bedoelde contactinstanties in ontvangst en geeft deze door aan de bevoegde instantie van de betrokken overeenkomstsluitende partij waaronder zij ressorteert;
- vertegenwoordigt deze overeenkomstsluitende partij bij de andere overeenkomstsluitende partijen in het kader van de in titel III bedoelde samenwerking;
- deelt de andere overeenkomstsluitende partijen mede welke maatregelen uit hoofde van artikel 3 zijn genomen.

▼ **M7**

TITEL III

WEDERZIJDSE BIJSTAND VAN DE CONTROLE-INSTANTIES*Artikel 5***Bijstand op verzoek**

1. De aangezochte instantie verschaft de verzoekende instantie alle dienstige informatie voor de correcte toepassing van de regels inzake de handel in wijn, met inbegrip van informatie betreffende transacties waarvan bekend is dat zij hebben plaatsgevonden of gepland zijn en die een overtreding vormen of zouden vormen van deze regels.

2. Op een met redenen omkleed verzoek van de verzoekende instantie houdt de aangezochte instantie speciaal toezicht om het beoogde doel te bereiken, verricht zij de daarvoor nodige controles of neemt zij de daartoe nodige maatregelen.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde aangezochte instantie treedt op alsof zij voor eigen rekening of op verzoek van een instantie van het eigen land handelt.

4. Met instemming van de aangezochte instantie mag de verzoekende instantie eigen functionarissen aanwijzen of functionarissen van een andere bevoegde instantie van de overeenkomstsluitende partij die zij vertegenwoordigt:

— hetzij om in de kantoren van de bevoegde instanties van de overeenkomstsluitende partij waar de aangezochte instantie is gevestigd, inlichtingen in verband met de verificatie van de correcte toepassing van de regels inzake de handel in wijn of over controleactiviteiten te verkrijgen, mede door het maken van kopieën van vervoerdocumenten en andere documenten dan wel uittreksels uit -de registers,

— hetzij om aanwezig te zijn bij de activiteiten waarom overeenkomstig lid 2 is verzocht.

De in het eerste streepje bedoelde kopieën mogen slechts met instemming van de aangezochte instantie worden gemaakt.

5. De verzoekende instantie die een overeenkomstig lid 4, eerste alinea, aangewezen functionaris naar een overeenkomstsluitende partij wil sturen om aanwezig te zijn bij de in het tweede streepje van die alinea bedoelde controles, stelt de aangezochte bevoegde instantie daarvan tijdig vóór het begin van deze controles in kennis.

De functionarissen van de aangezochte instantie hebben te allen tijde de leiding over de controles.

De functionarissen van de verzoekende instantie:

— leggen een machtiging over waarin hun identiteit en functie zijn vermeld;

— hebben, binnen de beperkingen die de overeenkomstsluitende partij van de aangezochte instantie zijn eigen functionarissen oplegt bij de uitvoering van de betrokken controles:

— het recht van toegang als bedoeld in artikel 3, lid 3;

— het recht van informatie over de resultaten van de controles die door de functionarissen van de aangezochte instantie op grond van artikel 3, lid 3, zijn verricht;

▼ M7

— nemen tijdens de controles een houding aan die in overeenstemming is met de voorschriften en gebruiken die de functionarissen van de overeenkomstsluitende partij op het grondgebied waarvan de controle wordt verricht, in acht dienen te nemen.

6. De in dit artikel bedoelde met redenen omklede verzoeken worden aan de aangezochte instantie van de betrokken overeenkomstsluitende partij toegezonden via de contactinstantie van deze overeenkomstsluitende partij. Hetzelfde geldt voor:

— antwoorden op deze verzoeken, en

— mededelingen betreffende de toepassing van de leden 2, 4 en 5.

Teneinde de samenwerking tussen de bevoegde instanties doeltreffender te maken en vlotter te doen verlopen, mag een overeenkomstsluitende partij, in afwijking van het bepaalde in de eerste alinea, in sommige gevallen wanneer dit passend is, toestaan dat een bevoegde instantie:

— haar met redenen omklede verzoeken of mededelingen rechtstreeks aan een bevoegde instantie van een andere overeenkomstsluitende partij richt;

— rechtstreeks antwoordt op de met redenen omklede verzoeken of mededelingen die zij ontvangt van een bevoegde instantie van een andere overeenkomstsluitende partij.

*Artikel 6***Dringende kennisgeving**

Wanneer een bevoegde instantie van een overeenkomstsluitende partij redenen heeft om aan te nemen of er kennis van krijgt dat

— een in dit protocol bedoeld produkt niet in overeenstemming is met de regels inzake de handel in wijn of dat frauduleuze handelingen hebben plaatsgevonden om een dergelijk produkt te verkrijgen of in de handel te brengen, en

— dit gebrek aan overeenstemming voor een of meer andere overeenkomstsluitende partijen van specifiek belang is en tot administratieve maatregelen of rechtsvervolgning aanleiding kan geven,

geeft deze bevoegde instantie hiervan, via de contactinstantie waaronder zij ressorteert, onverwijld kennis aan de contactinstantie van de betrokken overeenkomstsluitende partij.

*Artikel 7***Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand**

1. Verzoeken in het kader van dit aanhangsel worden schriftelijk gedaan. Zij gaan vergezeld van de voor de behandeling ervan noodzakelijke bescheiden. In spoedeisende gevallen kunnen mondelinge verzoeken worden aanvaard, mits deze onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

2. De overeenkomstig lid 1 ingediende verzoeken dienen de hierna volgende gegevens te bevatten:

— de naam van de verzoekende instantie;

— de maatregel waarom wordt verzocht;

— het voorwerp en de reden van het verzoek;

— de relevante wetten, regels en andere voorschriften;

▼ M7

— zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;

— een overzicht van de relevante feiten.

3. De verzoeken worden gesteld in een officiële taal van de aangezochte instantie of in een voor deze instantie aanvaardbare taal.

4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling daarvan worden verzocht; inmiddels kunnen echter voorzorgsmaatregelen worden genomen.

*Artikel 8***Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt**

1. de aangezochte instantie deelt de verzoekende instantie de uitslag van het ingestelde onderzoek mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke.

2. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie die met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking in ongeacht welke vorm voor hetzelfde doel wordt verstrekt.

*Artikel 9***Gevallen waarin geen bijstand hoeft te worden verleend**

1. De overeenkomstsluitende partij of de aangezochte instantie mag de in dit aanhangsel bedoelde bijstand weigeren wanneer het verlenen daarvan

— de soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen in gevaar zou kunnen brengen, of

— de toepassing inhoudt van valuta- of belastingregelingen.

2. Wanneer de verzoekende instantie om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte instantie bepaalt dan zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.

3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de redenen welke eraan ten grondslag liggen onverwijld aan de verzoekende instantie te worden megedeeld.

*Artikel 10***Gemeenschappelijke bepalingen**

1. De in de artikelen 5 en 6 bedoelde informatie gaat vergezeld van bescheiden of andere dienstige bewijsstukken, alsmede van de gegevens over de eventuele bestuursrechtelijke maatregelen of rechtsvervolgingen. Zij betreffen met name:

— de samenstelling en de organoleptische kenmerken;

— de omschrijving en de aanbiedingsvorm;

— de naleving van de voorschriften inzake de bereiding en het in de handel brengen van het betrokken produkt.

▼M7

2. De contactinstanties die betrokken zijn bij de zaak waarvoor de in de artikelen 5 en 6 bedoelde procedure van wederzijdse bijstand is ingeleid, stellen elkaar onverwijld in kennis van:

- het verloop van het onderzoek, met name via rapporten en andere documenten of informatiemiddelen;
- de administratieve of gerechtelijke maatregelen die het gevolg zijn van de betrokken activiteiten.

3. De reiskosten in verband met de toepassing van dit aanhangsel komen ten laste van de overeenkomstsluitende partij die een functionaris heeft aangewezen voor de in artikel 5, leden 2 en 4, bedoelde maatregelen.

4. Dit artikel laat nationale voorschriften inzake geheimhouding van de rechtspiegeling onverlet.

TITEL IV ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 11

Monsternemingen

1. In het kader van de toepassing van de titels II en III mag de bevoegde instantie van een overeenkomstsluitende partij de bevoegde instantie van een andere overeenkomstsluitende partij verzoeken om monsters te nemen overeenkomstig de voorschriften van die overeenkomstsluitende partij.

2. De aangezochte instantie houdt de uit hoofde van lid 1 genomen monsters ter beschikking en wijst met name het laboratorium aan waar deze monsters moeten worden onderzocht. De verzoekende instantie kan een ander laboratorium aanwijzen om corresponderende monsters te onderzoeken. De aangezochte instantie dient de verzoekende instantie voor dat doel een passend aantal monsters te verstrekken.

3. Indien de verzoekende instantie en de aangezochte instantie het oneens zijn over de resultaten van het in lid 2 bedoelde onderzoek, wordt door een in overleg tussen beide partijen aangewezen laboratorium een arbitrageanalyse uitgevoerd.

Artikel 12

Geheimhoudingsplicht

1. Alle informatie die ter uitvoering van dit aanhangsel in ongeacht welke vorm wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Zij valt onder de geheimhoudingsplicht en wordt beschermd overeenkomstig de wettelijke voorschriften van de overeenkomstsluitende partij die ze heeft ontvangen of, in voorkomend geval, de overeenkomstige bepalingen die gelden voor de communautaire autoriteiten.

2. Dit aanhangsel houdt voor een overeenkomstsluitende partij, wier wettelijke of bestuursrechtelijke voorschriften inzake de bescherming van industrie- en handelsgeheimen strikter zijn dan in dit aanhangsel is bepaald, geen verplichting in om informatie te verstrekken wanneer de verzoekende overeenkomstsluitende partij niet het nodige doet om aan deze striktere bepalingen te voldoen.

▼ **M7***Artikel 13***Gebruik van de informatie**

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de toepassing van het bepaalde in dit aanhangsel en mag in een overeenkomstsluitende partij slechts voor andere doeleinden worden gebruikt als daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verkregen van de administratieve autoriteit die ze heeft vertrekt en de door deze autoriteit vastgestelde beperkingen in acht worden genomen.

2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie bij gerechtelijke of administratieve procedures die achteraf worden ingesteld voor overtredingen van het gewone strafrecht, voor zover de informatie is verkregen in het kader van een internationale procedure van gerechtelijke bijstand.

3. De overeenkomstsluitende partijen mogen overeenkomstig dit aanhangsel verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden als bewijsmateriaal in rechte gebruiken in deskundigenverslagen, getuigenissen en aanklachten.

*Artikel 14***Door toepassing van dit aanhangsel verkregen informatie — Bewijskracht**

De bevoegde instanties van de andere overeenkomstsluitende partijen kunnen zich beroepen op vaststellingen die overeenkomstig dit aanhangsel door de gespecialiseerde functionarissen van de bevoegde instanties van een andere overeenkomstsluitende partij zijn gedaan. In dit geval mag aan die vaststellingen geen geringere waarde worden toegekend, omdat zij niet van de betrokken overeenkomstsluitende partij afkomstig zijn.

*Artikel 15***Gecontroleerde personen**

Natuurlijke of rechtspersonen en groeperingen van dergelijke personen wier activiteiten aan de in dit aanhangsel genoemde controles kunnen worden onderworpen, mogen deze controles in generlei opzicht hinderen, doch moeten deze te allen tijde vergemakkelijken.

*Artikel 16***Tenuitvoerlegging**

1. de overeenkomstsluitende partijen doen elkaar lijsten toekomen met:

— de contactinstanties die zijn aangewezen om op te treden als correspondent voor de toepassing van dit aanhangsel;

— de laboratoria die analyses mogen uitvoeren overeenkomstig artikel 11, lid 2.

2. De overeenkomstsluitende partijen raadplegen elkaar en houden elkaar vervolgens op de hoogte van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig de bepalingen van dit aanhangsel worden vastgesteld. Zij delen elkaar inzonderheid alle nationale voorschriften mede alsook een overzicht van alle relevante administratieve en rechterlijke uitspraken inzake de toepassing van de regels inzake de handel in wijn.

▼ M7*Artikel 17***Complementariteit**

Dit aanhangsel vormt een aanvulling op alle overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand die zijn gesloten of kunnen worden gesloten tussen twee of meer overeenkomstsluitende partijen, en vormt geen beletsel voor de toepassing daarvan. Het vormt evenmin een beletsel voor ruimere wederzijdse bijstand, waarin dergelijke overeenkomsten mogelijkwijze voorzien.

PROTOCOL 48

betreffende de artikelen 105 en 111

Besluiten van het Gemengd Comité van de EER uit hoofde van de artikelen 105 en 111 kunnen in geen geval afbreuk doen aan de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

PROTOCOL 49

betreffende Ceuta en Melilla

Op onder de Overeenkomst vallende produkten van oorsprong uit de EER die in Ceuta of Melilla worden ingevoerd, is in alle opzichten dezelfde douaneregeling van toepassing als die welke voor produkten van oorsprong uit het douanegebied van de Gemeenschap geldt op grond van Protocol nr. 2 van de Akte van Toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen.

De EVA-Staten passen op de invoer van onder de Overeenkomst vallende produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla dezelfde douaneregeling toe als voor produkten die worden ingevoerd en van oorsprong zijn uit de EER.

▼ **M121****PROTOCOL**

tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna „de Gemeenschap” te noemen,

enerzijds, en

DE TSJECHISCHE REPUBLIEK,

anderzijds,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Tsjechische Republiek, anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst” te noemen, is op 4 oktober 1993 te Luxemburg ondertekend en is op 1 februari 1995 in werking getreden ⁽¹⁾.
- (2) In artikel 21, lid 5, van de Europaovereenkomst is bepaald dat de Gemeenschap en Tsjechië in de Associatieraad per product systematisch en op basis van wederkerigheid de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen. Op deze basis zijn de partijen onderhandelingen aangegaan en hebben ze overeenstemming bereikt.
- (3) voor het eerst is het protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst de preferentiële landbouwregeling van de Europaovereenkomst ⁽²⁾ verbeterd in verband met de laatste uitbreiding van de Gemeenschap en de resultaten van de Uruguayronde in het kader van de GATT.
- (4) Op 4 mei 2000 en 6 juni 2002 zijn nog twee onderhandelingsrondes inzake de verbetering van concessies voor de handel in landbouwproducten afgerond.
- (5) Enerzijds heeft de Raad, op grond van Verordening (EG) nr. 2433/2000 van 17 oktober 2000 tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsmaatregel, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met de Tsjechische Republiek ⁽³⁾, besloten de uit de onderhandelingsronde van 2000 voortvloeiende concessies van de Europese Gemeenschap met ingang van 1 juli 2000 op voorlopige basis toe te passen, anderzijds heeft de Tsjechische regering wetgeving opgesteld op grond waarvan eveneens met ingang van 1 juli de overeenkomstige Tsjechische concessies worden toegepast.
- (6) De bovenstaande concessies worden bij de inwerkingtreding van dit protocol aangevuld en vervangen door de hierin vastgestelde concessies,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

⁽¹⁾ PB L 360 van 31.12.1994, blz. 2.

⁽²⁾ PB L 341 van 16.12.1998, blz. 3.

⁽³⁾ PB L 280 van 4.11.2000, blz. 1.

▼ **M121***Artikel 1*

De regelingen voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Tsjechië als aangegeven in de bijlagen A(a) en A(b) bij dit protocol en de regelingen voor de invoer in Tsjechië van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap als aangegeven in de bijlagen B(a) en B(b) bij dit protocol komen in de plaats voor de regelingen die zijn vastgesteld in de in artikel 21, leden 2 en 4, als gewijzigd, bedoelde bijlagen XI en XII van de Europaovereenkomst. De in bijlage C opgenomen overeenkomst tussen de Gemeenschap en Tsjechië betreffende wederzijdse preferentiële handelsconcessies voor bepaalde wijnen vormt een integrerend deel van dit protocol.

Artikel 2

Dit protocol vormt een integrerend deel van de Europaovereenkomst. De bijlagen bij dit protocol vormen een integrerend deel van dit protocol.

Artikel 3

Dit protocol wordt door de Gemeenschap en Tsjechië goedgekeurd overeenkomstig hun onderscheiden procedures. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen voor de tenuitvoerlegging van dit protocol.

De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar ervan in kennis wanneer zij de bovengenoemde procedures hebben afgerond.

Artikel 4

Behoudens de voltooiing van de in artikel 3 bedoelde procedures treedt dit protocol in werking op 1 januari 2003. Wanneer de procedures niet op tijd voltooid zijn, treedt het in werking op de eerste dag van de eerste maand volgende op de kennisgeving door de overeenkomstsluitende partijen dat de procedures zijn afgerond.

Artikel 5

Dit protocol wordt in tweevoud opgesteld in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse, de Zweedse en de Tsjechische taal, alle taalversies zijnde gelijkelijk authentiek.

Hecho en Bruselas, el veintitrés de abril del dos mil tres.

Udfærdiget i Bruxelles den treogtyvende april to tusind og tre.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten April zweitausendund-drei.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Απριλίου δύο χιλιάδες τρία.

Done at Brussels on the twenty-third day of April in the year two thousand and three.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois avril deux mille trois.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré aprile duemilatre.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste april tweeduizenddrie.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Abril de dois mil e três.

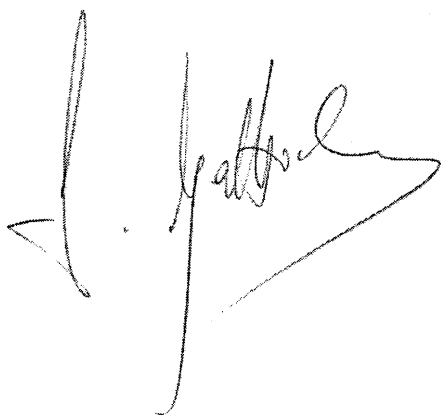
Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkolmantena päivänä huhtikuuta vuonna kaksituhattakolme.

Som skedde i Bryssel den tjugotredje april tjugohundratre.

Dáno v Bruselu dne dvacátého třetího dubna roku dva tisíce tři.

▼ **M121**

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Hattler', with a long horizontal stroke extending to the right.

za Českou republiku

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke at the end.

▼ M121

BIJLAGE A(a)

In de Gemeenschap geldende douanerechten op onderstaande producten van oorsprong uit Tsjechië worden afgeschaft

GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾
0101 10 90	0709 59	0807 11 00	0904 12 00	1518 00 31	2009 31 11
0101 90 30	0709 60 10	0807 19 00	0904 20	1518 00 39	2009 39 31
0101 90 90	0709 60 99	0808 10 10	0905 00 00	1603 00 10	2009 41 10
0104 20 10	0709 90 10	0808 20 90	0907 00 00	1605 90 30	2009 49 30
0105 19	0709 90 20	0809 40 90	0910 40 13	1703	2009 50
0106 19 10	0709 90 40	0810 20 90	0910 40 19	2001 90 20	2009 71
0106 39 10	0709 90 50	0810 30 90	0910 40 90	2001 90 50	2009 79 19
0205 00	0709 90 60	0810 40	0910 91 90	2001 90 70	2009 79 30
0206 80 91	0709 90 90	0810 60 00	0910 99 99	2001 90 75	2009 79 93
0206 90 91	0710 10 00	0810 90 95	1105 20 00	2001 90 85	2009 79 99
0208 10 11	0710 80 59	0811 10 19	1106 10 00	2001 90 91	2009 80 19
0208 10 19	0710 80 61	0811 20 59	1106 30	2002	2009 80 36
0208 20 00	0710 80 69	0811 20 90	1208 10 00	2003	2009 80 38
0208 30 00	0710 80 70	0811 90 31	1209 10 00	2005 90 10	2009 80 50
0208 40	0710 80 80	0811 90 39	1209 21 00	2005 90 50	2009 80 63
0208 50 00	0710 80 85	0811 90 50	1209 23 80	2006 00 91	2009 80 69
0208 90 10	0710 80 95	0811 90 70	1209 29 50	2006 00 99	2009 80 71
0208 90 55	0710 90 00	0811 90 75	1209 29 60	2007 91 90	2009 80 73
0208 90 60	0711 30 00	0811 90 80	1209 29 80	2007 99 10	2009 80 79
0208 90 95	0711 40 00	0811 90 95	1209 30 00	2008 11 92	2009 80 88
0210 99 31	0711 51 00	0812 10 00	1209 91	2008 11 94	2009 80 89
0307 91 00	0711 59 00	0812 90 10	1209 99 91	2008 11 96	2009 80 95
0407 00	0711 90 10	0812 90 20	1209 99 99	2008 11 98	2009 80 96
0409 00 00	0711 90 50	0812 90 40	1210	2008 19 19	2009 80 97
0410 00 00	0711 90 80	0812 90 50	1211 90 30	2008 19 93	2009 80 99
0601	0712 20 00	0812 90 60	1212 10 10	2008 19 95	2009 90 19
0602	0712 31 00	0812 90 70	1212 10 99	2008 19 99	2009 90 29
0603 10 30	0712 32 00	0812 90 99	1214 90 10	2008 20 19	2009 90 39
0603 90 00	0712 33 00	0813 10 00	1302 19 05	2008 20 39	2009 90 41
0604	0712 39 00	0813 20 00	1502 00 90	2008 20 51	2009 90 49
0701 10 00	0712 90 05	0813 30 00	1503 00 19	2008 20 59	2009 90 51
0703 10 11	0712 90 30	0813 40 10	1503 00 90	2008 20 71	2009 90 59
0703 10 90	0712 90 50	0813 40 30	1511 10 90	2008 20 79	2009 90 73
0703 20 00	0712 90 90	0813 40 95	1511 90 19	2008 20 91	2009 90 79
0704 90 10	0713 50 00	0813 50 15	1511 90 91	2008 20 99	2009 90 95
0705 19 00	0713 90	0813 50 19	1511 90 99	2008 30 11	2009 90 96
0705 21 00	0802 12 90	0813 50 31	1512 11 91	2008 30 31	2009 90 97
0705 29 00	0802 21 00	0813 50 39	1512 19 91	2008 30 39	2009 90 98
0708 10 00	0802 22 00	0813 50 91	1513 29 19	2008 30 51	2009 90 99
0708 90 00	0802 31 00	0813 50 99	1513 29 91	2008 30 55	2302 50 00
0709 10 00	0802 32 00	0814 00 00	1513 29 99	2008 30 59	2306 90 19
0709 20 00	0802 40 00	0901 12 00	1515 11 00	2008 30 71	2308 00 90
0709 30 00	0802 90 85	0901 21 00	1515 19	2008 30 75	
0709 40 00	0805 10 80	0901 22 00	1515 21	2008 30 79	
0709 51 00	0805 50 90	0901 90 90	1515 29	2008 30 90	
0709 52 00	0806 20	0902 10 00	1515 90 59	2008 92 72	

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001).

▼ **M121***BIJLAGE A(b)*

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Tsjechië in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies

(MFN = recht voor meest begunstigde natie)

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
0101 90 19	Levende paarden, andere dan slachtpaarden	67	onbeperkt	onbeperkt		
0102 90 05	Levende runderen met een gewicht van niet meer dan 80 kg	20	178 000 stuks	178 000 stuks	0	⁽⁵⁾ ⁽¹¹⁾
0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49	Levende runderen met een gewicht van meer dan 80 kg doch niet meer dan 300 kg	20	153 000 stuks	153 000 stuks	0	⁽⁵⁾ ⁽¹¹⁾
ex 0102 90	Vaarzen en koeien, niet voor de slacht, van de volgende berggrassen: grijs ras, bruin ras, geel ras, gevlekte Simmentalras en Pinzgauras	6 % ad valorem	7 000 stuks	7 000 stuks	0	⁽⁶⁾ ⁽¹¹⁾
0103 91 10 0103 92 19	Levende varkens, huisdieren	20	1 500	1 500	0	⁽¹¹⁾
0104 10 30 0104 10 80 0104 20 90	Levende schapen en geiten	vrij	2 150	2 150	0	⁽⁷⁾ ⁽¹¹⁾
0204	Vlees van schapen of van geiten					
0201 0202	Vlees van runderen, vers, gekoeld of bevroren	20	3 500	3 500	0	⁽¹¹⁾
ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren	vrij	13 000	14 500	1 500	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾ ⁽¹⁴⁾
0210 11 t/m 0210 19	Vlees van varkens, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt					⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
0207	Pluimvee, vers, gekoeld of bevroren	vrij	11 700	13 050	1 350	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

▼ M121

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
0402	Melkpoeder en in- gedikte melk	vrij	4 188	5 500	0	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
0403 10 11t/m 0403 10 39 0403 90 11t/m 0403 90 69	Karnemelk en yoghurt en andere gegiste of aangezuurde melk en room	vrij	150	300	0	⁽¹⁰⁾
0404	Wei en producten be- staande uit natuurlijke bestanddelen van melk	vrij	300	600	0	⁽¹⁰⁾
ex 0405	Boter en andere van melk afkomstige vets- toffen, met uitzon- dering van de GN-codes 0405 20 10 en 0405 20 30	vrij	1 375	1 500	0	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
0406	Kaas en wrongel	vrij	6 630	7 395	765	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
0408 11 80	Eigeel, gedroogd	20	375	375	0	⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾
0408 19 81	Eigeel, vloeibaar					
0408 19 89	Eigeel, bevroren					
0408 91 80	Vogeleieren,gedroogd	20	2 750	2 750	0	⁽¹¹⁾ ⁽¹³⁾
0408 99 80	Vogeleieren, andere					
ex 06031010 ex 06031020 ex 06031040 ex 06031050 ex 06031080	Afgesneden bloemen en bloemknoppen, vers (van 1 november tot en met 31 mei)	2 % ad va- lorem	onbeperkt	onbeperkt		
0603 10 10 0603 10 20 0603 10 40 0603 10 50 0603 10 80	Afgesneden bloemen en bloemknoppen, vers	20	250	250	0	⁽¹¹⁾
ex 0707 00 05	Komkommers, vers of gekoeld (van 16 mei tot en met 31 oktober)	80	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾
0709 90 70	Kleine pompoenen (zo- genaamde courget- tes),vers of gekoeld	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾

▼ M121

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
0805 10 10 0805 10 30 0805 10 50	Sinaasappelen, andere dan pomeransen (bit- tere oranjeappelen), vers	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾
0808 10 20 0808 10 50 0808 10 90	Appelen, vers	vrij	500	500	0	⁽¹¹⁾
0809 20 05 0809 20 95	Kersen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾
0809 40 05	Pruimen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾
0810 20 10	Frambozen, vers	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0810 30 30	Rode aalbessen, vers	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 10 90	Aardbeien, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoet- stoffen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 20 19	Frambozen, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspersenten	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoet- stoffen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 20 39	Zwarte aalbessen, be- vroren, zonder toege- voegde suiker of an- dere zoetstoffen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 20 51	Rode aalbessen, bevro- ren, zonder toege- voegde suiker of an- dere zoetstoffen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0811 10 11 0811 20 11 0811 90 11 0811 90 19 0811 90 85	Vruchten	20	500	500	0	

▼ M121

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
1001	Tarwe en mengkoren	vrij	100 000	200 000	0	⁽¹⁰⁾
1002	Rogge	vrij	5 000	10 000	0	⁽¹⁰⁾
1003	Gerst	vrij	42 125	50 000	0	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
1004	Haver	vrij	5 000	10 000	0	⁽¹⁰⁾
1005 10 90 1005 90 00	Maïs	vrij	10 000	20 000	0	⁽¹⁰⁾
1008	Boekweit, gierst (andere dan sorgho) en kanariezaad; andere granen	vrij	5 000	10 000	0	⁽¹⁰⁾
1101 00	Meel van tarwe of van mengkoren	20	16 875	16 875	0	
1107	Mout	vrij	45 250	45 250	0	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
1512 11 10	Zonnebloemzaad- en saffloerolie, alsmede fracties daarvan Ruwe olie voor technisch of industrieel gebruik	vrij	875	875	0	⁽¹¹⁾
1514 11 10 1514 91 10	Ruwe koolzaad-, raapzaad- en mosterdzaadolie, voor ander gebruik dan voor menselijke consumptie	vrij	11 375	11 375	0	⁽¹¹⁾
1601 00	Worst van alle soorten	vrij	3 680	4 370	690	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
1602 41 t/m 1602 49	Bereidingen of conserven van vlees van varkens					
1602 31 t/m 1602 39	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee	vrij	1 300	1 450	150	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾
1602 50 31	Andere bereidingen en conserven van vlees,	65	onbeperkt	onbeperkt		
1602 50 39	van slachtafval van	65				
1602 50 80	van bloed van runderen, andere	65				
2001 10 00	Komkommers, verduurzaamd	vrij	1 300	1 450	150	⁽¹¹⁾
2007 10 10	Gehomogeniseerde bereidingen met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspercenten	vrij	445	500	0	⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

▼ **M121**

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
2007 99 31	Jam, gelei, marmelade, moes en pasta van kersen, met een suikergehalte van meer dan 30 gewichtspercenten	83	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁹⁾
2009 11 19	Vruchtensappen	vrij	1 000	1 200	200	⁽¹¹⁾
2009 11 99						
2009 12 00						
2009 19 19						
2009 19 98						
2009 21 00						
2009 29 19						
2009 29 99						
2009 31 19						
2009 31 51						
2009 31 59						
2009 31 91						
2009 31 99						
2009 39 19						
2009 39 39						
2009 39 55						
2009 39 59						
2009 39 95						
2009 39 99						
2009 41 91						
2009 41 99						
2009 49 19						
2009 49 93						
2009 49 99						
2009 61 10						⁽⁹⁾
2009 61 90						
2009 69 11						
2009 69 19						⁽⁹⁾
2009 69 51						⁽⁹⁾
2009 69 59						⁽⁹⁾
2009 69 90						

▼ M121

GN-code ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend recht ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid ⁽⁵⁾ van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quotatoename in ton	Specifieke bepalingen
2009 79 11 2009 79 91	Appelsap	vrij	250	250		⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiek nomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001).

⁽²⁾ Ongeacht de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽³⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽⁴⁾ Slechts van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding van dit protocol.

⁽⁵⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor Bulgarije, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije. Ingeval de totale invoer van levende runderen in de Gemeenschap voor een gegeven verkoopseizoen naar alle waarschijnlijkheid meer bedraagt dan 500 000 stuks mag de Gemeenschap de nodige beheersmaatregelen nemen om haar markt te beschermen, niettegenstaande andere volgens de overeenkomst gegeven rechten.

⁽⁶⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor Bulgarije, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije.

⁽⁷⁾ De Gemeenschap kan, in het kader van haar wetgeving en in voorkomend geval, rekening houden met de voorzieningsbehoeften van haar markt en met de noodzaak om het marktevenwicht te handhaven.

⁽⁸⁾ Onderworpen aan regelingen inzake minimuminvoerprijzen, die zijn vermeld in het aanhangsel bij deze bijlage.

⁽⁹⁾ Alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

⁽¹⁰⁾ Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie.

⁽¹¹⁾ Onder dit bestaande tariefcontingent vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 juli 2002 vóór de inwerkingtreding van dit protocol in het vrije verkeer worden gebracht, worden volledig afgeboekt op de hoeveelheid die is vastgesteld in de vierde kolom en zijn onderworpen aan het op het tijdstip van invoer geldende recht.

⁽¹²⁾ In vloeibaar eigeel-equivalent: 1 kg gedroogd eigeel = 2,12 kg vloeibaar eigeel.

⁽¹³⁾ In vloeibaar equivalent: 1 kg gedroogd ei = 3,9 kg vloeibaar ei.

⁽¹⁴⁾ Met uitzondering van varkenshaas, apart aangeboden.

▼ **M121***BIJLAGE BIJ BIJLAGE A(b)***Regelingen inzake minimuminvoerprijzen voor bepaalde soorten voor verwerking bestemd kleinfruit**

1. Voor de volgende voor verwerking bestemde producten van oorsprong uit Tsjechië zijn minimuminvoerprijzen vastgesteld:

GN-code	Omschrijving	Minimumprijs bij invoer (in EUR/100 kg netto)
ex 0810 20 10	Frambozen, vers	63,1
ex 0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers	38,5
ex 0810 30 30	Rode aalbessen, vers	23,3
ex 0811 10 90	Aardbeien, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: hele vruchten	75,0
ex 0811 10 90	Aardbeien, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	57,6
ex 0811 20 19	Frambozen, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: gehele vruchten	99,5
ex 0811 20 19	Frambozen, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspercenten: andere	79,6
ex 0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: hele vruchten	99,5
ex 0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	79,6
ex 0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	62,8
ex 0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	44,8
ex 0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	39,0
ex 0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	29,5

2. De minimuminvoerprijzen bedoeld in artikel 1 worden per zending toegepast. Wanneer de in de douaneaangifte vermelde waarde lager is dan de minimuminvoerprijs, wordt een compenserend recht geheven dat gelijk is aan het verschil tussen de minimuminvoerprijs en de in de douaneaangifte vermelde waarde.
3. Wanneer de invoerprijzen van een onder deze bijlage vallend product een tendens vertonen die erop wijst dat deze prijzen op korte termijn onder het niveau van de minimuminvoerprijs kunnen dalen, stelt de Europese Commissie de Tsjechische autoriteiten daarvan in kennis teneinde hen in staat te stellen corrigerende maatregelen te nemen.
4. Op verzoek van de Gemeenschap of van Tsjechië stelt het Associatiecomité een onderzoek in naar de werking van het systeem of de herziening van de minimuminvoerprijzen. Het Associatiecomité neemt, indien nodig, passende besluiten.

▼ M121

5. Ter bevordering van het handelsverkeer en in het belang van alle betrokken partijen wordt drie maanden voor de aanvang van elk verkoopseizoen in de Europese Gemeenschap een overlegvergadering georganiseerd. Dit overleg vindt plaats tussen de Europese Commissie en de belanghebbende verenigingen van Europese producenten van de betrokken producten, enerzijds, en de autoriteiten en verenigingen van producenten en exporteurs van al de geassocieerde exportlanden, anderzijds.

Tijdens deze overlegbijeenkomsten wordt van gedachten gewisseld over de marktsituatie voor kleinfruit, met inbegrip van, in het bijzonder, de ramingen van de productie, de voorraadsituatie, de prijsontwikkeling en de markt-beweging, alsmede over de maatregelen die moeten worden getroffen om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

▼ **M121***BIJLAGE B(a)*

In Tsjechië geldende douanerechten op onderstaande producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden afgeschaft

Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Tsjechische douanecode ⁽¹⁾
0101 90 11	0604 91 21	0809 10	0904 20 30	1515 19 90	2008 30 55
0105 19 20	0604 91 29	0809 20 05	0904 20 90	1515 21 10	2008 30 59
0105 19 90	0604 91 41	0809 20 95	0909 30 00	1515 21 90	2008 30 71
0206 10 10	0604 91 49	0809 30	0909 40 00	1515 29 10	2008 30 75
0206 10 91	0604 91 90	0809 40 05	1001 10 00	1515 29 90	2008 30 79
0206 10 99	0604 99 10	0810 20 10	1105 20 00	1515 90 59	2008 30 90
0206 21 00	0604 99 90	0810 20 90	1204 00 90	1518 00 31	2008 50
0206 22 00	0701 10 00	0810 30 10	1206 00 10	1518 00 39	2008 70
0206 29 10	0703 10 11	0810 30 30	1207 50 10	1703 10 00	2008 92 72
0206 29 99	0703 10 90	0810 30 90	1207 50 90	1703 90 00	2008 99 41
0206 30 20	0703 20 00	0810 40 10	1207 91 10	2001 90 20	2008 99 51
0206 30 30	0704 90 10	0810 40 30	1207 91 90	2001 90 50	2009 50 10
0206 30 80	0705 19 00	0810 40 50	1209 10 00	2001 90 65	2009 50 90
0206 41 20	0705 21 00	0810 40 90	1209 21 00	2001 90 70	2009 61
0206 41 80	0705 29 00	0811 10 19	1209 22 10	2001 90 75	2009 71
0206 49 20	0708 10 00	0811 10 90	1209 22 80	2001 90 85	2009 79 19
0206 49 80	0708 90 00	0811 20 19	1209 23 11	2001 90 91	2009 79 30
0206 80 10	0709 51 00	0811 20 31	1209 23 15	2002 10 10	2009 79 93
0206 80 91	0709 60 10	0811 20 39	1209 23 80	2002 10 90	2009 79 99
0206 80 99	0709 60 99	0811 20 51	1209 24 00	2002 90 11	2009 80 19
0206 90 10	0709 90 10	0811 20 59	1209 25 10	2002 90 19	2009 80 36
0206 90 91	0709 90 60	0811 20 90	1209 25 90	2002 90 31	2009 80 38
0206 90 99	0709 90 90	0811 90 31	1209 26 00	2002 90 39	2009 80 50
0407 00 11	0710 80 59	0811 90 39	1209 29 10	2002 90 91	2009 80 63
0407 00 19	0710 80 70	0811 90 50	1209 29 50	2002 90 99	2009 80 69
0407 00 30	0710 80 95	0811 90 70	1209 29 60	2005 60 00	2009 80 71
0407 00 90	0710 90 00	0811 90 75	1209 29 80	2005 90 10	2009 80 73
0409 00 00	0711 40 00	0811 90 80	1210 10 00	2005 90 60	2009 80 79
0410 00 00	0711 90 10	0811 90 85	1210 20 10	2005 90 70	2009 80 88
0601 20 10	0711 90 50	0811 90 95	1210 20 90	2005 90 80	2009 80 89
0601 20 30	0711 90 80	0812 10 00	1302 19 05	2006 00 91	2009 80 96
0601 20 90	0712 20 00	0812 90 10	1502 00 10	2006 00 99	2009 80 97
0602 10 10	0712 90 05	0812 90 40	1502 00 90	2007 99 10	2009 80 99
0602 10 90	0712 90 11	0812 90 50	1503 00	2008 20 19	2009 90 19
0602 20 10	0712 90 30	0812 90 60	1511 90 19	2008 20 39	2009 90 29
0602 20 90	0712 90 50	0812 90 70	1511 90 91	2008 20 51	2009 90 39
0602 30 00	0712 90 90	0812 90 99	1511 90 99	2008 20 59	2009 90 51
0602 40 10	0713 10 10	0813	1512 11 91	2008 20 71	2009 90 59
0602 40 90	0713 10 90	0901 11 00	1512 19 91	2008 20 79	2009 90 95
0602 90 10	0713 40 00	0901 12 00	1513 19 11	2008 20 91	2009 90 96
0602 90 30	0806 20	0901 21 00	1513 29 19	2008 20 99	2009 90 97
0602 90 91	0807 11 00	0901 22 00	1513 29 91	2008 30 11	2009 90 98
0602 90 99	0807 19 00	0901 90 10	1513 29 99	2008 30 31	
0603 90 00	0808 10 10	0901 90 90	1515 11 00	2008 30 39	
0604 10 90	0808 20 90	0904 20 10	1515 19 10	2008 30 51	

⁽¹⁾ Als vastgesteld bij Decreet nr. 480/2001 van de regering van de Tsjechische Republiek betreffende het douanetarief van de Tsjechische Republiek.

▼ M121

BIJLAGE B(b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit de Gemeenschap in Tsjechië gelden onderstaande concessies

Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend ad valorem-recht ⁽³⁾	Hoeveelheid ⁽³⁾ vanaf 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quota-toename vanaf 1.7.2004 (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren	vrij	13 000	14 500	1 500	(⁴) (⁵)
0210 11 t/m 0210 19	Vlees van varkens, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt	vrij				
0203 19 55 0203 29 55	Vlees van varkens, ander	15	onbeperkt	onbeperkt		
0204	Vlees van schapen	vrij	150	300	0	
0207	Pluimvee, vers, gekoeld of bevroren	vrij	5 200	5 800	600	(⁴) (⁵)
0402	Melkpoeder en ingedikte melk	vrij	1 000	1 000	0	(⁴) (⁵)
0403 10 11 t/m 0403 10 39 0403 90 11 t/m 0403 90 69	Karnemelk en yoghurt en andere gegiste of aangezuurde melk en room	vrij	250	500	0	(⁴)
0403 10 11 t/m 0403 90 69	Karnemelk en yoghurt en andere gegiste of aangezuurde melk en room	5	onbeperkt	onbeperkt		
0403 90 11 t/m 0403 90 69		12,5	onbeperkt	onbeperkt		
0404	Wei en producten bestaande uit natuurlijke bestanddelen van melk	vrij	300	600	0	(⁴)
ex 0405	Boter en andere van melk afkomstige vetstoffen, met uitzondering van de GN-codes 0405 20 10 en 0405 20 30	vrij	573	800	0	(⁴) (⁵)
0406	Kaas en wrongel	vrij	6 630	7 395	765	(⁴) (⁵)
0408 11	Eigeel van vogeleieren, gedroogd	14,5	onbeperkt	onbeperkt		
0408 91	Vogeleieren, gedroogd	14,5	onbeperkt	onbeperkt		

▼ M121

Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend ad valorem-recht ⁽³⁾	Hoeveelheid ⁽³⁾ vanaf 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quota-toename vanaf 1.7.2004 (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 0603 10 10	Afgesneden bloemen en bloemknoppen, vers (van 1 januari tot en met 31 mei) (van 1 november tot en met 31 december)	2	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 20		2	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 40		2	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 50		2	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 80		2	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 10	Afgesneden bloemen en bloemknoppen, vers (van 1 juni tot en met 31 oktober)	14,5	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 20		14,5	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 40		14,5	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 50		14,5	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0603 10 80		14,5	onbeperkt	onbeperkt		
0701 90 10 0701 90 90	Aardappelen, andere	6	15 000	15 000	0	
ex 0702 00	Tomaten, vers	8	2 000	2 000	0	
ex 0704 10 00	Bloemkool (van 15 april tot en met 30 november)	6	onbeperkt	onbeperkt		
0704 90 90	Andere	6	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0705 11 00	Kropsla (van 1 april tot en met 30 november)	5,9	onbeperkt	onbeperkt		
0710 21 00	Erwten, bevroren	4,5	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0806 10 10	Druiven voor tafelgebruik (van 1 januari tot en met 14 juli) (van 1 november tot en met 31 december)	vrij	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0808 10 20	Golden Delicious (van 1 augustus tot en met 31 december)	10	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0808 10 50	Granny Smith (van 1 augustus tot en met 31 december)	10	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0808 10 90	Andere (van 1 augustus tot en met 31 december)	10	onbeperkt	onbeperkt		

▼ M121

Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend ad valorem-recht ⁽³⁾	Hoeveelheid ⁽³⁾ vanaf 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quota-toename vanaf 1.7.2004 (in ton)	Specifieke bepalingen
1001 90	Tarwe en mengkoren	vrij	25 000	50 000	0	(⁴)
1002	Rogge	vrij	5 000	10 000	0	(⁴)
1003	Gerst	vrij	20 000	40 000	0	(⁴)
1004	Haver	vrij	5 000	10 000	0	(⁴)
1005 90 00	Maïs, andere	vrij	42 150	10 000	0	(⁴) (⁵)
1008	Boekweit, gierst (andere dan sorgho) en kanariezaad; andere granen	vrij	5 000	10 000	0	(⁴)
1107	Mout	vrij	2 500	5 000	0	(⁴)
1515 90 51	Andere plantaardige vetten en vette oliën, vast	12,7	onbeperkt	onbeperkt		
1515 90 91		12,7	onbeperkt	onbeperkt		
1515 90 99		12,7	onbeperkt	onbeperkt		
1516 10	Dierlijke vetten en oliën	10	400	400	0	
1516 20	Plantaardige vetten en oliën	9	1 000	1 000	0	
1516 20 95	Plantaardige vetten en oliën	vrij	2 000	2 000	0	
1516 20 96		vrij				
1516 20 98		vrij				
1517 10 90	Margarine	10	530	530	0	
1601 00	Worst van alle soorten	vrij	3 680	4 370	690	(⁴)
1602 41 t/m 1602 49	Bereidingen of conserven van vlees van varkens					
1602 31 t/m 1602 39	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee	vrij	1 300	1 450	150	(⁴)
ex 1602 20 90	Paté van verschillende omvang	9	479	479	0	
1602 50	Andere bereidingen en conserven van vlees, van slachtafval van bloed van runderen	9				
2001 10 00	Komkommers, verduurzaamd	vrij	1 300	1 450	150	

▼ M121

Tsjechische douanecode ⁽¹⁾	Omschrijving ⁽²⁾	Geldend ad valorem-recht ⁽³⁾	Hoeveelheid ⁽³⁾ vanaf 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Verdere jaarlijkse quota-toename vanaf 1.7.2004 (in ton)	Specifieke bepalingen
2007 10 10	Gehomogeniseerde bereidingen met een suikergehalte van meer dan 13 gewichtspersen-	vrij	445	500	0	(⁴) (⁵)
2008 92	Mengsels van vruchten	4	onbeperkt	onbeperkt		
2009 69	Druivensap, ander	2	onbeperkt	onbeperkt		
2009 79 11 2009 79 91	Appelsap	10	onbeperkt	onbeperkt		
2309 90	Diervoeder	1,2	onbeperkt	onbeperkt		
2401	Ruwe en niet tot verbruik bereide tabak	2,4	2 000	2 000	0	

(¹) Als vastgesteld bij Decreet nr. 480/2001 van de regering van de Tsjechische Republiek betreffende het douanetarief van de Tsjechische Republiek.

(²) De omschrijving van de goederen wordt geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

(³) Slechts van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding van dit protocol.

(⁴) Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie en die vergezeld gaan van een certificaat (zie bijlage) waarin wordt verklaard dat er geen uitvoerrestituties zijn betaald.

(⁵) Onder dit bestaande tariefcontingent vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 juli 2002 vóór de inwerkingtreding van dit protocol in het vrije verkeer worden gebracht, worden volledig afgeboekt op de hoeveelheid die is vastgesteld in de vierde kolom en zijn onderworpen aan het op het tijdstip van invoer geldende recht.

▼ M121

BIJLAGE BIJ BIJLAGE B(b)

EUROPESE GEMEENSCHAP - UITVOER- OF VOORFIXATIECERTIFICAAT A G R E X

EXEMPLAAR VOOR DE TITULARIS	1	1. Instantie van afgifte van het certificaat (naam en adres)	2. Droogstempel en perforatie van ⁽¹⁾	Nr. /	
			3.		
		4. Titularis (naam, volledig adres en lidstaat)	5. Instantie van afgifte van het uittreksel (naam en adres)		
		6. Rechten overgedragen aan			
		vanaf	7. Land van bestemming Verplicht		
			☐ JA ☐ NEEN		
		Stempel van de bevoegde autoriteit:	8. Vaststelling vooraf gevraagd	9. Deelneming aan inschrijving	
			☐ JA ☐ NEEN	☐ JA ☐ NEEN	
			10. Aanvraagdatum voor het originele certificaat		
			11. Totaalbedrag van de zekerheid		
1	13. UIT TE VOEREN PRODUCT	12. LAATSTE DAG VAN GELDIGHEID			
14. Handelsbenaming					
15. Omschrijving volgens de gecombineerde nomenclatuur (GN)			16. GN-code		
17. Hoeveelheid ⁽²⁾ in cijfers		18. Hoeveelheid ⁽²⁾ in letters		19. Tolerantie % meer	
20. Bijzondere vermeldingen					
21. OP ☐ ☐ ☐ ☐ GELDENDE RESTITUTIE WELKE VOORAF IS VASTGESTELD					
22. Bijzondere voorwaarden					
23. Afgegeven te op ☐ ☐ ☐ ☐ onder nr. Handtekening en stempel van de instantie van afgifte:			24. Geldigheidsduur verlengd tot en met ☐ ☐ ☐ ☐ voor ⁽²⁾ Te ☐ ☐ ☐ ☐ , op ☐ ☐ ☐ ☐ Handtekening en stempel van de instantie van afgifte:		

⁽¹⁾ Slechts in te vullen wanneer de handtekening en het stempel niet vermeld zijn in vak 23.
⁽²⁾ Nettomassa of andere meeteenheid met aanduiding van de eenheid.

▼ **M121**

27. AFSCHRIJVINGEN In het eerste deel van kolom 29 de beschikbare hoeveelheid en in het tweede deel de afgeschreven hoeveelheid aanduiden.			
28. Nettohoeveelheid (nettomassa of andere meeteenheid met aanduiding van de eenheid)		31. Douanedocument (soort en nummer) of uittreksel (nr.) en datum van afschrijving	32. Naam, lidstaat, handtekening en stempel van de afschrijvende instantie
29. In cijfers	30. In letters voor de afgeschreven hoeveelheid		
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			

33. Hier de eventuele verlengstrook bevestigen.

▼ **M121***BIJLAGE C***OVEREENKOMST****tussen de Europese Gemeenschap en de Tsjechische Republiek betreffende wederzijdse preferentiële handelsconcessies voor bepaalde wijnen**

1. Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Tsjechië in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies:

GN-code	Omschrijving	Geldend recht	Jaarlijkse hoeveelheden (hl)
ex 2204 10	Mousserende wijn	vrij	13 000
ex 2204 21	Wijn van verse druiven		
ex 2204 29			

2. De Gemeenschap past een preferentieel nulrecht toe binnen de in punt 1 genoemde tariefcontingenten, op voorwaarde dat Tsjechië geen exportsubsidie verleent voor de uitvoer van deze hoeveelheden.
3. Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit de Gemeenschap in Tsjechië gelden onderstaande concessies:

Tsjechische douanecode	Omschrijving	Geldend recht	Jaarlijkse hoeveelheden (hl)
2204 10 11	Mousserende kwaliteitswijn	vrij	20 000
ex 2204 10 19	Mousserende kwaliteitswijn ⁽¹⁾		
2204 2111-78 2204 2181-82 2204 2187-98 2204 2912-75 2204 2981-82 2204 2987-98	Kwaliteitswijn van verse druiven		
2204 29	Wijn van verse druiven	25 %	300 000

⁽¹⁾ Met uitzondering van mousserende wijn die wordt bereid door de toevoeging van CO₂.

4. Tsjechië past een preferentieel nulrecht toe binnen de in punt 3 genoemde tariefcontingenten, op voorwaarde dat de Gemeenschap geen exportsubsidie verleent voor de uitvoer van deze hoeveelheden.
5. Deze overeenkomst heeft betrekking op wijn
- die is gemaakt uit verse druiven die volledig zijn geproduceerd en geoogst op het grondgebied van de betrokken overeenkomstsluitende partij, en
 - i) van oorsprong uit de Gemeenschap en geproduceerd volgens de voorschriften inzake oenologische procédés en behandelingen als bedoeld in Titel V van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt ⁽¹⁾

⁽¹⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2585/2001 (PB L 345 van 29.12.2001, blz. 10).

▼ M121

- ii) van oorsprong uit Tsjechië en geproduceerd volgens de voorschriften inzake de oenologische procédés en behandelingen overeenkomstig de Tsjechische wetgeving. De bedoelde oenologische voorschriften dienen in overeenstemming te zijn met de communautaire regelgeving.
6. Voor de invoer van wijn in het kader van de bij deze overeenkomst vastgelegde concessies moet een certificaat worden overgelegd dat is afgegeven door een door beide partijen erkende officiële instantie die voorkomt op een gezamenlijk op te stellen lijst, waarin wordt verklaard dat de betrokken wijn voldoet aan het bepaalde in punt 5, onder b).
 7. De overeenkomstsluitende partijen onderzoeken de mogelijkheden om elkaar verdere concessies te verlenen, waarbij zij rekening houden met de ontwikkeling van de handel in wijn tussen de overeenkomstsluitende partijen.
 8. De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat de toepassing van de wederzijds verleende voordelen niet door andere maatregelen wordt doorkruist.
 9. Op verzoek van een van beide overeenkomstsluitende partijen wordt over eventuele problemen in verband met de wijze van toepassing van deze overeenkomst overlegd.
 10. Deze overeenkomst is van toepassing in de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden, enerzijds, en op het grondgebied van de Tsjechische Republiek, anderzijds.

▼ **M122****PROTOCOL**

tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Slowaakse Republiek, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna „de Gemeenschap” te noemen,

enerzijds, en

DE SLOWAAKSE REPUBLIEK,

anderzijds,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Slowaakse Republiek, anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst” te noemen, is op 4 oktober 1993 te Luxemburg ondertekend en is op 1 februari 1995 in werking getreden ⁽¹⁾.
- (2) In artikel 21, lid 5, van de Europaovereenkomst is bepaald dat de Gemeenschap en Slowakije in de Associatieraad per product systematisch en op basis van wederkerigheid de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen. Op deze basis zijn de partijen onderhandelingen aangegaan en hebben zij overeenstemming bereikt.
- (3) Voor het eerst is in het protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst de preferentiële landbouwregeling van de Europaovereenkomst ⁽²⁾ verbeterd in verband met de laatste uitbreiding van de Gemeenschap en de resultaten van de Uruguayronde in het kader van de GATT.
- (4) Op 3 mei 2000 en 21 juni 2002 zijn nog twee onderhandelingsrondes inzake de verbetering van concessies voor de handel in landbouwproducten afgerond.
- (5) Enerzijds heeft de Raad, op grond van Verordening (EG) nr. 2434/2000 van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsmaatregel, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Slowakije ⁽³⁾, besloten de uit de onderhandelingsronde van 2000 voortvloeiende concessies van de Europese Gemeenschap met ingang van 1 juli 2000 op voorlopige basis toe te passen, anderzijds heeft de Slowaakse regering wetgeving opgesteld op grond waarvan eveneens met ingang van dezelfde datum de overeenkomstige Slowaakse concessies worden toegepast.
- (6) De bovenstaande concessies worden bij de inwerkingtreding van dit protocol aangevuld en vervangen door de hierin vastgestelde concessies,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

⁽¹⁾ PB L 359 van 31.12.1994, blz. 2.

⁽²⁾ PB L 306 van 16.11.1998, blz. 3.

⁽³⁾ PB L 280 van 4.11.2000, blz. 9.

▼ **M122***Artikel 1*

De regelingen voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Slowakije als aangegeven in de bijlagen A(a) en A(b) en de regelingen voor de invoer in Slowakije van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap als aangegeven in de bijlagen B(a) en B(b) bij dit protocol komen in de plaats voor de regelingen die zijn vastgesteld in de in artikel 21, leden 2 en 4, als gewijzigd, bedoelde bijlagen XI en XII van de Europaovereenkomst. De in bijlage C opgenomen overeenkomst tussen de Gemeenschap en Slowakije betreffende wederzijdse preferentiële handelsconcessies voor bepaalde wijnen vormt een integrerend deel van dit protocol.

Artikel 2

Dit protocol vormt een integrerend deel van de Europaovereenkomst. De bijlagen bij dit protocol zijn een onderdeel van dit protocol.

Artikel 3

Dit protocol wordt door de Gemeenschap en Slowakije goedgekeurd overeenkomstig hun eigen procedures. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen voor de uitvoering van dit protocol.

De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar ervan in kennis wanneer zij de bovengenoemde procedures hebben afgerond.

Artikel 4

Behoudens de voltooiing van de in artikel 3 bedoelde procedures treedt dit protocol in werking op 1 januari 2003. Wanneer de procedures niet op tijd voltooid zijn, treedt het in werking op de eerste dag van de eerste maand volgende op de kennisgeving door de overeenkomstsluitende partijen dat de procedures zijn afgerond.

Artikel 5

Dit protocol wordt in tweevoud opgesteld in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse, de Zweedse en de Slowaakse taal, alle taalversies zijnde gelijkelijk authentiek

Hecho en Bruselas, el veinticuatro de abril del dos mil tres.

Udfærdiget i Bruxelles den fireogtyvende april to tusind og tre.

Geschehen zu Brüssel am vierundzwanzigsten April zweitausendund-drei.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τέσσερις Απριλίου δύο χιλιάδες τρία.

Done at Brussels on the twenty-fourth day of April in the year two thousand and three.

Fait à Bruxelles, le vingt-quatre avril deux mille trois.

Fatto a Bruxelles, addì ventiquattro aprile duemilatre.

Gedaan te Brussel, de vierentwintigste april tweeduizenddrie.

Feito em Bruxelas, em vinte e quatro de Abril de dois mil e três.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä huhtikuuta vuonna kaksituhattakolme.

Som skedde i Bryssel den tjugofjärde april tjugohundratre.

V Bruseli dvadsiatchoštvtého apríla dvetisietri.

▼ M122

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Za Slovenskú republiku

▼ M122

BIJLAGE A(a)

In de Gemeenschap geldende douanerechten op onderstaande producten van oorsprong uit Slowakije worden afgeschaft

GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾	GN-code ⁽¹⁾
0101 10 90	0709 40 00	0802 12 90	0904 12 00	1512 11 91	2008 92 38
0101 90 19	0709 51 00	0802 21 00	0904 20	1512 19 91	2008 92 59
0101 90 30	0709 52 00	0802 22 00	0905 00 00	1512 21	2008 92 72
0101 90 90	0709 59	0802 31 00	0907 00 00	1512 29	2008 92 74
0104 20 10	0709 70 00	0802 32 00	0910 20 90	1513	2008 92 78
0106 19 10	0709 90 10	0802 40 00	0910 40	1515	2008 92 93
0106 39 10	0709 90 20	0802 50 00	0910 91 90	1516 20 95	2008 92 98
0205 00	0709 90 40	0802 90 50	0910 99 99	1516 20 96	2008 99 11
0206 80 91	0709 90 50	0802 90 60	1006 10 10	1516 20 98	2008 99 19
0206 90 91	0709 90 90	0802 90 85	1007 00 10	1518 00 31	2008 99 23
0207 13 91	0710 10 00	0806 20	1105 20 00	1518 00 39	2008 99 28
0207 14 91	0710 21 00	0808 20 90	1106 10 00	1518 00 91	2008 99 37
0207 26 91	0710 22 00	0809 40 90	1106 30 90	1518 00 95	2008 99 40
0207 27 91	0710 29 00	0810 40 30	1208 10 00	1518 00 99	2008 99 43
0207 35 91	0710 30 00	0810 40 50	1209 10 00	1522 00 91	2008 99 45
0207 36 89	0710 80 51	0810 40 90	1209 21 00	1602 90 10	2008 99 49
0208 10 11	0710 80 59	0810 50 00	1209 23 80	1602 90 31	2008 99 68
0208 10 19	0710 80 61	0810 60 00	1209 29 50	1602 90 41	2008 99 99
0208 20 00	0710 80 69	0810 90 95	1209 29 60	1602 90 72	2009 11 19
0208 30 00	0710 80 70	0811 20 59	1209 29 80	1602 90 74	2009 11 99
0208 40	0710 80 85	0811 20 90	1209 30 00	1602 90 76	2009 19 19
0208 50 00	0710 80 95	0811 90 50	1209 91	1602 90 78	2009 29 11
0208 90 10	0710 90 00	0811 90 70	1209 99 91	1602 90 98	2009 29 19
0208 90 55	0711 30 00	0811 90 75	1209 99 99	1603 00 10	2009 29 91
0208 90 60	0711 40 00	0811 90 80	1210	2001 90 20	2009 29 99
0208 90 95	0711 59 00	0811 90 85	1211 90 30	2001 90 50	2009 31 11
0210 99 10	0711 90 10	0811 90 95	1212 10 10	2003 20 00	2009 39 31
0210 99 39	0711 90 50	0812 10 00	1212 10 99	2003 90 00	2009 41
0210 99 59	0711 90 80	0812 90 10	1214 90 10	2005 60 00	2009 49 19
0210 99 79	0711 90 90	0812 90 30	1302 19 05	2005 90 10	2009 49 30
0210 99 80	0712 20 00	0812 90 40	1503 00 19	2005 90 50	2009 49 93
0407 00 90	0712 31 00	0812 90 50	1503 00 90	2007 91 90	2009 49 99
0409 00 00	0712 32 00	0812 90 60	1504 10 10	2007 99 10	2009 80 19
0410 00 00	0712 33 00	0812 90 70	1504 10 99	2007 99 91	2009 80 38
06	0712 39 00	0812 90 99	1504 20 10	2007 99 93	2009 80 50
0701 10 00	0712 90 05	0813	1504 30 10	2008 19 11	2009 80 63
0701 90 50	0712 90 30	0814 00 00	1507	2008 19 19	2009 80 69
0703 10 11	0712 90 50	0901 12 00	1508	2008 19 51	2009 80 71
0703 20 00	0712 90 90	0901 21 00	1511 10 90	2008 19 95	2302 50 00
0703 90 00	0713 50 00	0901 22 00	1511 90 19	2008 19 99	2306 90 19
0709 20 00	0713 90	0901 90 90	1511 90 91	2008 92 14	2308 00 90
0709 30 00	0714 90 90	0902 10 00	1511 90 99	2008 92 34	2309

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001).

▼ **M122***BIJLAGE A(b)***Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Slowakije in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies**

(MFN = recht voor meest begunstigde natie)

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
0102 90 05	Levende runderen met een gewicht van niet meer dan 80 kg	20	178 000 stuks	178 000 stuks	0	⁽³⁾ ⁽⁹⁾
0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49	Levende runderen met een gewicht van meer dan 80 kg doch niet meer dan 300 kg	20	153 000 stuks	153 000 stuks	0	⁽³⁾ ⁽⁹⁾
ex 0102 90	Vaarzen en koeien, niet voor de slacht, van de volgende bergrassen: grijs ras, bruin ras, geel ras, gevlekte Simmentalras en Pinzgauras	6 % ad valorem	7 000 stuks	7 000 stuks	0	⁽⁴⁾ ⁽⁹⁾
0104 10 30 0104 10 80 0104 20 90	Levende schapen en geiten	vrij	4 300	4 300	0	⁽⁵⁾ ⁽⁹⁾
0201 0202	Vlees van runderen, vers, gekoeld of bevroren	vrij	3 500	3 500	0	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren	vrij	2 800	3 000	300	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ ⁽¹²⁾
0210 11 t/m 0210 19	Vlees van varkens, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt	vrij				⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
0204	Vlees van schapen of van geiten	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
0206 10 t/m 29 0210 20	Vlees van runderen (slachtafval)	vrij	500	1 000	0	⁽⁸⁾
ex 0207	Pluimvee, vers, gekoeld of bevroren (met uitzondering van 0207 13 91, 0207 14 91, 0207 26 91, 0207 27 91, 0207 35 91, 0207 36 89)	vrij	1 560	1 740	180	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
1602 31 t/m 1602 39	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee					

▼ M122

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
0402	Melkpoeder en ingedikte melk	vrij	2 500	3 500	0	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
0403 10 11 t/m 39 0403 90 11 t/m 69	Karnemelk en yoghurt en andere gegiste of aangezuurde melk en room					
0404	Wei en producten bestaande uit natuurlijke bestanddelen van melk	vrij	250	500	0	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
ex 0405	Boter en andere van melk afkomstige vetstoffen, met uitzondering van de GN-codes 0405 20 10 en 0405 20 30	vrij	750	750	0	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
0406	Kaas en wrongel	vrij	2 930	3 000	300	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
0407 00 11 0407 00 19 0407 00 30	Eieren van pluimvee in de schaal	20	3 125	3 125	0	⁽⁹⁾
0408 11 80	Eigeel, gedroogd	20	250	250	0	⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾
0408 19 81	Eigeel, vloeibaar					
0408 19 89	Eigeel, bevroren					
0408 91 80	Vogeleieren, gedroogd	20	1 250	1 250	0	⁽⁹⁾ ⁽¹¹⁾
0408 99 80	Vogeleieren, andere					
0702 00 00	Tomaten, vers of gekoeld	vrij	2 600	2 900	300	⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
ex 0707 00 05	Komkommers, vers of gekoeld (van 16 mei tot en met 31 oktober)	80	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
ex 0708 10 00	Erwten, vers of gekoeld, van 1 september tot en met 31 mei	vrij	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0708 10 00	Erwten, vers of gekoeld, van 1 juni tot en met 31 augustus	vrij	130	145	15	⁽⁹⁾

▼ M122

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
0709 90 70	Kleine pompoenen (zogenaa­mde courgettes)	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
0806 10 10	Druiven voor tafel­gebruik	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
0808 10	Appelen, vers	vrij	7 625	15 000	0	⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
0809 20	Kersen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
0809 30 90	Perziken	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
0809 40 05	Pruimen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
0810 20	Frambozen, bramen, moerbeien en loganbes­sen	vrij	250	250	0	⁽⁶⁾ ⁽⁹⁾
0810 20 10	Frambozen, vers	41	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers	vrij	130	145	15	⁽⁶⁾ ⁽⁹⁾
0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers	41	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0810 30 30	Rode aalbessen, vers	vrij	130	145	15	⁽⁶⁾ ⁽⁹⁾
0810 30 30	Rode aalbessen, vers	41	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0810 30 90	Andere	24	onbeperkt	onbeperkt		
0811 10 90	Aardbeien, bevroren	36	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0811 20 19	Bessen, bevroren, met toegevoegde suiker	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren	vrij	330	370	40	⁽⁶⁾ ⁽⁹⁾
0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren	28	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾
0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren	vrij	350	390	40	⁽⁶⁾ ⁽⁹⁾
0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren	33	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁶⁾

▼ M122

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 0811	Met uitzondering van 0811 10 90, 0811 20 19, 0811 20 31, 0811 20 39, 0811 20 51, 0811 20 59, 0811 20 90, 0811 90 50, 0811 90 70, 0811 90 75, 0811 90 80, 0811 90 85, 0811 90 95	20	250	250	0	⁽⁹⁾
1001	Tarwe en mengkoren	vrij	50 000	100 000	0	⁽⁸⁾
1002	Rogge	vrij	1 000	2 000	0	⁽⁸⁾
1003	Gerst	vrij	16 000	15 000	0	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
1004	Haver	vrij	500	1 000	0	⁽⁸⁾
1005 10 90 1005 90 00	Mais	vrij	35 000	70 000	0	⁽⁸⁾
1008	Boekweit, gierst (andere dan sorgho) en kanariezaad; andere granen	vrij	500	1 000	0	⁽⁸⁾
1101 00	Meel van tarwe of van mengkoren	20	16 875	16 875	0	⁽⁹⁾
1107 10 99	Mout, niet gebrand, niet van tarwe	vrij	18 125	18 125	0	⁽⁹⁾
1601 00	Worst van alle soorten	vrij	300	350	50	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾
1602 41 t/m 1602 49	Bereidingen of conserven van vlees van varkens					
1602 50	Andere bereidingen en conserven van vlees, van slachtafval van bloed van runderen	vrij	100	200	0	⁽⁸⁾
1703	Melasse	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁸⁾
2001 10 00	Komkommers, verduurzaamd	vrij	125	125	0	⁽⁹⁾
ex 2001 90 96	Asperges	vrij	130	145	15	⁽⁹⁾
2002	Bereidingen of conserven van tomaten	vrij	1 300	1 450	150	⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾

▼ **M122**

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
2007 99 31	Jam, gelei, marmelade, moes en pasta van kersen, met een suikergehalte van meer dan 30 gewichtspersen	83	onbeperkt	onbeperkt		⁽⁷⁾
2009 12 00	Vruchtensappen	vrij	500	600	100	⁽⁹⁾
2009 19 98						
2009 21 00						
2009 31 19						
2009 31 51						
2009 31 59						
2009 31 91						
2009 31 99						
2009 39 19						
2009 39 39						
2009 39 55						
2009 39 59						
2009 39 95						
2009 39 99						
2009 61 10						⁽⁷⁾
2009 61 90						
2009 69 11						
2009 69 19						⁽⁷⁾
2009 69 51						⁽⁷⁾
2009 69 59						⁽⁷⁾
2009 69 90						
2009 71 2009 79	Appelsap	vrij	250	250	0	⁽⁷⁾ ⁽⁹⁾
2009 71	Appelsap	48	onbeperkt	onbeperkt		
2009 79 30	Appelsap	48	onbeperkt	onbeperkt		
2009 79 93	Appelsap	48	onbeperkt	onbeperkt		

▼ M122

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht ⁽²⁾ (% van MFN)	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
2009 79 99	Appelsap	48	onbeperkt	onbeperkt		
2009 80 99	Sap van zwarte aalbes-sen	36	onbeperkt	onbeperkt		

⁽¹⁾ Ongeacht de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽³⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor Bulgarije, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije. Ingeval de totale invoer van levende runderen in de Gemeenschap voor een gegeven verkoopseizoen naar alle waarschijnlijkheid meer bedraagt dan 500 000 stuks mag de Gemeenschap de nodige beheersmaatregelen nemen om haar markt te beschermen, niettegenstaande andere volgens de overeenkomst gegeven rechten.

⁽⁴⁾ Het contingent voor dit product is geopend voor Bulgarije, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije.

⁽⁵⁾ De Gemeenschap kan, in het kader van haar wetgeving en in voorkomend geval, rekening houden met de voorzieningsbehoeften van haar markt en met de noodzaak om het marktevenwicht te handhaven.

⁽⁶⁾ Onderworpen aan regelingen inzake minimuminvoerprijzen, die zijn vermeld in het aanhangsel bij deze bijlage.

⁽⁷⁾ De reductie is alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

⁽⁸⁾ Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie.

⁽⁹⁾ Onder dit bestaande tariefcontingent vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 juli 2002 vóór de inwerkingtreding van dit protocol in het vrije verkeer worden gebracht, worden volledig afgeboekt op de hoeveelheid die is vastgesteld in de vierde kolom en zijn onderworpen aan het op het tijdstip van invoer geldende recht.

⁽¹⁰⁾ In vloeibaar eigeel-equivalent: 1 kg gedroogd eigeel = 2,12 kg vloeibaar eigeel.

⁽¹¹⁾ In vloeibaar equivalent: 1 kg gedroogd ei = 3,9 kg vloeibaar ei.

⁽¹²⁾ Met uitzondering van varkenshaas, apart aangeboden.

▼ **M122***BIJLAGE BIJ BIJLAGE A(b)***Regelingen inzake minimuminvoerprijzen voor bepaalde soorten voor verwerking bestemd kleinfruit**

1. Voor de volgende voor verwerking bestemde producten van oorsprong uit Slowakije zijn minimuminvoerprijzen vastgesteld:

GN-code	Omschrijving	Minimumprijs bij invoer (EUR/100 kg netto)
ex 0810 20 10	Frambozen, vers	63,1
ex 0810 30 10	Zwarte aalbessen, vers	38,5
ex 0810 30 30	Rode aalbessen, vers	23,3
ex 0811 10 90	Aardbeien, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: hele vruchten	75,0
ex 0811 10 90	Aardbeien, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	57,6
ex 0811 20 19	Frambozen, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspersen: gehele vruchten	99,5
ex 0811 20 19	Frambozen, bevroren, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, met een suikergehalte van niet meer dan 13 gewichtspersen: andere	79,6
ex 0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: hele vruchten	99,5
ex 0811 20 31	Frambozen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	79,6
ex 0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	62,8
ex 0811 20 39	Zwarte aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	44,8
ex 0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: zonder steel	39,0
ex 0811 20 51	Rode aalbessen, bevroren, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen: andere	29,5

2. De minimuminvoerprijzen bedoeld in artikel 1 worden per zending toegepast. Wanneer de in de douaneaangifte vermelde waarde lager is dan de minimuminvoerprijs, wordt een compenserend recht geheven dat gelijk is aan het verschil tussen de minimuminvoerprijs en de in de douaneaangifte vermelde waarde.
3. Wanneer de invoerprijzen van een onder deze bijlage vallend product een tendens vertonen die erop wijst dat deze prijzen op korte termijn onder het niveau van de minimuminvoerprijs kunnen dalen, stelt de Europese Commissie de autoriteiten van Slowakije daarvan in kennis teneinde hen in staat te stellen corrigerende maatregelen te nemen.
4. Op verzoek van de Gemeenschap of van Slowakije stelt het Associatiecomité een onderzoek in naar de werking van het systeem of de herziening van de minimuminvoerprijzen. Het Associatiecomité neemt, indien nodig, passende besluiten.

▼ M122

5. Ter bevordering van het handelsverkeer en in het belang van alle betrokken partijen wordt drie maanden voor de aanvang van elk verkoopseizoen in de Europese Gemeenschap een overlegvergadering georganiseerd. Dit overleg vindt plaats tussen de Europese Commissie en de belanghebbende verenigingen van Europese producenten van de betrokken producten, enerzijds, en de autoriteiten en verenigingen van producenten en exporteurs van al de geassocieerde exportlanden, anderzijds.

Tijdens deze overlegbijeenkomsten wordt van gedachten gewisseld over de marktsituatie voor kleinfruit, met inbegrip van, in het bijzonder, de ramingen van de productie, de voorraadsituatie, de prijsontwikkeling en de markt-beweging, alsmede over de maatregelen die moeten worden getroffen om vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming te brengen.

▼ M122

BIJLAGE B(a)

In Slowakije geldende douanerechten op onderstaande producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden afgeschaft

Slowaakse douanecode ⁽¹⁾	Slowaakse douanecode ⁽¹⁾	Slowaakse douanecode ⁽¹⁾	Slowaakse douanecode ⁽¹⁾	Slowaakse douanecode ⁽¹⁾	Slowaakse douanecode ⁽¹⁾
0101 90 11	0210 99 80	0809 30 90	1209 29 60	1516 20 95	2008 92 76
0101 90 19	0407 00 90	0809 40 05	1209 21 00	1516 20 96	2008 92 78
0102 90 90	0408 11 20	0810 40 10	1209 22 10	1516 20 98	2008 92 92
0103 91 90	0408 19 20	0810 40 30	1209 22 80	1518 00 31	2008 92 93
0103 92 90	0408 91 20	0810 40 50	1209 23 11	1518 00 39	2008 92 94
0206 10 10	0408 99 20	0810 40 90	1209 23 15	1518 00 91	2008 92 97
0206 10 91	0409 00 00	0811 20 19	1209 23 80	1518 00 95	2008 92 98
0206 10 99	0410 00 00	0811 20 31	1209 24 00	1518 00 99	2008 99 11
0206 21 00	06	0811 20 59	1209 25 10	1602 90 10	2008 99 19
0206 22 00	0701 10 00	0811 20 90	1209 25 90	1602 90 31	2008 99 23
0206 29 10	0703 10 11	0811 90 31	1209 26 00	1602 90 41	2008 99 25
0206 29 99	0703 90 00	0811 90 50	1209 29 10	1602 90 72	2008 99 26
0206 30 20	0709 51 00	0811 90 70	1209 29 50	1602 90 74	2008 99 28
0206 30 31	0709 70 00	0811 90 75	1209 29 80	1602 90 76	2008 99 36
0206 30 80	0709 90 10	0811 90 80	1210 10 00	1602 90 78	2008 99 37
0206 41 20	0709 90 90	0811 90 85	1210 20 10	1602 90 98	2008 99 38
0206 41 80	0710 21 00	0811 90 95	1210 20 90	2001 90 20	2008 99 40
0206 49 20	0710 22 00	0812 10 00	1302 19 05	2001 90 50	2008 99 41
0206 49 80	0710 29 00	0812 90 10	1502 00 10	2001 90 65	2008 99 43
0206 80 10	0710 30 00	0812 90 40	1503 00 11	2001 90 91	2008 99 45
0206 80 91	0710 80 51	0812 90 50	1503 00 19	2005 60 00	2008 99 46
0206 80 99	0710 80 59	0812 90 60	1503 00 30	2005 90 10	2008 99 47
0206 90 10	0710 80 70	0812 90 70	1503 00 90	2007 91 90	2008 99 49
0206 90 91	0710 80 85	0812 90 99	1510 00 90	2007 99 10	2008 99 51
0206 90 99	0710 80 95	0813	1511 90 19	2007 99 91	2008 99 61
0207 13 91	0710 90 00	0901 11 00	1511 90 91	2007 99 93	2008 99 62
0207 14 91	0711 40 00	0901 12 00	1511 90 99	2008 20 19	2008 99 68
0207 26 91	0711 90 10	0901 21 00	1512 11 91	2008 20 39	2008 99 99
0207 27 91	0711 90 50	0901 22 00	1512 19 91	2008 20 51	2009 61 10
0207 34 10	0711 90 80	0901 90 10	1513 19 11	2008 20 59	2009 61 90
0207 34 90	0711 90 90	0901 90 90	1513 29 19	2008 20 71	2009 69 11
0207 35 91	0712 20 00	0904 20 10	1513 29 50	2008 20 79	2009 69 19
0207 36 81	0712 90 05	0904 20 30	1513 29 91	2008 20 91	2009 69 51
0207 36 85	0712 90 11	0904 20 90	1513 29 99	2008 20 99	2009 69 59
0207 36 89	0712 90 30	1001 10 00	1515 11 00	2008 30	2009 69 90
0209 00 11	0712 90 50	1105 20 00	1515 19 10	2008 92 12	2009 80 19
0209 00 19	0712 90 90	1204 00 90	1515 19 90	2008 92 14	2009 80 36
0209 00 30	0713 10 10	1205 10 10	1515 21 10	2008 92 32	2009 80 38
0210 99 10	0713 10 90	1205 90 00	1515 21 90	2008 92 34	2009 80 50
0210 99 71	0713 40 00	1206 00 10	1515 29 10	2008 92 36	2009 80 63
0210 99 79	0806 10 10	1207 50 10	1515 29 90	2008 92 38	2009 80 69
0210 91 00	0806 20	1207 50 90	1515 90 51	2008 92 51	2009 80 71
0210 92 00	0808 20 90	1207 91 10	1515 90 59	2008 92 59	2309
0210 93 00	0809 20 05	1207 91 90	1515 90 91	2008 92 72	
0210 99 39	0809 20 95	1209 10 00	1515 90 99	2008 92 74	
0210 99 59					

⁽¹⁾ Als vastgesteld bij Decreet nr. 598/2001 van de regering van de Slowaakse Republiek betreffende het douanetarief van de Slowaakse Republiek.

▼ **M122***BIJLAGE B(b)*

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit de Gemeenschap in Slowakije gelden onderstaande concessies

Slowaakse douanecode	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend ad valoremrecht	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
0201 0202	Vlees van runderen, vers, gekoeld of bevroren	vrij	1 750	3 500	0	⁽²⁾
0206 10 t/m 29 0210	Vlees van runderen (slachtafval)	vrij	500	1 000	0	⁽²⁾
0204	Vlees van schapen	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽²⁾
ex 0203	Vlees van varkens (huisdieren), vers, gekoeld of bevroren	vrij	2 800	3 000	300	⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
0210 11 t/m 0210 19	Vlees van varkens, gezouten, gepekeld, gedroogd of gerookt					
0207	Pluimvee, vers, gekoeld of bevroren	vrij	650	725	75	⁽²⁾ ⁽³⁾
1602 31 t/m 1602 39	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee					
0402	Melkpoeder en ingedikte melk	vrij	350	500	0	⁽²⁾ ⁽³⁾
0403 10 11 t/m 39 0403 90 11 t/m 69	Karnemelk en yoghurt en andere gegiste of aangezuurde melk en room					
0404	Wei en producten bestaande uit natuurlijke bestanddelen van melk	vrij	250	500	0	⁽²⁾ ⁽³⁾
ex 0405	Boter en andere van melk afkomstige vetstoffen, met uitzondering van de GN-codes 0405 20 10 en 0405 20 30	vrij	252	300	0	⁽²⁾ ⁽³⁾
0406	Kaas en wrongel	vrij	1 895	2 100	195	⁽²⁾ ⁽³⁾
0408 11 80	Eigeel van vogeleieren, gedroogd	14,5	onbeperkt	onbeperkt		

▼ M122

Slowaakse douanecode	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend ad valoremrecht	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
0408 91 80	Vogeleieren, gedroogd	14,5	onbeperkt	onbeperkt		
0701 90 50	Nieuwe aardappelen (primeurs), van 1 januari tot en met 30 juni	vrij	onbeperkt	onbeperkt		
0701 90 10 0701 90 90	Aardappelen, andere	6	500	500	0	⁽³⁾
0702 00 00	Tomaten, vers	vrij	2 600	2 900	300	⁽²⁾ ⁽³⁾
ex 0704 10 00	Bloemkool (van 15 april tot en met 30 november)	6	onbeperkt	onbeperkt		
0704 90 10	Witte kool en rode kool	6	onbeperkt	onbeperkt		
0704 90 90	Andere	6	onbeperkt	onbeperkt		
ex 0705 11 00	Kropsla (van 1 april tot en met 30 november)	5,9	onbeperkt	onbeperkt		
0708 10 90	Erwten, vers of gekoeld (van 1 juni tot en met 31 augustus)	vrij	130	145	15	⁽³⁾
0708 90 00	Peulgroenten	5,9	onbeperkt	onbeperkt		
0709 60 10	Niet-scherpsmakende pepers	4,3	onbeperkt	onbeperkt		
0709 60 99	Andere	4,3	onbeperkt	onbeperkt		
0807 11 00	Watermeloenen	4	onbeperkt	onbeperkt		
0809 10 00	Abrikozen	4,2	onbeperkt	onbeperkt		
0809 30 10	Nectarines	4	onbeperkt	onbeperkt		
0808 10	Appelen, vers	vrij	7 500	15 000	0	⁽²⁾ ⁽³⁾
1001	Tarwe en mengkoren	vrij	15 000	30 000	0	⁽²⁾
1002	Rogge	vrij	1 000	2 000	0	⁽²⁾
1003	Gerst	vrij	15 000	30 000	0	⁽²⁾
1004	Haver	vrij	500	1 000	0	⁽²⁾
1005 10 90 1005 90 00	Maïs	vrij	5 350	10 000	0	⁽²⁾

▼ M122

Slowaakse douanecode	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend ad valoremrecht	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
1006	Rijst	vrij	onbeperkt	onbeperkt		
1008	Boekweit, gierst (andere dan sorgho) en kanariezaad; andere granen	vrij	500	1 000	0	⁽²⁾
1107 10 99	Mout	vrij	1 500	3 000	0	⁽²⁾
1516 10	Dierlijke vetten en oliën	10	1 000	1 000	0	⁽³⁾
1516 20	Plant aardige vetten en oliën	9	1 000	1 000	0	⁽³⁾ ⁽⁵⁾
1517 10 90	Margarine	10	270	270	0	⁽³⁾
1601 00	Worst van alle soorten	vrij	300	350	50	⁽²⁾ ⁽³⁾
1602 41 t/m 1602 49	Bereidingen of conserven van vlees van varkens					
ex 1602 20 90	Paté van verschillende omvang	9	265	265	0	⁽³⁾
1602 50	Andere bereidingen en conserven van vlees, van slachtafval len of van bloed van runderen	vrij	100	200	0	⁽²⁾
1703	Melasse	vrij	onbeperkt	onbeperkt		⁽²⁾
ex 2001 90 96	Asperges	vrij	130	145	15	⁽³⁾
2002	Bereidingen of conserven van tomaten	vrij	1 300	1 450	150	⁽²⁾ ⁽³⁾
2005 90 60	Wortelen	5	onbeperkt	onbeperkt		
2005 90 70	Mengsels van groenten	5	onbeperkt	onbeperkt		
2005 90 80	Andere	5	onbeperkt	onbeperkt		
2008 50	Abrikozen	4	onbeperkt	onbeperkt		
2008 70	Perziken	4	onbeperkt	onbeperkt		
2008 92 16 2008 92 16 2008 92 16	Mengsels van vruchten	4	onbeperkt	onbeperkt		
2009 69 71	Druivensap	2	onbeperkt	onbeperkt		
2009 69 79		2	onbeperkt	onbeperkt		

▼ M122

Slowaakse douanecode	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend ad valoremrecht	Hoeveelheid van 1.7.2002 tot en met 30.6.2003 (in ton)	Jaarlijkse hoeveelheid vanaf 1.7.2003 (in ton)	Jaarlijkse toename (in ton)	Specifieke bepalingen
2009 71	Appelsap	10	onbeperkt	onbeperkt		
2009 79		10	onbeperkt	onbeperkt		
2401	Ruwe en niet tot verbruik bereide tabak	2,4	1 000	1 000	0	⁽³⁾

⁽¹⁾ De omschrijving van de goederen wordt geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie en die vergezeld gaan van een certificaat waarin wordt verklaard dat er geen uitvoerrestituties zijn betaald.

⁽³⁾ Onder dit bestaande tariefcontingent vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 juli 2002 vóór de inwerkingtreding van dit protocol in het vrije verkeer worden gebracht, worden volledig afgeboekt op de hoeveelheid die is vastgesteld in de vierde kolom en zijn onderworpen aan het op het tijdstip van invoer geldende recht.

⁽⁴⁾ Met uitzondering van varkenshaas, apart aangeboden.

⁽⁵⁾ Met uitzondering van 1516 20 95, 1516 20 96 en 1516 20 98.

▼ M122

BIJLAGE BIJ BIJLAGE B(b)

EUROPESE GEMEENSCHAP - UITVOER- OF VOORFIXATIECERTIFICAAT A G R E X

1	EXEMPLAAR VOOR DE TITULARIS	1. Instantie van afgifte van het certificaat (naam en adres)	2. Droogstempel en perforatie van ⁽¹⁾	Nr. /	
			3.		
		4. Titularis (naam, volledig adres en lidstaat)	5. Instantie van afgifte van het uittreksel (naam en adres)		
		6. Rechten overgedragen aan	7. Land van bestemming Verplicht		
		vanaf	☐ JA ☐ NEEN		
		Stempel van de bevoegde autoriteit:	8. Vaststelling vooraf gevraagd	9. Deelneming aan inschrijving	
			☐ JA ☐ NEEN	☐ JA ☐ NEEN	
			10. Aanvraagdatum voor het originele certificaat		
			11. Totaalbedrag van de zekerheid		
		1	13. UIT TE VOEREN PRODUCT	12. LAATSTE DAG VAN GELDIGHEID	
14. Handelsbenaming					
15. Omschrijving volgens de gecombineerde nomenclatuur (GN)			16. GN-code		
17. Hoeveelheid ⁽²⁾ in cijfers		18. Hoeveelheid ⁽²⁾ in letters		19. Tolerantie % meer	
20. Bijzondere vermeldingen					
21. OP ☐ ☐ ☐ ☐ GELDENDE RESTITUTIE WELKE VOORAF IS VASTGESTELD					
22. Bijzondere voorwaarden					
23. Afgegeven te op ☐ ☐ ☐ ☐ onder nr. Handtekening en stempel van de instantie van afgifte:			24. Geldigheidsduur verlengd tot en met ☐ ☐ ☐ ☐ voor ⁽²⁾ Te ☐ ☐ ☐ ☐ , op ☐ ☐ ☐ ☐ Handtekening en stempel van de instantie van afgifte:		

⁽¹⁾ Slechts in te vullen wanneer de handtekening en het stempel niet vermeld zijn in vak 23.
⁽²⁾ Nettomassa of andere meeteenheid met aanduiding van de eenheid.

▼ **M122**

27. AFSCHRIJVINGEN In het eerste deel van kolom 29 de beschikbare hoeveelheid en in het tweede deel de afgeschreven hoeveelheid aanduiden.			
28. Nettohoeveelheid (nettomassa of andere meeteenheid met aanduiding van de eenheid)		31. Douanedocument (soort en nummer) of uittreksel (nr.) en datum van afschrijving	32. Naam, lidstaat, handtekening en stempel van de afschrijvende instantie
29. In cijfers	30. In letters voor de afgeschreven hoeveelheid		
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			
1			
2			

33. Hier de eventuele verlengstrook bevestigen.

▼ **M122***BIJLAGE C***OVEREENKOMST****tussen de Europese Gemeenschap en de Slowaakse Republiek betreffende wederzijdse preferentiële handelsconcessies voor bepaalde wijnen**

1. Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Slowakije in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies:

GN-code	Omschrijving	Geldend recht	Jaarlijkse hoeveelheden (hl)
ex 2204	Wijn van verse druiven	vrij	2 500

2. De Gemeenschap past een preferentieel nulrecht toe binnen de in punt 1 genoemde tariefcontingenten, op voorwaarde dat Slowakije geen exportsubsidie verleent voor de uitvoer van deze hoeveelheden.
3. Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit de Gemeenschap in Slowakije gelden onderstaande concessies

Slowaakse douanecode	Omschrijving	Geldend recht	Jaarlijkse hoeveelheden (hl)
ex 2204 10	Mousserende kwaliteitswijn	vrij	10 000
ex 2204 21	Kwaliteitswijn van verse druiven in verpakkingen inhoudende niet meer dan 2 l.		
2204 29	Andere wijn van verse druiven in verpakkingen inhoudende niet meer dan 2 l.	25 %	20 000

4. Slowakije past een preferentieel nulrecht toe binnen de in punt 3 genoemde tariefcontingenten, op voorwaarde dat de Gemeenschap geen exportsubsidie verleent voor de uitvoer van deze hoeveelheden.

5. Deze overeenkomst heeft betrekking op wijn

- a) die is gemaakt uit verse druiven die volledig zijn geproduceerd en geoogst op het grondgebied van de betrokken overeenkomstsluitende partij, en
- b) i) van oorsprong uit de Europese Unie en geproduceerd volgens de voorschriften inzake oenologische procédés en behandelingen als bedoeld in Titel V van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt ⁽¹⁾
- ii) van oorsprong uit Slowakije en geproduceerd volgens de voorschriften inzake de oenologische procédés en behandelingen overeenkomstig de Slowaakse wetgeving. De bedoelde oenologische voorschriften dienen in overeenstemming te zijn met de communautaire regelgeving.

⁽¹⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2585/2001 (PB L 345 van 29.12.2001, blz. 10).

▼ M122

6. Voor de invoer van wijn in het kader van de bij deze overeenkomst vastgelegde concessies moet een certificaat worden overgelegd dat is afgegeven door een door beide partijen erkende officiële instantie die voorkomt op een gezamenlijk op te stellen lijst, waarin wordt verklaard dat de betrokken wijn voldoet aan het bepaalde in punt 5, onder b).
7. De overeenkomstsluitende partijen onderzoeken de mogelijkheden om elkaar verdere concessies te verlenen, waarbij zij rekening houden met de ontwikkeling van de handel in wijn tussen de overeenkomstsluitende partijen.
8. De overeenkomstsluitende partijen zijn overeengekomen onmiddellijk de reeds begonnen onderhandelingen voort te zetten teneinde snel tot overeenstemming te komen met betrekking tot de wederzijdse erkenning, bescherming en controle van de benamingen van gedistilleerde dranken en wijnen, waaronder de „Slovenske Tokajske Vино”, van oorsprong uit het Slowaakse deel van de wijnbouwregio Tokaj.
9. De overeenkomstsluitende partijen zorgen ervoor dat de toepassing van de wederzijds verleende voordelen niet door andere maatregelen wordt doorkruist.
10. Op verzoek van een van beide overeenkomstsluitende partijen wordt over eventuele problemen in verband met de wijze van toepassing van deze overeenkomst overlegd.
11. Deze overeenkomst is van toepassing in de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden, enerzijds, en op het grondgebied van de Slowaakse Republiek, anderzijds.